

على بعض اناس خير الامة

قرآن علماء سندان راوية نهرده مقیم ابو الفاروق نیک بعون الله کتب شرعیہ دن
انتخاب ایلاب فالصا لله جمع قیلش اثر عاجزانه سیدر

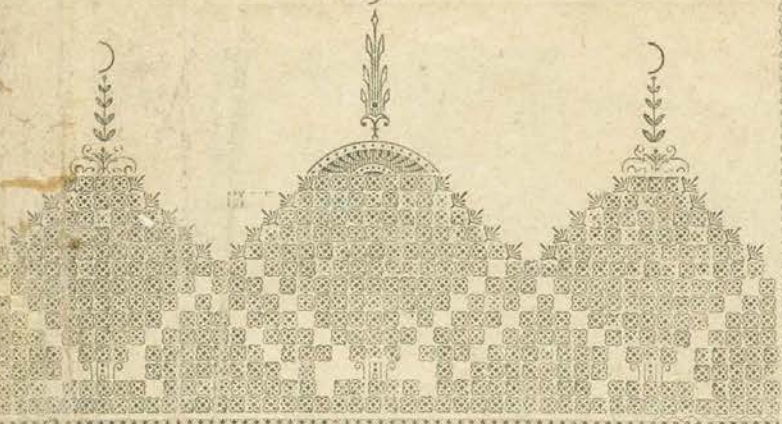
هر که او غیر کتابی اولینین آخری فیه فهم قیلوب او قوب چقسه علم و علماء کا
میت والقی آرتوب شریعت کتابلرینی تکرار او قماغه انشاء الله اخلاص
دیغتی زیاده اولوب کوب معلومات و فوائده حاصل ایلر

مطبعہ کرمیہ قرانده
کتاب مصارف لر یله ۱۹۰۴ نجی سنه

طبع رمضان ۱۷ فیوژال ۱۹۰۳ نجی یلده پیتربورغده

Дозволено пенаурою С.-Петербургъ, 17 Февраля 1903 года
Типографія Торговаго Дома Братьевъ КАРИМОВЫХЪ въ Багдаде

اللهم اجعل هذا الكتاب خالما لوجهك الكريم

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الحمد لله الذي أمر عباده بالعلم والعمل ووعد به نعم الجن * ونهاهم عن المحرمات
وأوعدها نقم النيران * فإذا انتهينا عنها لا تعود فوائده إلينا * ولا يضر علم الله
مقدار ذرة بل يعود ضرره علينا * وخلق الحلال والحرام * وعمل فيه حكما وأسرارا تعجز
عنها عقول الأنام * والصلوة والسلام على خير خلقه سيدنا محمد الذي وفقنا به على
التمييز بينهما * وفهمنا به أهوال المتناولين منهما * وعلى آله وأصحابه الذين
بلغونا السنن والأحاديث الواردة فيهما (أما بعد) أضعف عباد الله خادم
العلم والعلماء بالله صاحب الرسالة ايتهدر (وما النصر إلا من عند الله) منطوقه الله
تعالى ننتك نصرت وبارد می ایله اوشبو کتاب خواندن باب ننگ در و ننده من تصور
مسائل مفیده فی کتب معتبره دن بقدر طاقه مطالعه و اخذ ایدوب اول علم و آداب کا
محتاج اولغوی کتد نفسی و ثانیاً عباد الله المسلمین فی تمتیع رجاس ایله هر

بسم الله الرحمن الرحيم * ایله باشله هر خیر فی ای کریم
زنا و زهر کبی اش باشیده * ایتسه کافر در شریعت قاشیده
سرای دین اساسیدر شریعت * طریق حق هد اسیدر شریعت
بودر اول قپو درگاه حقسه * که یولنک ایتد اسیدر شریعت

قیلورلق بیلورلك روشچه بینكل عباره ایله وبر اثر خیر ابقا ایلاب مؤمنین دن دعا
ایله یاد قیلنماغه سبب اولماق امیدى ایلان بر مقدمه اوتوز بر تنبیہات مهمه وخاتمه
اوزره ترتیب ووزع ایلاب *

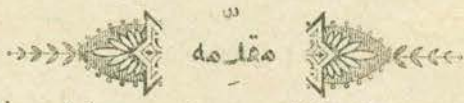
(التنبیہات المهمة علی بعض اناس خیر الامة) نامى ایله تسمیه قیلوب
وبموجب حدیث رسول الله صلى الله عليه وسلم (ان من الشعر لحكمة) بعض اولیاء
الله ننگ خواجه احمد الیسوی وصوفی الله یار البخاری ومشرّب لقبی ایله مشهور رحیم
بابا النمنگانی وخواجه احمد الیسوی ننگ خلیفاسندن شمس الدین الباقرغانی وبوندن
غیر ما وراء النهر صالحاسندن ومحمد چلبی الکلبولی وادیوان نیازی وادیوان شیخی
وادیوان احمد قدوسی الشهیر بمرعشی زاده روم ولایتندن وبوندن غیر اولیاء الله ننگ
بعض ابیات جواهر نثار ولؤلؤ الی بچار کلمات حکمة آمیز لرینی اوشبو کتاب ننگ هفتحه لرینک
اسفل لرینه وگناه درونینه تحریر ایدلنه چکدر موت فی ذکر ایسده توتماق قساوت قلب
فی دفع کاسیبیتنى اولغانلقدان موت کاتعلق ابیات کوبیراق تسطیر وکتابت قیلناچقدر
انشاء الله (واعظ وناصح نه مقدار متقی وصالح ذات اولسه صمیم قلبدن نصیحت لری
الله اولغانلقدن وعظ لری ننگ تأثیرنده شک یرقدردر (بس عارف بالله اولیاء الله ننگ
نصیحت لری بطریق اولی تأثیرده اتم وانفع اولماق هیچ کما خفی وستیر اولمادغندن
بعض اثرلی ابیات ومقالات منظومه لرندن انشاء الله ککتابت ایدل چکدر *
صاحب القصیده البرده ننگ * بیت *

فالدر یزداد مسنا وهو منتظم * وليس ينقص قدرا غیر منتظم
مدلولنجه اول ذوات کرامنک غیر منظومه نصیحت لری هم اثرلی اولسه ده مقالات
منظومه لری اثرلیراق اولماق مقبول هر دانادر * چونکه آدم زاده موزونه ومسجعه
کلماتنى استماعا مجبول اشعار نفیسه واقوال شریفه فی ایشتماکا محب اولوب مخلوق
ومجولدر * اخوان مسلمین دن امید ورجامز بودرکه بو فقیر برتقصیری دائما دعا
خیر ایلان یاد و ذکر ایدلر (من صنف فقد استهدف) موجبجه بوشغل مز منشأ بعض

دخی بونکله ختم اولور بویولر * بوراهنک انتها سیدر شریعت
صراط مستقیمه دعوت ایدن * منادی لر ندا سیدر شریعت
شریعت انبیاننک سنتی در * قومونک اهتداسیدر شریعت
خداننک لیلۃ المعراج اچنده * هبیبنسه عطاسیدر شریعت
یکرمی اوچ یله دك جبرائیلنک * آنکا وحی خداسیدر شریعت
جهانده چوقدر انواع علومنک * قوموسنک هداسیدر شریعت

مناقب دیو اجداد مسلمانان بولما بیچمه طغش ان غنه مسلمان بولوب یورکجه یی دیورلر غنه

تعرضات اولسه ده لکن علماء متورعین وفضلاء متبحرین ننگ اخلاق حمیده واشفاق
پسندیده لرندن رجا والتماس اولنورکه اکبر لسان و بیان مزده سهو وقصور اولنورسه
قلم عفو ایلان اصلاح ایدوب واقع اولان خطایاسینی دامن فضل واحسان ایله عفو
وستر بیوروب (فمن عفی واصلاح فاجره علی الله) فحواسی اوزره مأجور و مثاب اولورلر
﴿ بیت ﴾ ان تجر عیبا فسد الخلالا * جل من لاعیب فیه و علا
بعض مجتهدین دن خطاننگ صدوری مجوز بلکه واقع بولسه بو حقیر کیی آنلرننگ خاک پالریند
عدیلی اولمایان کس دن خطاننگ صدوری توکل بلکه عدم صدوری اعجب العجایب در *

(بلکل کم امر بالمعروف یعنی آدم لرکا بخششی اشنی قیلماغه دلالت قیلماق اوکرتماک
وقوشماق ایمان و بوندان باشقه فرض و واجب و سنت عمل لر کیی (نهی عن المنکر یعنی
شرع شریف قاشنده یاراماغان اشلردن منع قیلماق) (طیماق) مؤمن صفتی در مؤمنکا
تهوش بولمش اشدر الله تعالی قرآن کریمنده ایتهدر (والمؤمنون والمؤمنات بعضهم اولیاء
بعض یأمرون بالمعروف وینهون عن المنکر) معنی شریفی مؤمن ایرلر و مؤمنه خاتونلر
بربرسینه دوستلردر ایمان و آندان باشقه بخششی عمل لر برله امر قیلورلر کفر و آندان
باشقه کناه لر دن نهی قیلورلر (طیارلر) یعنی مسلم و مسلمه شولر و شاک بولماق لازمدور
(امر بالمعروف و نهی عن المنکر قیلماق منافی صفتی در الله تعالی کلام عظیمنده ایتهدر
(المنافقون و المنافقات بعضهم من بعض یأمرون بالمنکر وینهون عن المعروف) معنی
شریفی منافق ایرلر منافقه خاتونلر کفر و آندان باشقه کناهنی قیلماغه امر قیلورلر
اوکرتورلر ایمان و آندان باشقه بخششی عمل لر دن نهی قیلورلر قیلماق تکز دیورلر یعنی
اوشبو روده بولماق منافق (۲) و منافقه لر اشدور (بلکل کم حرام بولمش اشلردن
مؤمن لر بربرسنی منع قیلماق بو اشنی قیلماغه دیمک واجب دور (مکروه بولمش اشلردن
منع قیلماق سنه مؤکده یاکه مستحبدر دیمش لر) (دخی حرام دن قول ایلان منع قیلماق
پادشاه و حاکم لرکا) و تل ایلان نصیحت قیلوب منع قیلماق عالم لرکا (و کونکل ایلان منع

- بو نفس کافر ی قتل ایتمک اوچون * حقنک حکم قضا سیدر شریعت
- جهاد اکبر ایدن اهل دل لر * قلوبننگ صفا سیدر شریعت
- طریقت کار بانننگ اوکچمه * دلیل و مقتداسیدر شریعت
- حقیقت گرچه سلطان ل قدر اما * اوکند آنونک لوا سیدر شریعت
- شریعتدن ولی بات اولمز اصلا * ولی ننگ آشناسیدر شریعت
- شریعتله ترور ارض و سه و ات * بو بیدیاننگ اساسیدر شریعت

یلماق عوام و عاجز لرها تیوشلی در دیمشله (رسول الله صلی الله علیه وسلم ننگ) (اذا رأی
 احدکم منكراً فلیغیره بیده فان لم یستطع فبلسانه فان لم یستطع فبقلمه) دیمشله حدیث
 شریفنده اوج درجه امر بالمعروف ونهی عن المنکرکا اشاره تامه سی وارد نصاب الامتسابه
 کر قیلادر رسول الله صلی الله علیه وسلم ایتمشله (وعن عبد الرحمن بن عوف رضی الله
 عنه عن النبی صلی الله علیه وسلم انه قال ان اناسا من امتی یحشرون من قبورهم علی صورة
 لغردة و الخنازیر بما داهنوا الناس و آکلوهم و شاربوهم و جالسوهم) معنی شریفی ننگ
 ماصلی درستلکده من امتدان بعض کشیلر قیامت کوننده قبرلرندن تورورلر قوبارلش
 بولورلر میمون و تونکغزلر صورتند بولوب کنه قیلغوچی کشیلرکا امر بالمعروف قیلما
 آنلر اونکابنه سوزلاب آنلر ایلان برکا آشاغان اچکان و اولتورشقان لقلری سببند ان
 (اولکی حدیث شریف ننگ معنی سی ننگ ماصلی هر قایچان بر او تکز شریعت فاشندک درست
 بولماغان اشنی کورسه بس اول یاراماز اشنی قولتکز ایلان او رکا تونکز (یعنی اول
 اشدان شول روشجه منع قیانتکز) بس هر کم قولی ایلان منع قیلماغه کوچی ینمسه بس
 تلی برله منع قیلسون بس اگر تلی برله منع قیلماغه کوچی ینمسه بس کونکلی برله منع
 قیلسون (یعنی اول اشکا کونکلی راضی بولماسون یا که کونکلی ایلان شول اشدان
 طیولماق لرینه دعا قیلسون) (بلکل کم بعض قومده (یعنی کشیلرده) کنه شایع و مشهور
 بولوب امر ونهی قیلماغه کوچی یتکوچی لر امر بالمعروف نهی عن المنکر قیلمه لر شول
 کشی لر ننگ کنه شوملغی (ضرری) عامه کا یعنی بارچه خلق غه ایرشور دیو رسول الله
 صلی الله علیه وسلم ننگ حدیث شریفنده ذکر قیلنمشدر (مکاشفة القلوب ده اینه در
 الله تعالی یوشع بن نون علیهما السلام کا وحی قیلوب ایتمشدر کم من سنونک قومنگدان
 قرق منک ایدکو (بخشی) کشی لر نی و آلتمش منک یاوز کشی لر دن هلاک قیلور من دیو
 سنکره یوشع علی نبینا وعلیه السلام الله تعالی کا ایتمشدر کم یارب بخشی آدملر نی فی
 سببندن هلاک و عذاب قیلاسون دیدکنده الله تعالی ایتمشدر کم چونکه بخشی آدملر یاوز آدملر
 ایلان برکا آشادیلر اچدیلر یعنی آنلر ننگ غطا و گناه لرینی ایتمادی لر امر بالمعروف
 ونهی عن المنکر قیلما دیلر شوننگ سببلی بخشیلر نی هم هلاک قیله من دیمشدر
 (امر بالمعروف ننگ شرط لری وارد علماء عظام رحمهم الله بیان قیلمشلدر کتب مفصله دن

- نه بلسون شرع پاکی اهل الحاد * اول اعداننگ عداسیدر شریعت
- همان آنلرده عقلنجه صانور کم * نظام اوچون علاسیدر شریعت
- صاقن جاننا صاقن آنلره اویوب * دیمه سننده نولاسیدر شریعت
- شریعتسز حقیقت اولدی الحاد * حقیقت نور ضیاسیدر شریعت
- ضیا اولماز ایسه نوریه یوق بل * حقیقتله قیاسیدر شریعت

(۲) رواه مكيه عن علي بن ابي طالب وهو من النبي عليه السلام كذا في
 بستان الفقيه ابى الليث (۳) للفقيه ابى الليث كذا في بستان

طلب قيلنور جمله سندان برى اوشبودر کم امر بالمعروف قيلغاني تقدیرده امر
 قيلغوچى ننگ جانينه ياكه مالينه ياكه باشقه بر خصوصينه بر ضررى كيلورلك بولسه
 سكوت قيلور تل ايلان ايتماز بلكه كونكلى ايلان كناه لرينه راضى اولماى كناه
 قيلغوچى لرغه الله تعالى دن توفيق صورار (ودخى امر بالمعروف والنهى عن المنكر فى
 فرض كفايه ديمشدر بر معنى بعض آدملى امر بالمعروف قيلسه لر باشقه لر اوستوندىن
 توشر اكر بارچه آدملى امر بالمعروف قيلسه لر بارچه سى بيك الوغ كناهلى بولور امام نووى
 رحمه الله شول طريقه بيان قيلمشدر (الله تعالى بارچه مزغه معروف برله امر قيلماقتى وشرع
 شريف قاشنده قبيح ويامان اشردن طيماق وطيولماقتى نصيب وميسر قيلغاي ايدى *

❁ (التنبيه الاول) ❁

❁ علم استامك واوكرانمك ننگ لازم وواجب اولغاني بيانده ❁
 (اى مسلم عقللى اولوب بالغ اير وبالغه قزلرننگ بارچه سينه علم اويرانمك فرضدر
 پيغمبرمز محمد المصطفى صلى الله عليه وسلم ايتمشلركم (طلب العلم فريضة على كل مسلم
 ومسلمة) ۲ معنى شريفى علم استامك اوكرانمك بلمكان دين مسئله لرينى بلمك بارچه
 ايركا وبارچه خاتون قرغه فرضدر اكر اوكرانماسه الله تعالى ننگ اوت ايله عذابنه
 مستحق بولور (فرض بولمش علم ننگ مقدارى هر كم اوزينه فرض بولمش عمل لرني
 اوتامك قدر اويرانمك در دين وكسب ومعاش امرنك مثلا ايماننى بخشى بلكانى صوتكنده
 استنجا واستبراقيلماق روشلرينى طهارة وتيمم وغسل قيلنماق ونماز اوقوماق روشلرينى
 وروزه مسئله لرينى باى كشي كا زكوة و حج مسئله لرينى اويرانمك كيبى (ودخى نرسه صاتمق
 وآلماق وريا مسئله لرينى وپوزندان باشقه لرني بلمك كيبى چونكه بونلرني بلمك
 مرادن صاقلانوب حلال ييماكا سيبدر حلال ييمك فرضدر) الحاصل ديننك فى صاقلماق
 وعبادت قيلماق اوچون نيند اى نرسه كا محتاج سن شونلرني بلمك واوكرانمك فرضدر
 الله تبارك وتعالى ايتهدر (فاسئلوا اهل الذكر ان كنتم لاتعلمون) معنى شريفى صورانكر
 علم اهلندن اكر مشروعاتنى بلمسه نكر (رسول الله صلى الله عليه وسلم علم استامك ننگ
 لزومى خصوصنده ينه ايتمشلركم ۳ (اطلبوا العلم ولو بالصين فان طلب العلم فريضة على
 كل مسلم) معنى شريفى علمنى استانكر اوكرانونكر اكر صين مملكتنه واروب بولسه ده
 چونكه علم اوكرانمك بارچه مسلمان غه فرضدر (رسول عليه السلام ننگ (ولو بالصين)
 ديمش مبارك سوزندان مراد علم اوكرنماكا دلالت قيلماق قزدرمق در يعنى علم شونداق
 حاجت نرسه دركم يراقغه واروب مشقت ايله حاصل بولسه ده علمنى اوكرانمك لازمدر
 ديماكدر * ياكه ظاهرينه حمل قيلنور چونكه صين مملكتنك هم علماء واهل اسلام ننگ

كوبلكى خبر متواتر ايلان معلومدر (رسول الله صلى الله عليه وسلم بينه ايتمشكم
 (العلم خزائن الله ومقامها السؤال فسلوا برحمتكم الله فانه يوجرفيه اربعة السائل
 والمعلم والمستمع والصحب لهم) معنى شريفى ننگ حاصلى علم الله تعالى ننگ خزينه لريدر
 اول خزينه لر ننگ آچقى علمنى صوراماق اوكرنمكدر اى مؤمنلر علمنى علمانى علمان
 صورانكز اويرانكز چونكه علمنى اوكرانمك وقتنده دورت كشى ثوابلى بولور * اول
 علمنى اويرانكچى كشى * ايكچى علمنى اويرانكچى استاذ * اوچونچى علم اويرانتو
 وايرانونى ايشدوب علم مجلسندك بولغوچى كشى * تورتنچى علم اويرانكچى وايرانكچى
 و علم مجلسنده حاضر بولغوچى كشىلر نى سوكان كشى (رسول الله صلى الله عليه وسلم
 بينه ايتمشكم (العلم والمال يستران كل عيب والجهل والفقر يكشفا كل عيب) ديو
 معنى شريفى ننگ حاصلى عمل برله بولمش علم وخيرلى بولغه صرف قيلنمش مال
 بارجه عيبنى اورتور نادان لق وفقيرلك بارجه عيبنى آچار (رسول الله صلى الله عليه
 وسلم بينه ايتمشكم (مسئلة واحدة يتعلمها المؤمن خير له من عبادة سنة وغيره من عتق
 رقبة من ولد اسماعيل وان طالب العلم والمرأة المطيعة لزوجها والولد البار لوالديه
 يدخلون الجنة مع الانبياء بغير حساب) معنى شريفى ننگ حاصلى مؤمن آدم ننگ بر
 مسئلة دينيه اوكرانمكلكى الله تعالى كا بريل عمل قيلماقدن ودعى اسماعيل عليه السلام
 بالارندن (نسلندن) قل آزاد قيلماقدن ايزكورا كدر دورستلكده علم اويرانكچى
 كشى وايرينه بويين صنوب ايرى ننگ رضالقي نى الغوچى خاتون ودعى آنا وآناسينه
 بخشيلق قيلغوچى بالا اوشبو كشى لر جنت كا پيغمبرلر برله بركا كرلر عمل لرندن
 حساب قيلمايچه (ودعى احياء العلومه ايتده در حضرت ابوالدرداء رضى الله عنه
 ايتمشلر كم (كن عالما او متعلما او مستمعا ولا تكن الرابع فتهلك) معنى سى عالم كشى
 ياكه علم اوكرنكچى كشى ياكه علم مجلسنده بولوب علمنى ايشتكوچى كشى بولغل
 اوشبو طريقندن باشقه تورتنچى طريق ويولده بولماغل نادان بولوب هلاك بولورسن
 ديمكدر (ودعى عطاء اسملى ولى الله ايتمشدر (مجلس علم يكفر سبعين مجلسامن مجالس اللهو)
 يعنى علم مجلسنده حاضر بولمق علم مجلسندن باشقه بولغان فايده سر يتمش مجلسنك
 خطالرينى يوغالتور يعنى علم مجلسى بيك شريف خدا ورسول الله سويكان مجلس

جهانه بر ولى هيچ كلمز الا * النده آنك عصاصيدر شريعت
 دعى باشنده تاج وشال وكسوه * هم اكننده عباسيدر شريعت
 حقيقت جاني در آچقى ولى ننگ * جانندن ماعداسيدر شريعت
 چقيچق جان بدن اولديكى كسى * چقيچق سر فلاسيدر شريعت

بولغانلقدن شول مجلس حرمتنه الله تعالى باشقه مجلسرده بولغان خطالرنی عفو قیلماقی
 بیك الوغ امیددر نتاڭ الله تعالى ایتهدر (ان الحسنات ینذهبن السيئات) یعنی بخشی
 اشلر یاوز اشلرنی یوزکویچى لردر (ودخى رسول الله صلى الله عليه وسلم ایتمشلر کم
 حضور مجلس عالم افضل من صلوة الفی رکعة وعیاده الفی مریض وشهود الفی جنازة)
 معنی شریفی عالم کشی ننگ مجلسند حاضر بولماق منک رکعت نماز اوقماقدن ومنک
 آوروکشی ننگ حالن صوراماقدن ومنک جنازه نمازینى اوقماقدن آرتوغراقدر (ودخى
 رسول الله صلى الله عليه وسلم ایتمشلر کم (من جاء الموت وهو يطلب العلم لیجیبی به
 الاسلام فبینه وبين الانبياء فی الجنة درجة واحدة) معنی شریفی بر آدم اسلام دینن
 تکزو اوچون (قوة ویرماک اوچون) علم استاگان وقتند وفات بولسه شول آدم برله
 انبیاء آراسنده جنتده برکنه درجه بولغوجیدر (ودخى رسول الله صلى الله عليه وسلم
 ایتمشلر کم (من طلب العلم تکفل الله رزقه) معنی شریفی ننگ حاصلی هر کم علم شرعی
 فی اوکرنسه استاسه الله تعالى آننگ رزقنه کفیل بولور یعنی اول کمسه کا اوینه فکرینه
 کیلمکان اورن (میث لایحتسب) دن رزق ایرشدر برس طالب العلم بولغویچى آدم الله
 تعالى کا توکلنى تام قیلوب رزق اوچون قایغولی بولماق تیوش توکلدر (رسول الله
 صلى الله عليه وسلم ینه ایتمشلر کم (من خرج یرید علما یتعلمه فتح له باب الی الجنة
 وفرشته الملائكة اکنافها وصلت علیه ملائكة السموات وحبشان البحر وللعالم من
 الفضل علی العابد کفضل القمر لیللة البدر علی اصغر کوكب فی السماء ان العلماء ورثة
 الانبياء ان الانبياء لم یورثوا دینارا ولا درهما ولكنهم ورثوا العلم فمن اخذ بالعلم
 فقد اخذ بحظ وافر موت العالم مصیبة لایعجز وثلثة لانتسد وهو نجم طمس موت قبيلة
 ایسر من موت عالم (ع کر عن ابی الدرداء) معنی شریفی ننگ حاصلی هر کم ایوندن
 یاشهرندن چقهسه شریعت علمن اویرانماکنی قصد ونیة قیلوب شول آدم اوچون
 اوجماخغه ایشک آچلور وشول آدهکا فرشتهلر قناتلرین توشارلر (حقیقه یا حکما) یعنی
 شول آدم کا علم استامک اوچون فرشتهلر یاردم ویررلر) وشول آدهکا کوکد اکی فرشتهلر
 ودریاده صودا بولغویچى بالق لر الله تعالى دن رحمت وکناهی لرینک عفو قیلماقنى

قرار ایتمزیدن اولماچق جان * حقیقتنک بقاسیدر شریعت
 حقیقت دلبر رعنا کبسی در * آننگ زرین لباسیدر شریعت
 صاقن صویمه آنی ناعمرم اچره * یوزنک صوبی هیاسی در شریعت
 حقیقت عرش اعلا در محقق * او عرشنک استواسیدر شریعت

استار لر عالم كشي ننگ عبادۀ قیلغوچی كشيكا آرتوقلق الوغلقی بولغوچیدر نورلی كیچه داگی
 آیننگ كوگ اکی كچك یولد وزغه آرتوقلقی کیسی درست لکنه عالم لر پیغمبرلرننگ وارنلریدر
 یعنی پیغمبرلردن فالش علم و شریعت دولتنی آلغوچیلردر درستلکده پیغمبرلر
 آلتون وگمش دن بولغان دنیا مالینی فالدرمادیلر بلکه آنلر علم دولتنی فالدریدیلر
 بس هر کم علم فی آلسه اول كشي کامل الوشی فی آلغوچیدر عالم كشي لرننگ وفاتی ایکنچی
 نرسه بوله کامل بولمای تورغان قایغو حسرتدر وتوزلمای تورغان سنوقلق در عالم ننگ
 وفاتی غایب بولمش یولد وز کبی در بر عالم ننگ وفاتندن کوب كشي ننگ وفاتی بینکلر اکر
 (رسول الله صلی الله علیه وسلم ینه ایتمشلر) اشد الناس حسرة يوم القيمة رجل امكنه
 طلب العلم في الدنيا فلم يطلبه ورجل علم علما فانتفع به من سمعه دونه) معنی شریفی ننگ
 حاصلی قیامت کوننده بیک قتیغ حسرة وقایغو ولی كشي شول بولور کم
 دنیاده وقتده علم اوکرانماکا ممکن دو قتی بوله توروب علم اوکرانمادی (نادانلقه قالدی)
 ودخی شول عالم کم كشي لرکا علم اوکرانمادی اوکرانمش كشي لر علم لری ایله فائده لندیلر
 اما علم اوکرانمادی عالم علمی ایله عمل قیله آماغانلقدن علمندن فائده لانمادی *
 (واخسرتاکه) خصوصاً بورمانده علم اوکرانماکا وقت وفرصت لری بوله توروب عزیز عمرلرینی
 بوشقه اوتکاروب یورکوچی زبیراک و اوتکون یکت لر کوب کورنما کده در شول دولت
 و اوتکون لک و جان طایق لقی ایله طرشوب تحصیل علم قیلسه لر علامۀ زمان اولور ایدی لر
 الله تعالی بارچه سنه علم نافعنی اوکرانماکا موقف ایلاسون علم اوکرانمک لزومی خصوصن
 پیغمبروز محمد المصطفی صلی الله علیه وسلمدن بیک کوب حدیث وارد اولمشدر *
 (ای مسلم علم اوکرانکل علم بارچه بخشیلق و نادانلق بارچه یامانلق ننگ باشیدر
 علم و معرفت دنیا و آخرت ننگ سعادتتسه و نادانلق دارین ننگ خراباتتسه سبب در
 شوننگ اوچون پیغمبروز صلی الله علیه وسلم (لا فقر اشد من الجهل) دیمشدر یعنی نادان
 لقدن قتیغ فقیرلک یوقدر (بعض الوغ علما رسول الله علیه السلام ننگ حدیث شریفنه
 بولغوچی (کادالفقر ان یكون کفرا) ده کفردن مراد جهل دیوب فهم قیلمشلردر یعنی معاذ
 الله یقین بولدی نادانلق کفرلک کا توشماکا چونکه نادانلق کفرلک کا و آندن باشقه
 کناه لرغه توشماکا سبب بولغوچی الوغ کیچیلک در نادان آدم حلال و هرامنی بخشی
 دیامان فی آیروب بوله آماغانلقدن هر تورلی گناهغه توشماکی ممکندر الله تعالی

جميع انبياء و اوليائهم * نیازی رهنماسیدر شریعت
 استرایسنک معرفتک اوله سن عالی جناب * اهل عرفان ایشکنک یوزنکی ایله تراب
 کر عذاب آخرتدن بولماق استرسنک خلاص * عارف اولکنه جهل اودندن قویسر جمله عذاب
 کل ای طالب طلب قیلسنک طلب قیل دنیاده علم * که علم نور ایدی ایثار ایدر ماه ارسلناک

بارچه مزغه علم نافع میسر قیلغای ایدی (ای مسلم الله تعالی قاشنده قدرلی نرسه علم و عملدر شوننگ اوچون حضرت حق تعالی پیغمبرمز صلی الله علیه وسلم کا (وقل رب زدنی علما) دیوب علم آرتدیرماقنی صوراما ق ایله امر قیلمشدر بارچه ادیاندا علم و معرفت قدرلی نرسه اولوب آنونک شرافت وهرمتی جبللی و طبعی در حتی صبی بالالار هم او یونغه اوستاراق بالانی سوب آنکا مألوف بولورلر (ای مسلم هیچ کما خفی دکلدر هر کم ننگ معلومیدر علم و معرفت صامبی حتی وطنندن یراقده ا قاریب و احبابندن فراقده اولسه ده خوار و ذلیل لک کا دوشماز چونکه اول ایکی جوهر استعمال ایله کم اولغوچی نرسه دکلدر بلکه آرتقوچی دولت در دیمش لکه *

بیت علم ایله هنر بلان کس محترم اوله همان * گرچه غربتک فالورسه حاصل ایکن مال و نان (ای عزیز مسلم سنکا آخرتده نیندای علم و عمل فائده ویرور و سننگ عذاب جهنم دن خلاص بولماقنکا والله تعالی ننگ رحمتنه واصل بولماقنکا سبب اولور شونداق علمنی طلب قصدنده اوله سن بونندن باشقه علمنی اوکرانوب اول علم ایله دنیا مرتبه سنه سنکا قساوة قلب کا سبب اولسه دنیا ایله ایرشمک و اول معرفتنسک آخرتنی آشوب جاننکا جفا آخرتده مالنکا آفة و بلانی اختیار ایتمش اولور سن الله تعالی ایتهدر

(من کان یرید محرت الآخرة نزله فی حرثه ومن کان یرید محرت الدنیا نوّیه منها وماله فی الآخرة من نصیب) معنی شریفی هر کم علم و عملی ایله آخرت ننگ ثواب و درجه لرینی استاسه (تلاسه) بز آننگ نوای فی آرتدورمز (برحسنته کا اون ثواب و بونندن هم آرتوق قیلوب) هر کم علم و عملی ایله دنیا اسبابی فی تلاسه بز آنکا دنیا دن تقدیر و قسمت قیلنغان قدر نرسه ویرورمز لکن اول آدمکا آخرت ننگ درجات و نعمتلرندین هیچ نصیب والسوش بولماز فقیه ابواللیث رحمه الله حضرت معاذ بن جبل رضی الله تعالی عنه دان نقل قیلرب ایتهدر

(تعلموا العلم فان تعلمه حسنة وطلبه عبادة وهذا كرتة تسبیح و البحت عنه جهاد و تعلمه من لا یعلمه صدقة و بذله لاهله قریبة الخ) حاصل معنی سی حضرت معاذ علم اوکرانما کا دلالت قیلوب ایتمشدر کم علم اوکرانونکز چونکه علم اوکرانمک ثوابلی اشددر علمنی استامک عبادة (عملدر) علمنی سویلاشمک تسبیح کبی در علم مسئله لرینی تیکشورمک دشمان دین ایله صوغش قیلمق کبی در بلمگان آدمکا علم اوکرانمک صدقه در علم کا اهل بولغوچی کشی کا علمنی صرف قیلمق الله تعالی ننگ رحمتنه یقین بولماقدر (ای عزیز مؤمن سنکا نیندای علم اوکرانمک فرضدر شول علمنی اوکرانما کا اجتهاد قیلغل علم

اگر بونددین دخی یكرك عطا اولسیدی عالمده * آنکله منت ایدردی آنکا الله ارسلناک بونیازی کندیدن دهم یوسوزی ای پسر * هب آتی سویلر طویارسن کوکدن اینن دورت کتاب نیچه مدح ایتیم علمنی که علمی مدح ایدر الله * آنکله اولدییدی اعلی قومودن شاه ارسلناک دیمشدی تنکری موسایه کم ایله حکمتی تعظیم * سوزمی ایلکل تحقیق محقق ایلکل ادراک که زیرا حکمتی بن هر کم ننگ کونکلنده کم قوسم * عذاب اینمز و نن آنکا بونی حق ایلکل ادراک

ایمان و اسلام و مسائل طهارة و نماز و روزه و زکوة و حج کبی لرو و بوندن باشقه حلال و حرامنی بلمک علمی کبی لرو ذمه نگا فرض بولغان علمنی حاجت قدر تحصیل قیلسانک بعد معاش و کسینک ده باشقه ملة نینک فقط معامله او چون بولغان کتابت و قرائت لورینه محتاج بولسانک حاجت قدر او کرانسنک انشاء الله باس عظیم اولماز رسول الله صلی الله علیه وسلم ایتمش لرم (وانتم اعلم بامور دنیا کم) دیو (ای مسلم خصوصا بوزمانمزده علم او کرانماکا بعض آدم لرننک همت و غیرتی آزیرب و هوانع علم کو بایوب نناک (لکل شیء مانع وللعلم موانع) دیمش لرو عربی و فارسی کتاب لردن معنی فهم قیلور لوق قدر مدرسه ده تورماق کوب کشیکانصیب و میسر بولماغان لقدن (خیرالناس من ینفع الناس) موجبچه خصوصا شونداق مؤمن لرکا رحمت و شفقت یوزندن آن لرننک دایم هدایه و سعاده دارین ایله مشرف اولماق لربین امید ایله ترک و مملکت مز نینک بعض علماسی شکر الله مساعیهم الوغ عربی و فارسی کتاب لردن مسائل اعتقادیه و فروعیه دن یعنی ایمان و عمل خصوصنده بارچه کشی کا بلمک فرض اولغوچی نرسه لرو و باشقه فن لردن لسان مألوف مز ترکی تلینه ترجمه قیلماش لردن شول ترجمه قیلنمش کتاب لردن یازو طانغوچی کشی اوزینه حاجت مسئله لردن بلمک ممکندر مقصود ذمه کا لازم بولمش نرسه فی بلمک در عربی یا که ترکی کتابین قاراب فهم لب بولسه ده (علم او کرانمک نینک طریق و روشی مدرسه کا کروب استاذدن او کرانمک ایله بولور یا که ۲ مدرسه کا کرما ی بر عالم دن اوزی نینک بلمکان و اوزینه حاجت مسئله لرنی صوراب بلمک ایلان بولور رسول الله صلی الله علیه وسلم ایتمش لرم (العلم خزائن الله و مفتاحها السؤال فسلو یرهمکم الله) معنی شریفی علم الله تعالی نینک خزینه لری در اول علم خزینه سی نینک اچکی علمی عالم دن صورماق او کرانما کدر علم فی صورانکز او کرانکز الله تعالی سز لرکا رحمتی فی ایرشد رکا ی ایدی (یا که عربی کتاب لردن فهم لکا قادر کشی یا که ترکی تلینه ترجمه قیلنمش کتاب لردن یازو طانغوچی کشی اوزینه حاجت و ضرور مسئله لرنی قاراب بلمک و فهم قیلماق ایله بولور (الحاصل علم او کرانمک دن قالماغه هیچ بر عذر یوقدر اکر بر کمنسه مدرسه کا کروب تحصیل علم قیلماغه قادر اولسه ده یازو طانغوچی کشی بولسه ترکی کتاب لردن حاجت مسئله لرنی

للجامع
 ایا شاکرد سعی قیلغل * کتابنک قولنکا آغل
 خیر سوزکا قولاق صالغل * کیچه کوندز سحر لرده
 سبقنی او قغل آنکلا شوب * فهم سز یورمه شاولاشوب
 یولکندین چقمه آدا شوب * سعی قیلغل سحر لرده
 علم استه عمل او چون * عمل قیلغل کون و کچین
 شیاطین بارچه سی بیزون * غافل یاتمه سحر لرده

بلمك ممكندر خصوصا اوشبو زمانه هر تورلی فن دن تورکی تل هزه آسان و بینکل قیلوب
 ترجمه قیلمشلردر * حتی سودا اولماغان وقتده کیمیت اچنده هم ترکی کتاب لرینی
 قاراب بولسه ده علم اوکرانمک بیک ممکندر * قش کونلرده آشاغان اچکان بعدنده
 کسب دفن لرینی قاراب تمام بولغالی صوتکنده کتاب قاراماق تیوشدر بوزمانه تورکی
 کتابلردن شرع شریفمز احکامینی بیک آچق بیان قیلمش کتابلر کوبدر (همت
 وغیرت دین اسلام کا محبت ورغینی کوب مؤمن لرکا حتی مدرسهلرکا باروب حدیث
 وفقه درس لرینه اولطروب کوب نرسه ایشدوب بلوب قایتماق ممکندر * الحاصل هر کم
 اوزی کا حاجت دین مسئله لرینی اوکرانودن قالماق بیک الوغ خطادر قیامت کوننده
 الوغ اوکچ وخسرتلرکا توشماکا سبب در علم اویرانماکا قصد ونیه قیلغوچی لرغه مدرسهلر
 و علماء و طلبا بار شهر وقریه لرده بیک سهلدر علم اویرانماکدین قالمغه عذر یوقدر
 (علم استامکنده مشقت بولماغانلقدان شارع طلب العلم فریضة علی کل مسلم و مسلمة
 دیمشدر یعنی بارچه بالغ وبالغه ایر و خاتونلرغه علم استمک فرضدر) آدم ننگ طاقتندین
 کیلماکان و کوچ قوتی ایرشمیه چک نرسه برلان شارع آدم لرنی تکلیف قیلماشدر آدم لرننگ
 قدرتی ایرشه چک نرسهلر ایلان شارع امر قیلمشدر * (هر کم شارع یعنی الله
 تعالی و پیغمبری امر قیلغان نرسهلرنی اشلامسه اداء قیلماسه قیامت کوننده عذاب
 وجفاء بی حساب لرغه مستحق بولاچاق دور الله تعالی بارچه مزنی اوزی ننگ امر لرینی
 توتماغه و حراملردین طیلماغه موقف ایلاسون آمین * و بارچه مز ننگ کونکمز کا علوم
 شرعیه بی طلب کا محبت القا قیلوب علم نافع نصیب لرمز قیلغای ایدی * فائده * علم
 اوکرانمک تورلی طریقهلر بولور (درس ایتنک سبق او قتمق ایله) (یا که مؤمن لر فائذ لنو
 نیتی ایله الله تعالی رضالقی اوچون کتاب تألیف و تصنیف قیلماق ایله بولور) (یا که
 علم اوکرانماکا دلالت قیلماق ایله بولور دیو علی القاری رحمه الله الباری مرفات ده
 بیان قیلده در * العبد الضعیف صاحب الرسالة ابوالفاروق ایتهدر علی القاری رحمه
 الله ننگ رسول الله صلی الله علیه وسلم دن تعلیم علم و دین خصوصنده کلمش احادیث
 شریفه سنک واقع تعلیم علم کیفیتی عام یعنی تورلی روشجه فهملا مکنده بو محرر الرساله کا

سبق دیب قویمه نمازنک * نمازنی قویمه قش یازنک
 دخی زینت له آوازنک * اوقوب قرآن سحرلرده
 عرامدن صافله کوزنکنی * کوزنک یوم بولسه ده زنکنی
 عملنک بوله لذتلی * بوگلسنک گمر سحرلرده
 تلنکنی باغله غیبت دن * یراق اولسه نه غفتلین
 یراق آلسه نه جنت دن * عمل قیلوب سحرلرده
 راه تقوی ده بول ثابت * کشیکا بولماغیل حاسد

علم ننگ و شینی و نند ای کتاب
و فن ایلان شغل لهما کنی موافق عقل و نقل قبول
بیاں قبله مشر طالب العلم و مدرسه کتاب مشارک الیه فی مطالعه و استفاد

هم بشاره عظیمه واردور رزقنا الله تعالی درجات المعلمین للذین ﴿ ای الله تعالی ننگ
 رضالتی اوچون علم استاگوچی عزیز طالب العلم بیک بلکل طلب علم جن مقصود معرفة
 الله در بوننگ بعدنک الله تعالی او امرینه اطاعت و انقیاد و مناهیدن امتیاط و استبعاد در
 الله تعالی فی معرفت و او امرینی اداء و مناهیدن انتهاه کاسب بولغوچی علوم علوم شرعیه در علم
 التوحید و الصفات و علم التفسیر و علم الحدیث و علم الفقه و علم اصول الفقه و علوم
 العربیة کبی علم لر بس اوشیو شریف و مبارک علم لر فی تحصیل غه بدلی اولماغان
 عزیز و هر شیدن لذین عمرنک فی تحصیل غه صرف قیل عمرنک اوشبو علم لر یولنده
 اوتسون بوندن غیر علم لر علوم آلیه علم الصرف و علم النحو و علم المنطق کبی بونلره
 کوب عمرنکنی صرف قیلمه بونلردن حاجت قدر تحصیل قیلسانک یعنی قواعدنی ضبط
 و حفظ قیلسانک کفایه قیلور چونکه بو علم لر علوم شرعیه کا اطلاع پیدا قیلماغه آلت
 و وسیله در مثلا علم المنطق دن آلت ک اوچون شرح شمسیه کفایه قیلور چونکه بو علوم
 علوم مقصوده غه برنوع وسیله اولغوچی علوم غیر مقصوده در ۲ (و ذمی علوم آلیه ننگ
 کوب خواهشی فی کورمک تضییع عمردر چونکه کوب حواش کورمک حاجت اوله در مناظره
 و مجادله اوچون تحصیل علمدن غرض اول دکل در (بلکه آندان مقصودنتاک اجمالا بیان
 قیلندی الله تعالی عز شأنه فی بقدر طاقت بشریه معرفت و آنکا عبادة قیلیم و هراملردن
 طیولیم و اخلاق حمیده ایله صفتلانونب اخلاق سیئه دن چمق آدم لراک دین علمی
 اوکراتمک و عظ و نصیحت امر بمعروف و نهی از منکر قیلیم در (الحاصل شوشنداق
 نیه صالحه اولسون اگر غرضتک علماء ایله مناظره و مجادله قیلیم و آنلر فی الزام و افحام
 ایتمک و آدم لر قاشنده عزت و هرمتلی بولمق آدم لر یوزی فی اوزارنگا دوندرمک
 و بوندن غیر مقاصد فاسده قاتوشسه بو نیتنک اوچون سنکا الوغ اوکنچ و حسرت در
 نتاک پیغمبرمز محمد المصطفی صلی الله علیه و سلم ایتمشدر (من طلب العلم لیجادل به العلماء
 اولیماری به السفهاء او یصرف به وجوه الناس ایله ادخله الله تعالی النار معنی شریفی ننگ
 حاصلی هرکم علم فی استاسه (او و کرانسه) عالم لراک اوستون بولماق یاسوز قارشدرمق
 اوچون یاکه آن عقللی کشیلر (جاهل لر) ایله جدل قیلیمق تجعفر شامق اوچون یاکه آدم لر فی

تابارسن بونده کوب فائده * نهسار وهم سحرلرده
 کشی عیبین کوریب قیلمه * عیب صاقن آنی قیلمه
 تجسس له عاصی بولمه * سورانک توفیق سحرلرده

صقن زنهار ایا عالم شو عالم لردن اولمه کم * که معراج کیچه سی کوکله کیدرکن مقصد لولاک
 کورر مراضله نیچه طوداقلرین کسرلردی * دیدی باجهرائیل کدر بولر اول مرصد افلاک
 دیدی آنلر در لر کم نصیحت ایله لر خلقه * او قورلر کندلر توتمن خدا یا مالک الاملاک

اوزينه دوندرو اوچون (آنلردن دنيا جهنندن فائز نلنو اوچون) الله تعالى اول منلرني
 تموغ غه كرتور (بلكل كم آنا واناعه فرضدر بالاسينه فرض بولمش قدر علم او كراتماك
 ايمان واسلام ونماز او قفق كبي و آنك مسئله لرني او برانك حلال و حرامني بلمك و برندن
 باشقه لر كبي اكر آتا و آنا او زلري بالالريني او قنماعه فرض بولمش علمني او برانما كاقادر
 بولمسه لر استاذغه تابشوماق لري لازمدر (ودخى بالاغه هنرا او يرتماك لازم در تا كه طمع و آندان
 غير اشه كبي اشلكر عاده و مبتلا و لماسونلر اوچون (بلكل كم كراك طالب العلم كيراك طالب
 الكسب اولسون هر كه كاهنر بلمك تپوش بلكه لازم اش ايكان لكني بيان ايلاب الامام الشعرا ني
 رحمه الله البحر المورود في الموائيف والعهد نام كتابنده اينه دور اخذ علينا العهود ان
 نعلم اولادنا الحرفه بعد مانعلمهم امور دينهم التي لا بد منها فان من لم يكن بيده حرفة اكل
 بدينه او بلسانه وساق الناس بالسنة حسداد او حقد عليهم في الباطن وقد كان الناس
 في الزمن الماضي يكرمون حملة القرآن والعلم ويوتسون لهم المرتبات ويهدون اليهم
 الهديات ويفتقدونهم في المواسم وغيرها ويقولون لهم اشتغلوا ونحن نكفيكم جميع ما تحتاجون
 اليه فصار الفقيه اليوم لا يحصل له ما ينفعه على عياله حتى يذوب قلبه من الدوران طول النهار
 ثم بعد ذلك يأكل صدقة قطع علم الحرفه للفقهاء الآن من ابرك المصالح ولو كانت دنيئة كالأدعي
 فان وسع الله عليه من غيرها كان والا فهي تغنيه ان شاء الله تعالى عن سؤال الناس والله
 واسع علم انتهى (اي عزيز مسلم اوشبو عباراتني بر عالم دن صواب بلسنه كوب
 عبرت و حكمت آلور سنك زنهار مساهله ايلامه عالم و علم قدرين بلور سنك *

﴿ التنبيه الثاني ﴾

﴿ عالم ننگ مرتبه لر يننگ الوغلقى و آنلرني تعظيم قيلماق او و غلاماق هره ننگ و آنلرني -
 دوست توتوماق بيماننده ﴾

(اي عزيز مسلم عالم لرني تعظيم قيلماق سنكا واجيدر الله تعالى حضرتلري علمائ ننگ
 مرتبه و درجه لر يننى الوغ قيلمشدر بيغمبر لر دن قالا الوغ مرتبه ده اولغوچي آدملر
 اولياء الله و علم لرني ايله عمل قيلغوچي عالم لر در الله تعالى قرآن عظيمده كوب يرده علمائني مدح
 قيلمشدر الله تعالى اينه در (شهد الله انه لا اله الا هو الملائكة و اولوا العلم قائما بالقسط) معنى
 شريفى الله تعالى اوزندين باشقه عبادة كالايق هيچ الله يوق مكر بر الله و ارقغه دليل نصب قيلوب
 بيان ايلادى و دخى فرشته لر الله تعالى ننگ برلكينه اقرار و دخى علم اهل لرني الله تعالى ننگ
 برلكينه ايمان كتورديلر علما ايتمشلر كم بو آيه كر يمه علم ننگ الوغ لقبينه و علمائ ننگ شرافت:
 دليلدر چونكه الله تعالى اوزيننگ مبارك اسمينه فرشته لر اسميني بوندن صنكره علمائ اسميني مقلر
 قيلدى يعنى بركا ذكر ايندى اكر علمادن شريف نرسه بولسه ايندى آنلرني ذكر قيلور ايندى ديمشلو
 (الله تعالى ينه اينه در (يرفع الله الذين آمنوا والذين اوتوا العلم درجات) معنى شريفى

نهال نمغ ننگ برسون ديسنك بر * رضاي حق اوچون علم ايت ميسر
 اكر ياغنكسك بولسه كل رياسى * نجان بولغاي چراغ ننگ ضياسى
 زمانه خلقى اكثر طالب قدر * بولاي ديب صدر مجلس قان قيلور صدر

سزاردن ایمان و طاعتده بولغوجی لرننک الله تعالی اوجماخ ده درجه لرینی کوتارور
 خصوصا علم صاحب لریننک درجه لرینی آنلر درجه سندن بلند و بچ قاروقیلوب کوتارور
 احیاء العلومده ایتهدور ابن عباس رضی الله عنهما دن نقل قیلوب اوجماخده مؤمن لردن
 اوستون عالم لرکا ییدی یوز درجه بولغوجیدور هر درجه ننگ آراسی بیش یوز یللق
 بولدر الله تعالی ینه ایتادر (قل هل یتسوی الذین یعلمون والذین لایعلمون) معنی
 شریفی ای محمد ایتکل ثواب و درجه جهندن ایبا عالم برله جاهل برابر بولورمی یعنی
 برابر اولماز دیمکدر (الله تعالی ینه ایتهدر) انما یتخشى الله من عباده العلماء معنی شریفی الله
 تعالی دن بیک قورقوجی کشیلر عالم لردر آدم ننگ نه قدر علمی کوب اولسه الله تعالی دن قورقماقی
 کوب اگر علمی آز اولسه الله تعالی دن قورقماقی هم آز اولور دیمش لر رسول الله صلی الله علیه
 وسلم ایتمشلرکم (انی لاعلمهم بالله واشد هم له خشية) معنی شریفی من اول قوم لرننک الله
 تعالی نی عالم راکی من هم آنلرننک الله تعالی دن بیکراک قورقوجیسی من (بوندن مقصود عالم ننگ
 نه مقدار علمی الوغ و کوب بولسه الله تعالی دن خوفی بیک الوغ و کوب بولمق تیوشدر) شعبی
 مملکتک بر مجتهد عالمدن برابر صوراشدرکم عالم نیند ای کشی در عالم دیوب کما
 ایتولور دیوب بعد شعبی رحمه الله ایتمشدرکم (انما العالم من خشى الله عزوجل) یعنی عالم
 شول که الله تعالی دن قورقوجی عالم در (ودخی مقاتل اسمی الوغ عالم ایتمشدرکم
) اشد الناس خشية اعلمهم به) یعنی الله تعالی نی کمدر بیک بخش معرفت قیلسه ذاتی
 وصفاتنه کامل ایمان کلتورسه آدم لرننک الله تعالی نی بیکراک بخش بلیکوجی سی الله تعالی دن
 بیکراک آرتوق قورقوجی کشی شولدر (ودخی ربیع بن انس اسمنده بر الوغ عالم
 ایتمشدرکم) من لم یخش الله فلیس بعالم) دیوب یعنی هر عالم کم اگر الله تعالی دن قورقومه
 اول عالم دکلدر (بیک بلکل کم الله تعالی دن قورقماق شول طریقده بولورکم الله تعالی حرام
 قیلمش نرسه لردن طیولور الله تعالی امر قیلمش نرسه لر نی اوتیور حضرت ابوالدرداء
 رضی الله عنه ایتمشلرکم (لایکون المرء عالما حتی یكون بعلمه عاملا) حاصل معنی سی هیچ
 کشی عالم بولماس علمی ایله عمل قیلماسه رسول الله صلی الله علیه وسلم ایتمشلرکم
 (العالم اذا اراد بعلمه وجهه الله هابه کل شیء و اذا اراد به ان یکثر الکنوز هاب من کل شیء)
 الدیلمی عن انس معنی شریفی عالم کشی علمنی الله تعالی رضالقی اوچون طلب قیلوب
 الله تعالی رضالقی اوچون عمل قیلسه اول عالمدن بارچه نرسه قورقار اگر علمنی دنیا
 ای برادر علمه سعی ایت کیچه کوند زبی ملال * برکون اولور که ویرور مقصودنکی حق ذوالجلال
 هر کشی ایرسه کرکره منزله سعی قدر * طور میوب سعی اینکه اولسون منزلتک اعلى الاهال
 بلمش اول علمی که آنجق فیض ربانی درر * کیچه کوندز آغلا یوب آتی خدا دن ایت سؤال
 عزت دارین نی اهل علمه ویرور اول کریم * ذلت کونینه باعثدر جهل ایتمه جدال

مالینی کو بایتمک او چون طلب قیلسه اول عالم بارچه نرسه دن قورقار بوندن مقصود عالم ننگ
 بارچه اشی الله تعالی او چون بولماق تیوشدر (علمائی مدح قیلوب الله تعالی قرآن عظیمده
 کوب یرده بیان قیلمشدر الله تعالی علم ایله عمل قیلغوچی علمائ زمره سندن اولماغه موفق ایلاب علم
 نافع مزى زیاده قیلغای ایدی (ودخی رسول الله صلی الله علیه وسلم علمائ ننگ درجه و مرتبه لرینی
 بیان قیلوب ایتمشد ر کم (العلماء ورثة الانبیاء یحبهم اهل السماء و تستغفر لهم الحیتان فی البحر
 اذا ماتوا الی یوم القيمة) معنی شریفی عالم لر پیغمبر لر ننگ وارث لر یدر اول عالم لر نی
 کونک اهلای یعنی فرشته لر سور لر عالم لر وفات بولسه لر آفر او چون در یاده بولمش
 بالق لر الله تعالی دن صور لر شول عالم لر ننگ کناه لرینی عفو قیلماقینی قیامت کونی
 بولغاچمه (رسول الله صلی الله علیه وسلم ینه ایتمشدر کم (العالم سلطان الله فی الارض فمن
 وقع فیه فقد هلك) معنی شریفی عالم کشی بر یوزنده پادشاه کبی در بس هر کم عالمی
 دم قیلسه آن لر ننگ غیبتنه توشسه آن لر نی عیب قیلسه شول آدم تحقیق دنیا یا آخرتده
 هلاک و خراب بولور دای الیوغ قایغو حسرت کاتوشما کاسبب بولغوچی اشنی قیلدی (رسول الله
 صلی الله علیه وسلم ینه ایتمشدر کم (اکرموا العلماء فانهم ورثة الانبیاء فمن اکرمهم فقد اکرم الله
 ورسوله) معنی شریفی عالم لر نی حرمت قیلونکنز چونکه عالم لر پیغمبر لر ننگ وارث لر ی در
 بس هر کم علمائی حرمت قیلسه شول آدم تحقیق الله تعالی و پیغمبر ی رسول علیه السلامی
 حرمت قیلغوچیدر (الله تعالی و رسول الله فی حرمت قیلماق الله تعالی ننگ امرین توتوب
 و هر امر دن صاقلانرب و رسول الله علیه السلام ننگ سنتی فی توتماق قیلماق ایله بولور دیمشدر
 (ودخی الله تعالی انجیلده ایتمشددر (یا عیسی عظم العلماء و اعرف قدرهم فانی فضلتم علی
 جمیع الخلق سوی النبیین) معنی شریفی یا عیسی علمائی تعظیم قیلغل علماننگ قدرین
 تانقیل چونکه من علمائی پیغمبر لر دن باشقه بارچه مخلوق غه آر توف قیلدوم (ودخی
 الله تعالی توریه ده ایتمشددر (یا موسی عظم الحکمة فانی لا اجعلها فی قلب احد وانا اری عذابه)
 معنی شریفی ای موسی حکمه (علمنی) الیوغ لاغل چونکه اول حکمه فی عذاب قیلماغه
 اراده قیلمش بندم کونکینه قویمازمن (الحاصل علمائی تعظیم و تکریم مقنده
 رسول الله صلی الله علیه وسلم دن تورلی طریق ایله احادیث شریفه وارد اولمشدر

مینده بنکرز محقق جاهل بی معرفت * دنکلیوب جان کونکلدن سوزیمی کوشنکا آل
 هیچ بصیر ایله برابر می اولور اعمی اولان * عالمننگ علمی هدر جاهلننگ جهلی ضلال
 علم ایله ایبار تقرب بیل که قل مولا سینه * اوله یم دیسننگ مقرب علمیه ایت اشتغال
 طالب علمننگ فرشته لسر آباغی التنبه * دیدی پیغمبر دوشدر تنکریننگ امریه بال

(ای عزیز مسلم بیک بلکه علمانی تعظیم یعنی آنلرنی الوغلام ساق هر ملامک ننگ
 طریق کوبدر آنلردن آلدہ یورماز سزلیک (و آنلردن یرقار و اولنرماز سزلیک (و آنلر
 حضورندہ مجلسندہ ادب و تواضع لقی برله اولنورماق (و آنلره قتیغ سوز ایتماز سزلیک
 (توغری کیلکاندہ آنلره سلام و یرمک (و قدر تنکدین کلور قدر آنلرننگ حاجتی فی اوتامک
 (و آنلردن اڈل سوز باشلاماز سزلیک (و آنلر حضورندہ کوب سویلا شماس سزلیک (آنلر
 حضورندہ سویلاکان تقدیرده ادب برله آقرون غنه سویلامک استاذ حضورندہ سویلاشکان
 کبی (و آنلرنی دوست کورمک چونکہ علمانی دوست کورمک دنیا و آخرت ننگ سعادتینه
 و آنلرنی دشمن کورمک دنیا و آخرت ننگ حراب لکینه سبب در دیمشدر (و آنلرنی غیبت
 قیلماز سزلیک چونکہ علمانی غیبه قیلماق دنیا و آخرتده خوارلیق غه توشماکا سبب
 عظیمدر (رسول الله صلی الله علیه وسلم ایتمشدر (لحوم العلماء مسمومة من شهها
 مرض ومن عضها مات قلبه) بیک بلکه ککم الله تعالی مؤمن لر بر برسینسی
 غیبه قیلماقنی آدم بر برسیننگ ایتن آشماق غه اوخشاتمشدر ننگ الله تعالی ایتہ در
 (ولا یغتب بعضکم بعضا ایحب احدکم ان یاکل لحم اخیه میتا فکرمتموه) معنی شریفی
 بر برنکر فی غیبت قیلماکنز ایا سویارمی سزرننگ برنکر وفات بولمش قونداشی ننگ
 ایتنی فی آشماقنی البته سویماز سز مکروه کورورسز (بس حدیث شریف ننگ معناسی
 علمانی غیبت قیلماکنز علمانی غیبت قیلماق علماننگ ایت لرینی آشماق کبی در علماننگ
 ایتنی فی آشماکنز (چونکہ علماننگ ایتنی باشقه آدم ایتنی کبی دکدر) بلکه آغولی
 زهر لیدر هر کم علماننگ ایتنی فی ایسنسه یعنی آنلرنی غیبه قیلسه اول کشی آورو
 بولور یعنی بر مشقت و بلاکا ابرشور * هر کم علماننگ ایتنی فی تشلاسه یعنی آنلره
 آچیقلانسہ یا آنلرنی شتم قیلسه یا آنلرنی صوقسه شونداق یاوز آدم ننگ کونکلی
 اولر (بیک بلکه کونک اولمک الوغ بلادر آدم ننگ کونکلی اولسه آدم همیشه کناه
 قیلماقده اولوب الله تعالی کا طاعت و عبادت قیلماقندن محروم و خطر عظیم ده اولور *

(ودفی رسول الله صلی الله علیه وسلم ایتمشدر کم ۲ (العالم سلطان الله فی الارض فمن
 وقع فيه فقد هلك) معنی شریفی عالم یر یوزننه پادشاه کبیدر بس هر کم عالم ننگ
 غیبتنه توشسه آنلرنی عیب قیلسه استهزاء ایتنسه تحقیق اول کشی هلاک و خراب لقفه
 سبب بولغوچی اشنی قیلدی او شبو حدیث شرمی ننگ ذیلندہ سراج المنیرده حافظ ابی

هر نیه صرف ایتنسه انسان همت ایله وسعنی * و یریسر مطلوبینی آننگ خدای لایزال
 علم نافع استه حقندن ایلامه بی نفعه حرص * چونکہ اولور نیچه دانشمند لر ننگ علمی و بال
 چوق علم وار که توغل ایلمک اولور حرام * استه مولاننگ رضاسینی همان اولور سن خصال
 هم جماعتله نمازی قیل صقن ترک ایلمه * دستنکی توت بیش وقتده ایله حقه ایتنهال

۲
 فرعون انیس رضی الله

القاسم بن عساکر نامنده الوغ عالمدن نقل قیلوب ایتهدر (ان لحوم العلماء مسمومة وعادة الله في هنك استار منتقصيم معلومة وان من اطلق لسانه في العلماء بالسب ابتلاه الله قبل موته بموت القلب فليحذر الذين يخالفون عن امره ان تصيبهم فتنه او يصيبهم عذاب اليم) حاصل معنی سی مذکور عالم ایتمشدر علماءنک ایتلری آغولی وزهرلیدر علماء فی کیمستوب آنلرغه ادب سزلک قیلغوچی کشی لرننک پرده لرینی برتوده (یعنی شونداق کشی لرکا بلا ویرماکنده) الله تعالی ننگ عادتق معلومدر درست لکده هر کم علماءغه تل اوزاتسه آنلر فی سب وغیبت قیلماق ایله شول آدمنی الله تعالی بلالنددر کونکل اولماکی ایله اوزی وفات بولودن اول کونکل اولماکن الوغ بلا یوقدر بس الله تعالی ننگ امرینه مخالفت قیلغوچی یعنی قارشوچیلر اوزلرینه دنیاچه بلا و آفت و آخرت ده بیک رنجنکوچی عذاب کا ایرشودن صافلانسون لار (ودخی عالم دن بر خطا کیی اش کورنسه ممکن قدر درست لک کا یوللاما قدر رسول الله صلی الله علیه وسلم ایتمشلر کم (اتقوا زلة العالم وانتظروا فیئنه) معنی شریفی ننگ حاصلی علماءنک خطا فعلندن صافلانونکز (یعنی بو اشنی عالم کشی قیلسه بز نادان کشی لرکا قیلماق تیوش دیو آنلرننگ خطالرینه ایثارمانکز) بلکه آنلرننگ اول خطادن قایتماق لرینی کوتنکز علم برکسندده آنلر خطاءلرندن قایتورلر (ای عزیز مؤمن علماننک زلاتی فی تفتیش و تجسس ایتمه اول حال لرنندن سکوت قیل آنلر حالی فی تیکشورمه بر الله غه تفویض ایله خصوصاً علماء کا مخصوص اشلرکا سن دخل قیلماه قاتشمه خیر وبرکات تابارسن سن آنلره محتسب دکل سن بلکه آنلر سنکا محتسب دلر نناک (احیاء العلومه) ایته در ابو الاسود کنیه لو بر عالم ولی الله ایتمشدر کم (لیس شیء اعز من العلم الملوك حکام علی الناس والعلماء حکام علی الملوك) دیو معنی سی علم دن عزیز قدر لی نرسه یوقدر چونکه علم ایله عالم لر پادشاهلرغه حکم قیلغوچی لردر پادشاهلر آدملرکا حاکم لردر بس علماء پادشاهلارغه حاکم بولسه لر عامه مسلمین کا بطریق اولی حاکم و محتسب لردر (بیک بلکل کم امام شعرانی رحمة الله علیه لواقح انوار القدسیه فی بیان العهود المحمديه اسملی کتابنده ایته در علما حقیقی رعایه قیلماق آنلر فی تعظیم ایتمک خصوصنده

(اخذ علينا العهد العام من رسول الله صلى الله عليه وسلم ان نبجل العلماء والصالحين والاکابر ولو لم يعملوا بعلمهم ونقوم بواجب حقوقهم ونكل امرهم الى الله تعالى فمن اخل بواجب حقوقهم من الاکرام والتبجیل فقد خان الله ورسوله فان العلماء نواب رسول الله صالحینک مسلکینته ایت سلوک آیرلده هیچ * چون بو یولدن ماعدایه کیده ننگ اشی خیال پندی قدوسی ایدر طلاب علمه که آتی * کیمکه طوترسه ویرور مولی آنکا فضل وکمال

صلى الله عليه وسلم وحمله شرعه وخدامه فمن استهان بهم تعدى ذلك الى رسول الله
 صلى الله عليه وسلم وذلك كفر وقد مال الى ذلك من كفر من قال عن عمارة عالم
 هذه عميمة عالم بالتصغير وتأمل من استهان بسلام السلطان اذا ارسله كيف يسمع السلطان
 من رسوله فيه ويسلب نعمة ذلك الذى استهان ويطرده عن حضرته بخلاف من يجله
 وعظمه وقام بواجب حقه يقربه السلطان ولو كان بعيدا ويكرمه ويجله ويحتاج من يريد
 العمل بهذا العهد الى شيخ يسلك به الطريق الخ (اي عزيز مسلم طاقنتك دن كيلمش
 مقدار علماني تعظيم قيلغل آنلره جبر وظلم ابرشدرمه وآنلرني خفا وقايغولي قيلمه
 الله رضالقي اوچون آنلره مخصوص طريقغه قدرتنك ابرشمسه دخل قيلمه نناك آنلر
 سن دعوت قيلماز ايسنك سننك اشنكا قاتشمازلر علما حقنده كوزنك كورمامش اشكا
 ياوز كمان م قيلمه الله تعالى ايتهدر (يا ايها الذين آمنوا اجتنبوا كثيرا من الظن ان
 بعض الظن اثم ولا تجسسوا الخ) معنى شريفى اى مؤمن لر ثمان ننگ كو بندين صاقلانوتكز
 چونكه ثمان ننگ بعضسى كناهغه توشماكا سبب اولور (ياوز كمان لر كسبي) ودهى مؤمنلر
 عيبى نى تيكشورمانكز ازلامانكز * (هر كم علماء ايله منازعه قيلسه وآنلر ايله بولشسه
 وآنلرني قدرسز قيلسه آنلره يامان سوزلر ايتسه آنلرني رنجوتسه اول كشي دولتى ننگ
 كتماكى ايلان ياكه فالج ياكه مقعد (وجاى مانده) اولماق كسبي يامان آغرقلرغه مبتلا
 اولور ديمشلر (اي عزيز بنده زنهار علماء واهل علمدن قول وقول (تالنك) نى طيغل
 اوزنك ننگ جهالتنكا وآننك سببلى اولمش الوغ گناه وعيب لرنگانظر قيلوب اولا اوزنكنى
 تفتيش قيلغل الخ (العارف بالله امام شعرائى رحمه الله ننگ مبارك سوزلرى ننگ
 حاصل معنى سبي (رسول الله صلى الله عليه وسلم بارچه مزدن عهد آلدنكم (يعنى رسولز
 عليه السلام كاهد ووعده قيلدوق عالم لرنى وتقوى كشي لرنى) الوغ آدملرني تعظيم قيلماق
 الوغلاماق حرمت لملك ايله اكر چند ييكه اول عالمر علملرى ايلان عمل قيلسه لسرده
 (دهى عهد قيلدوق) عالم وصالح واكبر ننگ حصو صلرنده واجب بولغوچى حق لرنى اقامة
 قيلماق (اوتامك) ايله (دهى عهد قيلدوق) آنلرننگ امرين (حال لرين) الله تعالى غه
 تابشوماغه (يعنى آنلرننگ حال لرين) تيكشرمك بزكا تيوش دكلدر (بس هر كم علماء
 وصاحبانك مرمتلامك والوغلماق كسبي واجب بولمش حقلرينه ضرر قيلسه (يعنى حقلرينى
 اوتامسه) بس اول كشي تحقيق الله تعالى غه وپيغمبرينه خيانت قيلدى (يعنى الله تعالى
 ورسول الله قوشمش اشنى اوتامدى) چونكه عالم لر شريعت نى صاقلماق رسول عليه السلام
 اورنينه قالمش ذاتلردر والله تعالى ننگ شريعت نى يوكللا كوچى قبول قيلغوچى صاقللاغوچى
 وشريعت ننگ خدمتچى لريدور (بس هر كم علماء وصالحنى بنگكل كا صايسه آنلرننگ

خصوصا دين كا دمللى اشلرده

حقلرینی اوتامسه اول کشی ننگ آنلر حقنده بولمش ادبسنلکی رسول الله صلی الله علیه وسلمکا ایرشور یعنی گویا رسول علیه السلامنی اهانه وانکا ادبسنلک قیامقدر (چونکه علماء رسول علیه السلام ننگ نواب لریدر بس علماء وصالحانی اهانه واستغفانی رسول علیه السلام نی استغفافه راجع بولغان لقدان کفر دور (هر کم اینسه عالم ننگ چالمه سینه عالمنی کچکستوب استهزاء طریقنی ایله عمیمة دیو یعنی بو عالم ننگ چالمه سی کچوک ایگان دیو شول روشقه استهزاء طریقچه اینکان کشی نی کفر ایله حکم قیلغوجی عالم ایتمشدرکم چونکه عالمنی استهزاء وتنقیص رسول علیه السلام نی استهزاء وتنقیص کا راجع بولادور اول ایسه کفر دور دیمش دور (اویلاغل پادشاه بر کمسنه کا قلینی یبارمه بعد اول کمسنه پادشاه ننگ قلینی حرمت قیلماسه بلکه استهزاء قیلسه پادشاه قلی حقنده اول کشی ننگ تعظیم قیلماغانی نی ایشتوب بلوب شول قلی اهانه قیلغوجی کشی ننگ نعمتون دولتن آلوب اوزی حضورندان یبرور (یعنی پادشاه اول کشینی اوزی ننگ مقربلرندن قیلماز اعتباردن چقارور) اما پادشاه ننگ قلینی تعظیم وتکریم قیلو لازم بولمش حقلرینی اوتامسه اول آدم یراق بولسه ده پادشاه اوزینه یقین قیلور اول کشینی حرمتلر والوغلر (بو عهد برله عمل قیلماقنی استاکوچی کشی محتاج بولور بر شیخکا اول شیخ شول عهد یولنده استقامقنی تعلیم ویبرور اوبراتور (امام شعرانی رحمه الله اوشبو سوزلرینه قوه اچون رسول الله صلی الله علیه وسلم ننگ حدیث شریفینی نقل قیله دور رسول علیه السلام ایتمشدرکم (تواضعوا لمن تعلمون به) معنی شریفی ننگ حاصلی ای امت لریم دین علمی نی اوبرانماکا سبب بولغوجی عالمکه تواضع لقیلنکر و آنی الوغلانکر (رسول الله صلی الله علیه وسلم بنه ایتمشدرکم (ثلاثة لا يستخف بهم المنافق ذوالشبهة فی الاسلام وذوالعلم والامام المقسط) معنی شریفی ننگ حاصلی اوج تورلی آدمنی استغفانی قیلماس مکر منافق کشی یعنی منافق بولماغان کشی اول اوج تورلی آدمنی الوغلر حرمتلر آنلرننگ قدرین و مرتبه لرین بلور دیمکدر (اول کشی لرننگ بری دین اسلامه بولوب قارطلقه ایرشکوجی کشی (ایکچیس علم ایاسی یعنی عالملر (اوجونجی سی عدل لک ایلان حکم قیلغوجی پادشاه ترجمه تمام اولدی (بیگ بلکل کم علما و صالح کشیلر نی استغفانی قیلماق آنلر نی تعظیم قیلماز سزلق شول طریقچه بولورکه آنلرغه تلی یا که تنی وقولی ایلان ضرر ایرشدورر آنلر نی بر خفا و مشقت کا مبتلا ایلر (آنلر نی تعظیم وتکریم ایسه بوننگ خلافیدور یعنی قوتندیسن کیلور قدر آنلره فائده ایرشدورر آنلرننگ خدمتنه بولور آنلر نی شاد و حرم ایلر *

﴿ علماءنی تعظیم حقنده بر یقه و محو دیده ایتهدر ﴾ (شاکرد استاذینی عالم ننگ جاهل کا حق استاذننگ شاکردنه بولغان حق کبیدر ننگ شاکرد استاذینی

تعظیم قیلیمق واجبدر نادان آدملرکا هم واجبدر علمائی تعظیم قیلماق مذکور کتابده بیان قیلهدر (قال فی الاشباه الاستهزاء بالعلم والعلماء کفر) یعنی علم وعالملرنی مستخره قیلماق کفرلک کا توشما کا سبب بولغوجی الوغ کناهدر (وعن منیة المفتی تخفیف العلم والعلماء کفر) یعنی علمنی و علمائی فی یمینکل کا صایوب کچکسوتک کفردر (وعن الخزانة من اذى العلماء ینفی من البلد) یعنی هر کم عالم لرنی اذا قیلسه اول آدمنی شهردن وطنندن بیک یراق یرکا یرلور (وعن مجموع النوازل اهانة علماء الدین کفر) یعنی دین علمنی بلسگوجی عالم لرنی خوارلاماق کفردر معاذ الله کفرلک دن الوغ کناه یوقدر کفرننک حکمی انشاء الله کلاچکده ذکر قیلنور (ای مرمنلو عاقل مسلم علمائی تعظیم قیل * الله تعالی ننگ عین رهنندن در الوغ ثواب و درجات کا ایرشدرمک اوجون دین و دنیا ننگ جهنندن سنی علمائه محتاج ایلادی نصاب الاخبارده هم مذکوردر پیغمبرمز محمد المصطفی صلی الله علیه وسلم ایتمشدر کم (عظمو العلماء فانکم تحتاجون الیهم فی الدنیا و الآخرة) معنی شریفی عالم لرنی تعظیم قیلونکنز (الوغلانکنز) چونکه سز عالم لرکا دنیا و آخرت ده محتاج بولوسز (جامع الصغیرده مذکوردر کم رسول الله صلی الله علیه وسلم ایتمشدر کم (ان اهل الجنة لیحتاجون الی العلماء فی الجنة) معنی شریفی ننگ حاصلی درستلکده اوجماخ اهل لری یعنی اوجماخه کرکوجی کشی لر البته اوجماخه عالملرکا محتاج بولورلر بس عوام مؤمنین علمائه آخرتده هم محتاج بولسه لر آنلر آنلرنی البته تعظیم و تکریم ایلاب آنلره ادبسرلک قیلماق باین صافلانماق لازمدر (ای عزیز مؤمن رسول الله علیه السلام ننگ اوشبو جوامع الکلم اولغوجی حدیث شریفی دن (مبارک سوزندن) کوب معنی فهم لنور (رسول الله علیه السلام ننگ (لا تخافوا فی الله لومة لائم قل الحق ولو کان مرا) دیمش مبارک حدیثینه تمسک ایلاب عوام المؤمنین ننگ علمائه دین و دنیا جهنندن احتیاج لری ننگ کیفیت و روش فی تفصیلا بیان قیلیمق مناسب کورلدی (حضرت علی رضی الله تعالی عنه ننگ ۲) (قبول الحق من الایمان) دیمش سوزی ننگ مفهومه حق سوز ظاهرده نفسکا قتیغ و سخت بولسه ده عاقبتی راحت ولنت اولغانلقدن اخوان مسلمین ننگ قبول قیلماق لرنی امید ایروب الله تعالی ننگ اعانة و نصرتی ایله ایتمز (ای حقنی قبول قیلغوجی عزیز مسلم علماء کا دین جهنندن محتاج بولماقنک الحمد لله علماء دن ایمان و اسلام اوکرا نوب مؤمن بولدنک و آنلردن ذمه نکا فرض و واجب بولمش طاعت و عبادت مسئله لرنی اویرانوب بعد اعمالنی اداء قیلوب و حرام

قله حقن عطا در علم نافع * قمو درده دوا در علم نافع
آنونکده در قیامی هم بو دینک * که هر فیض خدا در علم نافع

یعنی حق سوزی قبول قیلماق ایمانلر اولماق علامتنددر

(۲) تنبيه درست سودا و درست بولماغانی روشچه بولور و بوندان باشقه مسئله لرنی معاملات کتابلرنی ترکی نلی ایلان آچق بیان قیلنمشدر هر کم اوقسه

بولمش نرسه لرننک حرام لقی نی علمادن ایشدوب بلوب حراملردن صافلانوب الوغ
 ثواب کا مستحق و جنت کا کرما کا لایق بولدنک (بس علماء سننک تموغده منکگو قالماونکا
 یا که الله تعالی تلاسه بلا حساب اوجماخ غه کروب منکگو بولغوجی راحت و نعمته
 قالمافتکا سبب ظاهری بولدیلر (ودخی الحمد لله الوغ هنر اولغوجی یازو یازماق
 اوکراندنک و قرآن عظیم و کتاب کریم او قماغه ودخی عرب و فارسی یاترکی کتابدن
 قاراب معنی فهم لکا علم پیدا قیلدنک شعار دین اسلام اولغوجی نرسه لردن آداب
 وانصاف یاد آلدنک بس بو الوغ دولت لکا ایرشماکنکا علماء سبب اولدی لر (ودخی
 عربی یا که فارسی یا که ترکی کتابدن قاراب علم اوکرانه سن دنیا و آخرتنکا حاجت
 کراکلی مسئله لرنی بلاسن اول کتاب لرنی هم الله تعالی ننگ فضل و کرمی عون و یاردهمی
 ایله علماء تألیف و تصنیف قیلمشدر بر کتابدن بر مسئله اوکرنسنگ شول کتاب ننگ
 مؤلفی سنکا استاد بوله در (بس توغوش زماننکنن قبرکا کراچک زمانکاچه علماءغه محتاج
 بولدنک علماء سنکا استاد بولدی امتناذنی تعظیم و ابددر (ودخی نکاح و طلاق مسئله لری
 هم دقتلی اولدقندن اول خصوصه هم علماءغه محتاج بولدنک انصاف قیلوب مسئله لردن
 صوراب بلوب موجبچه عمل قیلوب سفاح دن صافلانورنک (مثلا نکاملرنکرده بر شبهه
 اولمش ایکان تجدید نکاح قیلدنک (دخی بر سبب ایله آرانکرده مفارقت اولوب
 مفارقتکا سبب بولغوجی مثلا طلاق لفظی نی اوج وقتده ایتلوب بولسه ده اوج کا تولغان
 بولسه شول جماعتنک نی یانکادن قاینوب آلمات بولسانک تحلیل قیلنوب تحلیل قیلغوجی
 ایردن آیرلوب عدتی تمام بولغان صونکنده آلدنک بس اوشبوننک کبی و بوندان
 باشقه واقعه شریعت روشی نی بلمک ده علماءغه محتاج بولدنک (ودخی بیع و شرآده یعنی
 ۲ نرسه صانماق آلمات اشنده سودانی درست لیمک و ربان صافلانماق اوچون علماءغه
 محتاج بولدنک سودا اشنده اوز بلدکنک ایله گنه سودا قیلسانک سودانک بیع باطل
 یابیع فاسد اولور بس مالنک شبهه لی یا حرام بولوب شول مالدن طعام آلوب ییسنک
 حرام یا شهه لی طعام ییکان بولوب الله تعالی ننگ عذابنه مستحق بولورسن (بس سودانک
 حلال و طیب بولماقنده هم علماءغه محتاج بولدنک (ودخی ملک غیر اختیاری بولمش
 مالدن وارث بولوب میراث آلمات خصوصنده اوز آلوشنکا تیوشلی مسئله شرعیه نی بلماک
 علماءغه محتاج بولدنک (بعد شول مسئله موافقچه مال آلوب کرب مال غه صاحب بولدنک

همان سعی ایله آنکا کیچه کوندز * سنکا خوش رهنما در علم نافع
 فضولی علم ایله عمرنک کچورمه * که علم مصطفی در علم نافع
 قنونی چوق درر عانک ولکن * قمودن معتبردر علم نافع
 فقیر اولماز آنک اهلی برادر * دوکنمز بر نوادر علم نافع

(بس الوغ دولت کا ایرشماکنگام آنلر سبب بولدیلر (ای عزیز مسلم اگر مالنک نصاب زکوة کا ایرشسه حاجه اصلیه تکدن آرتوب فرق تنکه لک مالنک یائمننک بولسه شول مالنک نینک فرق الوشنندن بر الوش فقیرلرکا زکوة ویرماکننک واجب اولغان لقتی (وعم زکوة و عشر ویرمک مال وباشقه نعمت نینک زیاده و دوامینه (یعنی آرتوب بارچه وقتده بولماقینه) سبب اولغان لقتی علمادن ایشدوب بلوب فقراء کا زکوة ویردنک (ودخی ایکنونک نینک اون اولشنندن بر الوش عشر بیردنک زکوة و عشر ویرکان لکنک اوچون الله تعالی دولت و نعمت لرنکنی آرتدردی و آفقلر دین صافلادی (بس اوشبو شادلقغه ایرشماکنگام علماء سبب بولدی لار ای مؤهن (علماء دن ایشدوب (خبر یعنی بارچه ایسرتکچ نرسه نی اچماک زنا، وغیبه، و نمیمه، و مسد، و عجب، و ریا، و کبر، و ظلم حراملقینی، و ینیملر مالینی، و نجس (آر وسز) نرسه لر آشاماق نینک حراملقینی، و کشی مالینی اوغرلاماق، و شهوت ایله یاط خاتون لر یوزینه ایرلر قاراماق، و خاتون لرهم شهوت ایله یاط ایرلر یوزینه قاراماق، و تکبر لکنن اشطان، و شلوار بالاغینی صالندرماق، آدم و حیوان غه جبر و ظلم قیلماق، کشی فی «سخره قیلماق نینک حرام لکینی، و دخی آنا و آناغه بالا عاق اولماق، آنلرننک رنجولرینی آلرب رضالق لرینی آلماق، و فرض بولمش علمنی اوکرانودن قالماق، و بیش وقت نمازی قویماق نینک حرام لکینی، و بوندان باشقه حرام نرسه لر نینک حراملقینی علماء دن بلوب اوشبو حرام اشلردن طیلوب صدیقین درجه سنه ایرشوب شوشی السوغ عمل لرنک اوچون دنیاده راحت و شادلق کوروب قیامت کوننده الله تعالی نینک فضل و کرم ایله اوچما غه کرماکا مستحق بولدنک (ای عزیز مؤمن کبت و بازار ایران لر یوری تورغان باغچه و گلزار و صابان توبی و تیاتر و کینی اورنلرغه جماعتنک و قز بالالرننک وارماغه درست توکل لک فی علماء دن ایشدوب آنلر فی شونداق اورنلرغه اواماق دن منع قیلوب (طیوب) اوزنک و جماعت لرنک الوغ الوغ ثواب لرکا ایرشوب آنلر فی الوغ کناهدن عاقلادنک (الحاصل دین و دنیانک نینک آبادلقتده عزیز علماء غه محتاج بولدنک بس دنیا و آخرت نینک نور ک لکی علماء ایلان در سعاده دارین کا سبب اولغوچی شرع شریفننک دایم و باقی اولماق علماء ایله در اول عزیزلر شریعة غراننک راعی و حافظ لریدر شوننک اوچون (موت العالم موت العالم) دیلمشدر یعنی بر عالم کشی نینک وفات بولماقی بتون دنیا کشی لر ی نینک وفات بولماقی کبیدر ذهن یورتسنک بوسوزدن کوب معنی فهم قیلورسنک (حضرت علی کرم الله وجهه ایتمشدر کم (اذا مات العالم ثلم فی الاسلام ثلثة لایسها الا خلق منه)

خدا دین استه کیل نافع علمنک * که جانما با صفادر علم نافع
ویرور اول جانته قوت قلبه راحت * دخی روجه غنادر علم نافع
بو قدوس فقیرنک سوزینی توت * هر امراضه شغادر علم نافع

یعنی اگر بر عالم وفات اولسه دین کا بر صنق لقی کیمچیلک بولور اول کیمچیلک نی
 توزاتماز مکر آندن صونک بولغوجی عالم دیمکدر (ودخی حضرت عمر الفاروق رضی الله
 عنه اینمشدر کم (موت الف عابد قائم باللیل صائم بالنهار اهون من موت عالم بصیر
 بحلال الله وحرماه) حاصل معنی سی الله تعالی حلال و حرام قیلمش نرسه لر نی بیگ بلوب
 موجبچه عمل قیلوب یور کوچی بر عالم ننگ و فاتندن کیچه لرده یوفلامای عمل قیلوب
 و کوندوز لرده روزه بولوب یور کوچی منک عمل اییاسی کشی لرننگ اولما کی بینکل راکدر
 (بو خصوصه علم وعلماغه مناسب و تعلق لی سوز و فصولر یازلسه الوغ مجلد کتاب اولسه
 کراک و للعاقل یکفیه الاشارة معنا سچه دریادن بر قطره عبرت کوستر لندی دادم تراننج
 مقصود نشان * کرما نرسیمدیم توشاید برسی (ای عزیز آدابلو مؤمن الله تعالی رضالقینی
 استاب احیاً دین فرضی ایله بیان مزدن بلدنک علماء سنکا استاذ بولمشدر استاذ حق
 آتا و آنا حقندن هم آرتوغراق الوغراق دیمشدر (ای مسلم الله تعالی ننگ قول کریمی
 (وبالوالدین احسانا ولا تفرحنا وقل لهما فلا کر) ایمانک منطوق شریفچه
 آتا و آناغه احسان یعنی بخشیلق قیلماق و آنلرننگ تیوشلی حق لرینی رعایه ایتمک آنلرنی
 الوغلاماق حرمتلک سنکا فرض ایدی بونک عکس حرام ایدی بس علماء نی تعظیم و آنلر حقندن تل
 و فعل ایله حفظ ادب بیکراک لازم اولسه کراک (احیاء العلوم مذکوردر بحی بن معاذ ربه الله دیمشدر کم

(العلماء ارحم بامة محمد صلى الله عليه وسلم من آبائهم وامهاتهم قيل وكيف ذلك قال
 لان آبائهم وامهاتهم يحفظونهم من نار الدنيا وهم يحفظونه من نار الآخرة) یعنی عالم لر
 محمد علیه الصلوة والسلام امتنه آتا و آنلرن دین هم مرمت و شفق تیلیرا کدر * چونکه
 آتا و آنا بالالرنی دنیا اوتندین (ومشقتلرنین) صاقلر لرا علماء آنلره ایمان و اسلام
 و شریعتنی اوبراتوب آخرت اوتندین صاقلر لر یعنی سبب بولور لر دیمکدر (ای
 عزیز مؤمن بوسوز لر نی انشاء الله فهم قیلغوجی سن ﴿ تنبيه ﴾ بیگ بلکل کم خصوصاً
 بو زمانه ده اوشبو بدعة شایع در کم بعض اغنیاء دنیاغه محبت و قلب لرنده قساوة ننگ
 کوبلکندن علماء حاضر اولغوجی الوغ ضیافة لرده اغنیاءنی قیمت بها کرسی (یعنی
 اوزند قلرغه) اولترتور لر و دخی بخشی اوستال کا علماء حلقه سنده اولماغان بدعة اسباب
 قویوب آنلره نعمت حاضر قیلور لر (اما علماءنی توپن برکا اولتورتور لر بو طریقه
 فعل لر ی مذموم بدعة در رسول الله صلی الله علیه وسلم سنتینه مخالف در و علماءنی تخفیف
 و تنقیص بولوب آنلر حقنده الوغ ادب سز لک در (علماءنی توپن موضع کا اولترتوب
 اغنیاءنی بلند اوزنغه اولترتماقلری عقلاً و شرعاً قبیح اشدر (رسول الله صلی الله علیه
 وسلم ایتمشدر کم (اکر موا العلماء وقر و هم) ^۲ معنی شریفی ای مؤمنلر علماءنی حرمت
 قیلنکیز آنلرنی تعظیم ده حق لرینی کامل قیلنکیز (ودخی بوفعلک ملة اجنبیه اهلینه تشبه

رواه الديلمي عن ابی الدرداء

بولادر پیغمبر صلی الله علیه وسلم ممکن قدر آنلره بارچه فعلک تشبه دن نهی و منع
قیلمشدر تفصیلا بیانی انشاء الله ذکر قیلنور علماء حضورنده بعض لری طاوشلرینی
بلند قیلوب سویلاشوب و فقهه ایله کولشمک لری کورنماکه در بو هم شرعانهی اشدر
(فقهاء کرام رحمهم الله تعالی الله تعالی ننگ کلام شریفی (ولا ترفعوا اصواتکم فوق صوت

النبی ولا تجهروا له بالقول کبهر بعضکم لبعض ۲ ان تحبط اعمالکم وانتم لا تشعرون)
آیه کریمه سندن عوام مسلمین طاوشلرینی علماء طاوشندن ضعیف قیلوب سویلامکننگ
لزومینی فهم لمشدر (اگرچه بو آیه کریمه ننگ نزولی رسول الله صلی الله علیه وسلم
حقنک بولسه ده چونکه علماء و رثه الانبیاء در علمانی تعظیم رسول الله علیه السلام فی تعظیم
و توقیرکا راجع بوله در (هیچ کم کا خفی دکل در الوغ آدم لر حضورنده مثلا مشایخ و علماء
مجلسنده الوغ طاوش ایله فچقروب سویلامک آنارنی تخفیف و تنقیصدر آیه مذکوره ننگ
معنی شریفی ای مؤمن لر کوتارمانکز طاوشنکنزی پیغمبر طاوشندن اوستون قیلوب
بربرنکزکا فچقروب سویلاماکنکز کیمی پیغمبرکا سوزنی فچقروب سویلامانکز عملنکز باطل
بولماسون اوچون و حال بوکه سز آنی بلماز سز (بیک بلکل کم طاوشنی قتیغ قیلوب
فچقروب سویلاشمک بارچه و قنده ادب سز لکدر الله تعالی حضرت لقمان ننگ سوزینی
بیسان قیلوب اینه در (واغضض من صوتک ان انکر الاصوات لصوت الحمیر) معنی
شریفی طاوشنکنی ضعیف قیل فچقروب سویلامه درستلکده طاوشلرننگ منکرراکی
(بیک اشکی سی) ایشاک لر طاوشیدر (بیک قاتیغ طاوشلانمق کورکام صفت بولسه اییدی
الله تعالی زیون و غافل حیوان غه ویرماس اییدی (بس مؤمن بنده کا لازم بوله در ادب
و انصاف ایله آقرون غنه سویلاشمک قاتیغ طاوش ایله سویلاشمک مذمومدر عوام کفره
عادتنندن در (علماء مجلسنده سکوت ایلاب آداب ایله گنه آنلر سوزینه قولاق صالوب
اولطراق مؤمن کامل صفتندن در علماء مجلسینی غنیمت بلوب آنلر صحبتندک اولغانلقغه
شکرانه تیوشدر رسول الله صلی الله علیه وسلم ایتمشدر کم امیاده ذکر قیلدر عالم مجلسنده
حاضر بولماق منک رعت نماز او قماق دن و منک آورو کشی ننگ حالن صوراشماق دن
و منک چنازه نمازی او قماق دن آرتوغراقدر (ای مشفق و مهربانلو اغنیاء مسلمین
علماء و طلباء حال لرن دین غافل اولمیه سز آنلرننگ رزق مؤنه لرن دین و باشقه مال لرن دین
خبردار اوله سز آنلرنی تربیه کاسعی بلیغ قیلدر سز اگر آنلرننگ معیشتی طارلقه و احوالی
پریشان لقلده اولسه اولری وهم عامه مسلمین خصوصندک مثلا تعلیم دین و امر بالمعروف
والنهی عن المنکر و عطا و نصیحت کیمی مبارک اشلرده قصورلق قیلماق لرنده شک و شبهه
یوقدر * علماننگ نشر علم و تعلیم دین قیلماق لرینه اسلام دیننه علی وجه الکمال قوت
و یرماک لرینه حال لری جمع و جان لری طنج بولماق شرط عظیمدر * (اگر عالم ننگ

(۲) و فیها تعریض لعظم ما ارتکب الراقعون اصواتهم (تفسیر المهدی العجلی)

(۲) وقال الامام الشاطبي رحمه الله لابد للعالم من مال وجهه حتى لا يذل لامه ولا يحتاج على احد كذا في خزينة الاسرار (منه رة)

دولتی اولسه علمی ننگ نور و رونقی ننگ زیاده لکینه و کندی ننگ قدر و علمی ایله علمی ننگ کثرتنه (۱) الوغ سبب در (نتاک رسول الله صلی الله علیه وسلم ایتمش لر کم (نعم العون علی تقوی الله المال) معنی شریفی ننگ حاصلی الله تعالی ننگ امر لری نی توتماغه و حرام لر ندین طیولماغه فی خوش یارد میچیدر یعنی سبب در مال یعنی بعض بر کشی ننگ تقوی لکینه مال سبب بولور علامه دوانی رحمه الله لوا مع الاشراف نام کتابنه ایته در **بیت** * مرا بتجربه حاصل شد اخبر حال * قدر مرد بعلمست قدر علم بمال

معنی سی تجربه (صنایع) ایله منکا معلوم بولدی کم الله تعالی و آدم لر قاشند کشی ننگ قدر لی بولماقی علم ایله در و دخی علم ننگ قدری مال ایله در یعنی عالم بولوب مال ننگ هم بولسه دنیاده شوناق ذات دن قدر لی و آرتوق کشی تابلماز (خصوصا بوزمان پر زیان ده شول طریقه بولمشی تجربه ایله معلوم و محسوس در (بعض آدم لر قاشند فقیر عالم ننگ قدر ندن جاهل بای ننگ قدری بمراتب آرتوق در (دولتی اولغوچی عالم ننگ و عظ و نصیحتی هم اثر لی راق اولماغه دخل تامی واردر دولتی اولغوچی عالم کا **بیت** قیلماز لر حاجتی اولسه اوتار لر تنگلار لر استدانه کبی اشلرده هم آنکا اشانور لر سوزینه اعتماد و تصدیق قیلور لر قایده اولسه ده آنی تعظیم ایدر لر توغری کیلسه آنکا قیام ایله سلام و یر لر اما فقیر عالم کا حال بوننگ عکسی در الله تعالی بارچه بنده سینه فکر صحیح و عقل کامل نصیب ایلاسون **بیت** بیک بلکل کم علمانی عزت و حرمت قیلماقی آنلر ننگ تیوشلی حق لرینی اداء ایتمک طالب العلم لر نی (شاگرد لر نی) تحصیل علم کا اجتهاد قیلماغه ترغیب و تحریض بولادر (اما علمانی عزت و حرمت قیلماز سزلق طالب لر ننگ تحصیل علم دن محبت و رغبت لرینی تضعیف و تنقیص کا سبب بولادر بو حال ایسه دین ننگ ضعیف لنما کینه باعث بولغوچی قبیح معامله در بو سوز لر ننگ راست لقی فکر بعدند ظاهر بولور (مقصودغه قایتالوق اهل علم ننگ رزقی واسع و جانی طنج اولسه دین خدمتنده استقامت و ذمه لرینه لازم اشکا ملازمت لر ی ننگ زیاده اولماقی طمع و شبهه لور نرسه لر دن قاجماقی هیچ کما خفی دکل در (ای عزیز مؤمن لر بالمشاهد یا بالمسامعه معلوم تنکدر اسلام دیارنده مثلا بخارای شریف و مصر و اسلامبول هندستان شام و کابول و بوندن غیر مدائن اسلامیه ده قدیم زمان دن بیرلی علماءغه معیشت لرینه کفایه قیلور لوق یبار لک اوتمش اغنیاء یا علماء ننگ وقی لر ی ننگ حاصلندن یا که وقی کا باشقه روشقه آنلرغه وظیفه بولغان لقتن وقت لر ی خوش و جان لر ی طنج اولوب الوغ کتاب لر تصنیف قیلوب همیشه تعلیم دین و عظ و نصیحت خدمتند حاضر و متین لودر * (خصوصا آخر الزماند علماء و آنلردن باشقه مؤمنین کا دین و دنیانی حفظ (صاقلماق) اوچون مال ننگ وجودی

عزرائیل بر کون کیلور شدت برلن * اسیع تندین عزیز جان نی بیرمک کراک

(بولماقی) اهم المهمات دن در (نتاك رسول الله صلى الله عليه وسلم ايتمشلرکم (اذا كان آخر الزمان لأبد للناس فيها من الدراهم والدنانير يقيم الرجل بها دينه ودينهاه) معنى شريفى ننگ حاصلی اكر آخر زمان بولسه شول مدتده (زمانده) آدملرکا مال و دولت بيك حاجت بولور شول مال لار سببلى آدم دين و دنياسنى اقامه قيلور يعنى توزك قيلوب صاقلر (رسول الله صلى الله عليه وسلم بينه ايتمشلرکم (ان الفاقه لا يحايى سعادة وان الغنى للمؤمن فى آخر الزمان سعادة) الرفعى عن ابن مسعود (ومعنى شريفى درست لكده فقيرلك من محابه لريم اوچون يخشى و مبارك در درست لكده مؤمن اوچون آخر الزمان ده حلال مال دن بايلق يخشى و مبارك نرسه در (رسول الله صلى الله عليه وسلم ننگ بو مبارك سوزلرى مجزه لرندن در خصوصاً بوزمان ده دين و دنيانى صاقلماق اوچون مال ننگ حاجتلكى هر كمكا معلوم در (اى علماءغه محبتلى عزيز مسلم بو ديارمزده علماء اوز لرينه لازم اولغوچى خدمت لرنده مساهله قيلسه لر در كور شرط اهم ننگ يوقلغندن ديو حسن ظن قيلماقنك حسن اسلامنك دن در * (اى بلند همتلو عزيز مؤمن علماء احوالندن خبرسز اولماغل ايتلمشدر کم (لولا الاغنياء تربت المساجد والمدارس و خادمها) معنى سى اكر دنياده كوپ ماللى آدملر (مثلا پادشاه و باى لر) بولمسه ايدى شعار اسلام دن اولغوچى مسجد و مدرسهر و آنلرنك خادم لرى (مثلا امام و مدرس و مؤذن و بوندن غيرى لر) خراب بولور لر ايدى (بوسوزدن مقصود عالم و دين ننگ بقاستنده الله تعالى حضرتى ننگ تدبير و عادتى نى بياندر يعنى اكر دولتلى آدم لر بولمسه ايدى مسجد و مدرسهر و علماء بولماس ايدى (دولت صاحب لرى مسجد و مدرسهر بناء قيلوب و علماء ننگ حق لرينى بلوب آنلر نى بخشى تربيه ايلاب علماءغه اقتداء و اتباع كوستروب آنلردن احكام دين نى اوكرانوب دين كا ياردم لرى اولغانلقدن دينمز باقى و دايم بولوب تورادر ديمكدر (دهى الله تعالى عادتى طريقتجه اغنيانى فى الجملة سبب قيلمشدر ديمكدر چونكه بودنيا عالم اسباب اولغانلقدن الله تعالى عز شأنه بارچه نرسه نى بربرينه ربطا ايلاب (توتاشدر ب) بار بولماقنده ياكه يوقلقدن برشى نى آخر كا سبب قيلمشدر (اى ديانت و استقامت لو عزيز مؤمن الله تعالى محض فضل و كرمى ايله سنكا دولت و مال و يرمشدر سنكا دولت و يرماكى ننگ حكمة و مصالحت لرندن بعضى اوشبودر كم شول دولت ايله ديسن كا ياردم

بیش کونلك نقد عمرى نى قولدين بيروب * چاره تابماى آخر برکون اولماك كرك
اوغل قزنك يغلاب قالسه فریاد اوروب * مال ملكنك موندنه قالسه حيران بولوب
دشمن لرنگ قوانشر سنى كوريب * بوين سنوب اوزايبان ياتماق كراك

الذین من اورالامادین

بیروب دین اسلامنی صاقلاماغه سبب قیلماق اوچون در نناک رسول الله صلی الله علیه وسلم الله تعالی ننگ سوزینی مکایه قیلوب ایتمشدن ۲ (ان الله عزوجل قال انا انزلنا المال لاقام الصلوة وایناء الزکوة ولوکان لابن آدم واد لاحب ان یکون له ثمان ولوکان له وادیان لاحب ان یکون الیهما ثالث ولا یملأ جوف ابن آدم الا التراب ثم یتوب الله علی من تاب) معنی شریفی ننگ حاصلی درستلکده الله عزوجل حضرتی ایندی درستلکده بز (آدملرکا) مالنی ایندردک (بیردوک) بیش وقت نمازنی اوتامک (یعنی عبادتک سبب قیلماق اوچون ودفی شول مالدن فقیرلرکا زکوة ویرمک اوچون آدم اوغلی ننگ اکر بر چوقر آلتونی بولسه ینه ایکنچی چوقر آلتون بولماقنی البته سور اکر ایکی چوقر آلتون وکوشی بولسه ینه اوچونچی چوقر بولماقنی سور آدم اوغلی ننگ اچی نی تولدرماز مکر توفراق تولدور (یعنی آدم اوغلی وفات بولوب اچینه قبر توفراقی تولغاچه دنیاغه حریص بولور مکر الله تعالی هدایه ویرسه) بوننگ صونکنده حرص لقتن توبه قیلغوچیلرننگ توبه سیننی قبول ایلر (ای مؤمن دین خصوصینه نیند ای طریق ایله اولسه ده مال دولتنک نی صرف قیل ویندل ایله دین اسلام اوچون مال صرف قیلماق ایله دولتنک اصلا کیم اولماز بلسکه الله تعالی شوننگ حرمتنه دولتنک نی ینه زیاده ایلاب آفتلردن محفوظ قیلور الله تعالی قرآن عظیمنده ایتددر (مثل الذین ینفقون اموالهم فی سبیل الله کمثل حبة انبتت سبع سنابل فی کل سنبله مائة حبة والله یضاعف لمن یشاء) معنی شریفی شول کسه لرکه الله تعالی راضی بولغان یولده مال لرینی انفاق ایدرلر یعنی ویرور آنلرننگ انفاق قیلنمش مال لری اورلق کبی که اول اورلق یتنی باشاق اوسترور (چقارور) هر باشاقنده یوز اورلق بولور (الله تعالی تلاکان بنده سینده کوب کوب قات قات ایتوب ثواب ویرور (الله تعالی تلاسه حتی یتنی یوزکاچه ثواب ویرور (مفسرین ایتمش لرکم سبیل الله دن مراد مالنی جهاد اوچون یا که فقراغه زکوة اوچون یا که مسجد و مدرسه کبی اورنلرغه صرف قیلماقدر (غیرلی اورون غه مالنی صرف قیلماق (بیرمک) بارچه سی سبیل الله غه انفاقدر دیمش لر (الله تعالی ینه ایکنچی آیتده ایتددر (وما انفقتم من شیء فهو یخلفه) معنی شریفی الله تعالی رضالقی اوچون مال نکزدن انفاق قیلسه نکز ویرسنکز بس الله تعالی شول انفاق قیلمش نرسه نکز ننگ اورننه ینه ویرور دنیاغه یا آخرته (رسول الله صلی الله علیه وسلم ایتمش لرکم (ما من یوم یصبح العباد فیہ الا واملکان ینزلان یقول احدهما اللهم اعط للمنفق خلفا ویقول الآخر اللهم اعط ممسکا تلفا) معنی

میراث دیبان باش ایباغنیک باغلا غایلر * اسغ صوبی باشدین قیوب چایقه غایلر
 تورث طرفدین آسته آسته اوшла کایلر * آلتی قری بوزدین کفن قیلماق کراک
 جناز ننگ نی الورغ کچیک کوتارسه لیر * کورستان غه قاراب سنی یورتسه لیر
 یتمش یرده سؤال سورسه فرشته لیر * بر بر آنی جرابینسی بیرماک کراک

شریفی ننگ حاصلی هر کون کو کدن دنیاغه ایکی فرشته توشوب دعا قبولب ایتور لر
 برسی ایتور یارب خیرلی یولغه مالنی انفاق قبلغوچی (بیرکوچی) کا مال اورننه مال
 ویرکل (دیودعا قیلور) فرشته ننگ ایکنجسی ایتور یارب خیرلی یولدن مالینی صافلاغوچی
 (صار انلق) قیلغوچی کشی ننگ مالینه هلاک لک ویر (دیودعا قیلور) مالنی انفاق
 یله مال یینه زیاده بولوب الوغ ثوابلرکا ایرشماک حقنده الله تعالی قرآن عظیمنده
 تکرار آیتدیبیل قیلمشدر (ای دین اسلام دولتی ایله معزز مؤمنلر علمائی قدر تنکز دین
 کیلمش قدر تربیه ایلاب معاشرلی حقنده حال لرینی جمع و جان لرینی طنج قیلماق
 سز لرکا لازمدر الله تعالی ایتهدر (تعاونوا علی البر والتقوی) معنی شریفی خیر اشکا
 وتقوی لک کایعنی الله تعالی امرین توتماغه والله تعالی حرام قیلمش نرسه لردن طیوماغه یاردم
 ویرنکز (اعانة و یاردم قیلماق خیرلی اوروون لر ننگ الوغ سی علماء کا اعانة اولماق هیچ کما
 خفی دکلدر (چونکه علماء ورثة الانبیاء و دین صانچی لری اولغانلقدن علماءغه اعانة
 و آنلر فی تربیه انبیاء اللهغه و دینکا اعانة حکمنده در * خصوصا فایو عالم دن علم
 اوکرانسنگ و آنکا اقتداء ایلاب آندن وعظ و نصیحت کو برباک ایشتسنگ اول عالمنگ
 حق سنکا یینه آرتوغراقدر (رسول الله صلی الله علیه وسلم خصوصاً علم و آداب اوکرانمش
 عالمنی تعظیم قیلماق تیوشلک حقنده ایتهدر (تواضعوا لمن تعلمون منه) معنی شریفی
 ننگ حاصلی تواضع لقی قیلنکز الوغلانکز حرمتلانکز شول عالمنی کم آندن علم اویرانب
 ایدنکز (رسول الله صلی الله علیه وسلم ایتمشلرکم (ویل للاغنیاء من الفقراء يوم القيمة

بقولون ربنا بخلو بحقوقنا التي فرضت لنا عليهم في اموالهم فيقول الله تعالی وعزتی
 وجلالی لاقربتکم ولاباعدنهم طس والعسکری عن انس) معنی شریفی ننگ حاصلی قیامت
 کوننده بای لرغه فقیرلر سببسندن عذاب در فقیرلر ایتورلر یارب سن
 بایلرغه بزنگ اوچون ویرماکا فرض قیلمش (زکوة مالی) کبی حق لرمن فی
 ویرمادیلر صار انلق قیلدیلر (بعث الله تعالی ایتور البته من سزنی رحمتیه یقین
 فیلورمن و مذکور صفتلی بای لرنی رحمتدن یراق قیلورمن (ای غنی رسول الله صلی
 الله علیه وسلم الله تعالی ننگ سوزین بیان قبولب ایتمش کم الله تعالی ایتمشدر

(العمال مالی والاغنیاء وکلائی والفقراء عیالی فان یجمل وکلائی عن عیالی اذقم نکالی
 ولا ابالی) ای عزیز دولت صامبی اوشبو حدیث قدسی ننگ معنی شریفینی علماء دن
 صوراب بلکل کوب عبرت وانصافی حاصل ایدارسن * (بلکل کم علماء دین اسلام ننگ
 حافظ و سانچی لر بدر ننگ کم ایتولمش بولدی (لولا العلماء لهلك الدين والدنيا) یعنی

خلاق ننگ مزار فنده عمارتنسی * کورنک آنده تورلرک تورلرک علامتی
 لحد آتلیغ دروازه قیامتنی * سیاست لیغ اویکا باریب کرمک کرک

اگر عالم لر بولمسه ایدی دین و دنیا خراب بولور ایدی (بو سوزدن مقصود چونکه علماء ایمان و اسلام و احکام شریعتی اعلام ایدوب اخلاق حمیده کا دعوت و اخلاصه ذمیمه دن نفرت لندر کوچی آدملردر (ایمان و اسلام و شرع شریفی اویرا توچیلر بولمسه دین ننگ خراب بولماقنده شک و شبهه یوقدر (آما دنیاننگ خراب بولماقی مثلا آدملر حلال و حرامنی تیکشورمای بورسه لر سودا اشنده و باشقه معامله ده جبر و ظلم و حق غیرننگ یمان لقینی بلماس دن تعامل قیلسه لر و علم معامله و معاشرت خیرلری اولمسه دنیاننگ انتظامی کیتوب خراب اولماقی هیچ کما خفی و ستیر دکدر (شول سبب دن الله تعالی دنیاننگ انتظام و قوامی اوچون پادشاه و حکام شرع و نظام وضع و نصب قیلماقنی بنده لرینه لازم و واجب قیلمشدر ننگ الله تعالی کلام عظیمنده اینه در (ولولا دفع الله

الناس بعضهم ببعض لفسدت الارض ولكن الله ذو فضل على العالمين) معنی شریفی بعض آدم لرها بولغان بعض آدملرننگ جبر و ظلمینی اکر الله تعالی بعض آدملر ایله دفع قیلمسه ایدی بر یوزنده فساد (بورقلق اش) قیلغوجی کوبایوب یر فاسد بولور ایدی (یعنی بیر اوستنده فننه کوبایوب آدملر ترکک ایلاب و ترکک اسبابی نی حاضر قیله آلماس لار ایدی (ولکن الله تبارک و تعالی بارچه عالمکا فضل و رحمة صامیدر (شول طریقه دفع فساد ایله دنیانی فنا و قتی ایرشکانچه باقی قیلمشدر (بوندن باشقه طریقه هم تفسیر قیلمشدر (ظالم لرننگ ظلمینی دفع اوچون منصور پادشاه لرغه حکمینی تنفیذ و اجراء قیلماق اوچون علماء دن لابددر * (ای عزیز مؤمن لر بیک بلنکز کم الله تعالی کلام شریفنده بیان قیله در پیغمبرلرکا ایمان کلتور مش و آنلر نی تعظیم قیلغوجی آدملر نی الله تبارک و تعالی دنیاننگ الوغ بلالرن دین قوتقارمشدر و آخرت ده او جماغخ کورمک ایله و عاقبت قیلمشدر (پیغمبرلرکا ایمان کلتور مکان و اول ذات شریف لرننگ امر بالمعروف و نهری قبول قیلماینچه مسخره قیلوب کولب جبر قیلغوجی کافرلر دنیاده و قتلر و نذوق تورلی عذاب ایله عذابلنوب خراب و هلاک اولمشدر (ننگ حضرت نوح علی نبینا و علیه السلام الله تعالی ننگ امر و فرمانی ایله بتون بر یوزند اکی کافرلر نی اسلام دیننه دعوت قیلوب (اونداب) الوغ طاغ باشینه منوب هر کون (لااله الا الله نوح نبی الله) دیو نچقروب الله تعالی ننگ امری ایله بیل اطراف عالمکا ایرشدر و کافرلر ایشدوب حضرت نوح نی اوروب اولتروب الله تعالی ننگ قدرتی ایله حضرت نوح بینه ترلوب سلامت لنوب کوب یل لر شول طریقه حق دین کا دعوت قیلمشدر ایمانسر لار کوب مسخره قیلمشدر اذا و جفا و یرمشدر ننگ الله تعالی اینه در (وکما مر علیه ملاء من قومه سخروا منه قال ان تسخروا منا فانا نسخر منکم کما تسخرون) معنی شریفی نوح علیه السلام کیمه نی یا صامانغه باشلا دقل

کریب کورسنگ قرانغولق یوقتور چراغ * اچی توی حسرت ایرور اوتلوغ فراق اول کون سنکا کم قیلغوسی آنده یراق * تا قیامت تانک آتقونجه یاتماق کراک

قومی ننگ الوغلی مسخره قیلور بولدیلر بعد نوح علیه السلام اکر سز منی مسخره
 واستهزاء قیلسه نکر سزکا عذاب کل کل بز هم سزنی مسخره قیلور مز نناک سز بزنی مسخره
 قیلور بولدنکر دیمشدر بعد الله تعالی نوح علیه السلام قومی دین اسلامنی قبول قیلمای
 حضرت نوح فی کوب جفا و مسخره قیلغانلری صوتکنده آنلرنی طوفان صوبینه غرق
 قیلوب هلاک قیلماغه اراده ایلاب حضرت نوح غه کیمه یاصاماغه امر قیلمشدر (واصنع الفلک)
 دیمشدر بعد نوح علیه السلام کیمه یاصاماغه باشلاغان صوتکنده کافرلر کیلوب حضرت
 نوح فی مسخره قیلوب (صرت نجارا بعد ما کنت نبیا) دیمشدر یعنی پیغمبر بولغاننک
 صوتکنده بالطه اوستاسی بولدنک دیمشدر (ودعی حضرت نوح خدا ننگ امری ایله کیمه
 یاصاغان وقتند ایمانسلر کلوب حاضر صویوق دیوب کولب مسخره قیلوب حضرت
 نوح ننگ مبارک کیمه سیننه نجسلاک کینار بولدیلر بالاخیر الله تعالی شول ایمانسلرکا
 بر آورو ویروب شول آغرقلی بر ایمانسلر نجسلاکان وقتند کیمه ده نجسکا یغلوب شول
 نجسدن فایده لنوب ایمانسلرغه قایتوب ایتوب بعد باشقه ایمانسلر کیمه داکی نجسنی
 آلوب جراحت لرینه سور توب کیمه فی آرولاب بترمشلردر بعد الله تعالی نوح علیه السلام غه
 مخالف قیلغانلری اوچون طوفان صوی ایله هلاک قیلمشدر نناک الله تعالی ایتهدر
 (انهم كانوا قوم سوء فاغرقتناهم اجمعین) (ودعی لوط علی نبینا وعلیه السلام ننگ قومی
 لوط علیه السلام غه الوغ ادب سزک سوزلر سویلاب لواطه اسمنده بولمش غایه قبیح
 کناه لر قیلوب الله تعالی امری ایله حضرت لوط قومیننی حق دینکا دعوت ایلاب یامان گناه لرندین
 طیولماغه الوغ نصیحت لر سویلاب قومی حضرت لوط ننگ دعوت و نصیحتنی قبول قیلمای
 خلافت قیلغانلری اوچون الله تعالی ننگ امری ایله حضرت جبرائیل شهرلری اولتور مش
 بر آستنه قناتی طغوب هراغه بیگ یوقاریغه کوتاروب حتی شهرداسی اتج وات لر ننگ
 طاوشلری کویک اهلینه ایشلمشدر بعد هوادن یته بیرکا یوزتوبان تاشلاب و اوستلرینه
 تاشلر یاغروب هلاک و هراب قیلمشدر نناک الله تعالی ایتهدر
 (وجعلنا علیها سافلها وامطرنا علیها حجارة من سجيل منضود)
 (ودعی موسی علی نبینا وعلیه السلام) فرعون فی قومی ایله حق دین کا دعوت قیلوب
 چاقروب موسی علیه السلام الوغ مجزه لر کورساتوب الوغ نصیحت لر قیلوب موسی
 علیه السلام کا ایمان کلتور مامشدر حضرت موسی فی مسخره قیلوب آنکا مخالف ایدوب
 امر بالمعروف لریننی قبول قیلماغانلری بعد نناک الله تعالی فرعون فی قومی اتباعی ایله صوغه غرق
 ایلاب باطروب هلاک و عذاب قیلمشدر نناک الله تعالی ایتهدر (فاغرقتاه ومن معه اجمعین)

عمرنک آخر بولغرسیدور بر کون تمام * بواش برلان بارسنک اگر دار السلام
 حلال قویب بیکان بولسنک دایم حرام * عذابنی باریب آنده تارتماق کراک

(ودخی الله تعالى صالح على نبينا وعليه السلام) فی عاد و ثمود قومینه پیغمبر قیلوب
 یبرمشدر حضرت صالح دین اسلام کا دعوت قیلوب الوغ و عظ و نصیحتلر ایلاب عجب
 معجزه لر کورساتوب قومی ایمان کلتورمای امر بالمعروف لرینی قبول قیلمای آنکا
 خلاقلق قیلغانلری بعدنده الله تعالی آنلرنی صر صر اسمنده بیک قتیغ قوتلی بیل
 ایله هلاک و خراب قیلمشدر (نناک الله تعالی اینه در (واما عا د فاهلکو بریح صر صر عاتیه) الخ
 (ودخی حضرت عیسی علی نبینا وعلیه السلام) ننگ بعض قومی کوکن طعام اینما کا
 صورادیلر اکر مائده (طعام) اینسه ایمان کلتورمز دیدی لر الله تعالی ننگ قدرتی ایله
 کوکن مائده (طعام) اینوب شول طعامن ۹۰۰ کشی ایرلر و غاتون لر دیدی لر
 و بیک یامان آغرقلی آدلر بیوب سلامتلندی لر بعد ایمان ککتورمادیلر
 عیسی علیه السلام ننگ و عظ و نصیحتینی وامری فی قبول قیلما دیلر بعد الله تعالی آنلرننگ
 صفتلرینی دونکفر صورتینه اولدروروب بعد آنلر حاجتخانه ده نجس بیوب یوروب
 اوچ کوندن صونک هلاک بولمشلر نناک الله تعالی اینه در (انی منزلما علیکم فمن یکفر
 بعد منکم فانی اعذبه عذابا لا اعذبه احدا من العلمین) ﴿ودخی نبی آخر الزمان
 پیغمبرمز شفیع المنذبین حبیب رب العلمین افضل الانبیاء محمد الامین صلی الله علیه
 وعلی آله و صحبه اجمعین حضرتلری الله تبارک و تعالی ننگ امری ایله آدملر فی دین
 الاسلام کا دعوت قیلمشدر دعوتی فی قبول ایلاب ایمان ایله مشرف اولغوچی آدلر
 سعاده دارین و خیر کونین کا واصل اولمشلردر (ایمان و اسلامنی قبول قیلمایان مشرک لر
 و رسول الله صلی الله علیه و سلم فی استهزاء و تنقیص قیلغوچی لر (ابو جهل و ابولهب
 و آننگ جماعتی ام جمیل کبی و آندان غیر کفار و فجار اخطاب نار) رسول الله صلی الله
 علیه و سلم ننگ الوغ نصیحت و کامل و عظ بالقران لرینی قبول قیلمای مخالفه قیلغانلری
 اوچون الله تعالی آنلرنی دنیاده و قتلرندوق هلاک ایلادی انواع عذاب ایله آخرتده
 منککو عذابده قالأچاقلردر نعوذ بالله تعالی من عذاب النار (اوشبو قصص عبرت
 بخش کا قرآن عظیم و خبر رسول کریم و کتب سیر الانبیاء شاهد فغیم در (فکر صاحب لری
 اخوه مسلمین لره عبرتلنو اوچون بعض انبیاء الله ننگ بعض حال لرندین قطرة من البحار
 قیلندن آزغنه بیان قیلندی تفصیل فی طالب کتب تفسیر و تواریح و سیردن نظر قیلور
 عدیلی اولماش نعمت ایمان و اسلام ایله معزز و مکرم اولمش ای مؤمن لر احوالنگری

قل خواجه احمد توبه قیلقل اولماس بورون * قزیل یوزنگ کورده یاتوب سولماس بورون
 بلان چایان گورنگ ایچره تولماس بورون * قضا کیلسه رضا بولوب تورماق کرک
 بو دنپساده یرادلغان مخلوقلرغه * ایهدی بلدوم ترکک بولماس ایرمش

۱
ع
ر
و
ب
و
ن
ع
م
ع
ن
ع
ل
(
ا
م
و
ز
)

مع ایلاب فکر قیلنکز اویلانکز کم رسول اکرم محمد المصطفی صلی الله علیه وسلم
 حضرت لری ۲ (العلماء مصابیح الارض و خلفاء الانبیاء و ورثتی و ورثة الانبیاء) دیویبور مشدر
 معنی شریفی ننگ حاصلی علم لری ایله عمل قیلغوچی عالم لر بیرننگ چراغ لریدر
 (آنلر ایله نادانلق قارانغولقندین چقارلر) و دخی آنلر پیغمبرلرننگ امة لرینه
 خلیفه لریدر (یعنی رسول علیه السلام اویراتمش شرع شریفی صاقلاب امة لرها
 ایرشدر کوچی و اویراتکوچی لردر) و دخی آنلر منم و بندن غیر پیغمبرلرننگ وارث لریدر
 (یعنی الله تعالی ننگ امری ایله پیغمبرلر اویراتمش علم و شریعتنی بلوب صاقلاب
 آدم لرها امر بالمعروف قیلوب شریعتنه استقامتکا اوند اکوچی لردر) رسول الله صلی الله
 علیه وسلم ینه ایتمش لر کم (اتبعوا العلماء فانهم سرج الدنيا ومصابیح الآخرة) معنی
 شریفی عالم لرها ایبارنکز یعنی آنلرننگ امر بالمعروف و عظ و نصیحت لرینی قبول قیلوب
 موجبچه عمل قیلنکز چونکه علماء نادان لق قارانغولقندین چقماغه سبب بولغوچی دنیا ننگ
 چراغ لریدر آنلر قیامت کونی ننگ بیکراک آرتوق یاقتی چراغ لریدر رسول علیه السلام ننگ
 بومبارک سوزی هم دلالت قیلده در عوام مؤمنین دنیا و آخرت جهنمدین علماء کم محتاج
 ایکنلک لرینی کیفیت احتیاج لری بیان قیلنمش ایدی (بس هر عصر و زمان ده
 بولغوچی عزیز مؤمن لر ایمان و اسلام و شرع شریفی احکامی نی اویراتکوچی پیغمبرلرننگ
 وارث و خلیفه لری اولغوچی شول زمان ننگ عزیز علماء سینده گویا امت کبی لردر
) ننگ هر زمان ننگ آدمی شول زمان ده بولمش پیغمبرکا اطاعة و انقیادلی بولماق و آنلر
 بیان قیلمش احکام شریعتنی قبول قیلوب و عظ و نصیحت لرینی ایشدوب موجبچه عمل
 ایلامک و آنلرنی تعظیم و تکریم قیلماق لازم بولوب آنلره مخالفت و معاندنه کوسترمک
 شول آدم لرننگ دنیا یا آخرتده عذابده اولماق لرینه سبب بولمش کبی (بو زمان ده
 بولغوچی عوام مسلمین اوز زمانلرنده بولمش عالم لرننگ امر بالمعروف و نهی عن المنکر
 و عظ و نصیحت لرینی طنکلما ی و نصیحت لری روشنچه عمل قیلما ی علماء ننگ اوز و سوز لرینه
 التفات ایتمای بورسه لر اوشبو الوغ خطا لری سبب لی تور لی آفة و بلالرها ایرشماک خوفی وارلغنه
 شک و شبهه یوقدر) (اگر آنلر علماء ننگ امر بالمعروف و عظ و نصیحت لرینی قبول قیلسه لر
 سعادت دارین و دولت کونین کا ایرشوب مسرور اولماق لری الله تبارک و تعالی دن بیک الوغ امید در
) (خاتمة التنبيه) بیک بلکل کم عوام مسلمین علماء محتاج بولوب علماء آنلره استاذ و محقری الوغ
 بولماق لرینی بیاندن مقصود معاذ الله فخرلنو (ماقتانوز) طریق ی اوز ره دکلر (بلکه واضح الاحکام و الشریعة

اولم ننگ شربتی در آچیسغ شربت * جمله آدم اجمای آن دین فالمس ایرمش
 عمل قیلسنک ای دوستلریم آزوق آلیب * اجل کیلسه اسیغ قیلماس سقال یولوب

الله تعالی وضع قیلمش علم او کرانمک و او کرانتمکده بولغوجی طریق و روشنی و دین
صافلاماقده الله عز شأنه کورستمش یولنی بیاندر الله تعالی ننگ قول کریمی (ولن
تجد لسنة الله تبديلا) منظوقنچه اگر چه بویبان قاصر مز بتمامه خامه و قلم کا کیلمسه ده
دین ننگ قوامند سنة الهی شول طریق بولماقنک شک یوقدر (همه علماء ذوی الاحترام ننگ
معلوم لریدر بزیم تحریرمز آنلره تنبیه مثابه سنکدر (و دخی الله تعالی هدایه قیلمش
صراط مستقیم و رسول الله صلی الله علیه و سلم جناب تعالی دن ابرشدرمش طریق حقده
اولوب الحمد لله شول طریق (یول) نی صافلاماق روشنی بلکان لکمه شکرانه یوزندن
بیاندر (حاشاکه علما کا نه اوچون فخرلنمک اولور (حالبوکه ذنوب صغائر و کبائر دن معصوم
و محفوظ خوف خاتمه دن امین حضرت رسول حبیب رب العلمین اوزلری ننگ جناب حق
تعالی دن اعطاء ایدلمش درجات عالیه و مراتب سامیه لرینی بیان مروضعید تکرار ماده ده
(ولا یختر ولا یختر) یعنی بو حالمنی ماقتانوب ایتمایمن محض فضل الهی نی بیان قیلوب
ایتمان دیوتبشیر امة قیلمش لردر (بس بجز ذنوب کا مستغرق خو فی خاتمه دن غیر امین
محتاج بشفاعه سید المرسلین و رحمة رب العلمین اولغوجی ضعیف و عاجز بنده نه یوز
ایله فخر ایلر هیهات ثم هیهات (و دیگر اینکه عالم اسمنده اولوب علمنک ایله عمل
قیلماسنک نعوذ بالله عذابنک اشد سنده بولاچاق سن نناک رسول اکرم حبیب محترم
صلی الله علیه و سلم حضرتلری ایتمش لر کم (اشد الناس عذابا یرم القيمة عالم لم ینفعه علمه)
معنی شریفی قیامت کوننده عذابنک قتیغراقنده علمی فائده قیلماغان یعنی علمی ایله
عمل قیلماغان عالم بولور شوننک اوچون رسول الله علیه الصلوة و السلام (اللهم انی اعوذ
بک من علم لا ینفع) دیو دعا قیلور بولدیلر ﴿ ذیل الخاتمة امام شعرانی رحمه الله
تعالی لواقح الانوار اسملی کتابنده اوزی ننگ شیخی ولی الله علی الخواص رحمه الله تعالی دن
نقل قیلوب ایته در مذکور ولی الله بارچه عالم علملری ایله عمل قیلغوجیلردر دیمشدر

(و کان سیدی علی الخواص رضی الله عنه یقول قم لاهل العلم مطلقا فانه لا یوجد لنا عالم
الاهو عامل بعلمه و ذلك لانه اذا زل یعرف انه عصى الله فیستغفر الله و یندم و یتوب
فقد عمل بعلمه و لو انه کان جاهلا ما اهتدی للتوبة فلولا علمه ما کان تاب فقد نفعه علمه) الخ
انتهی بوننگ ترجمه سیننک حاصلی علی الخواص رحمه الله ایتمش کم بارچه وقتده
نیندای کنه عالم بولسه ده عالم فی حرمتلب تعظیم قیلوب اوزونکن دن تورغل چونکه بارچه

بودنیاننک ملک مالین حاصل قیلوب * رشوة بیورسنک ملک الموت آلماس ابرمش
کاروان کوران کوچار بولسه آزوق آلور * آزوق سزلیر یولغه کرکان یولده قالور
سودوزیان بولغانی نی آنده بلور * یوکین یوکلاب یولغه کرکان قالس ابرمش

عالم علملری ایله عمل قیلغوجی لردر چونکه عالم کشی اکر کناه قیلسه اوزی ننگ الله تعالی کا کناه قیلغانلقینی بلوب توبه واستغفار قیلوب خطاسنه اوکنور (بس عالمننگ اوشبو طریقه قیلماقی علمی ایله عمل قیلماقیدر کناه قیلغوجی کشی اکر نادان آدم بولسه کناهندین توبه قیلمایدر بس عالم ننگ علمی اوزینه فایده وبرمشدر ۵) بلکل کم ولی مذکور ننگ بوسوزی علمائی نشأة اولی ده تعظیم حقنک بولسه کراک امانشأة ثانیه ده اولان حکم لرینی بیان دکلدردر والله اعلم فافهم * (المنبیه الثالث ۵) الله تعالی بعض نرسه لرنی آدم لراک حلال و بعض نرسه لرنی حرام قیلمشدر الله تعالی ننگ بور وشچه صنعنک (قیلماقلقنک) حکمت ومصاحتی واردر (بلکل کم بارچه عالم ننگ تنکریسی وبارچه نرسه نی یاراتقوجی (یوقدان بار قیلغوجی) الله تبارک و تعالی بنک (فل) لرینه بعض (قایسی) بر نرسه لرنی حرام قیلمشدر (اکرچه پاک) آرو اولسه ده توفراق کبی و بعض نرسه لرنی حلال یعنی ییماکا اچماکا واستعمال قیلماغه درست قیلمشدر بور وشچه قیلماقتنک الله تعالی ننگ حکمة خفیه ومصاحه دقیقه و عجبیه سی واردر (حکمت لری ننگ بعض لری نی بنده لرینه هم بلکورتمشدر و بعض لرینی الله تعالی اوزی کنه بلکوچیدر (لایسئل عما یفعل) در (اول حکمت لردن مثلا بعض اشیاء (نرسه) لر آدم لراک ضرری و هلاک قیلماغه سبب اولماقی کبی بو ضررننگ حصولی (بولماقی) دنیاده یا که آخرتده بولور دنیاده ضرری معلوم حرام ننگ مثالی زهر (آغو) کبی آخرتده بولاچاق ضرر الله تعالی نهی قیلمش نرسه نی تناول سبیلی عذابکا مستحق بولماقی کبی (الله تعالی زنا قیلماقنی حرام قیلمشدر چونکه اول قبیح اشه کی فعلده قطع نسب بولوب آندن وجودکا کیلکان (طوغان) بالا حکما هلاک بولوب زنا قیلغوجی آدم شول بالانی هلاک و خراب قیلغوجی بوله در (بو مسئله ننگ کیفیتی کتب اصولده بیان قیلنمشدر (وبو زنا بوندن باشقه هم دنیا و آخرت ننگ آفة و بلال لرینه توشماکا سبب بولغوجیدر (دنیاده عمر قصقه بولماقی فقیرلک کا توشمک) (و آخرتده تورلی عذاب ایله عذاب قیلنماقی کبی) (ودخی زنا قیلغوجی آدم دنیاده حد اورولما ییچه (صوغلنما ییچه) یا زندان توبه قیلما ییچه اولکان بولسه اول کشی نی قیامنده اوتدن بولغوجی قانچی ایله صوغب عذاب قیلور لر دیو کتاب الزواجرده بیان قیلده در (زنانونک بوندن باشقه آفة لری کوبدر کتابلرده تفصیلا بیان قیلنمشدر (الله تعالی بعض نرسه لرنی نجس (آروسن) لکی اوچون حرام قیلمشدر نجس هیوان

یوکیمن یوگلاب یولغه کرکان مردان بولور * قلاوزسز یولغه کرکان حیران بولور یولباشچی سی یولنی کورکان کاروان بولور * یولنی کورمای کاروان قدم قویماس ایرمش اجل کیلسه اسیغ قیلماس سقال یولسنک * اونک سولنکا قارانماس اول پاره بیرسنک

حرام لقی فی بیان قیامش لر الله عز شأنه ابته در (انما الخمر والمیسر والانصاب والازلام رجس من عمل الشیطان فاجتنبوه لعلکم تفلحون * انما یرید الشیطان ان یوقع بینکم العداوة والبغضا فی الخمر والمیسر ویصدکم عن ذکر الله وعن الصلوة فهل انتم منتهون) معنی شریفی ای مؤمن لـ (خمر اچمک وقمار یعنی اوتوش اوینی (وعبادت اوچون نصب اولنمش صنم لر (پوت لر) وجاهلیت زماننده فال اوچون یاصالمش اوق لر شیطاننک نجس عملندن در (بس سز اول نجسدن یا که شیطاننک عملندن صاقلانونکز تا که سز قیامت عذابندن نجات تابارسز (قوتلورسز) سز خمر اچمک و اوتوش اوینی اویناماق ایله شیطان سز ننگ آراتکز غه دشمان لق وخصومت توشرما کنی تلای در (ودخی شول کنه لر سبب لی الله تعالی ننگ ذکرندن و نماز اوقماقدن سز نی منع قیلور (طیار) بس اوشبو کنه لر ننگ اشه کی لکی فی بلسکان نکزدن صنکره) شول قبیح نرسه لر دن طیولمای سز می (یعنی طیولنکز دیمکدر) * (بیک بلسکل کم علما عظام رحمهم الله اوشبو ذکر قیلنمش آیه عظیمه دن خمرنک حرام بولماقینه یتی تور لی دلیل فهم لملشر (۱) نجی الله تعالی خمر نی رجس دیمشدر رجس نجمس معنی سنده بارچه نجمس نرسه حرامدر (۲) نجی دلیل الله تعالی خمر اچماک فی شیطان عملندن (اشندن) دیمشدر شیطان عملی حرامدر (۳) نجی دلیل الله تعالی خمر اچودان صاقلانونکز دیو امر قیلمشدر (فاجتنبوه) دیمشدر الله تعالی صاقلانماغه قوشمش نرسه فی بیمک یا اچمک حرامدر (۴) نجی دلیل الله تعالی قیامت مشقتلرندین فلاح تابماقنی یعنی قوتلماقنی تعلیق قیلمشدر خمر دن صاقلانماغه بس فلاحا سبب بولمش نرسه دن صاقلانماس سز لق حرامدر (۵) نجی دلیل شیطاننک آدمه لر کا خمر اچر تما کا سبب بولماقدن مقصودی مسلمان لر آراسینه دشمانلق و بوزوق لق توشر مکر بس دشمانلقه سبب بولمش نرسه فی قیلماق حرامدر (۶) نجی دلیل شیطاننک خمر اچر تما کا سبب بولماقدن مقصودی خمر اچکوچی کشیلر فی الله تعالی ننگ ذکرندن عملندن منع قیلماق (قالر ماقدر) بس خدا ننگ عملندن فالماغه شیطاننک سبب قیلمش نرسه سنی اختیار قیلماق حرامدر (۷) نجی دلیل الله تعالی خمر اچودن (فهل انتم منتهون) دیوب نهی قیلمشدر یعنی خمر اچودن طیولنکز اچمانکز دیمشدر بس الله تعالی نهی قیلغان نرسه فی اچماک حرامدر (قرآن عظیمده خمرنک حرام لقی خصوصنده بوندن باشقه آیت لر هم ذکر قیلنمشدر (پیغمبرمز محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم ننگ خمر خصوصنده خمر اچمکن نهی ومنع

بنک ایکی یوز قرقه ایردی دمی تورته سال مز * دنکله سنکا سویلیه لم نولدی بزیم حال مز فتنه لر هم فورجه بولدی اوشبو تار میخدا قتی * بللوسز اولدی فتنه دن غدوة آصالمز ایتمز اولدی ناس برینه رأفتیله مرحمت * فرق اولنماز اهل علم فضلله جهال مز

قیلوب کوب شریف حدیث و کوب و عید (یعنی خمر اچکچی لرکا قورقچلی عذاب خبرلری) کوب تفسیرده و کتابلرده بیان قیلنمشدر * بارچه مؤمن حتی صبی بالالر خمر ننگ مرام ویمان و اشه کی اچمک بولوینی بلسکوچیلردر (خمر اچمک تورلی تورلی کنه (یازق) لرغه توشماکا سبب در شوننگ اوچون اول نجس خمر نی رسول الله صلی الله علیه وسلم (مفتاح کل شر) ودخی (ام الحباثت) دیمشدر یعنی خمر بارچه کنه ننگ (یاوزلق ننگ) اچکچیلدر یعنی خمر سبیلی آدم هر تورلی کنه غه توشار (ودخی خمر بارچه کنه و اشه کی لک ننگ آناسیدر چونکه خمر اچکچی کشی هر تورلی کنه فی قیلماغه باطرچیلق قیلده در نماز قویماق و زنا قیلماق و نرسه اوغرلاماق و یامان سوزلر نی تلینه کیلتورمک و یالغان سویلامک اویات سز بولماق و بوندن باشقه قبیح اش و فعل لرکی * (حضرت فقیه ابواللیث رحمه الله تنبیه الغافلین کتابنده اینه در بعض صحابه دن روایت قیلنمشدر کم هر کم قزبالاسینی خمر اچکچی کشیکانکاح لندرسه (تابشرسه) گویا زنا قیلماغه بیرمش کی اولور (بوسوزدن مقصود کشی خمر اچسه آنونک تلنده آیسرک لک و عقل سزلق ایله خاتونینه سن طلاق بول یا آندن باشقه نکاح بوزلاچاق سوزنی ایتور سنکره نکاملری بوزلوب آرالرنده بولمش یقین لک اش زنا بولور انتهى * (ودخی راموز الاحادیث ده مذکوردر رسول الله صلی الله علیه وسلم ایتمشلر

(من زوج ابنته او واحدة من اهله من یشرب الخمر فکانها فادها الی النار) رواه الدیلمی عن ابن عباس معنی شریفی ننگ حاصلی هر کم قزی نی یا که قزنداشی نی خمر اچکچی کشیکانکاملندرسه نکاملندرگوچی کشی نکاح لندرمش خاتون و قزنی گویا اوت غه بیتا کلمش کبی در بوندن مقصود خمر اچکچی مست حالنده خاتونینه نکاح بوزلوردای سوز ایتسه یا که کفر لفظینی تلینه کلتورسه نکاح لری بوزلوب آرالرنده بولمش اشلری زنا اولوب الوغ کنه غه توشماک خوفی وارلق نی بیان در والله اعلم * (بس احتیاط یوزندن یعنی صاملانواوچون خمر اچمک ایله مبتلا بولمش آدم لرا لازم بولور هر آدینه ده بر مرتبه نکاح ینگارتماق * تبیین الحرام کتابنده اینه در احتیاط یوزندن جاهل (نادان) کشی لر هر کونده ایمان لرینی تجدید قیلماق (ینگارتماق) و هر بر آیده بر یا ایکی مرتبه ایکی شاهد حضورنده نکاملرینی تجدید قیلماق لازمدر انتهى چونکه خطاء لفظ کفر سویلاب یا که باشقه بر سبب ایلان ایمان و نکاحا که چچیلک کیلمک

حق تعالی بوزدی بزه و یردکی نعمتلری * چونکه بوزلدی بزیم اطوارمز افعالمز امر دین ده غافل اولدیق امر دنیا ده غیور * وار خدا ننگ ببورغن توتماقده هم اهمالمز آخرت قیدین یمز اولدیق اونندق موتی هم * روز شب تدبیر دنیا در همان اشغالمز

هر کما معلومدر خمرکا مبتلا بولمش کشی دولت و راحتدن آیرلوب فقیرلک و مشقت
 حالنه قاله در (ودخی آدم لر فاشنده اعتبار و قدری و اشانچ لقی قالمایدور مسخره چیلک کا
 توشه دور (ودخی ایماننی اقرار قیلماغه یعنی بیان قیلماغه (سویلامه) کا واللہ تعالیٰ فی
 ذکرکا) وقرآن عظیم (وحدیث شریف او قماغه آلت و سبب بولمش آغزنی نجسلا ب کفرکا
 سبب بولفوجی سوزلرنی و باشقه قیامت و یامان سوزلرنی سویلای در (علماء و باشقه
 مسلمان لرنی اشته کی و یامان سوزلر ایله سب قیله در و نجس اور و نلرغه یاطوب کبیسوم
 وتن لری نجسلانوب نجس و ناچار اور نلرده یوقلاب قدرسز بولوب نچه تورلی آفته کا
 مثلا قولاق چوقراق بولماق و باش آغرتولی بولماق) کبی و بوندان باشقه یامان آور و لرغه
 مبتلا بولادور توشه در (و آغزندن اشته کی ایس خمر ایسی کیلوب فرشته و آدم لرنی
 اذا وجفا قیله در رنجوته در مؤمن کا اذا وجفا قیلماق مراد کناه و سبب سز اوزی ننک
 جماعتی نی یا که بالالرینی یا که باشقه کشیلرنی اوروب صوغب جبر و ظلم قیلوب الوغ
 گناه لرغه توشه دور (و ایسر و لکی سببندن بیک یامان اشلر قیلوب دنیاننک الوغ
 بلالرینه مبتلا بوله دور کوب مدتکا حبس کا کرمک و طوغان اوسکان برفندن آتا و آناسندن
 خویش و اقر باسندن آیروب بیک یراق شهر لرکا اختیار سز یبار لو کبی (ودخی خمر نی اچمک
 بعض کشیلرننک موت فجأة ایله (یعنی کینندن) اولمک لرینه سبب بوله در اول حالده
 وفات بیک خطرلی و فاندور جمله دن بری توبه سز کتمک در بو ذکر قیلنغان مسخره چیلک
 دنیاده بولمش خوارلق و آفت در قیامت کوننده بولغان آفت و عذاب یینه کوب الوغ بولسه
 کراک شرب خمر ایله مبتلا اولمش آدم لرکا الله قابل التوبه توبه نصیب و میسر قیلوب
 اوزی ننک عملینه مرفق قیلسون آمین (بلکل کم خمر اچمک سببلی بولمش کناه کبیره
 یعنی بیک الوغ کناه لر جمله سندان ایسر کلک ایله نماز قالدر ما قدر پیغمبر مز صلی الله
 علیه و سلم اینتمش لر (من ترک الصلوة سکرأ مرة واحدة فکانما کانت له الدنيا وما علیها
 فسلبها ومن ترک الصلوة اربع مرات سکرأ کان حقاعلی الله ان یسقیه من طینة الجبال قیل وما
 طینة الجبال قال عصارة اهل جهنم) معنی شریفی ننک حاصلی هر کم نمازنی بر مرتبه
 قالدرسه (او قماسه) ایسرک بولغان حالده شول آدم گویسا اوز فائده سنه بولغان دنیا
 و دنیا داغی نرسه لرنی تاشلاب یوغالتوب محروم بولمش کشی کبی بولور (معنی مقصود
 یعنی اوز فائده سنه بولغان الوغ دولت و شادلقنی یوغالتوب شوندان محروم قالغان

برکشی خیر اشلسه هیچ کومه ایتمز اتباع * اهل شره تابع اولور فوج فوج اجمال مز
 قهوه انفییه تتون خمر افیون بولدی شیوع * بو اجملن اولدی مز داد کون بکون بلبالمز
 عادی ابنای وقتنک غالباً فسق فساد * سویلامک خوف و خطر و ارسالم آنچق لالمز

آدمك بولوب دنيا و آخرت ده حسرتلى و قايغولى بولور (ودخى) هر كم نمازنى قويسه
 ايسرلكك ايله دورت كره الله تعالى كا حق بولور شول آدمكا تموغ اهلى ننگ صغلق
 اشكى صولرندن صوغارماق (اچرتمك) يعنى شونداق يامان صونى اچرتوب عذاب
 قيلور ديمكدر * (رسول الله صلى الله عليه وسلم ايتمشلركم (من فارق الدنيا وهو سكران
 دخل القبر سكران وبعث سكران و امر به الى النار سكران الى جبل يقال له سكران فيه
 عين يجرى منها القيح والدم وهو طعامهم وشرابهم ما دامت السموات والارض) حاصل
 معنى شريفى هر كم وفات بولسه ايسرلكك حالنده اول آدم ايسرلكك حالنده قبركا
 كرور وهم ايسرلكك حالنده قبردن قوبارلور (تريلوب چقار) و امر قيلنور شول ايسرلك
 آدمنى تموغده بولغوجى **سكران** اسملى طاغغه ايرشدرمك كا اول طاغده بولغوچيدر
 ارين وقان آغانورغان چيشمه اول ارين وقان شول آدملرننگ آشاماق اچمك نرسه لريدر
 دايم الخ اللهم اجرنا من عذاب النار واهشرونا مع الابرار * (خمر اچكوجى لركا قيامت كوندن
 الوغ عذابلر بولماق حقنده رسول الله صلى الله عليه وسلم دن سكوب حديث شريف
 وارد بولمشدر كتاب اوزون اولماقتنن خوف قيلوب اول اهاديتنن بعضنى كنه يازلى
 الله تعالى بارچه مرنى اوزى ننگ عملينه و طاعاتينه موفق ايلسون ﴿فائده﴾ شرع
 شريف امرنجه خمر اچكوجى كشى نى سكسان كره فائده (چبرقه) ايله صوقتورلمش بولور
 ننگ دارالاسلامده شول طريقه حكم شرعيني اجرا قيلورلر * اكر بر كشى خمر اچوب
 دنياده حد اورلماينجه (صوغلماينجه) قالمش بولسه شول كشى نى قيامت كوندن آنا
 و دوستلرى حضورنده (يعنى الدنده) اوتدن بولغوجى فائده لر ايله اورلمش بولور ديو
 الامام الفقيه ابوالليث رحمه الله كتابنده ذكر قيله در ﴿فائده﴾ خمر دن برگنه طائچى اچسه ده
 شرعا اول كشيكا حد اورماق لازم بولور هدايده اينده در (ويجب بشرب قطرة من الخمر)
 (مسئله اچى باك و صرا و بوطه و بونلردن باشقه امده بولمش اسرتكوجى اچمك لر هم
 خمر در چونكه خمر ننگ معنى سى اورتماك يوزالتماق معنى سنده در بو شراب لار هم
 اچكوجيننگ عقلينى اورته لر رسول الله صلى الله عليه وسلم ۲ (كل مسكر خمر و كل خمر حرام)
 ديمشدر معنى شريفى بارچه ايسرتكوجى نرسه خمر در و بارچه خمر حرامدر * (قزاسمك
 بولمش شراب اكر مسكر بولسه مذكور حديث شريف ننگ تحت حكمنده در فافهم
 (مسئله ايسرلك كشى خاتونينه سن طلاق ديوب ايتسه خاتونى نكاهندن چقار ايسرتكوجى

كيوبن ايرلر هر بيرى بنكزه ديلر زن لره * بونلرى كورد كچه ويران اولدى جسم بالمز
 عزلت ايندوك كونكمزده بوق ايسده ده هيچ حضور * ايند بيلر هب اختفا ابرارمز ابدالمر
 اول خدا دن ديلر زكه بزى اصلاح ايليه * عفو ايدر هم جرم مزى آنكادر ادالمر

قیلمق یعنی بییمک یا اچمک یا چکمک (طارتعاق) درست ایماس لک خصوصنده بولمش
روایت لر واشبونرسه لر ننگ ضرر لرینی بیانده -

(بلکل کم افیون مک قابوغی ننگ صغلد غندن یا صالحمش نرسه در (افیون فی استعمال کا
دایچچیلق قیلماق یعنی همیشه آشاماق اچمک جماع (یعنی خاتونینه یقین لاق) قیلماق
ودخی آشاماق اچمک کا اشتھانی (یعنی نفس تلاوینی) بترور آشاماق اچمک وجماع
ایسه لندة جسمانی ننگ الوغسندن در افیون آشاغوچی آدم اوشبو لذت لردن محروم اولماق
سببینه کرشمشدر و الحال عقلا^۴۲) آشاماق دان وجماع دن ضعیف لنسه لر اول خصوصه قوتلی
بولماق اوچون تورلی دوا و معجون استعمال قیلور لر * ودخی افیون بییمک مخصوص
عضوننگ انتشارینی ضعیف قیلور بو هم الوغ کچچیلک در * افیون فی ایکی درهم آشاماق
ایله آدمنی اولتورور هلاک قیلور (افیون فی دورت کون توتاشدان آشاسه افیون فی
بیماکا عاده قیلور شول روشجه کم اگر بییمسه اولما کینه سبب بولور چونکه افیون
آشاماغه یوتماغه بیماکا^۳) عاده قیلمش کشی اگر بییمسه اچند اگی پرده لری یرتلوب
اول پرده لرنی افیون دن باشقه نرسه باغلاماز (توزک قیلماز) لاق بولور (الحاصل اول
افیون آدمنی هلاک قیلغوچی زهر (آغو) جمله سندن در اوشبوسوزلرنی تذکرة ابی داودده
تفصیلا بیان قیلنمشدر (ودخی اول افیون اعضانی تن لرنی سوست قیلور باشنی ایلاندرور
و کوزنی قارانغو قیلور (ودخی اول افیون آدمن حیا (یعنی اویات) کیتماکا ومرتسزلک کا
وقبیح فعلنی (اشه کی اشنی قیلماغه سبب بولور (اول افیون سحر دن بر طارما قدر (افیون
بییمک قبیح (یعنی اشه کی یاراماز) نرسه فی کورکام و بخش کورساتکوچیدر بخشی و کورکام
نرسه فی قبیح قیلوب کورساتکوچیدر (ودخی نرسه لرنی حقیقت لرنینه خلافی
ایلاب کورساتور و یوق نرسه فی بار قیلوب خیالینه (اوینه) فکرینه کلترور دیوتسمیل
المنافع ده بیان قیلنمشدر * (حاصل الکلام افیون بیماکا عاده قیلمش آدم مثلا فقیر
اولسه اوزی ننگ خیسال و فکرنده بای بولور جاهل (نادان) بولسه عالم (غبی بولسه
زکی (اوتکون زیراک) ضعیف بولسه قوی قوتلو (کوچلو) دیو خیالنده و فاسد فکرنده
(اویونده) بولور (آز سوزلی کشی بولسه هر لیت و لعل دن یوق بار سوزلردن کوب
سویلر (سوزنی اوزن سز سویلر (تیوش بولماغان سوزنی تیوش سز اوزنده سویلر
(حاجت سوزنی سویلامای حاجت بولماغان سوزنی سویلر (یاکه سوزنی تکرار سویلر
(لکن افیون بیکوچی آدم عاده قیلمش مقدرندان (اولچاوندین) کوبراک بیسه تلدن
قالور کیف سز بولور * منقول در که بر شهرده افیون بیماکا عاده قیلمش همال (یعنی کشیکا
کوتاروب نرسه ایلنوچی کشی) بولمشدر بروقت بر کشیکا چولمک ایله باشینه قویوب

اسم غفار ایله قدوسی تفال ایلابوب * دیدی کم الحمد لله فال زیبا فال مز

(۲) یعنی عقلی کشی لر (منه)

(۳) یعنی هر وقتده آشای تورغان بولور اگر یوتماسه خفا بولور اچی پوشار ۴ مرتبه

بسم الله الرحمن الرحیم

صاریخ مای کوتاروب بارغان وقتنده حمال آغا باشی فی بریاق غه بوروب باشندن
 چولمک دوشوب مایی یرکا توکلوب تلنی بولمشدر بعد مای صامبی (ایاسی) فی سبیدن
 ماینی باشنکن توشردنک دیوب صورادقده افیونی حمال اینمشدر که من پادشاه
 قزی فی آلمش ایدوم نچه کون لر عیش عشره ده کچر کمزده بروقت برخصصده پادشاه
 قزی جماعتم خلاف فیلدی (فارشدی) من آئی صوقدوم بعد مذکور جماعتم آتاسنه
 پادشاهه باروب مندین شکایت فیلدی صنکره قاین آتام پادشاه حضرتلاری منکا آچیغ
 لانب منم بوینمه فلج ایله صوقماق اولغاچ فایچدان صاقلانو اوچون باشمنی بریاقغه
 بوروش ایدوم شول وقت سنونک ماینک یرکا توشوب توکلب تلف اولمشدر دیو
 خیالندک بولغان باطل فکرنی سویلامشدر شوشنداق مکایه لر کوکناری وافیونی کشیلردن
 کوب نقل فیلنده در (اول مکیفات کاهم الله تعالی مبتلا فیلماسون مبتلا اولمشدر غه الله تبارک و تعالی
 ترک و خلاصنی میسر و آسان ایلاسون آمین ثم آمین یاربنا) کورنک اول بیچاره حمال فی افیونی
 حمال بولسه ده پادشاهه داماد کیا بولمشدر البته پادشاهه یارغان خدمتی و اشی بولغاندر *

(بیت) بیمه سنه عاقلاً بومضرافیون فی * خلق آرابولور نامنک بی عقل افیونی
 (ودخی افیون فی اولده بیماگان آدم بورچاق قدر یا آندان کمراق بیسه اول کشی
 فی قوصدورور آورو آدم کبی کیفسز بولوب یاطور هم باشنی آغرتدورور * (افیون فی
 بیماکا عاده قیلغان کشی هم اکثر عاده قیلغانوندان بورچاق قدر آرتوق بیسه کیفی
 بوزلوب برکون آغرب یاطور * (ودخی اول افیون یوقونی کلترور آدم ننگ بارچه
 قوه سینه ضعیفک ایرشدرر * افیون غه مبتلا اولغوچی کشی حتی نماز حالنده مثلا
 قعه ده یوقیغه کتوب منبه کا محتاج بولور * وگاه نماز اچنده فائده سز اویغسه کتوب
 نمازده ایگان حالینی فراموش قیلور (اونتور) ودهی اچ فی قبض قیلور (یعنی قاترور
 کبترور) اچ قاتماق تورلی آوروغه مبتلا بولماغه سبب در (ودخی افیون بیک
 صوصاتور بیک اچرتور) (ودخی تن فی طارطشدرور) (بلکل کم افیون ۲ سم نوع سنندن اولوب
 ضرر روحانی و جسمانی سی اولغانلقدن بالعاقبه هلاک قیلغوچی نرسه اولغان اوچون
 والی طهران وغیره من البلدان مظفر الدین شاه حضرتلری همایون تخت پادشاه و سریر
 سلطنه کا جلوس سنه سنده یعنی ۴۳ | ۳ | ده افیون صاتمق و بیماک و اچما کنی منع قیلوب
 برنجی دفعه بوقبامت ده کوریلن ۵۰ ل | تومان ایکنچی دفعه سنده ۵۰ ل تومان جزای
 نقدیه ویراچا کدر اوچونچی دفعه ده قتلنه حکم اولنه چا قدر دیو اظهار سیاسته مهربانه

۱) یعنی آدمی هلاک قیلغوچی نرسه لر جمعه سنندن

ایاغفل سن اویغانب تقی موتوبه قیلماز سن * اولم ننگ هیبتن ساقلب تقی موتوبه قیلماز سن
 اولم کلکای سنکا کوزلاب قوتلماز سن اوزنک کیزلب
 اوکش یالغان غیب سوزلاب تقی موتوبه قیلماز سن

فيلمشدر كذا فهم من الجريدة العصفورية * مهابت وسلطنتلو ممالك روسيه ده هم افیون نی اشكاره (فاش) قیلوب دكان (كبت) لرده صاتماق ممنوع در دار الشفاده م هم طیب غطی بولمسه ویرمازلر * كنوز الصحة نام كتابه بیان قیله در (ان من يستعملون الافیون لاعتیادهم ویرون ان هذا الاحرمه فيه ولا ضرر ویستهونون امره عن البوظة وعن الاشربة الروحیه وهو خطأ فاحش لانه اقبیح منها وتنشأ عنه عوارض ثقلیه جد اتصیر الانسان قلیل العقل وینشأ عنه غالباً الجنون ومن القواعد الشرعیة المقررة ان كلما ادخل علی الجسم ضرر فهو حرام) بقدر حاجة تمام بولدی حاصل معنی سی كنوز الصحة اسملی طب كتابنده اینته در دستلكه عادة قیلغان لقلرندن افیون نی آشاغوچی كشیلر ویوتقوچی آدملر افیون حرام توكل وضرر لی نرسه ایماس دیو بوظه اسملی ایسرنكچ نرسه دن وآندن باشقه ایسرتكوچی نرسه لردن (خمر و آچی بال و صره كبی اچمك لردن) افیون نی بینكل كا صایالر بو طریقه صایا ماقلری بیک اشه کی قبیح خطادر چونكه اول افیون بوظه و باشقه اچمك لردن قبیح راك اشه کی راكدر اول افیون نی آشاماق ایله تن كا بیک آفرلق (ضرر) پیدا بولادر (ودخی آدم نك عقلی نی كیم قیله در وكوب وقت بیکوچی كشیكا جولرك نی كیلترادر حالبو كه شرع شریفی مزینك قواعد مقرر هسندن شولكه تن كا ضرر ایرشدر كوچی بارچه نرسه حرامدر * الفاضل الكامل كمال پاشا هم طب كتابنده (والافیون مزیل العقل) دیو بیان قیله در یعنی افیون عقلنی بوزغوچیدر عقلگا ضرر ایرشدر كوچی در چونكه افیونی كشی نك دین و دنیا خصوصنده بولغان تدبیر و تصرفی افیونی توكل كشیدن نقصان و تنزلده در بونی اهل بصیره فهم قیلور بو افیون ضرر لری كیله چكده تفصیلاً اینه بیان قیلنور انشاء الله تعالی * (الزواج من اقدراف الكبائر اسملی كتابه بیان قیلنمشدر كه عربی هبارسی نك ترجمه سی بو طریقه همیشه اسمنده بولمش ایسرنكچ نرسه نی بیماكده بعض علماء دین و دنیاغه ضرر ایرشدر كوچی بوز یكرمی ضرری واردر دیمشدر اول ضرر و آفت لر جمله سندن اوشبولدر طبیعتده بولغان یووش لك لرنی كیبتور (اول

ایاغافل غنیمت جان نه پیر قالغای بكت اوغلان * امانتدر الورلر جان تقی موتوبه قیلماز سن
ایاغافل اوزنك ساقن كیچر دنك توبه نك چاغن * كورارسن بوسقال آغن تقی موتوبه قیلماز سن
ایاغافل اوزنك سافتور كوز نك دین یاشنكی آقتور

بوكون توبه قیلور و قدر تقی موتوبه قیلماز سن

هیچ بلما دیسم نچوك كچی عمریم منم * سورار بولسه من قل آنده نه قیلغای من
بولدین چقوب آغانمنی بلما دم من * حق سوزینسی قولاغمغه ایلمادم من
بو دنیا دین كیتارمنسی بلما دم من * سورار بولسه من قل آنده نه قیلغای من

يوشك آدم فنك سلامت بولوب تورماقينه سبب ايدى) و دخی اونچاق لقتی کيترور
 باشنی آغرتدور مننی کیترور وموت فجأته (یعنی کینت دن اولماک کا وعقل تنک
 بورلماقينه کوراک واستسقا وبرص و جذام آغز قزیننه وتن تنراما ککا وقان کیمیک کا
 وآغز ایسلانماک کا وتش لرکا ضرر ابرشوکا وتش لر صارغایماق غه وکوز قارانغولقینه وکوب
 یوقلاماقغه وبالقاولق غه وبردان باشقه تورلی آورو وآفت لرکاسبب بولور * حشیشه فنک
 قباحت لری جمله سندن اول حشیشه نی ییمک اولم وقتنده (یعنی تن دن عزیز جان
 آیرلغان وقتنده) کلمة الشهادتین نی (یعنی شهد ان لا اله الا الله واهد ان محمد
 عبده ورسوله نی) اونتدورور (اوشبو بیان قیلنمش ایتلنمش قباحت وآفت لر بارچه سی
 افیون ده وآندن باشقه سنک هم موجود (وار) در بلکه افیون ده بولمش قباحت آشه کی
 آفت لر ینه کوبرا کدر دیو العالم الکامل ابن حجر الهیتمی المکی مذکور کتانبک تفصیلا
 بیان قیلده در بورساله مزده اختصارا وانتخابا بیان قیلندی * کتاب الزواجرده بر
 طریقه بیان قیلده در (وهذه القبایح كلها موجودة في الافيون وغيره مما سبق بل يزيد
 الافيون ونحوه بان فيه مسخالخلفة كما يشاهد من احوال آكلها وعجيب ثم عجيب ممن
 يشاهد من احوال تلك القبایح التي هي مسخ البدن والعقل وصيرورتهم الى اخص حاله
 وارث هیئة واقدر وصف وافظع مصاب لا یتأهلون لخطاب ولا یعمیلون قط الى صواب ولا یهتدون
 (۳) وهی ما ذكرت فی کتاب الزواجر ، قال بعض العلماء وفي اكلها مائة وعشرون مضرة دينية
 وديوية منها ، انها ای الحشیشه تورث الفكرة الرديئة ، وتجفف الرطوبات الغريزة ، وتعرض
 البدن لحدوث الامراض ، وتورث النسيان ، وتصعق الرأس ، وتقطع النسل ، وتجفف المنى
 وتورث موت الفجأة ، واختلال العقل ، وفساده ، والدق ، والسيل ، والاستسقا ، وفساد الفكر
 ونسيان الذكر ، وافشاء السر وذهاب الحياء ، وكثرة المرأ ، وعدم المرواة ، ونقض المودة ،
 وكشف العورة ، وعدم الغيرة ، واتلاف الكيس ، ومجالسة ابليس ، وترك الصلوة ، والوقوع
 في المحرمات ، والبرص ، والجذام ، وتوالی الاسقام ، والرعدة على الدوام ، وثقب الكبدي ،
 واحتراف الدم ، والبخر ، وتنن الفم ، وفساد الاسنان ، وسقوط شعر الاجفان ، وصفر الاسنان
 وعشاء العين ، والفشل ، وكثرة النوم ، والسكل ، وتجعل الاسد كالعجل ، وتعید العزيز
 ذليلا والصحيح عليلا والشجاع جبانا والكریم ، جهانا ، ان اكل لايشبع ، وان اعطى لايقنع ،
 وان كلم لايسمع ، وتجعل الفصيح ، ابكما ، والذكي ابلما ، وتذهب الفطنة ، وتحدث البطنة ،
 وتورث العنة واللعة ، والبعد عن الجنة ، ومن قبائحها انها تنسى الشهادتین عند الموت
 بل قيل هذا ادنى قبائحها ، وهذه القبایح الخ انتهى عبارة الزواجر بقدر الحاجة (منه ره)
 جاننك چقوب تننك ياتور تار لحدده * سورغوجی لر كلوب سورسه اول هالتد

(۲) بل قيل ان هذا ادنى قبایحها (زواجر)

يهتدون الا الى خوارم المراوات وهو ادم الكمالات وفواش الضلالات ثم مع هذه العظام
 التي نشاهد ها منهم بحسب الجاهل ان يندرج في زميرتهم الحاسرة و فرقتهم الضالة الحائرة متعاميا
 عما على وجوههم من الغبرة وما يعتر بها من القفرة ذلك يخشى ان يكون من الكفرة الفجرة
 فمن اتصحت له فيهم هذه المثالب وبان عندهما اشتملوا عليه من كثير المعاييب ثم نجانحوه
 وهذا خذوهم فهو المفتون المغبون الذي بلغ الشيطان فيه غاية امله بعد ان كان يتر بص به
 ريب المنون لانه لعنه الله اذا اهل عبدا في هذه الورطة لعب به كما يلعب الصبي بالكرة
 اذ ما يريد منه حينئذ شيئا الا وسابقه الى فعله لان العقل الذي هو آلة الكمال زال عن محله
 فصار كالانعام بل هو اضل سبيلا ومن اهل النيران فبئس ما رضىه لنفسه مبينا ومقيلا وافي
 لمن باع نعيم الدنيا والآخرة بتلك الصفة الحاسرة وفقنا الله تعالى لطاعته ومانانا من
 مخالفته آمين) انتهى بقدر الحاجة اوشبو عبارات عريبه نك معاني نفيسه سنى فهلاما كما
 قص قيلغوجى عزيز مؤمن علماء دن صور اب بيلور *

❁ (افيون نك حرام لقى حقه بولمش رو ايقر بيانده) ❁

(تنوير الابصار وشرحى در المختار ده بيان قبيله در (ايتهدر) (ويحرم اكل البنج والحشيشة
 والافيون لانه مفسد للعقل يصد عن ذكر الله وعن الصلاة لكن دون حرمة الخمر فان اكل شيئا
 من ذلك لاحد عليه وان سكر منه بل يعذر بما دون الحد كذا فى الجوهره) حاصل معنى سى حرام
 بولور بنك و خشيشه و افيون فى ييمك يا استعمال قيلما فى ييمكن باشقه و شجه مثلا تنباكو كسى
 طارطاق چونكه بونرسه فى اشاماق عقلنى بوز غوجيدر والله تعالى نك ذكرى ايله شغللانودن
 و نماز او قماقن كشى فى منع قيلور^٢ (طيار) لكن بونرسه لرنك حرام بولما فى خمرنك
 حرام بولما قندن توبان درجه ده در (چونكه خمرنك حرام لقى قرآن ايله ثابت و معلوم در)
 (بس بر آدم بونرسه لردن بيسه آشاسه اجسه آنكا حد اورلماز (يعنى آنكا سكسان مرتبه
 قايچى ايله صوغلماز) اگرچه اول نرسه لرنى بيموب ايسورسه ده بلكه اول نرسه لرنى
 بيگوجى آدمنى تعزير قيلنور حد مقدار ندين كم عدد ايله * (حاكم شرع شريف

آقار ياشم كتار هوشم اول وقتده * سورار بولسه من قل آند نه قيلماى من
 غافل لكده كه يوردنك سن اتداك شاشب * تننك ياتور تار لى ده كويب ششوب
 ٢) چونكه اول نرسه لردن بولما فى اشاماق عقلنى بوز غوجيدر والله تعالى نك ذكرى ايله شغللانودن
 وتن لرنى سوس لندر كوجى (آغرا يتقوجى) در (ودخى اول نرسه لردن معتاد مقدار ندين
 زياده بولسه كشى فى آورد آدم كسى قيلور (بس آنلر سببلى آدم مذكور حاله لركا توشسه
 البته الله تبارك و تعالى نك عملى ايله شغللانما ك ضرورى ايرشما كنده و مانع اولماقند
 شك يوقدر (منه ره)

هر کم ننگ درجه سینه مناسب خواص و عوام کا تعزیر قیلور (فناوی هند بده نهاییه دن
 نقلاً بیان قیلمشدر کم تعزیر حبس (یعنی بر اور ونغه یا ژوب قویماق ایله) یا که
 جیلکه کا صوقماق ایله یا که قولاق بورماق ایله یا که قتیغ سوز (اورشماق تیرگمک ایله)
 یا که ضرب (سکساندن توبان درجه) صوقترق ایله یا که قاضی چتوق بوز برله قاراماق
 ایله بولور دیو مذکوردر * (ودخی ردالمختارده بیان قیلمشدر کم (و کذا تحریم جوزة
 الطیب و کذا العنبر والزعفران فهذه كلها مسكرة) یعنی حشیشه افیون حرام بولمش کبی
 جوزة الطیب زعفران عنبر هم حرامدر اوشبو نرسه لر بارچه سی آدمنی ایسرتکوچی
 نرسه لدر * (ردالمختارده ینه بیان قیلدر مسکر بولغوچی ایسرتکوچی نرسه لر چه له سندن
 (برش اسمنده بولغوچی ^مچوندر اول نرسه فی حرام دیوب تفصیلاً بیان قیلدر (برش
 بنج وافیون و بونلردن غیر نرسه لردن ترکیب قیلوب (جیولوب) یا صالمش ^مچوندر
 (تذکره ابی داوده اینه در عربی عباره سی ننگ ترجمه سی بو طریقہ برشنی بیمک کا ملامت
 قیلماق (یعنی بارچه وقتده بیمک) تن و عقلنی بوزار (یعنی ضرری ابرشور) و دخی
 آشاماق اچمک کا و جماع قیلماق غه اشتهانی (نفس تلاماکنی) بترور توسنی بوزار
 آدمدن قوتنی کیم قیلور و آرغایتور بوزمانده اول برش ایله آدم لرا کوب ضرر حاصل
 بولدی اول نرسه ده افیون ایله بنج (بنگ) کوبلکندن دیو تفصیلاً بیان قیلمشدر
 برش بال کبی صیوق بولور بال قاشق ایله استعمال قیلور (جامع الرساله اینه در
 افیون بیکوچی کشیکا نیندای حاله ابرشسه برش بیکوچی لرا هم بعینه شول حالت
 بولغوچی در بالمشاهده معلوم مزر در الله تعالی اول مسکراتنی هم ترک کا موفق ایلاسون * آمین
 (برش بیمک درست توکل لک حقنده (قمع الواشین فی دم المبتشرین اسملی کتاب و اردر
 کشف الظنونده اینه در للشیخ نور الدین علی بن الجزار المصری الفه اربع وثمانین وتسعا
 وقال فيه * البرش فرق قوما لاعداد لهم * بحيث صار والجارینا مجانینا * هم الجاریب
 لكن للهوان بهم * ویرهم الله عبدا قال آمینا * اوله الحمد لله الذی حمى هذه الامة
 من الحسف و المسخ الخ ذکر انه فی المعجم الحیث المسمى بالبرش قال وثبت عنه اصحاب
 الهمة ان البرش مسخ هذه الامة ورتبه علی بابین الاول فی الکلام علی حرمة ذلك الثاني
 فی ادبیات تتعلق بذلك انتهی ترجمه سی علما کا ظاهر در (ودخی ردالمختارده ینه اینه در
 (فهذا کله و نظائره یحرم استعمال القدر المسکر منه دون القلیل و مرادهم بالاسکار هنا تغطية
 العقل لامع الشدة المطربة لانها من خصوصیات المسکر المایع) حاصل معنی سی بنک
 و حشیشه وافیون و جوزة الطیب و عنبر و زعفران و بونلر کبی نرسه لر عقلنی اورتکوچی
 اش قیلما دنک تفکر یکاسن کوکسنگ تیشوب * سورار بولسه من قل آنده نه قیلغای من
 قل خواجه احمد بودنیاده توبه قیلغل * توبه قیلوب یول باشیغه باروب تورغل
 خاص قل لردیک یر اغنکنی آلوب تورغل * سورار بولسه من قل آنده نه قیلغای من

(عقلکا ضرر بیکر کوچی) نرسه لر نی ایسرتور | قدر استعمال قیلماق (بیمک اچمک طارطمی)
 حرام بولور (آزغنه استعمال قیلنسه (مثلا دوا) اوچون طبیب حاذق ننگ ایتوی ایله)
 حرام بولماز * (ودخی علمائنگ افیون وبنگ و بوندن باشقه ذکر قیلنمش
 نرسه لر ایسرتکوچی نرسه در دیمک لرنندن مراد و مقصودلری اول نرسه لر عقلنی اورتهدر
 (عقلنی کییمته ضرر قیلهدر صاتشد رادر دیمکدر) اما اول نرسه لر ایسرتکوچی دیمکدن
 مرادلری آدمنی بینکلایتوب شادلاندرغوچی دیمک توکلدر چونکه شدة طرب ایله
 ایسرمک خمر کبی صیوق (صولی) نرسه لرده گنده در (ودخی جامع الفتاوی ده مذکوردر
 (شرب الافیون حرام لانه نوع من السم وکذا جلد الحشخاش) معنی سی افیون نی بیمک
 (یوطماق) حرامدر (درست توکلدر) چونکه اول افیون آدمنی هلاک قیلغوچی زهر
 (آغو) جمله سندن در * اوشانداق (مک) قابوغی کوکنار دیوب ایتورلر حرامدر (ودخی

فتاوی فیروزشاهی ده مذکوردر کم (الافیون حرام حکمه حکم البنج لان الافیون من ماء الحشخاش
 و جلد الحشخاش وماؤه حرام) یعنی افیون بیمک حرامدر افیون ننگ حکمی بنگ حکمنده در
 (یعنی بنگ حرام بولمش کبی افیون هم حرامدر) چونکه (یعنی آننگ اوچون) اول افیون
 (مک) قابوغی ننگ صووندن بولمش نرسه در (مک) قابوغی و آننگ صووی حرامدر
 (چونکه خشخاش صووی ذکر قیلنمش معنی ایله ایسرتکوچی در * اوشبو روایت لردن
 فهم لنده در ماوراء النهرده بعض الناس ده استعمالی شایع بولغوچی کوکنار اسمنده بولمش
 نرسه هم ذکر ایدلمش روایتلر تحتنه داخل بولسه کراک * فائده * خاتون لار
 آراسنده مشهوردر که یاش بالا کوب یغلاسه آز یوقلاسه (مک) قابوغی نی سوت ایله
 قایناتوب بالانی یوقلاتغوچی دوا اوشبودر دیو ظن قیلوب شول سوتنی بالاغه اچرلر
 ایمش بالا بیچاره ایسروب ایزلوب یاتسه کراک بوندن صاقلانماق تیوشدر چونکه
 اوزاغراق یوقیغه کتماک خوفی وارددر * کتاب الزواجر عن اقتراف الكبائرده
 ایتهدر کبائر (یعنی الوغ کناه لر) جمله سندن اوزی پاک (آرو) بولوب ایسرتکوچی
 نرسه لر خشیشه افیون بنج عنبر زعفران جوزة الطیبدر (یعنی بونلر نی استعمال) در
 اوشبولر بارچه سی ایسرتکوچی در اوشبولر نی استعمال قیلماق الوغ کناه در فسق لکدر
 خمر اچمک کبی (خمر اچکوچی لر حقنده کیلمش وعید (یعنی الله تعالی ننگ عنادی

۲) ولا یجوز اکل البنج و الحشیشه و الافیون و ذلك كلها حرام لانه یفسد العقل حتی یصیر الرجل فیهِ
 خلاعة و فسادا و یصده عن ذکر الله و عن الصلوة لکن تحریم ذلك دون تحریم الخمر فان
 اکل شیئا من ذلك لاهد علیه وان سکر منه کما اذا شرب البول و اکل الغائط فانه حرام
 و لاهد علیه فی ذلك بل یعزز بمادون الحد و الله اعلم * الجوهرة النيرة شرح القوری من نفسها

(۱) الجنون كوز قباقي جفون جمع (افغری)
 (۲) الحدیر بالتحريك اعضاء اوشبوق الحاد سست كا هل مسه فاقتر وكسلان تنهل معنا سنده (افغری)

ايله قورقتماق خبری) اوشبو ذکر قيلنمش افیون وباشقه لر نی استعمال قيلغوچی لرغه هم بولغوچيدر * چونکه بونلر بارچه سی عقلنی بیاروده شريك لر در (برابر در) والحال شارع یعنی الله تعالی) کا اول عقل ننگ بقاسی یعنی سلامت بولوب تورماقی مطلوب ایدی (چونکه اول عقل الله تعالی ورسول الله صلی الله علیه وسلم دن ایرشمش احکام شرعیه نی فهم ملک کا آله (سبب) ایدی اول عقل آدمنی حیواندن آیرغوچی نرسه ایدی (حق ايله باطل نی تمیز قیلماغه سبب بولغوچی جوهر عزیز ایدی) بس آدم اختیار ی ايله شریف و عزیز بولغوچی عقل کا ضرر ویرکوچی نرسه لر نی استعمال قیلماقی نفسینه الوغ جنایه و عظیم حماقه در * (زواجرده ینه ایتهدر بومذکور ایسرتکوچی نرسه لر ننگ حرام بولماقنده اصل یعنی دلیل شرعی) مارواه احمد فی مسنده و ابو داود فی سننه (نهی رسول الله صلی الله علیه وسلم عن کل مسکر ومفتقر) معنی شریفی رسول الله صلی الله علیه وسلم بارچه ایسرتکوچی نرسه دن وتن نی سوست لندر کوچی بارچه نرسه نی بییمک و اچماک دن طیدی * (جامع الصغیر شرحی سراج المنبرده بیان قیلهدر حکایه قیلندی کم عجم طائفه سندن بر ایر قاهره کا یعنی مصر شهرینه کیلوب حشیشه ننگ حرام بولماقینه دلیل شرعی صورامشدر بعد مجلس قیلنوب علماء حاضرین بولمشلر شول مجلسده حافظ زین الدین العراقی اوشبو (ذکر قيلنمش) حدیث شریف ايله حشیشه ننگ حرام اولماقینه استدلال قیلسوب مجلسده حاضر بولمش عزیز علماء عجب کا قالمشدرر انتهی الترجمة * (سراج المنبرده مفترننگ معنی سی نی بو روشحه بیان قیلهدر (ای کل شراب یورث الفتور ای ضعف الجفون^۲ والحدیر^۳ فی الاطراف کالحشیش المعروف) انتهی بلکل کم مفترننگ آچق معنی سی بودر کم یعنی تن نی سوستلندر بر آغرایتور یوقونی کلتورور بالقاولق وغفلتنی حاصل قیلور کوزنی آچالاق بومالاق ایدار قلب کا (کونکل) کا ضعف لک کلتورور (بس آدم بوروش و حالده بولغانلقدن اوزینه مهم و حاجت بولمش اشلر نی تحصیلدن محروم قالور مثلا بعض اعمالنی قالدرماغه سبب بولور کناهغه توشماکا سبب بولغوچی نرسه نی استعمال قیلماقی هم کناهدر * وضحی عربی العبارة تحفة المرضیه کتابنده بیان قیلهدر افیون اثر یوزندن عشیشه دن قوت لی راقدر اوشبولر نی بییمک موت (اولم) وقتنده کلمه الشهادة نی اونندرر بوخصوصه مذکور کتابک تفصیلا بیان قیلمشدر (افیون بییمک ننگ اوشبو نوع آفتی اوتمش کاغذلرده زواجردن نقلاً بیان قیلنمش ایدی نعوذ بالله تعالی منه * (ایها الاخ العزیز افیون حقنده قهستانی ده مذکور کیل ای غربت دیارنک اسیر اولوب قالان انسان * کیل ای دنیا خرابنده یاتوب غافل اولان انسان کوزنک آچ پرده بی کوتار طور اچاتی یرمی کور دنیا قتی مجنون درر بوکه کونکل و بیروب طوران انسان قفسده طوطیه سکر و یورولر هیچ قرار اینمز * ^۵ عجب نیچون قرار ایدار بوزند انه کرن انسان

(ع) اي البنج (بنج)

روايتنا مغرور اولوب تناولكا بول استمه چونكه اول روايت مقبوله دكلدر (صاحب رد المحتار
اول روايتني رد ايلاب ما هو الحق في بيان قياوب ايتنه در بو طريقه (وفي القهستاني ٢٥٠)
احد نوعي شجر القنب حرام لانه يزيل العقل وعليه الفتوى بخلاف نوع آخر منه فانه مباح
للافيون لانه ٢ وان اختل العقل به لكنه لا يزيل وعليه يحمل ما في الهداية وغيرها من اباحة
البنج كما في شرح اللباب الخ (اقول هذا غير ظاهر لان ما يخل العقل لا يجوز ايضه بلا شبهة
فكيف يقال انه مباح بل الصواب ان مراد صاحب الهداية وغيره اباحة قليله للتداوي
وتخوه ومن صرح بحرمته اراد به القدر المسكر منه يدل عليه ما في غاية البيان عن شرح
شيخ الاسلام اكل قليل السقمونيا والبنج مباح للتداوي وما زاد على ذلك اذا كان يقتل او
يذهب العقل حرام الخ فهذا صريح فيما قلناه مؤيد لما بختناه سابقا من تخصيص ما مر من
ان ما اسكر كثيره حرم قليله بالمائعات وهكذا يقال في غيره من الاشياء الجائزة المضره
في العقل وغيره يحرم تناول القدر المضر منها دون القليل النافع لان حرمتها ليست لعينها
بل لضررها انتهى) رد المحتار نك او شبو عبارات مفيدة لريني يارماق هم مناسب كورلدي
(ثم قال فيه وفي اول طلاق البحر من غاب عقله بالبنج والافيون يقع طلاقه اذا استعمله
للهو وادخال الافات قصد الكونه معصية (وان كان للتداوي فلا لعدها كذا في فتح القدير
وهو صريح في حرمة البنج والافيون لاللدواء (وفي البزازية والتعليل ينادى بحرمته لاللدواء
الخ كلام البحر وجعل في النهر هذا التفصيل هو الحق (والحاصل ان استعمال الكثير المسكر
منه حرام مطلقا كما يدل عليه كلام الغاية (واما القليل فان كان للهو حرم وان سكر منه يقع
طلاقه لان مبدأ استعماله كان محظورا وان كان للتداوي وحصل منه اسكار فلا فاعتنم هذا التحرير
المفرد انتهى من رد المحتار بقدر الحاجة (حاصل الفصل والكلام افيون ييمك (بو طماق اچمك)
درست دكلدر الامام الكامل ابن الحجر المكي الهيتمي رحمه الله افيون وآنك كبي قوري مسكر
ومقترنسه لرني ييمك استعمال قليلا قني كبايردن يعنى الوغ دن صانا مشدر (الزواجر عن
اقتراى الكبائرده ايتنه در (الكبيرة السبعون بعد المائة اكل المسكر الطاهر كالحشيشة
والافيون والشيكران بفتح الشين المجمة وهو البنج والعنبر وجوزة الطيب فهذه كلها مسكرة
كما صرح به النووي في بعضها وغيره في باقيها ومرادهم بالاسكار هنا تغطية العقل
لامع الشدة المطربة لانه من خصوصيات المسكر المايح وسيأتي بحثه في باب الاشربة واذا
ثبت ان هذه كلها مسكرة او مخدرة فاستعمالها كبيرة انتهى ما خصا) بو بابده مذكور كتابده
نه مشكل حال اولور غفلتك ياتوب هيج اويانما يوب * اولم وقتندك عز را ئيل كلنجه اويانان انسان
قار المش قلبنك اي انسان نصيحت نيلسون سنكا * مجردن قاتيدر قلمي او گت كار ايتمين انسان
بودر دنك چاره سن بول وار النكك وار ايكان فرصت * نه اصي سنكره آوزار ايدوب حيفادين انسان

تفصیل ایله بیان قیلهدر تفصیل طالب آنکا رجوع ایلاسون * ﴿ مسئله ﴾ بر آدم
 (لهو یعنی اویون وکیف لنو) نی قصد قیلوب بنک و حشیشه و افیون بیوب اچوب ایسروب
 خاتونی فی طلاق قیلسه زجرا (یعنی شول نرسه لردن طیولماق اوچون) طلاق واقع بولور
 (خاتونی شول آدم ننگ نکا هندن چقار) دیو (ردالمحتارده بیان قیلهدر (فتاوی هندیه ده
 هم بور وایه کا وعلیه الفتوی فی زماننا دیادر (اما دواء اوچون بیوب ایسروب خاتونینه
 طلاق دیسه بو تقدیرده طلاق واقع بولماس دیو بیان قیلهدر * ﴿ مسئله ﴾ ردالمحتارده
 بیان قیلهدر (ایتهدر) اگر کسی افیون بیما گما مبتلی بولسه شول روشمه که بیمنسه
 هلاک لک کا ایرشورلک بولسه (جواب ویرلمشدر که اگر واقعا بیما کاندده هلاک بولماقی
 قطعاً وجزماً معلوم بولسه اول کیشی کا ضرورتاً جان صاقلاماق اوچون افیون بیمنک حلال
 بلکه واجب بولور بر آدم آچلقن اولمک بولسه جان صاقلاماق اوچون ضرورتاً میتهدر
 (اولاکسه) ایتمی فی جان صاقلار قدری کته آشماق حلال بولماق کبی آندا ق کیشی کا
 لکن آز آز بتدریج افیون بیمنک فی کیمتمک واجب بولور اگر کیمتمسه اول کیشی
 گناهی فاسق بولور * (جامع الحروف ایتهدر افیون ننگ آدم کا ضروری خمر ننگ ضررندین
 هم یمانراق در چونکه افیون کا عادت قیلغوچی آدم ننگ افیونی سفر یا که باشقه اورند
 تمام اولسه یینه استعمال گما تابولماسه هلاک بولاچاقدر شول سبب ایلان نجه آدم لرننگ
 فوت اولمشلری مسه و عمر اولدی (افیون افیونی کیشی ننگ روح و جانی در بس افیونی
 قویماغه طاشلاماغه قصد قیلغوچی آدم آز آز بیوب تاشلاماق لازمدور اگر دفعة
 بیما کنی تاشلاسه خوف هلاک اقرب من جبل الوریدر ترک کا الله خیر موفق و معین
 موفق ایلکای ایدی * ﴿ فائده ﴾ فتاوی بزازیهدده ایتادر (والتناول للمحرم لازالة
 الغم لا یعمل) یعنی فایغو و حسرت نی یبارو اوچون مرام نرسه لرنی آشماق اچمک حلال
 و درست بولماس * (فائده مهمه افیون بیما کنی قویماقده) و بیما کا عادت نی
 طاشلاماقده تسهیل المنافعده روشلرینی بیان قیلهدر (مجمل بیان افیون بیمنک فی
 دفعة قویوب کیچه و کوندوزده یانکا صاوغان سوت فی بایتاق و قهغه تکرار (قات
 قات) اچمک کراک بولور بوروشچه بولغانده بیما وننگ ضروری ایرشماز (یا که افیون فی
 بتدریج آز آز کیمتوب کوندز و کیچه ده تکرار یانکا سوت اچلور (ودخی ایچ یبار کوچی
 شربت اچوب ایچ یبارور قوصار آدینه سنده بریا که ایکی کره اچیده افیون اثری قالماسون
 اوچون * (افیون بیما کنی طاشلاماقده آز آز کیمتو ایلان تدبیر قیلما ینجه علاج سز دفعة یعنی
 کینت دن طاشلاسه شول آدمک آشغان و اچکانده اچ آغرتو پیدا بولوب ایچندن غاٹ
 (یعنی تیزاک) و بورونند ان بورون صووی کوب کیله تورغان بولور (ودخی غاٹ اولماغانده هم
 سبب قابض بو قلغندن غاٹ وار ظن قیلوب خلاء کا دخول و خروجی کوب اولور) (بلکل کم افیون
 نیازی بو اوگودی سن ویر اول کند نفسکا * دکل غیر بیه آندان کم طوته هر ایشدن انسان

یمكن توبه قیلغوچی آدم لرننگ کوبراکی نجه زماندن ووقندن صونک ینه افیون
 ییماکا عادت قیلهر (بس بر آدم افیون ییمک دن سلامت اولماقنی تلاسه اول آدم
 افیون بیکوچی لردن صافلانسون آنلره مصاحب بولماسون آنلره قاتشماسون آنلره یقین
 کیلماسون اگر آنلره قاتلاشسه شکسن آنلر اول کشی نی افیون ییماکا توشورولر (یعنی
 سبب بولولر) چونکه الصحبة ساریة والطبیعة سارفة مشهور کلامدر) * (افیون ییماکن
 توبه قیلوب طاشلاونی نیت و قص قیلغوچی کشی علماء و صلحاء ایله اولترشوب الله تعالی دن
 توبه سینک دوامی نی استاسون دیو بو خصوصه تفصیلا بیان قیلهر در تفصیل طالب
 مذکور کتاب کا مراجعه ایلاسون بورساله ده انتخابا یازلدی ۴ (بلکل کم اکل افیون ایله
 مبتلا بولغوچی کشی افیون ننگ ضرر دنیاوی و اخرای جسمانی و روحانی لرنی فکر
 وملاحظه قیلسه انشاء الله ترک اکل کا سبب و باعث بولور * ضرر دنیاوی سی افیون کا
 مال اسراف قیلماق کبی (ضرر اخرای سی آثم (کناهی) بولماق کبی خصوصا معاذ الله
 سوء خاتمه کا سببیتی کبی (ضرر جسمانی سی سلامت سزلک کا سبب بولماق کبی (ضرر
 روحانی سی عقل کا ضرر قیلماق کبی ننگ بونلرننگ بیانی تفصیلا اوتدی *
 ❀ فائده ❀ بر آدم کا ضرر قص قیلوب افیون اچرتسه لر (یا بیدرسه لر) شول ضررنی
 دفع قیلوده مختصر تذکرة الامام السویدی تورلی طریقی نی بیان قیلهر در جمله سندن
 (سکجبین کا توز قاتشدروب اچسه (یا که گل مای برله بال اچسه (یا که سرکه نی اسسی
 قیلوب اچسه (یا که دارچین نی سرکه برله اچسه افیون ننگ ضررنی دفع قیلور
 ضرری تیکماز دیو بیان قیلهر در * (ودخی کنوز الصحه کتابنده بیان قیلهر در افیون
 وشوننگ کبی نرسه ایله مسموم و مبتلی بولسه آنکا علاج ودواءننگ الودغی شول که
 (اول کشی نی قوصدرب آشامش نرسه سنی چقارتلور (بوننگ صونکنده آچی شراب
 اچرتلور (شکر نی لیمون صغلدغنه یا که سرکه کا قوشوب آچی صو بر الوش طاطلی صو
 ایکی اولوش بولماق ایله وهذا اعظم مضاد للمسموم المخدرة دیو بیان قیلهر در *
 (التنبیه السادس دخان تنباکو تن چکمک طارطماق خصوصنده) (بلکل کم دخان
 حقنده کتاب لرده والوغ علماء آراسنده کلام لر بولسه ده دخان ننگ درست توکل لکینی
 کوب کتابده الوغ علماء دن نقل قیلنمشدر (در المختارده ایتادر (ثم قال شیخنا التجم

❀ فائده ❀ حضرت انس رضی الله پیغمبرمزا یارسول الله لانأمر بالمعروف حتی نعمل
 کله ولاننهی عن المنکر حتی نجتنب کله) دید کلرنده رسولمز علیه السلام ایتمشلر کم بلی
 مروا بالمعروف وان لم تعملوا به کله وانها عن المنکر وان لم تجتنبوه کله دیو (فاهم)

آلور محبت ده بر بر دین کشی بهر * اگر کوب چشمه بر بولسه بولور نهر

قبله در بو طریقه بلکل کم بعض نرسه لرننگ حرام بولماقی ننگ سبب اری شول نرسه ایسرتکوچی بولغانلقدن بولور خمر کبی (یا که نجس بولماقدان بولور فان کبی (یا که آدمکا ضررلی نرسه بولغانلقدن بولور بالحق طاش کبی (یا که استقدار یعنی جبرنج نرسه بولماقدن بولور منی و بورون صوی کبی (یا که خبیث یعنی سلامت طبیعتلی کشی جبرنه تورغان نرسه بولغانلقدن بولور خنفسا کبی (یا که آدمنی هلاک قیلغوچی نرسه بولغانلقدن بولور زهر آغو کبی * (بعض کشیلر (چکما کا عاده قیلمش دخان فی تن کا ضرر قیلغوچی دیمش لر ننگ کورلمش بولور دخان چکما و وچیلرننگ کوبرا کی آورلردر

(چن سلامت کشیلر توکل (والحکم فی مثله بالنظر الی الجنس لا الی کل فرد فرد) دیادر حاصل معنی سی بوننگ کبی یعنی دخان کبی لرده حکم جنسکا در هر برام برامینه توکلدر یعنی دخان ننگ بعض کشیکا ضرری بولوب بعض کشیکا ضرری بولمسه ده جنس آدمکا ضررلی بولماقی دخان فی استعمال درست بولماس لقفه دلیل بولادر دیمکدر (بعض علما اول دخان مسکر یعنی کشی فی ایسرتکوچیدر بارچه ایسرتکوچی نرسه فی استعمال درست توکلدر دیمشدر (بونده هم یوقاریده بیان قیلنمش سوزدر یعنی بودخان بعض آدملر فی ایسرتماسه ده بعضنی ایسرتماکسی درست توکل لک کا دلیل بوله در چونکه بونداق ماده ده حکم جنسکا در ننگ بیان قیلندی (بعض علما ایتمشدر که دخان طارتقوچی کشی دخان ننگ اشه کی ایسی ایلان فرشته و آدملر فی اذا قیلده در مؤمن فی اذا قیلماق حرامدر (بس دخان چکمک درست توکلدر) بعض علما دخان فی رسول الله صلی الله علیه وسلم ننگ

(من اکل الثوم والبصل فلا یقرین مسجدنا) دیمش حدیث شریفینه الحاق قیلوب دخان چکمک ننگ منهی و ممنوع بولماقینه شول حدیث شریف دن معلوم بوله دیمشدر حدیث شریفننگ معنی سی هر کم صارمصاق یا که صوغان آشاسه بوننگ مسجد مرکا بقین کلماسون (یعنی کرماسون بوندن مقصود (چونکه صارمصاق یا که صوغان آشاغوچی کشیننگ آغزتن اشه کی ایس کیلوب آدمنی اذاع قیلوب بوله در دخانک هم ایسی بوله آدمکا اذا بولادر اذا بولماق علیه سی ایله دخان فی صارمصاق و صوغان غه قیاس قیلوب (اوشاتوب) استعمال قیلماقدن چکمک دن نهی قیلمشدر درست توکل دیمشدر (بریقه صاحبی اوشبو بعض علما سوزینی قوتلیدر (قال الفقهاء کل من وجد فيه رائحة كريهة ولو سماوية كالبحر يجب اخراجه من المسجد) (دیمش سوز ایله) یعنی ایندی فقیه عالم لر هر کمه مکروه اشه کی

۳ و قدروی (انه علیه السلام کان اذا وجد من رجل فی المسجد ریح البصل اذ الثوم امر به فاخرج الی البقیع) و لهذا قال الفقهاء کل من وجد فيه رائحة كريهة يتأذى بها الانسان یلزم اخراجه من المسجد ولو بجر من یده اور جله دون لحینه و شعر رأسه (فعلی هذا یلزم ان یمنع من قربان المسجد من يتناول الدخان الذی ظهر فی هذا الزمان من قبل الکفرة العدو لاهل الایمان و ابتلی به كافة الانام من الخواص و العوام لسکراهة رائحته اشد من کراهة رائحة البصل و الثوم بل یلزم اخراجه من المسجد ولو بجره من یده اور جله کما هو رأی الفقهاء فی من یوجد فيه رائحة كريهة يتأذى بها الخلق النج (من کتاب مجالس الابرار و مسالك الاخيار من نفسه و فيه تفصیل فی بیان حرمة استعمال الدخان فطالعه تر فيه مالم تر

و بر روایتده من اکل ثوما و بصلا او کرانا و فی روایت او فجلا او مسجدنا کلمشدر و ۱۲

ایس بولسه اگر چه اول ایس اختیار سز بولمش ایس بولسه ده آغز ایسلی بولمق
 کبی اشه کی ایسلی کشی نی مسجد دن چقارماق واجب بولور * (محرر رساله ایته در بعض
 نمازده مسجدده بعض آدم لرننگ کیمندن یا آغزندن دغان ایسی معلوم بولوب حتی
 مسجدکا جایلوب مسجدده گی جماعتکا اذا ویروب خضوع ولذت طاعتکا مانع بوله لر
 الله تعالی اول آدم لرا دغان وغیر عصیان دن توبه قیلماغه توفیق وبرکای ایدی * (بعض
 علماء بودغان الله تعالی ننگ قول کریمی (ویحرم علیهم الخبائث) تحتنه داخل بوله دیو
 حرام دیمشدر خبیث شولدرکه سلامت طبیعت لی آدم شول نرسه دن جیرانور (مثلا پاکیزه
 آشاماق اچمک کا عاده قیلغان بالغ یا که بلوغ کا یقین بولغان بالا طبیعتی کبی طبع سلیملی
 کشی ننگ دغان دن جیرانو ونفرت قیلماقنده شک وشبهه یوقدر * بعض علماء بودغان
 چکمک آغزنی مسواک ایله پاک قیلماق ننگ سنه بولماقینه ومشروع بولماق ننگ حکمتنه
 مخالف دیمشدر (مسواک نی استعمال ومشروع بولماقندن مقصود ایمان و ذکر الله و قرآن
 اوقماغه آله وسبب بولغوچی آغز دن اشه کی ایس لرنی کیناروب آغزنی پاک قیلوب
 کلمات شریفه نی تعظیم و تکریم قیلماقدر واعضانی پاک ایلاب الله تعالی کا طاعات
 وعباده قیلماقدر حالبوکه دغان نی استعمال ایله آغزنی مکروه (اشه کی) نرسه برله
 ایسلندر و بولوب شول آغز ایله کلمات شریفه نی اوقسه کلمات شریفه نی برنوع تحقیر
 کبی بوله در (ودفی اشه کی ایسلی آغزی ایله آغزینی پاک قیلماق عباده قیلسه مثلا
 نماز اوقسه الله تعالی نی کمال تعظیم ایله تعظیم بولماق دور الله تعالی نی تعظیم بوله دور
 اگر کیم ننگ وتنوننگ نچس لردن و اشه کی ایس لردن یراق بولسه (بلکل کم کلام الله قرآن
 جمیع کلام ننگ سلطان و پادشاه سیدر سلطان نی تعظیم (الو غلاماق حرمتلک) بولادر
 سلطان اورنی مکروه ایس لردن پاک نیش بولسه وبارچه وقتده پاک قیلوب صافلانسه
 اگر بوروشچه بولمسه سلطان نی تحقیر (یعنی خورلاماق و کیمستو) بوله در (بس آغز
 کلام الله نی اوقماغه آلت و محل بولغانلقدن شول محل (یعنی اورن) نی اشه کی ایس لردن
 پاک قیلماق واجبدر وبارچه وقتده پاک قیلوب صافلاماق تیوشدر (دغان چکمک اوشبو
 سر و حکمت لرا مخالفدر ۳ سنه کا مخالفی بولغان اش بدعه سیئه در یعنی شرع شریف
 راضی اولماغان بدعندر بدعه سیئه اولمش نرسه نی استعمال درست ایسدر (بس بعض
 علماء دغان چکمک درست اولماسلقغه دغان نی استعمال بدعه سیئه اولماق نی
 دلیل قیلمشدر * (بعض علماء دغان چکمک ده مالنی اسراف مالنی ضایع قیلوب بوله در

مفتی دین محمد علیہ السلام ننگ ذکر قیلندی (مفتی دین محمد علیہ السلام ننگ ذکر قیلندی)

نچه منک لر جریک یقان خانلر قانی * بو حکمت ننگ هر بریسی کوهر گانی
 وفاسی یسوق بی وفادر دنیا فانی * غافل آدم کوروب عبرت آلماس ایرمش
 بو دنیا ده یوکرک آتغه منکوچی لسر * حرب کونی مبارزلق قیلغوچی لسر

حتی بعض کثیر دغان فی قیمت بها ایله آلور لر مالنی اسراف درست ایماس ایدی دیمشدر
 بعض علماء بودغان فی نفس تلاماکندن لهو اوچون بر فائده فی ملاحظه قیلماسن
 استعمال قیله لر اوشبو روشپه چکمک لکنن هم درست توکل دیمش (اوشبو وجهنی
 رسول الله صلی الله علیه وسلم ننگ (کل لهو باطل الا الثلاث) الخ دیمش شریف قولندن
 فهم لکان اولسه کراک) بعض علماء دغان چکمک حرام دیماکی فی دغان چکوب بورکوچی
 آدمنی وفاتی صوتکنک بعض صالح کشی لر توشلرنده سبب قورقچ روش و حالک کوروب
 شول توش ایله قوه لمشلردر (دغان چگو ایله مبتلا بولمش آدم فی وفاتی بعدند کورمشلر
 کم شول آدم ننگ صورتی باشقه بر صورت کا کوروب ودخی عورتی آغزندہ بولوب
 وقبری اچی طولو تنون بولمشنی کورمشلر (بعض آدملر بودغان بعض آغرق غه دوا
 وفائده لی دیوب ایتماک لری هوای نفس (یعنی یاوزلق ایله امر قیلغوچی نفس
 تلاکانلکنن ایتمولمش سوزدر طبیب هاذق (یعنی چن بلو کلی طبیب دغان فی استعمال
 قیلماشلردر دغان فی استعمال ضرر ایگان لکنی بلوب صاقلانمشلردر (بعض طبیب لر
 ایتمشلر کم (لولا الدغان والقتام لعاش ابن آدم الف عام) دیو یعنی اکر تنون
 وطوزان بولمسه ایدی آدم بالالری منک یاشکا ایرشور ایدی (مقصود دغان بیگ
 ضرر لی نرسه در حتی عمر ننگ قسغه اولماقینه سبب بولغوچی نرسه در دیمکدر (بریقه
 محمودیه) کتابندن انتخابا و مرادینی توضیحا نقل تمام بولدی (ودخی عربی العبارة
 ابریز اسملی کتابد دغان چکمک درست توکل لک فی بو طریقہ بیان قیلمشدر عربی بیانی
 ننگ حاصلی ایته در (دغان چکمک حرامدر چونکه اول دغان تن کا ضرر بیرادر (تنکا
 ضرر ویرکوچی نرسه حرامدر) ودخی اول دغان الله تعالی ننگ عملندن قالماغه سبب
 بوله در (الله تعالی عملینی ترک کا سبب بولغوچی نرسه ایله شغل ننگ درست توکلدر)
 ودخی بر نرسه ننگ حرام یا که حلال بولماقنده رسول الله صلی الله علیه وسلم دن نص
 (دلیل) تابماساق شول نرسه ننگ حلال یا حرام بولماقند شک وشبهه ده بولساق قارای مز
 شول نرسه فی اولیاء الله (تقوی علماء) استعمال قیلسه لر حلالدر اکر استعمال قیلمسه لر
 صاقلانسه لر حرامدر (اگر اول نرسه فی بعضی استعمال قیلوب بعضی استعمال قیلماسه
 قارای مز اکر اکثری (کوبراکی) استعمال قیلمسه حرامدر چونکه حق اکثر برله در
 و الحال اولیاء الله (وتقوی علماء) بودغان فی استعمال قیلماشلردر (ودخی بودغان ایسی
 ایله ملائکه (فرشته لر) اذالته در ملائکه ومؤمن فی اذاع قیلماق (جفلاماق) حرامدر

آلماس فولاد او تگون قلیچ چابغوچی لر * اجل کیلسه بیگ وغان فی قویماس ایرمش
 بودنیاده طبیب من دیب دعوی قیلغان * دعوی لری باطل ایرور سوزی بالغان
 خلاقی لر علتی کا دارو قیلغان * کسل بولسه دارو سینی بلماس ایرمش

مذکور کتابه دخان حقهده تفصیلا بیان قیله در تفصیلی طالب آنکا رجوع قیلور *
 (ودخی التحفة المرضیة فی الاخبار القدسیة اسملی کتابه بیان قیله در عربی عباره سی ننک
 حاصل ترجمه سی بو طریقه در (بلکل کم الله تعالی سنکا توفیق ویرکای ایدی ودخی دنیا
 و آخرت ده ضرر بیرگوچی بدعه لردن الله تعالی سنی صافلاغای ایدی شهاب الدین
 القلیوبی ایدی قولا وفعلا علم حکمت ده ماهر بولغوچی حکیم لردن ایشندوم دخان فی
 استعمال قیلماق فالج (پرالیس) آغرفینی وکوز قارانغولقینی کلنرور وجماع شهوتی فی
 بترور (یعنی اوشبورغه سبب بولور) * (من ایتمان دخان چکمک دخی کونکلنی قارا
 قیلور والله تعالی ننک ذکرندن منع قیلور (طیار) و الحال رسول الله صلی الله علیه وسلم
 بارچه اشه کی ایسلی نرسه لرنی استعمالدن نهی قیلدی خوش و بخش ایسلی نرسه لرنی
 استعمال قیلماغه امر قیلدی وایتدی رسول الله صلی الله علیه وسلم بارچه بدعت اش
 شریعت یولندن آداشدوغوچیدر و شریعت یولندن آداشغوچی بارچه کشی تموغغه
 کرکوچیدر * (ودخی بعض علماء دن نقل قیلنمش بولدی دین اسلامه دخان چکمکن
 اشه کی ویمانراق بدعه ظاهر بولمادی (ودخی دخان چکمک کبی شیطان فی شاد قیلغوچی
 بدعه ظاهر بولمادی بس اول دخان فی استعمال مراد اول دخان فی صاتماق باطل در
 (درست توکلدر) چونکه صاتماق درست بولماق نرسه ننک شرطندن شول نرسه برله
 شریعت امری بوینچه فائده لنو درست بولماق در و الحال دخان چکمک آدم کا فائده لی
 نرسه دکلد * (ودخی بو دخان چکمک ده و آئی استعمال قیلماقده یهود و نصاری غه
 ایارمک (واوخشاماق) بولادر و الحال رسول الله صلی الله علیه وسلم آنلرغه ایارمک
 واخشاماقدن منع قیلوب (من تشبه بقوم فهو منهم) دیو بیان قیلدی یعنی بر کسه
 براشده اوزینی بر قوم یعنی خلق غه اوخشاتسه شول قوم جمله سندن بولور (بس دخان
 چکمک ننک آفت و ضرر لرنی بلسنک کوچی ایرشکوچی آدم طار تقوچی کشی لرنی دخان دن
 نهی قیلماق (طیماق) تیوشلیدر چونکه الله تعالی (وامر بالمعروف وانه عن المنکر) دیو
 امر قیلمشدر معنی شریفی آدم لرنی بخش اش برله امر قیلقل شریعت قاشنک مکروه
 و ممنوع بولغان اش لردن طیغل دیمکدر * (تحفة المرضیه ده ینه ایتده در منقولدر که بو دخان
 (تنباکو تنن) ننک اصلی ابلیس شیطان ننک بول یعنی سیدکنندن یارادلمش نرسه در

یعنی همانست یعنی بجز قیله قیلماق نفس نلام

بنده نچه یاش باشه اولماکی بار * کورور کوز کابر کون تفراتی تولماقی بار
 بو دنیا ده سفر قیلغان کیلماکی بار * آخرت کا سفر قیلغان کیلماق ایرمش
 ترک لیکده دین نوبتن بخش اورغل * آخرت ننک اسبابی فی مونده قورغل
 قل خواجه احمد ایمان اوزره نائب بولغل * ایمان برله بارغان قل لراولمس ایرمش

الله تعالی ابلیس کا (ان عبادی لیس لك عليهم سلطان) دیدکنده ابلیس غایه قورقوب و هسرتلانووب بول قیلمشدر شول بولدن دخان اولانی یارادلمشدر (کتاب مذکور دن اختصارا بقدر حاجة نقل تمام بولدی (مذکور کتاب دن خصوصنده تفصیلا بیان قیلمشدر ﴿ العبد الفقیر جامع الرسالة اینه در بزنگ ایشتموز الله تعالی ملائکه (فرشته) لرها حضرت آدم علیه السلام کا سجده قیلماغه امر قیلغانی بعدنده جمیع ملائکه کرام الله تعالی ننگ امر وفرمانینه مطیع و منقاد بولوب سجده قیلدیلر مگر ابلیس بالفوز سجده قیلما یقالدی سنکره الله تعالی ابلیس کا ابتدیکم (فاخرج منها فانك رجيم وان عليك اللعنة الى يوم الدين) دیو بعد ابلیس شیطان تمام خوفی و دهشته کا توشوب (بول) قیلمشدر شول بول اورنندن مذکور خبیث و منکر دخان اولانی الله تعالی ننگ قدرتی ایله یارادلمشدر والله اعلم بالصواب هل لهذا القول اصل * (فائدة) هر کم روزه وقتند کوندوزده رمضان شریف آینده دخان چکسه اول کشی ننگ روزه سی بوزلوب آنکا کفارة و یرمک واجب بولور ﴿ زجر * ارباب الریان عن شرب الدخان نام رساله ده شول طریقه بیان قیلده در (اما رمضان شریف آیمدن باشقه آیده روزه وقتنده دخان چکسه روزه سی بوزلور کفارة لازم بولماس مگر قضا لازم بولور (ودخی ردالمحتارده علامه شرنبلالی دن نقل قیلوب اینه در *

بیت و یمنع من شرب الدخان و بیعه * و شاربہ فی الصوم لاشک یفطر

معناسی دخان فی چکمکنن و آتی صاتمافدن منع قیلنور یعنی صاتدرلماز و اول دخان فی طارتقوچی کشی ننگ روزه سی شک و شبهه سز آچلور بوزلور اوشبو بیت دن هم معلوم بوله در شرع شریف ده دخان چکماکا رخصت یوقلغی ﴿ بیک بلکل کم دخان چکمک اوت قضا سیننگ کوبایما کینه و بعض آدملرننگ مال لری یانرب خراب بولماقینه هم سبب بوله در کوب وقت اوت بولماق دخان چکمک لک دن اولغانی مسموع هزدر (چونکه بعض آدملر مست حالنده دخان چکوب بعد قالغانی فی التفاتسز ناشلاب^۲ حرق کبیر واقع اوله در (عجب زمانه کلمشدر که حتی بعض ۱۲ یا که ۱۳ یا بوندن کم یاشده گی بالالر دخان طارطماقلری کورنماکده در الله تعالی بارچه سینه توفیق و استقامت عطا ایلاسون آنا و آنا یا آغالرینه لازمدر آندا ق بالالرنی اول اشدن طیوب آنلرنی قورقتماسق و الا قیامت کوندده اول بالالر اوچون حساب قیلنور لر رسول علیه السلام ایتمشدر کم

(کلم راع و کلکم مسئول عن رعیتہ) دیو حاصل معنی سی بارچه نکر جماعت لرنکره صانچیلرسز و بارچه نکر جماعت لرنکر ننگ حالندن صورالمش بولور سنکز (تنبیه بیک بلکل کم مجالس الابرار و مسالک الاخیار اسملی کتاب مقبول عند اولی الالباب ننگ المجلس السادس

والتسعون ده دخان فی استعمال قیلماق حرام لق غه تورلی قوت لی دلیل شرعی بیان قیلوب دخان خصوصنده تفصیلا کلام بیان قیلمشدر هر کم اول کتاب فی مطالعه قیلسه دخان فی استعمال درست توکلک کا ایمان کتورور و دخی الشیخ ابراهیم اللقانی المتوفی ۱۵۴۱ سنه ده دخان خصوصنده (نصیحة الأخوان باجتنب الدخان) اسملی کتابی وارد دخان فی استعمال درست توکلک محقده تفصیل ایلان بیان قیلمشدر * ۲

التنبیه السابع

اویون لر اویناماق و اویون لر طاوشینی دنکلاماق شرع شریفه منده موم و رسول الله صلی الله علیه وسلم نهی قیلغان اشدر (بیک بلکل کم اویون آلت لرینی اویناماق و طاوشلرینی دنکلاماق ننگ درست ایماسلکی فی بعض الوغ علماء قرآن عظیمدن هم فهم لمشلدر (و بونک خصوصنده نهی ایله رسول الله صلی الله علیه وعلی آله و صحبه وسلمدن کوب حدیث شریف لر وارد بولمشدر (کتاب الزواجر عن اقتراف الکبائر ده بارچه آلات لهونی (دومبره و اسکر بیکه و کاره سون و قورای و اویون ماشینالری کبی نرسه لر نی) استعمال قیلماق یعنی اویناماق یا ایشتمکنی کناه کبیره یعنی بیک الوغ کناه دیوب بو خصوصده کوب حدیث شریفنی کوب علماء دن نقل ایله تفصیلا بیان قیلهدر بلکل کم الله تعالی ننگ (ومن الناس من یشتري لهو الحديث لیضل عن سبیل الله بغير علم ویتخذها هزوا اولئك لهم عذاب مهین) قول کریمنده لهو الحدیث فی حضرت ابن عباس و حضرت حسن و حضرت ابن مسعود و عکرمه و سعید بن جبیر جُرو جر لاما ق (و ملاهی) یعنی ذکر قیلنمش اوین اسباب لر ی دیو نفسیر قیلمشدر (بس بو الوغ صحابه و عزیز علماء ننگ تفسیرینه بنا اوین لر طاوشینی ایشدوب شول نرسه لر ایله مشغول بولسه الله تعالی شول بنده لر نی عذاب مهین ایله قورقمشدر (و دخی الله تعالی ننگ قول کریمی (و الذین لا یشهدون الزور و اذا مروا باللغو مروا کراما) تفسیرنده بعض علماء مفسرین (زوردن) مراد لهو و لعب اویون لر و جُرو لر دیو تفسیر قیلمشدر یعنی شونداق کشیلر کم لهو و لعب جُرو و اویون لر مجلسینه حاضر بولماسلر و شونداق کشی لر کم لهو و باطل یاوز مجلس لر کا توغری کیلسه لر اوچراسه لر اول مجلسدن آشغوب کیتوب شول باطل لردن اوز لرینی پاک قیلولر بس شونداق کشیلر کا الله تعالی و عده قیلوب ایتمشدر کم (اولئك یجزون الغرفة الخ) یعنی بو روشده بولغان کشیلر او جماخ ننگ اعلی مقامنده مجازات اولتورلر (تفسیر المدارک و لباب التأویل) و دخی الله تعالی ننگ ابلیس کا (و استغفر

(فائده) ۲ العلامة عبد الحی الکنوی رحمه الله الغنی ننگ دخان محقده (تر ویح المنان بتشریح حکم شرب الدخان) اسملی رساله سی اولمشدر مطالعه قیلنسه کوب فائده حاصل اولسه کرک (منوره) بو امت لر عجب زشت ایتدی حالین * یاپار بدعت ایله سنت جمالی سن بها یمدک اشی اچمک بیبکدر * قروغ تیل بوله امت مز دیمکدر (صوفی)

من استطعت منهم بصوتك) دیمش کلام عظیمند بعض مفسرین عظام مجاهد و غیره کبی لر بصوتک فی غناً و مزامیر لهو و لعب (یعنی جُرو و او یونلر طاوشی) دیو تفسیر قیلمش لر یعنی الله تعالی ابلیس فی تهدید و اهانة قیلوب قورقتوب خورلاب ایتمشدر کم گناه غه توشوما کا کوچنک یتکان آدملر فی (فاسق لر کبی) گناه قیلماغه قزدرغل جرو و او یونلر طاوش لرینی کورکام کورکازمک ایله الله تعالی جُرو و او یونلر طاوشینی ابلیس کا اسناد قیلمشدر (بصوتک) دیمشدر بس بوندن هم معلوم بوله در جرو و او یون لر طاوشی ابلیس شیطان ننگ سویکان عملی در شوننگ سبیلی آدملر فی گناه غه توشروب الله تعالی ننگ عذابینه مستحق قیلغوچیدر (بس عقلی کامل مؤمن کا لازم و واجبدر ابلیس شیطان ننگ عملندن صافلاماق * ﴿ لباب التأویل فی معانی التنزیل ده بیان قیلده در الله تعالی کا ابلیس شیطان ایتمشدر کم یارب (دنیا غه) پیغمبر لر یباردنک (پیغمبر لرا کا) کتاب ایندر دنک بس منم اوقی تورغان یازا تورغان نرسه نیدر دیو الله تعالی ایتمشدر کم سننگ قرا ننگ باطل یاراماز شعرلر یازونک و شم ۲ در (الله تعالی کا ابلیس شیطان ینه ایتمشدر کم یارب منم پیغمبر لرم کم لردر و منم آشاماق اچمکم فی نرسه ایله در و منم طور اچاق اورنم و منم مجلسم قایددر و منم طوزاق لرم و منم آذانم فی نرسه در دیو الله تعالی ایتمشدر کم سننگ پیغمبر لرنک کاهن لردر یعنی غیب فی بلونی دعوی قیلغوچی یاوز آدملر در * سننگ آشای تورغان نرسنگ بسم الله دیما یونچه پشور لکان بسم الله عز اشالغان آشدر * (سننگ اچملکنک بارچه اسرتکچ شراب در (سننگ اورننگ مونچه در سننگ مجلسنک بازار لردر * (سننگ طوزاقنک یعنی ایران لر فی کنه غه توشوما کا سبب بولغوچی آله و قورال خاتون لردر * (مقصود خاتون لر سبب لی ایران لر فی کوبراک کنه غه توشور تورسن دیمکدر) * سننگ آذاننک او یون لر طاوشی در (اسکر بیکه و کارمون و بوندان باشقه لر کبی) انتهى (بس عقلی و فکری کامل مؤمن کا بوقصه دن کوب حصه و کوب عبرت آلماق ممکندر (اوشبو ابلیس قصه سی رسول الله صلی الله علیه و سلم ننگ حدیث شریفنده مذکور در آموز الاحادیث کتابنده هم ۲۷۶ نجی صحیفه ده بیان قیلنمشدر و بوندن باشقه کتب احادیثه مذکوردر ﴿ و دخی قره العیون و مفرح القلب المحزون کتابنده الامام الفقیه ابواللیث السمرقندی حضرتلری او یون لر اویناماق و طاوشلرینی طنکلاماق شرع شریفده منهی و ممنوع بولمش فعل ایکان لکنی بیان قیلوب ابعداد الباب العاشر دلکر تلادی آدم اشندنک مستجاب اولدی * دیدی شیطان که رحمتن بنی چون ایلدنک اقاط بنکا بس مهل ویرکل تا قیامته دکین طورم * بنی انسان او چون چونکم نظر دن ایلادنک اسقاط مسلط ایله بس بنی آنکا و نسلینه آننگ * که بنک انتقام ایدم آلام دادم اولام سلاط دیدی بس اولمکیل طورغل او وقت معلوم اولتچه * دیدی مسکن قنی بنکا که آنک بن اولام مشاط

۲
و شم ننگ معنی سی
کله چکده ذکر قیلنور

(فی النهی عن المزامیر والمغانی قال رسول الله صلی الله علیه وسلم ینادی یوم القیمة من تحت العرش ابن الذین كانوا ینزهون اسماعهم عن ۲ اللہو والمزامیر والباطل فی الدنیا اسمعهم حمدی وثنائی واخبرهم ان لا خوف علیهم ولا یحزنون وقال رسول الله صلی الله علیه وسلم بعثت بابطال المزامیر وان الله لا ینظر فی لیلۃ القدر الی اصحاب المزامیر) بو عبارتتک حاصل معنی سی پیغمبر صلی الله علیه وسلم ایتمشکر کم قیامت کوننده عرش آستند بین (خدا ننگ امری ایله) بردات ندا قیلور (فجرور بور وشچه) قایدہ در دنیا ده وقتہ قولاقترین لهودن او یون لر و باطل نرسه لر طاوشندن صاقلاغان کشی لر ۳ ایشندرور من آنلرغه حمد و ثنائسی (ودخی خبر ویرور من آنلرغه درستلکده باطل نرسه و او یونلر طاوشینه قولاق صالماغان آدملرکا قورقو و کویچلی حال یوقدر دیو) و دخی ابتدی رسول الله صلی الله علیه وسلم من پیغمبر بولرب یبولرکوم (یعنی الله تعالی منی پیغمبر قیلدی) او یون آلت لرینی باطل قیلماق برله (یعنی هر تورلی او یون لر نی او یوناماق و آننگ طاوشلرینی طنکلاماق درست ایماس لکنی مؤمن لرکا بلسکرتک اوچون) درستلکده الله تعالی قدر کیچه سنده رحمت قاراوی ایله قاراماز او یون لر ایله شغل لنگان کشی لرکا (بس بو حدیث شریف لردن هم معلوم بوله در او یونلر او یوناماق و طاوشلرینی طنکلاماق خدا و رسول الله راضی بولماغان اشدر ۵ قرۃ العیون ده ینه ایئادر) (وقال رسول الله صلی الله علیه وسلم ملعون الزامر والمستمع فمن سمع المطربات فی الدنیا لایسمع مطربات الجنة ابدا الا ان یتوب وان صوت داود علیه السلام یعدل تسعمائة مزار وهو المقر یوم مشاهدۃ الحق فاترکوا هذا الطرب لذلك الطرب) حدیث شریف ننگ حاصل معنی سی پیغمبر صلی الله علیه وسلم ایتمشکر او یون او یوناماق و او یون لر طاوشینی (قصد ولذت) ایله طنکلاماقی کشی ملعون در بس هر کم دنیا ده مطربات بولغوچسی نرسه لر طاوشینی دیدی بیره اینه چکسن مزابلد رسنگا مسکن * دیدی ارسال ایدیسرسن کتاب و انبیا اسباط دیدی قنی بنکا قرآن دیدی شعر ایله چالغولر * دیدی قنی بنکا مرسل دیدی کهان ایله غلاط دیدی قنی بنم اوم دیدی اونک اوله حمام * دیدی قنی مؤذن بس دیدی مزار ایله عیاط ۲ اللہو کل باطل الہی عن الخیر مدارک (اللہو بالفتح او یون لعب معنسانه و غافل اولماق و مشغول اولماق و یوندان درکه چالغی یه و او یونہ لهو دیر لر غیر ی نسنه دن غافل ایدوب کند و یه مشغول ایتمکد کیچون) (اختری) ۳ اسمع و اخبر امر حاضر بولماق هم یحتمل در فافهم (منه) ۴ الطرب ای خفته توجہ لشدۃ السرور (قہستانی) الطرب بالتحریک بر خفت در (بینکل لک) انسانه عارض اولو رشدت سرور دن یا شدة حزن دن اما اکثر سرور معنسانه مستعملدر جمعی اطراب کلور (اختری) طرب بفتحین خفت و نشاط و شادی و وزن و حرکت و شوق (منتخب اللغات)

طنکلاسه (یعنی کشینی بینکلایتوب بر توری شادلاندر ب کناهغه توشما کاسب بولغوچی
 طاوشلر نی ایشتهه طنکلاسه بوزمانده بولغوچی اسکر بیگه وگامون و بوندن غیر مشهور
 اویون ماشینلاری کبی) اول کش اوجماخ ننگ درلدنر کوچی شادلاندر غوچی اویون
 طاوشلرینی منکگو ایشتماز (مکر ایشتور دنیا اویون لرینی اویناماق و آنلر نی ایشتمکن
 (وفات بولغانجه) توبه قیلمش بولسه (و درستلکده داو دعلیه السلام ننگ طاوشی ۹۰۰ یوز
 اویونلر طاوشینه برابر بولغوچیدر قیامت کوننک الله تعالی نی مشاهد قیلوب (کوروب)
 داود علیه السلام شول طاوشی ایله قرآن عظیمی اوقغوچیدر داود علیه السلام ننگ
 قرائتی ایشتودن حاصل بولاجاق طرب (یعنی درد و شادلق ولذت) کا ایرشو اوجون دنیا
 مطربا تلرینی قوینگز آنلر ایله شغل لیمانکنز (اگر دنیا اویونلرینی ایشدوب لذت لانسه نکر
 داود علیه السلام ننگ قراة عجیبه و صوت غریبه ایله اوقدقی نی ایشتمای محروم قالب
 قایغو و حسرتده بولورسز دیمکدر (بوننگ تفصیلی نی فقهه ابواللیث رحمه الله قره العیون
 کتانبندر رسول الله صلی الله علیه وسلم ن نقل قیلوب اینده در عربی عبار هسی ننگ حاصل ترجمه سی
 بوطریقده در (الله تعالی قیامت کوننک ایتور یاد اوددیو (صنکره) داود عه ایتور یارب
 لیبک (خدمتکنک حاضر من) نه امر قیله سن دیو (بعده) الله تعالی ایتور یاد اود درستلکده
 امر قیلامن اوشبو منبرده توروب قل لریمه دوستلریمه زبور دن اون سوره اوقوب
 ایشتور ماکنک نی دیو (بعده) داود علیه السلام منبرکا منوب زبور دن اون سوره اوقور
 (بعده) آدم لر داود علی نبینا وعلیه السلام ننگ اوقغانی نی ایشدوب اوجماخ اویونلرینی
 ولذت و شادلق لرین کورکان و ایشنگان لرندین آرتوغراق شادلانر لر (حتی) طرب
 (یعنی داود علیه السلام ننگ اوقغانی نی ایشتوب حاصل بولغان درد و بینکلک ولذت) دن
 مست بولور لر چونکه داود علیه السلام ننگ طاوشی توقسان اویون طاوشینه برابر بولور
 (بعده) هوش لرینه کلکان لری صونکنک الله تعالی ایتور ای قل لریم بوطاوشدن (یعنی
 داود علیه السلام ننگ طاوشندن) کورکام ولذت لی خوش طاوش ایشنگانکنز بار ایدی می
 دیو (بعده) الله تعالی ننگ قل لری ایتور والله یارب بزنگ اصلا بوندن خوش

دیدنی قنی طعام کم ایدم آنی تناول من * دیدنی شول کم بنم آدم دیمیه آنده هر خباط
 دیدنی قنی شرابم بس دیدیکم کل مسکردر * دیدنی قنی بنگا مجلس دیدنی بازار ایچی بطاط
 ۲ فائده کتب معتبره ده مذکور در کم حضرت داود علی نبینا وعلیه السلام ننگ مبارک
 طاوشی بیگ عجب کورکام بولمشدور ۷۲ توری طاوش ایلان زبور شریفی نی اوقدغی
 و قتلرنده آدم و جن و بارچه قوشلر جیلوب طنکلاب تورور لر ایمش حتی آغوم صولر
 طوقتامش (آدم و جن و قوشلر حضرت داود ننگ عجب طاوشینه محبت ایلاب طنکلاب قیلرینه
 ابلیس شیطان حسد ایلاب (کونچیلک) قیلوب توری اویون لر یاصاب آدم لر نی شول
 اویونلرغه کونکل قویدر و ب آزدردمشد بوننگ تفصیلی (مرأت الکائنات) و باشقه ده مذکور در

۲ بوسوز نامل اورتوق در فاهم (منه)

۳ او شهر سوز اهل السنة والجماعة فاهمه ما اولدر فاهم (منه)

و کورکام طاوشنی ایشتنکامز یوق ایدی (بعد) الله تعالی ایتور من سوزلکا بوندن هم آرتوق خوش ولذتلی طاوش ایشندر رمن دیو (بعد) الله تعالی ایتور ای حبیبم (دوستم) ای محمد (هلیه السلام) منبرکا منککل (طه) و (یس) سوره سیننی او قغیل (بعد) پیغمبرمز علیه السلام او قور پیغمبرمز علیه السلام ننگ مبارک طاوشی کورکام و خوش ولذتلی لکده داود علیه السلام ننگ طاوشندین یتمش الوش آرتوق بولور پیغمبر علیه السلام شول عجیب طاوشی ایله او قغان بعد ننگ مؤمن لرکا و آنار آستوند آغی کرسی (یعنی اورندق و کنافی) لرکا و عرش قندیل لرینه و فرشته لرکا و حور العین و غلمان و ولدان لرکا و اجماخ اچنده بولغان بارچه نرسه کا طرب (یعنی) درد و شادلق حاصل بولور (بعد) الله تعالی ایتور ای دوستلریم ایا بوندن کورکام و خوش طاوشنی ایشتنکامز بار ایدی می دیور مؤمن لر ایتور لر ای ریمز جلال و عزتنگ برله قسم ایتامز بزلر نی (خلق) یعنی یاراتقان زمانکنکین بیرلی بزلر رسولمز صلی الله علیه و سلم ننگ (طه) و (یس) سوره سننی او قغان طاوشدین خوش و کورکام و لذتلی عجیب طاوش ایشتنکامز یوق ایدی دیو (بعد) الله تعالی ایتور من سوزلکا ایشندر رمن بوندن هم خوشراق ولذتلی لک طاوشنی ۲ دیو (بعد) الله تعالی سورة الانعامنی او قور بعد مؤمن لر الله تعالی ننگ کلام شریفی فی ایشتنکالنری صونکنده طرب لرندین غایب بولوب هجیکا قالوب حیران بولور لر الله تعالی ننگ کلامنه اشتیاق و محبت لرندن او جماع و آننگ اچندا کی حور لر و غیر اشیا و دخی هوش و کرسی و آنلردن باشقه نرسه لر اضطراب و حرکت کا کلور لر دیو الخ (بو خصوصه) کتاب قره العیون ده تفصیلا بیان قیلده در (بو قصه حدیثیه دن مؤمن لرکا حصه شول که اکر مؤمن لر دنیا ده و قتلرنده قصد و اختیار ایله او یونلر طاوش لرینی ایشدوب لذت لنمکده بولسه لر داود و پیغمبرمز علیهما السلام ننگ و حق تعالی جل شأنه ننگ تعریف و توصیف ممکن بولماغان روشده کی عجیب طاوش لرینی ۳ ایشتمکدن محروم بولماق خوفی کوبدر. (قره العیون کتابنده رسول الله صلی الله علیه و سلم ننگ حدیثی فی نقل قیلوب بنه اینه در هر بی عباره سیننگ حاصل ترجمه سی بو روشجه در (قیامت کوننده) الله تعالی ایتور حور لرغه یعنی او جماع قزلرینه منم رضالقمنی تابماق

دید ی قنی شعارم بس دیدی لعنت در رسنگ * دیدی قنی دثارم بس دیدی بندن سنکا اسخاط
دید ی قنی بنم آغم دیدی آغنگ اوله هورت * دیدی عزنگ جلالنکچون بو سوزده اولشم نشاط
دید ی هور تلرنگ مبن کونکلدن قیلمایم اخراج * دیدی نزع ایتیمیم توبه قالنچه جان بر قیراط
دید ی چق جنتمدن کیست رجیم اولدنگ سنکا لعنت
چو قیلدنگ امریمه تفریط چون ایتدنگ حکمه افسراط
زهی تقدیر ربانی نلر اشر نظر ایله * بو اشرده نظر اولدر بلینه اوسط الاوسط

او چون دنیاده قولاً قرین او یون طاوشندین صاقلاب منم کلامنی و رسول علیه السلام فنک
 حدیث لرینی (سوز لرینی) ایشدوب لذت تابمش قل لریمه کویلی طاوش لر تکزنی
 ایشد رنکز بوقیامت کوننده شول قل لریمه شادلق وهرمت لر بولغوچیدر (دیو بعد)
 او جماخ قزلی (الله تعالی دن قورقوب دنیاده او یونلر طاوشندین قولاً قرین صاقلاب
 اول او یونلردن کونکل لرین آلقوچی مؤمن لرها) الله تعالی کا تسبیح و تحمید و تمجید
 و توحید ایله کویلاب عجب طاوشلرینی ایشدوب (مؤمن لرینی شادلاندر لر) (

قره العیون دن انتخابا یازلدی (کف الرعاع عن مومات اللہو والسماع) کتابند مذکور در کم

(و عن ابی هریره ان رسول الله صلی الله علیه وسلم قال یمسح قوم من امتی فی آخر الزمان

قرده و خنازیر قالوا یا رسول الله امسلمون هم قال نعم یشهدون ان لا اله الا الله وانی

رسول الله ویصومون قالوا فما بالهم یا رسول الله قال اتخذوا المعازف والقینات والدفوف

و شربوا هذه الاشربة فباتوا علی شرابهم و لهوهم فاصبحوا وقد مسخوا رواه مسدد و ابن حبان

او شبو حدیث شریف ننگ ترجمه سی ننگ حاصلی بو طریقه در رسوله علیه الصلوة والسلام

ایتمشدر اخیر الزمانه منم امتدن بعضی لر میمون و تونکغز لر صورتینه کرور لر

صحابه لر ایتمشدر کم ای خدا ننگ پیغمبری اول حال که توشکوچی کشی لر مسلمان آدم لر

بولور می دیو (بعد) رسول علیه السلام ایتمشکم بلی اول کشیلر مسلمان لردر اشهد ان

لا اله الا الله و اشهد ان محمدا عبده و رسوله دیور لر روزه هم توتار لر صحابه لرینه ایتمشدر کم

ای رسول الله آنلر مسلمان بوله توروب نیندای کنه سبیلی صورتلری اوزکارور

(بعد رسول علیه السلام ایتمشکم اول آدم لر او یون لر ویرچی خاتون لر و پارامان لر

ایلان اویناب حرام اولمش اچملک (خمر) اچدی لر (اچار لر) (بعد) شول حالده (توبه

و استغفار قیلما ی) یوقلا دی لر (یوقلا لر) (بعد) ایرته برله او یقولار ندان طورمش و قتلرند

صورت لر میمون و تونکغز صورتند بولمش بولوب تورور لر (جامع الصغیرده مذکور در

رسول الله صلی الله علیه وسلم ایتمشدر کم (فی هذه الامة خسف و مسخ و قذف اذا ظهرت

القیان و المعازف و شربت الخمر) معنی شریفی ننگ حاصلی یرچی خاتون لر و او یون

قورال لر (اسکر بیکه گار مون و بوندان باشقه او یون لر کبی کنه لر) ظاهر بولسه

یعنی کوبایسه و دخی هر تورلی خمر اچمک شایع (کوبایسه) شول کنه سببتدن

شوملغندن بو امت ده هم یر یوتماق و دخی آدم صورتی فی باشقه بر هیوان صورتینه

کرتمک دخی کوکدن ناش آطلوب آدم لر هلاک بولماق بلالری بولور یعنی الله تعالی

اوشبو رو شجه عذاب قیلور دیمکدر (بو حدیث شریفدن هم معلوم بوله در او یونلر

ایله شغل قیلماقده آفة و بلالره توشمک عوفی کوبدر * (و دخی رسول الله صلی الله علیه

وسلم ایتمش لرمکم (ایاکم واستماع المعازف والغناء فانهما ۲ یثبت النفاق فی القلب کما یثبت الماء البقل) معنی شریفی ننگ حاصلی صافلان و ننگز او یونلر طاوشینی و جرولر ایشتیمک دن چونکه آنلر فی ایشتیمک کونکلده نفاقنی اوسترور (یعنی پیدا اولماغه سبب برلور) ننگ صو سبب بولور اولاننی اوسترماکا (ودخی فتاوی بزازیده ذکر قیلهدر (استماع

صوت الملاهی ۳ حرام قال علیه السلام استماع صوت الملاهی معصیه و الجلوس علیها فسق و التلذذ بها کفرای بالعمه) الخ حاصل معنی سی لهو آلتری (اسکر بیپکسه و کارمون و اویون ماشیناسی و بوندان باشقه لرمکی) ننگ طاوشلرینی ایشتیمک طنکلاماق درست توکلر بیک الوغ کنه) در چونکه پیغمبرمز صلی الله علیه وسلم ایتمش لرمکم او یونلر طاوشینی ایشتیمک گناهدر و اویون لر بولغوچی مجلسه او طورمق (حاضر بولمق) فاسقلقدر و شول او یونلر طاوشینی ایشتوب آننگ ایله لذتلانمک (یعنی شادلانمق راحتلانمک) الله تعالی و یرمش قولاق نعمتنه شکر قیلماسلق در چونکه الله تعالی قولاق فی بنده سینه و یرمشدر قرآن و حدیث و عظ و نصیحت و مباح سوزلر فی ایشتیمک او چون بس قولاقنی باشقه موضعکا صرف قیلسه واجب بولغان شکرانده فی ترک قیلوب حرام کاهر تکب بولور (فالواجب کل الواجب

ان یجتنب کیلا یسمع لمام روی عنه انه صلی الله علیه وسلم ادخل اصبعه فی اذنه عند سماعه) حاصل معنی سی بس او یون لر طاوشینی ایشتیمک حرام بولسه بیک بیک واجب بولور او یونلر طاوشینی ایشتودن صافلانماق چرتکه پیغمبرمز رسول الله صلی الله علیه وسلم (اتفاعا) آنکسزدن او یون طاوشینه او چراغان و قتلرنده مبارک بارماقلرینی شریف قولاقلارینه قویار بولدیلر تاکه او یون طاوشلری ایشتولماسون او چون بزازیده دن حاجت قدر نقل تمام بولدی (قاضیخان و آندن غیر فتوی کتابلرنده (استماع الملاهی حرام و معصیه) دیوب بیان قیلهدر (بلکل کم بریقه محمودیه ده بیان قیلهدر کم) (والتلذذ بها کفر) دن مراد یعنی بر کمسه او یون لر طاوشینی ایشتوب لذتلانمک حرام دکل حلال دیوب ایتسه کفر

صاعینه دیکلما یسه ساز ایله سوز * دخی مزمار قانسون چشته قاپوز
دخی طپور دخی چنک و چغانه * قولاق طوتما یسه هم افک ویلانسه

۲ ان بعض الناس یزعمون ان ضرب النقی والغناء به یوم العید جائز (لما روی ان ابابکر رضی الله عنه دخل علی رسول الله صلی الله علیه وسلم وعنده جاریتان تغنیان بالنقی فزجرهما ابوبکر رضی الله عنه) (فقال رسول الله صلی الله علیه وسلم دعوما فانه یوم عید) (وهذا الحدیث متروک العمل بقوله تعالی (ومن الناس من یشتري لهو الحدیث) (ولما کان هذا الحدیث متروکا اظهر اهل الاحتساب امراق المعازف فی هذا الیوم لیكون فعلهم واجماعهم علی هذا فی دار الاسلام اجمع حجة قاطعة علی ان هذا الحدیث غیر معمول به * نصاب الاحتساب فی الفتاوی من نفسه . ۴ و الحدیث رواه احمد و ابوداود کذا فی مشکات المصابیح

(یعنی اسلام دینندن چقماق) اولور دیه در اوشبو بیان لر دین معلوم بوله در محمد المصطفی صلی الله علیه وسلم ننگ امتندن بولوب مؤمن اسمنده بولغان آدملرکا اویونلر اویناماق ویاکه طاوشلرینی دنکلاماق تیوشلی اش توکلدر صاقلانماق واجبدر آنلر ایله اشتغال کناه در ملاهی طاوشلرینی ایشتمک انواع (تورلی) کناهغه توشماکاسب و باعندر دیمشدر (دخی کتاب الز واجرده بیان قیله در اویونلر طاوشینی تنکلاغان (ولنت ایلان اشنگوچی) کشی لرننگ شهادتی رد قیلنور دیو یعنی بر اش خصوصنده براوننگ ضرر یافانده سینه کراه اولسه آننگ سوزی توتلماس آننگ کواهلکی ایله حکم قیلنماز دیمکر * (حتی آلات لهونی یعنی اویون اوینای تورغان نرسه لرنی مثلا گارمون و اویون ماشینه لری کبی فی ایونده توتماق ایله هم کناهلی بولور اگرچه اول اویون آلات لرینی استعمال قیلسمهده یعنی اویناماسهده دیو طریقه محمدیه کتابنده بیان قیله در (احیاء العلومه مزامیر ملاهی فی یعنی اویون اسبابی فی صاتماق هم درست توکل دیو بیان قیله در (واخسرتا که خصوصاً بوزمان ده کوب مؤمن ایرلر و خاتون لرننگ ایولرنده اویون اسبابی بولوب و تورلی اویون لر ایله اویناب و طاوشلرینی لذت ایله ایشدوب لهو لعب برله اشتغال لری کوب کورلمک و ایشدوماکده در (بوموموم و ممنوع نرسه لر ایله شغل قیلماق کسب و غیر حرکات لر دین خیر و برکات کتماکینه و تورلی آفت لرکا مبتلا اولماقینه سمیدر (وبونلرننگ شیوع و کثرتی اشراط ساعتندن در یعنی قیامت یقین بولو علامتلرنندن در (بیگ بلکل کم شرع شریف فاشنده اویونلر اویناماق ننگ مذموم لکی شول درجه ده در کم نصاب الاحتساب و آندان غیر کتابلرده ایته دور بر آدم ننگ ایوندان اویونلر طاوشی ایشدولسه شول اویونلرنی اویناماقن منع قیلماق اوچون ایو صاحبی ننگ رخصتندن باشقه هم ایوکا کریمک درست بولور انتهی (بیگ بلکل کم مملکت مزده اوشبو زمانده محدث یانکا چقمش هر کم ننگ معلومی اولغوچی آله لهو ایلان قرآن عظیم اوقتورلر اذان و تسبیح ایتدورلر اول آله لهو ایلان بوفعل لری درست توکلدر چونکه کلام الله فی و اذان و تسبیح فی تخفیف و استهزاء اولادور بوننگ مثالی بر صاوت دن خمرنی بوشاتوب شول نجس لشمش صاوتقه مبارک زهم صوی فی صالماق کبیدر چونکه شول آله ننگ بر موضعدان هر تورلی لهو و لعب یاراماس سوزلر و جرولر و کوی لر چقارتوب یینه بعینه شول موضعدان (اورندان) قرآن عظیم و بوندان غیر کلمات شریفه اوقتورلر بوننگ قبیح لکی انصافی و دیانت اهلینه ظاهر در (دخی شول آله لهو دن مذکور کلمات شریفه فی ایشدوب هدایه نصیب لری اولماش آدملر کورلمک و استهزاء قیلماق لری مظنون در

ایشتمیه دخی فحشیده غیبت * تغنیدن فچه هر دم بغایت
 کرک قرآن کرک اذکار و اشعار * تغنی سز لحن سز اوله زنهار

والمال كلام الله في هر نوع (تورلی) تعظیم ایلان تعظیم قیلماق الوغلامق حرمتلمك فرض
 وواجبدر كلام الله في تعظیم قیلمايان لر دنیا و آخرتده خراب و هلاک حسى یا که معنوی کا
 گرفتار بولاچاقلر توشاچک لر در الله تبارک و تعالی بارچه مزنی اوزیننک عمل و طاعتینه
 موفق قیلغای ایدی آمین *

(التنبيه الثامن)

آدم و حیوان صورتلرینی یاصاماق و پاتریت آلماق یا آلدوماق و حیوان صورتی فی
 ایوده صاقلاماق توتماق شرع شریفمزده منهی و ممنوع بولموش فعل قبیح در (بلکلکم
 صورت یاصاماقنی کتاب الزواج و باشقه کتابلرده ذنب کبیر یعنی بیگ الوغ کناه جمله سندن
 صاناب بیان قیلدر زواجده ایتدر (الكبيرة الفائمة والستون بعد المائتين تصویر

ذی روح علی ای شیء کان من معظم او متهن بارض او غیرها ولو صورة لانظير لها
 کفرس لها اجتهة) حاصل معنی سی بیگ الوغ گناه ننگ ۲۶۸ نجی سی جان لی نرسه ننگ
 صورتی فی یاصاماقدر نیندای گنه نرسه کا بولسه ده کراک قدر حرمتده یورکوچی نرسه کا
 بولسون (مثلا بورك و کلابوش و قالفاقغه یاصاماق کبی) کراک قدر رمز اورنگ یورگوچی
 نرسه کا بولسون (مثلا ایدان و اورندق و کاوش یا که اولطراغنه یاصاماق کبی) اول صورت
 کراک یرکا یاصالسون مثلا گوده لی نرسه لر بولسون آدم صورتنده کی قورچاق کبی یا که
 یرکا یاصاماق کبی یا که بردن باشقه نرسه کا بولسون کیوم کا کاغد کا و باشقه اورنلرغه یاصاماق
 کبی اگرچه اول یاصالمش صورت ننگ دنیا ده مثال واخشاشی بولسه ده قانات لی آط
 یاصاماق کبی صورت یاصاماق ننگ بارچه تورلیسی الوغ کناه در درست توکل لکده
 برابردر (بلکل کم الله تعالی ننگ کلام عظیمندک (ان الذین يؤذون الله ورسوله لعنهم الله

فی الدنيا و الآخرة واعد لهم عذابا الیما) تفسیرندک حضرت عکرمه رضی الله عنه ایتمشدر که
 عذاب مهین ایله قورقتلوب خدا و رسول الله لعنت قیلغان آدم صورت یاصاغوچی
 کشی لر در دیمشدر یعنی صورت یاصاماقندک الله تعالی ننگ امرینه خلافتق قیلغانلقدن
 الله تعالی و رسول فی اذا قیلو حکمنک بولور (مشکات المصابیح ده مذکوردر عن ابن عباس
 (قال سمعت رسول الله صلى الله عليه وسلم يقول كل مصور في النار يجعل له بكل صورة

صورها نفسا فيعذبه في جهنم قال ابن عباس فان كنت لابن فاعلا فاصنع الشجر وما
 لا روح فيه) حدیث شریف ننگ حاصل معنی سی بو طریقه در حضرت ابن عباس رضی الله
 عنه ننگ اوغلی ایتدر ایشندوم رسول الله صلى الله عليه وسلم دن ایتور بولدی صورت
 یاصاغوچی کشی لر بارچه سی او طغه کورور الله تعالی صورة یاصاغوچی لر ننگ یاصالمش

بارچه صورتلرینه جان وپرور بس شول صورتلر صورت یاصاغرچی نی جهنم ده تموغده
 عذاب قیلورلر (حضرت ابن عباس رضی الله عنه صورت یاصاغرچی کشی کا ایتمشدر سن
 حیوان صورتی یاصاماغل) اگر کسب و معیشتنک اوچون صورت یاصاماقدن باشقه
 چاره نك بولمسه یاصاماغه هتاج بولسنک (بس آغاچ و جان سز نرسه لر صورتینی یاصاغل دیو
 ودخی رسول الله صلی الله علیه وسلم ایتمشلر (من صور صورة فان الله معذبه حتی ینفخ
 فیہ الروح و لیس ینافخ ابدا) معنی شریفی رسول الله صلی الله علیه وسلم ایتمشلر
 بر آدم صورت یاصاسه الله تعالی اول آدمنی صورتنگا جان ویر دیو عذاب قیلور
 حالبوکه اول آدم صورتگا جان ویرودن عاجز بولور منککو جان ویره آلاماز (مشکات
 المصابیح ده ینه مذکوردر رسول الله صلی الله علیه وسلم ایتمشلر (لا تدخل الملائكة بیتا
 فیہ کلب و لاتصاویر) حاصل معنی شریفی رحمت و برکات و استغفار فرشته لری ات
 و صورت لر بولمش ایوگا کرمازلر (مرقات ده ایتده در صید (یعنی آو اولاماق) اوچون
 یاکه ایگون لرنی صاقلاماق یاکه کنوداکی حیوان لرنی صاقلاماق اوچون آصرالمش
 ات لرننک ایوده بولماقی یاکه صورت ننگ قدر سز او رندک مثلا آیاق ایله طابطالاجاق
 یرده بولماقی فرشته لرننک ایوگا کرماک لرنینه مانع اولمازلر دیو بعض علما کن نقل
 قیلده در (ولکن شارح صحیح المسلم الامام النووی رحمه الله القوی حضرتلری بارچه نوع ات
 و بارچه صورت ننگ ایوده بولماقی فرشته لرننک کرماکینه مانعدر دیادر (چونکه حدیث
 شریفده کلب و صورة مطلق ذکر قیلنغان دیو بیان بیورادر (علماء کرام رحمهم الله
 امام نووی ننگ سوزینی اختیار قیلمشلردر (ودخی صحیح البخاری ده مذکوردر که
 (عن سالم عن ابيه قال وعد النبي صلى الله عليه وسلم جبرائيل فراث عليه حتى اشتد
 على النبي عليه السلام فخرج النبي عليه الصلوة والسلام فلقیه فشكى اليه ما وجد فقال
 له انا لاندخل بيتا فيه صورة ولا كلب) معنی شریفی ننگ حاصلی حضرت جبرائیل علیه
 السلام پیغمبر علیه السلام کا کیلماکا وعده قیلوب شول وعده قیلغان وقتنده کیلما کیلما کیلما
 لکندین رسول الله صلی الله علیه وسلم غفا بولوب مبارک ایوندین چقوب حضرت
 جبرائیل علیه السلام کا یولقوب (اوچراب) وعده قیلغان وقتنده کیلما کانلکدین شکایت
 ایلادی بس جبرائیل علیه السلام ایتمشدر که بز صورت وهم ات ۲ بولغان ایوگا کرمازبز
 ۲ قسطلانی ده مذکوردر کم رسول الله صلی الله علیه وسلم ننگ سریری (کاراواتی) آستنه
 ات بالاسی کیلوب کرمش ایگان آننگ کرکانی فی رسول علیه السلام بلماشدر رسول
 علیه السلام حضرت عائشه رضی الله عنهما دن بوات بالاسی فایو وقت کردی دیوب صورغان
 لری صوتکنده حضرت عائشه والله فایو وقت کرکانینی بلمادم دیمشدر بعد رسول علیه السلام
 چقارماغه امر قیلوب چقارلمشدر (بعض کتاب بیان قیلده در اول ات بالاسی ایله بالا
 و قتلرنده حضرت مسن و حسین رضی الله عنهما اوینامشدردر شول وقتده کرمشدر ۱۲

دیو * (ودخی شرح در المختار طحطاوی ده ایته در امام نووی ننگ رحمہ اللہ شرح مسلمہ بولغان ظاہر کلامی علما ننگ اجماع (اتفاق) لری در جان لی نرسہ ننگ صورتینی یاصاماق ننگ حرام بولماقینہ * حیوان صورتی نی یاصاماق کبائر بیک الوغ کناہ جملہ سندن در چونکہ حیوان صورتی نی یاصاغوجی کشیکا بیک قتیغ قورقچی لی عذاب

ایله خبر بیرلمشدر (وهو ما فی الصحیحین عنه صلی اللہ علیہ وسلم اشد الناس عذابا یوم القيمة المصورون یقال لهم امیوا ما خلقتم) معنی شریفی ننگ حاصلی صورت یاصاغوجی غہ بیک قورقچی خبر صحیح البخاری و مسلم ده ذکر قیلنغان رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم ننگ مبارک سوزی در رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم ایتمشدر قیامت کونند قتیغراق عذابده بولغوجی لر صورت یاصاغوجی کشی لر در صورت یاصاغوجی لرغہ صورتلرنکزی ترک قیلنکر (جان بیرنکرز) دیو عذاب قیلنور * وینہ ایندی امام نووی رحمہ اللہ صورت یاصاغوجی صورتنی غورلانہ چاق یعنی قدر سز اورونغہ یاصاسون (مثلا آیاق ایله طابطالاجاق اورونغہ) یا کہ قدر حرمنده بولغان اورنغہ یاصاسون (مثلا کیوم وکله پوش و بوزک کبی) صورت یاصاماق بارچہ حالک حرام در دیو تفصیلا بیان قیلہ در اختصارا نقل قیلندی * (ودخی صحیح مسلم ده مذکور در (عن القاسم بن محمد عن عایشة

قالت دخل علی رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم وانا متسترة بقرام فیہ صورة فتلون وجہہ

ثم تناول الستر فهتکة ثم قال ان من اشد الناس عذابا یوم القيمة الذین یشبہون بخلق اللہ) حدیث شریفی ننگ حاصل معنی سی حضرت عایشہ رضی اللہ عنہا ایته در رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم منم یانیمہ کردیلر من صورت لی نچکہ پرده ایله اورتلکان ایتموم بس رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم ننگ مبارک یوزی اوزکاروب پرده نی آلوب یورتندی بوزدی بعد ایندی درست لکده قیامت کونند قتیغراق عذابده کبی آدملر صورت یاصاماقده (فی الجملة بولسه ده) اوزلرین اللہ تعالی کا ۲ اوخشاتقوجی کشی لر در (یعنی صورت یاصاماقده اللہ تعالی کا اوخساماق کبی اولور دیمکدر چرنکه تصویر

حیوان وخلق اشیا اللہ تعالی کا خاص بولغوجی فعلدر اللہ تعالی (هو اللہ الخالق الباری المصور) دیمشدر * (المحدث المحقق الامام النووی رحمہ اللہ الغنی آدم یا حیوان

۲ حدیثنا ابو ذرعه قال دخلت مع ابی هريرة رضی اللہ عنہ (دارا بالمدينة) لمروان بن الحکم (فرأی فی اعلاها) ای فی سقف الدار (رجلا مصورا) بکسر الواو (فقال سمعت رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم یقول) ای قال اللہ تعالی (وهن اظلم من ذهب) قصد (یخلق کخلقی) ای فعل الصورة وهدھا لامن کل الوجوه اذ لا قدرة علی خلق مثل خلقه تعالی فالنشیبه فی الصورة وهدھا وظاهره یتناول ماله ظل وما لیس له ظل فلذا انکر ابو هريرة ما نقش فی سقف الدار (صحیح البخاری) مع القسطلانی

صورتی فی یاصاماق درست توکل لک خصوصند رسول الله صلی الله علیه وسلم دن کوب حدیث لر نقل قیلغانی صورتکنک ایتهدر (قال العلماء تصویر المیوان حرام شدید التحريم

وهو من الكبائر لانه متوعد علیه بهذا الوعيد الشديد وسواء صنعها لما يمتنن لغيره

وسواء كان في ثوب او بساط او درهم او دينار او فلس او اناء او حائط او غيرها واما

تصوير ما ليس فيه صورة حيوان فليس بحرام) انتهى یعنی عالم لر ایتدی لر حیوان

صورتی یاصاماق بیک قتیغ الرغ حرامدر حیوان صورتینی یاصاماق بیک الرغ گناه لر

جمله سندن در چوقکه صورت یاصاماق فی حدیث شریفده ذکر قیلنمش روشجه بیک

قتیغ عذاب ایله قورقلمشدر اول صورتنی کړک قدرسز اورنغه یاصاسون کړک قدرلی

اورنغه یاصاسون کړک کیم کا یا پالاس غه وکیز کبی نرسه لرکا یا آنچه غه تنکه کا یا پل غه

یاصاوت غه یا دیوار غه (استیناغه) یا بوندان باشقه اورنلر غه یاصاسون (مثلا مندر یاصتق

طشنه یا دسترخان آش یا ولغنه یا کولمک کا یا ایتاکنه) بارچه سی حرام برلماقن برابردر

اما حیوان دن باشقه نرسه لر ننگ صورتینی یاصاماق حرام توکلدر (مثلا آغاچ وکل

و (مسجد) و (ایو) و (صاموار) و (قومغان) و (پراخود) کبی جان سز نرسه صورتلرینی یاصاماقن

ضرر یوقدر * (الامام النووی رحمه الله تعالی صحیح مسلم شرحنده ینه ایتهدر) واما

اتخاذ المصور فیهِ صورة حیوان فان کان معلقا علی حائط سواء کان له ظل ام لا او ثوبا

ملبوسا او عمامة او نحو ذلك فهو حرام واما الوسادة ونحوها مما يمتنن فليس بحرام (

حاصل معنی سی اما حیوان صورتی یاصالمش نرسه فی آلماتی صافلاماق ایوده توتماق

(مسئله سی) بس حیوان صورتی یاصالمش نرسه دیوار کا آصلنغان بولسه اول صورت ننگ

کړک کوله کاسی بولسون (خوده لی صورت) (مثلا قورچاق کبی) یا کوله کاسی بولماسون

(مثلا ترزه پرده سندن یا کاغده بولغان صورت کبی) کړک اول صورت لی نرسه کیوله چک

کیوم یا که چاله یا بوننگ کبی نرسه لرده بولسون (آنداق نرسه لر فی آلماتی صافلاماق)

حرامدر درست توکلدر * (اما طایانایچاق نرسه یا که آیاق آستنه صالناچاق پالاس

و کیز و شوننگ کبی هرمتسز قدرسز راک اورونده یورکوچی نرسه ده بولسه شونداق

نرسه فی اتخاذ حرام بولماز * (جامع الرساله ایتهدر امام نووی رحمه الله القوی حضرتلرینک

بوسوزی ننگ ظاهری رسول الله صلی الله علیه وسلم ننگ (لا تدخل الملائكة بیتا فیهِ کلب

ولا تصاویر) دیمش حدیث شریفنه مخالف کبی فهم قاصر مزه سنوح قیلده در شول صورتلی

دلانا کی قیلورسن دنیا ده عیش فراغت فی * کیل ایمدی قیل خداننگ یادینی تاشلاب بو عشرتی

گورستان جایبکا بارغل فقیر و باینی کورکیل * یا تور قوروق سو یا ک بولوب قوچب خاک مذلت فی

ایو اچنده بولغان تقدیرده فافهم * (بیک بلکل کم ذکر قیلنمش احادیث شریفه دن معلوم و ظاهر بولدی کم صورت یاصاماق یا که یاصاماق الرغ کناه در صورتنی ایوده صاقلاماق آصراماق الرغ خطادر رحمت واستغفار اوچون کیلگوچی فرشته لر ننگ ایوکا کرماسلک لرینه سبب و کوب قباحت کا باعث در مثلاً صورتنی یاصاسه یا که یاصالمشنی آلوب تماشا قیلوب ککوبراک وقت صورت ایله شغل قیلسه بتدریج (آقرون آقرون) شیطان لعین صورت کا محبت قسویدرور (نعوذ بالله) صورت کا محبت قویماق ننگ قبح و اشه کی لکی مؤمن کامل و عاقل کا خفی دکدر (جناب شارعننگ صورت نی یاصاماقدن و آنی ایوده صاقلاماقدن منع قیلوی ننگ بعض حکمتی مذکور خوف اولسه کراک واللہ اعلم (حیوان صورتینی تصویردن و اول صورتنی ایوکا قویماقندن نهی و وعید حدیثلری کتب احادیث شریفه ده کوب بیان قیلنمشدر * (بیک بلکل کم خصوصاً بوزمانده شایع و شهر بولمش صورت یاصاماق (پاتریت آلدرماق) و اول قبیح اشکا راضی بولماق صورت یاصاماق حکمنده بولوب صورت یاصاغوچی لر حقندن بولمش و عیدلر (یعنی عذاب خبرلری) صورت آلدرماغه یاصاماقه راضی بولوب امر قیلغوچی لر خصوصنده هم بولسه کراک چونکه صورت یاصاماق یا که آنی ایوده توتماق صاقلاماق درست ایماسلکننگ حکمت و سببی صورت یاصاماقه امر قیلماقندن هم بولغوچیدر اول حکمتلر توبانده اوچونچی فائده ده انشاءالله ذکر قیلنور * (جامع الصغیره ذکر قیلنمش (نهی عن الصورة) حدیثی ننگ شرحنده الشیخ العلامة محمد الحنفی رحمه الله ایتهدر (ای تصویر حیوان ولو غیر آدمی و مثل تصویر الاقرار علیه) دیو حاصل معنی سی رسول الله صلی الله علیه وسلم حیوان صورتینی یاصاماقندن نهی و منع قیلدی (یاصامانکر دیدی) اگر چه اول صورت آدم صورتینه باشقه صورت بولسه ده (آت صفر آرسلان تویه و آیو وفیل و بوندان باشقه لر کبی) و دخی صورت یاصاماق حکمنده در یعنی صورت یاصاماق کبیدر صورت یاصاماقنی قرار لندرمک یعنی صورت یاصاماقه آلماغه راضی بولوب تورماق مذکور عالم ننگ هم (و مثل تصویر الاقرار علیه) دیمش سوزندن معلوم و ظاهر بوله در پاتریت آلدرماقندن درست توکل لکی حدیث شریفننگ اشاره و دلالتی ایله و دخی شریعت کتاب لرمزده ذکر قیلنمشد که (وللمو سائل حکم المقاصد) حاصل معنی سی سبب لر کا سبب لر حکمی بولغوچیدر بس شول صورتنی یاصاماق مسبب کشی ننگ صورت یاصاماقه

اگر سن مرد عاقل سن بو حالتنی کور و ب یغلا * من هم شونداغ بولور من دیب آلار دین آل عبرت نی بولوب مغرور دولتکا خدا دین بی خبر بولمه * آلوب بارغان ایمس هیچ کم لحدکا مال ملکتنی اولم نوبت آیاغیدر کیلور بل نوبتی برلان * که تا اچمای کشی فالمز جهان اچره بو شربتنی

امر قیلماقی سبب بربولا در مذکور قاعده فقیه کا نظرا صورت یاصاماق درست بولماغان کبی
 یاصاماغه امر قیلماقی هم درست توکلدر (مثلا بر کسه بر آدمنی خمر اچما گنایا که مال اوغرو لاماغه
 یا که زنا قیلماغه یا که سبق او قماسته امر ودالات قیلسه اوشبو کناهلرکا توشرما کا سبب
 بولسه اوشبو یار اماز اشلرکا راضی بولسه خمر اچمک مال اوغرو لاماقی زنا قیلماقی جهالت
 ونادانلقده قالماقی گناه سنده شریک بولور (بس هر کم صورت یاصاغوچی غه صورتینی
 آلاماغه تصویرکا امر قیلسه راضی بولسه صورت یاصاماق گناه سیننه توشوب مدیث
 شریفلرده ذکر قیلنغان عذاب ووعید لرکا مستحق بولور * احیاء العلوم ده اینته در قال
 رسول الله صلی الله علیه وسلم (الدال علی الشر کفاعله) دیو یعنی رسول الله صلی الله
 علیه وسلم ایتمش لرم یامان و اشه کی اشکا دلالت قیلغوچی کشی شول یار اماز قبیح اشنی
 اوزی قیلغوچی کشی کبیدر * (بس پاتریت آلدی رتوده اوشبو حکم یور کوچیدر *
 (بیگ بلکل ام صورت یاصاماق یا که آلدی رماقده ظاهر بولغوچی تورلی کناه وخطا
 کوبدر (جمعه سندن بریسی کناه قیلماغه راضی بولماقده گناه غه راضی بولماقی اوزی
 گناهدر (رضاء المعصیه معصیه) کتابلرده مشهور سوزدر (ودخی صورتنی بالافعل یاصاماق
 آلدی رماقی ایکنچی گناهدر (واول صورتنی ایوده توتماقی اوچونچی خطادر (وشول صورتکا
 کونکل قویوب قارماقی دور تنچی خطادر (وصورتکا بابوچیغه ۲ آنچه ویرمک مالنی اسراق
 قیلوب حرام اورنغه توتماقده اسراقی قیلغوچیلر شیطان قرداشلریدر الله تعالی اینته در
 (ان المفسرفین كانوا اخوان الشیاطین وکان الشیطان لربه کفورا) (بیگ بلکل کم خاتون
 وقز جماعتی ننگ پاتریت لرینی آلدی رقی بیکراک قبیح و یار اماز اشدر چونکه آنلر
 پاتریتنی آلدی رماقی و آلاماقی تورلی فتنه ننگ ظهورینه باعث و تورلی گناه غه توشماکا
 سبب اولماقی عقل و فکر صاحبنه معلومدر * (هر کم جماعتی ننگ صورتنی آلدی رسه
 جماعتی ننگ هر کمکا کورنوب یورماکینه راضی اولماقیدر بوا یسه دیوث لکدر الحاصل
 پاتریت آلدی رقی من مؤمن و مسلمان من دیوب یور کوچی کشی کا السوغ خوارلق
 ودیانه سزلکدر الله تعالی بارچه مزه انصاف میسر ایلاسون * (فائده) بعض علما
 کچک قز بالالرننگ صورت (قورچاق) ایله اوینا ماقلرننگ درستلکینه بعض حدیث
 شریفنی دلیل قیلوب بیان و سوزلری بولسه ده بعض علما یوقاریده ذکر قیلنغان
 احادیث شریفه ایلان اوینا ماقلری منسوخ و ممنوع دیو دعوی قیلدی لر دیو شرح النووی
 و کتاب الزواجر ده بیان قیلده در (چونکه رسول الله صلی الله علیه وسلم ننگ احادیث

اولم نوبت آیاغیدر کیلور بل نوبتی برلان * که تا اچما ی کشی قالمز جهان اچره بوشربتنی
 فقیر مالین بیگانلر ظلم ایلاب قایوساری کندی * بری یور قوینیغه کردی کورور لر آنلر محنت فی
 بل ای مسکین هوید الذی دنیاغه کم تویدی * آلیب کندی بو دنیا دین همه ایل داغ مسرتنی

(۲) یاصاغوچی غه

شریفه سنده صورتنی هر کما استعمال درست توکل لک فهم لنده در حدیث مطلق ذکر
 قیلنمشدر فافهم ﴿فائدة﴾ صورة جته (گوده لی) بولسه یا که کاغذ کا و تخنه کا یا باشقه
 نرسه کا یا صالمش بولسه یا که واقعده (دنیاده) مثالی بولماغان روشقه یا صالمش بولسه
 مثلا قاناتلی آت یا ایکی اوچ باشلی آدم یا حیوان نیندای گنه روشه بولسه ده صورة
 یا صاماق درست توکلدر کبائر جمله سندن در دیو تفصیلا کتاب الز واجرده بیان قیلده در
 بوسوز یوقاریده یا زلمش ایدی * (ف) صورة یا صاماق یا که ایوده توتماق صاقلماق
 درست توکل لک ننگ سبب و حکمتی فی علماء کرام رحمهم الله العلام بوروشقه بیان قیلماشدر در
 چونکه صورة یا صاماقده مضاهات لخلق الله بولادر یعنی خلق (یا راتماق) صفته الله
 تعالی کا اوخشاماق بولادر بو حرام فعلدر (ودخی صورت کا بعض کفار عبادت قیلور لر
 بس صورت یا صاماق صورتنی تعظیم (الو غلامانی) و کفار ننگ باطل اشلرینه یاردم
 ویرمک کبی و آنلره اوخشاماق بولادر آنلره اوخشاماق و آنلر عملینه صورة بولسه ده
 یاردم ویرمک شرع شریفمورده ممنوع و منهی در (بعض حکمتی یوقاریده بیان قیلنمش
 ایدی * (حتی مرقات ده اینه در الله تعالی دن باشقه ۲ عبادت قیلنمش نرسه جمادات
 (یعنی جان سز نرسه لر) دن بولسه ده قویاش و آی کبی (فینبغی ان یحرم تصویره والله
 اعلم) دیده در یعنی بس شونداق نرسه لر ننگ هم صورتی فی یا صاماق ننگ حرام بولماق تیوش
 ولایق بولور بوننگ حکمینی الله تعالی بیگراک بلگو چیرا کدر * (فرشته لر ننگ صورة
 وار اورن غه کرما سلک لر ی ننگ سببی چونکه ۳ اول صورة ما یعبد من دون الله جمله سندن در
 بس الله دن باشقه بولغان معبود باطل فرشته و مؤمن لر ننگ دشمنیدر شول سبب دن
کرما زلر * ودخی ات وار اورن غه کرما سلک لر ی ننگ سببی و حکمتی چونکه اول ات
 نجس نرسه آشایدور و آننگ ایسی هم قبیح (اشه کبی) بولادر و بعض ات شیطان اسمی
 ایله آطالمشدر فرشته لر شیطان ننگ ضد (و خلافی) لریدر و یاراما ز ایسلردن قاچوب
 خوش ایسنی سوکوچی لر در علماننگ بو خصوصه اغی بیان لر ی ننگ حاصل و توضیحی او شبودر
 (ودخی ات ننگ طبیعتنه ظلم لفق بولغوچیدر فرشته لر ظالم دن قاچار لر ﴿مسئله حیوان﴾ یا که
 آدم صورتینی صاتوب آلماق یا صاتماف درست بولورمی جامع الرموزده بیان قیلماشدر که
 صبی بالانی جواتماق اوچون حز فدن (بالقصدن مثلا) آت یا که اوکوز یا که باشقه میوان
 صورتینی آلماق یا صاتماف بیع باطل غه کرور چونکه آننگ قیمتی یوقدر شول صورتنی
 تلف قیلغوچی (بورغوچی) کشی تولاماز (بیع باطل درست بولماغان آلمق صاتمقدر خمیر

۲ ننگ کم بعض کافر کافر هند مجوسری کبی و آنلردن باشقه هم الله تعالی من باشقه عبادت قیلدر

۳ بیک بلکل کم بو کتاب ده کوب اورنگ (چونکه) دیکان سوز ذکر قیلنور بولفظ فارسی در
 آننگ اوچون معنی سنده بولوب بر مسئله کا دلیل اورنده بیان قیلنور (منه ره)

و بوندن غیر نجس نرسه لرنی آلمق صاتمق کیمی (بس صورة مال غیر متقوم بولادرمال غیر متقوم نی صاتمق آلمق درست توکلدر ﴿ بوزمانمزده بعض مؤمن لرننگ دکاننده صورة صاتمقای کورنماکده در آنداق نرسه لرنی صاتمق مالکن غیر وبرکاتننگ کتماکینه سبب در صاقلانمق لازمدر * ﴿ مسئله نماز او قفوچیننگ آلدنده یا که باش اوستونده یا که اونک یاصول طرفنده (یاغنده) یا که کیمنده صورة بولسه شونداق اورنده و کیمده نماز او قفق مکروه بولور (اگر صورت بیک کچوک بولسه بیک چنلاب قار اماغانده (کورنماسلک ۲ بولسه نماز او قوق مکروه بولماز (و دخی پالاس کیمی نرسه لرده صورة ه بولسه شونداق نرسه لرده نماز او قوق مکروه بولماز اگر صورة کا سجده قیلنمهسه (یعنی سجده اورنده صورة بولمهسه) * و دخی نماز او قوق بیثراک مکروه بولور صورة ننگ بولماقی نماز او قفوچیننگ آلدنده بوننگ صوتکنده باش اوستنده بوننگ صوتکنده اونک طرفنده وصول طرفنده و بوننگ صوتکنه آرتنده فتاوی هندیه و باشقه کتب فقهیه ده شول روشقه بیان قیلنمشدر * (و دخی طحطاوی ده مذکوردر که صورت اگر آیاق آستنده یا که اولتراچاق برده بولسه مکروه بولماز چونکه بو تقدیرده صورتنی اهانه (خورلامق) بولادر ﴿ مسئله کیمده صلیب صفتی بولسه یا بر اورنده شول صفت بولسه نماز او قوق مکروه بولور چونکه بوتقدیرده اهل کتاب غه تشبه یعنی او خشاماق بوله در آنلره تشبه شرعا ممنوعدر (صلیب مسئله سینی هم صورت حکمینا الحاق قیلنور دیو ردالمحتارده بیان قیلدر ﴿ فائده صورته لی اورنده نماز او قوق یا که صورة آستونده قالمق یا که صورتکا اولثورمق خصوصنداغی سوزلردن صورته فی ایود، توتماقننگ درستلکی فهم لنده در دیو شبهه وطن قیلنماسون چونکه بوسوزلر مثلا سفرده یا که باشقه بر سبب ایله صورة بار اورنلرده نماز او قوق توغری کیلسه فی روشقه نماز او قوق شورنی بیاندر ﴿ مسئله صورته لی آنچه ایلان نماز او قوقسه (مثلا کیسه ده بولسه) کچوکلسکی او چون لاباس (یعنی ضرر یوقدر) دیو فتاوی بزازه ده ذکر قیلدر (لکن اول صورته لی آنچه اورتمش قاپلانمش بولسه مثلا کیسه ده یا که همیان ده یعنی آنچه قاپچوغنده صاوتننگ بولسه نماز او قوقان وقت ده کورنمه مکروه بولماز دیو ردالمحتارده بیان قیلدر * ﴿ فائده برکمنه ننگ ایونده صورت کورسه شول صورته فی بوزمق جایز بلکه واجب بولور دیو ردالمحتارده ذکر قیلدر * (فائده صورته ننگ اگر باشی کیسولسه یا که یوزی بوزلسه صورت حکمندن چقار دیو قهستانیک مذکوردر (بس بر سبب ایله اگر ایوده صورت بولسه باشینی اوزمک یا که قرقمق یا که قارا ایله بویامق لازمدر تاکه وعیدلر تحتندین چقوب رحمت واستغفار وبرکات او چون نزول قیلغوچی فرشته لرننگ دعول لرینه مانع م اولماغای (فائده

۳ فائده خواهه امام خواهر زاده گفته که چون صورته در خانه بود کراهت بود صورته بجه صفت باید تا کراهت بود صورته باید که اگر جان به تن وی اندر آرنند تصور زیستن دارد (اما اگر تصور زیستن ندارد کراهت نبود چنانچه سربتی تن و تن بی سربود کراهت نبود اما اگر یکی دست و یا یکی پای و یا یکی گوش و یا یکی چشم نبود کراهت بود و اگر جان بتن اینها اندر آرنند تصور زیستن دارد (صلوة المسعودی من نفسها)

۲ کبراک کیمده یا بادقه اورنده بولسرن

کبراک لی فائده لر

فلاقول اولمش اورونغه هم فرشتهلر كرمس رسول الله صلى الله عليه وسلم ايتمشلر كم
 (لاتدخل الملائكة بيتا فيه جرس) يعنى فرشتهلر كرمازلر فلاقول بولغان ايوكا فرشتهلر
 فلاقول وار ايوكا كرماولرى نملك سببى فكر بعدنك هر كىكا ظاهر بولور بس ممكن
 قدر فلاقول استعمالدن صاقلانماق تيوشدر *

﴿ التنبیه التاسع ﴾

خاتون وقز صاچ لرينه صاچ بالغاماق درست بولورمى كتاب الزواجرده وآندن باشقه
 كتابلرده خاتونلر صاچلرينه صاچ بالغاماق ياكه صاچنى كيسمك كبائر يعنى بيك الوغ كناهلر
 جمله سندن در ديويان قيله در (بو فعل درست توكلدر كرك اوزى ننگ صاچى كرك باشقه خاتون
 صاچى بولسون ديوردا المختارده بيان ايتهدر * (بلكل كم صحیح البخارى ومسلم ده مذکور در كم
 رسول الله صلى الله عليه وسلم ايتمشدر كم (لعن الله الواصلة والمستوصلة والواشمة
 والمستوشمة) معنى شريفى ننگ حاصلى الله تعالى لعنت قيلغاي ايدى صاچغه صاچ
 بالغاغوجى خاتوننى وهم بالغاتوجى خاتوننى وهم دشمنى قيلغوجى وقيلدر غوجى
 خاتوننى (وشم) ديوب ايتهدر يوزكا ايكنه برله صانچوب شول صانچقان اورنغه قارا
 ياكوك توسنى كرتوب قالدرماقنى بعض مملكت لرده خاتون لرغه شول روشچه زينت
 قيلماق واردر جاهليت زماندين قالمش بدعة قبيحه در * صاچ بالغاماغه ايرلرى امر
 قيلسه ده قوشساده خاتون لر ننگ صاچ بالغاماق لرى هر امد در درست توكلدر ديمشدر * (زواجده
 ابن حجر رحمه الله صحيحين دن نقل قيلوب بيان قيله در (ان امرأة من الانصار زوجت

ابنتها فتمعت شعر رأسها فجاءت الى النبي صلى الله عليه وسلم فذكرت ذلك وقالت
 ان زوجها امرنى ان اصل فى شعرها فقال لا انه قد لعن الموصولات) معنى شريفى ننگ
 حاصلى انصار قبيله سندن بر خاتون قزىنى ابركا ويرمشدر بعد اول قزننگ (أغرق
 ايله) باشندن صاچى قيلومشدر (صنكره) شول قزننگ آناسى رسول الله صلى الله عليه
 وسلم كا قزى ننگ صاچى قيلوغانىنى سويلاب قزيم ننگ ايرى قزيمه صاچ بالغاماغه
 قوشادر بالغايقمى ديوب صوراغانى صونكند رسول الله صلى الله عليه وسلم
 بالغاماغه رخصت قيلمامشدر يعنى بالغامانكز تحقيق صاچ بالغاماقنى استاگوجى لر
 لعنت قيلنمش بولدى ديمشدر * (صحيح البخارى ده مذکور در (ان معاوية ابن ابى سفيان
 عام حج وهو على المنبر وتناول قصة من شعر فقال يا اهل المدينة ابن علمائكم سمعت

رسول الله صلى الله عليه وسلم ينهى عن مثل هذا ويقول انما هلكت بنى اسرائيل
 حين اتخذها نسائهم) معنى شريفى ننگ حاصلى ابى سفيان اوغلى حضرت معاويه
 رضى الله عنه حج قيلمش يانك قولينه بر مقدار صاچ توتوب منبرده ايتدى (يعنى وعظ

ونصیحت قیلدی) ای مدینه اهل لری فایده سز ننگ عالم لر ننگز دیو (یعنی علمائ ننگز نه اوچون بو اشدن صاچ یالغاودن متع قیلما ی لر طیما ی لر (دیمکدر) من رسول الله صلی الله علیه وسلم دن ایشندوم صاچنی صاچغه یالغاماق دن نهی و منع قیلغانی نی رسول الله علیه السلام ایته در ایندی بنی اسرائیل قومی (کشی لری) هلاک و خراب بولدی لار خاتون لری صاچ یالغاوی عاده قیلغان لری زمان لر نده * (بوندن معلوم بوله در بنی اسرائیل خاتون لرینه هم صاچ یالغاماق حرام بولمشدر شول حرامدن هم صاقلانماغانلق لری اوچون الله تعالی آنلر نی هلاک قیلمشدر * (ودخی العالم المحقق المحدث الامام النووی رحمه الله القوی صحیح مسلم ننگ شرحنده اوشبو مقامده ایته در (وهذه الاحادیث صریحة فی تحریم الوصل ولعن الواصلة والمستوصلة مطلقا وهذا هو الظاهر المختار) معنی سی ننگ حاصلی صاچنی صاچغه توتاشد رمق یالغاماق دن نهی و منع حقنده رسول الله صلی الله علیه وسلم ننگ اوشبو مبارک سوز لری بیک آچق دلیل در صاچنی صاچغه یالغاماق ننگ حرام بولماقینه و صاچنی یالغاوی و یالغاتوچی ننگ ملعون بولماقینه مطلقا یعنی اول صاچ کرک اوز صاچی و کرک باشقه خاتون صاچی بولسون کرک ایری ننگ رخصت و اذنی ایله کرک اذن و رخصت سز بولسون علماء قبول و اختیار قیلغان ظاهر اوشبو سوز در * (فتاوی هندیه ده و باشقه فقه کتایبلر نده بیان قیلده در) (ولايجوز بيع شعور الانسان ولايجوز الانتفاع بها وهو الصحیح کذا فی الجامع الصغیر) یعنی درست بولماس آدم جون لرینی صاتماق وهم درست بولماس آدم جون لری ایلان فائده لنگ (آدم جون صاچ وصال کبی) بوندن هم معلوم بوله در خاتون لرغه صاچ یالغاماق ننگ درست بولماسلقی * (اگر خاتون لر زینت اوچون آدم دن باشقه حیوان ننگ جون نی یا که یفاک کبی نرسه نی یالغاسه صاچینه توتاشد نرسه بوننگ درستلکی فتاوی بزازیه و هندیه ورد المختار و غیره مذکور در (بوزمانده یفاکدن صاچ کبی یا صالمش نرسه کوبدر) * (ولکن امام نووی رحمه الله تعالی شرح صحیح مسلمده بیان قیلده در کم آدمکا باشقه حیوان ننگ پاک (آرو) جون نی صاچغه توتاشد رمق حره خاتون لرغه درست بولور ایری ننگ اذن و رخصتی ایله کنیزک خاتون لرغه خواجه سیننگ رخصتی ایلان (اگر ایرسز خاتون یا کنیزک بولسه آنلرغه توتاشد رمق یالغاماق حرام در دیه در بو خصوصده امام نووی شرح مسلمده زیاده تفصیل قیلده در تفصیل طالب آنکا مراجعت قیلور * (بو زمانده هم بعض مسلمه خاتون لار ننگ صاچلرینه صاچ یالغاماق لری ایشد لماکدر آنداق خاتونلر الله تعالی ننگ لعنتنه مستحقه اولور لر بو یاراماز فعل سلامتسز لک کا هم سبب در (صاچنک اوزون اولوب عقلنک قصقه اولماقده نه فایده در عقلنکی یورتوب قوتنک یکنانچه شریعت کا موافق

(لیس منا من تشبه بغيرنا لانشبها باليهود ۲ ولا بالنصارى) دیو معنی شریفی ننگ
 حاصلی منم کامل امتدن ایمسدر اوزینی دین اسلامن باشقه دین وملة اهلینه
 (کشی لرینه) اوخشاتغان کشی اوخشاتمانکز لر اوزنکزنی یهودکا وهم نصاری غه بومدیث
 شریفی ننگ شارح لری (لاتشبهوا) دن بارچه فعل وروش لرده (مثلا کیوم صالحه یا که
 باشقه اش وعادت لرده) اوخشاتمانکز دیوب فهم قیلمشلدر * (اوشبولرغه مناسب سوزلر
 معین الدین اسملی کتا بمزده هم ذکر قیلنمشدر * (بیک بلکل کم رسول الله صلی الله علیه
 وسلم ننگ باشقه ملة اهلینه اوخشاماقدن منع قیلماق ننگ سببی شول که چونکه باشقه دین
 وملة اهل لری ننگ فعل وعادت وصفات لرینی استحسان کورمک (یعنی سویمک یاراتمق)
 بندریج (آقرون آقرون) کونکل قارالوب اول ملة اهلی ننگ دین لرینی استحسان
 قیلماغه سبب بولغوچیدر اوزمننگ اسلام دینندن باشقه دین فی استحسان قیلماق معاذ الله
 کفردر دین اسلامن چقماق در * (فتاوی هندیه ده ایتهدر (ویکفر بتحسین امر الکفار

حتى قالوا لو قال ترك الكلام عند اكل الطعام حسن من المجوس وترك المضاجعة حالة
 الحيض منهم حسن فهو كافر كذا في البحر الرائق) ترجمه سی کافر بولور کافر لر ننگ
 (دین کا دخللی) اشلرین بخشیفه صایماق ایله حتی علماء ایتدی لر هر کم (اکرا بتسه)
 آشاغان (اچکان) وقتده سویلاشما سلك لری مجوس لر ننگ بخششی اشدر بیک معقول
 عادت لریدر دیسه (ودخی مجوس لر ننگ حیض کور کوچی خاتون ایله برکا یاتماولری
 بخششی اش دیسه اسلام دینندن سچقار نعوذ بالله تعالی منه * (بز ننگ شرع شریفم زده
 آش مجلسنده غیبت دن باشقه بخششی سوزلر سیلاشب آشاماق سنه در (ودخی حیض
 کور کوچی خاتون ایله بر اورنگ یاتماق درست در اول وقتده یا قنلق قیلماق درست
 بولمسه ده * (ودخی هر کم ایتسه آنلرننگ استنجاء واستبرأ سز وطهارت سز ونیندای
 کییم ایله بولسه ده تلاکان وقتلرننگ عمل قیلماق لری بیک بخششی اشدر استنجاء واستبرأ
 قیلوب آرو کییم کیوب مشقتلانمای لر دیسه یا که ایتسه آنلرده خاتون وقتلرننگ
 ایرلردن قاچماوی بیک بخششی اش خاتون قزلری تلاسه کم برله سویلاشه لر دیسه آنلرننگ

۲) بز ننگ پیغمبر مز موسی علیه السلام دیوب آننگ شریعتی ایله عامل لر فی یهود دیولور
 (بز ننگ پیغمبر مز عیسی علیه السلام دیوب آننگ شریعتی ایله عامل لر فی نصاری دیولور) (منه)
 ۳) چونکه ایمان کلترمک ننگ شرطندن در باشقه دین ننگ جمیع حکم لرندین تبری قیلوق
 یعنی بیزمک یراق بولماق بس آنلرننگ بعض امر و حکم لرینی استحسان قیلماق
 اول حکملرینه راضی بولوب قبول قیلماق بوله در بوایسه کفردر (منه ره)

شول حال لونی استحسان قیلسه معاذالله شول مذکور یامان حکم آستینه کروب خراب بولور * (دین اشنده اویلاب صاقلانوب سویلامک لازمدر * (ای عزیز مسلم ویا حرمتلو مؤمن کم زینتی ایله زینت لنسنگ کیونسنگ مزین اولسانک نفس یا عقلنک شونداق زینت وصفقلی کشی کا یولد اش و مجلسد اش بولماقنی استار صحبت مصاحب کشی لرننگ اخلاق و اوصافی و عادت لرینی سرایت قیلدرغوچیدر * (اگر یخش لره یولد اش بولسنک آنلره قاتوشسانک آنلرننگ اخلاق حمیده لرینی آلفاق قصنده بولورسن و آنلردن دنیا و آخرتنکا فایده لی سعادت کسب ایدارسن * (اگر یامان و فاسق کشی لرکا مصاحب و مجلسد اش بولسنک آنلرننگ اخلاق ذمیمه و اوصافی قبیحه لرینه نفس عاده و میل قیلوب بوخطانکدن توبه و استغفار قیلماسانک بالعاقبه هلاکت و حسرانک قالورسن دیمش لرکم * صحبت صالح ترا صالح کند * صحبت طالح ترا طالح کند *

یعنی علماء و اهل تقوی کشی لرننگ مجلس و صحبتی سنونک اینکوکشی بولماقنکا سبب بولور یامان لرننگ مجلس و صحبتی سنونک یامان بولماقنکا سبب بولور وحق ایتمش لرکم * ای برادر دور باش از یارید * یارید بدتر بود از مارید * * یارید آرد ترا سوی جمیم * یار نیکوکن تا بیای نعیم *

یعنی ای مؤمن قرند اش یاوز یولد اش دن یراق بولغل آنکا قاتشماغل چونکه یاوز یولد اش (یعنی سنونک کناهغه توشماکنکا سبب بولغوچی کشی) یاوز یلان دن هم یاوز اقدنر چونکه یلان تشلاسه دواء ایلان سلامتلانوب آنونک جفاسی قیامت کاچه قالمایدر (اما یاوز یولد اش سنونک قیامتک عذابده اولماقنکا سبب اولور یاوز یولد اش سننگ تموغ طرفنه وارماقنکا یعنی کرماکنکا سبب بولور (ای بنده صالح و اینکوبولد اش غه قاتوشغل تا اینکه اول سنونک اوجماخغه کرماکنکا سبب بولور * (فی الوغ مدلت و کمچلک در خصوصاً بوزمان پرزیانده بعض مؤمن ایرلر و بعض مؤمنه خاتون لر بعض صفت لرده و کیم صالحومده باشقه دین و ملت اهلینه اوغشاماقلری کورنماکنده در (بلکل کم بر آدم باشقه دین اهلنی ننگ کیمی فی کیوب آنلرغه اوغشاماقن ان مقصودی مسلمان لر منی مسلمان دیوب بلماسون لر خلاقی ایله بلسون لر دیو شول نیت ایله کیسه بونیتی ایلان اسلام دینندن چقار چونکه اوزی ننگ کفرینه رضا کفردر اکر زینت اوچون کیسه کناهلی بولوب پیغمبروز علیه السلام ننگ (لیس منا من تشبه بغیرنا) دیمش قول شریفی ننگ تخننه داخل بولور کیمهکا ضرورت اولماغانده باشقه دین آدم لری کیم لری کبی کیم کیماکدن بیک بیک صاقلانماق تیوشدور (فائده اشلاپه کیمک ایر و خاتونلرغه شرعا منهی و ممنوع فعلدر بوخصوصده معین الدین نام کتابموزده تفصیل

مرادی سننک امریک ایلان کيسمازمن بلکه رسول الله عليه السلام سننک اولغان اوچون کيسرمن ديسه کفر اولاز ديشلر (منه ر)

ایلان بیان قیلنمش ایدی الله تعالی بارچه مزغه توفیق و بوروب اوزینه و رسولینه مطیع و منقاد ایدی قیلغای ایدی آمین یارب العالمین *

(التنبیه العاشر) آغزغه کرمز قدر میق کیسمک سنه مؤکده در میق نی کیسماینچه آغزغه کرورلک اوستروب یورمک گناهلی اشدر (بلکل کم میق کیسمک نی شرعة الاسلامه و آندن باشقه معتبر کتابلرده سنه مؤکده دیو بیان قیلده در سنه مؤکده واجب غه یقین بولغوجی الورغ سنه در بوسننه کا سنه هدی دیوب هم ایتلنور اذان اوقماق و قامت ایتمک بیش وقت نمازنی جماعت ایله اوقماق و دخی ایرته و اویله و اخشام و یستو نمازلری ننگ سنه لری کبی * (هر کم سنه مؤکده بولمش اشنی عذر و سبب شرعی دن باشقه قویسه کنهالی بولور دیو فاضل قهستانی رحمه الله تهرتاشی دن نقلا ایتده در ردالمحتارده هم و الصبیح انه یأثم بترك السنة المؤکدة کالواجب دیو بیان قیلده در یعنی درست قول شول که سنه مؤکده نی قویماق ایله کنهالی بولور واجب نی قویسه کنهالی بولماق کبی (تلویحه) بیان قیلده در سنه مؤکده نی قویماق حرام غه یقیندر اول سنتنی قویغوجی رسول الله صلی الله علیه و سلمیننک شفاعتندن محروم بولماغه مستحق بولور زیرا که رسول الله صلی الله علیه و سلم (من ترک سننی لم یئل شفاعتی) دیمشلدر انتهی حدیث شریفننک معنی سی هر کم عذر سز (همیشه) سنتمنی قویسه اول کشی منم شفاعتمه ایرشماز (یعنی آنکا منم خاص شفاعتم اولماز) دیماکدر بو حدیث (شفاعتی لاهل الکبائر من امتی) حدیثینه معارض و مخالف دکلر چونکه بو حدیثداگی شفاعت عامه در فافهم * (بلکل کم هر کم سنه ننگ حلقینه اینانماسه اشانماسه فلان اش سنه توکل دیوب انکار قیلسه یا که سنه بولمش نرسه نی بالقاولانوب و استخفافی قیلوب (یینکل کاصایرب بو کچک اشدر قیلسانک قیلماسانک ده یارای تورغان اش کبی اعتبار و التفاتده آلمای) سنه بولمش اشنی قیلماسه اول سننی توتماسه آندا قکشینی حتی اسلام دینندن چقار دیمشلسر جامع المبانی و ردالمحتار و غیرهماده شول طریقه مذکوردر * (ابن الحجر المکی رحمه الله تعالی الاعلام بقواطع الاسلام اسملی کتابنده ایتده در اکر بر کسمنه کا بر آدم میقنک کیسکل چونکه مییق کیسمک رسول الله علیه الصلوة و السلام ننگ سننی در ديسه اول مأمور ایکتچی کشی انکار قیلوب و استخفافی ایلاب (لا افعل) ديسه یعنی سنه بولسه ده مییقنی ۲ کیسماسمن ديسه اول کشی دیندن چقار دیمشدر چونکه رسول علیه السلام ننگ سنه و طریقه سینه راضی

هر کم امت من ديسه رسول اشین قویماسه * شفاعت کونی بولسه محروم قویماس محمد تکری تعالی سوزین رسول الله سنننن * اینانماغان امتین امت دیماس محمد امت من ديب یوررسن بیورغی نی قیلمازسن * نچوک امید توتارسن آنده سورماس محمد

بزرگ مناسبت سوزر کله چنگه بنه ذکر قیامور

بولماسلق رسول علیه السلام ننگ پیغمبر بولماقینه راضی توکلکنی لازم قیلغوچیدر دیه در
 (فتاوی هندیه ده بیان قیلده در برکمنه پیغمبر لر ننگ سنه لر نندین بولمش برسنه کاراضی
 بولمسه فقد کفر دیه در یعنی تحقیق اول کشی اسلام دینندن چقار * (فتاوی بزازیه
 مذکور در کم برکمنه رسول الله صلی الله علیه وسلم ننگ حدیثینی ایشنگان صونکنده مر
 بو حدیثنی بیک کوب ایشندوم دیوب استخفافی طریقچه ایتسه کافر بولور دیه در *
 (فتاوی هندیه ده بنه ایتده بر آدم طرناق کیسک سنه چونکه رسول الله صلی الله
 علیه وسلم طرناق کیسک بیور مشدر دیسه ایکنچی کشی ایتسه سنه بولسه ده من کیسما سمن
 دیسه دیندن چقار (الحاصل رسول الله علیه السلام ننگ حدیث لر نندین یاسنه لر نندین بریستی
 استخفافی قیلسه نعوذ بالله اسلام دینندن ۲ چقار دیوب بیان قیلده در نقل تمام بولدی
 (استخفافی ننگ معنی سی ذکر قیلندی) * ای عزیز مؤمن میبق کیسک حقننه و باشقه سنه
 اشر خصوصنه فتاوی هندیه و آندن غیر بدین نقل قیلنمش سوزارنی فکر و ملاحظه قیلوب
 عمل اینکل سعادت دارین ایله مشرف بولورسن (هر کم سنه بولمش اشنی قیلسه کوب
 ثوابلی بولوب اول کشیکا رسول الله صلی الله علیه وسلم شفاعت قیلغای و اول کشیدن الله تعالی
 و رسول الله علیه السلام راضی بولغای * (ودعی فتاوی بزازیه ده ایتده در (وضع قلسوة العجمی

و شد الزنار اماره الکفر کالختان اماره الاسلام و قص الشارب اماره اهل السنة و الجماعة و ترکه
 اماره الرفض) انتهى حاصل معنی سی مجوس طائفه سیننک بورکی (اشلپه) سنی کیمک و دخی
 بیلکا زنار اسمنده بولمش مخصوص جب یا طاسمه نی بیلامک اسلام دیننده بولماغانلک
 علامتیدر معلوم عورت نی سننلک اسلام علامتی بولماق کبی * و میق نی آغزغه کر ماسک
 قیلوب کیسک اهل السنة و الجماعة طائفه سندن بولماق علامتی در میقنی کیسما یورمک
 اهل السنة و الجماعة مذهنده بولماغان رافضه اسمندگی یاوز مذهب کشی لر نندین بولوب
 علامتیدر (بزازیه ننگ اوشبو سوزندن هم معلوم بوله در مؤمن آدم میقنی نی اوسترب
 روافض و آندن غیر مله اهلینده اوخشاب یورمک خطاء عظیم والوغ که چیلک و عارلقدر *
 (ای عزیز مؤمن میبق کیسک سنه مؤکده اولغانلقدن مسلمان آدمکا لازم فعل بولماق
 شول در جه ده دور کم (صلوة المسعودی کتابنده بیان قیلده در فارسی عباردی ننگ حاصل
 ترجمه سی بوروشچه دور معرکه ده ۲ مسلمان و مسلماندن باشقه آدملر میتلر قاتوشقان بولسه
 کیملرنده قایو دینده ایکنلوک لرینه علامت بولمسه) بونلر نی دین جهتن دین نچو ک

بنی بیدان

مشکل در عاصی بنده امت دیسه آنده * رسوا بولور مشرده امت دیسه محمد
 امت دیگای محمد چین سوزلاسه قل احمد * تانکلا بولسه قیامت محروم قویماس محمد
 امت بولسانک غم یماس سن بالغان امت * کچه کوندوز حاصل لر ننگ عیش عشرت
 امت ایسنک سنت لرین محکم توتقیل * بزلر اوچون جان لار چیکنی اول محمد

طانوب جنازه او قلمش بولور سيد اجل ناصر الدين السمرقندی ايتمشكم شول موضع
 (اورنداغی) میتنك (مخصوص) عورتی اكر سنت لشمش بولسه ده لكن میقی کیسلمش
 بولسه اول میتگا مسلمان دیرب جنازه نمازی او قلوب مؤمنلر قبرینه کوملور * اكر میتنك
 عورتی سنه لشمش بولسه ده لكن میقی کیسلمان کان بولسه اول میتگا مسلمان دیو حکم قیلنماس
 جنازه نمازی هم او قلماز مؤمنلر قبرینه هم کوملماز ۲ نقل تمام بولدی (بس بویانلردن هم
 معلوم بوله در آغزغه کرماز قدر میقنی کیسمک دین اسلام ده بولماقننك ظاهرده بولغوچی
 الوغ علامتلرندن در شول علامت نی رعایه قیلما یئجه باشقه دین و ملة خلقینه او خشاب
 یورمک الوغ ادب سزک و عجب دین حقنده اویاتسزلقدر الله تعالی بارچه مرغه ادب
 وانصافی میسر ایلاسون (بلکل کم حضرت ابن عباس رضی الله عنه میق کیسمک ننگ مشروع
 و ممدوح ایکان لکی فی الله تعالی ننگ (واذ ابتلی ابراهیم ربه بکلمات فاتمه) دیمش
 کلام شریفندن فهم قیلمشدر (افضل المفسرین واعظهم حضرت ابن عباس ایتمشدر کم الله
 تعالی حضرت ابراهیم علی نبینا وعلیه السلامی اون نرسه برله امر و تکلیفی قیلمشدر آنلرنک
 بیشی باشده در کم مییق کیسمک و مضمضه (آغزغه صو آلوب یوماق) واستنشاق (بورنغه صو
 تارتوب یوماق) مسواک استعمال قیلماق صاچنی ایکی ۳ طرفقه آیرمق (وبیشی تند در
 ترناق کیسمک قولتق یونن یولقمق و عورت اوستند اکی یونن کی تارمک صو ایله استنجا
 قیلماق و عورتنی سننلامک (بویانندن مقصود شولکه مییق کیسماک هم مشرعات ننگ
 الوغ سنندان در چونکه حضرت ابن عباس آیه کریمه دن استخراج قیلمشدر آیه کریمه ننگ
 معنی شریفی شول وقتنی یاد ایله که حضرت ابراهیم فی تنکری سی (الله تعالی) اون تورلی
 نرسه ایلان امر و تکلیفی ایلا دی بس حضرت ابراهیم شول نرسه لرنی کما هو حقها اداء
 ایلاب تمام قیلدی (تفسیر لباب التاویل ده ایتده در مذکور اون نرسه لر حضرت ابراهیم غه
 فرض بولمشدر لکن بزنگ پیغمبرم صلی الله علیه وسلم ننگ امتینه الوغ سنه بولوب
 قالمشدر (بیک بلکل کم پیغمبرم صلی الله علیه وسلم بیورمشلر کم صحیح البخاری و مسلمده
 مذکوردر) خمس من الفطرة الختان والاستحداد و نتف الابط و تقليم الاظفار و قص الشارب
 شارح قسطلانی رحمه الله فطرة تفسیرنده بو طریقده بیان قیلده در (ای من السنة القدیمة التي
 اختارها الانبياء عليهم السلام و اتفقت الشرايع فكانها امر جملي فطروا علیه) هدیث شریفنك
 تابندی صحرا دین سراو ایکی اولك * مؤمن کافر لیکنی یوق بیلکولیدیک
 ختنه لیک بری بروتین عم آماغان * بری آغان لیک ختنه قیلماغان
 قایوسی فی دیرسن مسلمان ای پسر * قایسی کافر در سنکا بر دووم خبر
 اول مسلماندر بر و تین قیلسه پست * بوسه شیطان اشیکا هر دم شکست
 او قونکز آنکا جنازه دفن ایتونک * اول مسلماندر بو سوزنی ایشتونک

(۲) چونکه اول میت یهود طائفة سنن اولمق عتملدر (منه)

(۳) باکه صاچ کنارمک با قرمان

(۴) برورن میق معنی سنه

حاصل معنی سی بار چه پیغمبر علیه السلام اختیار ایدوب بار چه شریعت صاحب لری
 سنة بولماقینه اتفاق قیللمش سنة قدیمه جمله سندن بیش تورلی نرسه سنة در اوشبو سنة لری
 آدم لری کویا جملی بولوب قالوب شول سنة اوزره یار ادم شلردر * (اول سنة لرننگ (برنجی سی
 مشهور بولمش روشجه بالا و قدره عورت ننگ باش تیری سنی کیسمکدر شریعتده خنان
 دیولور (ایکنجی سی عورت اوستند اکی قاصق یونی نی وتیراسنده بولمش یونلرنی
 کنارماک اوچون اوتکون تیمر (مثلا پاکی) استعمال قیلماقدر مقصود عورت اوستنده
 و طرفنده بولغوجی یونلرنی کینارماکدر نیندای علاج ایله اولسه ده (ولکن پاکی گبی
 نرسه ایله کینارلسه جماع کا قوه و برور دیمشدر (اوچونجی سی قولتق آستند اغی یونلرنی
 یولماقدر (دورتنجی سی طرفلرنی کیسماکدر (بشنجی سی آغزغه کرماسلک
 و آغزنی قابلاماسلک قیلوب ایرون نی کورندرب میبوق کیسماکدر
 (بعض روایتده عشر من الفطره کلمشدر اولکی روایتده حصر مقصود دکل دیمشدر
 (بیک بلکل کم خصوصاً میق کیسمک سنة لرننگ الودغسندن در رسول الله صلی الله علیه
 وسلمدن میق کیسمک خصوصنده کوب شریف مدینلر ایرشمشدر بعض روایتده (جزوا
 الشوارب) و بعضنده (قص الشوارب) و بعضنده (انکوا الشوارب) دیو وارد
 بولمشدر اوشبو احادیث شریفه دن مراد میق لرننگنی آغزغه کرمان قدر اوستکی ایرون
 کورنوب تورورلق روده کیسمک ده مبالغه (یعنی بیک بخشی کیسمک) در دیمشدر *
 رسول الله صلی الله علیه وسلم ننگ (افوا الشوارب) دیمش مبارک سوزندن مراد
 ایروندن اوزایب اوسمش میق لرننگنی کیسمکز اما بالکل میقلرننگنی بتونلای کتارنگز
 دیکن سوز دکل دیو امام نووی رحمه الله شرح مسلمده بیان قیلده در * (ودعی شرح
 قسطلانی ده ذکر ایتده در امام احمد بن حنبل و امام ابیحنیفه و امام محمد و امام ابی یوسف
 رحمهم الله تعالی دن نقل قیلندی و شول امام لر سوزنی بی امام نووی رحمه الله اختیار
 قیلدی میق کیسمک سنة در ایرون ننگ طرف لری ظاهر بولغاچمه (یعنی ایرون کورنگاچمه)
 میقنی اصلندن احفای قیلماس (یعنی بالکل کینارماز) ابن القاسم امام مالکن نقل
 قیلدی درستلسکده میقنی بتونلای کینارماک مثله بوله در دیوالخ (یعنی حیوان اعضاسندن
 عضونی کیتمک بوله در کیتمک ایله شارح دن رغصت بولماغانده حیوان ننگ اعضونی
 کیتمک حرام دیمشدر بوننگ خصوصنده هم رسول الله صلی الله علیه وسلمدن نهی وارد

۱ حضور من معنی سنلردر

یومنگ اوقمانسک جنازه ای اخی * فعلیدور آننگ فعسال دوزخی
 بس شریعت حکم ظاهر دین بلور * اول بروتین آلماغان بی دین ایروور (قوز)
 اگر استر ایسنک اولمق معارفی بچرینه غواص * رسولنگ اثرینه تابع اولوب آیاغنگی پک باص
 بویولک انس شیطانی اید ارچوق سالکی اهلاک * صانور لر آنی رحمانی اول ایسه ملحد و محارص

بولمشدر (قسطلانیدن حاجت قدر نغسل تمام بولدی *) ودخی نجم العلم ده صراط
المستقیم دن نقل قیلوب ایته در کتب حنفیه دن ظاهر بولغانی میقنی ایرون کورنمک
قدر کیسمک (واستونی) قاش کبی قیلماق سنه در وبه نأخذ وعلیه الفتوی دیه در میقنی
بالکل کیدرمک بدعتدر لکن میقنی ایرون ننگ ایگی طرفندن بیارما کل ضرر یوق
چونکه بعض لر ایگی طرفداغی میقنی صقال توکلرندن در دیمشدر * (ودخی صحیح
البخاریده مذکوردر رسول الله صلی الله علیه وسلم ایتمشدر کم (خالقوا المشرکین
وفروا للهی واهفوا الشوارب) معنی شریفی مشرک کفارغه خلافت قیلونکه: صقال لرنکزنی
الوغ قیلنکز (یعنی کینارمانکز میق لرنکزنی ایرون کورنورلک قیلوب کیسنکز) (ودخی
طریقهء محمودیه زید ابن ارقم دن روایه قیلوب ایته در رسول الله علیه الصلوة والسلام
دیمشدر کم (من ام بأخذ شاربہ فلیس منا) بریقهء محمودیه (ای لیس علی طریقتنا
الاسلامیة واخذ بظاہره جمع فواجبوا قصه والجمهور علی سنته) دیو ایته در حاصل
معنی سی یعنی رسول الله صلی الله علیه وسلم ایتمشدر کم میق کیسمای یورکان کشی
بز ننگ اسلام یول لرمز اوزره توکلدر کوب علماء اوشبوحدیث شریف ننگ ظاهرندن
میق کیسمک واجب بولماقنی فهم قیلوب کیسمک واجبدر دیمشدر کم لکن جمهور علماء
(یعنی عالم لرننگ الوغ لری) میق کیسمک فی سنه دیمشدر * (ودخی راموز الاحادیثه
مذکوردر رسول الله صلی الله علیه وسلم ایتمشدر (قصوا شواربکم فان بنی اسرائیل لم یفعلوا
فزنت نسائهم) الدیلمی عن ابن عمر معنی شریفی ننگ حاصلی میق لرنکزنی (ذکر قیلنغان روشچه)
کیسنکز در ستلک بنی اسرائیل ده بولغان ایرلر میق لرنینی کیسمادیلر ده (بعد ایرلری ننگ
هیئة وصفت لری مکر وه وجبر نچلی کورنکندن) خاتونلری زناقیلدیلر (باطا ایربر له برکیاتندیلر
) (ودخی الفاضل السید محمد حق الکی احکام المذاهب فی اطوار الشارب اسملی
رساله سنک میق کیسمک سنه مؤکک بولماق خصوصنک کوب شریفی حدیث نقل قیلدر
جمله سندن بری ایته در (وخرج الدیلمی عن ابی امامة رضی الله عنه انه قال قال
رسول الله صلی الله علیه وسلم اذا رأیتم احدا یقصر الشارب فذاک من خیارکم واذا رأیتم
احدا یطول الشارب فذاک من شرارکم) حاصل معنی سی رسول الله صلی الله علیه وسلم
ایتمشدر کم هر قچان میقنی فی کیسمش کشنی کورسنکز اول کشی سوزننگ خیرلو وایذگر لرنکز دندر
هر قچان میقنی فی کیسمای اوسدر ب اوزایتوب یورکوهی کشنی فی کورسنکز اول کشی
مقید اولماز اصلا صورة شرع شریف ایله * نچه مؤمنلری یولدان چقاروبن ایدر ارهاص
اچارسه دخی آلدانمه که استدر اچدر اول بی شک
فتات لرنینی کس آنونک التکک چوق سنونک مقراض

سزنتك يامانلا نكز دندر (وخرج الديلمى مرفوعا قال قال رسول الله صلى الله عليه وسلم
 قص الشارب من الدين) معنى شريفى نكك حاصلى رسول الله صلى الله عليه وسلم
 ايتمشلر كم ميقي كيسمك دين اسلامك بولماق علامتندندر (پيغمبرم صلى الله عليه وسلم
 هر جمعه كوندنه جمعه نمازينه چقموزدن اول مبارك ميقي وطناقلرينى كيسر بولدىلر
 ديوكنب احاديثده مذ كوردر (حديقه» نديدهه بيان قيله در حتى بعض مشايخ (يعنى
 بيك اولوغ علماء) طهارتده ميقي آستنه صو ايرشدرمك نى شرط قيلمشلردر (بس اول
 مشايخ سوزينه قاراغانده ميقي كسماي يوركان كشى لرننك طهارتى هم كامل بولمسه كراك
 چونكه ميقي نناك بيك اوسماكى آست لرينه صو تيگودن مانع بوله در * اوشبو سوزنى
 مسلك المتقين ده هم ايقه در

نزد بعضى است شرط درين باب * بنه موسى لب رسانيدن آب
 يعنى بعض علماء قاشنك مبقى آستنه صو ايرشدرمك شرطدر (ودخى شرح الاورادده ايتنه در

(فى صلوة المسعودى قال عليه السلام من طول شاربه عوقب بالثلاث لم ينل شفاعتى

ولم يشرب من حوضى وسلط الله تعالى عليه منكرا ونكيرا بالغضب) حاصل معنى سى
 رسول الله صلى الله عليه وسلم ايتمشلر كم هر كم ميقي نى اوزون قيلسه كيسماسه اول
 كشى اوچ تورلى نرسه برله عذاب قيلنور اول كشيكا منم شفاعتم بولماس (ودخى كوثر
 اسملى طاطلى صولى كولم دن اچماز (ودخى الله تعالى منكر نكير اسملى فرشته لرنى
 قبرده غضب ايله (يعنى شفقتسز حاله) مسلط قيلور يعنى آچوايله قبرده سؤال قيلور لر

(شرح الاورادده بينه بيان قيله در (فى فتاوى الحجّة فى بيان احكام الشعور روى ان النبى

صلى الله عليه وسلم قال يؤمر الناس يوم القيمة بالسجود فمن كان فى الدنيا شاربه طويلا

صارت شعوره كاوتاد الحديد لا يستطيع ان يسجد وفى بعض الروايات من كان شاربه طويلا

لا يصعد له عمل صالح الى السماء وفى بعض الروايات ان من قص شاربه يعطى لكل

شعرة حسنة) انتهى حاصل معنى سى رسول الله صلى الله عليه وسلم ايتمشلر كم قيامت

كوننده الله تعالى بندلرينه امر قيلور سجده قيلماق ايله هر كم دنياده وقتده ميقي نى

اوزايتب كيسماى يوركان بولسه اول كشى لرننك ميقي تيمر قداق لر كيش بولوب الله تعالى كا

سجده قيله آلماسلار (يعنى الله تعالى نكك حضورنده وآدملر حضورنده مسخره چلك كا

توشوب الوغ اوياتلى وخسرتلى بولور (بعض روايتك كلمشدر رسول الله صلى الله عليه وسلم

ايتمشلر كم اكثر هر كم نكك ميقي اوزون بولسه كيسماى يورسه شول آدم نكك ايدكو

ويخشى عملى كو ككا آشماز (يعنى عمل لرى مقبول بولماس (ودخى بعض روايتك كلمشدر

لوجه الله ايدار نصحي سنكا والله قدوسى * رسولنك ازينى كوزله دير ايسنك اولايمن خاص

سالكا اولمق دلرسنك حق قتنك عبد خاص * ايلمه بر خطوه پيغمبر ايزندن انقصاص

رسول الله صلى الله عليه وسلم ایتمشلر هر کم میقی فی کیسسه الله تعالی اول بندہ کا کیسلمش
 هر بر توگی حسابچه ثواب و پرورد (ودخی رسول الله صلى الله عليه وسلم ایتمشلر کم لوط
 علی نبینا وعلیه السلام فنک قومی اون تورلی گناه قیلغان لری سببلی هلاک و خراب
 بولامش شول اون تورلی گناه لردن (کوکارچن ۲ ایله اویناماق) (پارامان صوقماف)
 (خمر اچمک) (صقالنی طوطامدن قصقه قیلوب) کیسمک (میقنی اوزون قیلماق) (ودخی
 صرغوماق) (یفک کیم کیمک فی بیان قیامشدر) (حدیث شریف امام السیوطی رحمة الله
 علیه ننگ الجامع الصغیرنده مذکوردر ۳ (ای عزیز مسلم اوشبو سوزلرنی فکر قیل ذکر
 قیلنمش کنه لر حضرت لوط ننگ قومی ننگ هلاکت کا توشماک لرینه سبب بولسه اول
 فعل لردن البته بیک صاقلانماق تیوشدر بوامنه هم شول قبیح فعل لرنی قیلماق سببندن
 دنیا ده حقیقه یا حکما هلاکت و خرابلق غه توشماک خوفی کوبدر الله تعالی اوزی
 و پیغمبری ننگ اطاعتنه موفق قیلسون * (ودخی العارف بالله صوفی الله یار البخاری
 حضرت لری (مسلك المتقین) اسملی کتابنده میق کیسمک ننگ لزومی خصوصنه صلوة
 المسعودی دن نقل قیلوب حدیث مضمونی فی ایتهدر *

در صلوة فقیه مسعودی * گفت خیر الانام فرمودی
 وای برجان مردک بد خو * موی لب را دراز ماند او
 روز مشرکه جمله جمع آید * حق تعالی بسجده فرماید
 موی لب آنکه مانده است دراز * تار هر موی چونیزه گردد باز
 نتواند بسجده رفت آنکس * حالش آنکه خدای داند بس
 بهر موی کنند کوه عذاب * کوههای گناه راجه جواب
 بو (بیت) لرننگ حاصل معنی سی بوروشچهدر (رسول الله صلى الله عليه وسلم ایتمشلر

۲) بیک بلکل کم کوکارچین ایلان اوچورطب اویناماق درست توکلر تورلی آفة
 وبلاکا مبتلی اولماغه سبب در کتاب الزواجرده کنه کبیره دن صانامشدر مذکور کتابه
 ایتهدر خبرده کلمشدر کم هر کم کوکارچن ایله اویناسه فقیرلک آلمی فی یعنی مشقت
 وقاتی لقینی طاطمای اولماز یعنی آننگ ایلان اویناماق فقیر اولماغه سبب بولور
 ودخی آننگ ایلان اویناغوچی ننگ شهادتی مقبول بولماز فاسق لقی جهنندن دیو کتب
 الفقهده بیان قیلده در (منه ره)

۳) هم م عن عایشة عشر خصال عملها قوم لوط بها اهلکوا و تزیدها امتی بخلة آتیان
 الرجال بعضهم بعضا ورمیهم بالجلاھف و الخذف و لعبهم بالحمام و ضرب الدفوف و شرب
 الخمر و قصر اللحمة و طول الشارب و الصغیر و التصفیق و لباس الحریر و تزیدها امتی
 بخلة آتیان النساء بعضهم بعضا (جامع الصغیر من نفسه)

اوکنچ یاعذابدر میقی نی اوزون قیلوب کیسمای یورگان کشیکا قیامت کوننده الله تعالی بنده لرینه سجده قیلماغه امر قیلور میق کیسمای یورگان کشی ننگ میقی ننگ هر بر توگی الله تعالی ننگ قدرتی برله سوننگو تیمری کبی اوزون بولوب اول کشی الله تعالی کا سجده قیله آلاماز سنکره الله تعالی اول کشی نی هر بر توگی صانچه طاغ کبی (یعنی الوغ عذاب قیلور * (میق کیسمای یورمک گناهندن طیولماق خصوصنه صوفی الله یار حضرت نصیحت قیلوب اینه در *

بین که روز فراق حضرت او * پرسد از حال بنده موبمو بهر موی گناه ای بنده * اینقدر شود شرم منده وای بر مجرمان نامه تباه * هر زمان میکنند کوه گناه عمر سه روزه کنند هبسا * از خدا شرم نی زخلق ابا ای جفا جوی نفس بد کردار * گرد ازین فعلهای خود زقهار گرچه مولی کند خطا پوشی * تو بعضیان زیاده میکوش نشوی غره گرچه پذیرد * در گرفتن شدید میگردد کاندیرینجا اگرچه نداری شرم * هست فردای فصل دوزخ گرم شرم سلطان واحد القهار * از عذاب دوزخ بود دشوار

(اوشبو بیت لرننگ حاصل معنی سی کورکیل کم یعنی بلکل قیامت کوننده الله تعالی بنده ننگ حالندن یخشیلیق ویمانلق لرندن بارچه سندن صورار حساب قیلور توك گناه سی اوچون قیامت کوننده کشی الله تعالی کا سجده قیله آلامانلقن شول قدر اویاتلی بولورلر (اوکنچ یاعذابدر فرشته لر یازاچاق دقترده یامانلق اوزره یازلوب هر وقتده الوغ گناه قیلوب یورگوچی کشیلرکا الله تعالی دن اویالمای و آدملردن طارطنمای اوچ کوننگ (یعنی آنز) عمرنی گناه قیلوب بوشقه فائده سرکا اوتکارلر (ای جانینه جفا وظلم اسناکوچی یاوز فعللی نفس زهار بویاوز فعلننگ دن (یعنی گناهنکنن) قایتغل یعنی توبه قیلغل (اگرچه الله تعالی خطا وگناهنی اورتکوچی عفو قیلغوچی بولسه ده سن گناه قیلماقده بولماغل) (الله تعالی عز شأنه ننگ گناه وخطا لرنی عفو قیلماقیغه اشانوب گناه قیلماقده بولماغل) (الله تعالی گناهنک اوچون سنی عذاب قیلماغه تلاسه بیک قتیغ عذاب قیلور (اگر سن دنیاده گناه قیلوب یورماکا خدا دن اویالماسانک قیامتده خدا ننگ اسسی تموغ سی وار (یعنی تلاسه سنی عذاب قیلور) * جمیع نرسه کا غالب بولغوچی پادشاه حقیقی الله تعالی حضرتی ننگ حضور (معنویه سنده) اویاتلی بولماقنک تموغده عذاب قیلنماقنکن هم مشقتلی راک بولور (ای مؤمن کامل بیک بلکل کم میق کیسمک الوغ سنه جمله سندن بولماقی شول درجه ده در کم هرکم میق کیسکان کشی نی استهزاء واستخفاف

قیلوب مثلاً کولب میق کیسکوچی کشی قباحت بولدی یا که قباحت واشه کی وکیلوش سز کورنه در دیسه خوف کفر واردر نتاک بریقه محمودیه ده ذنب عمامه فی ارسال یعنی چالمه قویرضی فی صالندرماتی سنت و آئرنک مقداری خواص و عوام کا نچو کدر شول بیان موضعنده ودھی چالمه قویرضی فی صالندرغوچی کشیدن هرکم کولسه حکمی فی اولور خلاصه دن نقل قیلوب ایته در ۲ وعن الخلاصة لوقال قصصت شاربك والقيت العمامة على العاتق

استخفافا يكفر او قال ما اقبح امر^۲ قص شاربه ولفی طرف العمامة على العنق كفر والله تعالى اعلم انتهى فهم مزه بناءً حاصل معنی سی اگر ایته میق کیسکوچی کشیکا وچالمه کیگوچی آدمکاسنه بر لغوچی میق کیسونی وچالمه کیماک فی استخفاف قیلوب مسخره ایتهوب میقنک کیسنک چالمانک فی اینک باشنکا صالندک دیو العیاذ بالله اول کشی سنت فی استخفاف واستهزاء قیلغان او چون اسلام دینندن چقار* یا که ایته استخفاف واستهزاء طریق ایله فی قباحت (اشه کی) بولدی میقی فی کیسکوچی کشی وچالمه قویرضی بوینینه تورکان س کشی دیو معاذ الله بوروشچه ایتنکان کشی هم دینندن چقار بو طریق ایته کیسکوچی کشیلرنک حالینی الله تعه بیکراک آرتوق بلکوچیدر (ودھی فتاوی هندیه ده ایته در ولو قال این چه رسم است سبالت پس کردن و دستار

بزیرکلو آوردن فان قال ذلك على سبيل الطعن في سنة رسول الله صلى الله وسلم فقد كفر كذا في المحيط حاصل معنی سی هرکم ایته بونی عادت در میق کیسمک وچالمه قویرضی بوغاز آستنه کلتورمک ع اگر اوشبو سوزنی رسول الله صلی الله علیه وسلمنک سننینه تل تیکزوب استخفاف قیلوب ایته نعوذ بالله شول روشچه ایتنکان کشی دین اسلامدن چقار (بیک بلکل کم مذکور سوزلر ایله یامان حال کا توشماک ننگ سببی شولکه رسول الله صلی الله علیه وسلمنک مبارک سنه لرینی استخفاف واستهزاء قیلماق و آندن کولمک نعوذ بالله تعالی من الالفاظ القبيحة ۵ رسول اکرم صلی الله علیه وسلم فی استخفاف کا راجع بوله در بو ایسه کفر در (هیچ که کا خفی دکل کم بر آدم ننگ فعل یا که برسوزندن کولماک یا عیب قیلماق شول آدم دن کولمک و آنی عیب قیلماق در (بس

۲ قد حکموا بالکفر ای الحنفیة بالمواظبة على ترك سنة استخفافا بها بسبب انها انما فعلها النبي زيادة او استقباحها کمن استقبیح من آخر جعل بعض العمامة تحت خلقه او استقبیح منه اهفاء شاربیه (کتاب المسامر لابن الهمام من نفسه ۳ عرب دیارنده چالمه قویرضی فی صول یا اونک طرفدن قویوب ایکنچی طرفه بویون فی قابلاب ایاک آستوندین قسترو عاده واردر خصوصاً مغربی لرده (منه ره)

۴ یعنی بویون آستندین ایلاندروب ایکنچی طرفه قصدرماق حجازده مغربی لرده شول طریق عادتدر بونی تحنیک دیورلر (منه ره) ۵ وکان صلی الله علیه وسلم کثیرا ما یلتحی بالعمامة تحت الحنک کطریق المغاربة (من کشف الغمة للشعرانی ۱۲)

هر کم خارج الصلوة ده هم ارسال ذنب قیلوب یور کوچی دن کولسه استخفای قیلسه خلاصه و فتاوی هندیه ده مذکور حکم شوننک حقنده هم جاری اولسه کراک معاذ الله من الملاعبة بالدين نناک بعض متهورین دن صادر اولمشدر چونکه ارسال ذنب عمامه داخل الصلوة و خارجاهه متعمم هالک مطلقاً سنة بولماقی کتب احادیث دن معلوم بوله در ﴿فائده﴾ مکارم الاخلاق کتابند هم میق کیسمک خصوصند بعض احادیث شریفه فی نقل قیله در عربی عبارسه ننگ حاصل الترجمه سی رسول الله صلی الله علیه وسلم ایتمشدر کم البته سز ننگ بارچه نکز میقتکزنی اوزون قیلمانکز چونکه اوزون میق شیطان ننگ مستتر یعنی قاچه چق اورنیدر (رسول الله صلی الله علیه وسلم ینه ایتمشدر کم هر کم طرناق و میق نی شنبه و پنجشنبه کون کیسه تش و ایکی کوز آغرقندن امین بولور * (و ذی حضرت ابی جعفر الصادق رضی الله عنه ایتمشدر کم جمعه کونده طرناق کیسمک و میق توزاتمک جذام آغرقندن امین اولماغه سبیدر) ینه ایتمشدر کم طرناق و میق کیسمک و باشنی خطمی ایله یوماق فقیرلک کیتوب رزق ننگ کینک بولماقینه سبب در مذکور کتابدن حاجت قدر نقل تمام بولدی * (بوندن باشقه کنا بلرده هم طرناق و میق کیسمک ننگ دنیاده بولغان فائده لرینی تورلیچه کوب ذکر قیلنمشدر یوم الاخرتک بولاچاق فوائده انشاء الله تعالی کرات مرات زیاده اولسه کراک * ای هرملو دینده ثبات و استقامتلی طالب بنده هر کم رسول الله صلی الله علیه وسلم ننگ طریقینه ایگارماسه و سنت لرینی توتماسه اول آدم مؤمن کامل اولماز ایرمش (دلائل الحیرات) ده ایته در رسول علیه السلام کا ایتمشدر ای خدا ننگ پیغمبری من قایو زمان و حاله راست مؤمن بولور من دیو رسول الله ایتمشدر اگر الله تعالی نی سوسنک ینه ایتمشدر من نی روشچه خدانی سوایم رسول الله ایتمشدر اگر الله تعالی ننگ پیغمبرینی سوسنک ینه ایتمشدر من نی روشچه پیغمبرنی سوایم رسول علیه السلام ایتمشدر اگر پیغمبر ننگ بولینه (یعنی شریعتنه ایگار سنک شریعتنچه یور سنک) و ذی پیغمبر ننگ سنتی نی استعمال قیل سنک (یعنی سنه لرینی توت سنک سنن لرینه مخالفه قیلما سنک) رسولنی سومک شول روشچه بولور دیمشدر حدیث شریف ننگ مضمونی ننگ حاصلی تمام بولدی (بس معلوم بولدی رسول علیه السلام ننگ سنتی نی توتما سزلق رسول الله غه مخالفندر آنکا مخالفه الله تعالی کا مخالفندر الله تعالی کا مخالفه علامت شقاوت در نعود بالله تعالی منها

(التنبيه الحادی عشر) بیک بللکم صقال کینارمک بالکل قرماق بدعة سینه در رسولمز صلی الله علیه وسلم ننگ سنه سنیه لرینه خلاف بولغوچی مذموم فعل در (صحیح البخاری و مسلم) ده مذکور در کم رسول الله صلی الله علیه وسلم ایتمشدر کم

(انهكوا الشوارب واعفوا اللحمي ديوروايته مسلمده اعفوا الشوارب واعفوا اللحمي) معنی شریفی ننگ حاصلی میقلرننگزنی کیسوده مبالغه قیلننگز صقال لرننگزنی اوز حالنجه قالد لرننگز (صقال نی الوغ قیلماق حقنده علما^ء رحمهم الله تعالی تورلیچه سویلامش لردر امام نووی رحمه الله تعالی شرح مسلمده) (والمختار ترك اللحية على حالها وان لا يتعرض لها بتقصير شیء^ء اصلا) دیو بیان قیلده در یعنی علمائ^{ننگ} اختیار قیلغان سوزلری شول که صقالنی اوز حالنجه اوسدر مکرر اصلا کیسماینجه * (اما احياء العلوم ده الامام الغزالی رحمه الله اینه در صقال ننگ بر طوطامدن آرتقان توك لری نی کیسمکده ضرر یوقدر ابن عمر رضی الله عنه ودعی تابعین دن کوب کشی بر طوطامدن آرتقانی نی کیسر بولدیلر چونکه صقال اوزون بولماق کیلوش سز بولوب کورنه ر و آدم لرنی غیبه کا توشرما کا سبب بوله در (مثلا بیک اوزون صقالنی کشی نی سویلامک لری احتمال که فلان کشی ننگ صقالی بیک اوزون بیک کیلوش سز فرعون صقالی یا که فلان فاسق صقالی کبی کدا و کذا دیوب غیبه کا توشه لر) آدم لرنی غیبه دن صاقلاماق نیتی ایله صقالنی طوطامدن آرتقانی نی کیسمک کور کام اشدر دیو امام شعبی وابن سرین رحمهما الله تعالی هم بیان قیامش دور (حتی طریقهم محمدی ده صقالنی قرمانی و بر طوطامدن قصه قیلوب کیسمک نی آفات یددن یعنی قول ایله بولمش گناهلردن صانامشدر) (ودعی در اختیارده نهاییه دن نقل قیلوب صقالنی قبضه دن یعنی بر طوطامدن آرتوغی نی کیسمک واجبدر دیو بیان قیلده در بس بوتقدیرده طوطامدن آرتوغی نی کیسمسه گناهلر بولور) (احياء العلوم) اینه در امام نخغی رحمه الله دن روایت قیلنمشدر دیمش لرمک^ء عجب کا قاله من صقالی اوزون بولوب عقلی بولغوجی کشیکا) (ودعی ایتولدی کشی ننگ صقالی اوزون بولغان صابن عقلی کیمور *) (ودعی بلغاء دن بعض علما^ء ایتمشدر کم) (اللحية حلية ما لم تطل عن الطليعة) دیو یعنی صقال ایرلرکا زینته در (ایرلرنی کورکام کورگاز گوچیدر) (صقال بوینس دن اوزایب کتمکان مدتده) (وقتک) * (ودعی بریقده^ء محمودی ده بیان قیلده در صیغه^ء امر مطلق ذکر قیلنغانده) (وجوب اوچوندر بس رسول الله صلی الله علیه وسلم ننگ) (واعفوا) دیمش مبارک امری وجوب اوچون بولسه صقال یبارمک واجب صقالنی کینارمک حرام بولور * (ودعی اینه در) (فی التتارخانية عن التجنيس قال رسول الله صلى الله عليه وسلم اعفوا الشوارب واعفوا اللحمي اى قصوا الشوارب واتركوا اللحمي ولا تحلقوها ولا تقطعوها ولا تنقصوها من قدر السنون وهو القبضه انتهى) یعنی فتاوی تاتارخانیه ده تجنیس دن نقل قیابوب اینه در رسول الله صلی الله علیه وسلم ایتمش لرمک^ء هیق لرننگزنی کیسننگز صقال لرننگزنی اوز حالنجه قوینگز (یعنی اوسدرنگز) (صقالنی کینارماننگز^ء ودعی کیسماننگز^ء ودعی سنه

صقال قرمق کنارمک درست توکلدر

قدر دن کیموتمانکز صقال ننگ سنت بولمش قدری (یعنی اوزنلقی) بر طوطام بولما قدر کتاب مذکور دن نقل تمام بولدی * (ودخی جامع الصغیر شرمی سراج المنیرده رسول الله صلی الله علیه وسلم ننگ (اذا کان لحدکم شعر فلیکرمه) شرحنده (فان حلقها حرام) دیه در یعنی درستلکده صقالنی قرمق کنارمک حرامدر اصلا درست توکلدر * (بیک بلکل کم علماء صقال کنار کوچی کشی ننگ بر اش حقنده شهادتی (یعنی گواه بولماقی) هم درست توکلدر آنداق کشی ننگ شهادتی قبول قیلنماز دیمش لدر * کافی اسملی کتابده ایته در

(ولاتقبل شهادة مخلوق اللحمية لانه فاسق لان حلق اللحمية حرام في حق الرجال حلق الرأس في حق النساء) انتهى یعنی صقالی قرلمش (کنارلمش) کشی ننگ بر اش حقنده گواه بولماقی مقبول و درست بولماس (آننگ گواه لقی ایله حاکم حکم قیلماز) چونکه اول کشی فاسقدر چونکه صقال قرمق ایرلر حقنده حرام بولغوچی گناهللی فعلدر خاتون لر حقنده صاچ کنارمک حرام بولمق کبی * (ودخی احکام المذاهب فی اطوار الشارب اسملی کتابده ایته در (وفی شرح القنیة ان من حلق وقصر لحیته لاتجوز امامته وفی

صلوة نفسه کراهية) دیو یعنی قنیه شرحنده ذکر قیلنمشدر درستلکده صقالنی قرمش و کنارمش کشی ننگ امام بولوب نماز اوقتماقی درست بولماز اول کشی ننگ اوزی ننگ نماز ننگ هم مکروه لقی بولغوچیدر * (امام طحاوی رحمه الله دن هم شوشی طریقه سوز نقل قیلنمشدر بر یقه ده ذکر قیله در * (ودخی بر یقه محمدیه ده ایته در (وعن النصاب

لايجوز حلق اللحمية ما ذکر فی جنایات الهدایة و کراهیه التجنیس والمفید) یعنی صقالنی بتامه قرمق کنارمک درست بولماس ننگ مذکور کتابلرده ایبولدی * (وخی مرقات ده مذکوردر کم صقالنی کیسمک کنارمک عجم لر فعلندن در اول فعل بوزمانده کوب مشرک ننگ علامت لردن در افرنج هند لر کبی و دخی دین ده نصیبی بولماغان کشی لرننگ علامتندن در * (بلکل کم اعیاء العلوم ده بیان قیله در صقال ایرلرننگ زینتی در صاچ خاتونلرغه زینت بولماق کبی فرشته لردن هم (والذی زین بنی آدم باللحمی) دیوب تسبیح اینکوچی لر واردر بو سوزنی امام غزالی رحمه الله صقال ایرلرکا زینت بولماقینه دلیل قیلوب کتورمشدر یعنی فرشته لر تسبیح اینتورلر ایکان آدم لرنی صقال لر ایله زینت لگوچی الله تعالی جمیع کمچیلک دن پاک بولدی دیو اننه * (بلکل کم الله تعالی ننگ قول کریمی (ولقد کرمننا بنی آدم) تفسیرنده بعض مفسرین بز آدم اوغلان لرینتی خاتون لرنی حرمتلادک صاچ و ایرلرنی صقال ایله دیو تفسیر قیلمش لدر (بس بوندان هم معلوم بوله در صقال الله تعالی ننگ ایرلرکا ویرکان الوغ کرامتی وهرمتی در بس صقالنی قرمق الله تعالی ننگ کرامت و زینتی فی رد قیلمق و قبول ایتماسلک در بوا یسه

احمق لُق علامتی ننگ الوغسی در * (احیاء العلوم ینہ ایتہ در (تابعین دن) قیس اوغلی
 احنف اسمی الوغ عالم ننگ یولد اشلری ایتمشلر کم صقال ساتلاچاق نرسه بولسه
 ایدی احنف اوچون بکری منک درهم کا بولسه ده ساتوب آلور ایدوک (ودخی شریح
 اسمی قاضی الوغ عالم ایتمشکم صقال ساتلاچاق نرسه بولسه ایدی اون منک درهم کا
 بولسده آلور ایدوم دیو (بو ایکی عالم کامل صقال سز کوسج بولغان لر بولماق کُرک
 (بولرننگ سوزلرندن هم معلوم بوله در صقال ایرلرکا خصوصاً علماء کا اعتبار والوغ لُقننگ
 زیاده لستینه سبب ظاهری در) نه اوچون صقال نی مکروه کورلور (البته مکروه کورماسکا
 تیوش چونکه صقال ایله ایرنی الوغلامق بوله در وآننگ ایله وقار وصولت آرتادر
 صقال ایله مجلسارده یوقاری بولمق اولغوجیدر کتاب مذکور دن حاجت قدر نقل تمام بولدی
 (الحاصل صقال لی کشی ننگ صقال سز لارغه کوب خصوصده آرتوقلغی باردر علماء یا که
 عوام الناس صنفندن بولسه ده ولو بحسب الظاهر (ودخی احیاء العلوم ده امام غزالی
 رحمہ الله بیان قیلہ در بیک قتیغ مکروه بولغان فعلدن صقال ننگ آق توکلرینی بولماق در
 قارطلقن طارطنوب اوزینی یاش صغفده کورگازمک اوچون رسول الله صلی الله علیه
 وسلم آق توکنی بولماق دن نهی قیلمشدر صقال ده بولغوجی آلق مؤمن ننگ نوری در
 دیمشدر صقال دن آق توکنی بولمق ۲ صقال غه قارا بویاماق حکمنک در بویاماق حکمی
 انشاء الله ذکر قیلنور (ودخی صقال ده بولمش آلق الله تعالی ننگ بنداسینه ویرمش
 نوری در آق توکلرینی بولمق نور دن قاجماق بولادر (نوردن قاجماق احمق لُق
 علامتی در) چونکه صقال بولغوجی آلق غرور وتکبرلک فی منع قیلغوجیدر ودخی
 الله تعالی ننگ طاعتنه وتوبه قیلماغه میل قیلرغوجی واوندا کوچیدر ودخی اولم نی
 و آخرت نی ایسکا توشرگوجیدر (ای عزیز مؤمن صقال دن آق لر نی آلماق ایله عمر ننگ
 اوزون اولماز صقال قارا اولماق ایله اجل مسمی کچوکمز (کم من شیوخ تعیشون فی سنه
 کثیرا وکم من شباب تموتون سریعا) معنی سی کوب قارطلر کوب یل عمر کورلر
 کوب یکت لر یاشلی وفات بولورلر مراد صقال غه آق توشمک ایلان تیز
 اولمک لازم دکلد * (بیک بلکلکم رسول الله صلی الله علیه وسلم
 صقال ننگ آق توکلرینی بولقودن منع قیلوب ینہ ایتمشلر کم (ایما رجل نتف شعرة
 بیضاء متعمدا صارت رما یوم القيمة یطعن به الیللی عن انس کذا فی راموز الاحادیث)
 معنی شریفی ننگ حاصلی قایسی در کم ایرکشی (صقالی ننگ آق توگی نی بولقسه قصد

صقال دن آق توکلرینی بولقودن منع خصوصنده

(۲) شرح تحفة الملوکده ایتہ در رسول الله صلی الله علیه وسلم ایتمشلر (اذا اراد الله
 بعبده شرا ابتلاه الله تعالی بنتی اللحیة واکل الطین) معنی شریفی ننگ حاصلی الله تعالی
 اکر بر بنده سینہ یاوز لغنی تلاسہ شول بنده سنی بلالندرر صقال بولماق یا که بالحق
 آشماق ایله انتهى

(۲) بوندن ایکی خاتون لی کشی کافانگالی سوز واردی فهم قیل (منه)

ایله عذر شرعیدن باشقه یولقنمش توکلری قیامت کوننده (الله تعالی ننگ قدرتی بره
 سوننگو بولوب شول سوننگو بره صقالی نی یولقوغوچی کشی صانچلمش بولور (بع
 صانچوب عذاب قیلور لر) * الامام الفاضل عبد الوهاب الشعرائی رحمه الله تعالی لوان
 الانوار اسملی کتانبند اوزی ننگ شیخی الشیخ دمرداش المصری رحمه الله دن ایشدوب
 صقال دن آق توك یولقماق خصوصند بر عجیب قصه ذکر قیلدر * صفالینه آق توشمش
بر کشی ننگ ایکی خاتونی بولمشدر بریسی یاش و بریسی قارط یاش خاتونی اوز کیچه
زوجم (ایریم) منم کبی یاش صفتک کورنسون دیوب هر کیچه سنک یوقلاغان وقتک زوجی نند
آق توکلرینی بولقور ایش اما قارط خاتونی زوجم منم کبی قارط صفت ده کورنسون
 دیوب هر کیچه سنده زوجی ننگ قارا توك لرینی بولقور ایش بعد کوبده آی
اوتماشدر زوج لری بتونلای صقال سز قالمشدر (امام شعرائی رحمه الله اوشبو قصه نی
 بیان قیلغانی صونکنده ایتهدر (فیحمل ما ورد فی ترغیب الرجل فی ابقاء الشیب علی
 ما اذا لم یعارضنا امر آخر یتولک منه شرور وانکاد مع شدة محبة الرجل لزوجه) بند
 ایتهدر (واعلم انه قد یكون للانسان زوجة شابة وهو شائب فنکره منه الشیب فلینظر

(۳) براد به طلبه العلم

صاحب هذا الحال بین مفسدة ابقائه ومفسدة نفيه ویفعل ۲ ما هو الا حق) انتهى (اما اؤل
 وقتده یعنی بالغ بولغان صونکنده چقاچانی صقالنی صقال سز یکت لرکا اوخشاماق اوچون
 یولقماق (شریعته) منکر (یعنی باراماز بنده) اش لر ننگ الوغسندن در چونکه صقال
 ایرن لر ننگ زینتی در الخ (امام غزالی رحمه الله تعالی شول طریقه بیان قیلدر *
 عجیبا عادت وصال در که خصوصاً بو زمان پر زیان ده فعل بد عیبه قبیحه
 صقال یولقمق خواص ۳ زمره سیننه کراچاک بعض شیباب لرده و عوام
 الناس یکت لر نده عادت بولمشدر الله تعالی بارچه مزه انصافی و عقل کامل
 عطاء قیلغای ایدی (صقال یولقماق یولقوجیلر ننگ ظن و گمان لر نده کورکام و کیلوشلی
 کورنه چک بولسه ده اما اصحاب التمیم و العقل الکامل کشیلر ننگ نظر نده کوب مکروه
 کورنوب و یولقغانلری معلوم بولوب قبیح و غایه کیلوشسز کورنما کده در ۴ ذقن لری یانکا
 چون چقه باشلامش غراب بالاسی صفتنده بولوب کریمه المنظر بولالر (مسئله اوزینی
 یاش کورکازمک اوچون یا که باشقه بر عرض ایله صفالنی قاراغه بویامق درست بولور می
 (بلکل کم طریقه و بریقه محمودیه و غیر کتب تصوف و اخلاقده مذکور در کم صفالنی قاراغه
 بویاماق درست توکلدر چونکه رسول الله صلی الله علیه وسلم ایتمشلر کم (یکون فی آخر
 الزمان قوم یخضمون بهذا السواد لا یجدون رائحة الجنة) معنی شریفی ننگ حاصلی آخر
 الزمانده کشیلر بولور لر (آنلر) صقال لرینی اوشبو قارا بولان بویار لر آنلر اوجماخ ایسینی

صفالنی قارا توشکا بویاماق درست توکلدر

تابماز لر (یعنی صفال لرینی بویاغوچی کشی لر بویاغان گناهلری ننگ جزاسنی کورمایچه اوجماخغه کرماسلر یا که صفالنی قاراغه بویاماقنی حلال دیوب قیلسه جنت کا کرماسلر

دیمکدر والله تعالی اعلم * (کتاب الزواجرده هم صفالنی قارا توس ایله بویاماقنی کبائر یعنی بیک الوغ کنه جمله سندن دیوب اعادیت شریفه دن کوب دلیل ایله بیان قیلهدر * (ودخی مفاتیح الجنان ده شارح صحیح المسلم الامام النووی رحمه الله دن نقل قیلوب ایته در بویاماقی خصوصندره بولمش سوزلرننگ درست را کی قارطلق اوچون بویاماق ایرلرکا و خاتونلرغه قزیل یاصاری بولماق مستحبدر اما قارا توس ایله بویاماق حرام در (مفاتیحه جمع الفتاوی دن نقل قیلوب ینه ایته در هر کم (صفالی نی) قارادان باشقه توس ایله بویاسه خاتونی و کنیزکلرینه کورکام کورنمک نیتی ایله بعض علماء اوشبودن منع قیلمشلردر و الاصح (یعنی درست راک روایه و قولده شول نیت ایله بویاماقده) لابس یعنی ضرر یوق دیو بیان قیلهدر * (ودخی قسطالانی ده مذکوردر عرب دن صفالنی قارا برله اوّل بویاغوچی کشی عبد مطلب در هر کمدن اوّل بویاغوچی کشی فرعوندر ۲ خضاب اللحمیه حقنده کلام ننگ تفصیلی کتب اخلاقن کورلور * (ودخی احياء العلومده ایته در صفالنی قارا توسکا بویاماق شریعت ده منهی بولمش اشدر چونکه رسول الله

صلی الله علیه وسلم ایتمشدر کم (خیر شبابکم من تشبه بشیوخکم و شر شیوخکم من تشبه بشبابکم) شریف معنی سینک حاصلی یاشلرنکنزنگ اینگوراکی اوزینی قارط کشیلرکا و قارده (یعنی الوغلق و ادب انصاف و عقلمه) اوخشاتقوچی کشیدر سزنگ قارطلرنکنزنگ یاوزراقی (صفالینی قارا توسکا بویاب) اوزی نی یاشلرکا اوخشاتقوچی کشیدر * (احیاء العلومده دخی مذکوردر کم حضرت عمر رضی الله عنه خلیفه بولمش زمانده صفالی نی قارا توسکا بویاب بورگوچی بر ایر جماعه لشمس ایکان بعد صفالی ننگ بویالمش توسی کیتوب قارطلغی معلوم بولغان صونکنده خاتون ننگ قرنداشلری حضرت عمر رضی الله عنه کا ایتمشدر (یعنی فلان قارط کشی اوزی نی یاش کورساتوب آلداب بزنگ قرنداشمزنی نکاهلندی دیمشار) بعد حضرت عمر رضی الله عنه نکاح لرینی بوزوب صفالینی قارا توسکا بویاغوچی کشینی بیک قتیغ صوتمشدر کتاب مذکوردر بقدر حاجه نقل تمام بولدی

۲ الله تعالی ننگ امری ایلان حضرت موسی فرعون غه ایتمشدر کم الله تعالی ننگ برلکینه ایمان کلتورکل اوزون عمر ایله پادشاهلق قیلورسن دخی یاشلک هالنکا قایتورسن دیو بعد فرعون هامان وزیریکا مشورت قیلغانی بعدنده هامان ایتمشکم موسی ننگ بو وعده سی سنکا قومنگ برکون عبادت لرینه ده مقابل اولماز سنکا یاشلک حاجت اولسه اوزم یاشاترمن دیو فرعون ننگ آق صفالینی قارا توسکا بویامشدر * کذا فی کتب التاریخ *

(العبد الضعیف جامع الرسالة ایتہ در بزنتک زمان مزده هم صقالنی قاراغه بویاماق بعض آدم لردہ کورنما کده در الله تعالی انصافی میسر ایلاسون محمد المصطفی صلی الله علیه وسلم ننتک امتندن من دیو یورگان آدم لره اوشبو فعل هم البته الوغ خطا اشدر (اللهم امشـرنا فی زمـرتہ واستعملنا بسنتہ وتوفنا علی ملتہ ﴿ فائدہ ﴾ بیک بلکل کم علماء دن یا که آنلردن غیر صالح موی سمید (اق صقالی) قارط کشی لر نی تعظیم قیلماق آنلر نی حرمت ایتمک الوغلاماق حقوق اسلام دن در اسلام دیننده بولوب قارطلق درجه سینہ ایرشمک الله تعالی ننتک الوغ نعمتی در هر کم قارط لر نی حرمت قیلسه شول آدم قارطایمش کوننده اوزی هم باشقه کشیلردن عزت و حرمتنی کورور ننتاک رسول الله

صلی الله علیه وسلم ایتمش لر کم (ما وقرشاب شیخا الا قیض الله له فی سنه من یوقره) شریف معنی سی ننتک حاصلی یاش کشی قارط کشینی الوغلاماق الله تعالی شول آدم کا قارطایمش باشنه الوغلاوچی نی تقدیر و حاضر قیلور * الامام حجة الاسلام ایتہ در اوشبو حدیث شریفده بشاره یعنی سوئج شادلق خبری وارد قارط لر نی الوغ لاغوچی و حرمت لسگوچی کشی ننتک عمری اوزون اولماق ایله بس قارط لر نی الوغلاماق ایله موفق بولماس یعنی قارط لر نی الوغلاماق حرمتلا ماس مکر شول کشی که الله تعالی اول کشی ننتک عمرینی اوزون قیلوب تقدیر قیلغان بولور

﴿ التنبیه الثانی عشر ﴾

بیک بلکل کم ایرلرکا التون یوزک کیمک درست توکلدر حرام در ودخی بر منقال دن آخر کمش یوزک کیمک هم درست توکلدر هدایه شریفده ایتہ در (والتختم بالذهب علی الرجال حرام) یعنی التون یوزک کیمک ایرلرکا حرام در ودخی عقیق دن باشقه تاش و تیمر و جیر یوزک کیمک حرام در مکر کومش یوزک ننتک آلقه سی ننتک قاشینه طاش قویماق درست در دیو کتب الفقهده ذکر قیلدر (فتاوی هندیه ده سوباک یوزک کیمک درست در دیو بیان قیلدر) کفایه ده ایتہ در بشیر اوغلی نعمان اسملی کشی التون یوزک کیوب رسول الله صلی الله علیه وسلم ننتک حضور شریف لرینه کومش ایکن رسول الله علیه الصلوة والسلام اول کشیکا ایتمش لر کم سنگا نه اولدی جنت (اوچماخ) اهل لر ی ننتک یوزکی نی اوچماخغه کرماسدن اول کیوب سن دیو رسول الله صلی الله علیه وسلم (اذهبتم طیباتکم فی میواتکم الدنيا) کلام شریف ننتک تحت حکمینہ کره دن صاقلاند مشدر (یعنی دنیا ده اسراف قیلوب عمل و طاعت قیلماق راحت و لذت دنیا ایله یورکوچی آدم لرکا عذاب قیلماق اوچون الله تعالی ایاتور ایکن سز لر دنیا ترک لک لر نکزده نعمت و راحتنی تمام قیلدنکز دیو) بعد مذکور کشی آلتون یوزکی نی تاشلاب رسول

الله صلى الله عليه وسلم ننگ حضور شريف لرينه تيمر يوزك كيوب كرمشدر رسول الله صلى الله عليه وسلم ايتمشدر نه اولدى مذكاسنده تموغ اهل لرى ننگ زينتى نى كورامن بعد مذ كور كشى تيمر يوزكى نى قويوب رسول الله صلى الله عليه وسلم ننگ مجلس شريف لرينه جيزدن ياصالمش يوزك كيوب كرمشدر رسول الله صلى الله عليه وسلم ايتمشدر كم من سندن پت لر ايسى نى تابامن ديو بعد مذ كور كشى رسول الله صلى الله عليه وسلم كا ايتمشكم نى نرسه برله يوزك كيپام ديو رسول الله صلى الله عليه وسلم ايتمشدر كمش يوزك كيكل يوزكنك ننگ آغرلقى ننگ اولچاوى نى بر منقالغه آرتد رماغل اول يوزكنك نى اونك قولنكا كيكل ديو انتهى ﴿فائده﴾ قهستانى رحمه الله شرح كبيرنك ايتنه در ايرلر كا كمش يوزك حلال بولور (ذكر قيلنمش اولچاوقدرى) اكر اول يوزك ايرلر يوزكى صورتنده بولسه اكر ايكى يا ايكىدن آرتوق قاشلى بولسه كيمك حرام بولور عند عامة العلماء ديه در ﴿الحاصل﴾ ايرلر كا آلتون يوزك كيمك درست ايماس لسكى خصوصتك پيغمبرم صلى الله عليه وسلم نى تورلى طريق ايله احاديث شريفه روايت قيلنمشدر صحيح البخارى ومسلم ومشكات المصابيح وغير يده ذكر قيلنمشدر ﴿مشكات المصابيح ده ذكر قيلنمشدر عن عبد الله بن عباس ان رسول الله صلى الله عليه وسلم رأى خاتمان ذهب فى يد رجل فنزعه فطره فقال يعمد احدكم الى جمره من نار فيجعلها فى يده فقيل للرجل بعد ما ذهب رسول الله صلى الله عليه وسلم خذ خاتمك وانتفع به قال لا والله لا آخذه ابد ا وقد طرعه رسول الله صلى الله عليه وسلم رواه مسلم) معنى شريفى ننگ حاصلسى درستلكده رسول الله صلى الله عليه وسلم بر ايرننگ قولنده آلتون يوزك كوروب آلوب تاشلاشدر (بعد) ايتمشدر كم سزننگ براونكز ايا قصد قيلورمى (يعنى راضى بولورمى) اوتلى كورمى نى قولينه قويماغه ديو پيغمبرم صلى الله عليه وسلم ننگ اياسنه يوزكنك نى آغل فائده لنگل ديمشدر يوزك اياسى ايتمشدر كم پيغمبر عليه السلام تاشلاغان يوزكنى والله منكغو آلمان ديمشدر * (اوشبو حديث شريفدن فهم لنده در دنيا ده آلتون يوزك كيگوچيلر نى الله تعالى قيامت كونده اوتدن بولغان يوزك كيگوروب عذاب قيلماقى) الفقيه ابوالليث رحمه الله بسنان العارفين كتابنك ايتنه در (لا يتختم الا ثلاث امير او كاتب او احمق) يعنى يوزكنى كيماز مكر اوچ تورلى كشى كيار پادشاه كيار ياكه يازو خدمتنك بولغوچى كشى كيار ياكه احمق كشى كيار نقل تمام بولدى فكر صاحبنه اوشبو سوزدن كوب فائده آلماق ممكندر (بلكل كم رسول الله صلى الله عليه وسلم يوزك كيمشدر عذر بولغانلقدن رسول الله صلى الله عليه وسلم كسرى وقيصر ونجاشى اسمنك بولمش پادشاه لرغه اسلام ديننه دعوت ۲ قيلوب (اونداب

رسول الله صلى الله عليه وسلم مذكور پادشاه لر خط دعوت كوندردمشدر مبارك خطى ننگ صورتى كتب احاديث ده مذكوردر (مذره)

چاقروب) خط یازماق بولمشلر بعد رسول علیه السلام کا ایتمشلر کم اول پادشاهلر مهرسز
 خطنی قبول قیلماسلر دیو سنکره رسول الله علیه السلام کموشدن یوزک یاصاتوب
 یوزک قاشینه اوج یول قیلوب اوشبور ووشچه یازدرمشدر
 رسول الله صلی الله علیه وسلمدن سنکره حضرت ابو بکر
 سنکره حضرت عمر قولنده و آندان سنکره حضرت عثمان
 قولنده قالمشدر سنکره حضرت عثمان قولندن بئراریس

توشوب یوزغالمشدر اول قیو مدینهده مسجد قباکا یقین اورنده در بیک ازلامشدردر
 طابولماغاندر اول مبارک یوزکده کوب حکمتلر بولمشدر ﴿فائده﴾ الفقیه ابواللیث
 رحمه الله رسول الله صلی الله علیه وسلمدن حدیث نقل قیلوب اینهدر رسول علیه السلام
 ایتمشلر کم یوزکلرنکزه محمد رسول الله دیوب یازمانکز * (بس اوشبو مبارک کلامنی
 باشقه آدملر یوزکلرینه یازدرمق درست توکلدر * ﴿فائده﴾ حضرت ابو بکر
 رضی الله عنه ننگ یوزکینه (نعم القادر الله) دیو یازلمشدر معنی سی نه خوش قادر در
 الله تعالی یعنی الله تعالی دن باشقه قدره کامله صاحبی یوقدر مخلوقلرینه تلاکانه
 تصرف قیلور (ودخی حضرت عمر رضی الله عنه ننگ یوزکینه (کفی بالموت واعظا یا عمر)
 دیو یازلمش در معنی سی ای عمر اولم ننگ وارلفی وعظ ونصیحت یوزندن سنکایتار یعنی اولنی ایسه
 توتوب اولم حال لرینی جان بپر و مشقتلرینی اویلامق بوفانی دنیاده هیچ کم باقی اولاقچ دکل
 بخش یایامان حالده دنیادن چقاچاق نی فکر قیلماق سنکا وعظ ونصیحت یوزندن کفایه
 قیلور (یتار) (ودخی حضرت عثمان رضی الله عنه ننگ یوزکینه (لتصبرن اولتندمن)
 دیو یازلمشدر معنی سی اش حقنده صبرلق قیل آشاقمه اگر آشقسانک اوکورسن صبر
 قیلسانک فائده کورسن (ودخی حضرت علی رضی الله عنه ننگ یوزکینه (الملک لله)
 دیو یازلمشدر معنی سی بارچه نرسه کا مالک حقیقی الله تعالی در همه اشیا الله تعالی ننگ
 ملک در الله تعالی اوزی تلاگانه ملکنده تصرف قیلور (ودخی حضرت ابیحنیفه
 رحمه الله ننگ یوزکینه (قل الخیر والا فاسکت) دیو یازلمشدر معنی سی بخش سوزنی
 سویلاکل اگر بخش سویلاما کا قدر تنکدین کیلماسه سویلماکل تیک اولترغل چونکه
 بخش وفائلی سوز سویلاماسنک کناهلنی بولورسن یا که سوزنکدین احمق لفقنک وقایو
 درجه ده در عقلمک معلوم بولور تیک اولتورسنک هالتکنی کشی بلماز کشی سندین کولماز

چو نعمان مهریده بو ایدی مکتوب * قل الخیر والا فاسکت ای خوب
 ساوق سوزدین بولور ایمان قرانغو * ضرر دین اوزکا یوقدر نفعی بارمو
 بهر جای تلنکنی سافله زنهار * کشی تلنکنک ایمانیدین بولور خار

(ودخی حضرت ابو یوسف رحمہ اللہ تعالیٰ ننگ یوزکینہ (من عمل برائیہ فقندم) دیویازلمشدر
معنی سی هر کم عقل ایالرینه مشورت و کینکاشسز اوزر آئی و عقلی ایله گنه اش قیلسه
تحقیق اول کشی بالآخر اوکنور خطاء قیلغانمن ایگان دیور (ودخی حضرت امام محمد رحمہ
اللہ ننگ یوزکینہ (من صبر ظفر) دیویازلمشدر معنی سی هر کم اشندہ صبرلق ایله قیلسه
اشی اونکار مرادنچه بولور * (اوشبو ذوات شریفه خلفاء عظام و ائمهء کرام ننگ حکمتلی
سوزلر فدی ن عقل و فکر صامبی کوب معنی فی فهم قیلوب کوب عبرت آلسه کراک * (بلکل کم
آلتون ایله زینت لنمک ایرلرکا درست توکلدر لکن کموش یوزکنی آلتون غه بویاب
کیسه کتب الفقه دن جائز بولماقی فهم لنه دور * (ودخی صاوتلر فی آلتون غه بویاب استعمال
قیلسه (لابأس) ۲ دیو فتاوی هندیده بیان قیلهدر * (ودخی کموش ایله زینت لنمک درست
توکلدر مکر ذکر قیلنمش مقدار (اولچا و ایله) یوزک زینتی و کمر و فلج قنی ننگ زینتی
درست بولور دیو هدایه و باشقه فقه کتابلرنده مذکوردر (چونکه کوب صحابه رسول الله
صلی الله علیه وسلم دن روایت قیلمشلر کم بروقت رسول الله صلی الله علیه وسلم چقمشدر
ایگان بر قولنده یفک و بر قولنده آلتون بولمشدر بعد ایتمشدر بوایکی نرسه (یعنی
یفک و آلتون) اتم ننگ ایرلرینه حرام و خاتونلرینه حلال بولمشدر دیو * (مکر یفکنی
ایرلر ۳ یا ۴ بارماق (کینک لیک) قدر استعمال قیلماق درست دور * (ودخی بویبی
یفک آرقاوی جب یا جون بولمش نرسه دن (ادرس و بیقصب و بنارست کبی) کیمک
درست بولور * (یفک دن کولمک یا چاپان یا کلاپوش ایرلرکا مطلقا درست توکلدر اگر چه
یفک اوزی تن کا تیوب تورماسه ده اصح قول اوشبودر دیو قنیه ده بیان قیلهدر (ایرلر یفکنی
کیمک حرامدر اما باشقه وجه اوزره یفک ایله فائده لنمک حرام توکلدر دیو فاضل
قهستانی رحمہ الله شرح کبیرنده ذکر قیلهدر مثلا نمازلق یا صاماق یا که یفک کا تسبیح
ترمک یا که ساعت باوی قیلماق یا که بوغچه تکمک ترهزه و ایشک کا پرده قیلماق زینت
اوچون گنه تکبرلک فی قصد قیلماقینچه (ودخی مندر و کور په چه طشینه قویمق و آنکا اولترماق
کبی استعمال لر * لکن ردالمحتار و فتاوی عالمگیریده (استعمال اللحاف من الابرسم
لا یجوز لانه نوع لبس) دیه در یعنی یفکن بورغان استعمال قیلماق (یفک یورغان
یابونماق) درست توکلدر چونکه یورغان فی استعمال یعنی یابونماق و آنکا تورنمک بر
تورلی کیمکدر آگاه بولور وایتکا بناء حال لر رمزمشکلدر چونکه بوزمانده خصوصاً اغنیاء

ح
ر
ق
ی
ز
ی
ز
ی
ز
ی

یمان تل گاه سارغایتور یوزنک فی * توین باشکنی تیلمورتور کوزنکنی
یامان تل ایکی عالمده ضرردر * کهی عصیان کهی خوف و غطرردر
یامان تل شوملغی که جان غه اورغای * کهی جانندین اوتب ایمانغه اورغای
اگر بولمسه سند سوزکایتمک * نه دولتدر سکوت ایتمک ایشتمک (لصوفی الله یارب البخاری)

آراسنده يفك بورغان ننگ استعمالی شایع دور صافلانماق تیوش امتیاط و دیانتند ندر
 (ودخی ایرلرکا یفکن چیلدق استعمال قیلماق درستدر دیسو فتاوی هندیه ده بیان
 قیله دور (فائده یفک کییمده (مثلا چاپانده) نماز او قماق مکروه بولور اما یفک نماز لقا
 مکروه اولماز دیو ردالمحتارده ذکر قیله در * (ودخی آلتون و کموش صاوت و قاشقند ان
 ایرلر وهم خاتون لر آشاماق اچمک درست بولماز مکر کموش برله زینتلنمش صاوتند
 آشاماق اچمک درست بولور کموشلنمش اورنینه آغزغه تیکزماو شرطی ایله اگر آغزغه
 تیکسه درست بولماس * (ودخی کموش ایله زینتلنمش اورندق و کفی کبی نرسه لرکا
 اولطرقا درست بولور کموشلی اورنینه اولطرقا و شرطی ایله کتب الققه ده شول طریقه
 مذکوردر تفصیلی آندان طلب قیلنور * (صحیح المسلم ده مذکوردر که پیغمبرمز محمد
 المصطفی صلی الله علیه وسلم حضرتلری ایتمشلرکم (ان الذی یأکل ویشرب من اناء الذهب
 والفضة انما یجر جر فی بطنه نار جهنم) دیو ترجمه شریفه سی ننگ حاصلی درستلکنده
 شول کشی کم آلتون و کموش صاوتند آشار و اچار اول کشی ننگ اچنده قیامت ده جهنم او طی
 طاوشلانور (آلتون و کموش صاوتنی استعمال درست توکلک حقنده رسول الله صلی الله
 علیه وسلم ندن نهی ایله کوب حدیث شریف وارد اولمشدر * (سنت اولمش صاوت طاش
 و بالقی و آغاچدن یا صالمش صاوتنی استعمال قیلماقدر * (الوغ یا کچک صاوت بولسه ده
 سورمه و خوشبوی وقارا صاوتی و کوزکی کبی نرسه لر فی ایرلر و خاتونلرغه آلتون و کموشدن
 استعمال درست توکلدر * آلتون و کموش صاوت یا قاشق یا بوندن باشقه نرسه لر فی زینت
 او چون اشکاف کبی اورنده توتماغه فقهاء رحمهم الله رخصت ویرمشلردر لکن اول نرسه لر دن
 زکوة و یرمک واجب بولور اشکاف ده تیک یا تسه لرده اول صاوتلر فی اولجاب اولجا و حسابندن
 زکوة و یرلور یاکه اول صاوتلرغه بها قویوب بهاسندن زکوة و یرلور علی الخلاف (ودخی
 ایرلرینه زینت لنو او چون خاتونلرغه آلتون و کموشدن قولاق آلقه یا قابتورمه یا بلارک
 یا ساعت یا تویمه شونداق زینت اسبابلری فی استعمال درست بولور (بیک بلکل کم
 پیغمبرمز محمد المصطفی صلی الله علیه وسلم ننگ آلتون و یفک خصوصنده) ان هذین
 حرام علی ذکور امتی) یعنی تحقیق آلتون و یفکنی استعمال اتم ننگ ایرلرینه حرامدر
 دیمش مبارک سوزندین ودخی کموش یوزک حقنده بر مقال گانه رخصت ویرماکندین
 و فقهاء عظام رحمهم الله ننگ بیانلرندین ظاهر و معلوم بوله دور آلتون یا کموش ساعتنی
 ایرلر استعمال قیلماق ننگ درست بولماسلقی (اگر چه بوزمان پرخسران ده بعض مؤمنان
 سیاه دلان ده آلتون و کموش ساعتنی استعمال قیلماق (یا نونده یورتماک) مباح و مهلال
 کبی شایع اولسه ده عجیب زمانه دور که بعض اغنیاء طائفه سنه آلتون ساعت و یوزوک
 استعمالی شایعدر خصوصاً امداد (کیاو) غه هدیه او چون آلتون ساعت آلماقنی لازم

آلتون ساعتنی استعمال ایرلرکا درست توکلدر

کبی بلوب آلرلر بوننک اوچون کناهللی بولورلر مالنی اسراف قیلورلر و الحال کاغد
 قالون لقی آلتون نی هم ایرلرکا استعمال قیلماق درست توکلدر بوغطا اشلرندین طیلوسله
 دولت لرزده خیر وبرکاتننک دوامینه سبب اولور ایدی رسول الله صلی الله علیه وسلم
 آلتون نی استعمال قیلماکنکر دیمشدر شیطان لعین استعمال قیلنکر دیمشدر شیطان
 سوزینی قبول قیلماق و پیغمبرمز سوزینی قبول قیلماق عجب قبیح اشد که قبیح لکنی ننگ
 جزاسی قیامنده بیگراک ظاهر بولور * انصافی قیل بنده شیطان غه اولمه مطیع (واخسرتا که
 بوزمانمزده آلتون یوزک وساعتنی استعمال درست توکل لک نی بلمکان لک لری سببندن
 یا که بلوبده نفس واغوی شیطان رهیم کا تبعیة قیلغانلقلرندن بعض عوام الناس نظرند
 آنلر نی استعمال قیلماق کانه مباح و حلال و فعل بی جناح و بی وبال درجه سیینه ایرشمش در
 شول روشچه که آلتون یوزک وساعت کیگوچی و توتقوچی کشیلر بر آدم ننگ لچک یا
 الوغ گناه قیلغانینی کورسه یا ایشته لیر مثلا قهقهه کولمک و بالغان سویلامک و کشیدن
 کولمک کبیلر تعجب قیلورلر یعنی مؤمن اسمنده بولمش آدم کا آنداق اشنی قیلماق
 تیوش توکلدر دیو قباحت کوروب هبه نی قبه کبی ایلاب عیب ایدارلر اوزلری ننگ
 آلتون یوزک کیمک و آلتون ساعت ایله زینتلنمک گناه سنی کورمازلر و الحال آلتون
 یوزک وساعتنی استعمال ایرلرکا جائز بولماغانلقدن آنلر اوزلری هم الوغ گناه غه
 توشمش لردر بوننک مثالی نماز او قما ی تورغان فاسق لر ننگ رمضان شریف آینده
 بر یا ایکی کون روزه سنی آچوب روزه توتما ی یورکوچی آدم کا عجب لنوی کبیدر
 حال بو که بیش وقت نماز ننگ فرضلقی روزه ننگ فرض لقندن قوۃ لی راقدر چونکه هر
 کم قصد ایله عذرندن باشقه نمازنی ترک قیلسه (او قما سه) بعض علماء اول آدم کافر
 بولور دیمشدر و بعض علماء اول آدمنی قتل قیلنمش بولور دیمشدر (اماروزه نی ترک ایلاسه
 بو حکمنی بیان قیلماشلردر اگرچه تارک الصوم نهایت الوغ گناه غه مرتکب اولسه ده
 * فائدة * نجم العلم ده اعیاء العلوه دن نقل قیلوب ایتهدر (لاخلاف فی ان من یسمع
 الملهی ویلبس الدیباج ویتختم بخاتم الذهب ویشرب من او انی الذهب والفضة
 لا یقبل شهادته) حاصل معنی سی علما آراسنده خلاف یوقدر اویونلر طاوشینی (قصدا)
 ایشتنکوچی طنکلاغوچی واشطوف و یفک کیمیم و آلتون یوزک کیگوچی و آلتون و کموش
 صاوتدان آشاغوچی اچکوچی کشی ننگ شهادتی مقبول بولماس (شهادت مقبول
 اولماوننک کیفیت و روشنی اوتکان بیت لرده بیان قیلنمش ایدی (ای عزیز مؤمن
 آلتون یوزک کیمک حقتده بو قدر الوغ ضررلر نی ایشندنک بس آلتون یوزک
 کیماکین صافلانسانک حبیب رب العلمین پیغمبرمز علیه الصلوة والسلام ننگ مبارک
 حدیث لرینه اخلاص ایله قولاق صالوب دنکلاسانک و علماء کرام ننگ بو خصوصاً غی

آلتون یوزک کیگوچی و آلتون کموش صاوتندن آشی بیگوچی لرننگ شهادتی مقبول توکلدر

تفصیل و بیان لرینی آنکلاسانک انصافنکا قایتوب شریف حدیث و علمائنتک اقوال
نفیسه لری ایله عمل فیلسانک دنیا و آخرت ده خیر و برکات تابارسن رسول الله صلی الله
علیه وسلم و علمائنتک شفاعت لرندین نصیب آلورسن *

❁ (التنبيه الثالث عشر) ❁

خاتون لرنتک زینت لنو اوچون بولمش آلتون و کموش نرسه لرندین زکوة و بیرمک
واجبدر * (بلکل کم کتب الفقه ده ایته در (وفی ملی النساء زکوة) دیو یعنی خاتون لرنتک
زینت اسبابندن آلتون یا کموش یوزک و بلازک و قولاق آلقه و آلتون ساعت قول
وصاچ آلتون لرندین و بونلردن باشقه آلتون و کموش زینت اسباب لرندین زکوة و بیرمک
واجبدر زکوة واجب بوله توروب زکوة و بیرمه لر الوغ گناه غه توشوب دخی مال
وراقت و نعمتدن آیرلو ایله مبتلا بولورلر (اگر زکوة لری نی و بیرسه لر الله تعالی ننتک
رحمتنده و همیشه نعمت و دولت و راحتنده بولورلر زکوة و بیرمک مال و نعمت ننتک دوام
و بقاسینه زکوة و بیرماسلک مال و نعمت ننتک زوال و فناسینه سبب کامل و باعث عظیم در
(مشکات المصابیح ده مذکوردر کم رسول الله صلی الله علیه وسلم ننتک حضور شریف لرینه
ایکی خاتون بلازک لرینی کییوب کلمش لر ایگان رسول الله علیه الصلوة والسلام
آنلردین صورامشدر کم هو آلتون بلازک لرنتک زکوة و بیردنتک زمی دیوب بعد اول
خاتونلر زکوتینی و بیرکانهز یوق دیکانلری صوتکنده رسول الله صلی الله علیه وسلم

ایتمشدر کم (اتحسان ان يسور كما الله بسوارين من نار قالتا لاقال فادبا
زکوته) دیو یعنی آلتون بلازک نی کیمک نی سویکانک ز کمی الله تعالی قیسات
کوننده اوت دن بولمش بلازکنی کیگوزسه سویارسزمی دیمشدر (بعد) اول خاتونلر
اوطدان بولمش بلازکنی کیمکنی سویمای مز دیمشدر (صنکره) رسول الله صلی الله
علیه وسلم بلازکنک زکوتی نی و بیرنک ز دیمشدر * (مشکات المصابیح ده مذکوردر رسول الله
صلی الله علیه وسلم ایتمشدر (ما خالطت الزکوة ما لاقط الا اهلکته) رواه الشافعی
والبخاری یعنی هیچ مال غه زکوة قاتشما دی مکر اول مالنی هلاک قیلدی (مثلا هر کم
فقیرلرکا بیرمک فرض بولمش مالینی فقیرلرکا بیومای باشقه مال لرینه قوشوب پورتسه
اول آدم ننتک مالی و دولتی هلاک بولور یعنی دولتی یوغالور کیمور دولتی ننتک راحتینی
کورماز فقیرلک کا توشار (یا که شول زکوت مالی قاتوشقان لعدن آننتک باشقه مال لری
هم حرام بولور حرام مال هلاک بولمق حکمنده در (بیک بلکل کم مالدن زکوة و بیرمک

عجب بوسنده هیچ مقدار ذره یوقمیدر ادراک * ایدارسن مال دنیا یی بدننده جان کبی امساک
که اول برظن زائلدر بقاسی یوق کچر لابد * بلاسی چوق ایدر طالب لرینی عاقبت اهلک

تعمام الحدیث ان امرأین اتنا رسول الله صلی الله علیه وسلم فقال لهما رسول الله صلی الله علیه وسلم اتحسان الخ رواه الترمذی مشکات المصابیح ۱۲

مالنك و دولت نك آرتماقينه وآفات و بلالردين سلامت بولماقينه سبب در ای عزيز
 بنده مال غه محبت و هرصنك كوب اولسه ده نفس و شيطان اغوا و وسوسه سينه كروب
 زكوة و برماي بوروب دنيا و آخرت مشقت و محنت لرينه توشمه فقيرلك كا توشكانك
 بعدنده ياكه اوليب قيامت كوندنه تريلكانك صونكنده كاشكي دولتتم وار وقتده
 زكوتمني ويران بولسا چي بومشقت و عذاب لرني كورمگان اولور ايدوم ديوب هزار
 هزار ندامت و پشيمان قيلوب قان يغلاسانكده سنكا اول وقت فايده و برماز چونكه
 دولتتك وار وقتده دنيا ده هالنك ده اوزنكا زكوت نك واجب لغني بلدنك علمادن
 زكوة حقنده كوب و عظ و نصيحت ايشندونك علمانك قرآن و حديث دن سويلامش
 سوز لرينه قولاق سالوب عمل قيلمادنك بلكه شيطان لعين نك سوزينه اويوب خراب
 بولدنك اول شيطان نك مقصودي سني تموغ غه كرتوب آند منكو قالدماقدر * (رسول الله
 صلى الله عليه وسلم ينه ايتمشلر كم) ماتلف مال في بر و بجر الاحبس الزكوة مانع الزكوة يوم القيمة
 في النار) معنى شريفى قورى برده و دريا (صولده) مال خراب و هلاك بولمادى مكر شول
 مالدين زكوة و برماكان سببندن هلاك بولدى زكوة و برما كوچى كشي قيامت كوندنه
 اوتده بولغوجيدور (دخى هر كم مالندن زكوة و برمه اول آدنك مالى قيامت كوندن
 بيك يامان يلان صورتينه كروب شول آدم نك موينينه چلغانوب من سنونك دنيا ده
 وقتده بولغان مالنك ايدوم ديو تشلاب تشلاب عذاب قيلور ايرمش نتاك مخبر صادق
 (رسول الله صلى الله عليه وسلم شوشى روشجه اولچاقنى بيان قيلمشلردر) (وعن ابى هريرة
 قال رسول الله صلى الله عليه وسلم من اتاه الله مالا فلم يؤد زكوته مثل له ماله يوم القيمة
 شجاعا اقرع له زبيبتان يطوقه يوم القيمة ثم يأخذن بلمهزمتيه يعنى شذقيه ثم يقول انما لك
 انا كنزك ثم تلا قوله تعالى ولا يحسبن الذين يدخلون بما آتاهم الله من فضله هو خير لهم
 بل هو شر لهم سيطوقون بما بخلوا به يوم القيمة كذا في كتب الاحاديث المعتبرة) خواجه
 حافظ رحمه الله مضمون حديث شريفنى آدملر كا نصيحت قيلوب بر بيتنده هم ايتده در
 گراز دوزخ همي ترس بمال خویش مشوغره * كاينجا صورتش مالست آنجا شكش اژدرها
 يعنى اكر تموغدن بيك قورقسانك مالنكا مغرور بولوب زكوة و برماي بورمه
 مالنك دن زكوة و برماسنك مالنك دنيا ده مال صفتنك بولسه ده قيامت كوندن يلان صفتنك
 اولور * (ای عزيز مؤمن زكوة خصوصنده عبرت يوزندن قارون حالنى بلماكانك
 انى هر صيله جمع ايدندن احمق كسه يوق زيرا * يارين روز قيامته اوليسر نادام غمناك
 اولور عرش كوله سنك ترك ايدن دنيايى بي شبه * خلايق ايتدكى كونده فرع لرله يقالر چاك
 سوادن فلبنكى پاك ايله قدوسى قومه هر كيز * ايرشمز حقه بر كشي كه قلبى اولمز ايسه پاك
 اكثر خلقى بو وقتنك زينته ايلر هوس * دورمه يانلر نده مجلس لرينه قيلمه دخول

ياصالمشدر (عرائس المجالس كتابنده ايتهدر سعيد بن المسيب ايتمشدر كم حضرت موسى عليه السلام علم كيميا (يعنى آلتون ياصاما ق علمى نى) بلمشدر حضرت موسى يوشع بن نون عليه السلام كا شول علم ننگ ثلثى نى ودخى كالب بن يوفناغه ثلثى نى يعنى اوچدان بر الوشيني ودخى قارون غه ثلثيني او براتمشدر بعد قارون حضرت يوشع ايله كالب نى آلداب آنلرننگ علميني او برانوب اوز علمينه قوشمشدر (بعد آلتون ياصاما غه او برانوب الوغ دولتكا ايرشمشدر) خبرده كلمشدر كم الله تعالى حضرت موسى غه علم كيميا او براتكاني بعدنده حضرت موسى اوزى ننگ بر ترغمه سى قز قردن اشيك او براتمشدر بعد قز قردن اشى قارون غه او برتمشدر (بعضدر ديمشكم قارون ابليس ايله شريك بولوب سودا قيلوب كوب دولتكا ايرشمشدر نقل تمام بولدى (قارون ننگ مال ودولتى وحيوان لرى كوبايگان صونكنده) الله تعالى حضرت موسى غه زكوة آيتى ايندروب قارون غه مال لرندين زكوة ويرماكا واجب قيلمشدور هر بر منك درهم (تنكه) كا بر در هم ودخى قولى لرندين هر بر منك قولى غه بر قولى وهر بر منك توبه دن بر توبه وهر بر منك صغردن بر صغردن (بعد) حضرت موسى الله تعالى زكوة ويرماكا واجب قيلمشمكنى قارون غه ايتوب زكوة ويرماكا امر قيلمشدر (قوشمشدر) بعد قارون حضرت موسى غه ايتمشدر كه بو نينداى جزيه در منددين آلاسن ديو (انما اوتينه على علم عندى) ديمشدر يعنى علم اولغانلقدن بو دولت وما لغه اهل بولدى وم بومال ودولت منكا ويرلمشدر ديمشدر (الله تعالى امتحان وعبرت اوچون ويردكى نى واول مال لربارچه سى الله تعالى ملكى ايكان لكى نى او يلامشدر) بعد حضرت موسى على نبينا وعليه السلام قارون غه الوغ نصيحت وكوب وعظالم قيلمشدر قارون اصلا قبول قيلمامشدر هنوز قارشى لقا بولمشدر (بعد) الله تعالى، اوز ييننگ امرين توتماغانلقدن، قارون نى يركا يوتد رمشدر بر يوتقانى صونكنده بنى اسرائيلده بعض آدملر سويلامش لركه حضرت موسى قارون مالينه وارث بولوب مال آلاماق اوچون قارون نى هلاك قيلدردى ديو (بعد) حضرت موسى الله تعالى كا دعا قيلمشدر كه يارب قارون ننگ مال ملكى نى بارچه سنى يوتد رغل منكا آدملر سوء ظن قيلماسونلر ديو (بعد) الله تعالى قارون ننگ بارچه مالينى يركا يوتد رمشدر ننگ كلام كر يمنده ايتهدر (فخسفنا به وبداره الارض) معنى شريفى بز اول قارون نى ويورطينى يركا يوتد ردىق (باتردق) قارون هر كون نى قيامتكاچه آدم بوي قدر ير آستنه توبان توشار ايرمش نقل تمام بولدى* (قارون ننگ بوندان غير احوالينى تفسير اولميه كونكندده قدرى هم بو دنيا مالينه * اوله عندنده برابر چوخه ايله كهنه چول شمدى لكن بويله مردان وار ايسه ده آزدر * جمع مال اينلرننگ چون عادتى كذب غلول كم بو قدوسى فقيرننگ سوز لرين توتار ايسه * دو جهانده هر بلادن قورتلور اولماز ملول

وكتب توار یخدن طلب قیلنور (ای عزیز بنده قارون حالن فکر قیل عبرت آل
 الله تعالی اولکی پیغمبرلرننک املری ننگ حال لرینی قرآن عظیمه ذکر قیلمشدر
 تا که پیغمبرمز علیه الصلوة والسلام ننگ امت لری عبرت لوب شریعتنک ثبات واستقامتکا سحر
 قیلسونلر اوچون نتاک الله تعالی ایتدر (لقد کان فی قصصهم عبرة لا ولی الالباب ما کان
 حدیثا یفتری) الخ معنی شریفی پیغمبرلر و آنلرننک امت لری ننگ قصه و حال لرنده
 (یعنی آنلرننک احوالن بلماکده) کامل عقل ایالربنه عبرة واردر قرآن عظیم افترأ
 اولنمش کلام دکلدر قرآن عظیمده اصلا بالغان قصه وسوز یوقدر همه سی راست
 وحق در * فائده * بیک بلکل کم بز ننگ پیغمبرمز ننگ شریعتنده مال ننگ قرق
 الوشندن بر الوش زکوة ویرمک واجب زکوة واجب بولماق ننگ اول درجه سی ایکی
 یوز درهم در بوتوغری کیله قرق تنکه لرکا یا که آندان کمراقغه (اگر هر کم ننگ
 اصل حاجتندن و بورچلرندان آرتقان اوزینه قاراغان مال مثلا اینک کیمی قرق تنکه
 بولسه آقچه دن یا باشقه مالدان قرق تنکه کا بر تنکه زکوة واجب بولور * (اگر اوز مالی
) ایکی یوز (یا اوچ یوز (یا بش یوز (یا منک تنکه بولسه شونلرنی قرقغه بولیب
 قرقدن بر الوش فقراغه بیلور زکوة نینی ایلان * (اگر مالنک بولسه قرق منک
 آندان بر منک تنکه زکوة واجب بولور (نچه منک نچه ملیون بولسه ده شول حسابدر
 یعنی قرق دن بر الوشنی و بیلور * (ای دولتلو مؤمن گمان قیلمه که زکوة ویرمک ایله
 مالغه کیچک کله در دیو چونکه مثلا ۴۰۰۰۰ منک تنکه دن بر منک تنکه زکوة ویرلسه
 ۳۹ منک کا قاله در شریعتننک کتاب لرنده زکوة ویرمک ایله مال کم اولماز دیلمشدر
 نتاک رسول الله صلی الله علیه وسلم ایتمشلر کم (حضرت ابی هریره روایه قیلمشدر
 (ما نقص مال من صدقة قط) بو زکوة ویرمک حدیث شریف کا خلاق کبی دیو ظن فاسد
 قیلمه * (زکوة ویرمک ایله مالغه کیچک کیلماو بلکه مال ننگ آرتماقلی بو طریقه در
 مثلا شول قالمش ۳۹ منک تنکه ایله سودا قیلسانک الله تعالی بر منک تنکه زکوة
 ویرکان لکنک اوچون ویرمش زکوتنک خلقتنه بر منکدن هم آرتوق نچه نچه منک لر
 فایده لر نصیب قیلور ایرمش مالنکدن زکوة ویرمک ایله مالنک کیممز بلکه ویرمش
 زکوتنکا الله تعالی اضعافا خلق ویرر (ای عزیز مؤمن مالدن زکوة ویرمک مالننک
 سلامت تورماقینه ودعی آرتماقینه سببدر دیو شول اعتقادده اولغل مالنی الله تعالی

ای کونکل بن سنگاچوق پند ایتدوم امانتو تماندنک * نفسله شیطانه اویندنک راه حقه کتماندنک
 کیل اویان بو خواب غفلتدن امان کونکلم دیدم * معرفت کسب ایتماندنک عشق دادنی هیچ طاماندنک
 هر کیچه آه فغاننک آسمانه چقما دی * استیوب شوقیله یاری بلبل اسا اوتماندنک
 التفات ایتدنک جهان ننگ نقشینه آلد انوبن * ترک دنیا ترک زینت نهینی ترک ایتماندنک

رضالقی اوچون انفاق و تصدق قیاماق مال ننگ زیاده لکینه (آرتوبینه) سبب اولد قینی
 تبارک و تعالی قرآن عظیمده تکرار آیتده ذکر قیلمشدر * (وهم رسول الله صلى الله
 وسلم ننگ احادیث شریفه سنده بیان قیلنمشدر ﴿ فائده ﴾ ای مؤمن کامل زکوة
 رمک بای لقینه الوغ یورطلی و کوب مالی آدم بولمق کرك دیو ظن قیلماغل
 وزننگ ننگ تریک لکنکا حاجة قدر حمام کبی کچکنه ایونک بولسه ده اقل نصاب غه
 یتارلک یا آندان آرتوق حاجة اصلیه ننگدن آرتمش مالنگ بولسه زکوة ویرماکنک
 الله تعالی ننگ امرین توتماقنک واجبدر * (اوشبو ظن فاسد بعض آدهلرده اولماقی
 ظن قیلنهدر *

﴿ التنبیه الرابع عشر ﴾

ایر و خاتون لر عورت تن لر ی فی ستر یعنی اورتک قاپلاب یورمک فرضدر (بیگ
 بلکل کم حمام یعنی مونچه غه کرگنده وهم جای فصلنگ (وقتنده) دریاغه کول لرکا صوقینماق
 اوچون صوغه کرگنده عورت تنلرینی قاپلاب اولنکی (پرده) ایلان کوماک واجبدر
 اگرچه ایرلر ایرلر ایله یا که خاتون لر خاتون لر ایله برکا کورسه لرده (بلکل کم ایرلرننگ
 عورتی کندیگ آستوندین تزکاچه دور تز اوزی هم عورت دریس ایرلرننگ آرت طرفندن
 هم کندیگ آستی توغرسندن ایکی تز آستینه چه عورت در اوشبو تنلر فی ضروره
 بولماغانده خاتونندن باشقه کشیکا ایرلر و خاتون لرغه کورستمک حرآمد بیک الوغ
 گناهدر (اما خاتون لرننگ بارچه تنی عورتدر مکر یوزی ایکی اوچی وایکی آباغی
 عورت دکدر * (بیگ بلکل کم الوغ عالم لردن خاتونلرننگ یوزلری هم عورت دیگوچیلر
 وار دور تفسیرالقاضی البیضاوی یعنی انوار التنزیل ده (الماظهر منها) آیه سی تفسیرنده
 اینده در خاتون قزلرننگ ایکی اوچی و یوزی عورت بولماز سزلقی (والاظهر انه فی حق الصلوة)
 دیه در یعنی نماز اوقماق حقنده غنه عورت توکل لکی ظاهر (اما عورت بولماسلقی قارار
 حقنده توکل چونکه مره ننگ بارچه تنی عورتدر ایرندن و محمدن باشقه کشیلرکا قاراماق
 حلال بولماس مگر ضرورت بولغانده غنه یاط کشی قارار مثلا خاتون کشی آورو
 بولسه علاج وقتنده وخی خاتون شهادتنی تحمل وقتنده دیه در نقل تمام بولدی (ینه
 بلکل کم خاتون لرننگ یوزی وایکی اوچی وایکی آباغی دن باشقه بارچه تنی صورت
 بولماقی بو هم نماز اوقماق حقنده در یعنی عورت بولمش تنلرنندن دورتنن بر یری

سن بوقدوس غریبه حاصلی رام اولمادنگ * چوق دیدوم آرتنکا آت جمله سوای آتمادنگ
 مونچه یا صوغه کور ورسنگ قابلامؤمن عورتنگ * ستر عورت هم فرضدر سن بونی یخشی بلنگ
 عورت آچماقنک سننگ در طاغ کبی الوغ گناه * بوخطانکدن توبه قیلوب ایلاکل سن آه آه

نماز اچنده اگر آچلسه نمازی فاسد بولور (بوزلور) يانگان او قماق واجب بولور
 (اما خاتون لر باشقه خاتون تنينه قاراماقده ياكه خاتون غه محرم بولمش ايرلر شول
 خاتون ننگ قايو تنينه قاراماقلری جايز بولور آننگ حكمی بوروشچه در (خاتون ايكنچي
 بر خاتون ننگ كند كندين تزی نه چه شول ايكي آراهه بولمش تن كا قاراماقی درست
 بولماس) اما آندان باشقه تن لرينه يعنی باش وصاچی ني آرقه وكوكراك وبالطرو بوندان
 باشقه لرني قاراماق درست بولور (بس خاتون لر مونچه غه كرگان وقتلرنگ اولنگی و پرده لرینی
 كنديك اوستندين باغلار لر احتیاطا آياقلىرى ننگ توبغی نه چه ستر واجب بولمش عورتنی
 قاپلاماق اوچون (ودخی ايرلر اوز لرينه محرم بولمش خاتون وقتلرنگ باش وصاچينه بوين
 وقلاقينه بالطر وآياقينه قاراماق لری درست بولور شهوت دين امين بولسه) اما آرفا
 وقورصاقلرينه و بوطلرينه قاراماق جائز بولماس * (ودخی اير خاتونى ننگ بارچه تنينه
 و خاتون ايرى ننگ بارچه تنينه قاراماقی جائز (درست) بولور بارچه حالده (ولكن
 عورة غليظه اولان تن لرينه قاراماولرى آرتوغراقدر فقه كتاب لرنده اوشبو طریقه بيان
 قيلنمشدر) نچكه عورت يرينه قاراماق كورك ضعيف لك ايرشماكا و اونتاچاقلى بولماغه
 سبب بولور ديمشدر (بيك بلكل كم حمسام (يعنی مونچه) غه اولنگی (پرده) باغلاب
 عورتنی قاپلاب كرمك واجب و لازم بولماق حقنده رسول الله صلى الله عليه وسلم دن
 كعب شريف حديث وارد بولمشدر رسول اكرم حبيب الله الارهم صلى الله عليه
 وسلم حضرتلری ايتمشدر كم (من كان يؤمن بالله واليوم الآخر فلا يدخل الحمام الا بمئزر)
 ديو معنى شريفى ننگ حاصلی هر كم الله تعالى و قيامت كوني ننگ بولوينه و آنده يبخشى
 آدملر كا راحت و نعمت و يامان آدملر كا عذاب و محنت بولوينه ايمان كلتورسه (اشانسه)
 اول آدم (كشى) مونچه غه اولنگی و پرده دن باشقه كرماز (بس بو حديث شريف دن معلوم
 بولدى مونچه غه كرگان وقتده اولنگی و پرده ايله عورتینی قاپلاب كرمك ايمان و اسلام
 اهلی اولماق علامتندن در (ودخی شرح اربعين نوويه مجالس سنیه ده بيان قيله در امام
 قرطبی رحمه الله روايت قيلمشدر رسول الله صلى الله عليه وسلم ايتمشدر كم (ان الرجل
 اذا دخل الحمام عاريا لعنه ملكاه) معنى شريفى اكر اير مونچه غه يالانچاق تنی ايله عورتینی
 قاپلامای كرسه (شول آدم برله هر وقتده بركا بولغوچى كرام كاتيون اسملى) ايكي فرشته سی
 اول كشيكا لعنت قيلورلر و بر روايتده (من دخل الحمام بغير مئزر لعنه الملكان) الشيرازى
 عن انس جامع الصغير معنى شريفى بيان قيلندى (ودخی الزواجر عن اقتراف الكبائر
 اسملى كتابده مذکور در پيغمبر صلی الله عليه وسلم ايتمشدر كم (لا تدخلن الماء الا بمئزر
 فان للماء عينين) ديو معنى شريفى ننگ حاصلی اولنگی و پرده دن باشقه عورتنگزنی

قاپلامای البته صوغه (قوینماغه) کرمانکز چونکه صوننک هم (اوزینه لایق) ایکی کوزی بولغوچیدور (الحاصل ستر عورت حقنده رسول الله صلی الله علیه وسلمدن توری طریق ایله کوب شریف حدیث روایت اولنمشدر بیک صافلانماق تیوشدر * مونچه کرکانده یا که اسسی هوالرده جای کونلرنده صو قوینماغه صوغه کرکانده عورت قاپلامای کرماک بیک الوغ گناه در جان ومالغه توری آفة وبلالر کیلماکا سبب در (مؤمن ومسلمان اسمنده بولغوچی کشیکا یالانغاچ حالده عورتلرینی قاپلامای مونچه وصوغه کرماک عقل ایلانده بیک الوغ اویباط وعیب اشدر بعض صبی هم عورتی کورنسه اویالور خفا بولور حنی بعض حیوان مثلا میمون عورتی کورنکانکا خفا بولور اویالور شول سبیدن میمونچی لر میمون غه هم اشطان کیکوز لر بس عورت قاپلامای صوغه وهما غه کرگوچیلرکا (اولنک کالانعام بل هم اضل) دیمک تیوشلی در (ای مؤمن عورت قاپلاماق نه روشچه بولور اوشبو تنبیه ننگ اولنده بلدنک آلداغی عورتنک نی قولنک برلان کنه قاپلاماق عورت قاپلاو توکلدر آندان باشقه عورت لرنک هم واردور (بیک بلکل ستر عورت یعنی عورت تن لر نی قاپلاماق کشیدن یا شرمک ننگ واجب بولماقی شول درجه ده دور کم هر کم عورت تن لرینی قاپلاماسه کشیکا کوستورسه اول آدم ننگ شهادتی هم قبول قیلنماز یعنی بر اش خصوصنده حاکم حضورینه شاهد (وگواه) بولوب وارسه حاکم آننک سوزی نی طنکلاماز آننک سوزینه اشانماز حاکم کا اول فاسق کشی ننگ سوزی برله حکم قیلماق درست بولماز * هدایه شریفه و آندن غیر کتب الفقه ده ایته در (ولا من یدخل الحمام من غیر مئزر) دیو یعنی مونچه غه اولنگی سز عورتی نی قاپلاماینچه کرگوچی کشیننک شهادتی مقبول بولماز (ودخی الزواجر عن اقتراف الكبائر نام کتابده ایته در (لاتجوز شهادة من دخل الحمام بغير مئزر او وقع فی نهر بغير مئزر) دیو یعنی مونچه یا که دریا وکول کا اولنگی وپرده سز کرگوچی کشیننک شهادتی مقبول بولماز (بس عورت قاپلاماینچه صو قوینماغه یا که مونچه غه کرگوچی کشیلرننک شهادتلی مقبول بولمسه عبادات ومعامله حقنده هم اول کشیلرننک کوب آدم لرکا ضرری ایرشماکی فکر صاحبنه ظاهر و اشکاردر الله تبارک وتعالی بارچه مزغه شریعتده استقامت میسر ایلاسون آمین (جای فصلنده اولنگی وپرده سز در یالرفه صو قوینماغه توشماک یا که ممام غه کرماک کوب شهر وقریه ننگ بعض بلسکه اکثر عوام الناسنده اولمش قبیح عادتدر بس لازم در کم بلاد وقری ننگ مکرم ومحترم محله امام لری خلق ننگ جمعیه موضع لرنده امر بالمعروف ونهی عن المنکر ایلاب مذکور کنانه ننگ قبحی نی ونچه توری آفة وبلاکا سبب اولماقینی بیان قیلماق (ائمه

پیمبر داری ده بر کور کسدا یی * کلوب ایردی تلاب چیز خدا یی
تورب ایردی قاراشب بعض ازواج * غضب برله قارادی اول شاه معراج

(۱) مفسرین جلیب حقیقین تواریجه تفسیر قبلسه لوده مقصود یوزنی قاپلاماقی نرسه در (منه)

نصیحتی انشاء الله اثر ایلار (ای مؤمن بیک بلکل کم خاتون وقزلرننک یوزلری عورت بولمسه ده فتنه کا یعنی الوغ فامش اش زنا کبی قبیح ویامان گناه لرغه توشما کا سبب بولماسون حکمت ومصاحت لری اوچون باش خاتون لر وقزلر یوزلری نی یاط ایلر لر دن یاشرمک قاپلاماق ایله الله تبارک وتعالی امر قیلمشدر (بیک بلکل کم جاهلیت زماننک واسلام ننک اول وقتنک مره خاتونلر حاجت لری اوچون اورامغه چقمش وقتلرنک کنیزک خاتونلر کبی باشلرینی ویوزلری نی قاپلامای بر صفتده چقارلر ایکان شول روشه چقغان لف لرندن اول مره خاتونلرغه فاسق ایلر لر آنلر نی کنیزک خاتون لر دیو ظن (گمان) قیلوب تعرض قیلور بولمشلر (یعنی اول خاتون لرننک بعض برلرون توتوب یاکه تیوش سز سوز ایتوب اداء) قیلور لر ایکان بعد مره خاتونلر رسول الله صلی الله علیه وسلم کا اول فاسقلردن شکایت قیلدقلرندن الله تعالی مره خاتون لر کنیزک خاتون لردن باشقه صفت و روشنه یعنی باشلرون یوزلرون اورتوب قاپلاب بورما کا امر قیلوب آیه کریمه ایندرمشدر که

(یا ایها النبی قل لازواجک وبناتک ونساء المؤمنین یدنین علیهن من جلابیبهن ذلك ادنی ان یعرفن فلا یؤذین وکان الله غفورا رحیما) دیو معنی شریفی ای پیغمبر خاتونلرنکا وقزلرنکا و مؤمن لر خاتون لرینه ایتکل کم آنلر باش ویوزلرینی جلاب لری (یعنی بورکنمش کیم یا آندان باشقه نرسه لری) ایله قاپلاسون لر یاط ایلر لکا کورنماسون لر یوزلرینی یاشروب اورتوب یورمک فاسق لرننک اذاه وچقارلرندن امین وطنچ بولماغه یقینرا قدر (یعنی سبب در) اوشبو آیه کریمه ایله الله تعالی ستر الوجه ایلان امر قیلغان صونکنده قیامت کونی کاچه خاتون وقزلر یاط ایلر لر دن یوزلرینی قاپلاب یورمک واجب ولازم بولوب قالمشدر * اگر خاتون لر یاط ایلر لر دن اوزلری نی زینت ویوزلرینی یاط ایلر لر دن قاپلامای آنلره کورنوب یورسه لر الله تبارک وتعالی ننک امر قیلوب ایتمش سوزینه خلایق قیلغان قارشقان کبی اولوب الوغ گناه غه توشوب قیامتده عذاب کا مستحقه بولور لر * (ودخی رسول الله صلی الله علیه وسلم هم خاتونلرغه ایلر لر دن قاچماغه امر قیلمشدر (قوشمشدر) (عن ام سلمة قالت کنت عند رسول الله صلی الله علیه وسلم وعنده میمونه بنت الحرث اذ اقبل ابن ام مکتوم فدخل علیه وذلك بعد ما امرنا بالحجاب فقال رسول الله صلی الله علیه وسلم احتجبا منه فقلنا یا رسول الله ایس اعمی لایبصرنا ولا یعرفنا فقال رسول الله صلی الله علیه وسلم افعمیسا انتما الستما تبصرانه اخرجه الترمذی و ابو داود) معنی شریفی ننک حاصلی رسول الله علیه السلام ننک مبارکه

دیدی لر ای شهنشاه قبائل * بز آندین قاچما دق کور دیب بوسائل آلا رغه ایدی اول سلطان ابرار * اگر کور بولسه اول سز لرده کوز بار

خاتونی ام سلمه ایتمشدر کم من ودخی پیغمبرمننک ایکنچی مبارکه خاتونی میموننه رسول الله صلی الله علیه وسلم ننک مبارک مجلسنده ایدوک رسول علیه السلام ننک شریفی مجلسنه صوقر صحابه ام مکتوم اوغلی کیلوب کردی آننک کورماکی بز ایرلردن قاچماغه الله تعالی دن امر قیلنغانمز صونکننک ایدی رسول الله صلی الله علیه وسلم اول صحابی دن قاچنکز دیدی بز ایتدوک اول کشی اعمی توکل می بزنی کورماس بزنی طانماز دیو بعد رسول علیه السلام ایتدی کم سز اول کشی فی کورمای سزمی دیو یعنی اول صحابی سزنی کورمه سده سز آنی کوره سز دیمشدر * (پیغمبر علیه الصلوة والسلام ننک اوشبو قاچماق یوزلرون اورتماک ایله امری جماعت لرینه گنه خاص توکلدر بلکه بارچه مؤمنه خاتونلرغه امری در چونکه رسول علیه السلام ایتمشکم (حکمی علی الواحد حکمی علی الجماعة) دیومنم برکشیکا شریعت حکمین ایتماکم کوب کشی کا ایتماکم در) ودخی اصول الفقه کتابلرنده مذکور در کم العبرة لعموم اللفظ لخصوص السبب دیو علماء بیان قیلمشلر (اشبو حدیث دن باشقه هم ستر الوجه کا دلالت قیلغوچی حدیث لر کتب احادیث ده مذکوردر (خاتون وقزلری یاط ایرلردن یوزلرینی قاپلاما ننک مشروعیته یعنی واجب و لازم بولماقینه عزیز مجتهدلر (یعنی قرآن عظیم واحادیث شریفه دن شریعت حکم لری فی فهم لب چقاروب آغوچی الوغ عالم لر هم اجماع (اتفـاق) قیلمشلردر * (بس خاتون وقزلری یاط ایرلردن یوزلری فی یاشرمک کتاب وسنة واجماع الامة ایله ثابت بولمشدر * (هدایه شریفه ننک معتبر حاشیه سی کفایه ده ایتهدر (بحرم النظر الیه ای علی شعرها المسترسل

لا لانه عورة بل لان النظر الى شعرهن فتنه كالنظر الى وجه المرأة الشابة او الى شعور

۲

الاماء عن شهوة اليه اثار النبي صلى الله عليه وسلم في قوله من نظر الى وجه امرأة

۳

اجنبية عن شهوة صب في عينيه الآنك يوم القيمة ولهذا المعنى قال مشايخنا رحمهم الله

۴

تعالی تمنع المرأة الشابة عن كشف وجهها بين الرجال في زماننا (حاجت قدر مذکور کتابدن نقل تمام بولدی اوشبو بیک کراکلی روایه ننک حاصل معنی سی بو روشحه در بلکل کم علماء اختلاف قیلمشلر کم خاتون لرننک شعر مسترسل لری یعنی قولاقلرندن اوزوب آصلنوب توشمش صاچ لری عورت می یاکه عورت توکل می بعض علماء عورت دیمشدر بعض علماء عورت توکل عورت بولمه ده) آصلنوب توشمش صاچ لرینه قاراماق حرام بولور دیمشدر حرام بولماق ننک سببی اول صاچلری عورت بولغانلقدن

آلار بز بلماک دیب زاری قیلدی * کهرلر کوزلرندن جاری قیلدی نه سوز پیغمبر ازواجیغه ای خاک * آلار ایردی جمیع شبه دین پاک کیل ای مؤمن اگر ترسنده بولسنک * کوزنک فی صافلاغل هر قنده بولسنک

توکل بلکه آنلرننک صاچ لرینه قاراماق فتنه بوله در (یعنی یاط ایبرلرننک کونکلی کیتوب الوغ گناهغه توشماکا سبب بوله در) یاش خاتون لرننک یوزی وکنیزک خاتونلرننک صاچی عورت بولمسه ده آنلرننک یوز و صاچ لرینه شهوة برله قاراماق فتنه کا سبب بولغانلقدن حرام بولمافی کبی یاش خاتون لرننک یوزلرینه شهوة برله قاراماق فتنه کا سبب بولمافینه پیغمبرمز صلی الله علیه وسلم مبارک و شریف سوزنده اشاره قیلمشدر (بلکهورتمشدر) ایتمشکم هر کم (اوزی نه محرم بولماغان) یاط خاتون ننگ یوزینه شهوة برله قارار قاراغوی کشی ننگ کوزینه قیامت کوننده (اسسی) قورغاشون قیولمش بولور (یعنی کوزینه قورغاشون قیوب عذاب قیلورلر دیمکدر) یاش خاتون لر یوزینه قاراماق فتنه (یعنی الوغ کناهغه توشماکا سبب) بولغان لق اوچون بیک الوغ علماء مز ایتمدیلر کم بز ننگ زمانمزده (یعنی اخیر الزمانده آدملرده فسقلق شرع شریفده استقامت سزلیک شایع و کوبایک کوچی زمانده) ایبرلر آراسنده یوزلرینی آچماقدن یاش خاتون لرینی منع قیلنور (یعنی یاط ایبردن قاچنکز یوزنکزی قابلانکز آنلره کورگازمانکز دیو امر قیلنور * نناک بوزمانمزده توفیقلی و ادب و هیالی الله تعالی دن قورقغوی عقللی خاتونلر یاط ایبرلردن یوزلرینی یاشرلر (الله تعالی اول خاتون لرننک بخت و راحت و زوج لری آراسنده اولمش الفت لرینی دایم و همیشه ایلاسون آمین آمین ثم آمین * (ای عزیز مؤمن لر الله تعالی ورسول الله صلی الله علیه وسلم یاط خاتونلرغه قاراماقدن منع قیلمشدر هر کم شهوة ایله قاراسه الوغ عذاب کا توشه چک لکی ایله خبر ویرمشدور * ای ضعیف بنده الله تعالی ورسول الله غه خلافتی قیلماغل اختیارنک ایله اوزنکنی عذاب کا صالماغل (شهوة ایله قرامق نی روشچه بولور تیز بیان قیلنور انشاء الله (صوفی الله یار البخاری ایته در)

بقاسز معصیت لرکا باقاسز * نجو ک اوز جاننکزغه اوت یقاسز

(ودفی در المختارده ایته در) (وتمنع المرأة الشابۃ من كشف الوجه بین الرجال لانه عورة بل لحوف الفتنة) ودفی قهستانی رحمه الله ننگ شرح کبیرنده ایته در (واما فی زماننا فمنع من الشابۃ) دیو او شبورلرننک معنی سی یوقاریدن فهم لنور معتبر کتب الفقهده شوشی طریقده عبارات مقبوله کوبدر (کفایهده ذکر قیلده در پیغمبرمز صلی الله علیه وسلم ننگ مبارک جماعتی حضرت عایشه رضی الله تعالی عنها ایتمشددر خاتون لرننک بارچه تنلری

نظر قیلغوچیه ای نفس معیوب * توشوب کوزنقطه سی کور بولغانی خوب
 خطر دین یوم کوزنک اوغلان خیفه * نجو ک یومدی قورقب بو حنیفه
 یوراکم صافی ایروور دیب اورمقل لاف * آلارچه بولماغای سن کیلنور انصافی
 قرارنک قویماسنک ایلتب قرارینک * آلور شیطان زمام اختیارنک

عورت در مکر ضرورة اوچون فقط برکوزی عورت بولماس بیك بلکل کم خاتون لرا
 یوزلری نی یاط ایرلردن یاشرمک لرنده کوب فائده و حکمت لرا واردر اکر خاتونلر غه
 یوزلرینی یاشرمینچه یوزمگری رخصت بولسه ایدی مثلا بر ایرننک خاتونی ایکچی
 یاط ایرکا کورنوب و آننک ایله سویلاشب یورسه یا اولتورسه اول خاتون ننگ ایری ننگ
 حمیة و غیرة دینیسی بولغانلقدن خاتونندن کونلاشوب شول یاط ایر ایله یمان سوزلر
 اینشوب بلکه اورشوب الوغ فتنه و فساد بولوب دشمنانق و عداوة ابدیه لک کا سبب
 بولور ایدی (ودخی بوتقدیرده ابغض المبامات اولغوجی فرقة و طلاق واقعه سی هم
 کوب اولوب بو خصوصده فتنه و دعوی صانسز بولور ایدی) (ودخی فاسقلرننگ اوز
 جماعتلرندن محبت لری صونیب ایکچی ایر خاتونینه کونکل قویوب اهل بیتنده فساد
 ظاهر بولوب غیر وبرکاتننگ کتماکینه سبب بولور ایدی) (ودخی بوتقدیرده بر فقیر
 آدم ننگ حلیله سی صاحبة الجمال (خوش روی) اولسه ۲ مالدار یا که کوچلی آدم لر نچه
 تورلی حیلله و مکر ایله فقیرننگ تحت نکاحندان چقارتوب اولرلی ننگ حیل نکاحلرینه
 باغلاماق قصدنده بولوب جور و ظلم کوب اولور ایدی) (ودخی بوتقدیرده اثبات نسب
 وانکار نسب حقنده کوب دعوی لر ظهوره کلوب بعض بالالر میراثدان محروم اولور
 ایدی) (ودخی بوتقدیرده فاسقلر فلان کشی ننگ جماعتی کوزال و کورکام ایمش دیو
 قص ۳ سوزلی ظن قیلنوب فرصت از لادی کلرندن اول فاسقلرننگ شرنده بین همیشه احتیاط
 و خوفی ده بولنور ایدی و بوندان باشقه هم کوب فتنه و فساد لر ظهوره کلور ایدی فکر
 بعدنده ظاهر بولور (بس خاتون و قزلرننگ اجنبی (یاط) ایرلردن یوزلرینی قابلاب
 یاشرماک لری نچه تورلی فتنه و فسادننگ ظاهر اولماسلقینه سبب کامل اولماقی عقل و فکر
 صاحبنه معلوم دور (خاتون لر حقنده سترالوجه) (بوزنی اورتمک) مشروع اولماقی الله
 تعالی ننگ مؤمن لرها عین رحمتی در (خاتون لر اجنبی ایرلردن یوزلرینی ستر قیلماق
 ذکر قیلنمش وجه لر دن باشقه هم کوب فائده و حکمت واردر تأمل و فکر صونکنده هر
 کمننگ معلومی اوله بیلور (کونکلنده نور ایمان اولوب عقل و فکر صاحبی آدم خاتون لر
 حقنده سترالوجه امر حسن و کشف الوجه امر قبیح و مستعجن لک ایله حکم ایلر (بیك بلکل کم
 شهوة ایله قارماق روشی شولکه ایرکشی یاط خاتون غه قاراغانی و قنده ایرننگ کونکلی
 میل (یعنی آرزو) قیلور شول خاتون برله برکا یاتماقنی یا که آنی قوچماقنی الحاصل یاط
 خاتون غه قاراغانی تقدیرده کونکلیسه بر یامان لقنی گناه غه توشرلک حالتنی کلنرور

فایده یوزلرینی یاشرمک ننگ حکمت و فائده سی بیان
 ۲ بعض دولتی کش
 ۳ یعنی یامان بیت لری
 ۴ یعنی صافلانوب قورقورده

بقاسز معصیت لرها باقاسز * نچوک اوزجانکنزغه اوت یقاسز
 بناگه توشسه نامر که کوزکا * ایکچی باقماغل زنه ار او یوزکا
 ایکچی چونکه شهوتدین خطر در * نه سایه کم کتاب معتبر در

(اما قاراغان تقدیرده آطغه صغرغه طاش و آچاغغه قاراغان کبی گناهی اش کونکلینه کیلمسه اوشبو طریقه قاراماق شهوتسن قاراودر علما و فقها رحمهم الله تعالی شهوة بیاننده اوشبو تعریفنی کورکام کورمشلر * اجنبیه خاتون لرغه البته نظرندن صافلانماق تیوشدر چونکه شهوتندن ایمین بولماق خصوصاً بوزمان ده عسیردور شوننگ اوچون یاط خاتونلرغه قاراغان تقدیرده شهوتندن ایمین بولماو خوف و احتمالی بولسه قاراماق حرامدر دیمشلر) ودخی بلکلکم خاتونلر هم شهوة ایله یاط ایرلر یوزینه قاراماق لری درست توکلدر الله تعالی قرآن عظیمده خاتونلر ایرلرکا هم شهوة ایله نظرندن منع قیلمشدر رسول الله صلی الله علیه وسلمننگ هم مذکور وعید خبری مشترک الحکمدر (وبلکلکم مسلمه خاتون لر ننگ باشقه دیندهگی ایرلرکا و مسلمان ایرلر باشقه دیندهگی خاتونلرغه شهوة ایله قاراماق لری درست توکلدر چونکه نظرندن منع دلیلی عامدر که اول خوف الفتنهدر ﴿ فائده ﴾ خاتون لر ننگ طاوشی عورت میدور علما خلاف قیلمشلردر بعض علما عورت و بعض علما عورت توکل دیمشدر اما عورت دیمش قول قوتلی راقدر ﴿ فائده ﴾ اکر خاتون کشی صرخاو بولسه ایرطیب نی روشچه آنکا قاراب دوا قیلور (رد المحتارده ایتهدر اگر خاتون ننگ ۲ فرجندن باشقه تننده آغرق بولسه ضروره بولغانلقدن شول آغرق بار اورن غه غنه فقط قارار اکر فرجنده آغرق بولسه بر خاتون نی دوا قیلماقغه اویرا تلمش بولور اکر دوا قیلغوچی خاتون بولمسه یانا بولماسه ایرطیب کا آغرق بار اورنی نی کورساتلور باشقه تن لرینی قبالانور ایرطیب ممکن قدر باشقه تنینه قاراماز آغرق و جراحة بار اورن غه غنه قارار (بیک بلکلکم یاط خاتون ایله مزاح قیلوب کولشوب سویلاشمک جائز توکلدر گناهدر) شرعة الاسلامده ذکر قیلهدر رسول الله صلی الله علیه وسلم ایتمشدرکم (من فاکه امرأة لم یحل له ولا یملکها حبس بكل کلمة الفی عام فی النار) معنی شریفی ننگ حاصلی هرکم اوزینه هلال یاملک بولماغان خاتون ایله مزاح قیلوب اویناب کلوب سویلاشسه هر سوزی اوچون قیامت کوننده اوتده منک یل حبس قیلنور یعنی عذاب قیلنور (اللهم اجرنا من عذاب النار) (ودخی نکا حنده یا ملکنده بولماغان خاتون نی قوچاقلاماق گناهی سی ننگ الیوغلقینی بیان قیلوب رسول الله صلی الله علیه وسلم ایتمشدر (من التزم امرأة حراما قرن مع الشیاطین فی سلسلة ثم یؤمر به الی النار) معنی شریفی ننگ حاصلی هرکم اوزینه حرام بولمش خاتون نی قوچسه شیطان لر بوله چلبرغه باغلانوب اوتغه (تموغغه) کرتماکا

بدری
بالا کتله خاک
آل طوبی و کرم

تقی
۲

دیدنی کم باقسه نامحرم یوزیکا * قیارلر تانکلا قورغاشین کوزیکا
۳ جوان خاتون که نامحرم ایمشدر * سلام ایتمک آنکا مانع دیمشدر
بیروب بولماس جواب ایتمسه سلامی * ایرور عورت آنونک صوت کلامی

امر قیلنمش بولور (صوفی الله یار البخاری مسلک المتقین ده ایتهدر *
 هست معلوم مجمع انسان * دشمن بدترین بود شیطان
 بس بدوزخ که سختترین جایست * مع شیطان شدن چه رسوایست
 یعنی هرکشی بله در آدم ننگ دشمنی ننگ یاوزراقی شیطاندر تموغ اورون لرننگ
 یامان و مشقتلی را کیدر بس شونداق جفا و جزالی اورنده شیطان برله برکا بولساقی نی
 الوغ مسخره چیلک و قدر سزاسکدر (و دخی هدایه شریفه ده حدیث شریف نقل قیلوب
 ایتهدر رسول الله صلی الله علیه وسلم ایتمشلر کم (من مس کف امرأة لیس منها بسبیل وضع
 علی کفه جمهر یوم القیمة) معنی شریفیننگ حاصلی هر کم اوزینه هیچ وجه دن حلال بولماغان خاتوننگ
 اوچن (قولن) توتسه توتقوچی آدم ننگ قولینه قیامت کوننده او طلی کومرلر قویلور (یعنی
 شول روشه عذاب قیلنور * (بیگ بلکل کم الله تعالی ایرلر نی یاط خاتونلرغه قاراماقدن
 منع قیلوب ایتهدر (قل للمؤمنین یغضوا من ابصارهم) مفسرین معنی شریفی نی ایتمشلر کم
 یارسولم مؤمن ایرلرکا اینکل کم فتنه کا سبب بولغوچی محرم اولماغان خاتون لرغه قاراماقدن
 کوزلرینی صافلاسون لر (قاراماسونلر) الله تعالی خاتون لر یاط ایرلرکا (شهوة ایله)
 قاراماقدن منع قیلوب و بورکانچک نرسه ایله (مثلاً زمان مزده اولان کینک و اوزون چاپان
 یاچیلان یا که بوندن باشقه الوغ و کینک نرسه کبی) باش و بوین و کوراک نی
 قابلاغوچی نرسه بورکانوب یورماکا امر قیلوب ایتهدور (و قل للمؤمنات یغضن من
 ابصارهن الخ و لیضربن بخمرهن علی جیوبهن الخ) معنی شریفی نی مفسرین رهم
 الله ایتمشلر کم یارسولم مؤمنه خاتون لرغه اینکل کم قاراماق حلال (درست) بولماغان
 نرسه لردن کوزلرینی منع قیلسون لر (اول قاراماق حلال بولماغان اورون جمله سنندن
 یاط ایرلرکا وزوجندن باشقه ننگ عورت اورنینه قاراماق کبی) * و دخی خاتون لر
 بورکانه چک نرسه لرینی ایزو و کوراکلرینه قویسون لر (یابسون لر) کم آتونک ایله
 صاچ و کوراک و بوین لر قبالانور (اول اسلامده خاتون لرننگ کولمک ایزولری
 کینک بولوب کوراکلری کورنور ایرمش بورکانچک لرینی آرتقه اینک باشدان صالوب
 یورمشلر شول روشده بولغانلق لرنندن خاتون لرننگ صاچ و بوین و قولاق آله و کوراکلری

جوان خاتونکه عورت بولسه آواز * قباحندر کشیکم بولسه دمساز
 عرض ای آدمی صافله اوزنگنی * که نامحرم ساری سالمه کوزنگنی
 که نامحرم ساری باقغونچه بی قیل * به اول کم کوزلرینکا تارتسه لر میل ۲
 بو دنیا میلی اوتسکای بر زمانده * قیامت میلیدین توتقای امانده
 اوشال خاتونکه یا شورس یوزینی * که نامحرمغه کورساتور اوزینی
 آنی منع ایتماس ایردر بی حمیت * خلاصه ده ایرور مونداغ سویت

م
 جمل
 کوز
 چقار
 نورغان
 بر
 آلت
 در

۲ فضلاء عن ابداء موافقها (روح البیان من نضامه)

کورنوب یورمشدر بعد الله تعالى مذکور بارچه اعضالرینی قابلاب یورمک، ایله امر قیلوب آیه کریمه ایندرمشدور * بیک بلکل کم خاتون وقز جماعه سی زینت لرینی هم یاط ایرلرکا اظهار قیلماق (کورکازمک) درست بولماس مکر ایرلرینه و آتالرینه و ایرلریننک آتالرینه و اوغلان لرینه و اوکی اوغلان لرینه و آوزلری ایله برتوغمه ایرلرکا و برتوغمه ایریا خاتون ننگ اوغلان لرینه و آتاسی یا آناسی ایله برتوغمه ایرلرکا و بوندن غیر بیلرکم آیه کریمه ده ذکر قیلنمش لردر نناک الله تعالى کلام کریمنده بیان قیلهدر (ولابدین زینتهن ۲ الا لبعولتهن او ابائهن او اباء بعولتهن او ابنائهن او ابنا ۳

بعولتهن او اخوانهن او بنی اخوانهن او بنی اخواتهن او نسائهن) الی آخر الایه (بس تمام آیتده ذکر قیلنمش کشیلردن باشقه لرغه زینت لرینی اظهار وابدأ قیلماق درست توکلدر زینت لرینی اظهار درست بولماسه زینت اورنی اولغوچی تن لرینی بطریق اولی اظهار درست بولماس دیمشدر * زینت دن مراد خاتونلر ایرلری او چون کیونه چک یخشی کولمک و یخشی کامزول و قالفاق و یخشی شال و بوندان باشقه آلتون و کموشدن انجو و مرجان دن یا صالحمش زینت اسبابی در او شبور زینت لرنی خاتونلر اوستلرنه و قند نامحرم بولمش یاط ایرلرکا ابدأ قیلماق (کورکازمک) درست توکلدر اما بوزینت لرکا خاتونلر تننه بولماغان وقتده قارماقدن منع یوقدور دیمشدر حاشیه ۳ تفسیر انوار التنزیله ایتده دور (ولاشک ان اظهار عین الزینة منفصلة عن بدن المرأة لیس منهیاعنه

و المنهی عنه اظهار هاهوی فی مواضعها لان مواضع الزینة الحفیة كالذراع والساق والعضد والعتق والرأس والاذن والصدر فلا یجل للاجانب النظر الیهها مجردة عن هذه راسا (فمعها اولی انتهی) بیک بلکل کم خاتون لرغه شهوة ایله قارماق کنه اغه توشماک سبب عظیم در رسول الله صلی الله علیه وسلم ایتمشدر کم (النساء ۳) هائل الشیطان بهن یصاد (الرجال) معنی شریفی خاتونلر شیطان ننگ توزاق لریدور خاتون لر ایله ایرلر لرنی توزاقه توشورور یعنی گناه غه توشرتور (ینه ایتمشدر) ماترکت بعدی فتنه اضر علی (الرجال من النساء) معنی شریفی ننگ حاصلی منم وفاتم صوننکه ایرلرکا خاتونلردن ضرر لی راق فتنه قالمادی (یعنی ایرلر کوبراق وقت خاتون لر سببلی گناه غه توشرلر والله اعلم بمراده علیه الصلوة والسلام) در المختارده ذکر قیلهدر خاتون لرننگ

باغیرت ایر بولور راضی کزاعه * یبارمس اهلینی توی ۲ وعزاعه ۳ بولور راضی قرا یرکا تقارغه * فچان راضی بولور ایودین چقارغه خاتوننک یوزینی بیگانه کورمک * که آذن ان هم زیاددر ترلای اولمک

(۲) طوری غه

طشداغی کیم (مثلا چاپان یا کولمک لرینه) شهوة ایله یاط ایرلرننک قاراماقی حرام در
 ﴿فائده﴾ اوزی ننگ حلال جماعتینه یقین لک قیلغان وقتده کورکام یوزلی باشقه یاط
 خاتوننی او ییلاب فکرلب یقین لق قیلماق حرامدر دیوردالمحتارده بیان قیلده در ﴿فائده﴾
 ردالمحتارده ملتقطدن نقل قیلوب ایتده در ایر بالا ایریاشینه ایرشسه مثلا ۶ یا شلرینه
 تاصقال چقغانچه اگر کورکام یوزلو صلوا بالا بولمسه اول بالاننک حکمی ایر حکمنده دور
 (ایر یاشنه ایرشکان بالا اگر کورکام یوزلو صبیح الوجه اولسه آنونک حکمی خاتونلر
 حکمنده در اول بالا باشندن آباغینه چه عورتدور اول بالاغه شهوة ایله قاراماقی درست
 بولماس (کورکام یوزلی بالغ بالا یاننده کناهغه توشرماکا یورکوچی اون سکز شیطان
 بولور ایرمش (اما خاتونلر یاننده ایکی شیطان بولور ایرمش (ودخی کورکام یوزلی
 بالانی نمازده صفغه کرتک و آنونک یاننده نماز اوقماق مکروه بولور (ودخی آتا
 و آناسی شونداق بالاغه سفرکا کیتماکا رخصت و اذن ۲ ویرمازلر شرح شرعة الاسلامده
 مذکوردر رسول الله صلی الله علیه وسلم ایتمشکم (من قیل غلاما بشهوة فکانما زنی بامه
 سبعین مرة) الخ معنی شریفی هر کم شهوة برله ایر بالانی اوپسه اول کشی کویه
 آناسی برله یتمش مرتبه زنا قیلمش کیی اولور (جمع البرکاتده بیان قیلنمشدر بر
 عالمنی وفاتی صونکنده کورمشلرکم یوزی قارالمشدر عالمدن سببی نی صورادقلری
 بعدنده ایتمشدرکم کورکام یوزلو ایر بالاغه قارامش ایدوم شول گناه سببندن یوزم
 اوت برله یانوب قارا بولدی دیمشدر (ودخی مسلك المتقینده ایتده در حضرت امام
 محمد رحمه الله صبیح الوجه (کورکام یوزلو بولمشدر) حضرت امام ابوحنیفه رحمه اللهغه
 درس اوقماغه اولتموش وقت لرنده امام اعظم آرتینه اولترتوب درس ویرمش لردر غلام
 امر دکا کوز توشماسون اوچون (حضرت امام اعظم ننگ اول طریقه درس ویرماکلری
 غایه تقوی لک لرینه دلیل واضح در * (بیگ بلکل ایرلرکا و خاتون لرغه اگر چه نکاحندگی
 خاتونی بولسه ده لواطه س قیلماق حرام در بیگ یامان الوغ کناه در الله تعالی اول قبیح
 فعل ننگ حراملقی نی قرآن عظیمده تکرار آیتنک ذکر قیلمشدر (لواطه قیلغوچی آدمکا
 دنیاده بولغوچی جزا هم بیگ الوغدر * (اصحاب رضی الله تعالی عنهم بوگناهنی قیلغوچی
 فه تعزیر قیلماقده اختلافی قیلمشلردر (حضرت ابو بکر الصدیق رضی الله تعالی عنه
 ایتمشدر کم اول کناهنی قیلغوچی لر نی اوت بهره یاندرلمش بولور (حضرت ابن عباس رضی الله
 عنه ایتمشدر کم بیوک اورنمن (مثلامناره کیی بردن) یوز توبان تاشلانور حضرت ابن الزبیر

۲ بوسوزنی بعض علما قبول قیلماش لر (منه رو) (۳) لواطه ننگ معنی سی ایر یا خاتون ننگ نیز اذکیله تورغان اورنینه یقین لق قیلماق

نبود آن پسر اگر خوش رو * حکم مردست نیز حکم او
 آن پسر خوب رو بود اما * مثل زن عورت است تا یا (مسلك المتقین)
 نیز بر سوی آن صبیح پسر * چون بشهوت حلال نیست نظر

رضی الله عنه ایتمشد ر کم بیک اشه کی ایسلی (مثلا حاجت خانه کی) اور نغہ یا بلمش بولور
 هر ایکاری اولک انچه (بعض اصحاب ایتمشد ر کم اول آدملرا وستینه قیما و قبا کبی نرسه آودار لور
 حضرت امام شافعی رحمہ اللہ دن بر روایتہ لواطہ قیلغوچی لرنی اولترلمش بولور
 چونکہ رسول الله صلی الله علیه ایتمش ل ر کم (افتلوا الفاعل و المفعول) معنی شریفی بویامان
 اشدہ قیلغوچی وقیلنمش کشینی اولترنکز ﴿ فائده ﴾ حیوان غہ یقین لق قیلماق ہم
 حرامدور الوغ کناہ در اگر هر کم حیوانغہ کیلسه ذکر قیلنمش کبی شرعا تعزیر قیلنور
 واول حیوان نی بوغاز لاماق واجب بولور اگر اول اینی اشالمای تورغان حیوان بولسه
 بوغاز لاغان صونکنده اوت برله یاندرلمش بولور اگر اینی آشالاچاق حیوان بولسه
 بوغاز لاغان صونکنده امام ابوحنیفه رحمہ اللہ فاشنده اینی نی آشاماق درست بولور
 اما امام محمد و امام ابویوسف رحمہما الله ایتمش ل ر کم بوغاز لاغان صونکنده اینی نی آشالمناس
 بلکه اوتقہ یاندر لور بعد اول حیوان ننگ بهاسنی یقین لق قیلغوچی (احمدان) دن
 آلنور (یعنی تولاتنور) العارف بالله صوفی الله یار البخاری رحمہ اللہ الباری انصافی
 وحیا آداب و عقلی خاتون لرننگ کور کام صفت لرنینی * و حیا سز انصافی سز خاتون لرننگ
 صفت لرنینی بیان قیلوب بیک اثرلی هر عالم و عاقل ننگ مقبولی اولان بیت لـ
 مهربانی قیلمشدور *

اگر رنگی بچہ در کوز لری کور * او کم مستوره بولسه بیل آنی حور
 اگر چندیکه بولسه بنده زاده * آنی صاحب نسبتین کور زیاده
 یعنی یاط ابرلردن قاقغوچی و صافلانغوچی خاتون قارا توسده گی آدم نسلندن بولوب
 صوقر بولسه ده اگر چه قل دن توغمش بولسه ده ادب و حیالی بولغانلقدن سن آنی او جماغ
 قزی کبی بلوب بخشی نسللی آدملردن هم آرتوغراق کور دیمکدر *
 اوشال خاتون که نامحرم نظر در * اگر شمس و قمر در ماچه خردر
 اگر چندیکه بزک زاده در اول * یقین بل تورت آیا قلیغ ماده در اول
 یعنی یاط ابرلرکا قاراغوچی خاتون قویاش و آی کبی نورلی یوزلی بولسه ده ادب سز
 وادیاتسز لغی جهنندن آنا ایشک حکمنده در * نامحرم (باط) ابرکا قاراغوچی خاتون
 اگر چه الوغ مرتبه لو کشی بالاسی بولسه ده حیا سز وادیاتسز لغی او چون تورت آیا قلیغ
 ایشک حکمنده در (الله تعالی و توفیقی کشی لر فاشنده آننگ قدری یوقدر)
 خوش اول زن بلمسه بیهوده دیرنی * سچوگ لفظی بیلہ شاد اینسه ایرنی
 اگر اون یل اوینده بولسه اون * اوننی چقماس اوننی اینورکا بر کون
 یعنی بخشی فعل و توفیقی خاتون شونداق بولور کم یامان و فاید سز سوز سویلاماس
 زوجی (ایری) نی تملی و یومشاق تل ایله شادلاندر (ودعی ایونده) (مثلا) اون یل

آش پشوماکا اون بولمسه ده اون صوراب خفالا نوب خاتون ننگ طاوشی طنی چقماز
 (یعنی ایرننگ نابقانبینه راضیه بولور قناعتلی صبرلی بولور اول یوق بو یوق آتی
 یاصایق بونی آلیق دیوب ایرنی بور چماس خفا قیلماز دیمکدر * ﴿فائده﴾ اکر
 خاتون زوجی فی (ایرینی) تنگ قیلسه (کوچلاسه بورچسه) منکا فلان فلان نرسه مثلا
 آلتون یا انچو مرجان یا اصلدان نرسه لر آلوب ویر دیو (ایرننگ جماعتی دلادکی
 روشمه تربیه و تزیین کا قدرتی اولمسه یا که اولسه ده باشقه بر حکمت و مصاحت اوچون
 جماعتی ننگ مرادینی حاصل قیلمسه جماعتی هنوز ایرینی طاقتندان طش تربیه ایلان
 کوچلاسه ایرنی علاج ۲ قیلور (الجواب الله تعالی ننگ امری ایلان پیغمبرمز علیه السلام
 جماعتلرینه ایتمش سوزنی اول ایر هم جماعتنه اینور الله تعالی پیغمبرمز کا ایتمشکم

ح
 ر
 ن
 ا
 ی
 ن
 گ
 ی
 ل
 ر

(قل لازواجك ان کنتن تردن الحیوة الدنيا وزینتها فتعالین امتعکن واسرکن سرا حامیلا)
 معنی شریفی ای پیغمبر خاتون لرنکا اینکل کم اگر دنیا راحتینی و آننگ زینتی فی
 تلاسانکز کیلوتکز سزکا طلاق دن صونک بیراچک نرسه لرنی بیروب سزنی کورکا ملک
 ایلان سزکا هیچ بر ضرر قیلما ییچه سزنی طلاق قیلایم (نکاح من چقارایم) (وان کنتن

تردن الله ورسوله والدار الآخرة فان الله اعد له حسنات منکن اجرا عظیما) معنی
 شریفی اکر سز الله تعالی و پیغمبری ننگ رضاسنی و آخرتک بولاچاق نعمت و راحت لرنی
 تلاسانکز سزدن بخشیلی قیلغوچی لرغه الله تعالی اوچماخده الوغ اجر و راحت حاضر
 قیلمشدر (بو آیه نزلدی ننگ سببی شول در کم پیغمبرمز علیه السلام ننگ مبارک خاتونلری
 پیغمبرمز ننگ طاقتندان طش نفقه و باشقه نرسه لر صوراغانلری بعدنده الله تعالی
 اوشبو آیه کریمه فی ایندرمشدر (بعد) رسولمز علیه السلام ننگ جماعتلری بزلر
 الله تعالی ورسولی ننگ رضالقتی تلایمز فرقت فی تلامایمز دیدیلر بوننگ قصه سی
 ننگ تفصیلی تفسیرلردن کورلور (بس ایرنی خاتونی یوقاریده بیان ایدلمش سوز
 ایله بورچسه ایرایتور اکر منم اوشبو تربیه مه راضیه بولسنک منم ایلان تورورسن اکر راضیه
 بولماسنک سنی شریعتکا موافق ایلاب طلاق قیلامن دیور *

بلور ایر آلدیده دادک اوزی فی * وگر یوز تیبسه قایتارماز یوزی فی
 اکر اویسه کوزین کلفت بیلان شوی * توروب ایودین چقارغه اویلاماس اوی
 یعنی ایندگو و بخشی خاتون شونداق بولور کم ایری حضورنده و ایری ننگ خدمتنده
 کنیزک خاتون کبی بولوب یورور فرضا ایری اورسه صوقسه ده یوزین چراین بوزماز
 ایرینه هنوز آچق یوزین کورساتور (ودخی فرضا ایری مشقت محنت ایله خاتونی ننگ
 کوزین چقارسه ده خاتونی صبر قیلور ایری ننگ ایوندین چقوب قاچماغه اویلاماس

فکر لاس دیمکدر (الحاصل بخشی خاتون شولکه ایری فاسق ویمان کشی بولسه ده الله تعالی دن ثواب امید ایلاب ایرینه بخشیلقی قیلور ایری ننگ جبر و ظلمنه صبر ایبار چدار (بلکه الله تعالی آنکا شول روشچه ایر تقدیر و نصیب قیلغانینی فکر لب الله تعالی ننگ تقدیرینه راضیه بولوب قیامت کوننده اوجماخ ننگ منگور اهتلازینی امید ایبار (احیاء العلومده مذکوردر رسول الله صلی الله علیه وسلم ایتمش لکم (من صبرت

علی سو خلق زوجهها اعطاها الله تعالی مثل ثواب آسیه امراة فرعون) معنی شریفی هر خاتون ایری ننگ یاوز خلقینه صبر قیلسه چداسه الله تعالی قیامت کوننده اول خاتونغه ۲ فرعون ننگ خاتونی حضرت آسیه فرعون ننگ جبر و ظلمنه صبر قیلوب تابمش ثواب و اجر ننگ اوخشا شینی ویرور (فرعون ننگ خاتونینه ظلم و جبری بو طریقه در موسی علیه السلام فرعون ننگ سخرچی کشیلرینه غالب بولغانینی حضرت آسیه بلکانی صوتکننده ایمان کلتورمش ایکان فرعون خاتونی ننگ ایمان کلتورب مسلمه بولغانینی بلسکان صوتکننده اسسی قویاشلی اورنغه ایکی آیاغینی وایکی قولینی قداقلاب قویوب اوستنه دخی الوغ طاش قویدروب عذاب قیلغان وقتنده حضرت آسیه الله تعالی کادعا قیلمشدر که یارب منکا جنتده ایو بناء قیلغل دیو (بع) الله تعالی حضرت آسیه جانینی اوجماخغه ایر شد رمشدر (بع) فرعون ننگ عذاب جانسز قروغ تن کا قالمشدر بوقصه ننگ تفصیلی تفسیرلرده ذکر قیلنمشدر (ودخی ایر یاوز خلق لی خاتونغه صبر قیلسه الوغ اجر لر تابار احیاء العلومده مذکوردر کم رسول الله صلی الله علیه وسلم ایتمش لکم (من صبر علی

سوه خلق امرأته اعطاه الله تعالی من الاجر مثل ما اعطى ایوب علی ثلاثه) معنی شریفی هر ایر خاتونی ننگ ایمان خلقینه صبر قیلسه الله تعالی اول ایرکا ایوب علی نبینا وعلیه السلام بلالر کاصبر قیلوب تابمش ثواب و اجر ننگ مثلینی ویرور * (بیت)

اگر خلقی خوش کمسه زن بدخویه همدر * بو عالمده آنکا اول زن همان نارجهنم در صقن رنهار بدخوعورت آلمات ارنگابندان * بزى سن صافله یارب آتش دوزخ عذابندن

سنی بو خواب غفلندان او یاندران کلور بر کون
 آلوب جاندارلر ننگ جانن میلان بر جان کلور بر کون
 صقن آلدانمه دنیا نقشنه چون یوق بقاسی بسل
 که نازک جسمنکی صویوب قویان هر یان کلور بر کون
 اولاین دیر ایسنک آگاه اونتمه موتی چوق ذکر ایت
 کلور بر دمه ناگاه قبرینکا سالان کلور بر کون

۲) فائده فرعون اوزی ننگ جماعتی حضرت آسیه کا یقینلک قیلامشدر فرعون عین بولمشدر یعنی خاتونلرغه یقینلک قیلماغه قدرتی یتمای تورغان ایر بولمشدر الله تعالی حضرت آسیه ننی فرعونکا فراش بولماقدن صاقلامشدر روح البیانده شول طریقه بیان قیلده در

(بيك بلکل کم ایر خاتون ننگ یمان خلقینه راضی بولسه صبر قیلسه دن مراد مثلاً خاتون ننگ بینکل لکی کبی وتورلی سوز ایله خاتون ایری فی خفا قیلماق بور چماق کبی (اما خاتون ننگ یمان خلقلی بولماق باشقه روشچه بولسه مثلاً یاط ایرلردن فاجماسه آنلر ایله سویلاشسه ایرندن رخصت سز تورلی اورون لرغه بارسه قحش وقبیج اشلر قیلسه یا که جنب لکدین قیونماسه بش وقت نماز او قماسه ایر بولمش کبی خاتون ننگ بو فعل لرینه صبر قیلماق چداب دشمای تورماق الوغ گناه در بو صورتلرده ایرکا صبر قیلماسلق واجبتور ایر بولمش کبی بونداق یمان فعل لردن خاتونینی بیك الوغ نصیحت قیلوب او گنلاب منع قیلور (طیار) اکر نصیحت قیلوبده طیولماسه ایری اوروب صوغب طیسه ده اختیار لیدور * (صوفی الله یار البخاری ینه ایتادور)

سرین فاش ایلاماس گر غمه بولسون * اکر تننگ بولسه ایتور بولسه بولسون یعنی اینکو خاتون شولکه ایری ننگ سرین (یا که اوزیننگ حسرة قایغوده بولغوچی سرین کشیکا فاش قیلماس سویلاماس (اگر رزقی یا که باشقه های طارلقده بولسه بولسه بولسون الله تعالی ننگ منکا تقدیری وقسمتی شول طریقده دور دیوب الله تعالی ننگ قضاسنه راضیه بولور *

اگر زن ننگ موقنکدک بولسه هشتی * آنی بلسکل بسو دنیا ننگ بهشتی یعنی اکر خاتون لر ننگ خلق وعقل لری برفاریده ایتلمش روشچه بولسه آنداق خاتون فی اوشبو دنیاننگ اوچماخی دیوب بلکل بوبیت رسول علیه السلام ننگ (الدنیا کلها متاع وغیر متاع الدنیا المرأة الصالحة) دیمش حدیث شریفی ننگ کانه مضمون ومعنی سی کبی در *

ایلنکا توشسه مونداغ نازنین گل * دیکل بو سنده در بو سنده من قل یعنی اکر نگاهنکده شونداق کورکام خلقلی خاتون بولسه شکرانه قیلوب اول خاتونغه ایتکل کم سننگ خلقنک بو روشچه کورکام اولمشدور بس من سنکا محبت قیلوب قل کبی تیوشلی خد مننکده اولورمن *

قارادیمه قارا خوش فعل خوئی * نیکو در نیکوچه کورسه نیکوئی یعنی خاتون آلماق بولسنک کورکام خلقلی خاتون اختیار قیلغل قارا توسده گی خاتون اولسه ده اینکو خاتون ننگ بعضی کورکام صفنی شولکه کچوک الوغ اوراملرنی

طیانمه ماله اتباعه قرانمه زوجسه اولاده * سنی سوروب بیریکه آنلری قویان کلور برکون محب ایگان خد عاشق لری فی منکر اولمش سن * بو حالدن کچکه هر در کلری بو زان کلور برکون طوتالم شاه عالم اول جهانک منک سنه حکم ایت * اجل یتد کده برساعت کبی قیلان کلور برکون

کورماکان بولور یعنی فائده سزغه بورماکان بولور (اما عرض هیچ ایله کچک یا الوغ اورامدن اوتسه مستوره اولوب بونسنده ضرر یوقدر *

غنیمت کورتا بلسه خلقی خوش کور * بسلادر جانینگا ماه سخن شور
یعنی اگر سننک نکاحنکده کورکام خلقی فرضا صوقر خاتون بولسه ده آتی اوزنگا دولت
بلوب قدرین بلکل (اما آچی ویمان سوزلی آی کبی نورلی بوزلی خاتون بولسه ده
آنداق خاتون جانینگا بلادور *

آقوزر آقلاغین کو کیلسه تسلکا * قزیل دیب آماغل بد خو قز ایلکا
یعنی یمان خلق و فعلی خاتون اگر آق توسداگی خاتون بولسه ده یمان و تیوش سز
سوزلر سویلای باشلاسه آقلاغین یوغالتور (یعنی آنتنک کورکام لسکی کوزکا کورنماس اعتبارغه
کرماس بس قزیل کل کبی کورکام و جمال ایاسی دیوب یامان خلقی خاتون و قزنی نکاحنمه گیل *
یمان بولسه نعوذ بالله آندیمن * زیاندین اوزکا هیچ کیلماس یماندین
یعنی یمان خاتون نکاحنکا کرودن الله تعالی کا صغغیل چونکه یمان خاتون دین یمانلقدین
باشقه نرسه کورنماس (کیلماز) *

یمان خاتون شیاطین قامچی سیدر * قولنک باغلاغوجی ارغچی سیدر
یعنی یمان خاتون شیطان لرننک چبرقی سیدور یعنی یمان خاتونلر سبیلی ایرلرنی
گناهه جمع قیلورلر (جبارلر) یا که قوارلار (چبرقی طارالمش میوانلرنی جیماغه یا که قوالماغه
سبب بولغوجی آلت بولغانلقدن یامان خاتون لرنی قامچی غه اوخشاتمشدر * (ودخی یامان
خاتون قولنک نی خیر و برکات کیله چک دنیا شغلندن و آخرت شغلندن باغلاغوجی (منع قیلغوجی)
آرقاندر (چونکه یامان خلقی خاتون بولمش ایوده خیر و برکات بولماس یامان سوز و طابوش
چقوب ایری طچلاب کسب و تجارت ده ثبات و آخرت عمل لرنی ادا ده استقامت
قیله آلاماز رسول الله صلی الله علیه وسلم هم یاوز خاتوندین الله تعالی کا صغوب (اللهم

انی اعوذ بک من امرأة تشیبني قبل المشیب) دیمشدر معنی شریفی یا الله سنگا صغنامن
قارطف وقتی ایرشودن اؤل قارطایماغه سبب بولغوجی خاتون نی نکاحلنودن * (بیک
بلکل کم ایرلر خاتونلرینه و آتا آنا قز بالالرینه محرم بولماغان (یاط) ایرلردن قاجماغه
یوز وزینت لرنینی قابلاماغه امر قیلوب قاجو روشینی اوگرتمک لری و ایرلردن قاجماق
خاتون و قز لرغه لازم و واجب لکینی بیک بخش ایتمک و آنکلاتماق لری بیک تیوشلی
الوغ اشدر (چاپان بورکانکوجی کا هم قاجا بلمک تیوشدر ای خانم اوستونکده چاپان
اولوب ایرلر اوچرامش وقتده یوزنک نی قابلاماسانک قاجو اولورمی (عجب تأسفی لی
حال درکه اوشبو زمانده چاپان بورکانمک هم آز کورنماکه در بو زمانمزدن ۳۰ یل
سنگا ایدی بوقدوسی بلند همت عناداتنک * ای دن کور توبه استغفار اشت هجران کلر برکون

مقدم (اؤل) خاتون لرهاچتلی اوچون هم اورامده یورمک و قتلرنده یالغوز شال ایلان
 یورمک عیب بولوب خاتون قز جماعه سی فقیره وغنیه سی چاپان یاکه جیلان ایلان
 مستوره بولوب یورلر ایدی (نعوذ بالله تعالی ینه ۳۰ یلدن سنکره بعض خاتونلرده
 شال ایلان یورمک هم بتوب اوراملرده یالغوز قالفاق ایلان یورمک عاده اولماق
 خوفی واردر * (بعض فقیره لر یالغوز شال ایله یورماک لرینه فقیرلک لرینی، وجه و دلیل
 قیلسه لر هم قیلورلر و لکن یالغوز شال ایله یورمک و اظهار زینت غنیه طاقفه سنک بیکراک
 شایع بولوب چاپان بورکانمک آنلر فاشندک عیب کبی در الله تعالی انصاف و حیا عطا ایلاسون
 بو خصوصده خاتون لرننک ایرلری وقز بالالرننک آتالری عیب لیدر (چونکه آنلرغه
 آنلر راعی و حافظ بولغانلقدان یوم الآخرة ده اولا ایرلر و آتالر مسؤل بولاچاقلردر
 (کلکم راع و کلکم مسؤل عن رعیتہ) در معنی سی بیان قیلنور * (اوشبو اوکرتمک
 خصوصتک ایرلری یا آتا و آغالری مساهله قیلمه لر حال لرینی تفتیش قیلماق آنلرننک
 اختیار لرینه قویسه لر قیامت کوننده الله تعالی کا جواب کا قالب راهتسزلک و مشقت کا
 توشلر الله تعالی اینه در (یا ایها الذین آمنوا قوا انفسکم و اهلیکم نارا) معنی شریفی نی
 مفسرین ایتمشلرکم ای مؤمن لر اوزلرنک زنی و جماعت (اهل بیت) نکزنی اوت دن
 صاقلانکز یعنی اوزنکز اوتغه کرمادکا سبب بولغوچی ایذکو عمل لر نی قیلنکز
 و جماعتلرنک زکا بالالرنک زغه شریعت حکم لرینی علم و آداب و انصاف اویراتوب اوزنکزنی
 و آنلرنی قیامت کوننده عذابی بولاچاق تموغ اوتندین صاقلانکز دیمکدر (و دخی
 پیغمبرمز صلی الله علیه وسلم ایتمشلرکم (کلکم راع و کلکم مسؤل عن رعیتہ) دیو معنی
 شریفی سز ننگ بارچه نکز جماعت لرنک زکا صافی سز حدیث شریف ننگ مضمونی ننگ
 حاصلی آنلرغه علم و ادب اوکراتب آنلرننک سعادت دارین لرینه سبب اولنکز چونکه
 سز ننگ بارچه نکز آنلرننک نیندای حالده اولماقلرینه سبب بولغانسز قیامت کوننده
 صورالمش بولورسز اگر بخشش لغنی اویراتکان بولسه نکز سزکا بولور کوب کوب ثواب
 والا سزکا بولور الوغ الوغ حساب * احمیاء العلومده ذکر قیلده در قیامت کوننده آدم دن
 اؤل حق لرینی طلب قیلغوچی لر شول آدم ننگ بالالری جماعتلری بولور آنلر شول
 آدمنی ۲ الله تعالی حضورینه حاضر ایلاب اینورلر یارب بز ننگ اوچون اول ۳ آدمین
 حقزنی آغل چونکه اول آدم بز بلماکان نرسه نی بزکا اویراتمای بزکا حرام نرسه بیپردی
 بز بلماک بوننگ صوتکنده الله تعالی آنلر اوچون اول آدمنی قصاص قیلور (بس
 ایر بولغوچی کشی کا وهم آتا یا آغالرغه لازمدرکم علم اویراتدرمک و حلال دن
 رزقلندرکم و دخی خاتون لری و بالالری و طوغان لاری ننگ حال لرینی تیکشورمک مثلا

(۲) مثلا آتا (۳) یعنی آتا

کیمیم سالومده اسراف یوقمیدر واجنبیه طائفه لرینه ۴ تشبهه یوقمیدر شرع شریفده استقامت لری وارمیدر خصوصا بو زمان ده ۳ اکثر زنانه کیمیم باشقه خصوصه اسراف کوب کورنماکده در الله تعالی بارچه مزغه هر امرده عدالت واستقامت میسر ایلاسون

﴿ التنبیه الخامس عشر ﴾

خاتون لرغه شفقت لی بولماق و آنلر ایله بخشى معیشت قیلماق روشی نی بیانده (بیک بلکل کم ایر بولمش کشی خاتونینه وایو جماعت لرینه شفقت و مرحمتلی و خوش معامله لی بولوب آنلره جبر و ظلمدن صاقلانماق لری شرعاً بیک لازم اشدر دنیا و آخرت ننگ سعادتینه یعنی کسب و کارنده خیر و برکات ننگ دوامینه و آخرتده ثواب و درجات کا استحقاقینه سبدر خاتون لر ننگ عقل لری فاصر و صبر لری آز و مال لری ضعیف اولغانلقد ان الله تعالی ایرلر خاتونلرینه کورکاملک ایله ترکک قیلماق و آنلره مرهمت و مهر بانلو بولماق خصوصنده ایتده در (وعاشروهن بالمعروف) دیو معنی شریفی نی مفسرین ایتمشلر کم خاتون لر ننگه کورکام خلق ایله یومشاقلی ایله (یعنی نی روشچه اولسه ده نغقه و باشقه حق و خصوصلورنده بخشیق ایله) ترکک قیلنکیز (خاتونلره شفقتلی بولماق حقنده قرآن عظیمده بوندان باشقه هم آیه کریمه بیان قیلنمشدور (خاتون و کنیزک لره شفقتلی بولماق و نمازنی بلا ترک ادا قیلماق خصوصنده پیغمبرمز محمد المصطفی صلی الله علیه وسلم ننگ شریف عمر لری ننگ اخیرنده آخر وصیت لری بو ایدی کم امام غزالی رحمه الله ذکر قیله در شول وصیت نی مبارکتلی توتلقغاچمه و مبارک سوز لری ایشتولمای تورغان بولغاچمه ایتمشلر کم (الصلوة الصلوة و ما ملکت ایمانکم لا تکفوه مالا یطیقون الله الله فی النساء فانهن عوان فی ایدیکم الخ) معنی شریفی ننگ حاصلی بیش وقت نمازنی وقتنده اوقنکیز بیش وقت نمازنی وقتنده اوقنکیز (ودعی قل و کنیزکلر ننگز ننگ حقلرینی اوته نکز آنلره جبر و ظلم قیلمانکیز آنلره طاقت و کوچ لری یتماگان خدمت و اشنی اشلاتمانکیز (ودعی خاتونلر حقنده الله تعالی دن قورقنکیز یعنی آنلره جبر و ظلم قیلمانکیز آنلره مرحمتلی بولوب آنلر ایله بخشى ترکک قیلنکیز آننگ اوچون اول خاتونلر سز قولنکیزده اسیرلردر (نصاب الاخبار ده هم مذکوردر رسول الله صلی الله علیه وسلم ایتمشلر کم (لا یزال جبرائیل علیه السلام یوصینی فی امر النساء حتی ظننت انه سیحرم طلاقهن) معنی شریفی جبرائیل علیه السلام خاتونلر امرنده یعنی آنلره شفقتلی مرحمتلی بولماق بخشیق قیلماق حقنده همیشه منگا وصیت (امر) قیلور بولدی حتی من گمان قیلدوم جبرائیل علیه السلام خاتونلر نی طلاق قیلماقنی حرام قیلادور دیو (احیاء العلوم)ینه ایتادر بیک بلکل کم خاتونلره کورکام خلقلی بولماق خاتونلره جبر و ظلم قیلماق و غنه توکلدر بلکه خاتونلر ننگ ادا سنه ایرلر ننگ تحمل قیلماق لری جدا قیلریدور خاتونلر ننگ

آپيغ لری چقوب ينگلايمش خقلانمش وقتلرنده آنلره حلم لك بومشاقلق قيلماقدر
 (نناك پيغمبرم صلى الله عليه وسلم مبرك خاتونلری ايله ايتولكان روشچه كوركام
 نركلك وخوش معامله قيلمشدور چونكه خاتونلر ايله يخشى معاشرت قيلسه لير ايرلر
 الوغ ثواب وكوب اجرلر بولاچاقدور (رسول الله صلى الله عليه وسلم ايتمشكم (من صبر
 على سوء خلق امرأته اعطاه الله تعالى من الاجر مثل ما اعطى على ايوب على بلائه) ديو
 بو حديث شريفنك معنى سى ذكر قيلندى (ودخى خاتونلرغه بومشاقلق وخلقلى
 بولماق هم وسط درجه ده اولماق تيوشدور (اما شرعا منكر ومكروه اشلر آنلرده كورنسه
 غيرت لاندور (خاتون قز طائفه سنده خلق سزلق وعقلا قسقهلق غالب دور ومع ذلك
 (لاخير فيهن ولا بد منهن) ديمشلدور يعنى آنلرده يخشيلق بوق (يعنى بارچه سنده)
 وآنلردن باشقه تورماق ممكن توكل امام شافعى رحمه الله تعالى ايتمشدور كم *

ان النساء شياطين خلقن لنا * نعوذ بالله من شر الشياطين

يعنى خاتونلر بزنيك اوچون يارادلمش شيطانلردر الله تعالى كا صفغانم شيطانلرنك
 ياوزلقلرندين (بو بيت ظاهرندن مصروفى مأول بولسه كراك امام مذكور رحمه الله نك
 غرضى بارچه خاتون يخشى بولمايدور آنلرنك ياوزلارى هم بولادور ديمكدور
 اما بارچه خاتون غه اول يمان اسمنى ايتماك دكلر چونكه ايرلردن وهم خاتونلردن
 يامان ويخشى لرى كويدور (بر آدم اوشبو بيت كا ملاطفه قيلوب جواب ويومشدور
 ان النساء رباحين خلقن لكم * وكلكم يشتهى شم الرياحين

يعنى خاتونلر ايرلر اوچون يارادلمش ايسلى كل لاردر سزنيك بارچه نكز ايسلى كلنى
 ايسناما كا آرزو قيله (تلايدور * (خاتونلر خصوصنده بر قصهء خوش حصه يازلماق
 مناسب كوردى (خزينة الاصفياء كتابنده مذكور در كم فارسى عبارسى نك ترجمه سى
 بو طريقه در بصره شهرى نك بر زكى (اوتكون زيرك) كشى سى وليه خاتون حضرت
 رابعه رحمها الله تعالى كا ايتمشدور كم ايرلرده خاتونلرده بولماغان اوچ تورلى
 خاصيت و آرتوقلق واردر (اؤل ايرلر عقلمده كامللر اما خاتونلر عقلمده كيملر شونك
 اوچون بر اشكا كواه بولغان وقتده ايكي خاتون بر اير اورننه تورادر (ايكنچسى
 خاتونلر دين خصوصنده هم ايرلردين كيملردر چونكه خاتونلر بارچه آيده نچه كونلر
 (حيض كوركان لك سببلى) نماز سز بولالر (اوچونچى هيچ بير خاتون پيغمبرلك درجه سينه
 ايرشكانى بوق پيغمبرلر ايرلردن بولمشدور (بعد حضرت رابعه ايركا درست ايتنه سن
 سن ديكانچه ديمشدور ليكن شونداق بولسه ده خاتونلرده هم ايرلرده بولماغان اوچ تورلى
 خاصيت و آرتوقلق وارد ديمشدور (اؤل دنيا ده (الوغ) مشقت ومخت ايرلر اوسنونك

(۲) النساء كلمه سنده گى لام عهد اوچون اولسه كرك فافهم (منده)

بوله در بواش ایرلرده گنه بولمیش عیب ایکنچی هیچ بر خاتون تنگرتک دعواسی قیلغانی
 یوق بو الوغ ادب سزلک و احمق لق ایرلردن کورنمشدن او چونچی پیغمبرلر و اولیاء
 و صدیق و شهیدلر خاتون لردن توغب خاتونلر ایفاکنده تربیه لنوب اوسمش لردن دیو
 بیگ معقول جواب الزامی اینمشدن * (بلکل کم تفسیر کتابلرنده بیان قیلده در ایرلرکا
 خاص بولغوی فضل (آرتوقلق) اوشبولردن پیغمبر و پادشاه بولماق عقل و فکر و تدبیرده
 کامل بولماق الوغ عالم بولمق عدو ایله جهاد قیلماق قوت لو (کوچلی) بولماق ایکن
 ایر شاهدک کا قبول قیلنماق روزه و نمازنی بارچه زمانده ادا لری صحیح (درست)
 بولماق اذان اینتمک خطبه اوقماق امام بولماق نمازنی جماعت ایله اوقماق جمعه
 و ایکی عید نمازینی اوقماق طلاق قیلماق و طلاقدن قایتماق و نکاحلنمق ایرلر اختیارنده
 بولماق بر ایرکا تورت کچه خاتون آلو جائز بولماق اما خاتون لرغه بردن آرتوق ایر
 حرام در ایری تریک ایکن وقتده ایر بولمیش کشی خاتونی غه رئیس (باش) بولماق
 میراث ده خاتون لردن بر الوش آرتوق آلماق * بعض صورتده مثلا میت دن فقط بر
 اوغل قالسه عصبه بولوب) بارچه مالنی آلماق (اما قز بالا قالسه بارچه مالنی آلمایدن
 بلکه میت ننگ قریب لرینه هم ویرلور ایرلرده عدت صاقلماق یوقدر جماعتی ننگ
 وفاتی یا طلاق بعدنده عدت سزینه نکاح لنور (الله تعالی اوشبو امرلر ایله ایرلرنی
 خاتونلرغه آرتوق قیلمشدن ننگ کلام کریمنده اینده در (الرجال قوامون علی النساء بما
 فضل الله بعضهم علی بعض) معنی شریفی ایرلر خاتون حالنده نهی و تأدیب ایلان
 قائم لردن و آنلره غالب و مسلط لردن پادشاه ننگ تحت تصرفند اغی خلق لرینه تسلط
 و قیامی کبی شول نرسه سبیلی قائم و مسلط لردن کم الله تعالی ایرلرننگ بعض لرینی
 آرتوق قیلدی بعض خاتونلرغه * خاتون لرننگ خلق سولق لرینه ایرلرننگ صبر
 و چداماننگ کورکام و ایند گو اش بولماقی خصوصنده شرح اربعین نوویه
 مجالس سنیه ده اینده در عربی عباره سیننگ ترجمه سی بو طریقه در (خلیفه ثانیه حضرت
 عمر رضی الله عنه ننگ حضور شریف لرینه بر ایر خاتونی ننگ خلق سولقندن شکایت
 قیلماغه زارلانماغه باروب حضرت عمر ننگ ایشک یانینه کیلوب قولاق صالسه حضرت
 عمر ننگ مکرمه خاتونی حضرت عمرکا تل اوزاتوب تورلی سوزلر ایتکانی فی ایشدوب
 حضرت عمر خاتونینه قارشو هیچ برسوز ایتمای صبر قیلغانی فی بلوب حضرت عمر ننگ
 ایوندین چقغانی فی کوتمای قایتوب کیتوب بر آزکنکانی صونکنده حضرت عمر زارلانماغه
 کیلمش ایرنی چاقروب آلوب نه اوچون کلدنک ایدی دیو صور اغانی بعدنده ایر

ایتمشدرکم خاتونمنك خلقسزلقندین سنكازارلانماغه کیلوب ایدوم بعد سننك خاتوننك
 هم منم خاتونم کبی اولغانی نی بلوب خلقسز خاتون منده گنه توکل ایرکان حضرت عمرنك
 هالی هم منم حالم کبی ایکان دیو هیرتلا نوب گتمش ایدم دیمشدر (بعد حضرت عمر
 رضی الله عنه اول ایرکا ایتمشدرکم خاتونمنك منكا کوب حق (وخدمت) لری بارشول سببین
 خاتونمنك خلقینه صبر قیلانم چدا یمن قارشو دشمایمن دیمشدر (خاتونم منكا آش
 ایتمك وکومچ پشرا دور اوستوم باشمنی یوادر وبالاهه سوت ایوزادور اوشبو خدمتلی
 آنکا شرعا واجب بولمسه ده بو خدمتلی منكا قیلهدر (ودخی خاتونم سببلی هرام اشدان
 صاقلانانم شوشی خدمتلی اوچون خاتونمنك خلق و فعلینه صبر قیلانم تحمل
 ایدانم دیمشدر (صونکره خاتونننکین زارلانماغه کیلمش ایر هم ایتمشدرکم یا
 امیر المؤمنین منم جماعتم هم شول خدمتلی منكا اشلای در دیو (بعد حضرت عمر رضی الله
 عنه ایتمشدرکم خاتوننك خلق و فعلینه صبر قیلغل تحمل ایتمک چداغل دنیا بولسه
 آزغنه و قتلغ یورط اوزنك بیگراک کورکام خلقلی بولغل الله تعالی قاشنده کوب ثواب
 و اجرلر تابارسن دیو وعظ و نصیحت قیلوب یبارمشدر (ای مؤمن لر هر کم جماعتنه اوشبو
 روشقه بولماق تیوشدور عقل و فکری کشیکا بو قصه دن کوب حصه و فائده آلمق و کوب
 معنی و عبرت تابمق ممکندور (ودخی عوارف المعارفه مذکوردر کم عربی عباره سیننك
 حاصل معنی سی بو طریقه در (یونس علی نبینا وعلیه السلام غه بعض آدملر کیلمشدر
 ایکان بعد حضرت یونس آنلرنی قوناق قیلماقچی بولوب ایوبینه کروب چقوب یورکانده
 حضرت یونس ننگ خاتونی تل اوزایتوب اذا قیلغانی نی و حضرت یونس خاتونینه قارشو
 سوز ایتمای یورگاننی قوناقلری فهم لب بلوب عجب کاقالوب حضرت یونس دن بوننك
 حکمتی نی صوراماغه قورقب طارنسه لرده سنکره (حضرت یونس ایتمشدرکم سز بو
 مالکا هجیکا قالمانکز چونکه من الله تعالی دن صوراب ایدوم یارب اگر بنی قیامته
 عقاب قیلماق بولسانك عقابمنی دنیا ده و قتمدوق ایرشدرسنه دیو (بعد الله تعالی بنکا
 ایتدی سننك عذابنك فلان کشی قزی بولور شونی نکاهلنکل دیوبعد من شونی نکاهلنکم
 خلقینی بلد نکز صونکره من آننك خلق و فعلینه صبر قیلانم آنکا سوز دشمای من دیمشدر
 (بو قصه پر حصه دن هم فکری آدمکا کوب کوب معنی و عبرت آلماق ممکند ایر بولش کشی
 جماعتی ننگ سو خلقنه صبر قیلسه یعنی تل اوزایتو کبی خلق سزاق لرینه چدا سه قیامت
 کونده شول ایرننك مشقتی آزارق اولوب الوغ راحت لرکا ایرشماکی الله تعالی دن
 امیددر (ای کورکام خلقلی صبر و عقلی عزیز مؤمن لر خاتون لرننك خفة عقل و اطالة
 لسان کبی خلقسزاق لرینه هر کم صبر قیلماق و چداماق تیوشدر اول ضعیفه خاتونلرننك
 غیرت لری ننگ غایه سی تل ایله در آنلر سزنی اورماق صوماق و باشقه روشقه جفالندر مقیدین

عاجزه سردر ﴿ فائده ﴾ خاتون لـ ايرلرينى تل ايلان اذا قيلماق الورغ گناه در

رسول الله صلى الله عليه وسلم ايتمشلر (اى امرأ؛ تؤدى زوجها بلسانها الا جعل الله

لسانها يوم القيمة سبعين ذراعا ثم عقدت خلف عنقها) معنى شريفى ننگ حاصلى قاير

خاتون كم تلى برله ايرى نى اذا قيلسه يامان سوزلر ايتوب رنجوتسه قيامت كوننده

الله تعالى اول خاتون ننگ تلى نى يتمش آرشين قيلور (اوزايتور) صنكره شول

اوزايمش تلى نى بويى ننگ آرتينه باغلانمش بولور يعنى شول روشچه عذاب قيلنور

ديمكدر حديث شريفى مساتبعده مذكوردر (خاتون لرغه شفقلى ومرحمتلى اولوب

بخشيلق قيلماق خصوصتك هم پيغمبرمز محمد المصطفى صلى الله عليه وسلم كا ايارماكز

لازمدر رسول الله صلى الله عليه وسلم ازواج مطهرة مكرمه ومترمه خاتون لرينه واهل

بيتنه زياده شفقلى ومهربانلى اولمشلردر (اعياء العلوم وآندن غير كتب حديثده

مذكوردر كم رسول الله عليه الصلوة والسلام ايتمشكم (اكمل المؤمنين ايماننا احسنهم خلقا

والطفهم باهله) ودخى ايتمشدر كم (خيركم خيركم لنسائه وانا خيركم لنسائى) معنى

شريفى ننگ حاصلى مؤمن لر ننگ ايمان يوزندن كامل راقى كوركام وبخشى غلقلى وجماعتلرينه

يومشاق ومرحمتلى راق بولغوجى كشيدير (سز ننگ اينكو وبخشيراقتكز خاتونينه اينكو

وبخشيراق بولغوجى نكزدر من هم جماعتمه اينكو وبخشيراقتكز من (اوشبو حديث لردن

مفهوم اولدر خاتونينه واهل بيتنه چير وظلم ايلاب بخشيلق قيلماغان كشى ننگ ايمانى

كامل توكلدر كيهچيلىك ليدير ويامان كشيدير ايمانك كيهچيلىك اولماق ويامان اسمنى آلماق

الورغ خسرتدر * (رسول الله صلى الله عليه وسلم ينه ايتمشلر كم (يوتى بالرجل من امتى

يوم القيمة وماله من حسنة ترجى له الجنة فيقول الرب تعالى ادخلوه الجنة فانه يرحم عياله

خط كر عن ابن مسعود معنى شريفى ننگ حاصلى قيامت كوننك منم امتدن بر آدمنى

كلنورمش بولور اوچماخغه كرمالكسب بولغوجى اوچماخ اميد قيلورلق بخشيلقى بولماغان

حالده بس الله تعالى ايتور اول آدمنى اوچماخغه كرتنكز چونكه اول آدم جماعتلرينه

مرحمت وشفقلى ايدى ديو (والحديث فى راموز الاحاديث) ﴿ فائده ﴾ هر كم خاتون

واهل بيتى نى تاشلاب كتماك مثلا بيش آلتى آى يا ۲ يا ۳ يا بوسدن آرتوق يل

نفته بيرماى يورمك بيك الورغ گناه در رسولمز صلى الله عليه وسلم ايتمشلر كم (ان

الهارب من عياله بمنزلة العبد الايق لا تقبل له صلوة ولا صيام حتى يرجع اليهم) ترجمة

شريفهسى درستلكده جماعه وبالالرندين قاچقوجى آنلر نى نفته سز تاشلاب كتكوجى

كشى خواجه سندن قاچمش قل كبيدر الله تعالى اول كشى ننگ نماز وروزه سنى قبول

قيلماز جماعت لرينه قايتقونچه * بوز مانك نفته يبارمايچه جماعتلرندين قاچوب يوركوجى لر

كوب ايشد لما كده در الله تعالى اوزى توفيق وانصاف و بىرسون جماعتلرون طاشلاب
 بور كوچى قاينه تور سده خىر و بركات تابماز فقيرلك هالندك قايتور (اى حرمئلو مؤمن
 جماعتنك (خاتوننك) ايله بخشى تورماق و جماعتنك ننگ خلقى و اطاعتلى بولماق نى
 استاسنك اولا اوزنك بخشى بولغل نفستكنى گناه لردن پاك قيلغل اوزنك ده استقامت
 بخشىلق اولسه انشاء الله جماعتنك اختيار سز بخشى بولور سننك بخشى لقنك جماعتنكا
 اثر و سرايت قيلور (اى عزيز بخشى لقنك كن در كسب و شغلنك ان كچ ايونكا قايتمشنك ده
 عادت ده قايتاچاق وقتن كوب زمان صونك غه قالب قايتماغل آدم لر سوؤ ظن قيلماز
 وقتده بخشى حال و صورتده قايتوب جماعت و بالالرنكنى شاد قيلغل بعد جماعتنك
 خلقلى و اطاعتلى اولوب ايونكا خىر و بركات ياغمورى هميشه ياغار (الوغ عالم بلكه
 اوليساء الله دن شوشى نصيحت لر ايشد لمش در امام شعرانى رحمه الله (لواقع
 الانوار القدسيه) اسملى ككتابنده على الخواص اسملى ولى الله استاذندن نقل
 قيلوب ايتده در (فان اردت يا اذى استقامه زوجك فى الاخلاق فاستقم مع الله فيما بينك
 و بينه قال وهذا امر قد غفله غالب الناس فصاروا يشكون من اخلاق زوجاتهم ولا يتنبهون
 لنفوسهم ولو انهم عرفوا ما قلناه لرجعوا لنفوسهم فاستقاموا فى اخلاقها فاستقامت اخلاق
 نسائهم الخ) اى عزيز مؤمن اوشبولرننك معنى سنى بر عالم دن صوراب بلور سن تاكه
 بلماذك نك نى علماء دن صوراب بلما كاعادت قيلور سن (السؤال مفتاح خزائن العلم) ديمشدر
 يعنى بلما دكى نرسه نى صوراماق علم خزينه لر يننك اچكچى در مقصود بلما دكى مسئله نى
 صوراماق علم نك آرتماقينه سبب در *

التنبیه السادسة عشر

نكاح و طلاقده بولغوچى بعض فوائد و حكمنى بيانده

بلكل كم جماعت لنمك يعنى قز خاتون نى نكاملنك مشر و عدر الله تعالى ايتده در (فانكحو
 ما طاب لكم من النساء مثنى وثلاث ورباع) معنى شريفى نكاملنوكز اورنكز ناخوش بولغوچى
 خاتونلردن ايكى نى يا اوچنى يا كه دورت نى (وهم طلاق قيلماغه) يعنى خاتونى نى
 نكاحندن چقارماغه (الوغ سبب بولسه طلاق قيلماق هم مشر و عدر الله تعالى ايتده در
 (ولا جناح عليكم ان تطلقتم النساء) معنى شريفى سز كا گناه يو قدر اكر خاتون لرنكز نى طلاق
 قيلسه نكز الله تعالى ينه ايتده در (الطلاق مرتان) معنى شريفى طلاق رجعى ايكى مرتبه
 طلاقدر هر كم خاتونى نى بر يا ايكى مرتبه طلاق قيلسه بعده شول طلاقندن قايتسه
 ايكنچى ابركا نكاح دن باشقه اولسى ايرينه نگاهى درست بولور (الله تعالى ينه ايتده در

(فان طلقها فلا تحل له من بعد حتى تنكح زوجا غيره) معنی شریفی اگر خاتون ننگ ایری
ایکی طلاق قیلغانی صوتکنده ینه طلاق قیلسه بس بو اوچکا چیلومش طلاق صوتکنده
ایکچی ایرکانکاملانمایچه اولسکی ایرینه حلال (ودرست) بولماس (ودفی بلکل کم
جماعتلنمک) (اویلانمک) الله تعالی ننگ بندله رینه الوغ رهمتیدور چونکه خاتون سبیلی
ایر اوزینی حرامدن صاقلار وبعض آدم لر خاتون سبیلی الوغ دولنکا ایرشورلر
خاتون ایونی تریبه قیلور ایری ایوده بولماغانده ایری ننگ مال و نرسه لرینی صاقلار
ایرینی باشقه خدمت لری ایله هم شاد ایلار جماعتلنوده ایرلر اوچون و ایرکانکاملنوده
خاتونلر اوچون کوب حکمت و فائده لر واردر شوننگ اوچون رسول الله صلی الله
علیه وسلم ایتمشلرکم (شرارکم عزابکم) ینه ایتمشلرکم (رکعتان من متأهل خیر من سبعین
رکعة من غیر متأهل) دیو شریف ترجمه لریننگ حاصلی سز ننگ یاوزنکز جماعتلنماکا
کوچی ایرشه توروب جماعتلنمایچه گناهغه توشوب یورکوچیلر نکر در جماعت لی کشیننگ
ایکی رکعت نمازی جماعت سز کشی ننگ ۷۵ رکعات نمازندین خیر لی راک آرتوغراق در
(چونکه جماعتی وار کشی کونکلی نی طنج قیلوب خضوع و خشوع و کامل اخلاص ایله اوقماتی
متمل در (واوشاند اوق سبب تابولغانده طلاق قیلماق (یعنی خاتونی نی نکاحندن چقارماق)
بو هم الله تعالی ننگ بندله رینه الوغ رهمتی در (چونکه بعض خاتون لر مثلا صالحه
(ایدکو) اولوب ایری فاسق (بیگ یمان) اولسه ایرندن جبر و ظلم لر کورسه شونداق
ایرننگ نکاحنده بولماق صالحه خاتون ننگ دین و دنیا سینه ضرری ایرشکانلک دن خاتون
آیرلماغه محتاجه و مضطره بولوب الوغ قایغوده کون کچرور (بس اوشبوننگ کیی سبیلر
بولغانلقدن خاتون آیرلسه شونداق ایرننگ نکاحندن خاتون ننگ چقماق بر الوغ بلادن
قوتلماق اولوب اول خاتون حقنده آیرلماق الله تعالی ننگ الوغ رهمتی در (وبعض
صورتلرده تیز درکم بیانی کیلور ایرکا جماعتی نی نکاحندن چقارماق لازم بولور بس
ایرننگ اطاعت سز فاسقه یمان خاتوندین قوتلماق شول ایر حقنده الله تعالی ننگ الوغ
رهمتی در (ایر یاخاتون غه آیرلشماق لازم بوله تورب اکر طلاق مشروع و رخصت
بولسه ایدی ایر یاخاتون عمر لری بوینچه مشقت و خسرتده بولور لر ایدی (ودفی
بو تقدیرده ایر یاخاتون ده فتنه کا (یعنی بیگ الوغ گناهغه) مبتلا اولماق بولور ایدی
طلاق ننگ مشروع عینی محاسن اسلامدن در دین اسلام ننگ حقلقی علامت لر نندن در
(بیگ بلکل کم خاتون نی طلاق قیلماق (آیرماق) شریعت مزده مباح اش بولسه ده الله
تعالی خوش کورماکان اش ورننک رسول الله صلی الله علیه وسلم ایتمشکم (ابغض المباحات
الی الله تعالی الطلاق) معنی شریفی شرعا درست بولمش نرسه لر ننگ الله تعالی خوش
کورماکانرا کسی طلاق در بعض و اینده (ابغض الحلال الی الله الطلاق) وار دبولمش در مثالی بر در

(رسول الله عليه الصلوة والسلام ينه ايتمشلرکم) تزوجوا ولا تطلقوا فان الطلاق يهتر منه العرش) معنى شريفى جماعت لننکزولسکن طلاق قيلمانکز چونکه طلاقدان (يعنى طلاق سببلى) عرش تترار (مشکات المصابيح ده هف کورد رسول الله صلى الله عليه وسلم ايتمشلرکم) يامعادما خلق الله شيئاً على وجه الارض احب اليه من العتاق ولا خلق الله شيئاً على وجه الارض ابغض اليه من الطلاق) معنى شريفى ننگ حاصلى الله تعالى ير يورنده قل آزاد قيلماقدن سوکلى راک نرسه ياراتمادى ودى ير يورنده طلاقدان باشقه خوش کورماگان راک نرسه ياراتمادى (مگر دين ياکه دنيا جهتدين خاتونى نى طلاق قيلماق لازم بولسه بوتقد يرده طلاق قيلسه ايرننگ اختيارنده دور آيرماغه الوغ سبب اولماغانده آيرماق خطادر الله تعالى ايتنه دور (فان اطعنكم فلا تبغوا عليهن سبيلا) معنى شريفى اگر خاتونلرنکز سرکا اطاعتلى بولسه بس آنلرنى آيرماغه حيله ازلامانکز ديو تفسير قيلمشلر در (خاتونى نى طلاق قيلماغه دنيا جهتدين بولغوچى سبب مثلاً ايرننگ خاتونى غه محبتى بولمسه ياکه خاتون ايرى ننگ مالى نى هميشه اسرافى قيلسه مثلاً ايرى ننگ رخصتدين باشقه مجلسلر ياصاب مال تلقى قيلسه ياکه ايرينه اطاعتلى بولمسه ياکه باشقه جهتدين خيانتلى بولسه ايرى الوغ وعظ ونصيحت قيلوبنده شول خطالرندين طيولمسه بوتقد يرده اير بالضروره طلاق قيلسه قيلور اختيارليدر) اما جماعتى نى تفريق غه (آيرماغه) دين جهتدين بولغوچى سبب (خاتونى اگر بش وقت نماز او قماشه جنب لکدن يا حيض کيسولگاندين سنکره غسل قيلماسه (پاکنماسه) ياکه ايوندين ايرننگ رخصتدين باشقه چقوب يورسه ياط ايرلردن قاشماسه يا آنلر ايله هزل ايلاب سويلاشسه ايرينه يامان سوزلر ايتسه اطاعت قيلماسه الوغ وعظ وکوب اوگوت لر ايله ده شول گناه وخطالرندين توبه قيلماسه (طيولماسه) بوتقد يرده هم اير جماعتى نى نگاهندن چقارسه اختيارليدر * (طلاق قيلماغه الوغ سبب اولسه طلاق وقتنده خاتون غه تيوشلى ۲ حقى نى ويروب جبر وظلم قيلمايچه تفريق تيوشدر مثلاً عدتى تمام اولغانچه نفقه لك وسكى (طورماغه اورون) حاضر قيلور (وکسوه) کيم تابشدر (اگر خاتون حسن اختيارى ايله نفقه عده ومؤنه سكى وکسوه دن کيچسه صوراماسه اختيارليدر (اوشبو اوج تورلى نرسه نى آيرلاچاق خاتون ايرندن صوراسه ايرکا ويرمک واجبدر ۲ الله تعالى ايتهدر (فامساك بمعروف او تسريح باحسان) ديومعنى شريفى ايکى طلاقدن سنکره طلاقدن قايتوب نگاهننگ حقلى رينى رعايه قيلوب ينگادن نکاح قيلور سز ياکه هف کور اوج تورلى حقى نى ويروب آيرغان سونکنده آدم لر نفرت لنمسون ديوب خطا وعيب لر ينى هيچ کما سويلمايچه طلاق قيلغان کويچه قالد رماقدر (يعنى قالد ررسز (بيگ بلکل کم خاتون آيرماغه الوغ سبب بولماغانده آيرماق خطادر چونکه بواش ايوانچى بورلماغه وبالا بولسه ايکنچى

آنا قولینه توشوب قدر و حرمتی و هر توری تربیه سی کیهچکلی اولوب و بوندن باشقه آفته لکا غالباً سبب اولماقی هر کمننگ معلومی در اگر چه بعض کسی حقنه گناه غیر بولسه ده (ودفی بلکل کم الوغ سبب بولماغانده خاتون لر ایرلرندین پلاق صوراماق لری یعنی منی آبرغل بیبارکل دیوب تلامک لری الوغ خطا گناه در (رسول الله صلی الله علیه وسلم اینته شلر) ایما امرأة سألت زوجها الطلاق من غیر ما بأس فحرام علیها راجحة الجنه) معنی شریفی ننگ حاصلی قایو خاتون کم ایردن آیرماقنی صوراسه آیرماغه بیک الوغ حاجت و ضروره و سبب بولودن باشقه بس اول خاتون غه اوجماخ ایسی حرام بولور (یعنی اوجماخ غه دخول اولی ایله کرماس یا که اصلاً کرماس اگر اوشبونی استحلال قیلسه * کذا قالوا *) خاتون ایردن پلاق صوراماقه جائز بولور اگر ایری ننگ نکاحنده تورغان تقدیرده اوزینه فرض و واجب بولمش عمل لرنی قیله آلماسه شول ایرننگ نکاحنده بولغانلقی سببندن * (یا که ایری حقنه قیلماق واجب بولمش اشلرنی قیله آلمای الوغ گناه غه توشماکدین خوف قیلسه (قورقسه) شوشنداق سبب بولغانده پلاق صوراماقه حدیث شریف دن مفهوم بوله در دیمشدر * ﴿ فائدة مهمة ﴾ بلمک تیوشدر کم هر کم خاتونی فی اوج مرتبه پلاق قیلمش بولسه اول اوج پلاق بر وقتده بولمایبچه اوج وقتده بولسه ده مثلاً بر کسی خاتونی ایله یکرمن یا که اوتوز یل عمر سوریه شول عمر اچنده پلاق لفظی اوج مرتبه ایتمش اوچکا جیولمش بولسه شول خاتون غه نکاح یانکارتوب اولکی ایرینه جماعه بولماقی درست و حلال بولماز مکر شول خاتون ایکنچی ایرکا نکاحنتوب بعد اول ایکنچی ایر پلاق قیلسه عدتی تولغانی بعدنده اولکی ایرینه نکاحلنماکی درست بولور (اوشبو مسئله دن عوام الناس ننگ کوبراکی غافل لردر دیو ظن قیلننه در آنلرننگ بعض لری اوج پلاق بولماغه بر وقتده غنه اوج مرتبه بولماقی کرک دیوب بلورلر ایمش (طلاق مسئله لری دقتلی مسئله در علماء دن صوراب عمل تیوشدر) معاصر لر مژدن کوب عالم کامل لرننگ عقود ثلاثه حقنه کتابلری واردر خواص و عوام الناس فهم قیلورلر ترکی تلی ایله نکاح و طلاق و یمین مسئله لرینی آچق بیان قیلمشدر هر بی کتاب لرنی اوقماغه قادر بولماغان کشیلر طلاق مسئله لرینی شول کتابلردن قاراب فائده لنمک ممکندر شکر الله مساعیهم *

﴿التنبیه السابع عشر﴾

خاتونلر اوزلرینه حاجت مسئله لرنی بلمسه لر ایرلری اویراتمک لازمدر (بیک بلکل کم

احیاء العلوم و آندان باشقه کتابلرده اینته در تأهل لنگوچی یعنی جماعت لنگوچی (اویلا لنگوچی) کشی کا لازمه در حیض و نفاس علمینی و آننگ حکملرینی اوبرانوب بلوب خاتونینه اوبراتمک الله تعالی اینته در (قوا انفسکم و اهلیکم نارا) دیومعنی شریفی ای مؤمن لر اوز لر نکزنی و جماعه — ت لر نکزنی اوطن صاقلانک ز جماعه و اهل بیت فی اوطن صاقلانک آنلره شریعت حکم لرینی و دینده بولغوچی علم و ادب لرنی اوبراتمک ایله بولور دیو علماء بیان قیلمشلردر بوننگ بیانی یوقاری ده اوتدی (بلکل کم حیض و نفاس و استحاضه حکملرینی ایر خاتونینه اوبراتماکی بو روشچه بولور حیض و نفاس و استحاضه دیوب نیندای قانغه ایتلور و شول و قتلرده نیندای عمل فی قیلماق درست بولور یا بولماس حیض و نفاس کیسولگان (توقتاغان) صونکنده قابو و قنده غسل قیلور (یوونور پاکلانور) و فی روشچه نماز و روزه فی قضا قیلور و اول و قتلرده نماز اوقماق روزه توقماق درست بولماس و بوندان باشقه کراکلی مسئله لرنی اوبراتور * (حیض و نفاس مسئله لرینی ایر اوزی بلوب یا که علماء دن صوراب خاتونینه اوبراتسه خاتون شول مسئله لرنی اوبرانماکا ایوندین چقماقی درست بولماس * (ایر بولمش کشی علمادن صوراب اوبرانوب بولسه ده شول مسئله لرنی اوبراتسه خاتون اوزینه حاجت مسئله لرنی اوبرانمک اوچون ایوندین چقماقی درست بولور * (دین مسئله لرینی اوبرانمک اوچون چقغاند هم زینت لی کییم لرینی کیماینچه ایرلرننگ کونکل و کوزلری توشمای تورغان صفت ایله چقار (خاتون اوزینه حاجت مسئله لرنی بلمسه بوتقدیرده اگر ایر خاتونی فی مسئله اوبرانمک اوچون ایودن چقودن منع قیلسه (چقارماسه) گناهی بولور (اگر ایر و خاتون حیض مسئله لرینی بلمسه لر هر ایکای گناهی بولور لر چونکه حیض و نفاس کیسولسه نماز اوقماقنی بلمایینچه ذمه سینه فرض بولمش نمازنی اوقمای یورسه بیک الوغ گناهغه توشما کینه سبب بولور

(۴) اخذ علینا العهود ان نعلم عیالنا من الزوجات و الخدام الآداب الشرعیة و لا نخوهم الی غیرنا من الأجانب فانا نحن المطالبون بذلك دون غیرنا قال تعالی و انذر عشیرتک الاقربین فی الخروج الی الأجانب لتتعلموا منهم آفات لا تحصى و الله غفور رحیم * من کتاب البحر المورود فی الموائیق و العهود من نفسه للامام الشعرائی

حاجت علم اکر بود برزن * کس ندارد بیان او کردن
بضرور از برای او کوشد * موزه کهنه بیسا پوشد
میکند چادر درشت به بر * نیز کهنه کلیم بر چادر
هم یکی چشم خویش باید بست * گیرد آنکه عصای اندر دست
پشت خود رادو تا کند آنگاه * چون عجزه دراید اندر راه
مسلك التقى

(صاحب الطريقة الحمديه امام بركوى رحمه الله زهرة المتأهلين) اسملى كتابنده ايتنه در
 (فقد اتفق الفقهاء على فرضية علم على كل من آمن بالله واليوم الآخر من نسوة ورجال
 فمعرفة الدماء المختصة بالنساء واجبة عليهن وعلى الأزواج والاولياء الخ) ۲ معنى سى
 تحقيق مجتهد لر اتفاق قيلد يلسر خاتون لردن ايرلردن بارجه مؤمن كا دين علمسى فى
 اويرانماك ننگ فرضلقينه خاتون لرغه خاص بولغوچى قانلر فى (حيض قانى مى يا نفاس
 قانى مى ياكه استحضاه قانى ميدور وقتلرنده هم توسلر ايله) طانيمات خاتون لرغه وهم
 (خاتونلرينه بالالرينه اوكرتمك اوچون ايرلرينه وهم خاتون قزنىك ولى لرينه) (آتا يا آغا
 انى لر كى) بلمك طانيمات واجبدور (اكر مسئله لرينى بلمس لر كناهلى بولور لر) (بو
 خصوصه بركوى رحمه الله كوب سوز سويلامشدور تفصيلنى طالب مذكور كتابغه نظر
 قيلور) (اى مؤمنلر مذكور مسئله لر فى بلمك اويرانمك لازمدر اويرانوده مساهله واعتبار
 سزلق قيلماق الوغ خطادر) (بللكم خصوصا اوشبو زمانده الوغ عربى كتابلردن ترك
 واوزمى ننگ مملكت ننگ الوغ عالم لرى تركى تلينه ترجمه قيلمش كتاب كوبدور
 حيض و نفاس واستحضاه و بزلردن باشقه شريعت حكم لرينى آسان و بينكل ايلاب بيان
 قيلمشلردر عربى كتابدن معنى آماغه قادر بولماغان يازو تانيغوچى ذهنى وار آدم
 شول كتابلردن قاراب اوزينه حاجت مسئله لر فى بلمك ممكندر) (ذكر قيلنمش امام
 بركوى حضرت ننگ تركچمه وصايا كتابى واردر ايمان واسلام و بوندن غير مسائل واحكامنى
 تركى تلى ايله آچق قيلوب بيان ايلامشدر) (اول كتابنى هر كم اوقماق وبالالرينه
 اوقتماق بيك تيوشدور اثرلى عجب مبارك كتابدور) (جواهر بهيه اسملى شرمى هم
 واردر وصايا كتابى ننگ مجمل راق اوروون لرين آسان ايلاب بيك كوركام تفصيل
 قيلمشدور) (ودخى معاصر مژدن برفاضل كامل ذات ننگ ترجمه المسائل وجواب المسائل
 اسمنده اوز تلمز ايله هر كم فهم قيلور لق ايلاب هر كمكا بلمك لازم اولغوچى مسائل
 اعتقادية وفرعيه دن جمع قيلوب مسائل حيض و نفاس واستحضاه فى عجيب آچق و بيك
 حاجتلى لرندن تفصيلا بيان قيلمشدور) (مذكور عالم اوز لغه مز ايله مسائل حيض
 و نفاسدن تفصيلا بيانده و رساله سيني تاليفده اوشبو (تنبيهات مهمه) نام رساله ننگ صاحب
 ۲ والبقية ولكن كان هذا فى زماننا هه جورا بل صار كان لم يكن شيئا مذكورا لا يفرقون
 بين الحيض والنفاس والاستحاضة ولا يميزون بين الصحيحة من الدماء والاطهار والفاضة
 ترى امثلهم يكتفى بالمتون المشهورة واكثر مسائل الدماء فيها مفقودة والكتب المتوسطة
 لا يملكها الا قليل والما لكون اكثرهم عن مطالعتها عاجز وعليل واكثر نسخها فى باب
 حيضها تحريف وتبديل لعدم الاشتغال به من دهر طويل وفى مسائله كثرة وصعوبة واختلافات
 وفى اختيار المشايخ وتصحيحهم ايضا مخالفت فاردت ان اصنف الخ انتهى بقدر الحاجة
 منه كتاب زهرة المتأهلين *

وجامعی سی کمترین بندہ گمان ابو الفاروق القرانی کا سبقہ قیلغانلقدن آنکا اکفنا واعتماد
 ایلاب بورسالہ مزده اول مسئلہ لردن کوب یازماقنی مناسب کورمادک ومع ذلك اجمالا
 بعض حکم لرینی انشاء الله بیان قیلماقمز امید دور (ذکر قیلنمش کتاب ورسالہ لردن
 غیر ہم علماء سابقین ومعاصرین مزدن اوز تلمز ایله مسائل دین نی جمع قیلوب مطبوع
 (یاصلمش) کتب ورسائل کوبس دور بارچه سندین استفادہ قیلماق لرینی رجا ایدامز
 (بعض آدم لرننک کوب زمان مدرسہ ده تورماق نصیب لری اولماغان لقدن عربی و فارسی
 کتاب لرینی مطالعه و فهم دن عاجز بولغوجی اخوة مسلمین کا شفقت و دینینہ اعانہ هر کم فهم
 قیلورلق قیلوب عربی و فارسی کتاب لرینی ترکی تلینہ ترجمہ قیلمش لردر بارچه سی ننگ
 نیت لری خیردر احیاء دین متین حفظ و ترویج شرع شریف الی یوم الدین در شکر الله
 مساعیهم و جعل الجنة مضاجعهم (مسائل حیض و نفاس و استحاضہ فی بلمک بیک مهم و لازم
 اولغانلقدن ینہ اعادہ کلام قیلہ مز ذکر قیلنمش ترجمہ المسائل کتابی ننگ صاحبی
 مسائل حیضنی بیان موضعندہ ایتہ در (معلوم اولسون ککہ من ظن ایدارم ککہ
 ۲ نسوہ زمان ننگ مسائل حیضدن بلمکی حیض اون کوندر نفاس قرق کوندر
 دیہ راک شول کونلرننگ ہمہ سندہ کراک فان کورسون ۲ صلوة و صومی بالکلیۃ ترک ایتماکدر
 عادت و طهر متخلل و استحاضہ و استمرار دم و سائر مسئلہ لا تعد لری تحقیق و ضبط
 و ایام دمنک بعض لرنده ترک اولنان صلواتی قضا و ایام طهر متخلل ننگ بعض لرنده
 اداء اولنان صومی اعادہ مسئلہ لرینی تدقیق و حفظدن غافل لردر انتہی (صاحب ہذہ
 الرسالة عبد فقیر ایتہ دور مصراع (غم خور کہ غم غم دین است) مضمون پنچہ عالم مذکور ننگ
 دین اسلام اوچون غم خورلقدن ایتمش اوشبو کلمات و جمل مسطورہ سی کلسی راست
 و حق در (من ظن ایدارم کہ خصوصا طائفة زنان هذا الزمان ده جهل غالب لک سببندن
 اقل مدت حیض و نفاس یا اکثر مدت لری نچہ کوندر بوقدر علمدن ہم عاریہ لری
 حد شماردن بیرون در الله تبارک و تعالی بارچه سی ننگ کونکل لرینہ فرض بولمش طلب
 علم محبتی فی القاء ایلاب دنیاغہ محبت دن ابعاد قیلغای ایدی (ترجمہ المسائل صاحبی
 ینہ ایتہ در (کلکم راع و کلکم مسقول عن رعیتہ) موجب پنچہ اولاد و خاتونلرہ حیض و نفاس
 و سائر احکام شرعیہ بی احکام و اتقان ایتماکدہ آباء و اجداد و ازواجہ تعلیم و افادہ فرض
 اولوب مساهلہ اولندقدہ مسؤل و مؤاخذ لردر الله موفق ایلیہ آمین افتہی کلامہ (اوشبو
 سوز لری ہم بیک راست موافق عقل و نقلدر (بیک بلکل کم حیض مسائل بیک مهم
 و حاجت مسئلہ لردن در چونکہ کوب حکم ده حیض مسئلہ لری نی بلمک کا توفیق قیلہ در مثلا
 (طلاق عدتی ننگ تمام اولماقی و کنیزک خاتون ننگ استبراسی تمام اولماقی و حیض
 وقتندہ جماع حرام بولماقی نماز و روزنہ ننگ درست بولماسلقتی قرآن اوقماقی و آنی

یعنی زمانہ خاتون لری

۲) کراک کورمسون لیاطو

توتماق جائز ایماسلکی اعتکافی و مسجد کا کرمک و طواف درست توکل لکی و بالغ بولماقتنک
 وقتنی بلمک کبیلر (ینه بلمکل کم بالغه قزلردن و خاتونلردن آوروی بولماوی توروب
 رحمندن و آلداغی عورتندن آغوجی کبیلکوچی قان هیض اسمندہ بولور (هیض
 کورور حالده نماز اوقماق و روزه توتماق درست بولماس (هیض تمام بولوب غسل
 یعنی یوسفغانی) صونکنده نیچه کون فالغاندر روزه سنی قضا قیلور (اما شول حالده
 قالمش نمازینی قضا قیلماز (ودخی هیض وقتندہ ایری ایله جماع قیلماق (یعنی برکا
 کیلمک) حرام بولور اما کندکن یوقاریدن توتماق یا اوپمک قوچماق بر اورننده
 یاتماق درست بولور (هرکم اول وقتندہ جماعنی حلال دیسه بعض علما اول کشیسا
 کفرلک ایله حکم قیلماشلردر (اگر هرکم خطالف ایله جماع وقتندہ جماع قیلسه صونکندن
 استغفار قیلماق (یعنی الله تعالی دن شول گناهی نی عفو قیلماقنی اوتنمک
 ایکنچی مرتبه اول اشنی قیلماستقه نیتلاب آندان طیولماق واجب بولور) ودخی هیض
 وقتنداغی خطا جماعسی هیض ننگ اول وقتندہ بولسه بر آلتون تنکه صدقه ویرمک (اگر
 هیض ننگ آخر وقتندہ بولسه یارطی آلتون صدقه ویرمک مستحبدر (بیک ثوابلی
 اشدر) (ودخی هیض حالده قرآن اوقماق و قرآن فی وآیه یازلمش تنکه یا باشقه
 نرسه نی توتماق درست بولماس مگر قرآن غه یابوشماغان بو نیچه ایله توتسه درست
 بولور (لکن یینک ایله توتماق مکروه تحریمی ایله مکروه بولور (ودخی اول وقتندہ
 مسجد کا کرمک و کعبه الله فی طواف قیلماق حرام بولور (ودخی اوچ مرتبه هیض کورمک
 ایله طلاق عدتی و کنیزک خاتون ننگ استبراسی تمام بولور (ودخی هیض کورمک
 قزننگ بالغه بولغانی ننگ علامتیدر (بلمکل کم هیض ننگ اینک کیمی اوچ کوندر کیچه سی
 ایله اینک کوب مدتی اون کوندر کیچه لری ایله * (اوچ کون هیض کورکان صونکنده
 اگر قان کیسلسه غسل قیلوب نماز اوقور (خاتون لرننگ هیضی اون کون دن تمام
 بولسه غسل قیلودن اول هم جماع حلال بولور و لکن غسل بعدندہ مستحبدر * (هیض
 اگر اون کوندن کیمده کیسلسه (توقتاسه) عادتی وار خاتون ننگ عادتینه هم توغری
 کیلسه ده شول وقتنداغی نماز ننگ اخیر وقتی قالب غسل قیلما نیچه (یا که شول اخیر
 وقتندہ غسل قیلوب تکبیر تحریمه قیلورلق وقت اوتما نیچه جماع حلال بولماز (بس
 نماز ننگ مستحب بولش اخیر وقتندہ غسل قیلوب تکبیر تحریمه قیلورلق وقت بولوب
 هنوز قان کیلماسه ایکنچی نماز وقتی کرکچ جماع حلال بولور (مثلا بر خاتون ننگ
 قانی سکر کون کورکان صونکنده او یله وقتندہ کیسلدی شول خاتون او یله نمازی ننگ اخیر
 وقتندہ غسل قیلسه یا که قیلماسه ده غسل قیلوب نماز غه کرشوب قالورلق اخیر وقت
 قالسه بعد او یله وقتی چغغان صونکنده شول خاتون غه یقین لاق قیلماق درست بولور *

(هیض ننگ کم مدتی (چیکی) یا که کوب مدتی آراستده قان سز کون لر بولسه اول کون لر هم هیض حکمنده بولور (ودخی خاتونلرننگ بالا تابقانلری صونکنده بولغوچی قان نفاس اسمند بولور (نفاس ننگ اینک کوب مدتی قرق کوندر (اما کیمینه چیک یوقدر بر ساعتدن یا که بر کوندن کیسلسه هم ممکندر (نفاس قانی قایو وقتک کیسلسه شول وقتده غسل قیلوب نماز اوقماق روزه وقت بولسه روزه توتماق واجب بولور (اگر قان ینه کیسلسه نماز اوقمای و روزه توتمای یورور ینه کیسلسه ینه غسل قیلوب نماز اوقور روزه توتار اگر ینه قان کیسله شوشی روشچه بولور قرق کونکا تولغانچه (نفاس ده قرق کون هیض ده اون کون تمام بولغانی صونکنده اگر قان ینه کیسله اول قان استعاضه اسمنددر بوقان نماز اوقماقنی و روزه توتماق و جماع قیلماقنی منع قیلماز (خاتون ننگ بالا تابقانینه قرق کون تمام بولوب اون بش کون اوتکان صونکنده ینه قان کیسله بونسی هیضدر ۱۵ کون اوتماینچه کیلکان قان استعاضه در (نفاس ننگ اکثر مدتی ایلان هیض آراستدای طهرننگ اقلی ۱۵ کوندر فهم قیلغل بوهم بیک کیراکلی مسئلهدر (الحاصل بالا تاووب ۵۵ کون اوتمازدان اول بولمش قان هیض توکلدر (ودخی اوچ کوندن کیم بولوب قان توقناسه یا که توقز باشنه ایرشماکلن قر بالا قان کورسه (یا که یوکللی خاتون قان کورسه بوقان لر هم استعاضه در (استعاضه قانی کورکوچی خاتون هر فرض نمازننگ وقتک طهارت آلوب نماز اوقور اول وقتده بر طهارت ایله تورلی فرض نماز اوقماق درست بولماس *

(استعاضه لی خاتون ننگ طهارتی نماز وقتی ننگ چقماق ایله بوزلور (بلکل کم نفاس حکمی هم هیض حکمی کبیدر هیض وقتنده نیندای عبادت ونیندای اشلر درست بولمسه نفاسک هم شول حکمدر (بوموضع ده خاتون لرغه مخصوص بشارت (سونچ لی خبرلر یازماق مناسب کورلدی (بلکل کم هیض وقتنده نماز قرآن اوقماق درست بولمسه ده تسبیح وتهلیل واوراد اوقماق جائزدر (مفاتیح الجنان ده بیان قیلده در اگر نماز وقتی کورسه هیض کورکوچی خاتون غه مستحب بولور طهارتلننگ ودخی ایوی ننگ نماز اوقماغه حاضرلنمش اورننده اولترماق (ودخی هیض کورکوچی خاتون تسبیح ایتور یعنی (سبحان الله) کلمه لرون اوقور ودخی تهلیل ایتور یعنی (لااله الاالله) کلمه لرون اوقور

نفاس و هیضنک ایامنده هم بل * نه دگلو قان کورسه صاری باشل
 اولور صافیچه قان حکمنده اول دم * نفاس و هیضدن هیچ فرق یوق هم
 که عورت فا کهان اوغلان دوشورسه * ساچی بورنی فمی بللو اولورسه
 دوغرمش کبی در اول بتون اوغلان * نفاسی وار آنکنده قرق کون ای جان
 اگر بر عضوی ظاهر اولماز ایسه * نفاس اولماس تمام عضوی یوغیسه

عبادت عادی بوغالماسون اوچون (فتاویٰ الحجّده مذکوردر) رسول الله صلی الله علیه وسلم ایتمش لکم هر قاچان حیض کور کوچی خاتون هر نماز وقتند یتمش مرتبه (استغفرالله) دیسه اول خاتونغه الله تعالی منک رکعة نماز ثوابی نی یازار ویتمش کناه سنی عفو قیلر واول خاتون غه درجه کوتارور وآننک استغفار کلمه لری نینک هر بر حرفینه نور ویرور واول خاتون غه تنندا کی بارجه عرف (تیری) حسابنجه هج وعمره ثوابینسی یازار کندا فی التاتارخانیة مفاتیح دن نقل تمام بولدی (ودعی رامون الاحادیث ده مذکوردر کم پیغمبر صلی الله علیه وسلم ایتمش لکم (المرأة فی حملها الی وضعها الی فصلها کالمرباط

فی سبیل الله تعالی فان ماتت فیما بین ذلك فلها اجر شهید) طب عن ابن عمر معنی شریفی نینک حاصلی خاتون لر بالاغه یوکلو وقتلوندی بالالرینی تابقونجه تابقان صوتکندا ایمزوب ایمودن آیورغانجه الله تعالی نینک رضالقینی استاب عدو برله غزا اوچون آت یاغلاغوچی (حاضر قیلغوچی) آدم کبی بولوب الوغ اجرکا مستحقه بولور لر (اکراوشبو وقتلر آراسنده وفات بولسه لر الله تعالی اول خاتون غه شهید اجری نی ویرور) رسول الله صلی الله علیه وسلم ینه ایتمش لکم (المرأة اذا حملت کان لها حال اجر الصائم القائم

المخبت واذا ضربها الطلق فلا تدری الخلاق مالها من الاجر فاذا وضعت کان لها بكل مصة اورضعة اجر نفس تحییها فاذا فطمت ضرب الملك علی منکیبها وقال استأنفی العمل) ابوالشیخ عن عبد الرحمن بن عوف معنی شریفی نینک حاصلی هر قاچان خاتون لر یوکلو بولسه لر کوندزده روزه توتب خشوع واخلاص ایله کیچ اویاغ بولوب عمل قیلغوچیننک اجری نینک اوخشاشی بولور آنلرغه وهر قاچان خاتون لر نی بالاناباغه طولغاق توتسه آنلرغه بولغوچی ثواب واجر نینک کوبلسکی نی هیچ مخلوق لر باماز لر (مکر بر الله تعالی اوزی کنه بلور) * خاتون لر هر قاچان بالالرون تابسه لر) شول بالا آناننک سوتینی هر صورماتی وایمماکی اوچون خاتونغه (آناغه) آدمنی ترکوز کان ثواب واجر بولور (هر وقت خاتون (وقت یتوب) بالانی سوت (ایمودن) آیرسه فرشته اول خاتون نینک ایکی اینک باشینه حاضر بولوب بیان قیلور (ایتور) سن بوالوغ عمل لر دن بوشاندنک ایندی باشقه) بخشی عمل کا کر شکل دیو (رسول الله صلی الله علیه وسلم ینه ایتمش لکم

(المرأة اذا صلت خمسها وصامت شهرها واطاعت بعلمها فلتدخل من ای ابواب الجنة شاءت ابن زنجویه عن انس) معنی شریفی نینک حاصلی هر قاچان خاتون بیش وقت نمازی نی

کر اون بیش کون دخی یا آرتوق اولسه * حیضدن کیسلوب صنگره دوشرسه هم اوچ کون یاخود آرتوق آقسه اول دم * نفاس دینمز حیض دینور آنی هم دیدی سنکا دخی ویردوم حیواورحمتی انسی * بس آنکچون ایدار ایرلر بولارله اختلاط اخلاط شود کلوبازشم سنکا ثوابی غسل قیلماقندن * دخی اوغلان طوغرماقندن که بلماز هیچ آنی ضباط

ع
ن
ق

اوقسه رمضان شریف آئنده روزہ سنی توتسه ایرینه اطاعت قیلسه (ایرینه قارشامسه
 خدمتندہ بولسه رنجوی نی آلماسه) بس اول خاتون اوچماخ ننگ تلاتان ایشکندین کرسون
 ﴿فائده﴾ اللہ تعالیٰ ننگ هر صنعتندہ حکمت وارد خاتونلرده حیض بولماق ننگ
 حکمتی نی غرائس المجالس ده بو طریقہ بیان قیلہ در عربی عبارسی ننگ حاصل ترجمہسی
 بو روشچہ در اللہ تعالیٰ آتامز حضرت آدم ایله حضرت حواری اوچماخندہ بولغوجی
 مخصوص آغاچ ننگ یمشینی بیماکدن منع قیلمش در ومع ذلك آتامز حضرت حوا اوزوب
 آغانی صونکنندہ شول آغاچ دن یغلاب قان کبی نرسه آتمشدر بعد اللہ تعالیٰ حضرت
 حواغه ایتمشدر کم اوشبو آغاچنی قان یغلاتقاننگ اوچون سن اوزننگ وقز بالالرننگ
 هر آیدہ بر مرتبه قان کور رسز دیو (خاتون لرننگ قان کورماکی ننگ حکمتی شولدر
 حیض حقندہ رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم ایتمشدر (ان هذا شیء کتبہ اللہ تعالیٰ
 علی بنات آدم) معنی شریفی ننگ حاصلی درستلکده بوحیض کورمک اللہ تعالیٰ آدم
 علیہ السلام ننگ قزلرینه یازمش (تقدیر قیلمش) نرسه در (نقل تمام بولدی) *
 ﴿فائده﴾ خاتون لرننگ حیض ننگ اینک کم مدتی اوچ کون بولماق ننگ حکمتی
 بودر کم آتامز حضرت حوا جنتندہ منع قیلنمش آغاچغه آیاغی ایله بارمشدر قوی برله
 آلمشدر آغزی ایله یمشدر (بو اوچ اعضا سبب قریب ظاهری بولغانلقدن اوچ
 کون بولمشدر) حیض ننگ کوب مدتی اون کون بولماق ننگ حکمتی بودر کم حضرت
 حوا اون آدیم آطلاب مذکور آغاچ ننگ یمشی نی آلماغه بارمشدر * (نفاس ننگ کوب
 مدتی قرق کون بولماق ننگ حکمتی بودر کم حضرت حوا مذکور آغاچ ننگ یمشینی
 بیکانی صونکنندہ قرق مرتبه صولامشدر (بعد قرق کون نفاس کورمک بولوب قالمشدر
 دیو فاضل ربغوزی قصصندہ بیانی ننگ حاصلی اوشبودر ﴿فائده﴾ حیض وقتندہ
 قالمش نماز قضا قیلنماس اما روزہ قضا قیلنور حکمتی بودر کم هدایه وغیریدہ مذکوردر
 چوقکه نماز هر کوندہ مکرر بولغانلقدن قضا قیلنسه مشقت بولہ در اما روزہ هر کون
 مکرر بولماغانلقدن آنی قضا قیلماقندہ مشقت یوق بو طریقہ مشروع بولماق خاتونلره
 اللہ تعالیٰ ننگ مخصوص رحمتیدر (ملتی الأبحر شرحنک بو طریقہ هم حکمة بیان قیلہ در
 حضرت حوا حیض کورر وقتندہ حضرت آدم علیہ السلامغه ایتمشدر کم حیضغه مبتلا
 بولدوم نمازنی نی روشچہ اوقورمن دیو (بعد) حضرت آدم اللہ تعالیٰ کا مناجات قیلوب
 بوحالنی ایتمکانی صونکنندہ اللہ ننگ امری ایله جبرائیل علیہ السلام حیض وقتندہ نماز

دخی بودر اگر عورت طغور رکن اولر ایسه * شهید لر ایله قوپارم آیدہ اوچماغه استصراط
 ایشتندی چون آنی حوا دیندی یارب مسپی بس *
 * یقربنگابو امسانلر بن آبروق اولیم محنط (محمد چلبی)

عفو اولندغی فی حضرت آدم کا کیلوب خبر ویرهشدر نماز قضا قیلنماو شوندان قالمشیر
 (رمضان شریف وقتنده حضرت حواننک حیض وقتنی بولوب حضرت حوا حضرت آدمین
 ینه صورامشدر کم حیض ایله مبتلا بولدوم (یعنی کورامن) روزہ فی نه روشچہ توتارمن
 دیو بعد حضرت آدم اللہ تعالیٰ دن صوراماسدن نماز حقندہ ایتمشو کبی حضرت حواغه
 روزہ توتماسقه ایتمشدر (بعد) اللہ تعالیٰ اوزی ننک امرندن باشقه حضرت حواغه روزہ
 توتماغه امر قیلغان سببندن عتاب (شلته) قیلوب (پاکنمش صونکنده) روزہ فی
 قضا قیلماغه واجب قیلمشدر (شرح مذکور ننک بیانی ننک توضیحی اوشبودر ﴿فائدہ﴾
 فتاوی عالمگیریہ ۵۰ و غیر یدہ بیان قیلہ در معلمہ (یعنی بالالرحه سبق وقتغوچی) خاتونغه
 جائز ولائق بولور بالالرحه قرآن دن سبق ویرمک بولغانده کلمہ لرون (قرآن سوز لرین)
 بولب بولب اویراتور ایکی کلمہ آراسن اوزار (توتشدن اوقوب اویراتماس) ودخی
 مکروه بولماس قرآن فی هجلاه مک (ایچوک ایله اوقتمق) ﴿فائدہ﴾ حیض کورکوچی خاتونغه
 مکروه بولور اللہ تعالیٰ ننک کلامی تورات وانجیل وزبور فی اوقمات (ودخی حیض لی
 خاتونغه شکرانه یوزندن الحمد لله دیمک و آش وقتنده یاکه باشقه حالده (بسم الله)
 دیمک درست بولور ﴿فائدہ﴾ جوهر النیره ده ایتہ در ایری جماع قیلسون اوچون خاتون
 حیضی فی یاشرمک (یعنی حیض کورمای من دیمک) حلال (ودرست) بولماس اویشاندق
 حلال بولماس ایری برله برکاتاماز اوچون حیض سز وقتنده حیض کورامن دیمک
 رسول الله صلی الله علیه وسلم ایتمشدر کم (لعن الله الغائصة والمغوصة) دیو (غائصه شونداق
 خاتوندر کم اوزی ننک حیض کورکانلسکی فی ایرینه بلد رماس بعدہ ایری شول وقتندہ
 خاتونینه یقین لق قیلور مغوصه شول خاتوندر کم ایری یقین لق قیلماسون اوچون
 یالغانلاب حیض کورامن دیور شونداق خاتونلرغه رسول الله علیه الصلوٰۃ والسلام لعنت
 اوقمشدور (بس خاتونلرغه لازم وواجب بولادر اوشبو روشچہ یالغانلاب ان هم صافلانماق
 ﴿فائدہ﴾ علماء اختلاف قیلمشدر خاتون لر قایو یاشکا یتسه آیسہ بولور (یعنی فان
 کورمک دن امید کیسلور فان کورماز (بعض علماء ۵۰ یا شده و بعضی ۵۵ ده
 و بعضی ۶۰ ده وقتند آیسہ بولور دیمشدر (فاضل قهستانی رحمہ الله بوسوز کا علیه الاعتماد
 والیه مال اکثر المتأخرین دیہ در ﴿فائدہ﴾ قویان ویاللی بوری ویارقنات حیض کورور لر
 دیو قهستانی ره نقل قیلہ در ﴿فائدہ﴾ خاتون فی حیض لی وقتندہ جماع قیلماق ننک کوب
 ضرری ایرشور جماع قیلغوچی غه واکر شول جماعدن بالا بولسه هم بالاغہ کوب ضرری
 بولور دیو طب کتابلرنده بیان قیلہ در احتیاط لازمدر (بلکل کم حیض مسئله لرینی بلمک
 لازم وتیوش اولماقینہ اوشبو قصه بر حصہ ننک هم دلالت و اشارتی واردر کفایہ ده ذکر
 قیلہ در (الروغ عالم امام محمد و ابو یوسف رحمہما الله تعالیٰ ننک صحابی لرندن و ابراہیم بن

ادهم رحمه الله ننگ شاکر دلرندن بولغوجی خلف بن ایوب رحمه الله تعالی بلخ شهر دین
 بغدادغه اوغلی نی علم استاماکا (اوقماغه) بیبرمشدور اوغلی اوچون علم یولنده ایللی
 ننگ درهم مال (آنچه) صرف قیلمشدر بر وقت اوغلی بغداددن علم اسناب قایتقانی
 صونکنده اوغلینه ایتمشدر کم ای اوغلم بغدادده مدرسه ده نی نرسه اویراندنگ نی اوقدننگ
 ونی بلوب قایتدننگ دیو بعد اوغلی ایتمشدر کم ای آتا اوشبو مسئله نی اویراندیسم
 (غسل زمانی طهر دن در عشره صاحبه سی مقنده حیض دن در عشره دن کیملی خاتون مقنده)
 صونکره خلف بن ایوب اوغلندن شول مسئله نی ایشدوب اوغلی فهم لب قایتمشینسی
 بلوب ایتمشدر کم (والله ماضیعت سفرک) دیو یعنی والله سفرننگ نی بوشقه اوتکار ماگان
 ایکان سن دیماکدر (ای عزیز مؤمن بوقصه دن سنکا کوب حصه ومعنی آلمات ممکندر
 اؤلا حیض مسئله سی نی بخشی بلمک کراکدر هر که کا حاجت مسئله در (ودخی کوب
 مال حرج قیلوب مشقت ایله بولسه ده آتابولمش کشی بالاسینی اوقتماق مسئله شرعیه لر نی
 اویراتمک یا اویراندیرمک تیوشدر علم یولندن مالنی قزغانماسقه کراکدر چونکسه
 مالنی صرف قیله تورغان اورون لر ننگ الوغسی علم یولیدر عمل و علم کا سبب اولاچاق
 اورنغه دولت نی صرف قیلماق دولت ننگ زیاده ودوامینه سبب در (ودخی علم اوکرانمک
 اوچون یراق شهر ویرلر اولسه ده وارماق یا بالاسی نی بیبرمک تیوشدر سنی عالم لیر
 بر حدیث شریف و بر مسئله دین نی اویرانمک اوچون الوغ مشقت لر تارتوب یراق
 بلده لیرکا وارمش لر (خلف بن ایوب ننگ زماننده بلخ بغدادغه ایکی آیلق یولدر یراق
 هم اولسه ده مشقت چکتروب عزیز بالاسینی طلب علم دین اوچون یراقغه بیبرمشدور
 حضرت خلف الوغ عالم وهم دولت صاحبی بولمشدور (طلب علم اوچون یراق شهر لیرکا
 سفر قیلماقده کوب فائده وحکمت لر واردور چونکه یراق مملکتکا وارسه شول مملکت ننگ
 علماء و مشایخ لر دن کوروب و آنلر دن استفاده ایلاب و کوب عبرت وصنعت بلوب آدم ننگ
 خلق و فعلی ادا و انصافی زیاده اولوب دنیا و آخرتده ترقی وسعادتینه سبب اوله در
 اوشبو بیان مر ننگ صدقی تجربه بلکه مشاهده ایله ثابت و معلومدر حضرت علی
 کرم الله وجهه ایتمشدر کم * بییت

اری العلم فی جوع وذل و عفة * وبعث من الآباء والأهل والوطن

فلو کان کسب العلم اسهل حرفة * لماکان ذو جهل علی الارض فی الزمن

اوشبو بیتلر ننگ معنی لری ننگ حاصلی بو طریقه در علم ننگ حاصل بولماق آچلقده یعنی ریاضت
 ونفس کا قایتیق قیلماق ایله ودخی آتا و آنادن و اهل بیت دن وتوغان اوسکان یرندن
 یراق اولماق ایله (یعنی یراق شهر لیرکا واروب درس اوقماق مشقت و ریاضت چکمک
 ایله بولغوجی دیوب بلانم دیمکدر) علم اویرانمک معرفة و فضل حاصل ایتمک هنر لر ننگ

ع. ۴۰
ت. ۳۰
ج. ۳

بینگل را کی بولسه ای دی زمانه ده یر یوزنده جاهل (فادان) کشی بولماس ای دی علم
 مشقت سعی و کلفت ایله تابلاچاق جوهر بولغانلقدن دنیا یوزنده جاهل لره نسبة علماء
 آز اما جهلاء لاتعد ولا تخصی در * (مقصدغه قایتامز بلکل کم حیض و نفاس خصوصنده
 بلمک لازم بولمش مسئله لر کوبدر یوقاریده اوتوش کاغدرده بیان قیلنمش کتاب لردن
 یا که مطالعه کا قادر اولغوچی لر عربی فقه کتابلردن قاراب بلور لر * (ای عزیز مؤمن
 ترکی کتابلردن بولسه ده اوزنگا و اهل بیتنگا حاجت مسائلنی قاراب از لب بلمکا اجتهاد
 اینکل الوغ ثوابلی اولوب طالب العلم درجه لرینه عند الله نائل اولورسن * (چریه کی
 معرفتی لازم اولماغان لر نی اوقوب عزیز و بارچه نعمتن قدرلی و لذیذ بولغوچی
 عمرنک فی ضایع قیلماغل الله تعالی و یرمش عقل کامل و فهم وافر و زکاوتنک اوزنگا
 دنیا و آخرتک فائز و یر کوچی شریعت علمینه صرف و بدل قیلغل دنیا و آخرتک معمر
 شیطان لعین مقهور و رسول الله صلی الله علیه و سلم مسرور اولور * (ای مسلم دنیاغه
 محبت قیلمه و کونکل قویمه علم و عمل کا اخلاص قیلغل نه قدر مال و دولت جمع قیلسانک
 اول مالنک دنیا ده قالب سننک ایلان فقط اینکو عملنک و اراچقدر مزارستان غه واروب
 قبور اهلندن عبرت آغلر کبی بارچه مز مال و اسباب دنیادن جدا و خالی بولوب

اهل قبور دن بولاچامز * بیت *

موتی ننگ حالین کوروبن فکر ایروب قیل اعتبار * رشتنه عمری کیسر البته مقرض اجل
 تنده جاننک و ارایگان دنیا یه مغرور اولمه هیچ * لحظنی دولت بلوبن ایلاکل اینکو عمل
 بی وفا دنیا ده ضایع اولسه هر شی غم یمه * لیک عمری ضائع ایتمه کم آنکا یوقدر بدل
 بو رساله جامعینه اخلاص ایله بر دعا * قیل سنی هم شامل اولسون رحمت عز و جل
 لصاحب الرسالة ابی الفاروق

انبیاء و مرسلین بوندین نقل * قیلدی لر آل عبرتی ای ذی عقل
 عبرت آلا نه ایرر عبرت جهان * اوتدی لر آندین حساب سزانس و جان
 کندی لر آندین گدا و شاه لر * بولمادی مانع دول و جاه لر
 بخشی لر کندی دخی گمراه لر * قیلمادی نافع فغان و آه لر
 ای بزمداک خواب غفلت ده کچن * کم ایرر اولم شرابن اچمین
 بعض کس وقت پیری بعضی وقت شباب * بو فنادین کناچقدر بی شک بی ارتیاب

وفا قیلمز جهان بزکا که اول آدم آتا اوتتی * کورنک ایکی جهان ننگ سروری اول مصطفی اوتتی
 کیچه کوند رسول الله فی آلدیدین جدا بولماس * ابوبکر و عمر عثمان علی مرتضی اوتدی
 اولم چنکالیدین آخر قوتلماز جان جانوار لر * نیچه بیگ و نیچه خان و نیچه شاه کدا اوتدی
 جهان غه باغلاما هر کیز کونکل ماتم سرایدر * نچون کم اول حسن حسین شهید کربلا اوتدی
 جهان دین و خشیت کورمای کورنک کم فاطمه زهرا *
 * یزید ننگ دستیدین یغلاب همیشه داد خواه اوتدی

ذکر قیلنمش روشچه استیصافی کفایه قیلور ۲ دیمشدر یعنی بر آدم اولا ایمان واسلام کیفیتنی اوقوب بعد شوشی روشچه اشاندنکی دیدکده اشاندوم دیور مؤمن ومسلم بولور (ای عزیز مؤمن لر بارچه مزغه ایمان واسلام وشریعت امکامنی بیك بخشى بلمک لازم در الله تعالی فضل ورحمتی ایله سلامت لك وکینک رزق ویروب علم اویرانماکا خرصت ووقت ویرمشدر واوزلرمزنی اختیارلی قیلمشدر عقل وذهن ومال ویرمشدر قیرکا کرکاچه دینمزننک حکم لرینی اویرانماکا وقت باردر نناک رسول الله صلی الله علیه وسلم (اطلبوا العلم من المهد الى اللحد) دیمشدر معنی شریفی علمنی اویراننکر بشکده وقتنکر دن وفات بولوب قبرده کی حدکا کرکاچه معنی مقصود مؤمن کا تنک جان بار وقتده اوزینه حاجت بولغوچی دین حکم لرینی بارچه وقتده اویرانمک لازمدر کرک یاش وقتده کرک قارط مالنک بولسون * (ودفی الله تعالی داود علی نبینا وعلیه السلام کا وحی قیلمشدر اینمشدر کم) یا داود اتخذ نعلین من حديد وعصا من حديد واطلب العلم حتى ينقطع نعلک وینکسر عصاک) دیو معنی شریفی ای داود تیمردن ایکی باشماق وتیمردن طایاق یاصاغل آغل تيمر باشماغنک طوزغاچه وتيمر طایاغنک صنغاچه علم اویرانکل (الله تعالی ننگ اوشبوو حینده هم اشاره واردکه آدم اوزینه حاجت بولغوچی علمنی هر وقت اوکرنمک تیوشدر * (بلکل کم علم اوکرنمک اوچون فقط مدرسه کا کروب کتاب یوزندن قاراب اوکرنمک اوقماق شرط توکلدر هر کم اوزینه حاجت مسئله دین نی بر عالم دن صوراب بلسه کونکلینه آلسه شول هم طلب علمدر نناک کم اصحاب کرام رضی الله تعالی عنهم اوزلرینه حاجت مسائلنی رسول الله صلی الله علیه وسلم دن صوراب ایشدوب بلوب الوغ عالم بولمشدر اول مبارک عصر وزمانده کتاب تألیف قیلماق بولماشدر (اگر کتابدن قاراب اوکرانسه اوزینه حاجت مسئله نی

۲) التصدیق والقرار ثابت بالبیان بان یصفی الله تعالی کما هو الا ان فی اعتباره علی سبیل التفصیل مرجا فیکفی الاجمال بان یصدق بکل ما اتی به النبی علیه السلام فلنا قلنا الواجب ان یتوصف فیقال اهو کذا وکذا فاذا قال نعم یکمل ای لاجل ان الاجمال کافی بنا علی ان المرجح مد فوع فی الدین قلنا ان الواجب الاستیصافی ولس المراد بالاستیصافی ان نسأله عن صفات الله تعالی او ان نسأله عن الايمان ماهو وماصفته فان هذا بحر عمیق یفرق فیہ العقول والافهام ولا یکاد العلماء یعلمون صفات الله بل المراد ان نذکر صفات الله تعالی التي یجب ان یعرفها المؤمنون ونسأله اهو کذلک ای اتشهد ان الله موصوف بالصفات المذكورة فیقول نعم فیکمل ایمانه (تلویح مع شرحه التوضیح من نفسه)

شول کز دوام ایله آنکا هم دیه لر مجنون سنکا * هم دیه لر ایدر ریاکل فرصتی فوت ایلمه حق بوللاری ننگ اقربی بودر کیدوب بول مطلبی * خالی قومه روز شبی کل فرصتی فوت ایلمه

فهمسه ینه کوزال در چونکه (من حفظ فر ومن کتب قر) دیلمشدر یعنی هر کم نرسه فی کونکینه آلسه (بعد دایم تکرار قیلوب شغل قیلماسه) اول نرسه اونتولور کونکلندن چقار قاچار وهر کم علم یا باشقه نرسه فی یازسه اول نرسه قرارلنور اونقولماس *

(رسول الله صلی الله علیه وسلم علمنی علماء دن صوراب اویرانماکا اشاره قیلوب ایتمشد ر کم (العلم خزائن ومفتاحها السؤال فسلوا یرحمکم الله) معنی شریفی علم خزینه لردر اول خزینه لر ننگ آچکچی علمادن صوراماق اویرانماک در (بس علمنی صورانکز اوگرانکز الله تعالی سزگار حمنی فی ایرشد ر گای ایدی * (الله تعالی هم ایتمشد ر که (فاسئلوا اهل الذکر ان کنتم لاتعلمون) معنی شریفی دین حکملرینی اگر بلمسه نکز علماء دن صورانکز (رسول الله صلی الله علیه وسلم علم اویرانماکا دلالت قیلوب ینه ایتمشد ر کم (اشد الناس حسرة یوم القیمة رجل امکنه طلب العلم فلم یطلبه) معنی شریفی ننگ حاصلی قیامت کوننده الوغ هسرتلی کشی شول بولور کم دنیا ده وقتده علم اویرانماکا ممکن ووقتی بوله توروب علم اوگرانمای جاهل (نادان) بولوب قالمش کشیدر (جامع الحروف ایته در خصوصاً بوزمان مزده علم اویرانماکا ممکن وفرصت لری بوله توروب علم اویرانمای جهالت ده قالمش آدمگر کویدر علم اویرانماکا ممکن بولماق مثلاً سلامتک بولوب یولینه صرف قیلماغه مثلاً کتاب وغیر اسباب آلامغه مال بولماق سبق ودرسی فی فهم واداراک قیلماغه (آنکلاماغه) ذهن وعقل بولماق وبوندان غیر لری کبی (ویا اسفاکه مذکوره اسباب بوله توروب طلب علمدن محروم ذوات کوب کورنماکده در الله تعالی بارچه مزغه طلب علم یولینمی مفتوح ایلاب علم نافع نصیب قیلسون * اوشبو سوزلرننگ تفصیلی صدر کتابده مرور قیلمش ایدی * اهیاء العلوم ده ایته در بعض حکماء ایتمشد ر کم (انی لا ارم رجالاتاً کر حمنی لاحد رجلین رجل یطلب العلم ولا یفهم ورجل یفهم العلم ولا یطلبه) معنی سی ننگ حاصلی ایکی تورلی کشیکا بولمش شفقت ومرحمت کبی هیچ کشی لریکا بولغانی یوق (اول کشی ننگ برسی شول کم علم طلب قیلده در (اویرانه در) ولکن درس وسبقی فی فهم قیلمایدور (آنکلامایدور) یعنی ذهنی یوق دیمکدر (ایکنچسی شول کشیکم ذهن وفهمی وار علم اویراننگان تقدیرده بارچه تورلی فن وعلمنی فهم قیلور لاق لکن شونداق کشی علم طلب قیلمای در (اوگرانمای در) یعنی بور وهدا گئی کشی لرنی

دیرسنگ انیس حق اولام عین الیقین حق بلم * ایله همان ذکره دوام کل فرصتی فوت ایلمه مادامکه جاننگ تنه در فرصت بوکون بل سنه در * حق ذاکری خاص بنه در کل فرصتی فوت ایلمه توحید چالش روز شب اولدر وصاله چون سبب * صد قیله قیل یاری طلب کل فرصتی فوت ایلمه تورماز بو فرصت تیز کچر خاندن جهان قونن کوچر * بوجان قوشی برکون اوچر کل فرصتی فوت ایلمه

بیکراک ژالایمن قزغانان دیمکدر (خصوصا بوزمانمزده شوشی صفت و حالده گی یکت لر کوب کورنماکده در الله تعالی بارچه صی ننگ کونکلینه طلب علم شریعتکا محبت القاء قیلغای ایسی * (تلقین معلمه خاتون لر) یعنی قز بالارغه سبق اوقتغوچی دین اشترین اویراتکوچی خاتون لرغه) لازم درکم بالارغه ایمان و اسلام روشلرینی و نماز مسئله لرینی تعلیم قیلغان صونکنده حیض و نفاس و استحاضه مسئله لرینی غایه اخلاص ایله اویراتوب کامل آنکلاتوب حکم لرینی و روشلرینی تکرار تکرار ایتوب حفظ قیلرغای لر (قز بالالر (دم مسئله لرینی سبق اوقوب بورمش وفتلرنده اویرانمای و فهم لمای قالسه لر زوجک تابشرلغان لری صونکنده تورلی شغل و مانع لر بولماقی سببندن اول وقتده اویرانمک والله اعلم مشقت (چیقون) بولور مگر اهل علم نکاحی ایله مشرفه بولسه لر (و دخی معلمه لراک لازم درکم قز بالارغه اویراتکای لر نامحرم (یعنی یاط) ایرلردن قاچماق و زینت لرینی یاشرمک ننگ کیفیتی و بواس شرعا واجب ایرکان لکی نی و زوج لریکا اطاعت و خدمت لری ننگ بیک تیوش لکی نی و بازار کبی ایرلر یورپچک اورن لرغه ضروره و الوغ حاجت بولماغانده و ارماق یورمک درست توکل لکی نی و بوندان باشقه خاتون قز لر حقنده درست بولماش اشلر نی کامل ایرانمک و فهم لثمک تیوشدور * بیک بلکل کم خاتون قز جماعه سینه خصوصاً طائفه اجنبیه ننگ خط و کتابت لرینی تعلیم ده (اویراتوده) دین و دنیا جهتندن ضرر عظیم و خوف جسم اولغوچیدور فکر بعدنده ظاهر بولور بواشدان صاقلانمق لازمدر (رسول الله علیه الصلوة و السلام عصر سعادتارنده تعلیم کتابت دن یعنی یازماغه اویراتماکن نهی و منع قیلمشدر بس بو عصر و زمان که انواع فساد و زیان ایله مشحوندن نهی و منع ننگ حکمت و سببی هر فکر صائب صامینه ظاهر بولسه کرک ضرورت دین نی تعلم اوچون تعلیم کتابت اسلامیه هم حاجت دکلر حاجت اولسه رسولمز علیه السلام نهی قیلماس ایلیر حالبوکه نهی قیلمشدر ۲) سالف الزمان ده لحکمه و مصلحه بعض خاتون لر حقندک معرفه کتابت مستحسن بولماقی ایله بوزمان پرزیانده عامه زنان غه صنعه کتابت نی تعلم و تعلیم ننگ امر مستحسن بولماقی لازم دکل اسلاف عصرنده فتنه و انواع فساد آز ایدی بخلاف بوزمان که فتنه و فساد مستفاضدر (و بعض الامکام بتغیر بتغیر الزمان) قواعد شرعیه دن در * کنز المدفونده اینه در سقراط حکیم بر خاتون ننگ یازو اویرانکائی نی کوروب ایتمشدر کم (عقرب تزداد سما علی سمها یعنی چایان آغوینه آغو آرتسرادر قوشادر دیمکدر بو سوزی ایلان خاتون لرننگ

ذکر ایله طول دریا مثال جهد ایله اول اهل کمال * ذاکر بولیسر وجد حال کل فرصتی فوت ایلمه دنکله بنی سن سوزی کس ذکر ایله هر دم هر نفس * حق ذکر ی پس باقی هوس کل فرصتی فوت ایلمه ذکر ایتب همان قد و سیا قویمه کونکله ماسوا * استر ایسنک دوسته لقا کل فرصتی فوت ایلمه

معلمه لراک لازم اشلر نی بیاننده

۲ اوتمش و اولکلی زمانده

۳ پیش و کرکلام

۲ حالبوکه نهی قیلمشدر دیمش سوزده دلیلدر (منره)

یازو بلماسکی ده فتنه اولماقنی اشاره قیلمشدر ۲ (رسول الله صلی الله علیه وسلم ایتمشدر) لاتنزلوهن س الغرف ولاتعلموهن الکتابة یعنی النساء وعلموهن المعزل (سورة النور) طس ک هب عن عایشة معنی شریفی ننگ حاصلی (ایو باشی کبی ایرلر کوزی نوشارک) یوقاری (آچق) اورنغه خاتون وقزلرنی منکورمانکز نناک بعض دیارده شونداق عادت وارد (ودخی خاتونلرغه یازویازماقنی اویراتمانکز) تاکه فتنه کاسب اولماسون خاتون قزلرغه اویراتنکز اورچق اولماسکی (بو سوزدن مراد قول اشی بولسه کراک هم تکماک نرسه چیکمک بوندان باشقه هم ایو اچنده بولغوچی قول هنری تاکه آنلر شول هنرلری ایله شغل لغوب ایوده قرار قیلورلر ایرلر کبی چقوب یورمازلر (ودخی اویراتنکز خاتون قزلرغه نور سوره سنی (یعنی نور سوره سنک بولغوچی شریعت حکملرینی سورة النور ده بولغوچی حکملردن بعضی شولدر کم (الله تعالی سورة النور ده نناقیلغوچی ایر وخاتون لرننگ دنیاده بولغوچی جزا وجفالی رینی بیان قیلمشدر) (ودخی شول سوره ده الله تعالی ایرلرنی محرم بولماغان خاتون لرغه قاراماقدین (وهم خاتون لرنی محرم بولماغان یاط ایرلرکا قاراماقدین منع قیلمشدر (قاراماسونلر دیمشدر) (ودخی الله تعالی شول سوره ده خاتونلر اولرلرینی وزینت لرنینی بورکانچک ایله (مثلا زمانم ده بورکانچک اورننه قالمش ظن قیلننه در اوزون وکینک چاپان ایله) قاپلاب یورماکا امر قیلمشدر (خاتون لر زینت لرنینی کملره کورستماک درست وکملره کورستماک درست توکل سورة النور ده بیان قیلمشدر (آدم لرننگ دین ودنیا سنی ننگ سعادتینه سبب بولغوچی بونلردن باشقه هم کوب احکام شریفه فی بیان ایلامشدر (یس رسول الله صلی الله علیه وسلم ننگ خاتون قزلره نور سوره سینی اویراتماکا امر قیلماقنده اشاره عظیمه واردورکه قز بالالرغه استیاد بولغوچی مکرمه معلمه وعتزومه خاتون لر سورة النور ده ذکر قیلنمش خاتونلر حقنک نازل بولمش احکام شرعی قز بالالرغه بیگ یخشی بلدرمک وشول احکام موافقچه بولماغه عادتلندر مک لازمدر (ودخی معلمه خاتون لره تیوشدور کم بالالرغه دین حکمینی بیان قیلغوچی کتاب اوقتغای لر اما قصه وهکایت کتابلرینی اوقتماق مناسب توکلدر (ودخی آچق بیان قیلغوچی دین کتابلریننگ اوزنننگ ترکی تلمز ایله تألیفی قیلنمش کتابلردن

۳ بلکلر کم اوشبو حدیثنی بعض علماء موضوع یعنی بو سوزنی رسول الله اینکانی یوق دیمشدر (واسکن الوغ مفسرین ننگ بعضلری علامه (علاء الدین الخازن) (وابن جریر) (وابن کثیر) (وبغوی) (وسیوطی) رحمهم الله کبی ذوات شریفه بو حدیثنی رسول الله غه نسبت ویروب عن عایشة قالت قال رسول الله الخ دیو تفسیرلرنده بیان قیلمشدر (عجمدر شونداق الوغ عالم لر بوننگ موضوع ایگان لکینی بلمای تفسیرلرنده نقل و بیان ییورمشدر (بونلرننگ نقل و بیانلری ظن غالب فی افاده قیلده در حدیث رسول الله بولسه کراک والعلم عند الله) (بو حدیث بعض کتب الحدیثه هم مذکوردر (منره)

آنکلا توب او قتماق تیوشدور اول کتابلر ترکی تلنده بولسه ده الوغ عربی کتابلرنین
 ترجمه قیلنمش کتابلردر (قز بالارغه معلمه حضورنده بولاچاق آز وقتلرنده عربی یا که
 فارسی کتابلرون او قتوب شغل لندرمک تیوش توکلدر (چونکه قز بالارغالبابا) ۱۵ یا
 ۱۶ یاشینه چه معلمه استاذدن سبف او قورلر علم یولینه صرف قیلننه چاق عمرلری باری
 ۷ یا که ۸ سنه بولور اول مدتده گنه عرب و فارسی او قوب عرب کتابلرنین معنی فهملب
 حاجت مسئله فی بلمک ممکن توکلدر عرب کتابلرنین معنی فهملمک او چون اول تورت
 بلکه بیش سنه علم صرف ونحو ایله شغل قیلماق لازمدر (بوندن سنکره اقل مرتبه یارطی
 سنه علم منطق او قماق و آننک قاعده لرینی بلمک لازمدر اوشبو علوم آلیه و مقدمه
 علمیه فی بلوب فهم قیلغانی بعدنده زکواتی و فهمی اولغوچی طالب العلم هر نوع عربی
 کتابدن الله تعالی ننگ نصرت و یاردمی ایله معنی فهم لمه کا قادر بولور انشاء الله تعالی قز
 بالارغه مذکور ترتیب ایله درس او قتماق والله اعلم میسر بولماس اولسه ده بیک نادر
 بولور (چونکه ذکر ایدلمش طریق ایله او قماغه اولاشول ترتیب ایله او قغوچی و او قغوچی
 معلمه خاتون تابماق لازمدر (ولکن آنداق معلمه ننگ تابولماقی (وجودی) بو عصر
 وزمان مزده اعز من الکبریت الاحمر دینلسه ده انشاء الله عتاب کا مستحق اولمامز
 (مگر علماً قز لری آنالرنین شول طریقده سبق او قسه لر ممکندر عمر و وقت لری
 مساعده قیلسه (یعنی صفدرسه) اول روشچه او قماقدین مانع لر بولاچق امید لر بولسه
 ولکن بولاچاقی هر قزلی آدمده الوغ امیددر الخ (معلمه حضورنده بعض بنگل
 هبارتلی عرب یا که فارسی کتابلردن آز وقتده غنه او قماق ننگ او قمش کتابندن غیر
 عرب کتابلرنینی فهم لکا آله و سبب لکی اصلاً یوقدر (معلمه حضورنده او قمش کتابی فی
 هم دنیاغه چقوب بعض اشغال لر بولغان بعدنده فراموش قیلاچاقی (اونتاچاقی)
 ظاهردر (عرب کتابلردن یخش قیلوب فهملاتوب مسائل فی تصویر ایلاب تعلیم قیله
 چاق معلمه موجود اولسه وبالالارننگ هم فهم قیلماغه طاقت لرنین کیلسه بو تقدیرده هیچ
 کم ننگ قز بالارغه کتب عربیه فی تعلیم لرینه انکاری اولماز (هر کم ترکی فی یخش طانیسه
 و ترکی کتابلرنین حاجت مسئله لر فی یخش قیلوب فهم قیلسه (آنکلاسه) بو فهم شکرانده دن
 عاجز بولاچاقی فضل الهی در (هر کم ننگ حالینه و وقتینه و ذهنینه مناسب نیندای
 کتاب ولغندن دین علمی فی اویراتمک و فهلمتک آسان و بینکل بولسه شونداق کتاب
 ایله اویراتمک تیوشدر (آتا و آنالری ننگ تل لری ترکی اولوب بالالار شول تلنی
 ایشدوب اوسکانلک لرنین ترکی کتابلردن مسائل مقصوده و علوم مفروضه فی تیز فهم
 قیلماقلری هیچ کما خفی و سثیر توکلدر الله تعالی ایتهدر (وما ارسلنا من رسول
 الا بلسان قومه لیبین لهم معنی شریفی ننگ حاصلی دین اسلامنی و شریعت حکم لرینی

۳ فائده هر کما قارماق او قماق تیوشلی کتابلر جمله سندن الی بارماق و عماد الاسلام کتابیدور بوندان غیر لری هم واردر (جامعه)

امت لرینه بیان قیلسون لر بینکلک ایله فهم ایندرسونلر اوچون پیغمبرلر نی امت لرینک تلنچه یباردک بو آیه کریمه دن هم مفهوم بوله در احکام شریعتنی هر قوم وطائفه ننگ اوزلری تلی برله بیان ایدلکانک فهم ملک و آنکلاماق ینگلدر هر علماننگ معلوملری در مقصود شریعت احکامی نی بلوب و روشلری نی فهم لب (آنکلاب) عمل قیلماقدر اما فقط عرب یا فارسی عبارتندن فهم لب عمل قیلماق شرط توکلدر شوننگ اوچون هر طائفه ننگ علماسی فرس و هند و ترک دن عوام خلقینه وباللرغه مقصودنی فهم ملک بینکل بولسون اوچون بارچه فنن علم تفسیر و حدیث و فقه و کلام و تصوف و توارنخ و طب و بوندان باشقه فن لر نی اوز تل لرینه ترجمه قیلمشلردر * (ودعی معززه عالیة القدر اولغوچی معلمه خاتونارغه بیک تیوشدر کم باللرغه قرآن عظیم نی تجوید طریقی ایله درستلاب او قماغه تعلیم قیلماق چونکه قرآن نی تجوید ایله او قماقنی بعض علماء واجبدر دیمشدر بس تجوید سز او قسه کناهللی بولور و دعی یاش و قتنک نی روشقه او قماغه عادت قیلسه قارطایمش و قتنده هم شول روشقه او قور و اوشانداق نماز اچنده او قلاچاق ثناء (سبحانک اللهم و بحمدک) الخ فی و تحیاتنی (التحیات لله و الصلوات و الطیبات) الخ (و بونلردن غیر نماز ننگ اچنده و طشند بولغوچی تسبیح و عربی دعالرنی تجوید و فقهیچہ درست او قماغه تلقین قیلغای لر) (ودعی معلمه لر باللارغه سبق او قناچاق و قتلرنک فقط احکام شرع شریفی نی بیان قیلغوچی کتاب لردن او قتماق لازمدر (مثلا ایمان و اسلام فرایض و واجبات و سنن و مستحبات حلال و محرّمات و اخلاق حمیده و ذمیمه و طهارت آلماق و غسل قیلماق و نماز او قماق روزه توتماق مال و زینت اسبابندن زکوة و یرمک و زوجهینه اطاعتلی بولماق هر اشدۀ نجسدن صاقلانماق روشلرینی بیان قیلغوچی کتاب لردن (ودعی معلمه عالیه عالیه اولماغانده) (ممدیه کتابی نی هم او قتماق تیوش دکلدر چونکه اول کتاب بیک مشکل کتابدر تورلی فنن خبری اولماغان آدم آنی تیز فهم قیله آلمان اول کتاب ننگ مشکل لکینه فرح ۲ الروح شاهد عادلدر (ودعی هفتیک تفسیری و فضائل الشهور و یوسف کتابی و یارم آلمه و تقی عجب کیمی کتابلری نی اول وقتک او قتماق مناسب دکلدر (اول مبارک کتابلرنی علمکا مجتبی اولغوچی کشی معلمه حضورنده بولماش و قتلرده پندر ۳ باشوی ۴ خانه سنده ۵ او قوب فائده لنسه ده ممکندر * (الحاصل نیندای علمنی او یرانمک بلمک فرض و واجبدر هر کمکا اول مرتبه ده شول علم فی بیان قیلغوچی کتاب ایله شغل لنمک لازمدر (دیمشدر کم *
 ﴿ بیست ﴾

علم دارد طرّف کوناگون * مروز حد ضرورت بیرون
 عمر کم علم ادب بسیارست * کسب آن کن که مترانچارست
 ترجمه سی علم ننگ تورلی تورلی یول لری بولور (یعنی علم ننگ تورلی فن لری

(۲) محمدیه کا شرح بولغوچی مبارک کتابدر

بولورسن اوزنكا ضرور و حاجت بولمش فن نى تحصيل قيلغل اوزنكا حاجت بولماهش علم
 و فن ايله شغل قيلماغل چونكه عمر لر كم و قسقه در علم و ادب لر كو بدير علمنى و آداب نى
 اويرانوب بتورمك ممكن توكل بس حال شول روشحه بولسه اوزنكا بلمك لازم اولان
 الله تعالى نيك عذابندن قوتلماغه سبب بولغوجى بيك حاجت و ضرور علمنى كسب
 قيلغل او قغل اويرانكل اول علم ايمان و اسلام و احكام شريعت نى بيان و اعلام قيلمش علمدور
 فائده ﴿ معلم استاذ بالانى سبق او قماغه قورقتماق او چون اوچدان آرتوق صوقمق
 درست بولماس رد المختارده ذكر قيله دور رسول الله صلى الله عليه وسلم مرداس اسملى

معلم كا اينتمشدر كم (اياك ان تضرب فوق الثلاث فانك اذا ضربت فوق الثلاث اقتص الله
 منك) معنى شريفى اوج مرتبه دن آرتوق صوقمقدين صاقلانغل (صوقماغل) چونكه
 اكو اوچدان آرتوق صوقسانك الله تعالى سنكا (قيامت كوننده) قصاص قيلور (يعنى
 اوزنكا نى هم قيامت كوننده صوقترور لر) بس بالاغه بعض معلملر كى شفقتمسز بولمق
 الوغ خطادر (بيك بلكل كم علم قاصرانه مز ايله ايتامز بالارغه يازوطانوب سبق فهم
 قيلورلق عاقل و عاقله بولمش لرندن صونك اوشبو ذكر قيلنه چاق كئابلر دن او قتمق
 تيوشدور علماء متقدمين نيك ديارمزه مشهور كئابلرندن بعضى لرى اوشبودر (طرف
 مغرب و مشرق) مشهور همه تصنيف و تأليفى مقبول الشيخ تقى الدين محمد بن پير على البركوى
 رحمهما الله تعالى نيك وصاياى بركوى اسمنده بولمش تركى مبارك ۲ رساله سى در
 (بلده قزاقده سنه هجرى ايله ۱۳۵۳ نچى سنه ده كچك قول كاغد كاطبع قيلنمشدور
 الوغراق قولده يخشى كاغد كا ايرى راك و جلى راك حروف ايله طبع قيلمق لازم ايدى
 بلكه اول رساله نى كموش كاغد كا آلتون خط ايله طبع قيلمق تيوشدور اول رساله ده ايمان
 و اسلام و فرائض و واجبات سنن، و مستحبات، حرام، و مكروهات، و كيفية طهارة، و صلوة،
 و اخلاق حميده، و ذميمة، و آفات اعضا و كفر، و الفاظ كفر، و مسائل حيض و نفاس، و احكام
 ميت و غسل، و تكفين، و بونلردن غير هم حاجت مسائلنى آچيق بيان ايلامشدر عجب ۳ مبارك

۲ علم القراءه ده بولغوجى مشهور جهد المقل كئابى نيك مؤلفى مولوى ساچقلى زاده ترتيب
 العلوم اسملى كئابنده مولوى بركوى حضرت لرى نيك وصايا كئابى نى مدحك ايتده دور فال مبتدى
 يلغن اول ايمان على قدر فهمه فان كان صيبا يور بعد بتعلم القرآن من معلم صحيح الاداء
 الى ان يختمه ثم يور بتعلم تفاصيل الايمان و عقايد اهل السنة و القدر المفروض من علم
 الاخلاق و علم الصلوة و المتكفل ببيان هذا المجمع الرسالة التركية لمحمد البركوى و نعمت
 هى لكل مبتدى عجمى انتهى ۳ صاحب وصايا نيك تصنيفى كو بدير مملكت مزده
 معروف و مشهور كئابى الطريقة المحمديه در بركوى رحمه الله نيك و فاتى ۹۸۱ سنه ده در
 وطن تولدى بركوى يابركلى يابيركلى تورلچه تعبير قيلنه در والله اعلم بالصواب (منه ره)

کتابدور صغير وکبير آدم کا اوقمات و مسائلندن فائده لکنک لازم اولان کتابدور مذکور
 شريف کتابنک شرح لری هم واردور شارح قنوی ترک علماء سنندن شول کتابنی مدح
 قیلوب ایبات یازمشدور *

باغ فضل اچنک کلمشدر برادر چوق ولی * کستان فضلی ننگ اما برکلیدور بر کلی
 بروصیت نامه تألیف ایلامشدر اول ولی * قل نظرا معان ایله حل ایلمش هر مشکلی
 دین اسلامی بیان ایتمش اچنک سرتسر * رهبر اولمش راه مقه سوق ایدار هر عاقلی
 هم شریعت هم طریقت هم حقیقه جمله * هویمو اینتمش مصرح قرقه یارمش بر قلی
 پرکلی ننگ بو کتابن یادایدوب اول بلبللی * دوستم زیرا بودر باغ جناننک برکلی
 فضله داعی آننگ روح شریفینه دعا * دمدم کاری آننگ اولدی شفاعت املی

کتاب مذکورننگ معتبر شرعی ترکی تلنگ قاضی زاده اسلامبولی احمد بن محمد امین
 رحمهما الله ننگ (جوهر بهیه فی شرح الوصیه المحمدیه) اسملی کتابدور جامع الحروف عبد
 فقیر شرح مذبورنی کوب اوقمشدور الحمد لله علی ذلك خوش عبارت و اثرلی کتابدور
 (ودخی بالالرغه اوقتماق تیوش کتابلردن نظم (یعنی کوی) ایله تألیف قیلنمش رومی
 سنان صالح اقدسی ننگ پیرکلی اسملی ۱۵۵۲ نجی سنه هجریه تألیف ایلامش کتابدر
 بو کتاب صاحبی ذکر قیلنمش مولانا بیرگوی حضرت ننگ وصایا کتابینی نظم قیلمشدور
 وصایاده اولغوچی مسائل اعتقادیه و فرعیه منظوم کتابده تغییر و تحریفن باشقه بتمامها
 مذکور در اوشبو کویلی کتاب فی ۱۸۴۵ نجی سنه مسیحیه ده رحمة الله بن امیرخان السکیشتی

قرانده طبع قیلدرمشدور حالا طبع سی وارمیدور خبرمز یوق اول هم نفیس کتابدور
 نظملی اولغانلقدن بالالرغه قراءت و حفظ اوچون کوب مرغوب کتابدور مرة اخرى
 طبع قیلنماغان اولسه طبع قیلماق تیوش اولغوچی کتابلر جمله سنندن در * (عجیب
 زمانه درکم طبع قیلماق (باصماق) بیک تیوش اولغوچی کتابلردن طبع قیلماق بعض
 طبع قیلماق اثم و گناه اولانی طبع قیلدرلر * (منظوم کتابدن اوشبو کتابمزننگ هامیشینه
 مسئله حیض و نفاس دن بعض ایباتدن کتابت قیلنور انشاء الله (ودخی علماء سالفین
 کتابلردن بالالرغه اوقتماق تیوش بولغوچی کتاب (استوانی) کتابیدر اول کتابده هم
 مسائل ایمان و اسلام و مسائل صلوة و صیام و بوندان غیر لری کوب مسئله فی ترکی تلی
 ایله کوزل بیان ایلامشدر کتابی ننگ صاحبی ۹۶ کتابدان مسائلی جمع قیلدوم
 دیمشدر عربی کتابدن معنی فهم قیلماغه قادر اولماغان هر کم اول کتابنی هم بیک
 اوقماق تیوشدر بعض مسائلی فی فهم قیلماسه لر علماء دن صورلر * (ودخی صوفی الله
 یار البخاری رحمه الله الباری ننگ (ثبات العاجزین) اسملی کتابی فی معنی سنی فهم
 قلدروب اوقتولسه مبارک بخش کتابدر اما شرعی اولان شرح عزیزه دیماکله مشهورنی

او قماق لازم دکلدن چونکه اول کتاب ننگ صاحبی رحمه الله الغنی (ثبات العاجزین) بیت لری
 ننگ معنی لری بی بیان کوب موضعند مساهله قیلمشدور الخ (ودخی فوز النجات اسملی کتابنی
 او قتماق تیوشدور اول هم مبارک کتابدر کوب مهم وعظ ومسته لرنی بیان قیلمشدر
 لکن نه سویلا دکینی فهم لب او قماق لازمدر ۱۱۸۵ هجری سنه هجریه ده تألیف قیلنمشدر
 (فقیر جامع الحروفی ذکر قیلما ی فالدر مش ترکی لسانی ایله ایمان واسلام وشریعة
 باقیة الی یوم القیام فی بیان ایلامش علماء متقدمین کتابلری ینه بولسه آنلردن هم
 او قتماق تیوش بولور (چونکه کتاب ننگ مؤلف ومصنفی نه مقدار عالم ومتقی ذات
 اولسه متعلم وشاکر دلره اثر وفائده سی کوب اولماقنده شک وشبهه یوقدور (علماء
 متأخرین دن معاصرمز عالم لردن هم بالارغه او قتماغه تیوشلی کوزال کوب اثر وکتابلر
 وار دور جمله سنندن بری عقیده مسئله سنده الشیخ الکامل والمکمل العالم الفاضل محمد الذاکر
 الجیستایی پیر دستگیرمز حضرتلری ننگ ترکی تلذذه تألیف ایدلمش (جامع عقاید الفرق
 الناجیه) اسملی مبارک کتابیدر صبیان وبالغ لر اوچون بیک فائده الی اثردر (ودخی
 تعلم الصلوة ترجمه سی (حلیة المصلی) اسملی کتابدر نماز وروزه حقنه مسائل مهمه فی
 جمع قیلمشدر ودخی (ترجمة المسائل وجواب المسائل) اسملی کتابدر ایمان واسلام
 نماز وروزه حیض ونفاس مسائلندن بیک مهم وضرور لرنی جمع قیلمشدر همداعتقاد - اعتقاد
 اسملی کامل اعتقاد کتابی بالارغه او قتماغه وترکی طائفوچی آدملر او قتماغه بیک مناسب کتابدر
 جزی الله مؤلفه بخیر الجزء (ودخی بالارغه او قتماغه تیوشلی کتابلردن (بدء المعارف) واول
 النظافة (ومسن العبادة (عبادات ثلاث (تنمة کتاب الصلوة) اسملی کتاب لردر آنلرده هم
 مسائل شرعیه بیک آجیق بیان قیلنمشدر بالارغه وترکی دان آتا وآنارغه آنکلاماق بیک سهلدر
 اوشبولر بارچه سی بر عالم ننگ اثری در شکر الله مساعیه ودخی عبادات اسلامیه اسملی
 کتاب او قتماغه او قتماغه کوزل کتابدر کوب مسائلی جامعدر جامعی مأجور وهناب
 اولسون بوللردن باشقه هم مملکت من ننگ عالم لردن بالارغه او قتماق اوچون بیک مناسب
 اثرلر کوبدر جزاهم الله خیرا (تنبیه هر توری کتاب دن یارطی یاکه بر یول او قماق دان
 سنکره بوسوزلر فلان روشقه قیلماغه یابولماغه ایتهدر دیو کتاب فی سویلا ثان فی ایتوب
 آنکلاتوب او قتماق لازمدر سبق او قماق قروغ لفظ وعبارت لرین گنه او قوب اوتماک
 توکلدر * (مقصودغه قایتالق خاتونلر اوزلرینه حاجت مسئله لرنی و دین اشلری فی
 ایر نکا حنده وقتده هم اویرانمک ممکندر (اگر زوجی اهل علمدن بولسه ایرندن
 اویرانور اگر اهل علم بولمسه بر عالمه خاتوندن اویرانور (خاتونلر ایرلری ننگ
 نکا حنده وقتده اگر علم اویرانسه لر عند الله موعود بولمش ثواب واجر لری کوب
 بولماقی الوغ امیددر (علم اویرانمکن او یالماق طارنماق خطا اشد شیطان
 وسوسه سنندن (المعارف بالله صوفی الله یار) ایتهدر

او یالمه معرفتسی ۲ او کرانور دین * بولور جاینگ تنور ۳ فالسانک تنور دین ۴
 خصوصاً دنیا جهنتدین غنیه ۵ خاتون لرغه ایر نکاحنده وقتده سبق اوقماق علم اویرانمکن
 بیکراک کورکام اشدر چونکه آنلره طلب علمدن قالماغه هیچ بر عذر و سلتناو یوقدر
 اما فقیر و فقیره لر دنیا طارلغی نی سبب قیلسه لرده قیلورلر اگرچه شرع شریف آنلرننک
 بو عذرلرینی ایشتمسده (عجب بخش عادتدر بعض بر ایر نکاحنده بولمش عقلی
 خاتونلر عالمه خاتوندن علم اویرانوب سبق اوقوب یورمشلری مسوع بوله در الله تعالی
 شونداق خاتون لرننک دنیا و آخرت راحتلرینی همیشه ایلاسون و باشقه خاتونلرغه هم
 کونکلرینه طلب علم محبتی صالحسون (غنیه خاتون لر اولرینه فرض بولمش علمنی
 اویرانماکا نیت و قصدلری بولسه هر کون بر عالمه خاتون نی ایولرینه کلتروب اویرانماکا
 هم مکندر (فائده) صوقر آدمدن خاتونلرننک قرآن اویرانماکی درست بولورمی (نفع المقتنی
 و السائلده) قنیه دن نقل قیلوب اویرانمکلری مکروه دیهدر چونکه خاتونلرننک ایرامی
 ایله بر اورنده بولماقلری فننه کا سبب بولاچاق در ودخی خاتون لرغه ایرلرکا قارماغه
 رخصت یوقدر اگرچه ایرکشی اعمی بولسه ده فتاک ابن ام مکتوم اعمی صحابی رسول الله
 صلی الله علیه وسلم ننگ ابوی نه کیلوب کورکانی بعدنک رسول الله علیه السلام جماعتلرینی
 اول صحابی کا قاراماقدین منع قیلمشدور (بیک بلکل کم الله تعالی قاشنده قدر وهرمتی
 الوغ بولغوچی نرسه علم و عمل در شوننک اوچون الله تعالی پیغمبرمزا زیاده علمنی
 (یعنی علم نی آرتدرماقتی) صورماغه امر قیلوب (وقل رب زدنی علماً) دیمشدر ورمعنی
 شریفی ای پیغمبرم اینکل یارب علمنی آرتدور ودخی عمل حقنک الله تعالی ایتمشدر
 (وما خلقت الجن والانس الا ليعبدون) معنی شریفی جن و آدمنی یاراندوم اوزمنی تانوب
 بلوب عبادت قیلماق اوچون (فائده) الشیخ جلال الدین السیوطی رحمه الله دن روایت
 قیلنمشدر علم نی فهم قیلماق آنکلاماق و مالتننک کوبلکی و رزق ننگ کینک لکسی
 اوچون اوشبو استغفارنی ایرته نمازندین صونک اوج مرتبه اوقغای اوشبو کوب کره

تجربه قیلنمشدر (استغفرالله العظيم الذي لا اله الا هو الحى القيوم بديع السموات والارض
 وما بينهما من جميع جرمي واسمائي على نفسي واتوب الله) ذیل التذکره لبعض تلامذة
 الشیخ داود الانطاکی (ودخی بیک بلکل کم احمیاء العلوم و آندن غیر کتابلرده ایته در
 خاتون اگر بیش وقت نمازنی اوقماسه ایر بولغوچی کشی خاتونی نی قهرلب کوچلاب
 بولسه ده نماز اوقماغه قوشار نماز اوقتور * ایر خاتونی غه نماز اوقماغه ایتوب ایتوبک
 خاتونی نماز اوقماسه ایر آقرنلاب تأدیپ قیلور اول وعظ ونصیحت قیلور اوکوتلر

من اول قلنی مؤمن دیرمن بیش نمازین قیلور بولسه * صلوة قامت اوفن ایشدب جماعتکا کور بولسه
 مؤذن لر قامت ایتوربی نماز لریاتب او یور * مؤمن قل لر حسرت ییار بر نمازی قضا بولسه

نماز قويغوجى آدملر حقنده بولمىش قورقچىلى خبرلرني سويلار الله تعالى قرآن عظيمند
 ايتهدر ('خلفى من بعدهم خلف اذاعوا الصلوة واتبعوا الشهوات فسوف يلقون غيا)
 معنى شريفى اول پيغمبرلردن صونك ياوز كشيلىر كلديكم آنلر بيش وقت نمازنى
 وقتنده او قماديلر نفس لرى تلامىش نرسه لركا ايار ديلر يعنى كناه قيلديلر تيز دور كم
 آنلر عذابكا ايرشورلر (بعض علماء ايتمشكم غى جهنم اچنده بولغوجى بيك تيران
 چوقردر زنا قيلغوجى هميشه خمر اچكوجى وربا آشاغوجى ونماز قويغوجى و آتا و آنانى
 رنجتكوجى لر شونده عذاب قيلنور (اللهم انى اعوذ بك من عذاب جهنم (كتاب الزواجر
 عن اقتراح الكبائر)ده نماز قويغوجى لر حقنده پيغمبرهز محمد المصطفى صلى الله عليه
 وسلم نيك مديت شريفلرندن كوب مديت بيسان قيلده در جمله سندن برى اوشبودر
 عربى ۲ عباره سيننك حاصل الترجمه سى بو طريقه در (رسول الله صلى الله عليه وسلم ايتمشلر كم
 درست لكده تموغده لملم اسلملى بر چوقر و اردور اول چوقرده بولغوجيدر يلان لىر
 قالونلق لرى تويه بوينى قدردر اوزنلق لرى بر آيلق يولدر شول يلان لىر نماز
 اوقماى يوركوجى آدمنى چاغار لىر (تشلار لىر) چاقغانلرى صونكنده شول يلان لىر نىك
 زهر و آغولرى نماز قويغوجى نىك تننده (واچنده) يتمش يل قاينه سار
 بوننك صونكنده شول آدم نىك ايتى تنندن قبولور (يعنى نماز اوقماى يوركوجى
 كشى لىر ني الله تعالى شول روشچه تموغده عذاب قيلور جفالندرر * (بلكل كم نمازنى
 قويماق دنيا و آخرت مشقت و بلالرينه توشماكا سبب در ديمشلىر دنيا ده بولمىش بلا
 و مشقت لىر جمله سندن هر كم نماز اوقماسه اول آدم نىك رزقى طار اولوب فقيرلك كا
 مشقت لى اشلكا توشوب عمرى قايفو وخسرتده اوتار ايرهش (آخرته بولاچاق
 عننت لىر نماز قويغانلقى سببندن تورلى تورلى الوغ عذاب و جفالر كورر ايرمش
 (احياء العلومه ايتهدر رسول الله صلى الله عليه وسلم حضرت ابوهريره رضى الله عنه كا
 ايتمشلر كم يا ابا هريره (مر اهلك بالصلوة فان الله يأتيك بالرزق من حيث لا تحتسب)
 معنى شريفى ابو جماعت لىر نىك نماز اوقماغه قوشغل درستلكه الله تعالى سنكا رزقى
 اوى و فكرنكا كيلماش حسابلاماغان يردن ايرشدرر * (الله تعالى قرآن عظيمه ايتهدر
 رسول الله صلى الله عليه وسلم كا (وأمر اهلك بالصلوة واصطبر عليها لانستلك رزقا
 نحن نرزقك) مفسرين معنى شريفى ني اوشبو روشچه بيان قيلمشلر كم ابو جماعت نىك
 نماز قيلغان آريغ يوزلوك خلقه يومشاق شرين سوزلوك *
 * نى نماز لىر دونكغوز يوزلوك كيلمانك آنكا اولر بولاسه
 كم نىك قزى يتسه بو يغه زهار بيمر نىك نى نماز فه *
 * حرام ايرور اوشال قزغه نكاح شرعى قيلور بولسه

۲ ويرى انى جهنم و ابا يقال له لملم فيه حيات كل حيه بنحن ربه البعير طولها مسيرة شهر تسع تارك الصلوة فيغلى سمها في جسمه سبعين سنة ثم ينهرى

۲ قایغور و قافای بولماغل (منه)
 کیم درجه ده شول قیلماز قیلماز قیلماز

وامت لرننگ نی نماز اوقماغه امر قیلغل قوشغل نماز اوقماغه دایه چیلغل قیلغل و نمازغه صبر اینکل اوزنگا و اهل بیتنگا رزق و یومک نی استقامت بلسه سنکا و اهل بیتنگا بز رزقنی و بیرمز بس رزق خصوصنده ۲ اهتمام قیلماغل بلسه کونکلنگ نی طنج قیلوب آخره عملی اوچون اهتمام قیلغل (تفسیرلرده بیان قیلده در رسول الله صلی الله علیه وسلم ننگ ایو جماعتینه بر ضرر ایرشسه رسول علیه السلام جماعت لرینه نماز اوقماغه امر قیلور بولمشلر نماز اوقماق رزق لرننگ کینک لکینه سبب اولماقی اوشبو آیه کریمه ده هم اشاره وارد * (ای عزیز مسلم نماز ننگ فرض لقی شول درجه ده در کم الوغ مجتهد حضرت امام مالک و امام شافعی و امام احمد رحمهم الله ایتمشلر کم اگر هر کم نمازنی اوقماسه اول کشی نی اولترلش بولور حد یا کفرا (اما بز ننگ امامان افضل المجتهدین ابوحنیفه نعمان بن ثابت رحمه الله تعالی حضرتی ایتمشکم هر کم نماز اوقماسه اول آدمنی منککولک کا حبس کا (اوتورمه کا) یابلمش بولور (ایندی حبس دن چقارنگز نمازنی اوقیمن دیوب اقرار قیلغاچه چقارلماز) (بو مسئله ننگ تفصیلی امام شعرانی ننگ (میزان کبری) سفده مذکوردر (مجالس الرومی ده اینه در هر کم حج سفرینه کندکنده سفرنگ اقل مرتبه بروقت نماز قالاچاقنی بلسه اول کشیکا حج قیلماق یعنی حج سفرینه چقماق حرام بولور کرک ایر و کرک خاتون اولسون چونکه هر کم بروقت نمازنی قویسه شول نمازنی ترک کنه سنی یتمش حج دن کم حج اورتماس بس هر کم حج سفرینه حج قیلماق نیتی ایله کتسه شول مبارک سفرنده بر وقت نمازنی قالدیرسه بر درهم مال تابماق اوچون یوز منک درهم مالنی تلف قیلمش کبی بولور انتهی (الحاصل نماز شونداق الوغ فرضدر کم قالدیرماغه سلامت کشیکا هیچ بر عذر یوقدر اگرچه بیك آز صورت لرده تأخیرکا عذر بولسه ده حتی ایتمشلر کم بر آدم صوغه غرق بولسه (باطسه) شول حالده نماز وقتی بولغان صونکنده بر نرسه کا یابشوب نماز اوقماغه ممکن بولسه غرق حالنده هم نماز اوقماق واجب بولور (ودخی سرخاو کشی ننگ آغرقنی بیك قتیغ بولسه لکن باشی یا کوزی یا کونکلی ایله اشاره قیلماقلقغه قوت و درمانی بولسه آغرقنی قتیغ حالده هم نماز واجب بولور (اگر ایتکان روشچه اشاره دن عاجز بولسه نمازنی تأخیر قیلور کیچکترور سلامت لنگانی صونکنده قضا قیلور دیمشلر (سرخاو کشی اگر اولطروب یا که یاطوب اشاره ایله اوقماغه کوچی یتسه اول تقدیرده بطریق اولی

نماز فرض بارچه قلغه کرک درویش کرک بایغه *
 بی نمازنی قانغه بولغه باطل هجت قیلور بولسه
 نماز قل ننگ درجاتی نماز قیلماز خراباتی *
 مونی آییغان حکیم آتا اشکیل صالحسل قاچار بولسه

اداء قيلماق واجب بولور (نماز قويغوچى لر حقنده قيامتده بولاچاق عذاب و محنت و دنياده ايرشه چك بلا و مشقت لرنى كئابلردن نقل قيلوب ينه يازلسه بر الوغ كتاب اولور ايدى عاقل كا اشاره كفايه قيلور ديمش سوزه بناء اوشبو قدر بيان دن كوب عبرت آلماق ميكندر الله تعالى عباداتينه موقف ايلاسون ﴿فائده﴾ اى عزيز مؤمن نماز او قماق ننگ الوغ فرض ايكان لسكىنى بلدونك ينه بللكل كم نمازنى جماعه ايله او قماق سنة مؤككدر واجب غه يقين بولمش عملدر (بوننگ حقنده رسول عليه السلامن كوب حديث وارد بولمشدر نمازنى جماعه ايلان او قغوچيلره كوب ثواب و درجه لر كئابلرده بيان قيلنمشدر جمله سندن برى حضرت على كرم الله وجهه پيغمبرمزدن نقل ايلاب ثوابي ننگ كوب لسكىنى ايتمشدر كم بونى يازيچى زاده محمد چلپى نظم ايله بيان قيلمشدر كم *

على در رسول بركون امر ايلادى * نمازى جماعتله قيلننگ ديدى
 كه گر كوكلرى يرلرى آلسه لر * ديكلرلى و طاغ لرى صالحسه لر
 قمر شمس و نجم و وحوش و طيور * دضى كرسى عرش جنت نار نور
 صالحنسه انبياء ملك كوچله * بشر جن ده يا جوج و سا جوجله
 كله بر نماز ننگ ثوابي اغير * قومنگ بس جماعت كبير و صغير
 انتهى اوشبو حديث مشكات الانوارده ۲۵ نجى باب ننگ قيلنده مذكوردر
 العارف بالله خواجه احمد يسوى رحمه الله الغنى حضرت لر يننگ مريد و شاگردلردن
 شمس الدين نام عزيز نماز قويغوچى آدملر كا كوب اثرلى مواظ و نصايح ايتمشدر كم
 هر عاقل و منصف ننگ مقبول و مسموعيدور *

بسم الله ديب ير ننگ ين قوبقل روان اور ننگ ين * كئسون شيطان بو ينكدين طهارت قيل بي نماز
 مسجد سارى قدم قوى امام لرغه كلوب اوى * اجماخ اچنده بر ايو عمارت قيل بي نماز
 پيغمبرنى سوماز سن فرمانى ني قيلماز سن * قارشولغنگ قويماز سن اولتور گولك بي نماز
 تاش دين بيتر قاتب سن نجاستكا با توب سن * ايماننگ ني صا توب سن اى ايمانسز بي نماز
 اولارنگ ني بلماز سن ياراغنگ ني قيلماز سن * حقنى كوزكا آلماز سن باطل ملعون بي نماز
 بي نماز ننگ كوزى يوق تنكلا غودك سوزى يوق * خلق آرا يوزى يوق قارا يوزلوك بي نماز
 بي نمازنى كلتورنگ تعزير برله حد اورنگ * هجت قيلسه اولترنگ كافر ترور بي نماز
 مجلس كا كلتور مانكز ياننده اولتور مانكز * يوق سز يوزين كور مانكز مكره ترور بي نماز

رحمت آتليغ رهمتنكدين اميدى يوق بي نماز * قهار آتليغ قهرنكدين قورقچى يوق بي نماز
 دنيا سيغه اينانور باش ماليغه قوانور * اوز اوزندين سوينور احمق جاهل بي نماز

حیوان او گوز بخشیراق نجس دونکغز بخشیراق * بلکه دونکغز بخشیراق غار قیلغل بی نماز
 خسته بولسه بارمانکز ایمان عرضه قیلمانکز * اولسه آتی یومانکز مردار ترور بی نماز
 منکر تکیر کرگانده من ربک دیب تورغانده * نماز نیکین سورغانده نه قیلغای سن بی نماز
 تحت الثری آستنده یتى تموغ توینده * غی آتلیغ چاه اچنده کویارسن ای بی نماز
 ای شمس الدین شکر قیل اولرمن دیب فکر قیل * بارین اوزینکا آیغل ای بی ایمان بی نماز
 بو دنیا دین کینارسن تار الحدکا کرورسن * سورسه سوال نه دیرسن غافل بولمه بی نماز
 منکر تکیر کلکای لر من ربک دیب سورغایلر * گورزی برله اورغای لر غافل بولمه بی نماز
 قیل آخرت یراغن یاندر کورننگ چراغن * قویمه روزه نماز ننگ غافل بولمه بی نماز
 اولرده قین کورارسن تشنه بولوب اولرسن * دوزخ اچره کورسن تحقیق بلکل بی نماز
 توتار دانا اوزی نی آلماس عالم سوزی نی * کورمنگ لر شوم یوزی نی یوزی قارا بی نماز
 قیلب جبر اوزیکا کروب شیطان سوزیکا * قتیغ عذاب تینینکا روا کورمه بی نماز
 آتانک آنانک کتوبدر تار الحدده یاتبدر * سنکا نوبت یتوبدر بلکل بونی بی نماز
 سن هم دخی اولرسن تار الحدکا کرورسن * تورلوک عذاب کوررسن تویه قیلغل بی نماز
 ای بیچاره یغلاغل الله یادین قویماغل * نصیحت نی تنکلاغل بولمه زنهاری نماز
 اکر وعظ نصیحت ایله ده خاتونی نماز اوقماسه توشاکده خاتونینه آرقاسی ایله یاتور
 یا که اوچ کونکاچه بر ایوده ایر خاتونندین باشقه اورنغه یاتور برکا یاتماز (اگر خاتون
 بواشردن هم اثرلنمه هنوز اوقماسه نماز اوقماغان اوچون خاتونی نی صوغار قورقتماق
 اوچون اما سویاک صنارلق یا که قان چقارلق صوقماز هم یوزینه صوقماز الحاصل دین
 اشلرنده خاتون مساهله قیلسه یالقارلق کوسترسه التفات ایتمسه شرع شریف بیورغانچه
 یورمه ایر بولغوچی کشی خاتونی نی قورقتماق غیرت قیلماق لازمدر والا هر ایکوی
 قیامت کوننده جوابغه قالب الوغ حسابده بولورلر (بلکل کم دین اشلرندن باشقه
 خصوصده ایرننگ خاتونی نی اورماق واورشماقی درست توکلدر) مثلا آش پشوماگان
 یا کر یوماغان کولمک و اشطان تکماکان یا بوندان باشقه شونداق اورنلرده صوقماز

دنیا مالی معبودنک نفس هو امسجودنک * بلم نیدور مقصودنک ای بی خبری نماز
 خداینکا بتمادنک رسول امرین توتادنک * عقبی غمین بیمدنک و اخسرتلیغ بی نماز
 آخرت ننگ آرزوقی روزه نماز * روزه توتماز نماز قیلماس مؤمن ایرماز
 لاجرم قیامت کون اول بی نماز * منک کون یغلاب برکون سونب کلکوسی یوق
 بلورموسن که آمدین بودمکاتکرو اولدمین * نی جانلر کچدی عالم دین تقی قویماز موسن غافل
 قموغ هرسل نبی کچدی جهان مالک لری کچدی * الحد منزلیکا توشدی تقی قویماسموسن غافل
 قنی آدم صفی الله قنی شیث نبی الله * قنی اسحاق ذبیح الله تقی قویماسموسن غافل

خاتون لرغه اير اوچون واجب بولمش الوغ خدمت لری ایری ننگ ایونده توروب
ایری نه آچق یوز کورستروب یومشاق سوز ایله سویلاشوب ایری نی تعظیم قیلوب
ایری برله برکا یاتوب قایو وقتده بولسه ده پاک وقتنده ایری ننگ نفسی تلامش
حاجتی نی ایرینه تابشما قلق در (وروی عن طاحه ابن عبد الله رضی الله تعالی عنه
قال سمعت رسول الله صلی الله علیه وسلم یقول ایما امرأة کانت فی وجهه زوجها فتدخل
علیه الغم فهی فی سخط الله الی ان یضحک فی وجهه زوجها فتدخل السرور) معنی
شریفی ننگ حاصلی رسول الله صلی الله علیه وسلم اینتمش لرم قایو خاتون ایری ننگ
یوزینه چنق وقاتیغ یوز کورستروب ایرینه قایغو وخفا کرتسه (یعنی خفالتدرسه) اول
خاتون الله تعالی ننگ غضبنده بولور (یعنی اول خاتوندن الله تعالی راضی بولماز)
ایری ننگ یوزینه کولب قاراب ایرینه شادلق کرتکانه (دُرّه) رسول الله صلی الله علیه
وسلم ینه اینتمش لرم (اذا دعا الرجل زوجته لحاجته فلتأته وان کانت علی التنور) ن
غ حب) ینه اینتمش لرم (اذا دعا الرجل امرأته فرأته فلتجب وان کانت علی ظهر قتب)
ینه اینتمش لرم (اذا دعا الرجل امرأته الی فراشه فابت فبات غضبان علیها لعنتها
الملائکة حتی تصبح هم خ م د) اوشبو اهادیث شریفه ننگ معنی لری ننگ حاصلی اوشبو
روشچه در هر قایچان ایر خاتونی نی حاجتی اوچون (یعنی یقین لق قیلماق اوچون)
یانینه اونداسه (چاقرسه) بس خاتون ایری ننگ یانینه کلسون اگرچه میج خدمتنده
وقتده بولسه ده (یعنی آش بشروب شغل لنوب یورمش وقتده بولسه ده) هر قایچان
ایر خاتونی نی برکا یاتماغه توشا کینه چاقرسه بس خاتون ایری ننگ یانینه بارسون
اگرچه تویه اوستونده وقتده بولسه ده (هر قایچان ایر خاتونی نی توشا کینه چاقرسه
بس خاتون کیلمسه باش تارتسه بس ایری آچیغلانوب رفجوب یالغوز کچ اوتکارسه
شول خاتون غه فرشته لر لعنت او قورلر تانک آتقونجه) اوشبو حدیث شریف لردن
مقصود شول حاجتی اوچون ایر خاتونینی چاقرمش وقتده خاتونده هیض ونفاس
وسلامتسز لک کبی موانع شرعیه بولسه ایری ننگ حاجتی نی ویرمک خاتون غه واجبدر
والا الوغ گناه غه توشار دیمکدر * (بلنک کم خاتون لر ایرلرینه آش پشورسه لرم کیم لرون
تکسه لر وکرلرون یوسه لر وبونف ان باشته کوچ لری یتمش اشلر نی یاط ایرلرکا کورنماینچه
اشلر لر وایرلری ننگ رضالق لرینی آلسه لر الله تعالی ننگ عبادت واجبه لرینی هم

قنی ایوب قنی یوسف قنی یونس قنی یعقوب * قنی خوب قنی ناخوب تقی قویماسموسن غافل
قنی منک یاشاغان لقمان اولم کا حیلله لر قیلغان * اجل کا تابمادی درمان تقی قویماسموسن غافل
قنی سر دفتر یاران ابو بکر عمر عثمان * قنی شیرعلی آرسلان تقی قویماسموسن غافل

خاتون لرغه ایری اوچون واجب بولمش خدمت لری نی بیاننده
۲ والا حدیث فی الجامع الصغیر للام السیوطی

ادا^۱ قیلسه لر رسول الله صلى الله عليه وسلم ایتمشدر کم اول خاتونلر قیامت کوننده اوجماخ ننگ تلاکان ایشکندن کرر لر دیو شادلق خبری سویلامشدر (نصاب الاخبارده ذکر قیلهدر رسول الله صلى الله عليه وسلم ایتمشدر کم قایو خاتون کم ایرینه یتى کونلر خدمت قیلسه ایری شول خاتون دن راضی بولسه الله تعالى اول خاتوندان تموغ ننگ یتى ایشکینی باغلار و آنکا اوجماخ دن سکز ایشکینی آچار بس حساب و عذاب سز جنت ننگ تلاکان ایشکندن کرر اوشبو حدیث ننگ بیانی اوتمش ایدی (رسول الله صلى الله عليه وسلم یتى ایتمشدر کم (دروی عن عبد الله بن مسعود رضی الله عنه انه قال قال علیه السلام

اذا غسلت المرأة ثياب زوجها كتب الله لها الف حسنة وغفر لها الفی خطیئة واستغفر لها كل شی^۲ طلعت علیه الشمس ورفع لها الف درجة) معنی شریفی ننگ حاصلی هر قایچان خاتون ایری ننگ کیومینی یوسه شول خاتون غه الله تعالى منک ایز گولک یازار وایکی منک خطالرون یارلقار ودخی اوستلریغه قویاش تشکوی بارچه نرسه الله تعالى دن شول خاتون ننگ گناهلری کچلماک فی صورالرر ودخی الله تعالى شول خاتون غه منک درجه کوتارر * شرعة الاسلام ده ایتهدرکه ایواچنده کی خدمتلاش پشرمک کر یوماق ایکمک کوچ پشرمک شوشنداق خدمت لر فی قیلماق خاتون لرغه واجب بولور (یعنی اوشانداق خدمت لر فی قیلماسه گناهلر بولور) دیو بیان قیلهدر مجالس الرومی ده هم شول طریقده بیان قیلهدر (کتاب الزواجرده ایتهدر رسول اکرم صلى الله عليه وسلم ایتمشدر کم (اول ما تسئل المرأة يوم القيمة عن صلوتها وعن بعلمها) معنی شریفی ننگ^۳ حاصلی قیامت کوننده خاتون صورالمش بولور نمازندن یعنی نماز ننگ اوقدنکمی درست اوقدنکمی نماز حقنک یالقاوتی قیلمادنکمی دیو نماز حالندن سؤال قیلنمش بولور (ودخی خاتون صورالمش بولور ایری حقندن یعنی ایرنکا نه اوچون اطاعت قیلمادنک ونه اوچون رنجولرینی آلدنک ایرنک ننگ حق لرینی اوتادنکمی خیسانه قیلمادنکمی ایرنک ننگ رضالقی فی آلدنکمی شونداق لر ایله صورالمش بولور * نماز دن سؤال بعدنک خاتون لردن ایرلری حقندن سؤال بولماقیدن معلوم بوله در ایر حق بیگ الوغ حق ایگان (ودخی زواجرده مذکوردر رسول الله صلى الله عليه وسلم کا بر خاتون ایرندن سوز سویلامک بولغانی صونکنک رسول الله علیه الصلوة والسلام شول

قنی قیصر قنی خاقان قنی جمشید ونوشروان * قنی موغچه خان سلطان تقی قویما سوسن غافل آتانک آنانک هیات ایردی بلورموسن قایا باردی *
اوشال منزل سنکا کلدی تقی قویما سوسن غافل
لحد ایوبینه هر کونده سنی اوندر گاهی موند * بار رسن عاقبت آنده تقی قویما سوسن ۲ غافل

۱ یعنی هفتوز دنیا فی قویما سوسن آندان کونکلیک فی آلهای سوسن (منه)

خاتون غه ایتمشدرکم (فانه جننک و نارك) دیمشدر یعنی ایرنک سننک جننک کا
 (اوجماخ غه) یا که تموغ غه کرماکا سبب بولغوچی کشیدر یعنی اگر ایرنکا اطاعت
 قیلسانک خلافتق قیلماسانک رضالتق نی آلسانک اوجماغغه کرماکنکا اگر ایرنکنی
 رنجوتسنک آنکا خلافتق قیلوب رضالتقینی آلماسانک تموغ غه کرماکنکا سبب بولور
 دیمکدر (الحاصل خاتون ننگ ایرینه هلال اشلرده اطاعت قیلماقی واجبدر بوخصوصه
 رسول الله صلی الله علیه وسلم دن کوب حدیث وارد بولمشدر ایرمقی بیگ الوغ بولغانلق
 اوچون حتی خاتون غه نفل روزه توتماق هلال بولماز مکر ایری ننگ اذن ورخصتی
 ایله دیو رسول الله علیه السلام بیان بیورمشلر ﴿فائده﴾ ایر بولغوچی آدم جماعتی ننگ
 خدمتنه بولشسه الوغ ثوابلرکا ایرشور مفاتیح الجنان ده مذکوردر رسول الله صلی الله علیه
 وسلم ایتمشلرکم هر ایر ایو اچنده جماعتینه اعانه قیلسه (خدمتنه بولشسه) الله تعالی
 اول ایرکا حضرت ایوب و داود و یعقوب و عیسی علیهم السلام لرکا ویرمش ثواب ننگ مثلی نی
 (یعنی اوغشا شینیی) ویرر رسول الله صلی الله علیه وسلم هم اهل بیتنی ننگ بعض خدمت لرینه
 بولشور بولمشلر تفصیلی اعیاء العلوم ده مذکوردر (بیگ بلکل کم فاضیحان ده بیان قیله در
 تورت اورنکا ایر خاتونی نی صوقسه درست بولور * ایر خاتونینه زینت لئماکا (کیونماکا)
 قوشوب خاتون خلافتق قیلسه (کیونماسه) ودخی ایر خاتونی نی یقین لق قیلماق
 اوچون چاقرسه خاتونی حیض دن پاک بوله توروب ایری ننگ تلاکانی نی قبول قیلماسه
 دخی خاتون نماز او قماسه جنب لکن و حیض کپسولگاندن صونک غسل قیلماسه
 (یونماسه قیونماسه) ودخی خاتون ایری ننگ امرندن باشقه ایرندن رخصت صورامای
 ایوند بن چقسه اوشبو اورنلرده ایر قورقماقی اوچون صوقسه اختیار لیدر اگر عفو
 قیلسه هم قیلور (ودخی در المختارده ایتدر اگر خاتون ایری نی شتم قیلسه) یامان
 سوزلر ایتسه (ودخی یاط ایرلرکا یوزی نی آچسه آنلردن قاقماسه) یا که یاط ایر برله
 سویلاشسه (یا که یغلاغان اوچون صمی بالاسنی صوقسه) یا که خاتون ایری ننگ اذن
 ورخصتندن باشقه عادتده بیرلماسی تورغان نرسه نی بیرسه بو صورتلرده هم صوغار
 اوشبولردن باشقه اورنده ایر خاتونی نی صوقسه ظالم اولور یعنی ظلم قیلغوچی اولوب
 گناه غه مستحق اولور (ودخی ایرلر خاتون لرینه وهم آتا و آنا بالالریغه بارماغه یورماکا
 درست بولماغان اورن ویرلرنی ایتنک اویراتنک بیگ تیوش بلکه لازمدر (مثلا
 بازارلرغه چقماقی و کبت لرکا کروب اوزی نرسه آلتاق کبی لر درست توکلدر چرنکه

خاتون لر نی صوقساق درست بولغان اورنلر

ایاشمس کناه پیشه کنهائکنی قیل اندیشه * بواش کیلکوچی بو باشه تقی قویماز موسن غافل
 اولم کلدی یاق اولماق کراکدر * قرا یر آستیفه کرمک کراکدر
 نیچه یل انس بولغان جان بیلان تن * بری بریدن آیرلماق کراکدر

كبيت لركا كروب نرسه قارادقي وآلدغي وقتنده صبيح الوجه لو ياش يكت لركا كورنوب
 وآنلرغه خاتونلرننك كوزلري توشوب وآنلر ايله سويلاشوب الوغ گناه لرغه توشوب
 دنيا وآخرتده تورلي محنت ومشقت لر كورماكا اوزلري سبب بوله لر (شرح شريف ننگ
 خاتون لرنى بازار كبي اوزلرغه توشماكا منع دن حكمتى ننگ بعضى اوشبوكه تاكه
 بازارده يات ايرلركا كورنوب وآنلر ايله سويلاشوب عاقبتى فننهكا يعنى الوغ كناهغه
 توشماكا سبب بولماسون اوچوندر (خاتون لرننك ياش كشى لركا كوزلري توشماكي
 دغى سبب اوله دور اوزلري ننگ هلال ايرلرندين محبت ورغبت لري قايتماغه بوايسه
 بيكرارك الوغ فننهدر (بيك بللك كم بازار كبي ايرلر يورى تورغان اوزلرغه خاتون قز
 طائفهسى چقوب يورماك تورلي تورلي فساد وقتنده كاسب اولماقنى (العارف بالله العالم
 الكامل ولى الله عبد الوهاب الشعرائى رحمه الله لواقع الانوار القدسية فى بيان العهود المحمدية
 اسملى كتابنده ايتهدر (وقد اخبرتنى امرأة دينه مصلية وقالت لى انى اكره الخروج للسوق
 فقلت لها لما ذا فقالت لانى انظر الى الاشكال الحسنه فتميل اليها نفسى فارجع لاقدر
 انظر فى وجه زوجى قالت دخلت مرة سوق الوراقين فرأيت شابا واخذ بمجامع قلبى
 فرجعت فوالله ما رأيت زوجى فى عينى الا كالقطرب او كالغول او كالغفريت او كالبقرة
 وكما ان الرجل اذا رأى المرأة الحسناء مالت اليها نفسه فكذلك المرأة اذا رأت الشاب
 الامرد الجميل تروح نفسها اليه ضرورة قالت ورأيت مرة انسانا من الطاق وزوجى عندى
 وصرت انظر الى حسن شكل ذلك الانسان وحسن لحينه ووجهه وعينه وانظر الى زوجى
 والى تشعيث لحينه وكبر اسنانه وانفه وعمش عينيه وحشونة جلك وملبسه وفضاظته وتغير
 رائحة فمه وابطه وقبح كلامه فما كنت الا فتننت بذلك الانسان قالت ثم اتى تبت الى
 الله تعالى عن الخروج مطلقا للحمام ولا لزيارة ولا لغيرها فصار زوجى فى عينى كالعروس
 فعلمت بذلك صدق توبتى النج فاعلم ان من اذن لزوجته فى الخروج من غير ضرورة
 وحصل له ضرر فاللوم عليه انتهى) اوشبو ايشتمك بلمك خبرلرننك تركيچه معنى سيننك
 حاصل بو طريقه در ٦ ٧ ٥ ٩ سنه ده وفات بولميش صاحب التصانيدنى
 المقبولة عند علماء الشرق والغرب اوليساء الله جمله سندن اولمش عالم عامل
 عبد الوهاب الشعرائى رحمه الله البارى ايتهدر نماز نياز اياسى ديانتلو خاتون منكا
 خبر ويردى سويلادى كه من بازارغه بارماق چقماقنى مكره كورامن (سويمايمن) ديندى

وفاسى يوق بو دنياننك كشيكا * وفاسزنى نيكسا سومك كركرد
 اوزل قزنك دغى مال وتوارنك * قالور بونده سالب كتمك كركرد
 اكر بولسه سنكا توفيق يارى * بو دنيا چركين آرتماق كراكدرد

من نه اوچون سویمای سن دیگانم صونکنده (خاتون ایندی کم بازارغه چقسام کورگام یوزلی کوزال ایرلرکا کوزتوشرامن (بعد) شول ایرلرکا نفسم میل قیلده در (بعد) ایویمه قایتقانم صونکنده (ایریم کورگام کشی بولماغانلقدن) ایرم ننگ یوزینه فارای آلمایمن (شول خاتون یینه ایندی کم کموش یا کاغذ صانتقوچی لر بازارینه کردم (بار دوم) شول بازارده بریکتی نی کوردم محبت قویدوم بعده ایومه قایتندوم الله تعالی برله آنطقیلوب ایقانم کم (شول یکننی کورگام صونکنده) ایریم کوزیمه یونی قیولمش فورچانغسی بوری یا که شورالی یا که جن یا که صغر کبی بولوب کورندی (ننگ ایر اگر جمال صاحبه سی کورگام خاتون نی کورسه ایرننگ نفسی شول خاتون غه میل قیلور (کینار) اوشنداق خاتون اگر صقال سز کورگام یکننی کورسه خاتون ننگ کونکلی آنکا کینتار اختیار سز (شول خاتون یینه ایندی کم بر مرتبه چارداقدن بر کشی نی کوردم ایریم هم یانمه اییدی بعده شول کشی ننگ کوزال و کورگام لکینه صقال و یوزی و کوزی ننگ کورگام لکینه فارایمن (و دخی ایریمه ایریم ننگ صقالی ننگ کیلوش سز لکینه بورنی و تش لری ننگ الوغلقینه و کوزی ننگ یا شلی وضعیف لکینه فارایمن و تنی ننگ قاتی و کیمی ننگ اشه کی لکینه و آغزی و قولتق آستی ننگ ایسلی لکینه و سوزی ننگ کیلوش سز و طور په لقینه فارای من شول صفت لردن فکر قیلامن بس (شول کورگام) یاط ایرننگ شول روش ده ایگانلکی نی بلگانم صونکنده شول کشیکا محبت قویدم (شول خاتون یینه ایندی (سویلادی) کم بازار لریغه چقماق و یاط ایر و یاشلرکا فاراماق الوغ گناه و فتنه لرکا سبب بولماقینی بلگانم صونکنک قاید اغنه بولسه ده مونجه غه یا که آتا و آنام قرداشلریم نی زیارة اوچون یابوندن باشقه ییرلرکا چقماق دن الله تعالی کا توبه قیلدوم ایومدن هیچ قایدا چقمازغه نیت قیلدوم بعد چقماق یاط ایرلرکا فاراماد اوشبو توبه و بازارغه چقماقنی قویغانم صونکنده اوزم ننگ ایریم کوزیمه عروس کبی (یانکا جماعتلنمش اویلانمش کورگام صفتلی و کوزال خلقلی یکت کبی بولوب) کورنه باشلادی دیوب سویلامشدر مذکور کتابدن نقل تمام بولدی * (بس عقل و انصافی اولغوچی مسلمه خاتون لرغه اوشبو هکایتدن کوب عبرت آنکلاب بازار و ایرلر بورکوچی باءچه و کلزار کبی اورنلرغه ایرلر طولب یورور و قتلرده چقماق و یورماکدن توبه قیلوب خطا لرندین استغفار ایلامک تیوشدر * (صاحب الرساله اینته در ایرلر هم اوزلری ننگ جماعتلرندین

ایقانی قویغل ایمدی دنیا فکرین * بارور برنی فکر قیلماق کرکر
 اگر زنکلی بچه در کوزلری کور * اوکم مستوره بولسه بل آنی خور
 اگر چندیکه بولسه بنده زاده * آنی صاحب نسبین کور زیاده
 اوشال خاتونکه نامهرم نظر در * اگر شمس و قمر در ماچه خردر

هم
 در
 الله
 بیا

باشقه خاتونلرغه كوز توشمسه لر اوزلرى ننگ جماعت لرى البته خور العين كىبى گوزل و خوش صفت ده بولوب كورنه چك لرى ظاهر در (ذكر قيلنمش كتابده مذكوره عاقله خاتون ننگ سوزلرى بيك راست در خاتونلر بازارلرغه ياكه آندان باشقه ايرلر يور بچك اوزنلرغه چقوب يورسلر ذكر ايدلمش فتنه لرننگ بولماقنده هېچ شك و شبهه يوقدر خاتونلر بازار كىبى اوزنلرغه چقوب يورمك درست ايماس لك ننگ حكمت و سببى شول خاتون سويلامش فتنه لردر (بعض ايرلر خاتون لرينه بازارغه چقوب دكان لره كروب يكت لر ايله سويلاشب نرسه آماغه رخصت واذن و ويرماك لرى عجب در آندا ق ايرلر خاتونلرى ننگ ياط ايرلر كا كوزلرى توشماك دن و خاتونلرى ياط ايرلر كا كوزلرون توشورماك دن (يعنى قاراماقدان) نچوك عار قيلماى لر عار قيلماق كونلشماك ايشال و دونكغز دن باشقه هيوان لرده هم بولغوچيدر آندا ق ديوت صفتلى عارسز ايرلر كا اوشبو آيه كريمه ننگ حكى ننگ تميمينه كرمالك لرى ظن قيلننه در الله تعالى ايتده در (لهم قلوب

لايفقهون بها ولهم اعين لا يبصرون بها ولهم آذان لا يسمعون بها اولئك كالانعام بل هم اضل) ديمك مناسب در يعنى آندا ق ايرلر دورت آياقلى هيوان كىبى لردر بلكه بىخشى و يامان نى آيرماوده هيواندن هم يمانراقدر شوندا ق ايرلر نى كتاب شريعت مزده ديوت ديلمشدر ديوت شوندا ق ايردر كم خاتونى ننگ ياط ايرلر ايله سويلاشما كينه و ياط ايرلر كا كورنما كينه و بوندان غير قباحت و يامان فعل لرينه راضى بولور (رسول الله صلى الله عليه وسلم ايتمشلر كم (الديوت لا يدخل الجنة) ديو معنى شريفى ديوت بولش كشى عذاب قيلنماي نجه اوجماخغه كرماس (ياكه ديوت بولماقنى حلال دهبوب ايتسه اصلا كرماس (اى عقللى عزيز بنده فكر قيل فرضا دكان ده (كيبت لرده) نرسه كورساتكوچى صاتقوچى لر اكر ياش ۲ دخترلر بولسه ايدى خاتون لر ايرلرى ننگ شوندا ق دكانلر كا كرمالك و ارماقلرينه اصلا راضيه بولماس لر اكر وارسه لر الوغ زنجال و فتنه چقارلر * هېج در كه نرسه كورگان كوچى ياش ايرلر بولغوچى دكان لره جماعت لرى ننگ ياكه قز بالالرى ننگ و ارماقلرينه بعض ايرلر راضى بولورلر رخصت و ويرلر شوندا ق ايرلر خاتونلردن هم پست و غيرت سوزلردر

﴿ بيت ﴾

دكل ايرلك صقال و عورت ايله * خاتونينكا اير اولسانك غيرت آيله

(بلكل كم خاتون لر بازارغه چقماق لرى سببندن بش تورلى گناه غه مبتلا بولورلر (اؤل ايرندن اذن سز چقماق الوغ گناه در ۲) نچى زينتلانوب كينوب چقماق لرى الوغ گناه در

اكر چنديكه بزرگ زاده در اول * يقين بل تورت آياقليغ ماده در اول زمانه خاتونى نى بولغسه صالماق * ايرر آسان اول اشدن جنك قالماق

چونکه خاتون لر زینت لرینی یاط ایرکا کورستما کلری درست توکلدر (۳) نجی یوزلرینی یاط ایرکا کورستما کلری الوغ گناهدر (۴) نجی ضرورتسز یاط ایرلر ایله سویلاشمک لری الوغ گناهدر (۵) نجی ایری آلوب ویرمش نرسه نی سویمای وآنکا قناعت قیلیمای اوزلری نفسی تلامش نرسه نی دکان لره کروب آلماق لری گناهدر (کتاب الزواجده مذکوردر حضرت ابن عباس پیغمبرمز صلی الله علیه وسلمدن روایت قیلوب ایتمشکه رسولمز علیه الصلوه والسلام ایتمشدر خاتون اکر ایوندین زینتلانوب (کیینوب) وخوش بوی سورتنوب چقسه وایری هم بو اشکا راضی بولسه قیامت کوننده اول خاتون ننگ هر بر آدمی حسابنچه ایرینه اوتدن ابو بنا قیلنور (رسول الله صلی الله علیه وسلم دن ابن عباس رضی الله عنهما اشدوب ایتمشدر (سمعت رسول الله صلی الله

علیه وسلم یقول ای امرأه خرجت من بیت زوجها بغير اذنه لعنها کل شیء طلعت علیه الشمس والقمر حتی ترجع) معنی شریفی قایو خاتون که ایری ننگ رخصت واذنندن باشقه ایوندین چقسه اوستلرینه قویاش نوری تشکوچی بارچه نرسه اول خاتون غه لعنت او قورلر خاتون ایری ننگ ایوینه قایتقونجه (وروی عن عبد الرحمن بن عوف انه قال

سمعت رسول الله صلی الله علیه وسلم یقول ایما امرأه اذا ادخلت علی زوجها الغم فی امر النفقة او کلفه ما لا یطیقه لا یقبل الله منها صرفا ولا عدلا) رسول الله صلی الله علیه وسلم ایتمشکم قایو خاتون کم نفقه حقنده هر قایچان ایرینه قایغو کرتسه یا که ایری ننگ کوچی بیتکان نرسه ایله ایرینی کوچلاسه (آشامای اچمک یا که باشقه نرسه حقنده) الله تعالی اول خاتوندان فرض ونفل عمل نی قبول قیلماز (بیک بلکل کم ایر بولغوچی کشی خاتونی حقنده بیک عارلی (کونچی لی) وغیرت لی بولماق لف لازم در عقل وغیرتی بولغوچی ایر جماعتی ننگ یوزی توکل حتی کیمی نه یاط ایرلرننگ کوزلری توشماک هیچ وقت راضی بولماز اوشبو خصوصه صوفی الله یار البخاری (مسلك المتقین)

کتابنده نظم ایله ایته در کم ﴿ بیست ﴾

زن همان زن بود سر تا بعل * ندهاید بغیر الا بعل
 زوجه یعنی از وسریک هو * کس نه بیند مگر محارم شو
 نشنود هیچ کس صدای وی * بلکه آواز کفش پای وی
 بلکه همسایه گان برند کمان * این زنک زن است یابیجان

سالك راه خدا ننگ اولدی منهایی نماز * طالب بزم وصالنک فیض انجایی نماز
 آننک ایله رتبه علیایه تیز ایرر کشی * اهل ایماننک محقق بلکه معراجی نماز
 دین اسلامنک عمادی اولد غنده شبهه یوق * طااطلی هم بال دن منافق ظن ایدر آچی نماز

مرد هم آنچنان بغیرت باد * راضی گردد خدا پیمبر شاد
 غیر چون دید جامه زن خویش * مرد راضی شود بمردن خویش
 چون که مرد غیور را آری * روزی صد مرتبه کزد ماری
 آسمان برده سر نشیب کنند * هر زمان کاسه کاسه زهر دهند
 پاره پاره کنند سر تابن * سیخ آهن زنند بر ناخن
 سیصد و شصت رک کشند از تن * کوهها را نهند بر گردن
 این همه به ازان بمرد خیر * بزن وی فسدنگاه غیر
 اوشبو اثرلی بیت لرننگ معنی لری ننگ حاصلی بو طریقہ در کم ایزکو خاتون شونداق
 بولور کم باشندن آیاغی ناچسه یعنی یوزی نی و باشندن بر توکینی ایرندن و محرم
 فردا شلرندن باشق کوشی کورماز و خاتون اوزی هم کورنماز * خاتون ننگ تاوشی نی بلکه
 کوشی ننگ طاوشی نی یاط آدملا ایشتمالر (یعنی شولقدر ناهمرم ایرلردن صاقلانور (خاتون
 شولقدر صاقلانور که ایرتندن چقوب یورماکان لکدین حتی کورشی لری اول خاتون
 تربیک می یا که اولیک می دیورلر (حالینی بلمازلر) ایر بولغوچی کوشی هم خاتونی
 هقنده شول رو شچه غیرت لی بولسون کم آنونک غیرتندن الله تعالی راضی و رسول علیه
 السلام شاد بولور (یاط ایر هر قیچان بر آدم ننگ خاتونی ننگ (یوزین توکل) کیومن
 کورسه ده شول خاتون ننگ ایری غیرت و همیقلی و عارلولکنندن اوزی ننگ اولماکینه
 راضی بولور (غیرت لی ایرنی اگر هر کونده یلان یوز مرتبه چاقسه (تشلاسه) ودخی
 کوکنن یوز توبان طاشلاسه لر و هر وقت جام آیاق جام آیاق آغو بیرسه لر (اچرتسه لر)
 (وآیاغندن باشینه چه واق واق قیلوب طوراسه لر ودخی ترناق آستنه اوچلی تیمر
 قاقسه لر (ودخی اوچیوز آلتمش تاموری تنندین تارتسه لر ودخی بوینیغه تاغ لرنی
 قویسه لر (آصه لر) ایزکو وغیرتلی ایرننگ خاتونینه یاط کوشی ننگ کوزی توشماکی دن
 اوشبو ذکر قیلنمش بتی توری عذاب و جفانی کورمک آرتوغراق (یعنی ینکلرا کدر)
 * اوشبو ۴ بیت ننگ حاصلی اوشبو کم مثلا بر ایرکا ایتسه لر کم جماعتنک ننگ یوزی نی
 یاط ایرلرکا کورکازماثا راضی بوله سنی یا که فلان فلان توری عذاب ایله جفالنماثا
 راضی بوله سنی دیو غیرت و همیت و عارلی ایر جماعتی نی کورکازماکا راضی بولماس
 بلکه اوزی ننگ جفالنماکینه راضی بولور دیمکدر (اوشبو سوزلردن مقصود بارچه ایر
 اوزی ننگ خاتونی نی ناهمرم یعنی یاط ایرلرکا اصلا کورکازماسون خاتونی ننگ یاط لرغه

آنی قیل نعدیل ارکان ایله که ۲ بارین همان * اولماسون دیوان هقده سنکا دعواچی نماز
 ماسوائی هب کونکلدن طاغدوب آتماغه سن * اهل عرفان زمره سینک اولدی ملاحی نماز
 دلمک اوچن بعیرینی ابلیس مکارنک همان * صالحینک سیف رمح قوس اماچی نماز

(عجیب زمانہ در کہ)

کورنما کینہ اصلا راضی بولماسون جانی فی بلادن صافلاغان کبی جماعتی فی نا عمر لردن
 صافلاسون دیما کدور * (عجیب زمانہ دور کہ بعض ایبرلر خاتون لری فی اوزلرینہ
 گویا خواجہ کبی کوروب تلادکی یبرلرینہ (مثلا بازار یا کہ تیاتر و کبی) اورنلرغہ
 کورکام صفت ایله چقماغہ وارماغہ رخصت ویرورلر حتی بعض لری اوزلری ایله برکا
 آلوب وارورلر وتلادکی نرسہ و مال ایله تزیین ایدارلر بواشمز شرع شریف کا موافق می
 بوننک سبیلی گناغہ توشارمز بواشمز رزق لرمزننک طارایماقینہ وکسب و تجارت لرمزدن
 غیر وبرکات فنک ایماقینہ سبب اولماق خوفی وار دیو فکر قیلماسلر (اویلامزلر) بیک
 بلکل کم راموز الاحادیث دہ مذکور در رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم ایتمش لرمکم (یأتی علی الناس

زمان همهم بطونهم و شرفهم متاعهم و قبلتهم نساہم و دینهم دراهمهم و دنانیرهم اولنک شر خلق
 اللہ لاخلاق لهم عند اللہ السلمی عن علی) ترجمہ سی ننگ حاصلی اوشبور و شچہ در آدمی لراوزرہ
 بر زمان کیلور کم آنلرننگ ہمت لری (قصہ لری) آشامق اچمک بولور یعنی نفس رضاسنی استرلر
 نفس لری نیند ای نعمت تلاسہ بیارلر نفس لری نہ خلافق قیلماسلر (الحاصل دنیا لذت لری نہ
 کونکل قویارلر (ودعی آنلرننگ یوقاری مرتبہ لو (یعنی قدر لی) نرسہ لری دنیا اسبابی
 بولور (یعنی ابو اسبابی خاتونلرننگ زینت اسبابی کبی (ودعی آنلرننگ قبلہ لری
 خاتونلری بولور (یعنی خاتونلرینہ اویورلر آنلرننگ سوزلری بویچہ یورورلر
 (ودعی آنلرننگ دین لری آلتون و کموش و مال بولور (یعنی دنیا مالینہ محبت قویارلر
 مال قایغوسندہ بولورلر مال لری نہ بر ضرر کیلسہ یا کہ یوغالسہ الوغ مسرت ایلہ مسرت
 لنورلر دین قایغوسی بتار دیما کدور اوشبور روشدہ بولغوچی کشی بر اللہ تعالی ننگ
 مخلوق لری ننگ یمانراقیدر آنلرہ اللہ تعالی قاشندہ بولغوچی نعمت و راحت لردن نصیب
 یوقدر (مکر شول) اشلرن دین توبہ و استغفار قیلسہ لری) مشکات المصابیح دہ مذکور در کم

و عن ابی ہریرہ (قال قال رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم اذا کان امرائکم خیارکم واغنیائکم
 سمحائکم وامورکم شورری بینکم فظہر الارض خیر لکم من بطنہا و اذا کان امرائکم شرارکم
 واغنیائکم بخلائکم وامورکم الی نسائکم فبطن الارض خیر لکم من ظہرہا رواہ الترمذی)
 شریف ترجمہ سی ننگ حاصلی رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم ایتمش لرمکم ہر قایو چاق

انبیاء اولیاء ننگ جملہ قدوسیہا * کوزلری نوری نماز ہم باشلری تاجی نماز
 گناہم کوب تاغ دین آغر طاعتم آز * طاعت قیلما ی عمر و اوتدی قش و ہم یاز
 درکامی غہ بارور بولسام یوقتور نیاز * نہ یوز برلان باراریمنی بیلا آلماس من
 آخرت ننگ براغینی قیلہ آلمادوم * یوللر اوزاق یول آزقین آلامادیم
 جان دین کچوب حق امرنی قیلالمادوم * آزوقسزین باراریمنی بیلا آلماس من

سزنىك امير (هاكم) لرنكز سزنىك ايند كوشيلرنكز بولسه وسزنىك باي لرنكز سزنىك
 بومارد كشيلىرنكز بولسه وسزنىك اشلىرنكز آرانكزده مشورت (كىنگاش) ايله بولسه
 يعنى مسلمان لر بر اتفاقده بر رآي ده بولسه آرانكزده مخالفت بولمسه بس يرنىك اوستى
 سزكا خيرلى راكدر اچندان (يعنى سزنىك ترلككندز اولما كنگزدين آرتوغراقدر
 وهر قايوچاق سزنىك امير (حكيم قيلغوچى) لرنكز يمان وياوزلرنكز بولسه ودخى سزنىك
 باي لرنكز ضاران لرنكز بولسه (ودخى سزنىك اشلىرنكز وكىنگاش لرنكز خاتون لرنكزه
 تابشولمش بولسه بس يرنىك اچى سزكا خيرلى راكدر يرنىك اوستوندىن يعنى اوشبو
 طريقه زمانده بولماقكز دن سزنىك وفات بولماقكز آرتوغراق ديمكدر (اى عزيز
 مسلم اوشبو حديث شريفلىرنىك معنى لر ينى اويلاغل اوشبو زمانه داگى آدملىرنىك
 بعضى لر ينىك حال لرى رسول اكرم صلى الله عليه وسلم ذكر قيلغان روشچه توكميدور
 ﴿فائده﴾ بلكم تپوشدر كم جمال صاحبه سى يعنى كوركام يوز وفعللى خاتون اكر
 قبيح يوزلو و اشه كى قيافتلو كشى ننىك تحت نگاهنده بولسه خاتون شول ايرينه راضيه
 بولوب صبر قيلسه (واوشانداق كوركام يوزلى دخلقى ايرنىك تحت نگاهنده جمالسىز
 كوركام يوزلى صلو بولماغان خاتون بولسه اير شول خاتون ايله تورماقينه صبر قيلسه
 وانكا راضى بولسه صبر قيلغوچى لر ثواب ودرجه سينه ايرشوب انشاء الله سعادت
 دارينكا واصل اولور لر (احياء العلومده ذكر قيلده در اصمعى اينمشدر كم بر صحراغه
 چقمشمده كوردم كه بلك صلو جمال صاحبه سى كوركام يوزلو خاتون قبيح يوزلو وفعللو
 كشى ننىك تحت نگاهنده اينمشدر خاتون غه ايندوم كه اى خاتون سن شول روشچه كوركام
 يوزلو خاتون بوله توروب نچوك آنداق اشه كى ايرنىك نگاهنده تورماغه راضيه بولاسن
 ديو * بعد خاتون منكا ايندى كم اى اير سن بوسوزنىك نى خطاسويلاى سن منم ايرم اگر چه
 كوركام يوزلو اير بولمسه ده بلكه ايرم ننىك الله تعالى كاياراغان عملى ويخشى لقى واردر شول
 بخشى لقى اوچسون منى اجر و ثواب قيلسوب اول كشيكا نگاهمنى تقدير قيلغاندر
 بلكه منم الله تعالى كاياراماز اشلمر گناه لروم واردر شول گناه لريم اوچون عذاب
 يوزندن منكا شول ايرنى نصيب قيلغاندور من نه اوچون الله تعالى تقدير قيلغان اشكا

طيماى قالدوم دم اوتمايين عمر يم اوتدى * ملك الموت كيلماكى هم باوق يتدى
 ايا دوستلر عمل سز من ياشم قاتدى * نه حال برله كيتارمنى بيلا آلماسمن
 بر فرصته يتب كيلماى اوتماى ساعت * هيبتى كا يروكوكلر قيلماس طاقت
 فرمان برله الهيمدن ملك الموت * نچوك طاقت قيلارمنى بيلا آلماسمن
 جان آلورغه اول عزرائيل كيلوب تورسه * جاننىك بير ديب هيبت برله بير چنىك اورسه
 اوچيوز آلتمش تامور لريم تترار بولسه * نه حال برله بارارمنى بيلا آلماسمن

راضیه بولمان دیو بیگ معقول جواب بیروب اصمعی نی اسکات قیلمشدر (سوزدن
توقناتمشدر) اصمعی. ینه اینمشدر کم بر بادیده (صحرا ده) بر اعرابیه گوزال و کورکام
خاتون نی کوردم که قبیح (اشه کی) ایرننگ تحت نگاهنده ایرمش خاتون ایرینه اینته در
سنگا سونچ شادلق بولسون سنده منده او جماخ لقم مز دیو (بعد) ایری خاتونینه ایندیکم
بز او جماخلق بولماق مزی قایدان بلدننگ سنگا کم ایندی دیو (بعد) خاتونی ایرینه
ایندی من سننگ اشه کی یوزنکا و فعلنکا مبتلا بولدوم و آنکا صبر قیلان صبر قیلغو چیلرننگ
اورنی او جماخدر سن بولساننگ منم کورکام لکمه مبتلا بولدننگ کورکام و عقل و کوزال
صفت لو خاتون نگاهنکده اولغان لقم اوچون الله تعالی کا شکر قیلننگ شکر قیلغو چیلرننگ
اورنی جنت دور دیمشدر (اوشبو قصه پر خصه دن عقل و فکر لی ایر و خاتون غه کوب
عبرت آلوب بارچه ایر و خاتون شول روشمه حال لرینه صابر و شاکر یا شاکره و صابره
اولماق تیوشدور تا که صابرین و شاکرین جمله سندن بولوب الوغ درجه کا واصل اولماق لری
الله مقدر الامور و خالق الخیر و الشرور حضرت واجب الوجود دن امید و هر جودر *

﴿ بیت ﴾ دادم تراز گنج مقصود نشان * اگر چه من نرسیدم تو شاید برسی
۲ زمانه خاتونی نی یولغه صالماق * که آندان هم آساندر جنگ قالماق ۳

﴿ التنبیه التاسع عشر ﴾

﴿ خاتونلرغه چقماغه درست بولغوچی اورونلر بیاننده ﴾

اگر اوشبو اورنلردن باشقه اورنلرغه وارماغه چقماغه ایر رخصت ویرسه ایر
و خاتون هر ایکوی الوغ کناهی بولورلر و اول اورنلر تیز دور بیان قیلنور (و ذی
باط ایرلردن قاقمای یورکوچی یا که ایرینه خلافت قیلغوچی خاتونلرغه قیامتده
بولاجاق عذابلر بیاننده * و خاتون و قرغه بارماغه چقماغه درست بولمش اورنلر اوشبولردر
۱ آتا و آناسی سرخاو بولسه لر حال لرینی بلماک اوچون ایری ننگ اذنی ایله چقار *
۲ اگر حج واجب بولسه وارماغه ایر محرمی بولسه حج سفرینه چقار ایری اذن ویرسه ده *
۳ میت یوغوچی خاتون بولسه میت نی یوماق اوچون ایری اذن ویرسه ده چقار *
۴ خاتون قابله بولسه یعنی بالا تابغوچی خاتون غه یاردم قیلماق اوچون چقار ایری ننگ
اذندن باشقه ده * ۵ خاتون ننگ برکشی ده حق آچاغی بولسه خاتون اوزی باروب

اهل عیال یوزننگ ساری باقب تورغای * باقب توروب سوز ایتورکا تلننگ کیلمای
رهم ایتمسه یقین اشنگ یراق بولغای * هیر آن بولوب نیتار منی بله آلماسمن
خدا ایم ننگ امری برله جانم آلسه * جانم آئنده باروب تنم مونده قالسه
رنککم مثل برک غزان ینکلغ سولسه * ایمان ایله بارار منی بیله آلماسمن
اهل عیال قورشاب تورغای یغلاب سنی * یوغوچی لدر قخته اوزره آغای سنی
صونی قیوب پاک ایلاکای ظاهر منی * باطن منی یوغانی نی بله آلمایمن

۲ یعنی اشه کی زمانه اغی خاتون لر نی
۳ یعنی قالف ایلان صوغشماق ده بینکلر در

﴿ خاتون قرنلرغه بارماق چقماق درست اورنلر نی بیاننده ﴾

آلماغانده باشقه كشيكا ويرمهسلر حقي في آلماق اوچون چقار ايرى اذن ويرمهده *
 ۶ خاتون ننگ بر كشيكا حقي بولسه شول حق خصوصته اوزى بارماودن باشقه علاج بولسه
 ايرننگ اذندن باشقه هم چقار * ۷ اولكى ايرندن بولمش بالاسى بولسه آنلر في
 كورمك اوچون چقار ايرى ننگ اذنى ايله * ۸ بدعة اشلر اولماغان وعظ مجلسينه چقار
 ايرى ننگ اذنى ايله ايرلرننگ كونكلى ميل قيلماي تورغان صفت ايله مستوره بولوب *
 ۹ حيض ونفاسدن پاكنمك كبي عذرلر بولغانده ممام (موتجه) غه بارماغه چقار ايرى ننگ
 اذن ورخصتى ايله * ۱۰ اوز آرالارنده بولغوجى مجلسكا چقار اكر مجلسلر نده اويونلر
 كبي وبوندان باشقه فسق وفساد اشلر بولمسه يوزينى قاپلاب ايرلرننگ كونكلرى
 كتماي تورغان صفة وروده بيك قاجوب قاپلانوب تورنوب چقماق شرطى ايله ايرى ننگ
 اذنى ايله چقار * ۱۱ آتا وآناسى يا ايرى خاتون غه حاجت مسئله في اويراته آلماسه لر شول
 مسئله في اويرانمك اوچون ايرى اذن ويرمهده چقار * ۱۲ آتا وآناسى في زياره اوچون
 (نلاسه) هر جمعهده ايرى ننگ اذنى ايله چقار * ۱۳ محرم قرداشلرينى زياره اوچون
 ايرى ننگ اذنى ايله چقار * ۱۴ آتا وآناسينه قايفو ايرشسه آنلر في تعزيه يواتو اوچون
 ايرى ننگ اذنى ايله چقار *

(اوشبو اورنلر غه چقماق جائز اولماق ننگ بياني بعضى طريقه محمد يهده وبعضى
 بريقه محمد يهده بعضى شرح نابلسى هديقه نديده بعضى بزاز يهده وبعضى
 اشباه النظايرده وبعضى احياء العلومده وبعضى مفاتيح الجنانده مذكوردر
) بوندان باشقه اورنلر غه مثلا * بازار * كبي وهر وقت ايرلر يوروب
 تورغوجى * باغچه وگلزار * * وصابان توي * كبي يرلر كا * وطاش آياني بازارى *
 وبونلردن غير ايرلر جمعيتى بولغوجى اورنلر غه خاتون قز ننگ بارماقلىرى درست
 توكلدر ديو الوغ علما قرآن وحديث دن فهم ايلاب الوغ كتابلرده بيان قيلوب
 شونداق اورنلر غه بارغوجى خاتونلر غه وشونداق اورنلر غه وارماغه اذن ورخصت
 ويركوجى ايرلر كا دنيا و آخرتده تورلى مشقت ومحن ننگ بولاچاقى في ذكر قيلمشلردر
 * (بيك بلكل كم خاتون قزلر غه چقماق وارماق درست بولمش اورنلر غه خاتون قزلر
 ايرلرننگ كونكلرى كتماي تورغان صفة وروش ايله چقماق لرى شرط ديمشلر (مثلا
 ايرلردن بيك قاجوب يوزلرينى بيك قاپلاب كوش بيتينه توشارلك بيك اوزون
 وكينك چاپان ويا كه جيلان بوركانوب هيچ بر زينت لرينى كورگاناسلر والا بوزمان ننگ

آندين صكره كفن تونين كيدوركايلر * پاك نا پاك منى سالب چولغاغايلر
 باش آياغم محكم توتوب باغلاغايلر * توبه تونين كيگانمنى بيله آلماسمن
 تورت آياقلىغ تابوتمنى كلتوركايلر * منى ساليب تورت طرفدين كوتارگاي لر

بعضی میاسز خاتونلری کبی فقط شال بورکانوب کنه کاهزول وکولمک ایناکنده ٹی زینت لرینی کورگازوب یورمک لری ٹناه در الله تعالی اینته در (ولاتبرجن^۲ تبرج الجاهلیة الاولى) معنی شریفی اولکی جاهلیت زماننک اوتمش امت لرده ایرلرکا زینت لریین کورگازوب یورگوچی خاتون لری کبی زینت لرنکزی وکورکام لک لرنکزی ایرلرکا اظهار قیلمانکز کورگازمانکز (جاهلیت زماننک خاتون لری انجولردن اوست باشلرینه کیوب غایه کینوب یول اوستنه چقوب اولز لریین ایرلرکا کورساتور بولمشلر (بعء) الله تعالی شول زمان خاتونلری کبی بولماقن منع ونهی قیلمشدر * (الله تعالی ینه ایتمشدر کم (ولا یبدین زینتھن الا لبعولتھن) دیو الی آخر الایة (باطا ایرلرکا خاتون لری زینت لرینی کورستمکن نهی قیلمشدر اوشبوننک تفصیلا بیانی ذکر قیلندی (اوشبو مقام کا مناسب سوزلر تفصیلا (معین ۳ الدین) نام رساله چه مزده هم بیان قیلنمش ایدی اول کتابدن هم استفاده قیلوب صاحبینه دعا خیر قیلماق لرینی التماس ایدلنهدر * (کتاب درة الناصحین) ده رسول الله صلی الله علیه وسلم ننگ طویل حدیث شریفی فی نقل قیلوب اینته در (روی

عن علی رضی الله عنه انه قال دخلت انا وفاطمة علی رسول الله صلی الله علیه وسلم فوجدناه باکیا فقلنا ماذا بیکیک یا رسول الله فقال رأیت النساء لیلۃ اسری بی الی السماء الخ اوشبو اوزون حدیث شریفی ننگ ترجمه سی ننگ حاصلی بو طریقه در (حضرت علی رضی الله تعالی عنه اینته در من و حضرت فاطمه رسول علیه السلام قزی و حضرت علی ننگ جماعتی رسول الله صلی الله علیه وسلم کا کرمش ایدوک کرساک رسول علیه السلام یغلاب ترلر (بعء) صورادق ایتدوک ای خدا ننگ پیغمبری نه اوچون ونه سبیدن یغلابی سن دیو رسول علیه السلام ایتدی معراج کچه سنک (کوک کا سیر قیلوش کچه ده) خاتون لری بیک قتیغ عذابده کورهش ایدوم شول خاتونلرننگ حالن ایسیمه نوشروب (آنلر فی زالاب و خدا ننگ عذابندن قورقب) یغلابی من دیدی بعد رسول الله صلی الله علیه وسلم کا ایتدوک ای خدا ننگ پیغمبری خاتونلری فی روشچه عذابده کورمش ایدنک دیو (رسول علیه السلام ایتدی (بر خاتون فی کوردم صاچی برله آصلنغان باشنده میی قاینای در (وبر خاتون فی کوردمکه نلی برله آصلنغان قولی آرقه سندن چقارلغان و بوغازینه قطران^۴ صوبی قیلور (وبر خاتون فی کوردمکه ایکی ایچه پاک ایله آصلنمش

۲ التبرج التبختر وهو المشی المبنى عن الفنج والدلال (وقیل التبرج اظهار الزینة و ابراز المحاسن للرجال) وعن الزجاج قال التبرج اظهار المرأة زینتها وما تستدعی بها شهوة الرجال الخ (شیخ زاده)
 ۳ (۱۲۸۹ سنه ده قزانک طبع قیلنمشدر اول کتابچه مزده هم خاتونلر بازار کبی ایرلر یورنچک اولنرغه چقماق لری ننگ قبیح و یارمازلقی فی بیان قیلنمش ایدی

ئنا ایتوب جناسمنی اوقغای لری * من هم ئنا ایتارمنی بیله آلماسمن آندین سنکره منی سالب روان بولسه * یتمش ایکی یرده مندین سؤال سورسه

قطران دیدکلری توفنده بولموی صولما کبی تموغ اهل لری ننگ اهلک لری بدر

وبوغازینه تموغننگ زقوم اسملی صوی نی قبولمش بولور (وبر خاتون نی کوردم که اوزی
 آصلنمش آیاقلرین ایکی قولی برله مانکلاینه باغلانمش وشول خاتون غه ییلان وچایانلر
 مسلط بولمش (یعنی آنلر عذاب قیلورلر کوردم) وبر خاتون نی کوردم تنی نی آشار
 آستوندان اوت یالقون لانور (وبر خاتون نی کوردم اوتدان بولغوچی قاچی ایله تنی
 کیسولنور) (وبر خاتون نی کوردم که یوزی قارا بولمش و اچا کینی آشار) (وبر خاتون نی
 کوردمکه کوزسز وتلسز وچوقراق بولوب اوتدان بولمش تابوتده (صندوقده) عذاب
 قیلنور و مییی بورنندن چقار و اول خاتون ننگ تنی برص و جذام آغر قندانه ایسلیرا کدر
 (وبر خاتون نی کوردم باشی تونکغز باشی کبی وتنی ایشاک تنی کبی و اول خاتون غه
 بولغوچیدور منک منک توری عذاب) (وبر خاتون نی کوردم که ات صورتنده چایان
 ویلان لر اول خاتون ننگ آل طرفندن یا آغزندان کروب آرتندان چقار وفرشته لر
 اول خاتون ننگ باشینه اوتدان بولغوچی چوقمار ایله صوغارلر (حضرت فاطمه رضی الله
 تعالی عنها اوشبولر نی رسول علیه السلامن ایشنگانی صونکنده طروب ایتمشکم یا آتام
 ویا کوزم ننگ نوری ایتکل منگا اول خاتونلرننگ نیندای گناه لری بولمشور دیو
 (بعد) رسول الله صلی الله علیه وسلم ایتمشکم (صاچی برله آصلنمش خاتون باشینی
 صاچی نی یاط ایرلرکا کورسه تور بولمشور) (اماتلی برله آصلنمش خاتون ایری نی تلی
 برله اذا قیلغوچی خاتوندر) (اما ایکی آیاغی برله آصلنمش خاتون شولدر کم ایری ننگ
 ائندن ورخصتندن باشقه ایودن چقمشدر) (ودخی حیض ونفاس کیسولگان صونکنده
 فصل قیلما ی (یونمای) یورمشور) (اماتنی نی آشاغوچی خاتون یاط ایرلرکا کورننگ اوچون
 زینتلانوب کینوب یورمشور و دخی آدملر غیبتی نی سویلامشدر) (اما اوتدن بولمش
 قاچی ایله تنی کیسولمش خاتون شولکه اوزینی وزینت لرینی یاط ایرلرکا کورکا زوب
 یورمشور) (اما ایکی آیاغی قولی ایله مانکلاینه باغلانمش ویلان وچایان لر ایله عذابنمش
 خاتون شولدر کم سلامتلیکی وقوتی بوله توروب طهارت آلوب نماز او قمامشور و دخی
 جنب لکن غسل قیلما مشور) (باکنمه مشدر) اما باشی خنزیر باشی کبی وتنی ایشاک
 تنی کبی بولمش خاتون بالغان سویلا کوچی و آدملر آراستده سوز یورتوب آدملر
 آراسون بوزغوچی خاتون بولمشدر) (اما ات صورتنده بولغوچی خاتون فتنه چقارغوچی
 ایری ننگ رضالقی نی آماغان خاتون بولمشور) (بلکل کم اوشبو حدیث شریفی نی
 (کتاب الزواجر عن اقتراف الکبائرده) ابن حجر رحمه الله هم حضرت علی دن نقل قیلوب

جواب بیردیب فرشته لر وحشت قیلسه * نیچوک جواب بیرارمنی بیله آلماس من
 تابوت برله آلوب تورسه گور باشنده * یارانلارم یغلاب تورغای کوب قاشمده
 یالغوز یغلاب قورغوم ایل باشمده * آنده نیچوک قیلارمنی بیله آلماس من

بیان ایده در لکن کتاب مذکوره دُرّه مذکور اوج صنفی بیان قیلنما مشدر حدیث شریف تورلی طریق ایله روایت قیلنمش بولسه کراک طرف متعدده ایله روایت قیلنمش حدیث کوبدر (درهده بنه ذکر قیلهدر رسول الله صلی الله علیه وسلم نیک مبارک قزی حضرت فاطمه حضرت علی رضی الله عنه نیک جماعتی بر وقت رسول علیه السلام نیک حضور شریفلرینه کلوب کومشدر ایکان حضرت فاطمه رسول علیه السلامه قاراغانلری صونکنده توسلری اوزکاروب کوزلرندن یاش کیلمشدر (بعده) رسول الله علیه الصلوة والسلام اینمشدر کم ای قزیم سنکا نه بولدی نیندای قایغونک وار دیو حضرت فاطمه اینمشدر کم کیچمگی کون حضرت علی ایله منم آرامده مزاح سوزلر بولوب ایدی شول سوزلر آراسنده حضرت علی نیک منکا آچیغی کلوردای سوز آغزهدان چقدی سنکسره من حضرت علی نیک آچیغلانغانون کورکام صونکنده اول سوزم اوچون قایغولی بولدم واوکندم (بعده) حضرت علی کا ایتدوم ای دوستم مندن راضی بولسه نه دیو یانندن یدی مرتبه ایلاندم صونکره مندن راضی بولدی رضالق ایله منم یوزیمه کولدی حضرت علی نیک کونکلینه بوسکوره کیلکانلکدن من الله تعالی دن بیک قور قبدم دیمشدر (بعده) رسول الله صلی الله علیه وسلم اینمشدر کم ای قزم منی پیغمبر قیلوب یبار کوچی الله تعالی برله قسم قیلوب ایتمان اگر سن حضرت علی فی راضی قیلماسدان اول وفات بولسانک ایدی من سنکا جنازه نمازی فی او قماس ایدم * رسول الله صلی الله علیه وسلم بنه اینمشدر کم ای بیلدنکی اینرنک راضی بولماقلقی خاتوندان الله تعالی نیک راضی بولماقیدر اینرنک راضی بولماسلقی الله تعالی نیک راضی توکل لکی در * ای قزم قایو خاتونکه عمران قزی حضرت مریم عبادتی کبی عبادت قیلسه لکن اول خاتوندان ایری راضی بولمسه اول خاتون نیک عملینی الله تعالی قبول قیلماس ای قزم خاتون لر نیک عمل لری نیک الوغ و آرتوغراقی ایرلرینه اطاعة قیلماقیدر (ایرلری نیک رضالقینی آلماقدر) (دُرّه) ده مذکور عربی العبارة حدیث شریف نیک ترجمه سی نیک حاصلی اوشبودر * (اوشبو حدیث شریفدن هم معلوم بولادر خاتونلرنیک الوغ عمل لری ایرلری نیک رضالقن آلماقلری دور) (دخی خاتونلردن خطا ایری نیک کونکلینه آغراقی کیلوردای سوز ایشتولسه ایر بولغوچی کشیکا عفو قیلماق کیچمک و خاتونینه آچق یوز کورستمک تیوشدر بیک الوغ خطا بولماغانک خطالرون عفو قیلماق دیبانه و خلق حسن لکدن در) (دخی هر ایر اوزی نیک جماعتی ایلان مزاح و مطایبه لی سوزلر سویلاشمک کونکل لرینی شاد قیلماق تیوشدر و رسول الله صلی الله

بو مسرتده گور ایویگا کرور بولسام * الوداع دیب بارچه کیتوب یالغوز قالسام مار ۲ کزدم اوفراب تورسه قاچالماسم * نه حال برله قاچار منی بیله آلماس من ای مؤمن لر عجب ایودر قرانغو گور * بر وهشت لک سیاست لک هیبتی زور الله اوزی لطف ایلاسه بولور پر نور * لطف ایتماسه نه قیلارم بیله آلماسمن

عليه وسلم هم ام المؤمنین ازواج مطہرات جماعتلرینه شول روشچہ معاملہ قیلمشدور بز ضعیف امت لرکا رسول علیه السلامکا ایارمک لازمدر (اللهم اجعلنا من المتبعین لشریعتہ المتصفین بمحبته المہذبین بہدیہ وسیرتہ وتوفنا علی سنتہ * (تنبیہ مہم بلمک تیوشدر کم ایو اچندہ خاتون قز آراسندہ خدمت اوچون آلمش ۱۲ یا ۱۳ یا ۱۴ یا شملک بالغہ قز بالانی صاحب بیت کا مہمان کیلمش وقتندہ ایر مہمان غہ قارشو چقارماق وایوکا کرکاتی بعدندہ (قوناقدن) قاچر ماسدان مہمان حضورینہ شول بالادان دسترخان ونعمت حاضر قیلدورماق قز بالانی ایرلر حضورندہ قاچر تہمای یورتک شرعا قبیح ومنموم اشدور اهل اسلام غہ تیوش عادت توکلدر بلسکہ بو طریق ملہ اجنبیہ آدملری ننگ عادتیر * بوروشچہ معاملہ دہ تورلی آفہ واردر (اولا ایرلرننگ شول قز بالاغہ شہوہ ایلہ قارماق خوفی واردر اول ایسہ گناہدر (ثانیاً یاش بالانی یاش وقتندہ ان ایرلردن قاچماسقہ اویراتو وعادتلندرو بولہ دور بو ایسہ تورلی قتنہ کا مبتلا اولماغہ سبب بولغوچی اشدور (ثالثاً اوشبو عادت مذمومہ فی آدملر برسندن برسی کوروب اوشبو طریقہ بدعہ اش شایع بولوب کتما ککا سبب بولہ دور اوشبو بدعہ قبیحہ فی اول قیلغوچی کشی یمان اشنی چقارغانلقدن رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم ننگ (من سن سنة سئئة فله وزرها ووزر من عمل بها) دیمش حدیث شریفندہ مذکور یاوز اشنی چقاروب کوب کنہانی اوستنہ یوکلا کوچی کشی جملہ سندن بولماق خوفی غالب دور (حدیث شریفی ننگ ترجمہ سی ننگ حاصلی بو روشچہ دور ہر کم یاراماز فعلنی شرعا ممنوع اشنی کورستسہ چقارسہ اول کشیکا شول یمان اشنگ گناہسی بولور ودخی شول یاوز اشنی اشلا کوچی لر گناہلری ہم شول یمان اشنی چقارغوچی کشیکا بولور * (تنبیہ مہم آخر بعض عوام الناس آراسندہ بولمش عادت قبیحہ دور کہ جماعتلر نکوچی آدم ننگ خصوصاً یاش یکت لرننگ زفاف کونی (یعنی جماعتی ایلہ اول ملاقات قاشو وکورشو کونی) اگر جمعہ کونندن بر یا ایکی کون الک بولسہ داماد (کیاو) بولمش ذات جماعتی حضورندن (یانندان) جمعہ کسون جمعہ نمازی اوقماغہ مسجد کا چقماقی قالمشی ایشد لہا کہ دور بو فعل بیک یمان فعلدر جمعہ دن عذر سن قالماق گناہلرننگ بیک الوغسی در دنیا و آخرتنگ آفہ وبلالرینہ مبتلا اولماغہ سبب بولغوچی الوغ گناہدر ترک ۲ جمعہ حقندہ شارع دن الوغ وعید خبرلری وارد بولمش در جہلہ دن بری صحیح مسلمدہ مذکوردر کہ (عن ابن مسعود ان النبی صلی اللہ علیہ وسلم

قال لقوم يتخلفون عن الجمعة لقد ۲ هممت ان آمر رجلا یصلی بالناس ثم امرق علی

منی قویسب یتنی قدم کیتسر بولسہ * منکر نکیر اوشال دمہہ کربیب کلسہ من ربک دیب فرشتہ لر باقب تورسہ * ربم اللہ دیکانم فی بیلہ آلماسمن قل خواجہ احمد منزل خطر یول لر یراق * بارور یرنک یاق تورور بارمو یراق ۳ توبہ قیلوب اوزین بلسگان آلدی یراق * من ہم توبہ قیلغانمنی بیلہ آلماسمن

رجال يتخلفون عن الجمعة بيوتهم) معنی شریفی ننگ حاصلی رسول الله صلی الله علیه وسلم
 جمعه نمازندن عندرسز قالفوجی لر حقننه ایتمشکم تحقیق قصد قیلدوم بر ایرکا امر
 قیلدماغه ککم جمعه نم- ازینی آدم لرکا امام بولوب اوقتور بوننگ صونکنک جمعه
 نمازندن قالفوجی ایرلرننگ ایولرینسی یاندرور (رسول علیه السلام ننگ اوشبو
 روشچه قصد قیلماقندین معلوم بوله در جمعه نمازینی ترک ۲ قیلماق بیک الوغ گناهدر
 (بعض بر جاهل آدم لر هزل قیلوب ایتورلر ایمش زفان وقتی (یعنی زوج زوجه کا
 اول ملاقات زمانی) دنیاننگ اوجماخی در اوجماخ ده آدم لر عمل ایله مکفی توکل دیو
 (بیک بلکل کم بوروشچه سوزده شریعت برله هزل اولغانلقن خوفی کفر واردر بوندانق سوزلر
 ایله هزل قیلوب سویلاماکن احتیاط واجبدر (رسول الله صلی الله علیه وسلم ایتمشلرکم

بمس البيت يدخله الرجل المسلم بيت العروس وذلك لانه يرغبه في الدنيا وينسيه
 الآخرة كوالحكيم) معنی شریفی ننگ حاصلی مسلمان ایر کره تورغان ابوننگ خوش
 بولماغانی کیاو ابوی در چونکه کیاو اورنی دنیباغه کونکل ومهبت فی قویدرور و آخرتی
 اوندورور یعنی سبب بولور (ای عزیز تزوج (یعنی جماعتلنمک) نعمتی هم الله تعالی
 ننگ بنده لرینه ویرمش الوغ نعمتی در بس اوشبو الوغ نعمتکا شکرانه یوزندان
 زفان وقتنده طاقت وقدرتدن کیله چک تورلی عملنی بیگراک ادا قیلماق تیوشدر
 تا اینکه طرفین ننگ مهبت والفت لری همیشه اولوب معاش و حیواة لری خیر الاحوال
 والاقوات ده اولماقی رجا قیلنور (نکاح و ازدواج نعمتی شریف نعمت اولغانلق اوچون
 رسول اکرم صلی الله علیه وسلم ایتمشلرکم (من تزوج فقد استكمل نصف دينه) دیو
 معنی شریفی ننگ حاصلی هر کم جماعتلانسه اولکشی تحقیق دینی ننگ یارمی نی کامل
 قیلدی (بلکل کم جماعتلنمک نصف دین بولماقی ننگ وجه سنی ایتمشلرکم آدم ننگ دینینه
 کیمچلک و ضرر ایرشمک غالبده فرج شهوتندین اولور مثلا زنا کبی قبیح اشلرکا مبتلا
 اولماقدین بولور (وخی حرام آشماقدین بولور بس دین ننگ کامل بولماقی حرام
 دین صافلانوب حلال نعمت ییماک ایله در بس جماعتلنمک زنادن صافلانماغه سبب
 بولغانلقن جماعتلنکوچی کشی گویا دینی ننگ یارم اولشیننی کامل قیلمش بولور تزوج
 نعمتی الوغ نعمت اولغانلقدان الله تعالی بنده لرینه منت قیلوب ایتهدر (ومن آیاته

ان خلق لكم من انفسكم ازواجاً لتسكنوا اليها وجعل بينكم مودة ورحمة ان في ذلك
 لآيات لقوم يتفكرون) معنی شریفی الله تعالی ننگ وار و برلکی ننگ وقدرتی کامله
 اولماقی ننگ علامت لرندن در سوننگ اوچون اوز جنسکزدن خاتون لر یاراتدی تاکه
 رغه میل قیلورسز و کونکل و بیروب کونکلنکزدنی قرارلندررسز (وخی الله تعالی

یعنی قویماق فالدرماق

آران کرده محبت دوستلق و مهربان لق و شفقتلی لك قیلدی درستلکده الله
 تعالی ننگ اوشبو روشچه قیلماقنده فکر قیلغوجی لر اوچون علامت و عبرت لر
 واردر * جماعتلنو حقنده اوتوش کاغدلرده کراکلی سوزلر یازلش ایدی *
 فائده ﴿ بیک بلکل کم هر کم ننگ ایکی یا که اوچ یا که تورت خاتونی بولسه ایرکا واجب
 بولور آنلرنی آشاماق اچمک و کیم سالوم یا صاماق ده و کچه لوده تیکوزلک رسول الله صلی الله
 علیه وسلم ایتمشلر کم (من کان له امرأتان فمال الی احداهما دون الآخری) و بر روایتده
 (ولم يعدل بينهما جاء یوم القيمة و احد شقیه مائل) معنی شریفی ننگ حاصلی اگر هر کم ننگ
 ایکی خاتونی بولسه آنلرننگ برسینه گنه آوشسه (آنلرنی جماعه باشقه بارچه خصوصه
 تیکوزلامسه) قیامت کوفنده محشر بیرنده اعضاسی ننگ بر طرفی آوشقان بولوب کلور
 یعنی بر یاقسوز بولور شول روشچه قوبارلور (امایقین لق قیلماقده تیکوزلکم واجب
 توکلدر برسی ننگ کچه سنده بوقلاب غنه چقه سه اختیار لیدور محبت و جماعده تیکوزلک
 واجب ایماسدور شوننگ اوچون رسول الله صلی الله علیه وسلم (اللهم هذا جهی فیما
 املك و لا طافلی فیما لا املك) دیمشدر یعنی محبتده تیکوزلکم منم اختیار منده طافتمه
 دکلدر دیو الله تعالی کا ایتمشدر * اما جماعده هم تیکوزلکم مستحب دور بیک ثوابلی
 اشدر (جماعده تیکوزلماکان تقدیرده بر خاتوننگ ده خوف فساد بولسه جماعده تیکوزلکم
 هم لازم اولسه کراک (ودخی سفرکا آلوب و ارماقده تیگوزلکم واجب توکلدر و لکن
 کونکل لرین خوشلاندرور اوچون قرعه یعنی خاتونلرینه شباعه صالدرق اولی آرتوخر اقدر
 ثوابلی اشدر (ودخی ایبد اشلی خاتون اولزلی ننگ کچه لری فی بر برسینه هبه قیلماق
 و یرماک درستدر هبه سنن قایتسه هم دوستدور (جوهر النیره کتابنده ایته در ایبد اشلی
 خاتون اوزی ننگ یاننده ایبد اشلی کونندن آرتوخر اقدر بولماق اوچون ایرینه مال
 (آچه) بیرسه یا که ایر بر خاتونینه مال بیرسه که ایکنچی خاتونی یاننده کوبراک وقت
 بولماق اوچون (یا که خاتون ایبد اشینه مال بیرسه کوننگ فی منکا و یرکل ایر منم یاننده
 بولسون دیوب اوشبولر بارچه سی درست توکلدر چونکه رشوه بوله در رشوه بیرمک آلماق
 هر امدر (بیک بلکل کم اگر هر کم ایکی جماعتلی بولغان تقدیرده تیکوزلاودن قورقسه
 تیکوزلای آلمان گناهی بولور من دیسه اول کشیکا ایکی خاتون درست توکلدر الله تعالی
 ایته در (فان خفتم ان لاتعدلوا فواحدة او مملکت ایمانکم) دیو معنی شریفی اکر
 خاتونلرنکزی تیکوزلاودن قورقسانکز سزکا برکنه خاتون آلماق یا که کنیزک خاتون
 آلماقدر بر خاتون اوستینه تورتدن زیاده آرتوق کنیزک خاتون آلسه ده درستدور
 حره خاتون ایله کنیزک خاتون فی تیکوزلامک واجب توکلدر ﴿ فائده ﴾ کنیزک خاتون لر
 اسلام مملکتند بولورلر حجاز مصر و شام و اسلامبول و بخارا کبی مملکت لردر

﴿ فائده ﴾ تربيه و تيكوزلمك كا كوچى يتكوچى كشيكا كروب خاتون آلماف دين دن در
 اما دنياغه محبت قوبماق دن دكلدر ديو هوارف المعارف واحياء العلوم ده بيان قيله در
 (چونكه ۲ كثير الشهوة بولغوچى ابركا كروب خاتون ايله ايرننك حرام دن صافلا نفاقينه سبيلكى ودخل
 نامى بولغوچيدر) (ودفى بعض بر آدمكات دبير بيت و ايو تربيه لمك و باشقه خصوص لر
 اوچون بردن آرتوق جماعت آلماق تيوش بولادر هر كم اوز حالين اوزى بله در
) بس بردن زياده خاتون آلفوچى لرنى عيب قيلماق آتارننك غيبننه توشمك الوغ
 خطادر (بردن زياده خاتون آلماق عيب بولسه بواشنى پيغمبرلر و اوليا و الوغ علماء
 قيلماس ايدى لر) (و الحال تكثير نساء اول ذوات شريفه لرده اولمشدر) (هر كم ننك ايكى
 يا اوچ خاتونى بولوب آشاماق اچمك ده آتله رزقنى كينك قيلماق اسرافى دكلدر
 اما جماعتنك بركنه اولوب آنكا لايق اولماغان كييم وزينت لر آلوب جاننكا مشقت
 و محنت لر حاصل قيلماقنك اسرافدر اسراف ننك عاقبتى افلاس در) (بيك بلكل كم رسول الله
 صلى الله عليه وسلم ننك صحابي لرى ننك زاهد راضى رسول عليه السلام ننك كياوى حضرت
 علي رضى الله عنه ننك تورت نكاح لى خاتونى و اون يقى كنيزك خاتونى بولمشدر *
) (و پيغمبرلر دن هم حضرت داود) (و حضرت سليمان على نبينا و عليهما السلام ننك خاتونلرى
 كروب اولمشدر حضرت داود ننك بوز خاتونى و حضرت سليمان ننك اوچ بوز حره و ينى
 بوز كنيزك خاتونلرى بولمشدر) (و پيغمبره ز محمد المصطفى صلى الله عليه وسلم ننك
 دار بلا و فندان دار آخرت و بقا كا رحلت و هجرة وقتنده تحت نگاهنده اولمش مباركه
 خاتونلرى توقز اولمشدر) (رسول عليه السلام ننك دنيا ده وقتداغى بولمش جماعتلر نيننك
 جميعسى اون تورت بولمشدر بعضلرى وفات بولوب بعضلر ينى تحت نگاهندن چقارمشدر
 و اصحاب كرام و الوغ علماء دن كروب خاتون لى اولمشلرى كتابلرده مذكوردر اصحاب
 عظام رضى الله تعالى عنهم دن اوچ خاتون لى ايكى ياتورت خاتون لى لر بيك كروب ذات
 اولمشدر * ﴿ فائده ﴾ مولوى قهستاني رحمه الله شرح كمبرنده ايتهدر (و الاحسن
 للرجل ان يتزوج امرأتين فانه تعالى بداء بالمثني كما فى المصمرات) معنى سى ايرلر كا
 ايكى خاتون آلماق كوركام راك اشدر چونكه الله تعالى ايرلر كا جماعتلنو حكمى نى بيان
 ملىنده ايكى خاتون آلماقنى بيان قيلوب باشلامدر (فانكحوا ما طاب لكم من النساء
 مثنى و ثلاث و رباع) ديو معنى شريفى اوزنكز خوش كوركان خاتون دن نگاهلنونكز
 ايكى نى اوچ نى دورت نى * فاضل قهستاني شول طريقه ايتسه ده ايكى بخشى برطنج در
) ايبداش كوركوچى خاتون لرغه تيوشدر كم صبر قيلوب الله تعالى ننك تقديرينه رضالق
 كوسترگى لر جزع فزع ايلاب صبر سزلق اهل اسلامغه لايق اش دكلدر (صبر سزلق
 قيلوب مسرتلنماك شرع شريف ننك حكم مباركينه راضيه اولماغانلق كى در بوايسه كفردر

كروب خاتون شهوات

كروب خاتون لى پيغمبرلر و بعض اوليالر بياننده

پیغمبر لر و اولیاء الله والو غ عالم و پادشاه لرننک مبارکه و عقیقه خاتونلرنندین عبرت آماق تیوشدر مذکور ذوات شریفه لرننک خاتونلری ایبداش کورمشلردر (پیغمبرمز صلی الله علیه وسلم ننگ امهات المؤمنین مکرمه خاتونلری و بعض محترمه قزلری هم ایبداش کورمشلردر) صبر قیلغوچی لرغه الله تعالی الوغ شادلق و درجه لر و عده قیلمشدر (دنیایسه آرزغه عمرلک زمان در دنیا اوزی و راحتلری فانی بولاچاقدر منکگور راحت و شادلقنی استامک عقلی ایر و خاتون لرغه لازم بولغوچی اشدر الله تبارک و تعالی خاتون لر حقنک شرع شریفنی شول طریقہ قیلمشدر فرضا اگر بر خاتون تریک ایکی ایرننک تحت نگاهنده اولماقنی الله تعالی مشروع قیلغان اولسه اصلاچاره مز اولماس ایدی لکن الله تعالی عز شأنه اول روشچه قیلما مشدر بوننگ الوغ حکمت و اسرارینی اوزی کند بلسگوچیدر (رضیت بالله ربا و بالاسلام دینا و به محمد علیه السلام رسولا و نبیا) الخ دیر ایمان کلتورمشلرمز الله تعالی بارچه مزنی مؤمن کامل ایلاسون دنیا و آخرتک (ای عزیز مسلم بردن آرتوق جماعت آماغه نیت قیلسانک عدل (تیکوز) لمک حالنکنی ملاحظه قیلغل اگر تیکوز لمک دن عاجز بولاچاق اولسانک ایکی جماعت قیلماقنک الوغ خطادر (اگر نفقه یا که باشقه خصوصلرده تیکوز لمکدن عاجز بولسانک البته آنلرننک برسی نه جبر ظلم قیلسانک کرک بوا یسه الوغ گناهدر طنج جاننکنی طنج سزلقغه صالحسانک کسب و تجارت سودا اشکندن غیر و برکات کیدر عمل و طاعتنکنی حضور قلب ایله ادا قیلما ی اول جهندن هم عاصی اولورسن (ایکی خاتون تربیه سنده قصورلق قیلسانک باشقه آدملر حقینه هم ظلم قیلسانک کرک بعد نچه آدملرننک رنجو و بد دعاسنی آلسانک کرک (ایکی جماعتلی آدمک ایکی ابو حاضر لمک تیوشدر تاکه بر برسی ننگ حالن بلوب عداوة و دشمن لقلری قوت تابماسون (ودخی ایکی ایونک بولسه برسی یوقار برسی توبان یا که برسی ننگ هواسی وزینتی زیاده و کوزال و برسی بالعکس اولسه شول ایولرده تورماق خصوصنده هم تیکوز لمک تیوشدر مثلا نوبت ایله آی حسابی ایله تورلی ایوده ترورلر * ای بنه ایکی جماعتنی تیکوز لاماکا قادر بولسانک استونک الوغ طاغ آلوب بلا کا گرفتار اولماقنک و طنج جاننکنی طنج سزلقغه صالحماقنک در بر ایسه غایت حماقت لکنکندن در بر خاتون ننگ حق لرینی رعایه قیلماق هم اوستونکا لاز اولمش الوغ اشدر بر جماعتنک ننگ حقینی کما هو حقها ادا قیلسانک الوغ درجه ایرشماننک در ﴿فائذ﴾ اگر خاتون ایکی ایرکا نگاهلنمش اولسه قیامت کوننک اولکی ایرینه یا که صورتکفی ایرینه می بولور علماء بو خصوصده تورلیچه ایتمشلردر (بعض علما ایتمشدر کم صورتکفی ایرینه بولور دیو رسول علیه السلام ایتمشدر کم (المرأة لآخر ازواجها دیو یعنی خاتون آخبرداشی ایرینه بولور) و بعض علماء ایتمشدر کم خاتون اختیار

بولور تلادکی ایرینه بولور ﴿فائک﴾ هرکم ننگ ایکی خاتونی بولسه ولکن آرالرنده
 الفت دوستلق بولمسه آنلرنی دوستلاندرماق اوچون اوشبو آیتنی (هرالذی ایرک
 بنصره من المؤمنین آیتنی یا ایها النبی) کچه تمام آیتنی صوغه اوقوب اوشکوروب
 ایکی خاتونننگ قایوسینه بولسه ده اچرتسه الله تعالی ننگ اذنی ایلان آرالرنده الفت
 و مودت دوستلق بولوب دشمانلق لری کنگای دیو روح البیان ده ذکر قیلهدر آیه
 مذکوره سورة الانفال ده در ﴿فائک﴾ اکر ایر خاتونی فی طلاق قیلسه (آیرسه) یا که
 خاتونننگ ایری وفات بولسه عدة صاقلاماق واجب بولور (اکر عدة صاقلاماسه بیک
 الوغ گناهللی بولور (عدة صاقلاماق بو روشپه بولور کم طلاق قیلنمش خاتون طلاق
 قیلنغان ایودان چقماز اکر عملی (بوگی) وار وقتده ایرلمش بولسه بالاسنی تابقاچه
 (اکر بولکو خاتون بولمسه اوج مرتبه هیض کورکاچه (اکر حیض کورمای تورغان خاترن
 بولسه اوج آی اوتکاچه (وفات عدتنده دورت آیه اون کون بولغاچه (اماموت عدتند
 خاتون کوندوز و کچه ننگ بعض سنک (نفقه حاضرلمک اوچون) ایوندان چقار بوننگ
 صونکنده ینه شول عدة صاقلائی تورغان ایوبنه قایتوب قونار (بولقار) شول ایوندان
 باشقه ده قونماز (اکر طلب معاش و نفقه اوچون چقوغه محتاج بولمسه مثلا حاجتلیرینی
 حاضرلا کوچی کشی لر بولسه موت عدتند هم چقماز (خاتونلر طلاق عدتند اصلا ۲ چقماز
 الله تعالی ایته دور (ولانخر جوهن ۳ من بیوتهن) معنی شریفی طلاق قیلنمش خاتونلرنکزی
 طلاق قیلنمش ایولرندن چقارمانکز (طلاق عدتند وقتند خاتونلر چقار اکر وارنلر
 جبر قیلوب (کوجلاب) چقارسه لر یا که اول طلاق قیلنمش ایوده عدة صاقلاغان
 تقدیرده خاتونننگ مالینه (نرسه) لرینه ضرر ایرشو خوی بولسه (یا که شول ایونک
 جیمرلو خوی بولسه بو تقدیرلرده چقار (یعنی باشقه ایوکا باروب عدة صاقلار) طلاق
 باین ایلان طلاق قیلنمش خاتون طلاق قیلغوچی ایری ایلان بر ایوده طورماق درست
 بولور اکر آرالرنده بولمه بولسه (اکر ایر فاسق بولسه (یا که ایولری بیک کچک بولسه
 بو تقدیرده خاتون اول ایودن چقوب ایکنچی ایوده عدة صاقلار (هچب زمانه دورکه
 خاتون لرننگ اکثری عدة صاقلاونی رعایه قیلماز لر ایولرندن چقوب اولکی کبی دلادکی
 یولرینه واروب کیلوب یورورلر بو کنه لریننگ شوملغی فی دنیا و آخرتند کورماکلرنده
 خوف غالب دور (چونکه اول مطلقه بیچاره خاتونلر عدة صاقلاما لری ایلان الله تعالی کا
 ورسول الله علیه السلام ننگ حکم لرینه مخالفست (قارشو) بولادور عدة فی قویماق لری
 آبروی سزلق و نخت سزلسک لرینه سبب عظیم در الله تبارک و تعالی بارچه سینه
 توفیق و سعادت فی خیر رفیق ایلاسون *

حاضر لمک ایرکا و امجدور عدل لری تمام بولغاچه بس آنلرغه چقماغه ضروره یوقدور ۳ بس هول ایوده عدة صاقلاماق واجب چقماق مرام بولور

﴿التنبيه العشرون﴾

(استبراً قیلماقننگ وجوبی حقندہ بیک بلکل کم استبراً قیلماق واجب دور یعنی بول قیلغان صونکنده عورتندہ قالمش بولنی بالحق غہ یا کہ پشماکان کورمچ کا یا کہ کیندر چوپرا کینہ یا کہ بونلر دن باشقه استبراً مکروه بولماغان نرسه لر کاستکدر وب بترمک واجبدر اسلام دینندہ بولماغان آدملر کبی استبراً قیلما یا بجه اشطان توبی نی نجسلا ب یورماک یا کہ قوری قول ایله گنه استبراً قیلماق الوغ گناه در رسول الله صلی الله علیه وسلم ایتمش لرم (عامه عذاب القبر من البول فاستنزهوا من البول) دیو معنی شریفی ننگ حاصلی قبر عذاب ننگ کوربرا کی بول دن یعنی سید کدان صاقلانماغان سببند ان در بس صاقلان نوکوز بولدن (تن وکیم لرتکزه تیدر مانکز) رسول الله صلی الله علیه وسلم اینه ایتمش لرم (انقوا البول فانه اول ما یحاسب فی القبر) دیو معنی شریفینک حاصلی بولنی تن وکیم نکرزه تیکز و دن صاقلان نوکوز چونکه قبرده حساب ننگ اولی بولدن بولور (ودهی صحیح البخاری و مسلم ده مذکور در کم) انه صلی الله علیه وسلم مر بقبرین فقال انهما یعزبان وما یعزبان فی کبیر بلی انه کبیر اما اهدهما فكان یمشی بالنمیمه واما الآخر فكان لا یستنزه من بوله فدعا بجریدتین من جرائد النخل فجعل فی قبر کل واحد قلنا یا رسول الله وهل ینفعهم ذلك قال نعم یخفف عنهما مادامتا رطبتین) معنی شریفی ننگ حاصلی بر وقت رسول الله صلی الله علیه وسلم ایکی قبر یافتند ان اوتوب وارمش وقتلرندہ ایتمش لرم بوقبرده بولمش کشیلر عذابده در اما عذاب قیلنماقلری اولر لری ننگ گمان لرندہ الوغ گناه سببند ان توکلدر اما الله تعالی قاشندہ عذاب لری الوغ گناه سببند ان در اول عذابده بولغوچی کشیننگ بریسی تمام چیلک قیلوب یورکوچی کشی ایدی وبریسی بول دن صاقلانم سای یورکوچی کشی ایدی (بعث) رسول الله صلی الله علیه وسلم ایکی خورما بوطاغینی صواب کلتور توب ایکی قبر ننگ هر بریسینه ۲ اولتر تمش لور (رسول الله صلی الله علیه وسلم ننگ صحابه لری صورامش لرم یا رسول الله بو آغاچ اولتر تماقده عذابده بولغوچی کشیلر کا فائده سی ایرشور میکان دیو بعد رسول الله علیه الصلوة والسلام ایتمش لرم بلی فائده سی ایرشور اوشبو خورما آغاچ لری قوریمای یووش بولوب (یا شلالنوب) تورمش مدت ووقت غه چه الله تعالی شول قبرلرده بولغوچی کشیلر ننگ عذاب نی بینکل قیلور دیو (علماء عظام لرمز بول قیلغان صونکنده استبراً قیلماق ننگ و بولدن صاقلانماق ننگ واجب (یعنی اگر استبراً قیلماسه بیک الوغ گناهی) بولماقیننی اوشبو حدیث شریف دن فهم لمش لردر ۲ قبرلر اوستنه آغاچ اولتر تماق ننگ اصلی رسول علیه السلام ننگ اولتر تماقیدر شوندا ن سنه اولوب قالمشدر (منه ره)

استبراً ننگ واجب لری حقندہ

۳ چونکه عذاب بولمايدور مگر واجب بولمش اشنى قويغانلقدان ديمشلىر (بول كا قياس
 قلوب بارچه نچس نرسه لردن (مثلا تيزاك و خمر و فان كى) صافلانماق واجبدر ديمشلىر
 (چونكه بولدان صافلانماق حقهده شونداق وعيدلر (يعنى عذاب بولماق خبرى) بولسه شول
 وعيدلر تيزاك كى نرسه لردن صافلانماق حقهده بطريق اولى جارى در (چونكه تيزاك
 بولدن ده قبيح و اشه كى را كدر (خفى اولميه استبراً قيلماقننك روشى فى علماً بو طريقته
 بيان قيلمشلىر در طاماق قروب آياغى فى بيركا بر آز تيبارونجه آدملىر يوروب
 عورتى فى آقرنغنه صغار قصار يوقارىنك ذكر قيلنمش نرسه لركا بولى فى سنكر (امابعض
 عوام الناس كى قورى قول ايله استبراً قورتمق درست توكلدر بلكه گناهلى فعلدر
 تنى فى نچسكا بويامقدر رسول عليه السلام بولدن صافلانماق ايله امر قيلمشدر بيانى
 ذكر قيلندى * (الحاصل هر كم اوزى ننك عادتى فى بله در ايندى عورتمك بول قالمادى
 ديو كونكلى قرارلنكا نچه يعنى كونكلى اولطرغانچه استبراً قيلور (استبراء قيلماق طهارت
 توروب نماز اوقماق درست توكلدر كتاب الزواجر و مختصر القرطبي و كتاب الفقه ده
 شول طريقته مذكوردر * فائده * بلكل كم استبراً قيلور وقتك آدملىر حضورنك آلتى فى
 توتوب يوروب استبراً قيلماق ادب سرلكدر آدم نفرت قيللاچاق فعلدر ممكن قدر
 استبراً فى اولاق برده تمام قيلماق ادب و انصاف صاحبه اولغورچى آدم لرننك اخلاق
 حسنه سندن در هر خصوصه هر كم دن مؤمن و مؤمندن باشقه دن ادب و حيا ايله بولماق
 شأن اسلام دن در * فائده * آدملىر يورى تورغان بيركا اوراملرغه بولله مك ياتيزاك
 قيلماق بيك الورغ خطا گناهلى اشدر كتاب الزواجر ده مذكوردر رسول الله صلى الله
 عليه وسلم ايتمشلىركم (من سل تخيمته على طريق من طرق المسلمين فعليه لعنة الله
 والملائكة والناس اجمعين) معنى شريفى ننك حاصلى هر كم اوزى ننك صيوق و يوشماق
 نرسه سنى) يعنى بول ياتيزاكى فى مسلمان لى يورى تورغان يول لردن بريولغه چقارسه
 (يعنى بول قيلسه يا تيزاكلسه) بس اول آدمكا الله تعالى ننك وفرشته لى و آدملىرننك
 بارچه سى ننك لعنتى بولسون رسول الله صلى الله عليه وسلم ينه ايتمشلىركم (من اذى
 المسلمين فى طرقهم و جبت عليه لعنتهم) معنى شريفى هر كم مسلمان لرننك يورى
 تورغان يوللارنده مسلمانلرنى اذا قيلسه اذا قيلغورچى غه مسلمانلرننك لعنتى توشار
 بونك هم مراد مسلمان لى يولينه بول ياتيزاك قيلماقنن نهى در * (اورام غه اولطرماق ننك
 قبيح و عيب ايگان لكى عقل صاحبنه هر كمكا معلومدر تخطوت ياتبول اوچون اوراملرغه
 اولطرماقنن و آدملىركا كوركا زوب استبراء قيلماقنن صافلانماق الورغ ادب لى جمله سندن در
 * فائده * مكروه تحريمى ايله مكروه بولور (گناهلى بولور) قبله غه قارشو ياكه
 ۳ بلكل كم بوكتابده كوپ اورنده چونكه ديمشلىر سوز ذكر قيلنور بوفارسى لفظيدر آننك
 اوچون معنى سنده بولوب بر مسئله كا دليل اورنده بيان قيلنور (منه ره)

قورى قول ايلان استبراء (قورنماق) درست توكلدر

قبله فی آرطینه قالدروب حاجتن قیلماق اگرچه حاجت خانه اهنک بولسه ده (یعنی بول
 یاتیزاک ایتمک) بلکه قبله کا یانی برله اولطرقا تیوش بولور ودخی (قویاش (وآیغہ
 قارشو) وییل کا قارشو) وقاطی طاش اوستنه (وآدملر اولطرا تورغان کوله کا یرکا
 (وآدملر یوری طورغان یولغه ودخی (صوغه) (دقیو) یا (یلغه) غه یقین یرکا ویمشلی
 آغاج آستینه (وآیاق اوسلی حاجتن قیلماق مکروه بولور مکر عذر بولسه (بیک بلکل کم
 مؤمن آدمکا لازمدر کم هر وقت وزمانک پاکیزه روش وپاک حالده بورماک لک (مثلا
 حاجت کا یورگان بعدنده استنجا قیلماق (بول قیلغان صونکنده (بالقی) یا (کیر بیج)
 یا (تاش) یا ایسکی (چوپراک) کبی نرسه ایله استبرأ قیلماق قوری قول ایله گنه
 استبرأ فور تودن بیک بیک صافلانماق اشطان وآندان باشقه کیم لر نی نجسدن
 صافلاماق (تن ده اشه کی ایس بولسه اول ایسنی یباروب خوش ایسلی بولماق (قول
 وایاق وباشقه تن نی آق وپاکیزه قیلوب کر لر نی یباروب یورمک (قول) (وآیاق طرفیننی)
 کیسمک (وپاکیزه کیم کیم کیمک کیمنی خوش ایسلی قیلوب یمان ایسلردن صافلاماق
 آشاغان صونکنده تشر نی قازماق (مسواک ایله تش لر نی و آغزنی پاک و آق توتماق
 (معتبر والوغ کنابلرده مسواک استعمال قیلماق ننگ کوب فائده سی بیان قیلنمشدر
 مسواک ننگ فائده لر نی ننگ بعضی اوشبولر در کم (مسواک نی استعمال قیلماق تیز
 قارطایماس سرتق غه (وکوز ننگ اوتکون (وتش لر ننگ آق (واور طلاری طازا بولماقینه
 (وتکلم ده فصیح بولماق لغی غه (وتش لر آغز تاسقه (و آغز ننگ خوش ایسلی بولماقینه
 (و آش ننگ هضم قیلماقینه (وبلغم ننگ بتما کینه (ومعدن ننگ قوتلی اولماقینه (وفرشته لر نی
 شاد قیلماقینه (وجان چققانده آسان لق ایله چقماقینه (وکلمه الشهادة خاطر ده (ایسن)
 بولماقینه (و عمل لر ننگ ثوابی کوب واللہ تعالی ننگ راضی اولماقینه سبب در (الحاصل
 ۲ موت دن غیر نرسه لر کا شفا وکوب فائده سی وارلق نی علما عظام رسول الله صلی الله
 علیه وسلم ننگ حدیث شریف لر ندرین فهم ایلاب بیان قیلمشلردر (مسواک ننگ فائده سی
 کوب اولغانلق اوچون رسولمز علیه الصلوة والسلام ایتمشلر کم (لولا ان اشق علی امتی
 لامرتمهم بالسواک عند کل صلوة * صلوة بسواک افضل من سبعین صلوة بغير سواک)
 دیو معنی شریف لر نی ننگ حاصلی اگر امت لریمه مسواک نی استعمال قیلماق مشقت
 بولمسه ایدی البته آنلرغه مسواک ایله امر قیلور ایدوم هر نمازغه حاضر نور وقتک
 (مسواک ایله طهارة آلوب اوقمش نماز مسواک سز طهارت ایله اوقمش یتمش نماز دن
 آرتوغراقدر * (مسواک ننگ بوندان غیر فوائدی فی کتب الفقه ننگ شروح و هراشیندین
 طلب قیلنور * (ینه بلکل کم اسلام دینی پاک لک اوزره اولمشدر ننگ رسول الله

مسواک ننگ فائده لر نی بیانکنده
 ۲ یعنی
 اول اولم

صلی الله علیه وسلم ایتمشکر (تنظفوا بكل ما استطعتم فان الله بنی الاسلام
 علی النظافة ولن یدخل الجنة الاکل نظیف ابو الصعلوک والرافعی عن ابی هریره)
 شریف معنی سینک حاصلی پاکیزگی (ظاهر و باطنده یعنی کوزکا کورنگوچی و کورنمای
 تورغان نجس و یاراماز نرسه لردن اشه کی ایسلر و بول و تیزاک و قان و تکبر و عجبلمک
 ریا و حسدلی بولماق کبیلردن کوچنکز یتکان پاکلاغوچی بارچه نرسه برله (مثلامسواک
 و صو بولماغان وقتده بارچه صبیق نرسه لرکم) درستلمکده الله تعالی اسلام دینی نی پاکلک
 اوزارینه قیلمشدر هر گیز اوجماخغه (عذابدن باشقه) کرماس مکر کرور (ظاهر و باطنده)
 یاراماز نرسه لردن پاک بولغوچی کشی (ودخی ایشک آلدینی و او یو اچینی و صاوت
 صابانی چوب چار نجس و اشه کی نرسه لردن پاک قیلوب توتماق اسلام دینی ننگ سویکان
 اشلردن ان در (پیغمبرمزر رسول الله صلی الله علیه وسلم ایتمشکر کم (کنس البناء و غسل الاناء
 یورث الغناء) دیو معنی شریفی بنا و او یولر نی سپروب و یووب طورماق و صاوت لرنی
 یووب پاکیزه قیلوب توتماق بای لق کیلما کا رزقلر کینک اولماغه سبب بولور (ودخی
 رسوا مز علیه الصلوة و السلام ایتمشکر کم هر کم صاوت لرنی یوسه پاک قیلسه یوغوچیغه
 صاوتلر یارب بوبندک ننگ گناه لربن عفو قیلغل دیو دعا قیلور لرنی (صاوتلرنی یوسماق
 آش بیکان صونکنده یالماق سنه دور بیک ثوابلی اشدردیمشکر کم)

اگر دانی ثواب کاسه لیسسی * بجز کاسه دیگر چیزی نلیسی
 خداوند اکه جنت را بنا کرد * ثواب کاسه لیسسی را جدا کرد
 معنی سیننگ حاصلی اگر سن کاسه یعنی صاوتلر یالوننگ ثوابی ننگ مقدری نی بلسانک ایدی
 صاوتدان باشقه نرسه یالاماس ایدنک (الله تعالی اوجماخده مخصوص بر اوزون نی کاسه
 یالاغوچیلرغه بنا قیلمشدر (طب نبوی ده ایتده در صاوت یالماق آش ننگ هضمینه (یعنی
 سنکما کینه) سبب بولور دخی طعام غه اشتھانی آچار *

﴿ التنبيه الحادی والعشرون ﴾

وصیت بیاننده (بیک بلکل کم وصیت قیلماق وصیت یازدرماق بیک ثوابلی عملدر
 دنیا و آخرت ننگ مشقتلرندین قوتلماغه میت و وارثلرننگ جانی طنج اولماغه سبب
 اولغوچیدر (وصیت قیلماق یازدرماق ایله آدم ننگ عمری قصقارماز بلکه عمر ننگ
 اوزایماقی امید قیلنوب عمر ننگ خیر و برکاتی زیاده اولور (ای عزیز مؤمن وصیت
 اشی الوغ عمل بولغانلقدن وصیت قیلماغه الله تبارک و تعالی اشاره قیلوب قرآن عظیمنده

ایلم کوزهدین آیرلیب یالغوز لحد ده ننگایمن * اهل عیالمنی صالب یالغوز لحد ده ننگایمن
 ایلتب کرمار ایلم خویشم تورماس یانده هیچ کشم * واخسر تامونکلرغ باشم یالغوز لحد ده ننگایمن

بیان قیلمشدر (من بعد وصیة یوصی بها اودین) دیمشدر تیز دور کم شریف معنی سینک
بیانی ذکر قیلنور (ودعی رسول الله صلی الله علیه وسلم وصیت قیلماغه امر ودلالة قیلمشدر

ایتمشدر کم (من مات علی وصیة مات علی سبیل سنة ومات علی تقی وشهادة ومات مغفور الیه)

ودعی ایتمشدر کم (ترك الرصیة عار فی الدنيا و نار و شئار فی الآخرة) دیومعنی شریف لرینگ
حاصلی هر کم وصیت قیلوب وفات بولسه توغری یول وسنة اوزره وفات اولمش بولور ودعی
تقوالق وشهید ثوابینه ایرشوب گناه سی یارلقانمش بولوب وفات بولور (رسول الله صلی
الله علیه وسلم ینه ایتمشدر کم وصیت قیلماز سزلق دنیا ده عارلق و آخرتده اوتغه کرما
سبب بولغوجی خطادر ودعی عیب و اشه که اشدر (بلکل کم عالم محقق ابن حجر رحمہ الله
تعالی زواج نام کتابنده ایکنچی حدیثنی نقل بعدنده ایته درکه اگر اوشبو حدیث
صحیح بولسه بوندان معلوم بوله در وصیت نی ترک کبیره اولماقی یعنی بیك الوغ گناه
اولماقی چونکه اوت برله وعید قیلنمشدر بس بو تغدیرده بو حدیث محمول بولور
کشی ننگ وصیتنی ترکدان مقصودی وارثلرکا ظالم لر غالب بولوب مال لارینی آلسون
وارث لر میراثدن محروم بولسونلر اوچون بولسه کبیره دور (فقیر جامع الحروف ایته در
مذکور حدیث شریف واجب بولمش وصیت نی ترک حقنده بولماقی ظاهر در چونکه مطلق
فرد کاملکا منصرف بوله در وصیة واجبه مثلا استعلال ظلوم وحق الله وحق العبد فی ۱۲ اداء
ایله وصیت کبیلر بونداق وصیت لر نی ترک یعنی قویماق کبیره اولماقنده شک وشبهة
یوقدر (ودعی ۳ شرعة الاسلامده ایته در هر کم وصیت سز وفات بولسه اول کشیکابر زناه
(قبرده) سویلاشماکا اذن ورخصت بولماس میت لر (ننگ روح لری) بربرسی نی زیارة
قیلوب سویلاشورلر بر میت قبرکا کیلسه میتلر دنیا داغی قزنداش ودوست لرینی ما
فعل فلان (یعنی فلان کشی ننگ فی حالی وار فی روضه تورای و یور یس دور)
دیو صوراشورلر ایرمش وصیت سز وفات بولمش کشی سویلاشماس ایرمش
میت لر ایترلر ایرمش بو آدم وصیت سز وفات بولمش کشی دیو ﴿فائک﴾ طریقہ
محمدیه صاحبی مولانا امام برکوی ایقاظ النائمین اسملی رساله سنده ایته در رسول الله
صلی الله علیه وسلم ننگ حدیث شریفی نی نقل قیلوب عربی عباره سی ننگ ترجمه سینک

کلمه منکا اجل یتوب یومشوق توشکر دین توشب * قار ایر آستیغه کر وب یالغوز لحدده نتکایمن
منکر تکیر آلت برله کرسه روان هیبت برله * من عاصی بو حالت برله یالغوز لحدده نتکایمن
زندان ایرورگور لحد بولماس آنه چیز ی احد * قولداش سز جان بولور ابد یالغوز لحدده نتکایمن

۲ یعنی ویرمک اوتامک ایله ۳ (ویوصی بثلث المال وارضا المحصوم وقضاء الدین وفدیة

الصلوة والصوم فمن مات دونها ای دون الوصیة لایؤذن له التکلم فی القبر الی یوم القيمة)
بعد صحه هذا الحدیث یحمل علی التهید او علی انها انه ترکها استغفانا او اهانة
(عین العلم مع شرحه نجم العلم)

حاصلی بوروشچه در (حضرت ابوهریره رضی الله عنه رسول علیه السلامن نقلایته در حضرت رسول علیه الصلوة والسلام ایتمشکرکم هر وقت مؤمنلر وفات بولسه شول مؤمننک روهی (جانی) یورطی (حولنده) تیراسنده بر آی طورب اوزدان صونک قالمش ایو جماعت لرینه قارارکم فی روشچه مالینی قسمة قیلورلر (بولرلر) ونی روشچه بورچلرین اوتارلر بر آی اوتکان صونکنده قبرینه قایتوب قبری تیراسنده اولتوروب قارارکم قبرینه (زیارة قیلماغه) کم کیلور وقبرینه کیلوب کم دعا قیلور وآننک اوچون کم حسرتلنور کوینور بس بریل تمام بولسه شول میتننک روهی فی صور اورله چک وقت غهچه روح لر برکا جیلوب تورا تورغان اورنغه رفع قیلنمش (کوتارلمش یبارلمش) بولور جامع کنابنده مذکوردر کم در سنلکلر و حلر جمعه کوننک بر برسنی زیارة قیلورلر (اعلام الهدی کتابنده مذکوردر کم آدم وفات بولغانی صونکنده یاننده فی سویلا شورلر تریک وقتند اغی کبی ایشتور میت فی بوغوجی کمد ریومشاقلق ایله یاقتیع لق ایله مـ سی یوواریلر نور (الله تعالی بیلکورتوی ایله بلور) ایقاظ النائمین دن نقل تمام بولدی (ودخی جوهرة بهیة ایتده بر مؤمن روح تسلیم ایتدکنده سائر ارواح مؤمنین آنکا کلوب بیلدکی افربالرندان ودوستلرندان سؤال ایده لر (صوراشورلر) فلان کسه نیچه در دیه لر واولدلرندان وغانه لرندان جمله سندان سؤال ایده لر تم (بیک بلکل کم وصیت قیلماق لازم اولغوجی اورنلردن اوشبولردر اگر هر کم ننگ ذمه سنده الله تعالی ننگ یا بنده ننگ عقلری بولسه مؤمن یا غیر مؤمن شول عقلر فی اوتای آلماغان (تابشرماغان) بولسه اوشبو ایکی توری حقنی اوزی ننگ وفاتندن صونک اوتامک و تابشرماق ایلان وصیت قیلماق (امر ایتماک) واجبدر مثلا هج قیلماغان بولسه هج قیلرماغه اگر مالی ننگ زکوتی فی چقاروب بتورماکان بولسه زکوة ویرماکا (ودخی قربان چالماق واجب بوله توروب قربان چالماغان بولسه چالماغه وصیت) (ودخی بر خصوصه اوستنه کفارة لازم بولسوب اوتهمکان بولسه اوتاماگنا وصیت) (ودخی اداسی واجب بولمش نرسه برله نذر ایتمکان بولسه ده نذری فی اوتاماکان بولسه شونی اوتاماگنا) (ودخی صدقة الفطر واجب بولوب ویرماکان بولسه شول صدقه فی ویرماکا) (ودخی بر آدم ننگ امانه قویمش نرسه سی بولسه شول امانتنی ایاسینه تابشرماغه ویرماکا وصیت) (ودخی بر آدم کاقولی یاتلی یا باشقه فعلی ایله جبر ظلم قیلمش بولسه اول مظلومنی راضی قیلماغه وصیت) (ودخی قضاغه قالمش نماز وروزه لری اوچون فدییه ویرماکا وصیت اوشبونک کبی وصیت لر واجبدر) (اگر فدییه کایرماکمالی کفایه

اول دم منی سورماس کشی فریادیمه بتمس کشی * حالنک نذر دیمس کشی یا لغوز لحد ده نیتکایمن بلعاسه موسن ای بی خبر بارماسه موسن آننک مکر * نوح ایدی رب لاتنر یا لغوز لحد ده نیتکایمن بلور موسن که آدمین بودمکاتیکر اولدمین * فی جانلر کچدی عالمین تقی قویماسه موسن غافل

وایر و صیت لری نیتکایمن

قیلماشه دور ایله تمام قیلورلر هر کم وصیت قیلماغه نیت قیلسه ذمه سنه واجب بولغان
 وصیت ایله وصیت لازمدر (اما بونلردن باشقه وصیت مسجد لر و مدرسه لر بنا قیلماغه
 و قیلور قازتماغه یا کوپرلر یا صامانه یا که بیراچاکی حق اولماغان علما یا که آنلردن
 غیر فقراغه مال ویرماکا وصیت لر کیمی بونلر واجب بولمش وصیت توکلدر (واجب
 بولمش وصیت لر نی ایتوب یازدروب تمام قیلغانی بعدنده واجب بولماغان مستحب
 وصیت لر نی هم اگر وصیت قیلسه بیک الوغ ثوابی عملدر صدقه جاریه در روحینه
 علی الدوام ثوابی ایرشوب تور اچاقدر (خصوصاً علماء و طالب و مسجد و مدرسه لر
 اوچون مال لر وصیت قیلماقی دین اسلام ننگ بقاسنه وقوة و رواجینه سبب بولغوچی
 شریف وصیت در (هر فکر و عقل صاحبنه معلوم در که دین کا قوه ویرکوچی و صاقل اغوچی
 ذات لر علما در طلباء هم الوغ علماء درجه سیننه ایرشماکا قصد قیلوب تحصیل علم یولندن
 یورکوچی لردر مسجد و مدرسه عمل و علم اورنلری در اوشبولر کیمی شریف اورنلرغه هر
 کم قوه ویرماکا اجتماع قیلماقی بیک بیک تیوشدر الله تعالی ایتهدر (تعاونوا علی البر
 و التقوی) (مملکت کورمش آدم لره خفی توکلدر بخارای شریف و آندان غیر دیار
 اسلام ده علماء ننگ کثرة و قوتی و علم طریق ننگ کشف و رفعتی و علماء ننگ نشر علم
 ایله شهرتی ننگ سببی بودر کم علماء و اغنیاء دن عالم و طالب لر اوچون کوپ یرلر
 و الوغ سرای و دکان لر نی وقف قیلوب شونلردن حاصل بولغوچی مالنی علماء و طلباء غه
 صرف قیلماغه (ویرماکا) امر قیلوب قالدیرمشلردر شول اوقافدن مذکور ذاتلر فائده لنوب
 علم و معرفت طریق قوه و رواج لی بولوب علماء اطراف دنیا و اکناف عالم ده نشر علم
 و تعلیم دین ایله مشغول لردر الله تعالی الی یوم القيمة طریق علم و علمانی معومر
 و منصور قیلغای ایدی (الحمد لله رب العلمین مملکت مزده هم شول روشقه علماء و علم ننگ
 بقاء و رواجینه سبب بولغوچی وقف کیمی خیرات و حسنات کورنه باشلامشدر الله تعالی
 خیرات لرینی مقبول ایلاب شول خیرات فی قالدیرغوچی لر نی قبرده هم راحتده قیامت
 کوننده مکان مخلدلرینی چنده قیلغای ایدی آمین بحرمه سید المرسلین نبینا محمد المصطفی
 صلی الله علیه و علی آله و صحبه اجمعین * (بیک بلکل کم وصیت قیلماقی مالی ننگ
 نلشندن یعنی اوچدن بر اولشندن درستدر مثلا بر آدم ننگ اوتوز منگ تنکه مالی
 بولسه اون منگ تنکه سندن وصیت قیلنور (وارث لرکا فائده فی ملاحظ قیلوب اوچدن
 بر اولشن هم کم مالی ایله وصیت قیلماقی مستحبدر (ثوابی اشدر) دیو هدایه ده

قموغ هرسل نبی اچدی جهان مالک لری کوچدی * لحد منزلیکا توشدی تقی قویما سوسن غافل
 قنی آدم صفی الله قنی شیث نبی الله * قنی اسحاق ذبیح الله تقی قویما سوسن غافل
 قنی ایوب قنی یوسف قنی یونس قنی یعقوب * قنی خوب قنی ناخوب تقی قویما سوسن غافل

بیان قبيله در رسول الله صلى الله عليه وسلم ايتمشر کم (ان تذر ورثتك اغنياً خير من
 ان تذرهم عالة يتكفون الناس) ﴿ فائده ﴾ وارث بولا چاق کشی کا وصیت قيلماق یعنی
 فلان نرسه م وفاتندن صونک جماعتمه یا که فلان او غلیمه یا قزیمه و بررسز دیمک شرعا
 درست توکلدر چونکه رسول الله صلى الله عليه وسلم ايتمشر کم (ان الله اعطى
 كل ذي حق حقه الا وصية لوارث) مکر وارث کا وصیت قيلماغه وارث لرا اجازت و برسه لرا
 وصیت قيلغوچی ننگ و فاتندن صونک شول وصیت کا راضی بولسه لرا ۲ درست بولور ديمشدر
 بيك بلکل کم اضرار في الوصية یعنی وصیتنده وارث لرا ضرر ایرشور روشچه وصیت
 قيلماق کبائر یعنی بيك الوغ گناه لرا جمله سندن در (وصیت ده ضرر قيلماق وارث لرا دن
 بعض مالنی محروم قيلماق او چون مالی ننگ او چندان بر اولشوندان آرتوق ایله وصیت
 قيلماقدر (یا که بهرا چاکسی بولماغان کشیکا فلان قدر ویرا چاکم وار ديو ب اقرار
 قيلماقدر بوندان مقصودی وارث لرينه مال آزالد و رب میراث دان محروم قيلماقدر (یا که
 برکشیدان آلا چاغی بوله توروب آماغان مالنی آلدوم دیو اقرار قيلماق ایله بولور (یا که بر
 نرسه سنی ایومى یا که بر واورمان می عرف ده بولماغان بيك ارزان بها ایله صانماق ایلان
 بولور مثلاً دورت منک تنکه لك نرسه فی یارم بهاسی یا که آندان زیاده راق بهاسی ایله صانماق
 کبی یا که بر نرسه بیك قیمت بها ایله آلور بو اشلرن دین مقصودی وارث لرينه مال
 آزالد رماق یا که آنلرنی محروم قيلماق بولور وصیتند وارث لرينه ضرر قيلماق او شبو
 طریقه بولور دیو بعض تفاسیر و کتاب الزواجر عن اقتراف الكبائر و غیر کتابلرده
 بیان قبيله در (صاحب الرسالة ایته در ایولرینی یا که باشقه نرسه سینی اوزی ننگ
 خاتونینه یا که بعض بر بالاسینه یازدرماق اولهم اضرار في الوصية در چونکه بو
 تقدیرده بعض وارث لرا کالبته ضرر ایروشه در بعض عوام الناس آرا سنده شول روشچه
 وصیت لرا بولغانی ایشد لهما کله دور (ای عزیز بنه جماعتنکا یا بعض بالانکا مخصوص نرسه
 ویرما کا تلاسنگ تریک و قننگ ده شرعی قیلوب هبه قیلغل یا که بر طریق ایله صانغل
 تا که شرع شریف کا موافق اولوب قیامت کوننک حسابکا قالمغای سن (بيك بلکل کم وصیتند
 وارث لرينه ضرر قيلماق کبائر جمله سندن در بيك الوغ گناه در چونکه بو روشچه
 وصیت قيلماق الله تبارک و تعالی ننگ حکم بنه هم مخالفه (فارهماق) بوله در الله تعالی ایته در

(من بعد وصية يوصى بها أو دين غير مضار وصية من الله والله عليم حكيم تلك حدود الله
 ومن يطع الله ورسوله يدخله جنات تجري من تحتها الأنهار خالدين فيها وذلك الفوز العظيم) معنی

شريفى وارث لركا ميت دن قالمش ميراث مالنى بولمك بولور ميت ننگ قيلغان وصيتىنى
 (وبورچى بولسه) بورچى نى اوتاكان صونكنك وارث لركا ضرر بولماغان حاله (وارث لركا
 ضرر قيلمانك روش بيان قيلنمش ايدى) اوشبو ميراث مالينى بولمك حكملرى الله
 تعالى ننگ وصيتى وفرض بولمىش حكملرىدر (الله تعالى وصيت ده توغرى لق ياكه جبر
 قيلغوجى بندا لرى نى بلگوچيدور) وصيت ده جبر قيلغوجيلرننگ عذابىن آشقدر غوجى
 توكلدر قيامت كا قالد رغوچيدور (ميراث وباشقه خصوصه بولمىش حكملر الله تعالى ننگ
 چيكلمش شريفىدر (هر كم بو حكملر ده الله تعالى كا وپيغمبرينه اطاعت قيلسه يعنى خدا
 ورسول الله امر قيلغان روشقه اش قيلسه آغاچلر آراسندان چشمه لر آغاتورغان اوجماخلرغه
 كرتور اوجماخلار منگو بولغان لرى حاله) كتاب الز واجوده ذكر قيله در (وروى عن عكرمة عن ابن

عباس رضى الله عنهما قال قال رسول الله صلى الله عليه وسلم لو ان الرجل يعمل عمل

اهل الجنة سبعين سنة وفاق في وصيته ختم له بشرا عمله فيدخل النار وان الرجل يعمل عمل اهل

النار سبعين سنة فيعدل في وصيته فيختم له بخير عمله فيدخل الجنة) مقصود بولمىش معنى

شريفى ننگ حاصلى پيغمبروز محمد المصطفى صلى الله عليه وسلم ايتمشلركم اگر بر

آدم يتمش يل اوجماخغه كرماكا سبب بولغوجى بخشى عملنى قيلمش اولسه (بعد)

وصيتنده شرع شريفكا خلافى ايش قيلسه وارث لركا جبر وضرر ايلاسه شول آدم اخير

عمرنده ياوز عمل قيلمش كشى بولوب تموغغه كرر (اكر بر آدم يتمش يل تموغ كا

كرماكا سبب بولغوجى يامان عملنى قيلمش اولسه (بعد) وصيتنده عدلك قيلسه

وارث لركا جبر وضرر بولورد ايش قيلماسه اول آدم اخير عمرنده بخشى وايندكو عمل

قيلمىش كشى بولوب اجماخغه كرر (رسول الله صلى الله عليه وسلم ينه ايتمشلركم

(من قطع ميراثا فرضه الله قطع الله ميراثه من الجنة) معنى مقصودننگ حاصلى اكر هر

كم الله تعالى فرض قيلمش بيلكلو ۲ اولشى نى ميراثنى وارث لردن كيسسه آنلرغه

تيكماى تورغان قيلوب وصيت قيلسه الله تعالى اول كشى ننگ اوجماخدان ميراثنى نى

كيسار يعنى اوجماخغه كرماس اكر وارثنى ميراثدن محروم قيلماق ملال ديوب اعتقاد

قيلسه اكر هرام لقينى بلوب محروم قيلسه عذاب قيلنماى اوجماخغه كرماس اوشبوننگ

كشى حد يثلرنى شوشى طريقه تاويل قيلمشلردر (اى عزيز بنده وصيتك ضرر قيلماق

وارثنى ميراثدان محروم ايلامك الوغ گناهدر الله تعالى توفيق وهدايتنك نى دايمى

۲ مثلا اير وفات بولسه بالا بولماغانده خاتون غه ايردن ۴ دن بر الوش بالا بولغانده

سكزدن بر الوش اگرچه ۴ خاتون بولسه ده اير بالاغه ايكى الوش قز بالاغه بر الوش

بولماق كى لر (خاتون وفات بولسه خاتون دن بالا قالماسه اير يارطى مالينى اكر بالا قالمسه

۴ دن بر الوش مالينى آلماق كى لر (منه ره)

تفصيل
 كتاب
 تفسير
 سورة
 الاحقاف
 ۲۴

ایلاسون بوفداق اشاردن صافلانغای سن (بیگ بلکل کم واجب بولمش وصیت فی مثلا
 بورچ لرینی تولاما کا یا که صافلاماغه آلمش امانتنی تابشرماغه قوشماق ایله وصیت
 یا که بر آدمکا تلی یا فعلی ایله جبر قیلمش اولسه آنلر فی راضی قیلماغه وصیت کبی
 وصیت واجبه ننگ بیانی بوقاریه ذکر قیلنمش ایدی (ا کر بر آدم ننگ اوستونده آدم حق
 قالمش اولسه مالی بوله توروب شول حقنی اوتاما کا یا که مظالم فی راضی قیلماغه وصیت
 قیلماق وفات بولسه بعض کشیلرکا ظلم قیلغان بولوب مظلوم لر فی دنیا ده راضی قیلماغان
 لقدن اول کشی ننگ الله تعالی کا مقبول عملی بولسه قیامت کوننده مظلوم کا شول
 کشی ننگ عملینی بیورلر * (مظلومکا ویرما کا اکر عملی بولماسه مظلوم ننگ گناه لرینی
 شول کشی کا یوکلانوب تموغ غه کرما کا مستحق بولور نتاک رسول الله صلی الله علیه وسلم
 ایتمشدر کم صحیح المسلم ده مذکوردر (ان رسول الله صلی الله علیه وسلم قال اندرون
 ما المفلس قالوا المفلس فیما من لادرهم ولا دینار له ولا متاع فقال ان المفلس من امتی
 یأتی یوم القیمة بصلوة وصیام و زکوة و یأتی قد شتم هذا و قذف هذا و اکل مال هذا
 و سفک دم هذا و ضرب هذا فیعطی هذا من حسناته و هذا من حسناته فان فنبت
 حسناته قبل ان یقضی علیه اخذ من خطایا هم فطرحت علیه ثم طرح فی النار رواه مسلم)
 معنی شریفینک ماصلی رسول الله صلی الله علیه وسلم مفلس کم در بله سزمو دیو صحابه لرکا ایتمشدر
 (بعد) صحابه لر ایتمشدر کم بز ننگ بلومزده مفلس شول که آننگ درهم و دیناری و دنیا اسبابی
 بولماس (بعد) رسول الله علیه السلام ایتمشدر کم مفلس شول کشی در کم قیامت کوننده
 نمازی فی او قمش و روز سنی توتمش و زکاتی فی ویرهش کشی بولوب کیلور (ودخی)
 بر آدمنی شلته لمش حقاره قیلمش (و بر آدمکا زنا کبی الوغ کنهنی تهمت قیلمش
) یوقنی بالان یابمش (و بر آدم ننگ مالینی آشامش (آلمشده ویرماش) (و بر آدم ننگ
 قانی فی قیمش) (و بر آدمنی اورمش صوقمش بولوب کیلور) (بس اول کشی ننگ یخشی
 عمل لرینی شلته لنمش و تهمتلنمش مالی آلمش و قانی قبولمش و صوغلمش کشیلرکا
 ویرلمش بولور) (اول کشی ننگ یخشی عمل لری تمام بولسه مظلوم لرغه ویرما کا یتسه
 شول مظلوم لر ننگ خطالرون ظلم قیلغوجی غه یوکلانوب بز ننگ صوتکنده اول ظالمنی
 اوتغه طاشلانمش بولور (فوائد متفرقه) (فائده) میت کا متعلق حکم و حقوق دورت
 تورلیدور (اول تکفین و تجهیز (یعنی کفن کیرتوب سنت کا موافق تربیه لاب کومک
) (ایکچی شول میت ننگ بورچ لر فی ویرمک) (اوچوچی مالیننگ اوچدان برندن ایتمش
 و صیتی فی تابشرماق) (تور تچی قالمش مالینی موافق شرع شریف وارث لرکا بوامک
) فائده ۲ مریض و فاندان صونک دور قیلماغه وصیت قیلسه وصی یا که وارثکا

۲
 ایتمشدر

۱ گناهان ۲ الله حق ۳ الله حق ۴ الله حق ۵ ودفن وقاتندن صونك طاش ياز درماق ايلان وصيت هم اوشبو حكتم بولسه كراك (منه ره)

دور قيلماق واجب بولماز (يعنى اكر قيلد رسته لر كناهلى بولماسلر) اكر فديه ويرمك ايلان وصيت قيلسه وصى ياكه وارثكا تنفيذ واجب بولور (اكر فديه سنى ويرمسه لر عاصى ۳ بولور لر) كذا فى رساله البركوى ره ﴿ فائده ﴾ دور ايله فديه درست بولور قبولى الله تعالى دن موجودر اكر مال ننگ ثلثى يعنى اوچدن برالوشى فديه ويرماكا يتارلك بولسه شول مال ننگ اوزندان فديه ويرماكا وصيت قيلماق واجبدر ثلث مال ننگ عيى فديه كا يتارلك بولوب وصيت قيلماسه گناهلى بولور باشقه فرضلرده هم بو طريقه در ﴿ فائده ﴾ وصيت كوب بولسه بعضى فرض وبعضى سى نقل اولسه ثلث مال بارچه سينه ينماسه فرض بولمش وصيت نى اول ادا قيلنور ثلث مال بارچه سينه يتمسه توزيع اولنوب دور قيلنور (بركون روزه وير وقت نماز فديه سى صدقه الفطر قدر فديه ويرلور بغدادى دن يارطى صاغ آرپا وغورما ويوزمان برصاغ ياكه بونلرننگ بهاسنى آنچه ويرلور (بر صاغ توقز قداغنه توغرى كيلور) ايرمش ﴿ فائده ﴾ فرض بولمش وصيت ده ۳ حق الله ۴ وحق العبد اولسه ادا وقتند حق العبد ايلان باشلانمش بولور بوننگ صونكند حق الله ايله الخ ردالمحتارده قهستانى دن شول روشچه نقل قيله در ﴿ فائده ﴾ كفارة اوچون دور قيلماق جائز بولماس مال ننگ عيى نى ويرمك واجبدر مثلا كفارة يمپنده اون فقيركا وكفارة روزه ده التمش فقيركا ويرلور كفارتده دور قيلماق باطل در ديو جوهره بهيمده بيان قيله در ﴿ فائده ﴾ وفاتم صونكند قهريمه واروب قرآن اوقوچى ياكه تسبيح وتهليل ايتوب ثوابى نى باغشلاغوچى غه فلان قدر آنچه ويرورسز ديوب وصيت قيلماق باطلدر درست توكلدر اجره ايله قرآن اوقماق ميت كا وهم قارى كا ثواب حاصل بولماز ديمشدر (ودخى قبر اوستنه قبه مثلا ايوكبى نرسه بنا قيلماق ايله وصيت ياكه قبرنى زينت لمك ايله وصيت وقاتندن صونك آش مجلسي قيلماغه وصيت بونلر هم باطلدر ديو طريقه محمديه وشرطلرننگ بيان قيله در ﴿ فائده ﴾ دور قيلماغه اولتورمش كشى لرننگ فقير صالح اولماق لرى شرطدر زنهار مالى نصاب غه ايرشمش آدم دور قيلماغه اولتورمايه (دور قيلماغه اولتورمش كشى ميت اقربالرننگ اولسه ده جائزدر فقير اولسه لر ﴿ فائده ﴾ هر كم وفاتى صونكند كفينه عهد نامه يازماغه وصيت قيلسه بو طريقه يازلور ردالمحتارده فتاوى ابن حجر المكيين نقل قيله در (لا اله الا الله والله اكبر لا اله الا الله وحده لا شريك له له الملك وله الحمد لا اله الا الله ولا حول ولا قوة الا بالله العلى العظيم) بعض علماء بو طريقه ديمشدر (اللهم فاطر السموات والارض عالم الغيب والشهادة الرحمن الرحيم انى اعهد اليك فى هذه الحيوه الدنيا انى اشهد انك انت الله لا اله الا انت وحدك لا شريك لك

وان محمدا عبدك ورسولك صلى الله عليه وسلم فلا تكني الى نفسى تقربنى من الشر
وتبعدى من الخير وانالا ائق الا برحمتك فاجعل لى عهدا عندك توفينيه يوم القيمة انك
لا تخلف الميعاد (رد المحتارده ايتہ در ميت ننگ مانكلاينه يا كه چالمه سينه يا كه كفتينه عهدنامه
يازلسه الله تعالى شول ميت ننگ گناه لرينى عفو وعذا بندين امين قيلماقنى اميد قيلنور
بعض آدملى وكونرا كينه (بسم الله الرحمن الرحيم) نى يازماغه وصيت قيلوب
بعدي يازلوب ميت قبرا كركانى صوتكندك ميتدن توشنگ صورامشلكم حالتك نجو كدر ديو
ميت ايتمش در قبرده عذاب فرشته لرى مانكلايمه بسم الله نى يازلمش كوركان لرى
صوتكندك اى ميت الله تعالى ننگ عذابندن امين بولدى ننگ (قوتل ننگ) ديدى لرى ديو
حالندن بيان قلمشدر مذکور كتابدان نقل تمام بولدى (ينه ايتہ در بعض علماء
ايتمشكم ميت مانكلاينه (بسم الله الرحمن الرحيم) نى يازغانده قاراسر مسجبه بارماغى
ايله يازارلر وهم شول طريقه كوكرا كنه (لا اله الا الله محمد رسول الله) ديوب يازارلر
ميتنى يوهان صوتكندك كفتلا و دن اول نقل تمام بولدى ﴿ فائذ ﴾ دور قيلنه چاق مال ملك
بولماق شرطدر اما عارية آلمش يا امانه مال ايله دور قيلماق درست توكلدر ديمشدر
﴿ فائذ ﴾ وصيت يازماق ننگ بر طريقى اوشبودر (بسم الله الرحمن الرحيم الحمد لله
رب العالمين وصلى الله على خير خلقه محمد وآله وصحبه اجمعين اشهد ان لا اله الا الله
وحده لا شريك له لم يلد ولم يولد ولم يتخذ صاحبة ولا ولدا ولم يكن له شريك فى الملك
ولم يكن له ولى من الدنل وهو الكبير المتعال وان محمدا عبده ورسوله وامينه على وجه
صلى الله عليه وسلم وان الجنة حق وان النار حق وان الساعة آتية لا ريب فيها وان الله
يبعث من فى القبور * (اوشبو تذكره شول خصوصككم بن فلان فلان اوغلى بدنم صحیح
وعقلم سلامت اولوب فائذ و ضرر يمه تصرفم درست زمانده وصيت قيلامن اوزم ننگ
اهل و اولاد يمه وتوغمه لر يمه و يقين لر يمه و بنم سوزمنى قبول ايدانلره سز لرنى و بزنى
الله تبارك و تعالى فضل و كرمى ايله يوقدان وار ايدوب دين اسلام اوزره قيلمشدر
ايمدى بونعمت عظمى ننگ شكرى نى قيلوب و بو نازنين عزيز عمر لرنكزنى غنيمت بلوب
غفلنده اوتكارمايوب هر وقتك شرع شريفك رسوخ ايدوب استقامت اوزره اولغانكز
حاله حق سبحانه و تعالى حضرتينه عزيز جان لرنكزى تسليم ايداسز ننگ الله تعالى
حضرت ابراهيم و يعقوب على نبينا و عليهما السلام ننگ اوغلانلرينه وصيتى دين هكايت
قيلوب ايتدى (يا بنى ان الله اصطفى لكم الدين فلا تموتن الا و انتم مسلمون) اول اولم
كلماسدان اول اولم كيلمش حساب ايدوب نى دوركم سزدان گناه صغيره و كبيره صادر
اولغاندر بارچه سندن توبه و رجوع ايداسز و عقيدته مؤمن كامل اوگرانوب مؤمن كامل

لاغزدا وصيت يازدوماق روش

اوله سز عمل ده فرض و واجب و سنة و مستحب نه ايد و کن بلوب عمل قيلوب هر ام و مکر و هلر دین
 و جمیع منہیات دین صافلانماغه سعی بلیغ و جهد تام قیلہ سز (ودخی دیانت اہلی اولان
 مسلمانلره صحبت و محبت ایلاب فسق و فجور ایاسی آدمکرکا مصاحبت دن اجتناب اید اسز
 خصوصا اوز ما بین لرنکزی توز وک توتقای سز صلہ رحم حقلرینی شرع شریف موجبہ
 تقصیر سز ادا قیلغای سز و الوغ لرنکزی آتاکز کبی کوروب حرمت و عزت ایدوب کچکلرنکزه
 شفقت و رحمت اوزره اوله سز بووقاسی و بقاسی یوق دنیا اوچون بربرنکزننک کونکلنی
 قالدریب رنجشوب اللہ تعالیٰ مضرتینه عاصی اولوب جملہ خلابق آراسنده خوار و ذلیل
 اولمافدان غایہ صافلانغای سز (ودخی وصیت قیلان بو بندہ عاصی و جانی کاجکم الہی
 اجل حادثہ سی کیلسه منم اموال متروکم دن اولا موافق سنہ سنہ تکفین و تہمیز و دفن
 ایدار سز بوتدان صونک بیراچاک دیونم (بورجلاریم) فی قضا و الاچاق لریمنی اقتضا
 ورد و دایع (وامانت) قیلہ سز و بر آدمکا جبر و ظلم قیلمش اولسام آتی راضی قیلغای سز
 (ودخی مالمنک ثلث مابقی سندن من وقت البلوغ دمہ ده لازم الاداء اولمش نماز
 و روزہ اوچون فدیہ و پرور سز مذکور مالنک مقدارنی و ہم مصرف اولچاق فقراء
 و مساکین دن هر کمنی وصیم تیلر و کمنی اختیار ایدار آننک رأی و اختیارینه تفویض
 قیلوم (تابشردوم) مکر فدیہ و پردکنہ دقہ نظر ایدوب مصرف زکوٰۃ اولغوچی کسنہ
 فقیر و صالح کشی اولہ اگر مذکور مال مقدار شرعی کایتمسه دور ایله اکمال ایداسز (ودخی من
 موصی (وصیت قیلغوچی) فلان بن فلان اوز رأی و اختیاریمہ قالدرامن سلامت و قتمہ مذکور
 وصیت لرمنی ۳ تبدیل و تغییر زیادہ و نقصان ایلاماکنی (ودخی وصی لرمنی
 تبدیل ایدوب غیرنی وصی ایلامک فی (واوشبو و صایانی تبدیل و تغییر قیلما یچہ
 اجل حادثہ سی حادث بولسه اوشبو وصیت لر و م منفذہ و مستحکم در (فمن بئله بعد ما
 سمعہ فانما اثمہ علی الذین یبدلونہ) (دخی اوشبو یوقاریداغی مذکور و صایانی تنفیذ
 قیلماغه دیانہ و کفایتنی فی اعتقاد ایدوب وصی قیلوم فلان اوغلی فلان فی (وصی لک فی
 قبول ایدوچی ہم قبولاً صحیحاً و مشافہہ اسمنی یسازار اوشبو وصیت نامہ ده یازغان
 روشچہ من فلان قریہ ننگ فلان اوغلی فلان راضی بولوب وصی لکنی قبول قیلوم
 دیو یازار (اکرینتہ حاجت وصیت لر بولسه واجبہ یا مستحبہ دن مثلاً فقراء و مساجد
 و مدرسہ لر و علمائہ و وصیت کبی اوشبو وصیت کالحاق قیلوب (توتاشدروب) یازدر
 (اقل مرتبہ ایکی شاهد عدل حضورندہ اوشبو روشچہ وصیت قیلغانی فی وصیت قیلغوچی
 کشی اوقوب اقرار ایلار اوشبو روشچہ کامل رضالقم ایله وصیت قیلدم دیور و ہم یازار
 (بعد شاهد لر وصیت قیلغوچی فلان آدم اوشبو وصیت نامہ ده یازلمش روشچہ اقرار
 قوتلما س قاچوب تون کون اولدین باغ و بوستانغہ بوسوزده بولسه اشکالنک تفرج قیل گورستانغہ

۲ ملا محمد الشاکر بن عبد الجبار ۳ یعنی اوکا تھاک آید واق کیمونک

قیلغان مجلسده حاضر بولدوم من فلان قریه یا شهرننک فلان بن فلان دیوب یازار
 (وصیت فی بوندان باشقه ترتیب ایلان اوزون یا قصه ایلاب یازلسه هم بولور
 نصیحت العبد الفقیر صاحب الرسالة بعض الوغ اغنیاء هالندان تعجب قیلوب
 آنلره ترحمما وشفقة ایته در بعض آدملرننک الوغ دولت لری بوله در مثلاً یوز منک
 یا که آلمش منک یا که کم یا که اوشبولردن زیاده دولت و مال غه مالک بوله لر اول
 بیچاره لر دنیا و مال غه محبت لر نندن و قلب لری قساوتندان وفات لری بعد نده من ۲ وقت البلوغ
 الی زمان الوفات ذمه لرینه لازم اولمش صلوة و صوم اوچون خالص آنچه دن فدییه ویرما کا
 وصیت قیلما ی دنیادان آخرتکا کوچه لر (والحال ثلث مال فدییه کا ویرما کا هم یتارلسک
 بولسه دور قیلما ی نیچه شول ثلث مالنک عینندن (اوزندان) فدییه ویرما کا وصیت قیلما ی
 واجبدر اکر وصیت قیلما سه گناهی بولور دیمش لر بعض کتب الفقه ده مصرحدر (میتنک
 وصیتی اولما غانلقدان اول الوغ بای ننگ وارث لری فقراء کبی دور قیلدر لر * ای عزیز
 مؤمن الله تبارک و تعالی سنکا دنیاده الوغ دولت ویرمش دور اول دولتنک قیامت کوننده
 سنی اوتدان الله تعالی ننگ عذابندن خلاص قیلما غه (قوتقارما غه) سبب ظاهری اولسه
 سننک دنیاده مال جمع قیلوب بای اسمینی کوتارما کنک ده نه فایده در شول دولتنک ایله
 دنیاده کورمش راحت لرنک سنی قیامت مشقت لرنندین خلاص قیلما ز (ای عاقل مسلم سننک
 بایلقدن مقصودنک شول دولتنک سببلی دولت ویرکوی جمع عالم ننگ تنگریسی بر الله تعالی ننگ
 رضالقینی تایما ی و قیامت ننگ عذاب و مشقت لرنندین اوزنک نی قوتقارما ی اولسه کرا کدر
 * دولتی وار آدمکا وصیت نامه حاضر قیلوب فدییه و غیر خصوصلرده وصیت نامه سینی
 موافق شرع شریف قیلما ی وصیت اشینی الوغ اش دیو بلیب دایم کونکلنده توتما ی
 لازم در بو هالده اولما ی کمال عقل و توفیق وانصاف علامتندن در الله تعالی
 بارچه مزنی اوزی ننگ امرینه مطیع و منقاد ایلیه (ای عزیز مؤمن وصیتنک نی موافق
 شریعه غرا مطابق ملة بیضا قیلسانک قالمش مالکنکین وارث لرنک کوب فائده لر
 کوروب اسرافدن یراق بولوب آنلر سنکا غیر دعائلر قیلوب انشاء الله تعالی جاننک
 راحتند و اوزنونک جنت ده اولور چونکه الله تعالی کا اطاعتنک عاقبتی ثواب و نعمت در
 آنکا مخالفتنک عاقبتی عقاب و نعمت در (ومن یطیع الله ورسوله یدخله جنات تجری

بیمبر لرنی قویمادی اولم کمزی قویار نادان * کیترباطل ۳ بخیلکنی تفرج قیل گورستانغه
 بو عزرائیل یتب کلکای شریف تندین بوجان آغای * قرند اشلر باقا قالغای تفرج قیل گورستانغه
 قراساچلرنی یا یغایلر قزیل یوز لرنی یرتغایلر * هیالیک لر او یالغایلر تفرج قیل گورستانغه
 دریغادنیادین اوتدی جمیع بیک سلطانلر * قرا یرکا نهان بولدی همه کا کل پریشانلر
 نه مردان لر فتا بولدی بو دنیادین مسلمانلر * قرا یر آستیه کردی همه خان بو خاقانلر

نصیحت
 (۲)
 یعنی بالغ و عقلو بولوب وفات بولغان و قتلور بنده چه است لارینه لازم بولغان منه)
 ۳ صاراناق

پادشاه اسپهبد ۱
پادشاه اسپهبد ۲
پادشاه اسپهبد ۳
پادشاه اسپهبد ۴
پادشاه اسپهبد ۵
پادشاه اسپهبد ۶
پادشاه اسپهبد ۷
پادشاه اسپهبد ۸
پادشاه اسپهبد ۹
پادشاه اسپهبد ۱۰

من تحتها الانهار ومن يعص الله ورسوله فان له نار جهنم الخ * ﴿ نصیحت ﴾ ای عزیز
 مؤمن بود و فاسد عدو الله و دشمن انبیا و اولیاء الله اولغوجی دنیاغه یوقدان وارلقغه
 هیچ نرسه سز یا الانغاج کلدنک بعد السوغ اولوب عاقل و بالغ بولدنک بخشی و یامان
 عمل لر قیلدنک الله تعالی سنکا کینک رزق لر والوغ دولت لر و یردی و دین اسلام ایله
 مشرف ایلادی آخیر عمرتکده هم باری برکفن ایله مال و ملکتنک اهل و اولادنک فی
 قالدروب قارا یر آستینه کرو رسن قویاش کمی معلومنک در بوفانی دنیا دن انبیا
 و اولیاء والوغ علماء والوغ پادشاه لر دار بقا کا رحلت و کوچ قیلدی لر بس آنلردن عبرت
 آلوب آخرتنک بزلره فایده و یره چک عملنک تحصیلنه سعی واجتهاد قیلماقمز لازم دور (بیت)
 عجب اولمایه بو کتمک جهان بی وفادن کم * کمی قودی کمی قویه آلدنن داد آنونک فریاد
 فنی ضحاک و افریدن که دون ایندی آنی گردون * قنی کیخسرو دارا قنی اسکندر و شداد
 بیله و یردی سلیمانی که ایندی لقمه لقمانی * رمیم ایندی نریمانی قیلور کور جهان بیداد
 بوزار شول نقشی کم یازدی یقار کوشکی کم دوزدی * شو بید قلمر که هب دزدی در بر کون آنی نزاد
 نظر ایله بومعنایه کونکل و یرمه بو دنیا به * هنر ایت دوشمه غوغایه نه لذت فانی نه داد
 (ای طول امل و قلیل العمل صاحبی بنده الله تبارک و تعالی ننک سنکا و یرمش مالی سنکا امانه
 و عاریه و یرمش مال در اول مالنی الله تعالی نیندای اورنلرغه صرف قیلماغه تو تماغه
 قوشمشدر و نیندای اورنلرغه صرف قیلماغه منع قیلمشدر بونلر فی الله تعالی قرآن
 عظیم ده بیان قیلمشدر و رسول الله صلی الله علیه و سلم هم الله ننک اذنی ایله
 ایتمشدر اگر شول مالنی الله تعالی بیورغان روشچه صرف قیلغان بولساننک مثلا
 زکونی و یرکان و حج قیلغان و قربان چالغان مسجد و مدرسه بنا قیلغان و فقراء هالین بلوب
 آنلره شفقت و مرحمت ایلاکان و بوندان غیر خیرات کا مالنک فی قویغان حرام
 اورنلرغه مالنک فی صرف قیلماغان بولساننک قیامت کوننده اورنونک انشاء الله
 جنت ده راحت ده بولور اگر الله تعالی بیورمش روشچه مالنک فی صرف قیلماغان بولساننک
 بخل و صار ائلق قیلمش اولساننک قیامت کوننده مالنک الوغ مشقت و محنت ده اولور
 رسول الله صلی الله علیه و سلم ایتمشدر کم (نعمت الدار الدنیا لمن تزود منها لآخرته

حتى يرضى ربه ويُسْت الدار الدنیا لمن صدرته عن آخرته وقصرت به عن رضى
 ربه ك و تعقب و ابن لال عن طارق ابن اشيم) معنی شریفی ننک حاصلی دنیا خوش
 و فاسی یوق بو دنیا ننک اسبغ قیلما س سنکا آخر * بولوز بوسر سنکا ظاهر تفرج قیل گورستان غه
 اجل بادی بهار عمرنی آخر خزان قیلدی * کونکل ننک بلبلی اوشبو الم لر دین فغان قیلدی
 جمیع اهل عالمنی کوروب بغرینی قان قیلدی * نه آدم لر فی دوستلر بو اولوم بیخانمان قیلدی
 غنیمت در برادر که بز کا اوشبو دوران لو * اجل ننک دستین بین هیچ کم قوتلما س ای مسلمانلر

و بخشى يورطدر شول كشى كا كم دنيدان آخرتى اوچون ايند كو عمل حاضر لادى (يعنى الله تعالى طيمش هرام اشلردن طيولدى و امر قيلمش اشلرينى قيلدى) والله تعالى نى راضى ايلادى * دنيا يورطى يامان يورطدر شول كشيكا كم دنيا آنى آخرت عمل لردن نى طيلى (يعنى قيامت كوننده فائده ويراچك ايند گو عمل لردن محروم بولماغه دنيا سبب بولدى) و شول دنيا سببلى الله تعالى رضالغنى تابماقنن كيمچيلىك لى بولدى (اى دولتلو عزيز بنده الله تعالى سنگا امانه وپرمش مالنى دنيا يارادلماز دين و سن توغمازدن اوّل وارث لرنكا قسمت قيلوب (بولوب) حكمن نى بيان قيلمشدر بس مالوز اوشاند اق بولسه اول مالدان بعض وارث لرنكنى محروم قيلوب يابعض لرى ننگ حق والوشلرينه ضرر قيلوب وصيت قيلماقنك و بعضى لرينه گنه مخصوص نرسه ياز درماقنك الله تعالى ننگ شريف حكمينه فارشماقنك و بيك الوغ گناه غه توشما كنكدر الله تعالى بارچه مزغه توفيق دايم نى هميشه رفيق ايلاسون * (اى عقل صاحبن بنده فكر قيلغل اويلاغل وصيت اشى بيك الوغ اشدر وصيتنك نى شرع شريفكا موافق قيلماغه اجتهاد قيلغل وصيت حقه و آندان غير دين كا دخللى اشلرده علماء كا مشورت و كينكاش ايله اش قيلغل رسول الله صلى الله عليه وسلم ايتمشلركم (ماخاب من استخار ولا ندم من استشار ولا عال من اقتصد طس عن انس) معنى شريفى ننگ حاصلى بر اش خصوصند استخاره قيلغان آدم بهره سز اميد سز بولمادى اش خصوصند كينكاش قيلسه اخيردن اوكنماس تركلك اشنده خراجات قيلوده اورته چه بولسه اول كشى فقير بولمادى (اى فكر لى بنك اوشبو حديث شريفنى اوزاق فكرلاب اويلاب موجبجه اش فيلسانك دنيا و آخرت سعادتينه ايرشورسون (اى خير طالب مؤمن بلکه دنيا اشلرنده هم علماء كا مشورت قيلغل فقط ۲ ابناء دنياغه مشورت و كينكاش ايلاب بالعاقبة عقاب ياند امة بيحساب غه مستحق اولماغل دنيا اشنده علماء كا مشورت مثلا ايو بنا قيلماق الوغ با كچك آفاچ يا طاشدان ينه بوندان غير يلىر كى ياكه قز بالانى تابشوماق يا اير بالاغه جماعت آلمانى سبى لر شوشند اق اشلرتكنى هم علماءغه مشورت ايله فيلسانك انشاء الله هر اشتكده خير و بركات تابارسن دنياغه محبت و كونكل قويغوچى لرغه مشورت فيلسانك دنياغه وقتنكده و قندامه (اوكنچ) كا توشارسن دنياغه محبت قيلغوچى لره كينكاش قيلماق و آتلىر ايله اولترشمق خداوند انه ديب اوّل بو عالمنى بناقيلدى نك * بودنيامهرينى اوشبو كونكل لر اچره چاقيلدى نك اولومنى نى سببدين آدميغه آشناقيلدى نك * اجل ننگ تيشى براره بارچه ننگ كو كسين يراقيلدى نك طبيب لر تابماديلر بو اوليم درديكا درمان لر * اولوم ننگ درديكانيتماك كرك اى يار و يار انلر قيا قيلسام نظاره بارچه سى بر برله يكساندر * قيا با قسام اولوم ننگ دستيدين فر ياد و افغاندر بو باغندن برادر لر منم طبعم پريشاندر * پرى رولرسمن بولر تمامى ديده گر ياندر

اي عزيز بنده

۲ يعنى دنياغه كونكل قويغان كشى لرنى دنيا بالاسى دبرلر

قیلیمین
۲ یعنی اوغلینک اوغل لری

دنیایه محبت و رغبت فی آرندور بوری ایکنچی بر بوری کا مشورت قیلسه البته آخرکا قوی قانین قیماق قیلوب بیماکا عقل ویرور بوری قوی غه مشورت قیلسه قناعت قیلماغه قوشار ﴿نصیحت﴾ ای عزیز مؤمن علماء کا مشورت قیلماق فقط اوز عقلنک یا ابنأدنیا مشورتی ایله حاجه اصلیه دن آرتق مثلاً اون یا ۱۵ منک درهم (تنکه) کا توشروب ایوبنا قیلماق اسراف در سننک کوب اولسه دنیاده عمرنک والله اعلم ۸۵ یل اولور یابوندان هم کمرق عمرنک ننک یارطی سی اوتمشدر شول آز عمرنک اوچون منکگو توروردای اولب طاش یا آغاچ دن الوغ ایولر تعمیر قیلماقنک خطا در (ای مسلم ایونک نه قدر الوغ وبلند اولسه ایونکا مناسب قیمت بها کوب اسباب حاجتدر واول الوغ ایونی تربیه قیلماغه کوب خراجات ضروردر بس الوغ ایونک آقرون آقرون دولتنک ننک کتما کینه سبب اولماق خوئی یقیندر (ای مؤمن سننک فسقه عمرنکا وسط درجه ده گئی ایوکافی ووافی در شول ایو انبیره لر نک عمرینه هم کفایه قیلور (ای مسلم ۱۵ یا که ۲۰ منک یا کم درهم) (تنکه) ایونکا اسراف ایدهن شول ثمن دن مسجد یا مدرسه کا یا که فقراننک حاجتینه صرف قیلسانک سنکا قیامت ده الوغ شادلق اولوب مسابنک ینکل اولاچا قدر جاننکا دشمن اولغوچی نفسنکا ایوب حاجت اولماغان یرلور کوب مال لر صرف واسراف قیلهن اوز خصوصنکا همت وسخاوت یوماردلق ایلیه سن امام مسجد یا که مدرسه یا که بوندان غیر خیرلورکا محتاج شهریا قریه لر دن اوشبو شریف بنالر اوچون اوتنسه لر عذر کوستره سن بوندای خیر اورنلر غه بنا قیلماق دین دشماننک شیطان رجیم وسوسه سیننه کروب بخل وصارانلق قیلهن سن (ای عزیز بوروشک بولماقنکا حسرتنک اولوب مال و ملک نک فی خیرات اورنلرینه صرف قیلماغه اجتهاد قیلماقنک عقل و دیانت صاحبی بولماقنک علامت نک ان در این کواورون لر غه مالنی صرف قیلماق ایله دولت کا کمچلک کلماز بلکی آرتماقینه سبب بولور دیو الله تعالی ورسول الله بیان قیلمشدر (ای عقللی بنده رسول الله صلی الله علیه وسلم ایتمشکم (اذا اراد الله بعبد شرا جعل ماله فی الطبخیین) ترجمه شریفه سی ننگ حاصلی الله تعالی اکر بر بنده سیننه یاوزلق فی تلاسه (قیامت کوندنک مالی سببلی نعمت لره ایرشونی تلامسه اول آدم ننگ مالی فی طاش غه کریمچ کا آغاچ غه صرف قیلنه چاق قیلور یعنی حاجت بولماغان الوغ بنالر غه مالینی صرف قیلور توتار توکار (بس آدم شول بناسی سببلی الله تعالی ننگ عمل لرینی اوتای آلاماز آنونک سببلی اولم فی اوننور (الوغ بنا اکر حاجت بولسه لوجه الله بنا قیلسه مسجد و مدرسه کبی اوشبوروشچه بولغانی حدیث شریفان مستثنی دیمشدر ای فکرلی بنده اوشبو حدیث

بودنیادین سفر قیلدی اوشانداق احمد و مختار * اولوم کا چاره یوقتور چونکه دیدی خالق جبار اکر منک یل تربیک یورسنک اولور سن عاقبت ای یار * کونکل بیرمه بودنیایه برادر بارچه سی بیگار

شريف ننگ معنى سنى ملاحظه قيل اويلاغل الوغ بنا اپولر كاهمت وكونكل قويماغل
 (اي مرمتلوبنك نه مقدار الوغ وزينت لى ايو بنا قيلول اول ايوده تريك لك قيلسانكده
 بروقت اول ايودن چقوب يالغوز قارا ير آستنه فقط كفن ايله كروب دنيا ده قيلمش
 عمل لرنكدين سؤال قيلنوب بعث كونيكاهه ير آستنه ياتاچاقسن (عبرت اوچون مختصر
 روض الريامينه ده برقصه ذكر قيله در بر زمانه بر پادشاه بيك زينتلاب قيمت بهاغه
 توشروب بر ايو (سراي) بنا قيلمش ايكان بناسى تمام اولغاني صونكده پادشاه شهر
 خلقنى ايو طوبينه چاقروب كروب طعام ونعمت حاضر قيلول قوناقلرنى قارشى آلاماغه
 واوز تماغه ايوى ننگ ايشك توپينه قل لر خدمتچى لر قويمشدور ايو دان طعام بيوب
 چقغوجى هر كشيدين قل لر صورار لر ايرهش پادشاه ننگ ايوى نى ياراتدنگزمى بر بير بنده
 عيبى يوقمى ديوب كروب آدم طعام بيوب چقمش وقتلرنده پادشاه ننگ ايوينه بيك تحسين
 قيلول هيچ بر عيبى يوق ديو مدح قيلول چقمش لر بعد اخير دان فقير صورتنده بيچاره
 صفتك بعض آدم لر كلوب طعام بيوب چقمش لرنه ايشك توپندا كى قل لر آنلرغه ايتمشلر كم
 پادشاه ننگ ايوينى خوش كوردنگزمى بر بير بنده عيب تابمادنگزمى ديو بعد فقير صفتك
 بولمش كشيلىر ايتمشلر كم پادشاه ننگ ايو نك ايكى عيب تابدوق ديو بعد شول قل لر
 پادشاهغه واروب ايتمشلر كم هر آدم زينت لى عجب عمارت لى ايو نك دان عيب تابماي
 تحسين قيلول كتمش لر ايدى مكر آخير دان كلوب اوچ آدم ايكى ير نك عيب
 تابدوق ايكى عيبى وار ديوب چقديلر ديو پادشاهغه خبر ويراكلرى صونكده
 پادشاه اول آدم لرنى چاقرتوب ايتمشلر كم من سرايم ننگ بر عيبينه ده راضى دكل
 ايدم سز لر ايكى عيبى نى تابدوق ديوبسز اول نينداي عيب لر ديگانى
 بعدنك اول آدم لر ديمش لر كم بو ايو نينداي خوش عمارت وعجب زينت لى بولسه ده
 بر وقت خراب وفانى بولور ودخى بو ايو ننگ صاحبي (اياسى) هم فانى وفات بولور
 عيب لرى شول لر ديگانلرى صونكده پادشاه ايتمشلر كم اياسى فانى بولماي تورغان
 وايوى هم خراب وفانى بولماي تورغان ايو بارمى بلازمى ديگانى بعدنك شول آدم لر
 ايتمشلر بلى بلامز شونداق ايو بار ديمش لر پادشاه ايتمشلر كم شونداق ايو قايدا
 ديو بعده اول آدم لر جنت اسملى ايو بار اصلا خراب وفانى بولاچاق دكل هم اول
 ايو ننگ صاحبي بر الله تعالى اول هم اصلا فانى بولاچاق ذات توكل ديو اوچماخ ننگ

بو دنيا خسرتين يركا كوردى كوپ مسلمان لر نه ديب دور اى مسلمانلر خزان بولدى گلستانرا
 بو دنيا دين اوترب كندى اوشانداق شاه برنا * چمن اچره نهكل قالغاي نه شاخ غنچه رعا
 گرببان چاك ايتوب كل غنچه لر صد آه او يلاه * بولوب ياردين جدا بومشرب شور ياك وشيد
 قنى آدم قنى ادريس قنى علم قنى تدريس * قنى كبر ايلين ابليس قنى كوستر نمود وعاد

اي مرمتلوبنكده

صفتلرینی پادشاهغه بیان قیلوب او جماغغه محبت قویدروب وتموغنی سویلاب تموغدن قورقتوب پادشاهنی الله تعالی ننگ عبادتینه دعوت قیلوب اونداب بعد بادشاه اسلام دیننی قبول ایلاب ملکنی تاشلاب کیتمشدر * (اوشبو قصه دن عقل و فکر صاحبنه کوب عبرت آلماق مکندر) (العارف بالله خواجه مشرب رحمه الله الرب ننگ اولم مقنده ایتمش اثرلی بیت لری *

بوجهان بی وفاده کوب جفا قیلغان اولوم * حضرت آدم نی کورگیل یرکاجا قیلغان اولوم هیچ کم ظالم اولوم ننگ دستیدین تابماز امان * بارچهغه جبر وستم نی جابجا قیلغان اولوم اول خلیل الله قنی آتشنی گلزار ایلاگان * بو آجل صیادیننی دامیغه جا قیلغان اولوم اون سکرم ننگ راز ایشنگان حضرت موسی قنی * برقریش بیر آستیهغه جسمین فنا قیلغان اولوم کرم ماتم امر ایتوب ایوبنی قیلدی امتحان * عمری ننگ آخر چراغین بی ضیا قیلغان اولوم ایکی عالم آبروبی اول رسول الله قنی * امت عاصی غمیده داد خواه قیلغان اولوم چهار یارمز ابو بکر و عمر عثمان قنی * حیدر کرارنی کورگیل یرکا جا قیلغان اولوم نور چشم مصطفی دور اول حسن برله حسین * شوم یزید لرغه شهید کربلا قیلغان اولوم مشربنی ننگ هم کاسه مرک شهادت نوش ایثار * بلخ آرا محمود قولیده مبتلا قیلغان اولوم (وصیت بیانی ننگ خاتمه سنده آتا یا آنا بالاغه نرسه هبه قیلماق مسئله لرندن بعض کراکلی مسئله لرنی یازماق مناسب کورلدی) (بیک بلکل کم) (خلاصة الفتاوی) کتابنده ایته در اگر هر کم ننگ ایر بالاسی و قز بالاسی بولسه آن لرغه بر نرسه (ایو یا که مال دن یا که حیوان دن) ویرماکا تلاسه افضل شولکه ایر بالاغه ایکی آلش قز بالاغه بر آلش قیلماق امام محمد رحمه الله قاشندک (اما امام ابی یوسف رحمه الله قاشندک هر بالاسنه برابر قیلوب ویرور علمائنگ اختیار قیلمشلری اوشبودر چونکه بور و شچه قیلماق اثرلر وارد بولمشدر * (ودخی هر کم مالی ننگ بارچه سنی ایر بالاسنه هبه قیلسه قضاء درست در اما آثم) (گناهلنی) بولور * (ودخی هر کم بعض بالاسی ننگ رشید لکی یعنی توفیقلی و عقللی و اونکغان لقی سببلی بعض بالاسینه غنه نرسه هبه قیلسه لابس به در) (یعنی بو طریقه قیلماقنده ضرر یوق * (بالالری اگر بارچه سی بر روشده بولسه نرسه هبه قیلماقده آیرماز * (ودخی هر کم ننگ بالاسی فاسق (توفیق سز) بولسه آتا بولغوچی کشی مالینی ایند گو اوزلرغه صرف قیلماغه تلاسه وشول بالاسنی میراندن

قنی هاروتله ماروت قنی طالوتله جالوت * کیوب اکفانله تابوت قرا یرده یاتور اجساد قنی ضحاک و افریدون که دون ایتنی آنی گردون * قنی نمرود و ابراهیم قنی اسکندر و شداد یله ویردی سلیمانی ایندنی لقمه لقمانی * اوده آتدی نریمانی کوزت نیچه ایدر ایقاد ابو بکر و عمر قانی اشکل عمر من آنی * که عثمان و علی قانی اولوبن دکدیلر اجساد قنی یوسف زلیخا هم قبا دوکی قبا دوجم * قنی کیخسرو رستم قنی شربنله فریهاد

بالا اورق نرسه هبه مقنده حاجت مسئله لر

عروم قیلماغه تلاسه مالنی شونداق بالاسینه قالدیرماقدن اوزی تلاگان روشچه قیلماقی
 خیردر یعنی اینگودر چونکه فاسق بالاغه مال قالدیرماقی اول بالاغه گناه قیلماغه یاردم
 ویرمک بوله در * (ودخی صغیر صبی) بالاغه بر آدم آشالاچاق نرسه دن بر نرسه هبه قیلسه (ویرسه)
 آتا و آناسینه شول نرسه دن آشاما ق مباح بولور (آشاسه لر گناهی بولماسلر) لکن
 فتاوی عالمگیریه ده سیراجیه و جواهر الاخلاطی دن نقل ذکر قیله در مشایخ بخاراننک اکثری
 حلال و مباح بولماس دیمش لر (فتاوی عالمگیریه ده ینه اینته دور بر آدم صغیر (کچک)
 بالاغه یمش لر هدیه قیلسه آتا و آناسینه شونداق ینمک حلال بولور (خلاصه الفتاوی ده
 ینه ذکر قیله در بر ایر (مثلا) سنة تویی قیلسه شول توی ده آدم لر بالا آلدینه بولاک
 هدیه لر قویسه لر اگر اول بولاک صبی بالاغه تیوشلی نرسه بولسه مثلا صبی بالا کییملری
 یا که صبی بالا استعمال قیله تورغان (مثلا اوینچی) نرسه لر کبی بس هدیه صبی بالاغه
 ملک بولور (اگر هدیه بولش نرسه صبی غه تیوشلی نرسه بولسه درهم و دینار لر کبی
 یا که حیوان و ایو اسبابی کبی نرسه بولسه بولاک کیلتور کوچی کشی نی قارالور هدیه
 (بولاک) ویر کوچی کشی اگر بالاننک آناسینه یقین (نسل) کشی یا که تانوشقان دوست کشی
 بولسه شول بولاک آتاغه بولور (بولاک بیر کوچی کشی اگر آناننک یقین لرندا قرداش لرندا
 یا که تانوشقان کشی لرندا بولسه آتاغه بولور (بولاک ویر کوچی کشی ویرکان و قنده اوشونرسه
 صبی غه دیوب ایتسون یا ایتماسون (اوشانداق در حکم اگر بر کمسه قزی نی کیساو
 ایوبنه اوزاتماق اوچون توی قیلسه بس ایرننک یا که خاتون ننگ یقین لر نی قرداش لر نی
 بولاک کیلتورسه لر (مک اوشبو روشچه بولور بولاک کیلتور کوچی اگر ایتماسه بونرسه نی
 آتا یا که آتاغه هدیه قیلدوم دیوب اگر تعیین قیلوب ایتسه بولاک کیلتور کوچی ایتکان
 روشچه بولور خلاصه دن نقل تمام بولدی (فتاوی البزازیه ده ذکر قیله در اگر بر آدم
 صبی) بالاسینه کیبوم آلسه (تکتورسه) شول کیبومنی ایکچی کشیکا ویرمک (درست) اولمز
 مکر ویرور کیمنی بالاغه ویرکانی و قنده عاریه کنه ویرکانی نی بیان قیلسه (یعنی اول
 کیمنی من بالامه هبه قیلوب ویرماگان ایدوم دیسه (ردالمختارده بیان قیله در بر ایر خاتونینه
 زینت اسبابی (مثلا بلانک یا آلقه یا یوزیک یا بوندان غیر شوننک کبی نرسه) آلوب
 ویرمش اولسه سنکره خاتون وفات بولسه خاتون ننگ وارث لر نی اول نرسه خاتون غه هبه
 قیلنمش ایدی بولیب آلامز دیسه لر ویر ایتسه که اول نرسه لر نی من هبه قیلوب

قنی فرعونله موسی قنی یحیی بیلله عیسی * بلورسن اولدی لر فرسا صاوردی توز لرینی یاد
 محمد مصطفی قانی که اول نور ایدی حقانی * ویریمیشدی حق آتی اولیدی حاصل اجماع
 عجبدر بوسنک اوزنک که دوغز دنیا دن کوزنک * باقر طوماز آنکا کوزنک بلشدنک اولمز سن یاد
 یکت لک کوچی برله دنیا قودنک * یقب ایدی اوزغو بولدی قویما سوسن

ویرماتان ایدوم بلکه عاریة استعمال قیلوب تورماغه غنه ویرمش ایدوم دیسه عاریة یوزندان گنه ویرکان لکینه ایر اگر آنط قیلسه ایر سوزی قبول قیلنور خاتون وارثلرینه بولنماز ایر هبه فی انکار قیلدی (والیمین علی من انکر در) ردالمختارده ینه ذکر قیلده در بر آدم وفات بولوب آندان مال قالسه لیکن اول مال حلال بولمش روشچه جیولغان مال بولماسه (مثلا کشی حقینی آلرب مالی بوله توروب ویرماکان یا که بر آدم دن اوغرلاب یا کوچلاب مال آلغان یا که امانه قویلمش مالی ایگاسینه تابشماغان) شول روشچه جیولمش مال وارثکا حلال بولور اگر وارث شول مال لرننک ایالرینی وشول مال لرنی صور اوغوجی لرنی بعینه بلمسه (افضل شواکه اول مالدان صاقلانماق و آتاسی ننگ خصم لرنینی راضی قیلماق نیت ایله شول مالی فقیر لرکا صدقه قیلماق در) (اگر اول مال لرننک ایالری معلوم بولسه وارثکا حلال بولماز بلکه حق لری بولغوجی لرغه تابشماق واجب بولور انتهى اوشبو زمانده شونداق مال لر کوب فالماقی ممکندر ولکن وارث لر ذکر ایرلهش طریقده اش قیلسه لر اولیسا الله جمله سندن عد قیلنور ایسدی *

﴿التنبیه الثانی والعشرون﴾

یالغان سویلاماک و یالغاندان بر اش خصوصنده شاهد بولماق و یالغانغه آنط اچمک بیک الوغ گناه در دنیا و آخرت مشقت و بلالرینه توشماکا سبب بولغوجی معصیت لردر (بیک بلکل کم یالغانغه آنط قیلماق فی یمین غموس دیولور یمین غموس شولکه اوتکان اشکا یا که حاضر اشکا یالغاندان آنط قیلماق مثلا کورمش نرسه سنی کورمادم دیو یا عکسنجه آلغان نرسه سنی آلامدوم دیو یا عکسنجه تولاما کان بورچی فی تولادوم یا تولامادنک دیو یا عکسنجه (یا که ایکنچی کشی حقنده آلدی یا آلامدی بیردی یا بیرمادی کیلدی یا کیلامدی شوننک کبی اشلرده والله بالله تالله دیوب آنط قیلماق در یالغانده ان آنط اچمک بیک الوغ گناهدر رسول الله صلی الله علیه وسلم ایتمش لرم (من حلف کذباً ادخله الله النار) معنی شریفی هر کم یالغان آنط قیلمه الله تعالی اول آدمنی اوتغه کرتور (غموس ننگ معنی سی چوماق دیمکدر یالغانغه آنط قیلغوجی الوغ گناهغه چومغان لقتن بونداق آنطنی غموس دیمش لردر) (یالغانغه آنط قیلماق دنیا ده هم تورلی بلا و آفت لرکا توشماکا سبب در رزق طارایماق و یورط یردن آیرلق کبی لر (شرعة الاسلام و زواجده مذکوردر رسول الله صلی الله علیه وسلم ایتمش لر (الیمین الفاجرة تدع الدیار

حاجت ایرمس بو دنیانی مونچه یغماق * بو خسیس دنیسا اوچون بو نچه یلمک بر کون کلور باریسون قویب بارماق * قویوب بارماق خسرتینی سانماسوسن قانی اول منک یاشاغان آدم اوغلی * منکده اوچیوز یل عمرلی اول نوح نبی تورتنک تورتیوز یاشاغان لقمان قنی * بو آدم لر قانده باردی سانماسوسن

بلاقع) معنی شریفی ننگ حاصلی بالغان آنط یورطلر نی بوش بر قیلوب قالدروور
 یعنی بالغان آنط قیلماق ایو ومال لر ننگ خراب وهلاک بولماقینه سبب بولور دیمکدور (بس
 بالغان آنط کفارة برله کچولماس بالغان آنطنی قیلغوچی کشیکا لازم بولور شول الوغ
 خط اسندن الله تعالی کا یغلاب یغلاب توبه واستغفار قیلماق صنکره دن اول گناهنی
 قیلماسقه نیت ملک الله تعالی عفو قیلماقی امید در رسول الله صلی الله علیه وسلم یینه
 ایتمش لکم نصاب الاخبارده مذکوردر (الیمین الفاجرة تخرب الدیار وتقصر الاعمار)
 معنی شریفی ننگ حاصلی بالغان آنط ایولر نی خراب قیلور وعمر لر نی قصه ایلار یعنی
 اوشبو ایکی تورلی آفتکا سبب بولور رسول الله صلی الله علیه وسلم یینه ایتمش لکم
 (الیمین الفاجرة تدع الدیار بلاقع وتعقم الرحم وتقل العدد عب عن معمر بلاغا) معنی
 شریفی ننگ حاصلی بالغان آنط ایولر نی معمور بولماغان بر قیلوب قالدروور یعنی
 خراب وهلاک ایلار و خاتون لر نی بالا تابما ی تورغان قیلور وآدم لر حسابی نی آزا ی تور
 یعنی خاتون لر ننگ بالادان قالمغه ونسل کچولما کا آدم آز بولماغه سبب ظاهر ی بولور
 دیمکدر (رسول الله صلی الله علیه وسلم یینه ایتمش لکم (الیمین الغموس تذهب بالمال
 وتدع الدیار بلاقع) الدبلی عن ابی هریره معنی شریفی بالغان آنط مالنی یبارور
 وایولر نی قوروغ بر قیلوب قالدروور یعنی اوشبو بلاکا سبب بولور * رسول الله صلی
 الله علیه وسلم یینه ایتمش لکم (من اقتطع حق امرء مسلم بيمينه فقد اوجب الله له النار
 وحرم علیه الجنة) (فقال له رجل وان شئتاً يسيرا يا رسول الله قال وان كان
 قضيباً من شجر السواك) معنی شریفی ننگ حاصلی هرکم (بالغان) آنط برله بر مسلمان
 حقینی آلسه اول کشیکا الله تعالی اوتنی واجب قیلور (یعنی اوت برله عذاب قیلور
 وآنکا اوجماخنی حرام قیلور) (یعنی دخول اول ايله کرماس) رسول الله علیه الصلوة
 والسلام بالغان آنط ننگ یامان لقینی بیان قیلغانی بعدنده بر ابر ای خدا ننگ پیغمبری
 آرغنه وکچک نرسه حقنده اوشبو روشچه جزا بولور می دیکنده رسول الله علیه السلام
 ایتمش درکم بالغان آنط برله آلمش نرسه اگر چه سواک آغاچند ان بر بوطاق بولسه ده
 شول جزاغه مستحق بولور دیمشدر (ودخی بالغاندان بر اش حقنده شاهد بولماق بیك
 الوغ گناهدر شیخان روایت قیلمشدر (ذکر رسول الله صلی الله علیه وسلم الکبائر

قنی اول عالم فخری رسول الله * قاب قوسین ایگسی حبیب الله
 مرسل لر الوغی خلیل الله * شفاعت ایذیسی کا باقماز موسن
 قنی اول ابوبکر عمر عثمان * قنی اول اسد الله علی آرسلان
 قنی اول امیر الله حسن حسین * کربلا شهیدیکا باقماز موسن
 ایتماکل قاری اولر یکت اولماس * کوب تلیم یکت لمر قاری بولماس

فقال الشرك بالله و عقوف الوالدين و قتل النفس و قال الا انبئكم باكبر الكبائر قول
 الزور و قال و شهادة الزور) معنى شريفى ننگ حاصلى رسول الله صلى الله عليه وسلم بيك
 الوغ گناه لرنى ذكر قيلوب ايتمشدر كم (الوغ گناه ننگ برسى معاذ الله تعالى كاشركة
 قاتما قدر (و دغى بالا آنا و آناغه مخالفت ايلاب آنلرننگ رنجولر ينى آما قدر (و دغى گناه سز
 آدم نى اولتر ما كدر (رسول عليه السلام ينه ايتمشدر كم آگاه بولتكز من سزكا گناه لرننگ
 بيك الوغ سنى ايتايم (گناه لرننگ بيك الوغ سى يالغان سويلامكدر و يالغاندان بر اش
 حقننه شاهد بولما قدر (مثلا بيلمان كور ما كان اشكا بر آدم يال ايله يالغاندن شاهد
 بولوب كوردم يابلدوم كسى سوزلر ايله ايكنچى بر كشى ضررينه شاهد بولما قدر (
 الحاصل يالغان سويلامك يالغانغه آنط اچمك يالغانغه شاهد كواه بولماق بيك الوغ
 گناهدر بيك صاقلانماق تيوشدور دنيا و آخرت ننگ بلا و قننه لرينه توشما كاسب بولغوجى
 گناهدر (بوزمان پرزيان ياللانوب يالغانغه شاهد بولوب كورمك و بيلمك ان اشنى
 كوردوم و بيلدوم ديو يالغاندان آنط اچماك آنط قيلوب آدم حقى نى آماق و يوغالانماق
 بعض فاسق آدملرده بولمشى گاه ايشد و لما كده در شونداق آدملر اختيارلرى ايله
 دنيا ننگ آز مالينه آلدانوب مليون مليون آلتون و كمش و يوروب قوتلماق ممكن
 اولماغان تموغ عذابينه مبتلا اولماق لرينه سبب اوله لر الله تعالى بارچه مزغه توفيق و عقل
 كامل عطا ايلاب صالح بنده لرى جمله سندان قيلسون (يالغاندان شاهد بولغوجى آدمكا
 تور ليجه جزالر كئابلرده بيان قيلنمشدور (بعض امام قاشنده قامچى ايله صوقتروب هيس كا يابلور
 هم يوزينه قرا سورتلور (بعض امام قاشنده بازار كى جمعيه اورنينه آلوب واروب
 بوكشى يالغاندان شاهد بولمشدر ديو خلقغه اعلام قيلنوب بويامان اشدان صاقلانونكز
 ديولور (اما بجا راي شريفده كوردوك يالغاندان شاهد بولغوجى نى كوب اورامه رئيس
 آدمى يورتوب شول شاهد زورننگ اوزندان ايندر ادر كم اى آدملر يالغاندن شاهد
 بولمانكز اكر بولسه نكز جزاسى اوشبو ديوب اكر شول طريقه آيتماسه رئيس آدمى
 شاهد زورننگ يالانفجاج آرقاسينه درّه اسملى قامچى سى ايله صوغوب آلا دور
 (فائده بر آدم بر اش خصوصننه شاهد بولسه واقعه نى بخشى بلسه بعد شول شاهد
 بولغوجى آدمنى شهادتى نى اقامة قيلماغه يعنى بلكانى نى ايتماكا بيان قيلماغه اوتنسه لر

کتاب
 الف
 ب
 ج
 د
 ه
 و
 ز
 ح
 ط
 ی
 ک
 گ
 خ
 د
 ر
 ز
 س
 ش
 ط
 ق
 ک
 گ
 خ
 د
 ر
 ز
 س
 ش
 ط
 ق

وقتی يتسه دم آغالی زمان بيرماس * يکت لسک اولمندن قورقماز موسن
 توبه قيلغل قاراغل اسبابلرغه * باغرى ياشليغ كوزى ياشليغ احبابلرغه
 قاراماغل قورلمش اسبابلرغه * قل سليمان كوروب عبرت آلمانوسن
 ككما و فسا قيلدى بوفانى دنيا * بزكا تقى سزكا و فسا قيلغوسى يوق
 كيلنك دوستلر بوكون بوندن يادين ايتنك * قيلنك يادين آنده او كچ قيلغوجى يوق

چاقرسه لر بلکافی فی ایتماک واجبدر شهادتی کتم قیلماقی (یعنی واقعه فی بیلا توروب
 بلماقی من دیماک) الوغ کناه در دیمشله (مؤنکه کتم شهادت تقدیرنده ایکچی برکشیکا
 مال یا که باشقه حال حقنه الوغ ضرر ایرسه کراک الله تعالی ایتدر (ولا تکنمو الشهادة
 ومن یکنهما فانه آثم قلبه) معنی شریفی اکر سوزله شهادتنی اقامت قیلماغه چاقرسه نکز
 شهادتنی کتم قیلما نکز یا شرم نکز (هر کم اکر شهادتینی کتم قیلسه در سنلکه قلبی
 (کونکلی) کناهی بولغوجیدر (تفسیر مدارک التنزیله حضرت ابن عباس رضی الله
 عنهما دن نقلاً ذکر قیلدر اول ذات شریف ایتمشکم الوغ کناه لوتنک الوغ راقی الله
 تعالی کا شرکت فاتما قدر ودخی یالغاندان شاهد بولماقی در ودخی شهادتنی یا شرم کندر
 (بیک بلکل کم سودا اشنده مالنی آغانده یا صاتقانه مالنی اوتکارنک و یخشی بها ایله
 صاتماقی اوچون یالغان آنط قیلماقی الوغ کناهدر (رسول الله ضلی الله علیه وسلم
 ایتمشله کم) (ثلاثة لا یکلهم الله یوم القیمة ولا ینظر الیهم ولا یزکیهم ولهم عذاب الیم

قال ابودر خابوا وخسروا من هم یارسول الله قال المسبل والمنان والمنفق وملتعه بالخلف الکاذب
 رواه مسلم) معنی شریفی ننک حاصلی الله تعالی اوچ تورلی کشی کا رحمة ایله
 سویلاماس و آنلره رحمة ایله قاراماز و آنلرنی گناه لرندین پاک قیلماز و اول کشیارکا
 بولغوجیدر بیک رنجک کوچی عذاب (ابو ذر اسملی صحابه ایتمشدر کم اول کشیلر کم
 غیردن محروم بولدیلر ای خداننک پیغمبری آنلر نیندایون کشی لر دیو بعد رسول الله
 صلی الله علیه وسلم ایتمشدر کم (اول کشی لر ننک برسی شولدر کم تکبیرلنو نیتی ایله
 چالبار و اشطان بالاغی فی صالندرغوی کشیدر * (ایکچی سی شولدر کم بر آدم کا
 انعام و احسان قیلور یخشیلق ایلار مثلا نرسه و پرور حاجتن چقارر و صونکندن منت
 قیلور یعنی من سنکا فلان رو شجه یخشی لقی قیلمش ایدوم دیور یعنی اول کشی کا
 الله تعالی رضالقی اوچون نرسه ویرما گان بولور بلکه دنیا ده آندن برفائده کورمک
 اوچون ویرگان بولور (اوچونچی شولدر کم یالغان آنط قیلوب نرسه و مالینی اوتکار کوچی
 کشیدر مثلا یخشی اولماغان نرسه فی یخشی و طازا بولماغان نرسه فی طازا دیوب آنط
 قیلور * (ای عزیز مؤمن مذکور حدیث شریفنی ملاحظه و فکر قیلونکز بوزمانه مرتنک

آخرت ننک آزرقی روزه نماز * روزه توتماس نماز قیلماس مؤمن ایرماس
 لاجرم قیامت کون اول بی نماز * منک کون یغلاب برکون سونب کولکوسی یوق
 نجه منک یل تریک اولسانک آخر اولماک * تور ت آیا قلیغ جنازه کا منوب بیلمک
 بو یالغوزتن بر قوینیغه بر کون کورمک * هیچ کم ایرسه موندن باقی قالغوی یوق
 کم لر باقی قالدی بونده آیغیل بنکا * بز دک کشی بارغوچیلر جمله آنکا
 عزرائیل جان آغالی کیلسه سنکا * دنیا مالین اورنج پرسنک آغوی یوق

بعض آدملری کبی شالوار بالاغی فی مله^۶ اجنبیه آدملرینه اوخشاب کوش اوستینه چه
 صالندرماق شرع شریفمز قاشندک بیک مذموم وقبیح فعلدر احتیاط (صافلانماق) لازمدر
 (مقصودنک آباغتنکی صافقدین صافلاماق اولسه طوبقنکدان یوقاری قیلسانک
 انشاء الله بآس اولماز و لکن مقصودنک اول دکل الخ ودغی بر آدمکا انعام
 قیلسانک بر نرسه ویرسنک منت قیلماغل و آندان بر فائده امید ایتماکیل ویرمش
 نرسه نکنی اونقل سن اونسانکده الله تعالی بلگوچیدر وهر عملنکنی فرشته لر
 یازغوچیلردر * (ودغی بلکل کم تکبرلک یوزندن طون وچاپان کبی کیم لرنکنی
 اوزون قیلماق درست توکلدر دیمشدر لوامع العقولده هم تفصیلا بیسان قیلده در
 ای دیانتلی عزیز مؤمن آنط قیلماقنک جانونک یا مالنک فی ظالمردین صافلاماق
 اوچون بولماغانک راست اشکام آنطدان صافلانماق تیوشدور (چونکه الله تعالی ننگ مبارک
 الورغ اسم لری فی خدا قاشندک خسیس وقتدرسن بولمش دنیا مالینه آلدردرماق کبی اولغانلقدان
 الورغ خطادر الله تعالی ایتهدر (واحفظوا ایمانکم) بر معنی شریفی فی تفسیر المدار کده
 (ولاتخلفوا اصلا) دیمشدر یعنی هیچ وقت آنط قیلماکنز تلکنز فی آنطدن صافلانکز (یا که
 آنطنکنز فی حنتدن صافلانکز) (یا که کوب آنط قیلماکنز آرزوقنک بیک حاجت اولغانده
 آنط قیلورسن) (اگر خطالی ایله سودا اشنده آنط قیلغان اولسه فقر اغه صدقه ویرمک
 تیوش دور شول صدقه سی اورونسز آنطلرینه کفارة اولماقی امید دور فناک رسول الله
 صلی الله علیه وسلم ایتمشدر کم (یامعشر التجاران البیع بمحضر اللغو الخلف فشیویه بالصدقه)
 رواه ابودواد معنی شریفی ننگ حاصلی ای سوداگر لر گروهی درست لکنک سودا اشنده
 فائده سز سوزلر و آنط قیلماق اولور بس سز ذکر قیلغان سوز لرنکزه صدقه فاتشد رنکنز

❀❀ (التنبیه الثالث والعشرون) ❀❀

بورچ فی تولامک لازم و واجب اولغوجی اشدر پغمبر مز محمد المصطفی صلی الله علیه وسلم
 ایتمشدر کم (من اخذ اموال الناس یرید ادائها دی الله عنه ومن اخذ یرید اتلافها اتلفه
 الله علیه رواه البخاری) معنی شریفی ننگ حاصلی هرکم آدملر مالی فی آلسه بیرمک
 تولامک نیتی ایلان الله تعالی اول کشیکا بورچی فی تولاماکا یاردم وی—رور
 (یا که بورچ ویرکوچی کشیننی قیامتده مدیوندان ۲، اضی قیلور
 (وهرکم آدملرننگ مال لرون آلسه بیرماو وتولاماو نیتی ایله الله تعالی شول یامان نیت

قل سلیمان اومار ایتم رحمتندین * قورقادر من عزرائیل ننگ زخمتندین
 لاجرم قیامت فنک هیبتندین * آنا آنا اوغل قزین بلکوچی چوق
 سحرده اویفانوبن ذکر آغسل * اولومنی فکر ایتوبن کونکل تیبرگل

۱ یعنی بورچ آفرینی کشتی

به آغان کشی ننگ هالینی یوغالتور (شول مال دن فائده لئمز آدم حقى اوستونده
 غانلقدان هم كنهالى بولور) (ودخى صحیح البخاری ده حدیث شریف مذکور در کم
 رو عن سلمة بن الاكوع قال كنا جلوسا عند النبي صلى الله عليه وسلم اذ اتى بجنزة فقالوا
 صل عليها فقال هل عليه دين قالوا لا فصلى عليها ثم اتى بجنزة اخرى فقال هل عليه دين قيل نعم
 قال فهل ترك شيئا قالوا ثلثة دنانير فصلى عليها ثم اتى بالثالثة فقال هل عليه دين قالوا
 ثلثة دنانير قال هل ترك شيئا قالوا لا قال صلوا على صاحبكم قال ابو قتادة صل عليه
 يا رسول الله وعلى دينه فصلى عليه رواه البخارى) معنى شريفى ننگ حاصلى اكوع اوغلى
 سلمه اسملى صحابه دن روايت قيلنمشدر مذكور صحابي ايتهدر بزلر رسول الله صلى الله
 عليه وسلم ننگ مجلس شريف لرنده اولترمش ايدوك بوجنازه آلوب كلديلر رسول عليه
 السلام دن جنازه او قماغه اوتندى لر رسول عليه السلام بو ميت ننگ كشيكا بيراچاكي
 بار ايدى مي ديو صورادى (بعد) ايتدى لر بيراچاكي يوق ديو (صنكره) رسول عليه
 السلام جنازه نمازىنى اوقدى يينه ايكنجي جنازه كلتورلدى بس رسول عليه السلام صورادى
 بوميت ننگ كشيكا ويراچاكي وار مي ديو (بعد) ايتلدى بلى وار ديو رسول عليه السلام
 ايتدى ويراچاكي نه تولام اكا نرسه قالدردى مي ديو (بعد) ايتدى لر اوچ دينار قالدردى
 ديو (صنكره) رسول عليه السلام جنازه نمازى اوقدى يينه اوچونجي جنازه كلتورلدى بس رسول
 عليه السلام اولكى كنى صوراغانى بعدنك اوچ دينار بورچى وار ايدى بورچىنى تولام اكا
 نرسه قالدردى ديكانلرى صونكنك رسول عليه السلام ايتدى بوميت يولك اشكنزغه جنازه
 نمازىنى اوزنكز او قنكز ديو (بعد) ابو قتاده اسملى صحابه ايتدى يار رسول الله اول ميت كا
 جنازه نمازى اوقسانه آنونك بورچىنى تولام اكا من اوستمه آلان يعنى اوزم تولان ديو
 بس رسول الله صلى الله عليه وسلم جنازه نمازىنى اوقدى (رسول الله صلى الله
 عليه وسلم يينه ايتمشلركم) (بغفر للشهيد كل ذنب الا الدين رواه مسلم) معنى شريفى
 شهيد ننگ بارچه گناهسى يارلقانمش بولور مگر آدم حقى بولغانلقدان بورچى كيچولماز
 بس شهيد ننگ وارثلىرى بورچ و يرگوچى ني دنيا ده نه طريقه اولسه ده راضى قيلماق
 تيوش بولور ياكه شهيد قيامت عملينى ويروب بورچ و يرگوچى ني راضى قيلور والله اعلم *
 (بورچ ني تولامك واجب و لازم بولماق خصوصنده رسول اكرم صلى الله عليه وسلم دن
 كوب شريف حدیثلر وارد بولمشدر * (اوتمش كاغده هم بر حدیث شريفنى بيان

قراغورنك اچره چراغ ايتكل * چراغ ننگ نماز ترور قيلماسموسن
 تونى كونى تنماين قللق قيلغسل * ياتار ننگ تار لحددر يخشى بلكل
 بارورنك اوزاق يولدر آزوق آغل * آزنك زكوة ترور بيرماسموسن

قیلمش ایدی (ان رسول الله قال اتدرون ما المفلس) دیو الخ ترجمه سی هم بیان قیلنه شد
 (ای الله تعالی دن قورقوچی عزیز مؤمن لر پیغمبرمز رسول الله صلی الله علیه وسلم ننگ
 بورچی نی تولامک حقنه بولمش شریف هدیشلرینی ملاحظه قیلغل اویلاغل آدم حق
 بیگ خوفلی قورقنچلی اشدر شول سبب دن رسول علیه السلام دعا لرند (اللهم انی
 اعوذ بک من الکفر والتّین) دیو قیلمشلردر معنی شریفی یا الله درست لکنه من
 سنکا صغنامن کفرک کا تو شما کا سبب بولغوچی سوز و فعل لر دن و بورچلی بولماقن *
 (رسول الله صلی الله علیه وسلم ینه ایتمشلرکم) (التّین رایة الله فی الارض فاذا اراد ان
 ینزل عبدا وضعها فی عنقه ک عن ابن عمر) معنی شریفی بورچ بورچلی کشی فنک
 خورلقغه تو شما کینه الله تعالی فنک یرده بولغوچی علامتیدر (بس هر قاچان الله تعالی
 بر بنده سینی خور قیلماغه تلاسه شول علامتی بنده سی فنک موینینه قویار (یعنی بورچغه
 مبتلا قیلور * (رسول الله علیه الصلوة والسلام ینه ایتمشلرکم) (التّین هم باللیل ومذلة
 بالنهار) معنی شریفی فنک حاصلی بورچ بورچ فی تولامک خصوصه کیچه ده اوی فکر فنک
 بولماقینه سبب بولغوچی نرسه در و کوندزده خورلقغه تو شما کا سبب بولغوچی در * (مثلا
 بورچ ویرگوچی کشی مدیون فی قاضی و حاکم کا آلوب و ارماق و بورچ جهنندن ایو
 وغیر اسبابی صاتلوب یا که حبس کا کرب خفا و مشقتکا توشرمک ایلان * (رسول الله
 صلی الله علیه وسلم ینه ایتمشلرکم) (التّین دینان فمن مات وهو ینوی قضاءه فانا ولیه ومن

مات ولا ینوی قضاءه فذلک الذی یؤخذ من حسناته لیس یومئذ دینار ولا درهم طب عن ابن عمر)
 معنی شریفی فنک حاصلی بورچ ایکی تورلیدر بس هر بورچ لاش آدم بورچی فی
 تولامک نیتنده بولغان حاله وفات بولسه من آننگ بورچینه کفیل من غنیمه یا صدقه
 مالی کبی مالدان اوتارمن * یا که آنداق مدیون کا قیامت کوننده مخصوص شفاعه ابله شفاعه
 قیلورمن (تا که دین بیرگوچی آدمنی الله تعالی دین آلمش کشیدان راضی قیلور) و هر
 بورچلی کشی بورچی فی ویرماز نیتند بولغان حاله وفات بولسه بس شونداق کشی ننگ
 (اینگو عملی بولسه) دینار درهم مقبول بولمای تورغان قیامت کوننده اول کشی فنک
 اینگو عملی فی بورچ ویرگوچی کشیگه آلوب ویرلمش بولور (اگر اینگو عملی بولسه
 بورچ ویرگوچی فنک گناه لرندین یمان نیتنده بولمش وفات مدیون (بورچلی) کشیگه

مال توار اوغل قزنک قالغوسی یوق * اوغل قزنک یازقنکا کورکوسی یوق
 بو جمله سننک برله بارغوسی یوق * سن تقی یالغوزلقنک بلماس موسن
 ناگهان بو دنیه ایدین کیچمک کورک * تقدیر قیلغان اول شراب دین اچمک کورک
 اجل کلسه عزیز جان دین کیچمک کورک * مونی بلب اوزنکنی اوتدین بولماس موسن
 تونی کونی تنماین طاعت قیلغل * مؤمن ایرسنک مسج تبا قدم قویغل

یوکلانوب شول بورچلی کشی نی تموغغه صالحنمش بولور (باشقه حدینلرده اوشبو طریقه وارد بولمشدر * (بیك بلکل کم مختصر القرطبی ده العارف بالله الامام الشعرائی رحمه الله (امام قشیری رحمه الله دن نقلاً ایته در بر کمسنه ننگ بر آدم کا بردانق بیراچک بورچی بولسه بورچ آلفوچی کشی ننگ یتیش پیغمبر عملی کبی عملی بولسه ده شول بردانق بورچی اوتامای اوجماخ غه کرماس * (ودخی ایتمشدر قیامت کوننده بر دانق بورچ اوچون بورچلانمش کشی ننگ یتیش یوز مقبول بولمش نمازی نی بورچ ویرکوچی کشیکا ویرلمش بولور بورچ ویرکوچی شول قدر کرب علمکاده راضی بولماز ﴿فائذ﴾ دانق دیو بر درهم ننگ آلتی دن بر اولشینسه ایئلنور بزیمه ۳ یا ۴ تین کا توغری کیلسه کراک (فتاوی بزازیده ذکر قیلده در (جاء فی بعض الکتب انه یؤخذ لدانق ثواب سبعمائة صلوة بالجماعة) حاصل معنی سی بر دانق بورچ اوچون بورچ آلفوچی کشینگ جماعه برله اوقمش یتیش یوز نمازی ننگ ثوابینی بورچ ویرکوچی کا آرب ویرلسور (اوشبو احادیث شریفه وعزیزلرننگ کلمات مهیبه لرندین معلوم بولادر آدم حق بیك الوغدر دنیا ده وقتده قرض و دین (بورچ) ویرکوچی نی ممکن قدر راضی قیلماق لازمدر والا قیامت کا قالسه راضی قیلماق ینه مشکل اولماق قدر (اللهم اعنا علی اداء دیوننا وارضاء خصوصنا برحمتک یا ارحم الراحمین) بورچ نی تولاما کا قدر تی بوله توروب تولامای یورمک هم کناهد رسول الله صلی الله علیه وسلم ایتمشدر کم (مطل الغنی ظلم) حاصل معنی سی بورچ تولاما کا کوچی یتکوچی آدم تولامای کیچو کتوروب یورماک بورچ ویرکوچیکا ظلمدر آدم کا ظلم الوغ کناهد (ای عزیز مؤمن دیندان بورچدان صافلانغیل اکر بورچ آماغه حاجتنگ اولسه زهار اوتامک تابشماق نیتنگ اولغل بورچ ایسه الوغ یوکر حضرت لقمان الحکیم رحمه الله ایتمشدر کم (حملت الحديد والجنبد فلم اعمل شیاء اقل من الدین) یعنی تیمر و تکرمان طاشلرینی کوتاردوم اما بورچدان آغر نرسه تابمادوم (ودخی ایتمشدر کم (واکلت الطیبات وعانقت الحسان فلم ارشیاء الذم العاقبة) یعنی طاطلی نرسه لر نی بیوم بیک کورکام وصلو خاتون وقرلر نی قوچوم سلامتک دن لذتلی نرسه تابمادوم بورچ حقنده رسول الله صلی الله علیه وسلم ینه ایتمشدر کم (لا وجع الاوجع العین ولا هم الا هم الدین) دیو یعنی کوز آغرقی کبی قاتیغ آغرق یوق و بورچ اویندان الوغ اوی یوق یعنی نچوک بورچ معنی تولارمن ونه طریقه بورچ ویرکوچی نی ایمان ننگ نوری سینده شکر قیلغل * قل بولوب حق غه قلیق قیلما سموسن بودنیانی بردی بزکا کورمک اوچون * تموغنی حق یاراتدی قورقماق اوچون طاعتنی روزی قیلدی اوجماخ اوچون * طاعت قیلوب اوجماخ ملکین آلماسموسن نه قیلورسن مسکن آدم توتسه عزرائیل یاقانک * نچوک جواب ویرورسن توتسه عزرائیل یاقانک

بیرکون مؤمن

راضی قیلور من دیوب الوغ فکر و اویا بولور (برمدیون (بورچلی آدم) فارسی بیت ایتمشد در نطفه فرزند نرد در پشت مرد قرض دار * یا عرق گرد دبر یزد یا ز غم دختر شود معنی سی بورچلی کشی ننگ آرقاسند اغی ایر بالا بولا چاق معلوم صو بورچ قایغوسندان تیرکا اولوب قیلور (هقار) یا که قز بالا بولور (بورچلی بولماق مشقتلی مشکل حال ایگانلکنی بیان قیلوب ایتمشور (بیگ بلکل کم بعض کنا بلرده ذکر قیله دور مؤمن حقندان ایمانسز حق قاتیغراقدر دیو ایمانسز لرکانی دنیا ده و قنده راضی قیلماغه بیگراک طارشماق لازمدر چرنکه قیامت کرننک ایمانسز لرغه فی مقدار الوغ و مقبول بخش عملنی و بیروب بولسه ده راضی قیلماق ممکن توکل چونکه قیامت کوننده ایمانسزکا ایمان دان باشقه نرسه فایده قیلمایدور راضی قیلماق اوچون ایمان نی ویرمک ینه ممکن توکل بس ایمانسز ننگ حق قدر عذابنی بینکلایتوب آنتک عذابنی مؤمن کا آلوب ایمانسز حقینی آلمش آدم عذابنسه کراک اوشبو سبیلر اوچون ایمانسز حق مؤمن حقندان اشدراک (قتیغراق) دیمشور (اوشبو بیانلردن معلوم بولادر خصوصاً ایمانسزغه ظلم قیلماق و آنلرننگ مالن آلداب آلماقدان بیک بیک صاقلانماق و قورقماق تیوشدر مثلاً اصطر اها و ایت اشلرنه قصد اخیانت قیلماق (یا که بیراچاکی نی انکار قیلماق (طانماق) یا که بیراچاکی ویرماز اوچون نچه تورلی حیل و مکرلر توزوب آنلرننگ حقلری نی آلوب قالماق کبی (بو اشلر بیک ییمان اشلردر مؤمن آدمکا تیوشلی اش توکلدر ظلم یا که بالغان ایله بولمش مال ننگ بقاسی بوقدر تیز فانی بولوب بتوب شونداق مالنی آلتوچی کشی فقیرلک کا توشوب تورلی جفالر کوراچکدر (بو زمانه عجب زمانه درکه حلال و حرامنی تیکشورمک آدم حقندان صاقلانماق فکری آز قالمشدر نچک اولسه ده مال کیلسون اول مالننگ اصلی نی صوراماق یا صاحبی نی راضی قیلماق قایغوسی و آنتک اندیشه سی کانه بعض آدملرده بنمش در (رسول صلی الله علیه وسلم ایتمشور کم جامع الصغیرده هم مذکوردر

(لیأتین علی الناس زمان لایبالی الرجل فیه بما اخذ المال من حلال ام من حرام هم خ عن ابی هریره) معنی شریفی ننگ حاصلی آدم لرا تیز دور کم بر زمان کلور اول زمانه ایر مالنی نی طریقه آلمان و طابقان لقدان طارطنماس ملال دن بولمش مال یا که حرام دن بولمش مال در (تیکشورمازلر شول مال ایله فایده لئورلر) شول زمانه اوشبو زمانه اولسه کراک الله تعالی بارچه مزنی حلال و حرامنی آیروب حرام دین صاقلانماغه و حلال دین آماغه موفق قیلغای بایمن دیب یورین ننگ فقیرنی کوزکا ایلمای * بایلقنک هیچ سود ۲ ایتماس توتسه عزرائیل یقانک سغماس ایردنک دنیاغه مالنگا مغرور اولب * قرایرکا خوب سغارسن توتسه عزرائیل یقانک مال ملکنک خان ماننگ ۳ های خوش معمورایر * تانکلا ویران بولغوچیدر توتسه عزرائیل یقانک ای خدا داد تنکریدین قورق همیشه توبه قیل * اسیع قیلمس توبه سنکره توتسه عزرائیل یقانک اولم کیلک یاقوق ۶ اولماق کراکدر * قرایر آستیغه کرمک کراکدر

۳ بورطنک برنک
۲ فائده قیلماس

ایدی (ودخی بلکل کم حیوان حقى آدم حقندان قاتیغ راقدر دیمش لر اگر دنیا ده گناه سز
 بر حیوان غه ظلم و جبر قیلمش اولسنک اول حیوان نی عمل و یروب راضی قیلماق ممکن
 توکلدر چونکه حیوان مکلف اولماغان لقدان عمل کا اهل توکلدر بس حیوان نی جبر قیلغانلنک
 او چون قیامتده عذاب قیلنسانک کرک (حیوان نی جبر قیلماق مثلا گناه سز اورماق صوقماق
 و آج توتماق و طاقتندان آرتق یوک طارطدرماق کوب یوک صالوب طارطدرماق او چون
 چیرقی ابله قینامانی یال ایتدرمایچه ینه خدمت کا قوشمانی یا که کچوک حیوان لر نیک آبیاق
 یا که قناتی فی صندرماق یا که باشقه رو شچه آنلره جبر و قاتیلق قیلماق یا که ایکی حیواننی
 اورشدرماق یا که قنداله و بت کبی حیوان لر نی اوت یا صوغه طاشلاماق و دخی بوندان
 غیر لر کبی ﴿فائدہ﴾ بر آدم نیک ایکنچی بر آدم ان آلاچاقی بولسه آلاچاقینی کیچسه
 مثلا زکوة دن دعا قیلنر سه یا که باشقده رو شچه قیلسه یا که آلاچاق مالی نیک و عده سنی
 اوزایتسه حاضر و عینکده مال نی و برکل دیو مدیون نی تنک قیلماسه (قساسه) اول آدم
 قیامت کوننده الوغ شادقلره واصل اولور (رسول الله صلی الله علیه وسلم ایتمشلر کم

(من انظر معسرا او وضع عنه انجاه الله تعالى من كرب يوم القيمة ووقاه من فجع جهنم)
 معنی شریفی نیک حاصلی هر کم بورچلی فقیر آدمکا مهلت ویرسه ویراچا کنکنی
 حاضر و برکل دیوب ایتسه و عینکده اوزایتسه یا که آلاچاقینی کیچسه الله تعالی شول
 آدمنی قیامت کونی نیک قایغو و مشقتلرن دین قوتقارر و اول آدمنی تموغ قایناندین
 یعنی عذابندین صاقلر بو خصوصده بوندن باشقه هم حدیث شریفلر وارد بولمشدر
 دین و برکوچی آدم مدیون کا مرحمت و احسان قیلماق حقنده الله تعالی هم ایته در

(وان كان ذو عسرة فنظرة الى ميسرة وان تصدقوا خير لکم ان کنتم تعلمون) معنی
 شریفی مدیون یعنی بورچ آلمش کشی اگر فقیر بولسه آنکا حکم بورچی نی تولارک
 وقتی نهچه کوتماکر و مهلت ویرماکر و آلاچاقنکر نی مدیون کا صدقه قیلماقنکر سرنیک
 او چون خیرلی در اگر کوتماک و صدقه قیلماقده بولغوچی ثوابنی و اجرنی بلسه نکز
 ﴿فائدة﴾ کتاب الز و اجرده بورچی نی تولاما کا قدرتی بولماغان مدیون کا بورچ و برکوچی
 کشی قاتلیق قیلماق و تولاماک حقنده مهلت ویرماسلک نی کباثر یعنی بیک الوغ
 کناهر جمله سندن صانامشدر او شبو حکمنی حدیث مذکور دن مفهوم مخالفه طریقچه

نچه یل انس اولغان جان بیلان تن * بری بریدین آیرلماق کراکدر
 و فاسی یوق بو دنیاننک کشیکا * و فاسزنی نیگا سومک کراکدر
 اوغل قزنک وهم مال توارنک * قالور مونده صالب کتمک کراکدر
 اگر بولسه سنکا توفیق یاری * بو دنیا چرکنین آرتماق کراکدر
 ایقانی قویغل ایمدی دنیا فکرینن * بارور برنی فکر قیلماق کراکدر

واقعه الله كبرى 2

فهم واستدلال قيلمشدر ﴿فائدة﴾ بعض اهاديشه كورنه در (من سرح لحينه قائما ركه الدين) ديو يعنى هر كم صقالينى اولتورماينجه آياتى اوره طاراسه اول آدم بورج ايله مبتلا بولور ﴿فائدة﴾ رسول الله صلى الله عليه وسلم بن روايت قيلنمشدر هر كم اوشبو دعا ايله كوب وقت دعا قيلسه شول بنده نى الله تعالى بورچدن قوتقارر (اللهم انى

اعوذبك من الهم والحزن واعوذبك من البخل والجبن واعوذبك من العجز والكسل واعوذبك من غلبة الدين وقهر الرجال) ودخى راموز الاماديته ذكر قيله در رسول الله صلى الله عليه وسلم حضرت معاذ رضى الله عنه كا ايتمشار كم من سنكا بر دعا اوكراتيم شول دعا ايلان دعا قيلسانك طاغ كسى الوغ بورچنك بولسه ده الله تعالى تولاما كا ياردم ويرر اى معاذ اينكل (اللهم مالك الملك تؤتى الملك من تشاء وتنزع الملك ممن تشاء

وتعز من تشاء وتذل من تشاء بيدك الخير انك على كل شىء قدير رحمن الدنيا والآخرة تعطيها من تشاء وتمنعها من تشاء ارحمنى رحمة تغيننى بها عن رحمة من سواك) ص عن انس ﴿فائدة﴾ آدم كا قرض حسنه يعنى كامل رضالق ويخشى نيت لر ايلان بورج ويرمك بيك الوغ ثوابلى عملدر الله تعالى كلام شريفند كوب موضعن اخبار وكاه امر وانشاء 2 طريقته قرض حسنه ويرمك نيك اجر و ثوابى نى بيان ايلاب قرض ويرما كا تخريص ايلامشدر الله تعالى ايتهدر (من ذالذى يعرض الله قرضا حسنا

فيضاعفه له وله اجر كريم) معنى شريفى كم در اولكم مالينى الله تعالى رضالق اوچون حسن رضاسى و اخلاص ايله قرض ويرر بس الله تعالى نيك اول بنده كا مكافى كوب كوب الوش قيلوب بولغوچيدر اجر كريم كه اول جنت كا كرواك در * (آدم كا قرض ويرماك نيك اجرى صدقه ويرمك اجرندن كوب والوغ در ديمشدر چونكه آدم غاية محتاج لى غه ابرشكانى بعدنده قرض طلب قيلور (محتاج آدم نيك حاجتى نى ادا قيلماق و آنى شادلاندماق الوغ عملدر چونكه رسول الله صلى الله عليه وسلم مؤمن بنده نى شادلندرماقى الوغ عملدن صانامشدر (عن ابن عمر عن على ابن طالب رضى الله عنه

قال حدثنى رسول الله صلى الله عليه وسلم قال حدثنى جبرائيل عن الله تعالى انه قال ما من عمل من اعمال البر بعد اداء الفريض افضل من افعال السرور فى قلب المسلم (مفاتيح الجنان) اوشبو حديث نيك حاصل معنى سى فرض عمل صوتكند بولغوچى عمل لر نيك الوغسى مؤمن كونكليه شادلق كراتما كدر *

﴿التنبيه الرابع والعشرون﴾

اولچاوده مثلا باطمان ياچيلاك يا كرونكه نينداى كنه اولچاوده بولسه ده خيانه قيلماق نيجه اى غافل بوررسن چون بودنياده مدام * آخر عمر عز بونك بولغوچى بر كون تمام فى المثل كه دنيا ده نوح دك منك يل ياشه سنك * قويماس آخر اوشبو طرفان اجل اى مرد عام بولماغل زنهار مغرور اوشبو قانى دنياغه * مال ملكى نى سالب كندى هزاران خاص عام

يعنى كشيكا نرسه صاتمى وقتنده كيم اولچاب ويرمك وكشيدن نرسه آلمان وقتده آرتوق اولچاب آلمان ذنوب كباثر جمله سندن در يعنى بيك الوغ گناه در الله تبارك

وتعالى ايتنه در (ويل للمطففين الذين اذا اكلوا على م الناس يستوفون واذا كالوهم اووزنوهم يخسرون) معنى شريفى عذابدر ياكه جهنم اچنده عذاب قيلناچاق برچقوردر شونداق كشي لركا كم اوزلرينه آدملردين نرسه آلمان وقتلرنده نرسه فى كامل قيلوب آلورلر اكر ايكنچى كشي كا اولچاب ويرسه لر كيمتوب بيررلر (الا يظن اولئك

انهم مبعوثون ليوم عظيم يوم يقوم الناس لرب العلمين) الله تعالى ينه ايتنه در اوزلرينه نرسه آلمانده كامل قيلوب آغورچى لر وكشيكا نرسه اولچاب ويركانده كيمتوب ويركوي كشيلىر عذاب وقرقنچى الوغ بولغوچى قياامت كوني اوچون قوبارلاچاق (تريلچاچك) لر ينى ايا بلمازلرى اول الوغ كون شونداق كون كه اول كونده آدملر بارچه عالم ننگ تنكرى سى الله تعالى ننگ حكى اوچون قوبرلرندين تورورلر (بعض آدملر بخشى هملى اولغانلقدان شادلق وراحت ايله تورورلر) (بعض آدملر بخشى هملى اولماغانلقدان قايقو وحسرت ايله تورورلر) (بس نرسه صاتقانده ياكه آلمانده مثلا اون ياكه ماي ياكه چاي ياكه ايت وكومچ بوندان باشقه لر ني نرسه اولسه ده اولچاوده خيانت قيلماق بيك الوغ گناه در دنيا ده مال وكسبدن خير وبركات لر كيمتوب فقيرلك كا توشماكا و آخرتده تورلى بلا وعذاب كا ايرشماكا سبب بولغوچى گناه در گز و آرشين ايله صاتلاچاق نرسه ده هم اوشبو حكملر (كتاب الزواجر عن اقتراف الكبائر) حديث طويل ذكر قيله در معنى شريفى ننگ حاصلى فهم قاصرمزه بنا اوشبو روشچه در رسول الله صلى الله عليه وسلم مهاجرين كا خطاب قيلوب ايتمشلر كم بيش تورلى نرسه واردر اكر سز شول نرسه لر ايلان مبتلا بولسه ننگز الله تعالى كا صغمان شول نرسه لر كا ايرشماكنن زدين (قوم آراستده اكر زنا ظاهر يعنى شايع بولسه شول قوم ده) (يعنى شول آدملر ده) طاغون آغرى و دضى اوتمش آدملر ده بولماغان آغرىلر فاش (يعنى كوب) بولور (و دضى اولچاوده خيانت بولسه يغمور بولسون يا بولماسون برده ايگون واولانلر اوسماس قحطلك) (يعنى بيك قيمتچيلىك بولور) و دضى خلق غه دنيا مشقتلرى بيك قاتيق بولور (و دضى آنلره پادشاه طرفندان جبر ايرشور) (و دضى مال لرنسدن اكر زكوة ويومسه لر كوكن يغمور يا غماز) (خير وبركات آز اولور) اكر هيوان لر اولسه ايسدى هيچ يغمور كورماسلر ايسدى (يعنى كناه سز هيوان لر حقنده مالتكز وسعتكدر) و دضى آدملر الله تعالى ورسول الله ننگ

۲
عل
يعنى
م

اعتمادى يوقى تريك لسكا ولى تا اولكايچه * تنكريننك يادى بيله بولماق كرا اكر صبح وشام گرچه شربندر ۲ اى قانى بوتريك لك نچه كون * قيلغوچى زهر اجل كونكلى بر كون تلخ كام ۳

۲
۳

بیتک کراکلی نصیحت
 اللہ تعالیٰ کا عہد قیلماق روٹی بنانہ

اکبر عہدین صندرسہ لر اللہ تعالیٰ اول آدم لراکباشقہ قوم دن دشمان مسلط (یعنی اختیاری)
 قیلور اول دشمان لر عہد لرینی ہوزغوجی آدم لرننک قول لرنندین بعض مال لرینی
 آلور لر (ودفی حاکم لر اللہ تعالیٰ ننگ کلام شریفی ایلہ حکم قیلماسہ لر (شرع شریف
 حکمینہ خلافق قیلسہ لر) اللہ تعالیٰ اوز آرالارینہ فتنہ صالور (بعد خراب بولور لر)
 بلکل کم اللہ تعالیٰ کا ورسولینہ عہد قیلماق بو روشچہ در الحمد لله بارچہہز اللہ تعالیٰ کا
 ورسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم کا ایمان کلنردوک بس اللہ تعالیٰ کا ورسولینہ ایمان کلنرمک
 اللہ تعالیٰ ننگ جمیع احکامینی قبول ایلاب امر قیلغان نرسہ لرینی اوتامک وتوتساق
 وطیغان نرسہ لرندین طیولماق وصاقلانماق ایلہ ورسول علیہ السلام ننگ سنتی نی توتوب
 پیغمبرمز علیہ السلام غہ تبعمیہ قیلماق (ایارمک) ایلہ عہد ووعن قیلماق بولادور (بس آدم لر اللہ
 تعالیٰ ننگ امرینی توتماسہ لر وهرام قیلماش نرسہ لرندین طیولماسہ لر ورسولمز علیہ السلام ننگ
 سنتی نی قویسہ لر آنکا خلافق قیلسہ لر اللہ تعالیٰ کا ورسولینہ قیلماش عہدنی صندرعان
 وہوزغان اولوب عذاب کا مستحق بولور لر (مثلا پادشاہ غہ عہد قیلماق پادشاہ ننگ قانون
 و نظام غہ متعلق جمیع حکمی نی قبول قیلوب خلافق قیلماسلقد ر بس برکمسہ پادشاہ ننگ
 حکمینہ خلافق قیلسہ نقض عہد قیلغان بولوب جزاغہ لایق و مستحق بولور

﴿بیمک کراکلی نصیحت قبولی سعادت﴾

(ای دنیا و دین کا محبتلو عزیز بندہ دنیا یا کسہ دین و عقبانک خصوصنک بر ضرر و خسرت
 کورسنگ آفہ و بلاغہ کرفقار اولسانک اوزنک ننگ کناہ شوملغندن دیوب بلکل
 (وما اصابکم من مصیبة فبما کسبت ایدیکم) انواع مشقندن خلاص اولماقنی استاسنگ
 توبہ واستغفار ایلاب شرع شریفک استقامتکا سعی ایلاکیل شریعتک ثبات واستقامتلی
 اولساق اللہ تعالیٰ دین و دنیا مزی معمور ایلاب آدم و جن لرننگ ضرر و سوء قصد لرنندین
 حفظ و حمایتنک قیلوب آنلرنی مقهور ایدار و سنکاھر امرنک معین و ناصر اولور مشقت لردن
 راحت کاسرتدن شادلق غہ چقارور (ان الله مع الذين اتقوا والذين هم محسنون ومن يتق
 الله يجعل له مخرجا ويرزقه من حيث لا يحتسب) واوشانداق نبینا المحترم رسول اللہ صلی
 اللہ علیہ وسلم اللہ تعالیٰ دن حکایہ قیلوب ایتمش لکم (وعن ابی الدردأ) قال قال رسول
 اللہ صلی اللہ علیہ وسلم ان الله تعالیٰ يقول انا الله لا اله الا انا مالک الملوک و ملک الملوک
 قلوب الملوک فی یدی وان العباد اذا اطاعونی حولت قلوب ملوکهم علیهم بالرحمة والرأفة
 وان العباد اذا عصونی حولت قلوبهم بالسخطة والنقمة فساموهم سوء العذاب فلا تشغلوا
 انفسکم بالدعاء علی الملوک و لكن اشغلوا انفسکم بالذکر والتضرع کی اکفیکم ملوککم
 رواه ابو نعیم فی الحلیة مشکات المصابیح) معنی شریفی ننگ حاصلی پیغمبرمز محمد المصطفی

صلی الله علیه وسلم ایتمش لکم دورستلکده الله تعالی ایتده در عبادت و عملکا لایق
 و مستحق مندان باشقه هیچ برالله یوق مکر من مستحق من پادشاه لرنی مالک و من
 پادشاه لرننک پادشاهی من پادشاه لرننک کونکل لری منم قدرتمده در (تلاذکم و شچه
 تصرف قیلور من) دورستلکده قل لری (آدم لری) هر قایچان منکا اطاعت قیلسه لری (یعنی
 منم امر منی توتوب من طیغان نرسه دن طیولسه لری) من آنلرننک پادشاه لری ننگ کونکل لری منی
 رحمت و شفقت لی بولماغه دوندر وور من و هر قایچان قل لرن منکا گناه قیلسه لری (امر منی
 توتماسه لری و هر امن صافلانماسه لری) من پادشاه لرننک کونکل لری منی آدم لری قتیغ لری
 قیلماغه و عذاب ایلاما کا دوندر وور من بس پادشاه لری آدم لری یامان عذاب و جفائی عرض
 و تکلیف قیلور لری بس سز لری ای بنده لری پادشاه لریغه یامان دعا ایله اوز لرننک زنی
 شغل لندر ماننک بلکه اوزنک زنی شغل لندر ننگ منکا ذکر (و عمل) قیلوب حاجت ننگ زنی
 صور امان ایله تاکه من پادشاه لرننک دن سزکا ضرر ایرشد رمان

﴿ التنبیه الخامس والعشرون ﴾

﴿ تکبر لک ننگ حرام لقی بیانده ﴾

(بلکل کم تکبر لک قیلماق ننگ قبیح و اشه کیلکی هر کمکا معلومدر حتی کفار هم تکبر لرنکوچی
 کشی نی یامان کشی دیوب بلور لری (تکبر لرننک حرام فعلدر کبائر یعنی بیک الوغ گناه لری
 جمله سندن دور تکبر لک شیطان فعلیدور شیطان الله تعالی ننگ امر شریفی نی قبول قیلماق
 حضرت آدم علیه السلام غه سجده قیلماغه عار قیلوب (انناخیر منه) دیکانلکنند بین تکبر لک
 قیلغان لقی سبیلی ملعون بولوب رجیم اسمینی ایشدوب شقاره ابدیه ده قالمش دور
 (اماتکبر لک ننگ ضدی تواضع لقی انبیاء و اولیاء علماء و صحباء صفت لرنند ان در تکبر لک
 الله تبارک و تعالی کا مخصوص بولمش صفة کامله در ننگ الله تعالی ایتده در (وله الکبریاء
 فی السموات و الارض) معنی شریفی الوغلق الله تعالی کا خاصدر الله تعالی ننگ الوغلقینک
 اثر لری کولکرده و یرده ظاهر در (الله تعالی کلام کریمنده کوب یرده تکبر لک دن نهی و منع
 قیلمش دور یعنی تکبر لک قیلماننکز دیمش دور (بس تکبر لک قیلمش کشی الله تعالی کا
 قارشقوچی کشی بولوب غایه یمان آدم اولور (تکبر لک فی رو شچه اولور و علامت لری نی
 نرسه در تیز دور کم انشاء الله بیانی کیلور (و دخی رسول الله صلی الله علیه وسلم من
 تکبر لک ننگ قبیح لکینی بیان قیلوب کوب شریف حدیث لری وارد بولمش دور جمله سندن
 بری رسول الله صلی الله علیه وسلم ایتمش لکم (من تکبر وضعه الله و من تواضع رفعه الله)

اکرچه بولسننک اهل علم و زهداد * تکبر قیلماغل اصلنکنی قیل یساد
 تکبر ایلامک شیطان فعلالی * یغی وز اریس دور آدمنک حمالی

معنى شريفى هر كم تكبرلك قيلسه الله تعالى اول كشى فى دنيا ياكه آخرت ده خور لافغه
 قوبار (توشورور) و هر كم الله تعالى ننگ رضالقينى اسباب تواضعلق قيلسه كچوكلك و كيملك
 كوسترسه الله تعالى اول آدهنى دنيا يا آخرته آنكا درجه ويروور (و دضى رسول الله
 صلى الله عليه وسلم ايتمشلر كم) اجمعت الجنة والنار فقالت النار فى الجبارون والمتكبرون
 وقالت الجنة فى ضعفاء المسلمين و مساكينهم فقضى الله بينهما انك الجنة رحمتى ارحم بك من

اشاء وانك النار عذابى اعذب بك من اشاء و لكليهما على ملؤها اخرجه الشيخان كذا فى الزواجر
 معنى شريفى نك حاصلى تموغ ايله او جماخ بحث قيلمشلردر تموغ ايتمشدر كم (من
 آرتوق من) منم اچمه ظالم لر و تكبرلك قيلغوچى آدملردر او جماخ ايتمشدر كم (من
 آرتوق من) چونكه منده الله تعالى ننگ رضالقينى اسباب و امرينى توتوب تواضعلق
 قيلغوچى ضعيف مسلمان لر و مسكين لردر ديو (بعد) الله تعالى آنلر آراسنده حكم ايلار
 (الله تعالى ايتور او جماغه سن منم رحمتدر تلاكان بنده منى سنكله نعمت و احسانيمه
 ابرشدرور من) تموغه ايتور سن اوت سن تلاكان بنده منى سنك ايله عذاب قيلور من هر
 ايك و نكزنى تيوشلى بنده لر ايلان تولدورور من (اوشبو حديث شريف ننگ مضمونى فى
 العارف بالله خواجه احمد بسوى رحمه الله كتابنده ذكر قيلمشدور اعتبار اوچون يازماق
 مناسب كورلدى *

۳ بهشت ۴ دوزخ تالاشور تالاشماقك بيان بار * دوزخ ايتور من آرتوق منك فرعون هامان بار
 بهشت ايتور نه دير سن سوزنى بلماي ايتور سن * سنده فرعون بولسه منده يوسنى كنعان بار
 دوزخ ايتور من آرتوق تخيل قل لر منده بار * تخيل لر ننگ بويننده اوتلورغ زنجير كشان بار
 بهشت ايتور من آرتوق پيغمبر لر منده بار * پيغمبر لر آلديك كوثر خور و غلمان بار
 دوزخ ايتور من آرتوق ترسا جهود منده بار * جهود ترسا آلديك تورلوك عذاب سوزان بار
 بهشت ايتور من آرتوق مؤمن قل لر منده بار * مؤمن لر ننگ آلديك تورلوك نعمت الوان بار
 دوزخ ايتور من آرتوق ظالم قل لر منده بار * ظالم لر كا بروركا زهر زقوم چندان بار
 بهشت ايتور من آرتوق عالم قل لر منده بار * عالم لر ننگ كونكلنده آيت حديث قرآن بار
 دوزخ ايتور من آرتوق منافق لر منده بار * منافق لر بويننده اوتد بين اشكل كشان بار
 بهشت ايتور من آرتوق ذا كر قل لر منده بار * ذا كر لر ننگ كونكليك ذكر الهى سبحان بار

۲ بحث و مناظره قبله شلر
 ۳ دوزخ تموغ
 ۴ اجماعت

رياضت برله هم آچسانك كوزنكنى * عزازيلدك الوغ توتمه اوزنكنى
 اكر يرنگ يوزيكا ايلاسنك درس * تكبر قيلماغل بولغل خدا ترس
 اكر چنديكه كوهر پاره درس * يقين بيل بنده سن بيجاره درس
 هميشه بنده ديندر زارى قيلماق * نه حددر باشينى يوقارى قيلماق
 تواضعلق قيلوب توتقل اوزنك كم * شجر كم ميوه لك بولسه بولور خم

دوزخ ایتور من آرتوق بی نمازلر منده بار * بی نمازلر بوینی ده یلان بیلان چیان بار
 بهشت ایتور من آرتوق دیدار کورمک منده بار * دیدارینی کورساتور غهرجم آتلیغ رحمن بار
 دوزخ آنده تیک تور دی بهشت عذرین ایتدی * قل خواجه احمد نه بیلکی بیلر کوچی یزدان بار
 (الحاصل تکبرلک قیلغوجی کشی لر نی الله تعالی قیامت کوننده تورلی عذاب ایلان
 عذاب قیلاچقدر اگر عفر قیللمسه (بوننگ مقنده رسول الله صلی الله علیه وسلم دن
 تورلی طریق ایله کوب حدیث وارد اولوب تکبرلک قیلماقدان نهی و منع ایلاب
 جزاً و کیفیه عذاب لرینی بیان قیلمشدر (الله تعالی بارچه مزنی متواضع بنده لری
 کروهندن قیلغای ایدی * (احنف اسملی عالم اینمشدر کم آدم اوغلینه عجبکا قاله من
 تکبرلک قیلماقدن حالبوکه شول آدم بول یولندن ایکی مرتبه کیلمشدر یعنی اول
 آنا و آناسی ننگ بول یولندن منی ۲ اسمنده بولوب چقمشدر اینکچی مرتبه آناسی ننگ
 بول یولندان بالا اسمنده بولوب چقمشدر (فارسی بیتده هم اوشبو معنی ذکر قیلنمشدر *

از عدم ۳ تا بوجود آمده * از ره بول دوبار آمده
 تکبر کی کند کس بنده باشد * بدایتها از آب گفده باشد

معنی سی ننگ حاصلی اول حالی ایسلی اشه کی صوبولمش ذات نه اوچون تکبرلک قیلور بو حالده
 بولغان ذات تکبرلک قیلماق احمق لق و عقلسنز قدر دیمکدر (ای عزیز مؤمن بنده فکر قیلغل
 اوبلاغل کم الله تعالی سنی خلق قیلغانی یعنی یارانقانی یوقدان وارلق غه کلنورگانی
 صونکنده آنانگ ننگ بول وحیض قان ککیلاچک اورنوندین دنیاغه چقارمشدر *
 الله تعالی ننگ بو طریقده قیلماقنده اشاره واردور که ای بندهم تکبرلک قیلماغل اولکی
 حالنک نی اوبلاغل نی روشچه دنیاغه کیلنک اکر سن تکبرلک قیلماغه تیوشلی ذات
 بولسانک ایدی اشه کی نرسه نجس لر کیلگان اورنندین کیلماس ایدنک الله تعالی تلاسه آدم
 بالالرینی آناننگ آغزندین دنیاغه کیلتور ماکا هم قادر در (کوچی بتکوچی در) تا که
 بنده تکبرلک قیلماسون دیو تنبیه قیلوب آغزدان کیلتور مامشدر الله تعالی ننگ هر
 صنعند حکمة و مصلحت واردور ﴿تنبیه الغافلین ده ذکر قیلده در حجاج عسکری ننگ الوغ
 درجه ده بولمش مهلب اسملی کشی مطرف اسملی عالم یانندان یفک کیملر کیوب
 تکبرلک صفتند اوتمش وقتنده مذکور عالم ایتمشدر کم ای عبد الله بویورش الله تعالی
 سومای تورغان یورشور دیو بعد مهلب ایتمشدر کم من کم منی طانیسنمی بلاسنمی دیو
 بعد عالم مذکور ایتمشدر کم بلی سنی طانیمن بیگ بلامن سن شول کشی کم اولنک

تیراک اول کم کوتاردی یوقاری باش * نوسوز بولدی کوردنکمو آنی فاش
 تواضعین کوتاره یوقاری باش * تکبر قیلماغل چون تخم خشخاش
 تکبر خاطرنگا کلسه فی الحال * عزازیل قصه سنسی یادنگا آل

(۲) یعنی بالا بولا تورغان

(۳) یعنی یوققلدن بارلق غه کیلاکجه بول یولندان ایکی مرتبه کیلگوجی سن دیمکدر (منده ره)

ایسلی منی صریح ایدی آخرنک یعنی اولکاننک صوتکنک ایسلی اولاکسه بولورسن
 تریک ومنتکران تارفات بولغاچه بوایکی آراده اچنکاجس طرلدورب بورکوی کشی سن
 دیمشدور بعدمهلب تکبرلک ایلان یوریشنی قویمشدور **بیگ** بلکل کم تکبرلک ننک
 معنی سی اوزی نی باشقه کشیدان آرتوق کورماک والوغ توتماقدور (ای عزیز مؤمن
 اکر چه سنک ظاهرده بر درجه اولسه ده باشقه برجهندن بولغوچی خطا وکیچیک لرنک نی
 اویلاب ایسنگا کلتروب کچیک لک قیلماق مؤمن صفتی در مثلا عالم بولسانک علمنک
 ایله عملده قصورلق لرنک نی و تحویل علمه نصیح نیتده ناقص لکنکی و امام اعظم
 و امام شافعی وغیر مجتهدین رحمهم الله تعالی لرکا نسبه جاهل و نادان لکنکی فکر قیلغیل
 متواضع اولغل خاک بولغل (اکر بای آدم بولسانک زکوة ویرماکده بولغان قصورلغنی
 و مالنک نی اسراف قیلغانکنی و بودولت سنکا استدراج اوچون اولماسون شول حال لرنی
) و بایلق اولسه تکبرلانهچک درجه توکلور چونکه بعض بر غیر مؤمن یا که جاهل
 وغبی اهمق و عقل و تدبیرسز آدم لرده هم دولست بوله دور شونداق روش لرکا
 ذهن یورتوب کچیک لک قیلغل تاکه دولتنک خیرلی دولست بولماقی امید قیلنور
تکبرلک ننک علامت لری کوبدور تکبرلانهچوی آدم حق سوزنی قبول قیلماس بای آدم
 برلسه جیا و یورماکا یا که ناچار آط یا آراباغه اولترماغه عارلنور بازاردن نرسه کوتاروب
 قایتماغه یا که خدمتی اشرون اشلاماکا مثلا بریرنی سبرکی ایلان سبرماکا (یا که فار
 کوراماکا) آن یا که صغر قوی نی قودقغه آلوب باروب صواچار تمهکا (یا که بوجویان لرغه
 آزوق ویرماکا) (یا که بو حیوانلر آستون کوراب چقاروب پاکیزه قیلماغه عار قیلور
) (یا که فقیرلرکا سلام و برماس آنلر و برسه سلام آلماز فقط باشینی بوکوب قالور) (بازار
 یا که باشقه اورنلرده علما اوتوب کیتسه اولتورغان یرندان طورماس ادب سزلک قیلوب
 جماد ۲ کبی اولتوروب قالور) (یا که کورماش کا صالنور علماء اوتوب کینکانهچسه ایکنچی
 یافغه قاراب تورور) (اکر بای آدم اوتسه اورنوندان سیکروب توروب قول
 باغلاب سلام ویرور) (ودخی نفسینه آزغنه آغرلق کیلسه ده آچیف لنور تحمل قیلماس
 مگر بای آدمکا آچیف لناماس بای آدم نه مقدار قتیغ سوز ایتسه ده تحمل قیلور) (کوتار
 چدار) (ودخی مجلسلرده یوقاری اولترماقنی سویار اگر توبان اورنک قالسه بیگ خفا
 بولوب طارایب اولنور حتی قربب که توبان اولترتقوچینی دشمن کورور) (ودخی ایسکی

تکبرلک علامت لری بیاند

آفاق لالی کبی

میسر اولسه طلادین سنکا سخت * اوزنکدین پست کازلپار آیمقیل سخت
 اکر برسه چیان سلطان لقی دست * کشی اوز حالینی بلمک کراک پست
 قبول قیل حق سوزی کر بولسه ده مر * که حق سوز قابلی ننک قدری در در
 اگر رتبه ننگ ایروراعلای آفاق * یقلغان خسته لرننک هالیغه باقی

کیم ایلان اورام و بازار کبی اورنلرغه وارماغه چقماغه عارلنور (چینورسی یا که کولماکی ننگ بر سوتگی بولسه اوزی تکماکا عارلنور) ودخی ایو اچنک جماعتنه یا که خدمت قیله تورغان کشی لرینه بولوشماغه عارلنور ودخی فقیر آدم مجلسکا چاقرسه وارماس وارسه ده تمام قیلمای تیز کیتو قصد نه بولور (وققیر لر ایله سویلاشماز آنلرنی مجلسکا چاقرماس (یولده نچار آت یا آربه لی کشی اولتورماغه ایتسه اولتورماس (آت والوغ ارا به ایلان وارغان وقتک یولده طانغان بر فقیر یا که عالم بولسه آنلرنی اولتورماس اولترماغه اشاره قیلماس بلکه کورماسکا صالئوب اوتوب کیتار (آور و کشیلاردن جیرانور) یا که خدمتچیلار ایلان برکا اولتروب آشاماغه اچماکا عارلنور (بر آدم کچک گنه خدمت اوتنسه قبول قیلماز (یا که آدم لردن قالغان آشنی آشماز (یا که ایپی کومچ صنغی نی ییماز (یا که بعض بر نعمتی کیمستور (بوندان باشقه هم کبر علامت لری کوبدر (ودخی علمأدن بلمکان مسئله و حاجت سوز لرینی صوراماغه عارلنور چونکه علمأدن صوراسه نادانلقی معلوم بولغانلقدن نادانلقی فی کشیکا بلگورتماکا عارلنور بعد عمری بویچه نادان اولوب خراب بولوب یورور (ای عزیز مؤمن نادان لقتی بلگورتماکا عارلنمک بیک الوغ خطار منکگو جهالتک قالوب تموغغه کرماکا سبب دور (مثلا ایمان مسئله لرنک بلمکان نرسه ننگ بولسه صوراماغه عار قیلوب یورسنگ العیاذ بالله صوراغناچکه فر بولوب یورسنگ کراک نماز مسئله لرینی بلمسنگ بلمایچه نماز صورتند یاتسانک تورسانک اول نمازک اصلانماز توکل در (ای علم کا محبتلو مسلم زنهار بلمکاننک فی صوراماغه اویرانماکا عار قیلماغل او بالوب سعادت ابدیه دن محروم قالماغل بلمکان نرسه فی اویرانمک دن قسالماق شیطان وسوسه سند ان دور شیطان ننگ مقصودی سنی نادانلقده قالدروب تموغکا کرگروب آنک ابدی یاتقرماقدر نتاک الله تعالی ایتور (ان الشیطان لکم عدو فاتخذوه عدوا انما یدعو حزبه لیکنوا من اصحاب السعیر) معنی سی درسته لکنک شیطان سزکا دشماندر بس شیطاننی اوزنکره دشمان بلوب شیطان وسوسه سینه کروب خداغه عاصی بولمانکز شیطان اوزینه تابع اولغوچیلرنی گناه قیلماغه اوندار تموغلق بولسون لر اوچون (ای بنده هر کم ننگ بلمش مسئله سی فرضا منک بولسه بلمکانی یوز منک در الوغ جتهد لردن بعض بر مسئله فی صوران لری بعدنک لا ادری دیوب جواب ویرمشلردر یعنی بلمایمن دیماکدور صوفی الله یار حضرتلری اینه دور بیت

بو رفعت برله کوکنی کور همیشه * یوزیدر یر ساری ای یخشی پیشه
اکر دنیاده بولسه زور بازو * ولی آنسده قورلغاندر ترازوس
طرف موری ۴ وسنده قوت فیسل * مسلمان لنده آنکا مرحمت قیل
اکر اول آییق آستیده درخار * خدا مخلوقیدر آغریتمه زنهار

یعنی نویسنده دینکرد

اویالمه معرفتی اوگر انوردین * بولور جاینگ تنور قالسانک تنوردین
 اگرچندیکه بولسنک قلب ابرار * دکل نه بلمشم نه بلمشم بشار
 حاصل معنی لری ذمه نکا بلمک لازم اولان علمنی اویرانوردین اورتکدین اوستوندن
 صوراماقدین اویالمه عارنمه اویالب فرض اولغوچی علمنی بلمای قالسانک اورتک
 تموغ بولور * ودغی ایندگولرنک قطبی ومرجعی بولوب الوغ عالم بولسانکده علمده
 کاملک فی اظهار قیلیمه چونکه علم بحر بی پایان در علوم فی احاطه قیلماق ممکن
 دکل در الله تعالی (وما اوتینتم من العلم الا قلیلا) دیمشدر کوینی بلیگوچی بر الله دور
 (بو موضع ده دعوی علم قیلماق واوزینی بارچه عالم دن آرتق لغنی دعوی قیلماق
 مدوح فعل توکلک خصوصنده اثرلی بعض قصه لر یازماق مناسب کورلدی (امام
 شعرانی رحمه الله الباری (لواقح الأنوار القدسیة نام کتابنده ایتهدر بزله رسول الله
 صلی الله علیه وسلم کا عهد قیلدوق که اوز مزینک اقران و امثال مزدن هیچ که کا علم و معرفت
 آرتوقل فی دعوی قیلماقه (یعنی عالم بولمش ذات مندن عالم کشی بوقدر منم کبی
 عالم کشی بولوروی دیو دعوی قیلماسون) اوشبو طریقه دعوی قیلغوچی عالمکا
 عبرت اوچون حضرت خضر برله حضرت موسی علی نبینا وعلیهما السلام ننگ قصه سی
 کفایه قیلور (حسن البصری رحمه الله تعالی بر کون مجلسداگی علم اویرانوب
 ایشدوب یازوب آلمات اوچون اولطرمش بشیوز طالب لرکا دیمشکم نیندای گنه علمدن
 صوراسانکرده سزکا ایتورمن (بعده) بر ضعیف البدن یهکت طایاق غه طایانوب شول
 مجلسدان طروب حضرت حسن کا ایتمشدر کم [۳] ناموسه ننگ قارنده باور
 ویوراکلری وارهی دیوب (بعده) حضرت حسن البصری ننگ چرابی اوزکاروب صارغایوب
 کیتوب نه ایتماک بلماینچه هوش سز بولوب اوچ کوندن صونک وفات بولمشدر (ودغی شیخ
 اکبر محی الدین بن العربی کیمه کا اولتروب محیط دینگزینه کومش ایکان صنکره دینگزده
 بیک الوغ خوف لی پورطنه (دولقن) چقوب آدملر قورققانلری صونکنده شیخ اکبر
 دینگزکا ایتمشدر کم (ای دینگز پورطنه نکنی قویغل (دولقلامه) سنک اوستنکا علم
 دینگززی بنمشدر دیو (بعده) پورطنه طوقطامشدر بوننگ صونکنده دینگز دن هائشه ۴
 چقوب شیخ اکبر کا ایتمشدر کم سوزنک فی ایشدوم سندن بر مسئله صورایم جوابن
 ویرسنک علم دینگززی بولورسن (اگر جواب ویرسنک نادان سن سنکا علم دهواسی

هائشه در یاد بر جوان اسمی براسه کراک (منه)

تکبر قیلماغل ای بی معانی * فلان ننگ اوغلیدر من دیب فلانی
 [۳] ناموسه النمیس بر اصل کچوک جانوردر که عربی «یاصص» اولور فرعون فارسی وعند البعض
 سکار دینکلری جانور درلق کبی «ویقال النمیس دویبه عریضة کانهما قطعة قدید
 بارض مصر تقتل الثعبان وتخفی نفسها عن الرائین» اختری * «النمیس بر جانوردر
 ازدها یلان لرینی اولتورور مصر یزنده کوب بولور «منتخب اللغات بالترجمة» *

قیلماق درست توگلدنر (هائشه ایتمشدرکم بر خاتون ننگ زوجی (ایبری (اگر حیوان صورتینه مسخ قیلنسه (کرسه) اول ابرننگ خاتونی نی روشچه عده صاقلار دیدکندن صونک شیخ اکبر رحمه الله جوا بن بلمامشدر (بعن) هائشه ایتمشدرکم (اگر منی اوزنکا شیخ واستاد قیلسانک جوا بن اوزیم اینورمن دیوب جوا بن ایتمشدرکم اول ابر (اگر حیوان صورتینه مسخ قیلنمش بولسه خاتونی ترکلر عدتی نی صاقلار (یعنی اوج حیض کورماینچه ایکچی ایرکا وارماق درست بولماس (اگر حیواندن باشقه نرسه (مثلا طاش یا آغاچ) صورتینه مسخ قیلنسه اولکلر عدتی نی صاقلار (یعنی آ آینه اون کون اوتماینچه باشقه ایرکا وارماق درست بولماس (بعن) شول واقعهدن صونک شیخ اکبر اصلا دهوای علم قیلماشدر (امام شعرانی رحمه الله ینه اینه در بر آدم علم دعواسنی قیلوب ایتدی کم والله بارچه علم لرده مندان عالم کشی وارلغن بلمای من دیو (بعن) آنکا صقال سز یاش یکت طروب ایتدی کم سن امام شافعی و امام سیبویه وائمه اصول دن ده اعلم می علماء المعان والنیان وائمه تفسیردن ده عالم راکی می کذا وکذا دیو شونداق سوزلر سویلاب علم دعواسی قیلغوچی هیچ سوز ایتماکا بلماینچه مجلسه بیک اویالدی (امام شعرانی رحمه الله ینه اینه در منم کی ضعیف الحال ککشیدن ایشتموم اینه در والله العظیم بلمای من حاضر مصرده مندان عالم کشی بولور مکان (یعنی بولماز) اگر بلسه ایدوم اول عالم کا باروب آندن علم ایرانور ایدم دیو (بونداق آدم مجنون (دیوانه) در آنک جزاس ننگ آقلی زماننده بولغوچی هلماء ننگ برکه سندن محروم بولماق و نادان حالده اولمک در (اما شعرانی ینه اینه در بر کشی نی کوردوم قطب لاق (یعنی بیک الوغ ولی بولماق نی) دعوی قیلوب اینه در الله تعالی منکا اولیاننگ بارچه سی ننگ درجه لرینی کورستدی اوز زماننداغی بر صالح بخش آدماکا اشاره قیلوب لکن فلان کشینی کورمادوم دیدی بوننگ صوتکنده بر آدم آنکا ایتدی کم (اگر سن بوسوزده دعوانکک راست بولسانک منکا اینکل صقالنکک نچه توك واردر (یعنی حسابینی ایتسانک اشانورم دیمکدر) (بعن) دعوی قیلغوچی آدم نه ایتماکا بلماینچه آدم لر آراسنه اویاتلی بولدی (امام شعرانی اینه دور بس الله تعالی عالم لر نی علم لر ی بوله توروب علم دعواسی قیلماقدین نهی و منع قیلسه بس اوزی نادان بولوب عام دعواسی قیلغوچی کشیلر حقنده الله تعالی ننگ نهی و منع سی بیگراک اشد (فتیح راق) بولسه کراک (رسول الله صلی الله علیه وسلم ایتمش کم) (سیظهر قوم یقرؤن القرآن یقولون من افرأنا اعلم منا من افقه منا اولئک هم وقود النار) ترجمه سی ننگ حاصلی تیزدرکم کشی لر ور قرآن اوقورلر (بعن) بزدان بخشیرای اوقغوچی بزدن عالم وفقیه راک کم بولور یعنی بولماس دیورلر بولور تموغ ننگ اوطن لریدر (رسول علیه السلام ینه ایتمش کم

(من قال انى عالم فهو جاهل) يعنى هر كس مقتانوي يوزندان من عالم كشي ديسه اول آدم نادان كشيدير (علمي اولسه ماقتانماس ايدي) افتهي بالترجمة من العربية بعون الله عزوجل (صاحب الرسالة ايتهدر بزيمن زمان مزده هم بزندن عالم واقراً واقفه كشي يوقدر ديو قوروي علم دعواسي قيلغوجوي ذات لركور نماكده در الله تعالى عقل كامل وانصافي وافر عطا ايلاسون (و فوق كل ذي علم عليم) (بيك بلكل سم تكبرلك ننگ سببي علم ياقوة يعنى كوچ ياكه جمال يعنى كور كاملك صلوق ياكه مال ياكه ابو واسبابي ايلان بولور (بلنك كم بونلرننگ هچ برسي ايله تكبرلك درست توكلدور چونكه علم ايلان تكبرلك يعنى مندين باشقه عالم كشي يوقدر وزن قيلوب مجلس لرده وغير خصو صلرده اوستونلك تي سويك علم نافع يعنى فايده و بركوچي علم بولماغان علامتيدور رسول الله صلى الله عليه وسلم ايتمشدر كم (اشد الناس بلاء العالم الذي لم ينفعه علمه) ديمشدر معنى سي تنبيه ثاني ننگ اخيرنده ذكر قيلنمشدر آه واه حال مزه (علم ايلان تكبرلك احمق لقدان در چونكه علم استمكن مقصود اخلاق ذميمه دن قاجوب اخلاق حميده ايله صفتلانب علم ايلان عملدر (كبر ايسه اخلاق ذميمه ننگ اشه كي سي در كور كام خلق تواضعلقدر بو ايسه بيغمبرلر و اولياء و علماء متقين صفتي در كبر ايسه شيطان وكفار صفتيدر (كوچ ايله تكبرلك هم احمق لقدر چونكه كوچ حيوانده هم بولغوجيدور فيل و او كوز و آرسلان كبي بو حيوانلرغه كوچك ضعيف آدم لمر غالب بولوب آده كا مسخر بولور كوچ آغرق ايلان بوغالور (مال ايلان تكبرلك هم احمق لقدر چونكه مال ايسه سنه گنه دكلدر مجوس وغير كفارده هم وار دورا كر مال قدر لي نرسه اولسه اعداء الله ده بولماس ايدي (و ديگر اينكه مالنك ني اوغري آلسه ياكه دولتنك كيتسه فقير الحال بولوب قاله سن مالنك ننگ عقلريني رعايه قيلماسنك الوغ كناهغه توشوب عذاب الله غه مستحق بولاسن (جمال ايلان تكبرلك هم حماقتن در چونكه آور ولي بولسنك كور كام لسكنك بتوب اشه كي صفتده قالاسن ننگ لوا مع الاشرافه ايتده در بر مال و جمال خويش مغرور مشو * كان را بشئي برنسدواين رابتنبي معنى سي مالنك دولتنك و كور كام لسكنك ايله مغرور بولماغل تكبرلك قيلماغل چونكه كيچده مالنك ني آلسه لرمالسن قالاسن (مثلاً) اكر بيزك آغرق كيلسه توسنك

۱ الله ننگ دشمن لري
۲ نسلدين
۳ علم و عمل بولمق
۴ بيفك كيم دين

اكر آلدنك اغي قل بولسه واي * كونكني كينه سيدين ايله خسالي بورنغي حالغه قيلمه نظاره * آني تنكريم عزيز ايتسه نه چاره اشانه آتاغه قالمه طلبدين * سورماسدر قيامنده نسبدين ۲ حسب ۳ فوق نسبدن اي نيكو مال * بيك طوندين ۴ اوتر ۵ خوب ۶ اشلا كان شال حسد پرورلرنك حالي يمان در * كه يوقدر بر بلا بدتر حسد دين

وقوتنك كيتوب كوركام لكنك قالماز (بس بنده ننگ ماليفه مناسب تواضلعق بپچاره چيلك در عوام الناس ده كبر بولغانده مال ودولت (وغانون قز طائفه سنه كوركام وخوش صورت لك ايلان در (الحال آدم كاتيوشلى صفت عجز وانكسار تواضع وافتقار الى الله القهار السناردر (ودخى بيك بلكل كم تكبرلك قيلماق عجب وصدكاهم سبب در (هسيب معنى سى كونكلى ايلان ايكنچى بركشيننك دولت ونعمتى ننگ كيتماكى يا كيتما كيتنى تلامك رسويماكدر حسد قيلماق حرامدر بوننگ حقننه كوب حديث شريف رسول عليه السلامن كلمشدر (اى عزيز مسلم حسد ننگ ضررى سننگ اوزنكا بولغوچيدور (اما مسودكا يعنى حسد قيلنمش كشيكا ضررى يوقدر حسد دان صافلانغل (الله تعالى بعض بنده سينه علم وآبروى واقبال وبخت ومال ويرمشور الله ننگ اختياريدور الله تعالى ننگ اراده وتقديرينى بورا آلمانن يفعل الله مايشاء يوئى الملك من يشاء وينزع الملك ممن يشاء ويعز من يشاء وينزل من يشاءدر يتصرف فى ملكه كيف يشاءدر (الله تعالى بعض بنده سيني بيك الوغ عالم ياكه بيك الوغ باى وبعض بنده سيني فقير ومشقتك وكداى قيلمشور الله تعالى ننگ بو روشچه قيلماقتننه سن ومن بولساكن الوغ حكمت ومصاحلتلر باردور شونداق الوغ دولت دينى يادنيوى نى الله تعالى سنا ويرسه هم قادردر رحمت بي بايانى كوبدور بس حسد قيلماقتك الله تعالى كا الوغ ادب سزلك كوسترما كنك اوزنكنى خفا وجفاغه صالماقتكدر (فائده بركمسنه ننگ مالى بولسه اول مالننگ صاحب اول مالنى الله تعالى ننگ عملينه صرف قيلماسه بلكه آنونك ايله آدملره جبر وظلم قيلسه تورلى كناه لرغه توشماكا سبب ايلاسه شونداق آدمكا حسد قيلسه مرخص در چونكه بو غيرت دينيه در ديمشدر (اما كشيده بولمش دولت ونعمت ننگ مثلى ننگ بولماقيني آرزو قيلماق (تلامك) كشيده بولمش دولت ننگ كيتوينى تلاماينچه مثلا فلان آدم كنى عالم ياكه باى وآبروى واقباللى بولسه ايدوم ديمك كنى بونسى حسد دكلدور غيظه اسمنده دور بوجائز دور (عجب هم درست توكلدور عجب ديو عملى ايلان الوغلانماقنى ايتورلر مثلا بر آدم بر عمل قيلسه كونك لينه كلنور ومن الوغ عمل قيلدوم منم عمل كنى ينه عمل قيلغوچى كشى وارميكان ديور اول عمل الله تعالى ننگ توفيقى ايلان بولماقيني ملاحظه قيلماز مقبول اولور يا اولماز انى فكر ايلماز (ياكه ايكنچى بر آدمكا اوزينى مدح ايلارمن فلان عملنى قيلدوم مثلا مسجد مدرسه بنا قيلدوم كذا وكذا ايلادوم ديور

صارلمش نفسه برمز عجب يلاندر * كه چقمز چقماقچه جان جسد دين اولور حمقه تدوى بلكه قابل * معاذ الله بوننگ يوقدر دواسى مسودنك فضل مسوده مقابل * نه رتبه اولسه عاجدر ذكاسى مسودنك رؤيت وحسى بر اولماز * كه اكثر خوش كوروده ناخوش آنكلار نه سويلارسه نه رأى ايلارسه هاسد * دكلدر مطلقا خالى غرضدن

﴿التنبیه السادس والعشرون﴾

کورشی ایله بخشى بولماق و دوستلاشوب طورماق ننگ واجب ایکن لکنی بیانده بیك یکل کم الله تبارک و تعالی ایتنه دور (واعبدوا الله ولا تشركوا به شیئا وبالوالدین احسانا و بنی القربی والیتامی والمساکین و ابن السبیل و الجار ذی القربی و الجار المجنب) معنی شریفی الله تعالی کا عبادة قیلنکز (نماز او قنماق روزه توتماق هج قیلماق و بوندان باشقه لر کنی) الله تعالی کا شرکت قاتمانکز الله تعالی فی هر خصوصه بر دیوب بلنکز (آنا و آنا نکرغه بخشیلق قیلونکز (یعنی آنلر فی هر مقلانکز آنلره خلافق قیلوب رنجولرینی آلمانکز) و دخی یقین لر نکره (قرند اشلر نکره) بخشیلق قیلنکز صلہ و هدیه برله (ودخی بنیم و مسکین لرکا بخشى لق قیلنکز صدقه و کورکام سوز ایله) (ودخی مسافر لرکا بخشیلق قیلنکز (ودخی آرانکز ده یقین لق بولغان کورشی نکره بخشیلق قیلنکز) (ودخی آرانکز ده یقین لق بولماغان یا کورشی لر نکره بخشیلق قیلنکز) (بو آیه کریمه دا کی امر یعنی احساندان آلمش احسنوا امری و چوب او چوندر یعنی شوشی مذکور کشی لرکا بخشیلق قیلماق واجب دور بس هر کم الله تعالی ننگ اوشبو امرینه مخالفه قیلسه الوغ کناهلی بولور اوشبو آیه کریمه دن معلوم بولا دور کورشی ایلان بخشى بولماق بیك لازم اشد کورشی ننگ حقى بیك الوغدر اگر کورشنک مشرک ۴ بولسه آنونک حقینی هم رعایه قیلماق تیوشدور ﴿ودخی رسول الله صلی الله علیه و سلم ایتمش لکم (من کان یؤمن بالله والیوم الآخر فلا یؤدی جاره و من کان یؤمن بالله والیوم الآخر فلیحسن جاره) معنی شریفی ننگ حاصلی هر کم الله تعالی و قیامت کونینه اینانسه اولکشى کورشی سنه جبر ظلم قیلماسون (ضرر ایرشد رماسون) و هر کم الله تعالی و قیامت کونینه اشانسه بس اول کشى کورشی سنه بخشیلق قیلسون بوحدیث شریفان هم معلوم بولا دور کورشی ایلان دوست بولماق بخشى طورماق ایمان ننگ کامل بولماقیننگ علامتندان دور (کورشی ایلان بخشى بولماغه طرهماق بیك لازمدر شیطان کورشی لر آراسنی بوزماغه بیك اجتهاد قیلور (طرشور) ایرمش گناهغه توشرتوب الله تعالی ننگ عذابنه مبتلا قیلدرماق او چون (رسول الله صلی الله علیه و سلم یینه ایتمش لکم (لا یزال جبرائیل علیه السلام یوصیننی بالجار حتی ظننت انه سبورتیه) معنی شریفی ننگ حاصلی جبرائیل علیه السلام کورشی ایلان بخشى بولماق حقنه هر وقتده وصیت و امر قیلور بولدی منکا حتی من گمان قیلدم کورشینی کورشیکا وارث قیلدر دیو بوندان هم معلوم بولا دور کورشی حقى ننگ الوغلقی (رسول الله صلی الله

توبه
بیت
ننگ

مسندن منبعث هر فکر فاسد * عفونت درکه پیدادر مرضدن
صقین مسناد شرندین خدایه * عدو جان اولور زیرا که آنسلار
نه دین قالدشیلر قصد جفایه * جناب یوسفی چاهه قویانسلا

عليه وسلم يئنه ايتمشلرکم (لا يدخل الجنة من لا يامن جاره بواقفه) ^{جميع المسلم} معنى شريفى
 وجماعغه عذاب قيلنماى كرماس شول كشى كم آننك كورشى ضرر وياوزلقند ان
 ايمين (طنج) بولماس يعنى منكا كورشى نى ضرر و نيند اى مشقت ايرشدرور ايكان ديب
 قورقوده بولور * ياكه او جماعغه اصلا كرماس كورشى كا ضرر و ظلم قيلماق حلال و درست
 ديوب اعتقاد قيلسه * رسول الله صلى الله عليه وسلم يئنه ايتمشلرکم (ليس المؤمن بالذى
 يشبع وجاره جائع الى جنبه) معنى شريفى ننگ حاصلى مؤمن كامل بولماس شول كشىكم
 توف بولور هالبوكه ياننداغى كورشى سى آچ بولغوچى در يعنى كورشى سینه مرمتملى
 وشققتملى اولماز طاقتند ان كيلدىكى مقدار فايده ايرشدرماس كورشى ننگ حالندان
 غيردار بولماس (كورشى ايلان يخشى بولماق حقده رسولز عليه السلام دن كوب
 حد يئتلر وارد بولمشدر كورشى ايلان دشمان بولشماق الورغ گناه در يخشى بولماق واجبددر
 كورشيد ان فرضا بر تورلى خطألر و كيمچيلك تيوشسز حال لر ايرشسه تحمل و عفو قيلماق
 تيوشدر * طاقتند ان كيلدىك قدر كورشىكا دين و دنيا سى اوچون اعانت و ياردم لر قيلب
 شادلند رماق انبياء و اوليا الله ننگ اخلاق حسنه سندن ان دور كورشى ايلان دشمان و يامان
 بولشماق نفاق و فسق لك شابه سندن اولوب خير و بركات لر ننگ بتما كينه ياكه كيمما كينه
 سبب ظاهرى در * كورشى ايلان يخشى بولماق حقنده كتابلرده سلفى صالحين دن كوب
 قصه لر بيان قيلنمشدر بر آدم ننگ ايونك سچقان بيك كوب اولوب كوب ضرر كورب
 ايكنچى بر آدمكا سويلكانى بعد ننگ اول آدم ايونكك چى توتقل بعد سچقان بولماز ديدك
 سچقانلى ايونكك صاحبه ايتمشدر كم چى آلسام سچقانلر مجيد ان قورقوب قاچوب كورشيلر جمه
 كرورلر كورشيمه ضرر ايرشور چى شوننگ اوچون آلامين ديمشدر * ﴿فَأَثَرَهُمْ كَرَمَتُنْكَ
 دَوْرَتِ طَرْفِنْدَانِ آتَمَشْ اَيُوبِرْ رِوَايَتُنْكَ قَرَقِ اَيُوكُورْشِيْ دَرِ رَسُوْلِ عَلَيْهِ الصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ دِنِ
 تُوْرَلِيْچَه حَدِيْثِ وَاْرِدْبُوْلْمَشْدُوْرْ﴾ قايسى در كورشنگ ايونكايقين ران آننگ حقى يئنه الوغرافدر
 الله تعالى بارچه مؤمنين آراسنه الفت و محبت نى دايمه ايلاب عداوتدن صاقلاغى ايدى

﴿التَّنبِيْهِ السَّابِعِ وَالْعَشْرُوْنَ﴾ اسرافى بياننده

(بيك بلكل كم آشماق اچمك ده و بيميم سالومه و غير خصوصلرده مثلا طهارة و غسلده
 صو توكمما كده و بنا حقنده اسرافى درست توكلدر اسرافى قيلماق كناه غه توشماكا مال
 و دولت ننگ كيمما كنه ياكه بالكل بتما كينه سبب در ديمشدر الله تعالى اينه در (كلوا
 و اشربوا و لاتسرفوا انه لا يحب المسرفين) معنى شريفى آشانكز اچنكز اسرافى قيلمانكز
 الله تعالى اسرافى قيلغولچيلر نى سوماز (بيك بلكل كم مالنى مرام اورنغه و يرمك و حرام
 اورنغه توتماق) و حرام نرسه دن آشماق اچمك (ودقى حلال نعمتدن هم حاجتندن
 آرتوق توتماق تناول قيلماق اسرافدر ديمشدر * (آش صو خصوصنك اسرافى كوردر

مثلاً توفیق اوستنه آشاماق (ونفس تلاکان همه نرسه نی بییمک اچمک) کونده تکرار
 آشاماق حاجتدن غیر (و حاجتدن آرتوق آش صو پشرمک حاضرلمک) نعمتنی توکوب
 چچوب توتماق (ایکمک کوچ صندق لرینی یا او اچقلرینی اورنسر چقاروب توکومک
) نعمتنی آباتی اوستنه توشروب قدرسز ادرنگ یورتمک (و مایلی صاوت لر نی بالامای
 جوماق) آشلی مایلی بارماق لر نی بالامای دستمال کا سورتماک (و دخی ایت کبی نرسه لر نی
 صاصتماق و باشقه نعمتلر نی کوئارتمک چرتمک و بوندن باشقه لر رسول الله صلی الله علیه
 وسلم اینمشلر کم) سیکون رجال من امتی یا کلون الوان الطعام ویشربون الوان
الشراب ویلمسون الوان الثیاب ویتشوقون فی الکلام فاولئک شرار امتی اخرجه
 ابی الدنیا و الطبرانی) معنی شریفی ننگ حاصلی منم اتمدن شونداق کشیلر بولور که
 تورلی طعام آشارلر و تورلی اچمک اچارلر و تورلی کیمیم کیارلر و سوزده اوستاروب
 سویلرلر بس بو کشیلر اتم ننگ یاوزلریدر (ای نعمتلو مؤمن نعمت ننگ قدرین
 بلماک نعمت ننگ دوامینه و آرتماقینه سبب در نعمتکا شکر قیلما سلق نعمت ننگ زوالینه
 سببدر ننگ الله تعالی ایتددر) وان شکرتم لازیدنکم وان کفرتم ان عذاب لشدید)
 معنی شریفی اکر نعمت لریمه شکر قیلسانکز البته نعمت لر تکزنی آرتدر من اکر نعمتمه
 شکر قیلمسه تکز درستلکده منم عذابم قتیغدر شکر قیلما غافلک اوچون دنیا ده عذاب
 نعمتنی آلماق ایلان یا که آخرتده عذاب قیلماق ایلان بولور دیمشدر نعمتکا شکر
 قیلماق الله تعالی بیورغانچه توتماق اسرافدان صاقلانماق ایله در (کیمیم ده اسراف مثلاً
 حاجتدن آرتوق کوب یا صاماق افراطی قیلوب زینت لمک کیمیم ملة اجنبیه
 طائفه سی کیملرینه اوخشاتوب کیمک تکبرلک یوزندن اوزون قیلماق) اوزی ننگ
هالندین وچاماسندین آرتوق قیمت بهالی کیمیم کیمک (یا که بورچغه کروب یا که
 کشی حق ایلان قیمت بهالی نرسه کیمک) کشی حق ایلان جماعت لرینی کینندر مک
(و دخی او یون ماشینه لر ی و او یون قورال لر ی اسکر بیکه و کارمون کبی نرسه آلوب آنلره
مال صرف قیلماق و شوننگ کبی لر بارچه سی اسراف در شرع شریف قاشنده ممنوع
و مذموم اشلددر) (و دخی حاجتدن آرتوق الوغ ایولر بنا قیلماق ایو اسبابی کوبایتمک
اوز مالنکن بولسه ده اسرافدر) (و دخی نگاهه کوب مهر تعین قیلماق مثلاً منک یا
ایکی یا اوچ منک یا زیاده) (و لازم اولماغان نچه تورلی لباس و زینت نی قیمت بها ایله
آلماق و بدعقلر حاضرلمک بارچه سنده اسراف بولماق خوفی وارد اسراف ایسه
دولت و نعمت کیمما کینه یا کیمما کینه سبب ظاهریدر) (رسول من صلی الله علیه وسلم
مهرنی کوب قیلماق نی اشراف ساعت یعنی قیامت یقین بولماق علامت لرندن در دیو
بیان قیلمشلددر) (زمانه کا مناسب اغنیاء طائفه سیننه بش یوز تنکه مهر وسط درجه ده

اولوب اسرافدن اولماس لقی امیددر (مهر کوب تعیین قیلنمسه زوجین ننگ هر ایکاوینه بارچه حالده آغرلق حاصل اولمایچه معیشت لری راحت و محبت لری دوامه اوزره اولمائی الوغ امیددر مهرنی کوب صالحاتی ننگ آغرلقی البته بر وقت ماده طرفین ننگ برسینه ظاهر و معلوم بولاچاقدر (ودعی بوتقدیرده فقرا حقلرینه هم ضرر ایرشکوچیدر رسول الله صلی الله علیه وسلم ایتمشکر کم (خیر الصداق ایسرها) یینه ایتمشکر کم (خیر نساء امتی اصبحهن وجها و اقلهن مهرا) یینه ایتمشکر کم (خیرهن ایسرهن صداقا) اوشبو احادیث شریفه ننگ ترجمه لری ننگ حاصلی مهر ننگ ایند کوراکنی یینکل بولمیش مهردر (منم امتم ننگ خاتونلری ننگ ایند کوراکنی کورکام یوزلی اولوب آز مهر ایله ایرکا وارغوچیلر لری در (پیغمبرمز خاتونلرغه ایتمشکم خاتونلرننگ ایندکو و آرتوغراقی مهر یوزندن یینکلراکلریدر (یعنی آز مهر ایلان ایرکا وارغوچیلریدر (حضرت عمر رضی الله عنه ایتمشکم (الا لا تغالوا صدقة النساء فانها لو كانت مکرمه فی الدنيا وتقوی

عند الله لکان اولاکم بها نبی الله صلی الله علیه وسلم ما علمت من رسول الله نکح شیئا من نساته ولا انکح شیئا من بناته علی اکثر من اثنتی عشرة اوقیه) معنی شریفی ننگ حاصلی آغاه بولنکز بلنکز کم خاتون لری مهرنده کوب و آغرلق قیلمانکز مهرنی کوب قیلماق دنیاده الوغلق والله تعالی قاشنده تقوی لک قیلماق بولسه ایدی مهرنی کوب قیلماقغه تیوشلیراک کشی رسول الله صلی الله علیه وسلم بولور ایدی بلمادم من پیغمبر علیه السلامن خاتون لری بنی نکاحلنکافی نی و قزلری بنی نکاحلندر کانی نی اون ایکی اوقیه دن آرتوقغه * (مفاتیح ده اون ایکی اوقیه نی ۴۰ درهم دیمشدر ۴۰ درهم سکسان تنکه لورکا توغری کیله در (ای عزیز بناک هر اشک وسط درجه ده قیلماق تیوشدر رسولمز صلی الله علیه وسلم (خیر الامور اوسطها) دیمشدر الخ (ودعی (لاعال من اقتصد) دیمشدر معنی شریف لری ننگ حاصلی اشلرننگ ایند گوراقی اورطه درجه ده بولغوچی سیدر اشک اورطه چه قیلغوچی کشی فقیرلک کورماز (حقیقه ندیده ده اینده در هارون الرشید بیوک والوغ ایو بناق قیلغانی صونکنده محمد بن سمانک نامنداغی عالم ایتمشدر کم (رفعت الطین و وضعت الدین) دیو یعنی (طاش) و بالحقنی کوتاردنک دین نی توشردنک

(ان کان هو من مالک کنت من المسرفین والله لا یحب المسرفین وان کان من مال غیرک فانک من الظالمین والله لا یحب الظالمین) یعنی الوغ بنانک اگر اوز مالکندین بنا قیلنمش بولسه مالنی اسراف قیلغوچی آدملردن سن الله تعالی اسراف قیلغوچی لری سوماس اگر اول بنانک کشی مالندن بندا قیلنمش بولسه آدملرغه ظلم قیلغوچی کشی لردن سن الله تعالی ظالم لری سوماس * (بلکل کم مالنی الله تعالی قوشقان اوزلردن

باشقه اورن غه صرف قيلماق توتماق و بوماك اسرافدر الله تعالى ايتهدر (ولا تبذر تبذيرا)
 معنی شريفی فی مفسرين ايتمشلر کم مالکنی کناه بولاچاق اورن غه صرف قيلماغل (ايتلمشدر کم
 اگر آدم بخشى اورن غه بارچه مالینی صرف قیلسه توکسه ده اسراف بولماس حرام اورن غه
 برکنه درهم و برسه ده اسراف بولور (لا سرف فی خیر ولا غیر فی سرف) دیلمشدر یعنی
 خیرلی اورنک مالنی نیتدر صرف قیلنسه ده اسراف بولماز اما اسرافک هیچ بر خیر یوق
 الله تعالى ینه ایتهدر (ان المبذرين كانوا اخوان الشياطين) یعنی اسراف قیلغوجی
 کشی لر شیطان ننگ دوستلریدور چونکه اسراف قیلغوجیلر شیطان غه ایگا وب مال لرینی
 اسراف قیلورلر شیطان امرینی توتارلر الله تعالى اسراف قیلغوجیلرینی شیطان ننگ
 دوست لری دیوب ایتماکی اسراف قیلغوجیلر غه غایه ذمدر بوندان الوغ اشه کی ذم
 بولماس چرتکه مخلوقلرننگ اینک یامان ویاوزی شیطاندر (وكان الشيطان لربه كفورا)
 یعنی شیطان الله تعالى ننگ نعمتنه و امرینه قارشوقی بولدی بس شیطان غه ایگاروب
 اسراف قيلماق کناه غه توشمک غایه الوغ خطادر (فی الاعادة فائدة) توتلق اوستنه آشاماق
 اسراف اولغان کبی طب جهنندان هم ضرری کوبدور رسول الله صلی الله علیه وسلم
 ایتمشکم (البطنه اصل الداء والحمية اصل الدواء) معنی شریفی ننگ حاصلی توتلق وکوب
 آشاماق آغرق ننگ باشیدور آشماقک صاقلانماق دوالرننگ توبی وباشیدور و برر و اینک
 (المعدة بيت الداء والحمية رأس كل دواء) وارد بولمشدور یعنی آش قزانی آغرقلرننگ
 ایویدر (یعنی آشماق اچمک ایلان معن بوزلسه تورلی صرخاو آورو پیدا بولادر
 دیمکدر) آشماق اچمکک صاقلانماق بارچه آغرق ننگ باشیدور چونکه آغرق ننگ
 کوبی آشماق اچماکدان حاصل بولور ایمش بس هر کم آز آشاسه طوقلق اوستنه
 آشاماسه طبیعت کا خلاف نرسه لردن صاقلانسه همیشه سلامت اولوب بورماکینه سبب
 بولور ایرمش (طبيب علة گناه شقیع روز جرا پیغمبر من محمد المصطفى صلی الله علیه وسلم
 اوشبو مبارک حدیثی ایله آز بیماکا آشماق اچماکک صاقلانماغه اشاره قیلمشدر
 کوب آشماق ننگ ضرر دنیاوی و اخر اویسی باردر آدم کوب آشاسه بدنی کا آورلق
 کیلوب یالقاولق پیدا بولوب الله تعالى ننگ عملینی اوتاماکن قاصر بولور و تورلی
 آغرق لرغه مبتلا اولماغه سبب بولور (آز بیماک ایله آدم ننگ عقل وذهنی کامل اولور
 وقلبی پاکنوب عمل و طاعتکا محبتی زیاده اولوب قیامت آچقلرینی والله تعالى ننگ
 عن ابلیسینی اویلاب دایم توبه و استغفاره وقت کچورماکا باعث اولور (بريقه عمودیه ده
 ایتهدر کسری پادشاه مجلسنک عراق و روم و هند و سودانی لک دورت طبیب ماذق ۲ حاضر
 ایگان کسری ایتمشدور نیندای دارودرکه شول دوانی استعمال قیلغوجی کشی آغرق

۲ ننگ بلیکون طبیبدر

کورماس سلامت بولوب یورور (یعنی) سودانی دن باشقه اوج طیب بلد کربنی اینتمشدر
سودانی طیب بیک حاذق بلو کلی معرفت لی طیب ایگان دشمای سکوت قیلوب صونکندن
اینتمشدر کم ای پادشاه عالیجاه سز صورامش دارو شولکه قاچاندر کم آدم آچقه نعمت
بیسون یعنی توقلق اوستنه آشاماسون ودخی طویودان اول آشدان طوقطاسون یعنی
نفس بر آز آشامغه تلاب فالسون اگر آدم شوشی روشقه آشامغه عادتلا نسه اول
آدم همیشه سلامت بولوب یورور دیمشدر بوقایدلی قصه دان هم ظاهر و مفهوم اولادر

کوب بیمک خصوصا اولکی طعام هضم ۲ قیلمای طعام بیمک ننگ ضرری کوبدور (یعنی بن
معاد اینتمشدر کم (الجوع نور والشبع نار) یعنی آچلق نوردور یعنی نور دنیا و آخرتکا
ایر شماکا سبب در وطوقلق اوتدور یعنی آدم بیک طوق بولسه شهوت غالب
بولور شهوة کوبایگان لکن ان شیطان وسوسه سی ایلان کناه قیلوب اوتقه کرماکا سبب بولور
فائده مال و دولت آلتون و کوش و حیوان و غیر نرسه ودخی آدم ننگ اعضا لری کوز
قولاق قول آتیاق بوندان باشقه لری بارچه سی الله تعالی ننگ بنگ لری نه ویرمش نعمت در
بور نعمت لری ننگ هر قایوسینه مناسب شکر واردر اوشبو نعمت لری کاک شکر قیلماق یاقیلماقانی
روشقه بولور مطبوع (معین الدین) نام کتابچه مزده آچق بیان قیلنمش ایدی
آنکاهم رجوع ایدوب او قوب دعاء خیر قیلماق لری رجا ایدامز (اللهم کما سمینتی شاکرا

فاجعلنی من عبادک الشاکرین فی الدنیا و الآخرة) اینتمشدر که بیت

شکر نعمت نعمت افزون کند * کفر نعمت از کفت بیرون کند * حاصل البیت
یعنی الله تعالی ننگ نعمت لری نه شکر قیلماق نعمت ننگ ارتماقینه سبب بولور خدا ننگ
نعمت لری نه شکر قیلماق نعمت ننگ زوالینه کتوبینه سبب بولور

﴿التنبیه الثامن والعشرون فی وجوب الصلابة فی الدین﴾

یعنی هر کم اوزی ننگ اسلام دیننده ثابت و محکم تازه بر قرار بولوب نورماق و دینی نی
صاقلاماق ننگ واجب لغینی بیانده (بیک بلکل کم الله تعالی بارچه مزنی اسلام دیننده قیلدی
بس الله تعالی بزلرنی اوشبودینده قیلغان لغغه الوغ شکر و حمد لری قیلماق لازم و واجب دور
بوشکر ایسه دین اسلام ننگ بارچه حکمنده ثابت بولوب بارچه شعار و علامت خصوصند
مکن اولد قجه ملة اجنبیه کا مشابهة دن احتراز ایلاب اهل اسلام غه مخصوص صفت و عادتند
ثابت بولماق ایلان در (ملة اجنبیه ننگ بعض عادات و فعل لرین آلاق غایة مذمومدر
مثلا کیوم صالوم غصومند و باشقه رسم لریه ملة اجنبیه اهلینه موافقه قیلماق لازم
الله تعالی اینده در (ولا تروا الی الدین ظلموا فتمسکم النار) معنی شریفینی تفسیر لریه
اینده در ظلم قیلغوچیلره میل قیلمانکز (آوشمانکز) اگر آنلره میل قیلسه نکز سزنی
اوت توتار (یعنی اوت ایله عذاب قیلنور سز مفسرین ظلمنی عام فوملمشدر یعنی

ره
فانگه
بو کتابده
مله اجنبیه اهل
یا قومی دیو ذکر
قلیسه آنرا
مراد مسلمان ارغه باشه
دین کشی لری
دیگر * (منه)

مسلمان لردان باشقه و ظالم لکا آرزغه میل ایله بولسه ده میل قیلما نکرز آوشمانکرز آنلر عادی
ایله عادت لمانکرز و آنلره اوغشامانکرز هر کم اختیار ی ایله اوزینی کیم صالحه و باشقه حاله
یورش طور شه عادت و رسمه مله اجنبیه خلقیغه اوغشاسته اول آدم رسول علیه السلام ننگ
سنه سنیه سینه مخالفه قیلغان لقدان شفاعتندان محروم بولوب بلکه خطر عظیم کا مبتلا
اولماتی خوفی واردر رسول الله صلی الله علیه وسلم کا مخالفه الله تعالی کا مخالفه دور الله
تعالی اینه دور (وما اتیکم الرسول فخذوه و ما نهاکم عنه فانتهوا) معنی شریفی نیندی گنه
حکمدان سزکا پیغمبر ایرشد رسه بس سز لر آتی قبول قیلنکر نیندی ای گنه نرسه دن سزنی
پیغمبر طیسه فلان اشنی قیلما نکرز دیسه سز طیولنکرز اوشبو سوزلورننگ تفصیلی انشاء
الله اوشبو کتاب ننگ خاتمه سنده تیز ذکر قیلنور (اوشبو زمانده خصوصاً بعض ایرلر
و خاتونلر مله اجنبیه اهالی سینه کیم و بعض زینت و فعل لرده اوغشامان لری کورنما کدر *
جمله دن بری بعض حمقاه ۴ خاتون لرننگ کو کراک قویماق لری در ای قناعت سز بویارامز
فعلنکن معلوم بوله در الله تعالی ویرمش تن و صورت و سلامت لکنکا راضیه توکل سن خدا
ویرمش عضو ۳ و سلامت لکنکا رضا و شکرانه ننگ یوقلغند ان سلامت سز لک کیلورن خوف
قیلوب بوتشبه لی یاراماز فعلنکن ان توبه قیلغای سن صوفیه و قانغه بولغای سن * دخی عجب در کم
بعض یکت لرننگ کلابوش سز فقط بوریک ایلان یورمک لری کورنما کدر بو ایسه شرعا
عیب اشدر تشبه در اهل الاسلام صفتندان دکلر الله تعالی بارچه مزغه توفیق و شریعتن
استقامت نصیبمز ایلاسون (بو خصوصاً اغی کلامز معین الدین نام رساله چه مزده تفصیلاً
بیان قیلنمش ایدی * ای عزیز مؤمن اوز دیننگ ننگ هر خصوصنک و بارچه حالنده
ثابت و محکم بولماقنک لازمز مثلاً مؤمن لر بز برسی ایلان سویلاشکانک ضرورت اولماغانک
مله اجنبیه قومی ننگ سوزلورینی قاتشدر و ب سویلامک شرع شریفمز قاشنده مذموم
عادت دور خصوصاً علماً اسمنگی ذوات کرام کا بیگراک مذمومدر (احیاء العلومه حجة الاسلام
الامام الغزالی رحمه الله تعالی معاذ بن جبل رضی الله عنه دن نقل قیلوب اینه در رسول

الله صلی الله علیه وسلم ایتمش لرم (ومن العلماء من يتكلم بكلام اليهود والنصارى ليفزر
به علمه فذلك في الدرك السادس من النار) معنی سی ننگ حاصلی بعض عالملردن
بولور علمی نی کوب قیلماقی اوچون یا که علمی ننگ کوبلسکی نی اظهار اوچون نصاری
و یهود تلی ایلان سویلار بس اول عالم تموغ ننگ آلتنجی طبقه یعنی قاتنک بولور * اوشبو فعل
مذموم سوزده فصاحت کلامده مهارت و باب علمده مزیت لکنی اظهار و اعلام اوچون سویلاو
بولسه کراک بعض علماً طرفأده شول حال اولسه اولور (رسول الله علیه الصلوة والسلام

ینه ایتمش لرم (سیکون رجال من امتی یتشقون فی الکلام فاولئک شرار امتی) معنی
شریفی ننگ حاصلی منم اتمدان شونداق کشی لر بولور کم سوزده اوستاروب سویلر لر
بس بو کشیلار منم اتمننگ یاوزلریدر (اما سوز آراستنده عرب یا که فارسی سوزلورینی
قاتشدر و ب سویلامک مذموم دکلر) (دخی مؤمن لر بز برسی ایلان سودا یا که باشقه
معامله سنک سان و حسابک اسلام دینینه مخصوص صورت ایلان یازماغه عادت قیلماق
تیدوشدر مثلاً ۲۱ ۳ ۴ ۵ ۶ ۷ اوزمه مخصوص صورت اعدادی بوله تور و ب باشقه صورت

ایله یازماق عقل و فکر ایاسنه عارلك و کچیلکدر (اما مؤمن دن باشقه لر ایلان سودا یا که باشقه معامله ده آنلره مخصوص اعداد صورتی ایله یازلسه ضرور اولغانلقدن ضرر یوقدر (ودخی مسلم ایله معامله و مکاتبه ده (یعنی اش قیلغانده خط یازشقانده) آی حسابی ایله وسنه هجریه ایله یازماق بوهوم اوز دیننگ ده صلابت علامتند ان در مثلا (۱۳۱۹) نچی یلده و ربیع الاول یا که جمادی الثانی یا که رجب یا که شعبان یا که رمضان) آی ننگ فلانچی کوننده دیو یازماق * اما تأکید اوچون سنه مسیحیه ایلان هم یازسانک مثلا (۱۹۵۱) نچی یلده و اییون یا که اییول یا که آوغست یا که سننابر یا که اوکنا برننگ فلانچی کوننده دیوب یازلسه ضرر اولماز لیکن اوزمه مخصوص سنه و آی اسملری ترک قیلنماسون البته خصوصا دعوت نامه یعنی مجلسکا چاقروب یازلش کاغده هجری یل و آی حسابی ایله یازماق تیوشدر (زاپیسکه) دیو سویلاشمک مناسب توگلددر (آش یازوی) یا که (دعوت نامه) دیمک تیوشدر * (ودخی محارین و کبت لرده بولمش مالنی اعلام اوچون کبت اوستینه قویمش تختکه اوز غطننگ فی قالدروب فقط باشقه لر خطینی یازماقنک مناسب توگلددر چونکه اوز خصلتنک فی تنقیص اولوب غیرلر خصلتی فی تفضیل ۲ رفع اوله در * اول تخته فی صورت ایلان زینت لمک خیر و برکات کنما کا سبب در بوندان صاقلانغای ایدنکر (الحاصل هر خصوصه اوز دینکنک خصال خفیه و جلیه سینی ترویج و حفظ و تزیین قیلماقنک اوز دینکده صلابه و مستحکم و تازه و استقامت لو بولماقنک علامتند ان در (اللهم ثبتنا فی دین الاسلام و اجعلنا من امة حبیبک محمد شفیع الانام فی الاولی و آخر الایام *)

﴿التنبیه التاسع والعشرون﴾

(رباننگ [۳] حرام لکینی بیاننده بیک بلکل ربا آشماق ربادن حاصل بولمش مال هرادر الله تعالی ایتهدر (اهل الله البیع وهرم الربوا) معنی شریفی الله تعالی سودانی صاتماق آلساقنی درست قیلدی ربانی حرام قیلدی الله تعالی ینه ایتهدور (یا ایها الذین آمنوا لا تأکلوا الربا) معنی شریفی ای مؤمنلر ربادان حاصلنی آشمانکر رسول الله صلی الله علیه وسلم ایتمشلرکم (یظهر فی آخر الزمان خصال اربع اکل الربا و الایمان الکاذبه فی البیع و الشراء و نقص المکیال و تجس المیزان فاذا ظهر ذلك وقع فیهم الامراض و ابتلاهم الله سبحانه و تعالی بالسيف) معنی شریفی ننگ حاصلی آخر الزمانک دورت تورلی نرسه ظاهر بولور ربا آشماق سودا معامله سنده یالغان آنط قیلماق صاوت و اولچاو ایله صاتله تورغان نرسه ده کیمتوب و یرمک اگر هر وقت

(۳) هادی المرید الی طرق الاسانید نام کتابده ایتهدر (ان اکل الربا هو من اسباب سوء الخاتمة) یعنی ربا آشماق (ربا ایله معامله قیلماق) ایمان سز کتماکا سبب بولغوجی گناه لردن در نعوذ بالله من سوء الخاتمة *

۲
بیتن ارتق کوریک

اوشبو گناه لر (آدملرده) ظاهر بولسه شول آدملرده تورلی آغرق لر ظاهر بولور وشول
 آدملر نی الله تعالی بلالندرور قلیج بوله یعنی آرا لرنده فتنه وفساد واقع بولور (رسول
 الله علیه الصلوة والسلام ینه ایتمش لرمکم) (اکل درهم واحد من ربا اشد من ثلث وثلثین
 زنیة تزنیها الرجل) معنی شریفی ننگ حاصلی ربا دن بر تنکه آشماق آدم ننگ
 ۳۳ زنا قیلماقندین قنیغ ویمانراق در (رسول علیه السلام ینه ایتمش لرمکم) (لعن الله
 آکل الربا ومطعمه لغيره وشاهده وکاتبه) معنی شریفی لعنت تعالی لعنت قیلدی ربا
 آشاغوچی نی وکشیکا ربا آشاتقوچی نی و ربا معامله سنک (اشنک) گواه بولغوچی ویا زغوچی نی
 (اوشبو شریف حدیث لردن معلوم بولادر ربانی راضی بولغوچی وویرگوچی هر ایکاوی
 گناهی بولوب لعنت کا مستحق بولور لر) ای عزیز بنده ربا دن صاقلانغل الله تعالی
 کسب کارنکا غیر وبرکات وپرور علمادان صورامای فقط اوز عقلنک ایله معامله
 قیلماغل * (رباننک مثالی مثلا بر پوط آرشنی بر پوطن آرتق آرش غه صانماق
 آلدنرماق کبی یا که یوز پوط فی یوزده بیش پوط غه آلدنرماق کبی (بغدا ی وباشقه ده
 هم شول طریقه در جنس لری بر بولغان نرسه ده بس بر کمسه صاچماغه) مثلا اون پوط
 آرش ویرسه یانکا آرشدن ۱۵ یا ۱۴ یا که کوبمی بولسه ده آرتق وپرورسن دیور
 ربا بولور آرتوغی واصل مال بارچه سی یعنی (مثلا اون پوط آرش نی ۱۲ یا که ۱۳
 پوط قیلوب وپرورسن دیسه شول روشقه قیلوب بیرسه ۱۲ یا که ۱۳ پوط بارچه سی
 حرام بولور * (اگر اون پوط آرشنی سکوز پوط بغدا ی غه آلدنر حاضری قیلوب
 کوتارکانسیه کا قیلما ینچه بونسی ربا بولماس چونکه جنسده باشقه در * (اگر اون پوط
 بغدا ی یا که آریه یا که طاری نی) (مثلا ۱۵ پوط آرش یا که بورچاق غه
 نسبه قیلوب کوتاچک کا ویرسه بیش پوطی هنوز ربا دور بونی ربا نسبه دیور لر
 (ودخی اون مثقال آلتون تنکه نی مثلا اون بر مثقال آلتون غه صاتسه آلدنر
 کوبمی بولسه ده ربا بولور * (اگر مثلا اون مثقال آلتون تنکه نی مثلا ۱۵ مثقال کیش
 تنکا کا نقد قیلوب صاتسه آلدنر ربا بولماس جنس باشقه لق اوچون (ایلی آرشین
 سیتسه نی اون تنکه کا آلدنر ربا توکلدر بیع اسمنک در چای وشکرده هم حکم اوشبودر
 ودخی مثلا ۴۰ قداق بغدا ی یا که اون نی مثلا ۳ تنکه کا صانماق آلدنر ربا دکلدر
 بیع اسمنک در چونکه بونلر جنسده باشقه در (هر کم بر آدم کا قرض آنچه ویرسه مثلا
 ۵۰ تنکه اما بو آنچه نی منکا تابشرغان وقتنکده ۵۳ یا که ۵۵ تنکه قیلوب یا که هر
 تنکه باشنه ۵ تین یا که ۳ تین فائده وپرورسون دیسه درست توکلدر ۵۰ تنکه دن
 آرتقانی کوبمی بولسه ده ربا در) فائده) معاصرون عالم ننگ (کتاب المعاملات) نام
 رساله سنده ربا مسئله لرینی اوز تلمز ایله آچق بیان قیلنمشدر هر کم مطالعه قیلسه

۲ استراخان

اوقسه كوپ فايده آسه كرك الله موفق ايلسون ﴿ فائذ ﴾ دار الحرب ده مؤمن برله
 غير مؤمن آراسنده ر بادرس ت (امادار الاسلام ده درست توكل ديوكتب التقه ده بيان قيلنمشدر
) اما ايكي مسلم آراسنده دار الحرب دن باشقه ده هيچ فايده درست توكل در (بعض اغنياء ننگ
 بيت المالدان وديعه مال لري اوچون آلمش فائذ مال لري واستراخه ۲ مالى دار دار معهوده
 بولماقغه مبنى بولسه كرك فافهم (تنبيه لازم الاصغاء) بيك بلكل ربا ده حيله قيلماق
 (نتاك بو عاده بعض مملكتلرده شايعدر) حضرت امام مالك و حضرت امام احمد رحمهما
 الله تعالى ننگ قاشلرنده درست توكل حرامدر (بعض علماء اپتمشلكم حيله برله ربا
 آشاغوچى لر قيامت كونده اتلر تونكغزلر صورتنده بولوب قوبارلمش بولولر *
) (نتاك اصحاب السبت يعنى يهودلر الله تعالى آنلرني شنبه كون بالق توتماقن منع
 قيلغان صورتكده آنلر حيله ايله بالقلرني توتقانلق لري اوچون تونكغز و ميمون صورتينه
 كرتوب بعد هلاك قيلمشدر بوننگ قصه سى تفسيرلرده بيان قيلنمشدر (قصه بيانى)
 بو روشقه در الله تعالى يهودلر كا شنبه كونده فقط عمل و طاعت ايله شغل لنمك ني واجب
 و بالق توتماغه حرام قيلمشدر يهودلر قريه سى ننگ ياننداغى دربا ده صوده شنبه كون
 بالقلر بيك كوپ بولوب باشقه كونلرده عو اوستنه ظاهر بولماش لر صنكره يهودلر
 حيله قيلمشلكم دريا ياننه بر كول قازوب كولكا توزاق قويوب شول كولكا بالقلرني
 شنبه كون قاوالب كرتوب كوله قالمش بالقلرني يكشنبه كون صودان آلوب آشامشدر
 وهم صاتماغه باشلامشدر بوننگ بعدنك الله تعالى حيله قيلول امرينه مخالفه قيلغانلرني
 اوچون يهودلرني ميمون و تونكغز صورتنه آورلر روب اوچ كون آدم لركا عبرت اوچون
 كورنوب يركان لري صورتكده هلاك و خراب بولمشلردر (جامع الحروف ايتنه در بعض
 علماء دن ايشد كمزدر حيله ايله ربا آشاغوچى لرنى الله تعالى قيامنده شيشه اچينه قويوب
 شيشه ني ياندرر ايرمش والله اعلم هل لهذا الكلام اصل *

﴿ التنبيه الثلاثون ﴾

(كفر حكى والفاظ كفرن صاقلانمق ننگ لزومى بياننده)

بيك بلكل كم تل آفتى ننگ بيك الوغ و يامانى معاذ الله دين دن چقماغه سبب اولغوچى
 سوزلرني سويلامك در لفظ كفر و ايمان دين ني خراب قيلور (لفظ كفرننگ مثالى نماز
 اوقماتى فرض توكل ديمك ياكه نماز اوقماتى اوچون طهارت فرض توكل ديمك ياكه روزه
 فرض توكل ديمك ياكه شرطى تابولغان بايغه هج فرض توكل ديمك ياكه من شريعت حكمينه راضى
 توكل شريعتك بارمايمن ديمك ياكه علم اويرانمك فرض توكل ديمك ياكه پيغمبرلرني عيب لب
 كيمستوب سوز سويلامك اوشبوننگ كبرى سوزلر لفظ كفردر (كفر فعل ايلان هم بولور مثلا
 آدم كايا كه صورت كاسچين قيلماق زنار باغلاماق مسخره قيلول قرآن ياكه شريعت كتابلرني اوستنه

اولترماق یا که آلوب طاشلاماق تحقیق قیلوب نجس اورنغه قویماق شابقه کیمک
 یا که بر عالم فی علمی او چون اورماق صوقمات و سوکمک کبی لر (بلکل کم کفر سوزنی اویناب
 کولوب سویلامک و دخی هزل قیلوب اویناب کولوب صورت و پوتنغه سیمک قیلماق
 یا که زنا باغلاماق یا که اویناب کولوب طهارت سز نماز اوقمات یا که بو اشلورنی
 کشی لرنی کولدرماک او چون قیلماق کفر در دیمشلو کفر اشنده چن و او یون برابر در
 (دورت توری نرسه ده هزل قیلوب اویناب ایتسه سویلاسه ده شرع شریفی قاشنده چندان
 ایتکان حکمی بولور (اول نرسه لر (هزل قیلوب لفظ کفرنی سویلامک (کفر فعلی فی قیلماق
 (ودخی هزل قیلوب اویناب خاتونینغه سن طلاق دیوب یا که سن منکا حرام دیوب نکاحندان
 چقارماق (ودخی هزل اویناب کولوب آنط ایتمک (ودخی هزل اویناب قلینه
 (انت هر) یعنی ازاد سن اختیارلی سن دیوب ملکندان چقارماق (وبر روایتده
 هزل اویناب نکاح قیلماق مثلا قز الماق یا که بیرمک اوشبو بیش توری
 نرسه کا هزل قیلوب حقیقه معنی لرنی اراده قیلما یا نچه ایتسه ده چنلاب ایتمش حکمی
 اجراء قیلنور کتب اصول الفقهده تفصیلا بیان قیلنمشور (رسول الله صلی الله علیه وسلم
 ایتمشلرکم (ثلث جد هزلهن جد النکاح والطلاق والیمین) بعض روایتده طلاق
 اورنینه عتاق کلمشدر معنی شریفی اوج توری نرسه ننگ چینی ده چندور هزل قیلوب
 حقیقه معنی سی اراده قیلمای اویناب ایتسه ده چندر اول نرسه لر نکاح طلاق و آنط
 ایتمک یا که قل آزاد ایتمک رسول الله صلی الله علیه وسلم ینه ایتمشلرکم (من لعب
 بطلاق او عتاق فهو کما قال) معنی شریفی برکم طلاق عتاق لفظینی جماعتنه و قلینه
 اویناب ایتسه ده طلاق واقع بولور و قلی آزاد بولور (بس قاضی قاشنده براو ایتسه
 کم من بو سوزلرنی چنلاب ایتکان ایدم بلکه هزل گنه ایتکان ایدم دیسه قاضی آننگ
 سوزینی ایشتماز چنلاب ایتکان قیلوب حکم شرعینی قیلور * برکمه کفر سوز سویلاسه
 لکن نادانلقدان اول سوز کفر سوز دیوب بلمسه بو تقدیرده بعض علما کافر اولماز
 جهل عذر دیسه لرده علمآننگ کوبرا کی کافر بولور دیمشدر چونکه جهل عذر توکل دیمشدر
 اوقمات بلمک دین حکملرین اویرانمک هر کم کالاندر دیمشدر (بیک بلکل کم اگر بر
 مؤمن کفر لفظی فی سویلاسه دخی شول سوزده کفر لفظی اولما و احتمالی هم بولسه ممکن

یعین بیبل تل ترور مار گزنده ۲۵ * حذر لک ۳ بول گزنده بولسه سنده
 آغز ننگ اچیده تل بر یلاندر * بلنگ تیبر اتدی چاقماق دین گمان در
 بلوب سوزله سوزنکنی بولسه اول راست * دیمه گر قبح در اوشبونی بی خواست
 قولیکدین کیسه بول البتة خاموش * نصیحت در سوزم قیلمه فراموش
 تلین تارتارم کشی ترسنده ۵ بولسه * بلب سوزلر مسلمان بنده بولسه
 یقلدی کوب کشی تل تایغانیدین * پشیمان بولدی صنکره آیفغانیدین

۱ تشلاکوجی بلان
 ۲ سنه بلان بولسه بیک صافلان
 ۳ یعنی سویلامس
 ۴ یعنی اللهدن فورنسه

قدر کفرکا عمل قیلماسه تیوشدر چونکه علماً رهمهم الله تعالی دیمشلرکم بر کمسنه ننگ سوزنده کفر لفظینه حمل قیلوردای ۹۹ احتمال بولوب بر احتمالیینه قاراغانده کفرنی احتمال توتماسه قاضی ومفتی اوزرینه لازمه رکه شول کوب احتمال کالتفات و اعتبار قیلمای اسلامینه دلالت قیلغوجی بر احتمالی آلوب اول آدمنی کفردن خلاص قیلنور دیمشدر (چونکه بر مؤمننی کفردن صاقلاماق مؤمن بولماغان اون کشنی اسلامه کلترمکن آرتوقدر دیمشدر * ای عزیز مؤمن آدم ننگ سوزنده احتمال کفر اولماق ایله زنه اول آدمکا کافر دیو حکم قیلماغل کفر ایلان حکم بیگ الوغ حکمدر (رسول الله صلی الله علیه وسلم ایتمشدرکم بر کمسنه بر آدمکا کافر دیوب ایتمسه اول آدم واقعه کافر بولسه العیاذ بالله ایتمکوجی کشنی اوزی کافر بولور (من قال لاخیه المسلم یا کافر فقد بأبه احدهما)

دیمشدر (رسول الله ینه ایتمشدرکم (کفوا عن اهل لا اله الا الله لا تکفروهم فمن کفراهل لا اله الا الله فهو الی الکفر اقرب) معنی شریفی لا اله الا الله دیو ایمان و اعتقاد قیلغوجی ایدن طیبیلونکن آنلرنی کافر دیوب ایتمانکن بس هرکم لا اله الا الله اهلینی کافر قیلسه اول آدم اوزی کفرکا یقین بولور (کفر لفظندن بیگ صاقلاماق لازمه (آدم آز سویلاسه لهو ولعب فایله سز سفسطه بیهوده سوزلرنی سویلاماسه علماعه قاتوشسه علماً صحبتنده بولسه او قماغه کوچی بیتکان کتابلرنی اوقسه کفردن صاقلاماغه سبب بولغوجی دعالرنی تکرار قیلسه انشاء الله کفر لفظلرنی تلیکا کلنور ماکدین محفوظ ومصون بولور (کوب الفاظ کفرنی امام برکوی حضرتلری ترکی وصیه رساله سنده بیان قیلمشدر شول رساله دن فائده لئسه لر کوب نرسه حاصل قیلورلر (کتب فتاوی ده ینه تفصیل ایله هر نوع سنده ان بیان قیلنمشدر * بیگ بلکل کم کفرننگ حکمی بودر اگر هرکم کفر سوز سویلاسه اول کشنی ننگ کفر لکندن اول اسلام وقتنداغی جمیع عباداتی نماز روزه حج و زکوة و بوندان باشقه لر نیند ایگنه عمل بولسه ده بار چه سی ننگ نوابی یوغالور بساطل بولور (ودخی ایرلی خاتونلی کشی بولسه آرا لرنده نکاح لری بوزلور کفر سوزی کرک ایردن کرک خاتوندان صادر بولسون (لفظ کفرنی اگر اوچ مرتبه ایتمکان بولسه ایمان یانکار تقان صونکنده هم تجدید نکاح قیلنور اما طلاق اغنی کبی تحلیل لازم بولماس امام ابیحنیفه و امام ابویوسف قولنه بناء (لفظ کفر ایردن اوچ مرتبه صادر بولسه امام محمد فاشنده ۳ طلاق حکمنده بولوب تحلیل لازم بولور کفر سوز اگر خاتون دان صادر بولسه توبه صونکنده اولسکی ایرینه و اراماغه کوچلانور

بوتلدین نیچه ننگ قسانی توکلدی * بوتلدین نیچه ننگ چسانی اوزلیدی
 بوتلدین کوب ولایت بولدی ویران * نیچه لر بولدی لر یر برله یکسان
 بوتلدین نیچه مؤمن بولدی کافر * بوتلدین نیچه لر بولدی مسافر
 بوتلدین راست اشلر توشدی چبکا * ایمان تلدین کشی یتماس طلبکا

اگر بر کمسنه دیندن چمنه آنکا اولغوجی حکم لر بیان

اگر بارمایمن دیسه) (کفر سوز اگر ایردان صادر بولسه آرالرنده نکاح بوزلوب
 خاتون یانکادان اولسکی ایرینه وارماغه اختیارلی بولور اولسکی ایرنکا بارغل دیوب
 کوچلانماز (کفر سوز صادر بولغان صونکنده ایمان ونکاح یانکارتمازدان اول بوبرسینه
 یقین لقی قیلشسه لر زنا بولور اگر بالا بولسه زنادان توغمش بولور (ودخی لفظ کفرنی
 سویلا کوچی کشی ننگ تجدید ایمان قیلماسدان اول بوغاز لاغان حیوانی مردار بولور
 ایتی نی آشاماقی درست بولماس (ودخی لفظ کفرنی سویلا کوچی کشی ننگ قیلمش
 نماز و باشقه عمل لری اصلا مقبول بولماس ایمان یوقلغندان (اگر اولده هج قیلمش
 آدمدان کفر سوز صادر بولسه ایمان یانکغارتقان صونکنده یانکادن هج قیلماق فرض
 و واجب بولور اگر هج قیلماغه کوچی بیسه (چونکه کفر سویلامک ایله اولسکی عمل لری
 باطل بولمش بولور (مرتد بولودان اول قیلمش نماز و روزه و زکوت لری نی توبه صونکنده
 قضا واجب بولماس (ودخی لفظ کفرنی سویلا کوچی کشینی کفرندان قایتماغه توبه
 قیلماقه کوچلانمش بولور (اگر ایتمش لفظ کفرندین طانسه آنداق سوزنی ایتکاتم
 سویلا کاتم یوق دیسه طانماقی توبه بولور دیمش لر (اگر توبه قیلماسه هنوز شول
 کفر سوزنده توره اول کشی نی قتل (اولترمک) حلال بلکه واجب بولور (بعد مسلمان لر
 قبرینه کوملماز بلکه ات کبی بر چوقرغه کوملور (تجدید ایمان قیلماق قتل قیلنسه
 نعوذ بالله تموغده منک کوعذ ابد بولور (لفظ کفرنی سویلا کوچی کشینک ایمان تجدید
 قیلماقی یعنی یانکارتماقی فقط اشهد ان لا اله الا الله و اشهد ان محمدا عبده و رسوله دیوب
 ایتماک ایلان کنه بولماز نیندای سوز سبیلی دیندن چقش بولسه بلکه شول سوزندان
 توبه لازم بولور مثلا بر کسه من شریعت حکمینہ راضی توکل من دیو لفظ کفر سویلامش
 بولسه شول سوزندان توبه قیلوب قایتوب شریعت حکمینہ راضی بولدوم شرع شریفنگ
 بارچه حکم لرینه اشاندوم بارچه حکم لرینی قبول قیلدوم دیماکی توبه بولور (یا که
 بر کسه نماز فرض توکل دیسه اوشبو سوزندان توبه قیلوب نماز فرض دیواقراری
 توبه بولور (طریقه محمدیه) وغیر کتب شرعیه ده اوشبو طریقه بیان قیلنمشدور (بس
 بارچه مؤمن ایر و مؤمنه خاتون غه تیوشد ر کم ایرته و کچه لرده اوشبو مبارک دعانی اوقیه
 (اللهم انی اعوذ بک من ان اشرك بک شیئا و انا اعلم واستغفرک لما لا اعلم انک انت

۲ آدملرنی هلاک قیلشوی نرسه
 ۳ دنیانی کوبد کوچی

اگر دنیاده بولسنک بی زبان بول * زبان کورهای بلالردین امان بول
 بو تلنی بیل آغزده زهر م قتال * نه کیلسه زهردر بلمه آنی بال
 ایمان لارننگ سوزیدور زهر قاتل * ایشتسنکز قیلور اول سزنی باطل
 ایمان لردین چقار بلسنک ایمان سوز * توکلور آغزیدین نار جهان ۳ سوز
 رسول الله دن قیلدیلسر سوالی * نه دیندر بنده ننگ تابماق کمالی

(علام الغیوب) رسول الله صلی الله علیه و سلم ان روایت قیلنمشدور هر کم اوشبو دعانی
 او قماغه دایچه چیلقی قیلسه الله تعالی اول کشی ننگ تلینی کفر سوز سویلاما کدین
 صاقلار **فائده** بر کسه مثلا بر یلدا ن یا که بر آیدان صونک العیاد بالله
 دین الاسلامین چقماقنی نیت و قصد قیلسه نیت قیلمش زمان و وقتندوق دیندان چقار
 کافر اولور بس بارچه وقتده اسلام دیننده ثابت بولماقنی الله تعالی دن صوراب یورمک لازم
 و دخی اوشبو مبارک دعانی یعنی رسول علیه السلام دعاسینی اوقوب یورمک تیوشدور
 (اللهم یا مقلب القلوب ثبت قلبی علی دینک) یا که (علی دین الاسلام) دیوب ایمان
 و اسلامین آیرلماقدان بیک قورقماق لازم دور ایمان و اسلام دولتندان و نعمتندان
 الوغ دولت و نعمت یوقدر چونکه بو دولت تموغک منکگو قالماسقه و اوچماخک منکگو قالماسقه
 سبب بولغوجی دولت دور (بس اوشبو الوغ دولتکا ایرشکان لک کا یعنی مؤمن و مسلمان
 بولغان لغغه الله تعالی کا بیک الوغ شکر و حمد لر قیلماق بارچه مزغه لازم و واجب دور
 (اوشبو الوغ دولتکا ایرشکان لک ننگ شکر شولکه الله تعالی مرام قیلغان و طیفغان
 نرسه لر دان صاقلانماق و طیولماق و فرض واجب قیلغان نرسه لر نی اوتامک ایلان دور
 دیمش لر (نعمتکا شکر قیلماق نیندای کنه نعمت بولسه ده نعمت ننگ دایم بولوب تورماقینه
 و شول نعمتدان آیرلماق لغغه سبب دور دیمش لر (بیک بلکل هر کون ایمان یا نکارتماق
 مستحب دور کونکلر آقاروب الله تعالی ننگ عمل و طاعاتنه محبتی ننگ زیاده لکینه
 و اعتقادنی ننگ تازلقینه سبب دور رسول الله صلی الله علیه و سلم دن صورامش لر کم فی روتجه
 تجدید ایمان قیلایق دیو بعد رسول علیه السلام ایتمش لر کم (اکثروا من قول لا اله
 الا الله) یعنی اوشبو کلمه طیبه نی کوب ایتمش لر دیمش لر ایمان کیفینینی شرح وصیه البرکوی
 جوهره بهیه ده بو طریقه بیان قیله در یارب اکر بندن فرضا (مثلا) کفر صادر اولد یسه ایمان
 اصلا شبههم یوق و بندن کفر صادر اولدغینه شکم یوقدر (توبه ایتمد دین اسلامه کردیم)
 ابد ادا دایم دین اسلامه قرار ایتماکا قصد ایلیم (حضرت محمد سید المرسلین علیه
 الصلوة و السلام سننگ جانینکندن هر نه کتور دیسه اناندم اشاندم و مقدر الله تعالی کا
 والله تعالی دن هر کلان نرسه کا الله تعالی ننگ مرادی اوزره اناندم و مقدر و پیغمبر لرینه
 و پیغمبر لر دن کلان هر نرسه کا پیغمبر لر ننگ مرادی اوزره اناندم اشاندم و مقدر و پیغمبر لرینه
 (جوهره بهیه اهدیه فی شرح الرصیة المحمدیه) ینه ایته در بعض اهل معرفت بیورمش لر که

اشاره تلکا قیلدی اول نیکو حال * کمال بنده تلدین در بلرب آل
 ینه سوردی که خوف ایتمک نه دن در * دیکل منکا سنکا عرض همین در
 اشارت ینه تلکا قیلدی اول حال * کیتار تلدین کشی ننگ باشی هم مال
 یتر تلدین عرض صاقله تلنک فی * امان بولسون دیسک جان دلستکنی

ایمان سز کتما کاسب سکز دور (اعتقاده بدعت) حب دنیا (یعنی دنیائی سویمک آنکا کوکل قویماق) وحب جاه (یعنی مرتبهکا ایرشماکنی سویماک شول روشچه که حب جاه) غالب اولوب شهواته تابع اولماق (عباداللهغه ظلم ایتمک (نعمت اسلام اوزرینه شکرى ترك ایتمک (یعنی شکر قیلماز سزلق) اسلام زوالندن (کیتماکنندن) قورقماق (بیش وقت نمازی ترك ایتمک) (یعنی قویماق) (ربایمک (حق تعالی ننگ ولی و صالح (یعنی علما و تقوی) قل لرینه عداوت ایتمک (یعنی آنلرننگ ضررینه یوروب آنلره قایغو ایرشدرمک) (ایمدی علم حالنی) (یعنی هرکما بلمک واجب بولغوچی علمنی) ترك ایتمک (یعنی اوبرانماسک) و دینی نی قایرماق (یعنی دین قایغوسنک بولما نیچه التفات سز یورمک) ولسانی نی (تلینی) فحشیات دن (اشکی ویا مان سوزلردن حفظ ایتمامک) (صاقلاماز سزلق) بونلرهم سبب اولور کتاب مذکور دن نقل تمام اولدی (ودخی هادی المرید الی طرق الاسانیه کتابنک ایمان سز کتماکا سبب بولغوچی گناهلردن صقال سز ایربالاغه و خاتونلرغه شهوة ایلان قاراقنی سبدر دیویبان قیلمشدر نعوذ بالله من سوء الخاتمة (کفر حقنک معین الدین نام رساله چه مزده بر آرز یازلوب ایدی آنکا التفات ایتمه لرینی التماس ایدامز * فائده * ایها الاخ العزیز صاحب العقل والتمیز الله تعالی کا حمد و شکر قیلماق مز لازم و واجب ورکه الحمد لله رب العلمین الله تعالی بار چه مزنی اسلام دیننک قیلوب اوزی ننگ حبیبی افضل الانبیاء والمرسلین شفیع المنینین فی یوم الدین محمد المصطفی صلی علیه وسلم ننگ امتننک ایلادی ودخی سلامت و عافیت لک وانواع نعمتدان کینک رزقلر احسان قیلدی (ثم الحمد لله که دین مزنی حفظ واقامة و شرع شریف مزنی اجراً وادامة اوچون الوغ دولت صامبی اهالی رعیه ننگ جمیعسینه عداله نیتنک اولغوچی غازی و غیور پادشاهمز حضرت مز ننگ کونکل لرینه الله تعالی مرصمت و شفقت صالدی مهربانلو پادشاهمز حضرت ودخی مهابت وکیاستلوار کان دولت ووزراسی طرفندن دین و دنیا مز خصوص لرینه مضایقه (وطارلق) قیلماق یوقدر (الحمد لله رخصت همایونلری بویچه الله تعالی کا عبادت قیلماق ودعاً ایلاب حاجت لر مزنی تلامک اوچون مسجد لر و دین علم مزنی اوبرانماک اوچون مدرسه لر بنا قیلماز طلاق و نکاح و قسمة مال علی الورثة ۲ حقنک و شریعت مز ننگ بوندان باشقه احکامینی اجراً قیلماغه هم اختیار لیمز (مسجد وغیر اورنلرده مؤمن لر نی پادشاه مزه اطاعت و انقیادلو بولماق خصوصنده والله تعالی ننگ امر لرین توتماق و مناهیندن طیولماق حقنک وعظ و نصیحت لر قیلماغه

کتاب
تاریخ
شریعت
ازت لراک مال بولمک ده

خطا هر عضو دین بسکل کیلور کم * کیلور کوب تلدین ای فرزند آدم
خطاسی کوب تلنکدین بول خبردار * بوتلکدین بولدی بی سر نجه سردار ۲
تلنکنی صاقلاغل دولت کورورسن * تل اوزون بنک بولسنک لت بیبرسن
تلنک نی صاقلا غمت دین قوتلنک * وکر نه کوب بلارکا توتلنک

الحمد لله پادشاه عالیجاه حضرت مزدن مساعده اولغانلقدن اختیاری مز دین مزده
 نبات واستقامت دن هیچ مانع وقامع یوقدر استقامت ده مساهله قیلنسه اوزمز
 تصور واجتهاده فتورلکمزدن در (الحمد لله کوب عصر وزماندن بیبرلی بزرنک دین
 اهالیندن هیچ کم پادشاه بلند جاه حضرت مزده قصه سو قیلوب اظهار سرکش
 لك قیلغان ذات یوقدر بلکه بارچه سی خدمتلرنده نبات وفرمایشلرنده انقیاد
 کوسنرماکه درلر (ولهدا هر زمانده بارچه اهالی اسلام پادشاه حضرت مزرنک دینمز
 ودنیامز خصوصینه مشفق ومهربان لو بولماق لرینه رجا وآرزولری ۲ دائمی در * (بس
 بزورکا الله تعالی دنیاده شول قدر الوغ تفضل لر قیلوب تربیه قیلغانی شکرانه سینه
 گناه لرمزدن یغلای یغلای توبه واستغفار ایلاب همیشه اوزمزه وغیرلرکا جبر وظلمدن
 براق وبارچه آدم وهیوان غه شفقت ومرممتلی اولوب الله تعالی ننگ عملنده مشغول
 بولماقمز لازم وواجبدر (اگر شوشی روشچه بولساق الله تعالی دین ودنیامزنی معور
 وآفات وضردن همجور ایلاب حفظ وهمایندنه قیلماقی الوغ امیددر (ان احسنتم
 احسنتم لانفسکم وان اساتم فلها) فائده بعض قلیل الفکر وناقص العقل آدملر
 آراسنده شایع درکم ایتورلر بزور آرتده قالدوق دیو سویلاب گویا حسرت چکرلر
 اول آدملرننگ بوسوزلری جهالتلرندن ناشی ۳ بولغوجی سوزدر آنلرننگ بوسوزلرندن
 مقصودلری اهل الاسلام ننگ اکثرنده ۴ اولمامش مله اجنبیهده اولمش بعض هنر وصنعه
 دنیوی نی ایتورلر ایرمش (بو سوزلری معنی سز الوغ خطالی سوزدر چونکه الحمد لله
 الله تبارک وتعالی حضرتلری بزورنی اسلام دیننده قیلمشدر طهارت مکان وطهاره
 ثوب وطهاره بنن ایله عبادت قیلغوجی بندلرن دین ایلامشدر بارچه هنر ونعمتلر دین
 آلدیه اعتبار وقدرلو اولغوجی دولت اسلام دولتی در الله تعالی بزورکا دین اسلامده
 اولماقنی وآنده استقامتنی ودخی حقوق معاش واسلامنی حفظ اوچون کسب قیلماقنی
 واجب قیلمشدر حلال اولغوجی نیند ایون کسب بولسهده (الله تعالی خاص برکسبنی
 مثلا پاپور یاصاماقنی یا که صموار قومغان اشلاماکنی یا اویق بیلاماکنی وبونلردن
 غیر خاص هنرلرنی بندلرینه واجب قیلمامشدر (اهل الاسلام دن هیچ کم کسب وهنردن
 محروم وعاجز دکل لردر الحمد لله اهل الاسلام کسب قیلورلر (بعضی زراعتچی ۵ بعضی

(۱) بیان نین
 (۲) یعنی امیدلر
 (۳) یعنی نادان لوق لرندن در
 (۴) کوبراکنده
 (۵) ایگون ایلوچی

مسلمان اوغلیده بولسه سچوک تل * آلوب کیلسه بولور برقل ایلان فیل
 سچوک لفظی بیلان مور خرد مند * سالور زور اژدهاننگ آغزیغه بند
 سچوک تل بولسه قایسی مخرمغه * سالور کوک اکی نی زیر قدم غه
 سچوک تل در عجب کنج معظم * عطا قیلغان بیلان هیچ بولماغای کم
 دیمه هرئی که بولسه بی منعانی * اگر تل زهره لك بولسه تل آنی

ساعتچی (بعضسی کوش و چیتوکچی) (بعضسی بزاز (چت فروش ۲) بعضسی چایچی) (بعضسی اون و مای ایلان سودا قیلورلر) (وبعضسی قول هنری ایلان هر تورلی اشلی اشرلر بوندان باشقه کوب هنرلر بلورلر) (وبعضلری کارخانه لی (فابریکانشیک) (وبعضلری ننگ صابون کارخانه سی) (الحاصل هر تورلی الوغ کسب و هنر ایلان شغل قیلورلر) (اهل اسلام دن هم الوغ دولت کا صاحب بولغوچیلر مملکت ننگ هر طرفنه کوبدر ان الفضل بیدالله یوتیه من یشاء) (بس بعض کشیلرننگ بزله آرتنه قالدوق دیماک لری غایه خطا سوز اولوب عاقل لر کولاچک مقالدر بلکه بو سوزلری اوزلرینی خوار قیلماقلریدر ۳ (بیت) اکر بولمسه سنده سوزه یتمک * نه دولتدر سکوت ایتمک ایشتنمک

(بعض طائفه ننگ دنیا جهنمدین ترقی وانواع نعمت ایله تلفذ وترفه لرینه نظر قیلوب آنلرننگ نعمتلرینک مثلینی آرزو و تمنی قیلماق و کند و سنده آنلرده اولغوچی نعمت و راحت ننگ یوقلغنه راحتسز بولماسق مؤمن شاندن ایمسدر الله تعالی ایتسه در

(ولا تمدن عینیک الی ما تعنابه از واجانهم زهرة الحیوة الدنیا لفتنهم فیه و رزق ربک خیر و ابقی) معنی شریفی مؤمن لردن باشقه آدم لراک دنیا ننگ تورلی صنف نعمت و زینت لرفدن و یردکز نرسه کا عجب کا قالوب و اول نرسه لر نی کورکام کوروب قاراماغل آنلرغه اول نرسه لر نی و یردک فتنه اوچون آنلردنیا ده شول نرسه لراک مغرور بولوب (آلد انوب) یورلر بعد قیامتک عن ایباک گرفتار و مبتلا بولورلر (سننگ ربنک ننگ اوچماخده و یراچک نعمتلری * (یاکه دنیا ده هر کمنک کفایه قدر (یعنی ترک لکینه ینار قدر) حلال نعمت آنلرننگ نعمتدن ایزگو و بساقیدر آنلرغه و یرلش نعمت و دنیا راحتلری تیز زمانه فانی و نابود بولاچا قدر * (الله تعالی ننگ و یردکی نعمت لرینه شکرانه قیلماق رزق نه مقدار اولسه ده قناعت و صبر قیلماق مؤمنکا تیوش و لازم بولش حالدر *

❀ (التنبیه الحادی والثلاثون) ❀

(آغرقی بولغوچی آدمکا قرآن عظیم و ادعیه مائوره من الرسول الفخیم ایلان الله تعالی دن شفا استماک اسلام دن در * (ای عزیز بنده رسول الله صلی الله علیه و سلم ننگ حدیث شریفی (لایخلو المؤمن من علة وذلة وقلة) مفهومچه معنی شریفی مؤمن آدم آغرقدن گناهدن و فقیرلکدن خالی بولماس * (الله تعالی ننگ تقدیر و اراده سی ایلان (اگر بنده کا سلامتسز لک ایرشسه دینده صلابتلی اولماقندن در الله تعالی ننگ کلام شریفی

کلید کتج معنی کم زبان در * آنکا برنقطه کوب بولسه زیان در قیلور قتیغ تکلم اونک اهنک چب * سوزنک تیک لب کونکل بوز غاچه تیک لب اگر سوز جانه پیدا قیلماسه سوز * آنی سوز دیمه ای مجلس افروز

یا که رسول علیه السلام دعا لری ایلان شفا استمک * (الله تعالی ایتهدر (وننزل
من القرآن ما هو شفاء ورحمة للمؤمنین) معنی شریفی قرآن دن ایندرورمز ظاهرده
وباطنده بولغوچی آغرقلرغه شفا سی بولغوچی آیتنی * (وایندرورمز مؤمن لورکا رحمتنی
(ظاهرده بولغوچی آغرق آدم تننک بولغوچی هر تورلی آغرقلر کبی * (باطن ده
بولغوچی آغرق نادانلق وگناه آغرق لری کبی * (تننک بولغوچی آغرق لرغه شفا
بولماقی قرآنده مذکور بعض سورلر و شفا آیتلری ایلان اوشکورمک یا که شول آیتلرنی
یازوب اچمک ایلان بولور دیمشدر قرآن عظیم جهالت و معصیت آغرقینه شفا اولماقی
ظاهردر * (رسول الله صلی الله علیه وسلم ایتمشلرکه (من لم یتستش بالقرآن فلا
شفاه الله) معنی شریفی هر کم قرآن ایله شفا استماسه بس الله تعالی اول آدمکا شفا
ویرماس * (رسول الله صلی علیه وسلم ینه ایتمشلرکم (القرآن هو الدواء) معنی شریفی
قرآن (الله تعالی ننگ کلامی) تنده وقلیده (کونکله) بولغوچی آغریق لرغه دوا در هر کم
اعتقاد و اخلاصینی کامل قیلوب کلام شریف ایله آغرقغه دوا استماسه لاشک دوا بولاچا قدر
محدث والوغ علماء شول طریقه بیان قیلمشلردر * (رسول الله صلی علیه وسلم ینده
ایتمشلرکم (علیکم بالشفائین العسل والقرآن) معنی شریفی ننگ حاصلی سز لورکا لازم
بولسون بال وکلام ذوالجلال ایلان آغرقلرنگرغه شفا استماسک یعنی شریفی ایلکی تورلی
نرسه ایلان دوا قیلنکر دیمکدر بال هم عجیب شفا لی نعمتدر انشاء الله تیزدر کم
بیان قیلنور بال ننگ شفا بولماقی فی الله تعالی کلام شریفنده هم بیان قیلمشدر بال
کوب آغرقرغه شفا در کوب علماء شفالغنی فی تجریبه قیلوب کتاب لرغه یازمشلردر
فکر قیلغل بالننگ شفالغینی الله تعالی ورسول الله بیان قیلسه بس آنک شفا اولماقنده
شک و شبیه اولورمی * (رسول الله صلی الله علیه وسلم ینه ایتمشلرکم (خذ من القرآن
ما شئت لمن شئت) معنی شریفی قرآن عظیمدن تیلدکی فائده فی آغل تیلدکنک کم اوچون یعنی
آدمکا یا که حیوان غه نیند ای گنه خیرلی غرض اوچون اوقسانک مقصودنکا ایروشورسن
دیمکدر * (رسول علیه السلام ینه ایتمشلرکم (خیر الدواء القرآن) معنی شریفی
دارولرننگ ایندگوراسی قرآندر بس آغرقلرنگرزه قرآن ایلان دوا قیلنکر دیمکدر *
(بیک بلکل قرآن وکلام الله ایلان شفا استمک ننگ طریقی بودر مشایخ یا که تقوی علماء دن
یا طلبادن آغرقلی کشینی قرآن عظیم یا که رسول الله علیه الصلوة والسلام دان

اولومنی دایما یاننکده بلکل * آنک ایلکین گریبانکده بلکل
اجل تارتوب توربدریای بیلان اوق * یاشنور بر قاچار در مسانمز بسوق

صوفی الله البخاری رحمه الله ننگ اولم حقه اثری بیت لری

مأثور ومنقول دعائر ایلان اوشکورتمک ایلان بولور (یاکه برصاوت غه قرآن آیت لرندن یاکه ادعیه مأثوره لرندن زعفران یاکه قارا ایلان یازدروب اچمک یاکه مای و صو کبی نرسه لرکا اوشکور توب شونلر نی تن کا سورتماک یاکه اچمک ایلان بولور (یاکه آغزغان بیرکا قولنی قویوب مخصوص دعائر اوقماق ایلان بولور کیفیتنی بیان قیلنور (لکن قرآن عظیم و ادعیه مأثوره ایلان شفا و فائذ ننگ ایرشماکنده اخلاص کامل و اعتقاد تام ایله اولماق شرطور توبه و استغفار قیلوب تواضع و تضرع لقا ایلان بولماق لازم دور شوشی روچه بولغانده فائذ لری ایرشماکنه شک و شبهه یوقدور الله تعالی اینده دور (قل هو للذین آمنوا هدی و شفاء) معنی شریفی ای رسولم اینسکل اول قرآن مؤمن لرکا هدایت دور و دخی امراض جسمیه و قلبیه کا شفا در (اگر هر کم کا قرآن عظیم و ادعیه مأثوره لرندن شفا ظاهر بولمسه اعتقادنی ننگ ضعیف لکن دین و اخلاصی ننگ قاصر لکن دین دور (ای عزیز بنده فکر قیلغل او یلاغل کم یوقدان وار قیلغوچی و بر حکمت و مصاحت او چون آغزق و سرخا لاق و یوکوچی بعد سلامتک ایرشدر و چی جمیع اشیانک خالق ایباء و امانته قیلغوچی و جمیع حیوانغه رزق یدر کوچی و جمیع اشیاغه تلادکی روچه تصرفه قادر بولغوچی بر الله تعالی در (بس شوشی طریقه اعتقادنک نی کامل قیلوب اخلاص تام ایلان الله تعالی ننگ کلامی و ادعیه مأثوره ایلان شفا طلب قیلسانک انشاء الله شفاء و فائذ سی ایرشماکنده شبهه یوقدر * خصوصاً بو زمانده بعض آدملر قساوة قلب و هجته دنیا غالب بولغانلقد ان بر آدم کا صحت سزک کیلسه طیب غیر مسلم ایله شفا استماکنه درلر (مؤمن مسلمان آدمکا لازم در کم اولان کور طریق ایله قرآن و دعاه مأثور من حبیب الرحمن ایله شفا طلب قیلماق شول روچه شفا طلب قیلوبه اخلاص لرند ه قصور لاق یاکه باشقه بر سبب ایلان الله تعالی شفا نی خلق قیلماسه (ویرمهسه) مسلم طیب موجود ۲ اولغانده مریض آدمک صحت لکینه سبب اولماقیننی الله تعالی دن تضرع و انکسار لقا ایلان صور اب شونداق طیب ایله شفا طلب قیلنور (اگر آنداق طیب تابولمسه ضروره اولغانلقد ان طیب غیر مسلم ایله شفا طلب قیلماغه شرعاً رخصت وار در (رسول الله صلی الله علیه وسلم ایتمشدر کم) تد او و اعباد الله ما من داه الا وله دواء) معنی شریفی ای خدا ننگ قل لری آغزق لر نکره دوا قیلنکر هر بر آغزقه دوا بولغوچیدر * الامام الشعرائی رحمه الله لواقع الانوار کتابنده ایته در (وکان سیدی الشیخ عبد القادر الدشوطی رحمه الله تعالی یقول لا تطلبوا اللد او ی بالحکیم الا بعد ان لا یحصل لکم الشفاء بالرقیه و تعد مون الصبر و عنانک تحتاجون للمطیب ضروره لکن بشرط ان یکون من المسلمین لان للحکیم من خلافی الشفاء بتوجهه الی الله تعالی فی شفاء من ید اویه و لاهکن الیهودی و النصری الخ

مباده توبه قیلماکنین بو رزاق * اجل کیلسه ایتمارسن توبه سنز داع اولم ننگ ساقی سن پیشانده بل * لکن کنی دایما ایمانده ۳ بل

۲ تا بولغانده ۳ ایرننگنی اولم شربنن اچماک کسه قرینه تنکان دیوب بل

معنی سی عبد القادر الدشظوی است. کشی ولی الله ایتمشد ر کم طیب برله دوا قیلماقنی
 استامانکز مگر اوشکورک و یازوب آچورمک نبی دوا الرذن شفا ایرشمسه و آغرقلی آدم
 آغر قینه صبر قیله آلماسه بوتقدیرده ضروره طیبیکا محتاج بولورسن (آندآن دوا آلورسن)
 اول طیب مسلمانان اولماق شرطی ایلان چونکه طیب تنک الله تعالی کا تضرع قیلوب
 دوا قیله تورغان آدمکا دوا قیلغانده شفا ایرشماکنک (فی الجملة) سببیتی واردور مریض
 کشی تنک سلامت لکینی واسطه بولوب الله تعالی دن استار اماطیب غیر مسلمده مال
 بو طریقه توکلور الخ (جامع الحروف ایته در مسلمان طیب حادثی موجود اولماغانده
 ضروره اولغانلقدان طیب غیر مسلم کا شرع شریف بیورغان روشجه کورنسه شرعا
 درست لکی کتابلردن مفهوم بوله دور چونکه رسول الله علیه السلام (تداوا و اعباد الله)
 دیوب مطلق امر قیلمشور ﴿فائده﴾ قدیم الزماندین عرف و عادات در کم خسته آدملر
 کلوب تریلکه لرا آیات الشفاء یاز درق هم تعویذات یاز دروب شفا طلب ایلامک
 شائع و مشهوردر بو کبی امرلرده غایتده احتیاط در کاردر کوب کشی بو اشد بی پروا عمل
 قیلماق لری کورنماکنده در مثلاًغبی کمسنه لر تریلکه لری مایلانمش و کولانمش حاله
 کلتوروب یازماقنی اوتنورلر کا تب افندی کیفی ما اتفق بر قلم و قاره ایلان یازوب و بیورلر
 احتیاط اولدر که یانکا یا صالمش قامش قلم اولوب زعفران یا که کل صوی ایلان یازماقدر
 کاتب افندی طهارتلو حالنده قبله غه قارشو اورنغه اولطروب حضور قلب و خلوص
 اوزره یازغای لر بو دید کلمز آیات و دعوات تنک تاثیرنده شرط کبی امرلدر مساهله
 اولنمایب بو آداب رعایه اولنمق در کاردر (مذکور کتابک طیب مسلم ایله دوا قیلماق
 حقنده نفیس کلاملر تفصیل ایلان بیان قیلمشور (بیک بلکل کم آغرقلی آدم تنک حالی
 بیک آغر بولسه مثلاً مختصر یعنی جان ویرماکا یقین بولسه اول حالده طیب غیر مسلمنی
 کلتورماکنان صافلانماق لازمو بولسه اول حاله علماً و صالح کشیلردن حاضر بولوب
 مریضغه توبه و استغفار و کلمه الشهادة تلقین قیلغایلر یادینه کلتورکایلر (ای مؤمن
 کامل آغرقلی آدمکا دوا طلب قیلغانده سنة اوشبو طریقه دور کم اولا کلام الله و ادعیه
 مأثوره ایلان ذکر قیلنغان روشجه شفا استماکدور لکن اعتقاد و اخلاصنی کامل و تام
 قیلماق شرطی ایله اگر اوشبو مبارک کلاملردن شفا حاصل اولسه بو خصوصغه اعتقاد
 و اخلاصنک تنک قصورندان کیه چکندان دیوب بلکل بوسوزمنی بیان قیلنوب ایدی
 (بلکل کم لواحق انوار القدسیه کتابنک امام شعرانی رحمه الله ایته در اخذ علینا العهد العام

بعضی لواحق انوارده بعضی مسلمان برلماغان طیب (دوئتر) بیک بلکل کم

کوتاریدر قیلچ بزکا صالح ورغه * کشی بلماس قویارمی دم آلورغه
 بلورسن یوق بودنیاننک بقاسی * قدم قویغان یرنکدر یاریقاسی
 تعجب بوندین اوتماس یارلبنده * بنی آدم هنوز اوز مطلبنده

لا تفتنوا عدوی وعدوكم اولیاء تلغون الیهم بالوادة الایة ای عزیز مؤمن بوزنک تفسیر بنی عابدن اوبرانکل حالنک و حالنک بیلوب فاما انورسن منه (۳ یعنی تین) (۴ آرد) (۵ او قیلل) (۶ بوبرنق هم بوبرنق هم بوبرنق)

من رسول الله صلى الله عليه وسلم ان نبت اوى بذكر اسم الله تعالى عز وجل على موضع المرض والوجع ولاندعوا طمببا الا اذا لم يزل المرض بذكر اسم الله تعالى والعلة في عدم زوال المرض بذكر اسم الله ضعف عقيدة المسمى لله عز وجل فلو قوى يقينه لاهتز الجبل العظيم عند ذكره اسم الله تعالى كما وقع للفضيل بن عياض وسفيان الثوري حين طلعا جبل ثور وقال الفضيل ان من طاعة الله لعبه اذا اطاعه ان لو قال لهذا الجبل تحرك لتحرك فتحرك الجبل فقال له الفضيل اسكن لم ارد تحريكك انما ضربتك مثلا انتهى اى مسلم او شوبولرننك معنى سنى علماء دن اوبرانوب آنلر حرمتين بلکل. (اكر آيات قرآن وادعيه رسول الرحمن ايله الله تعالى شفاعطا قيلماسه طبيب مسلم ايلان دوا قيلنور (طبيب مسلم تابولماسه ضرورة اولغانلقدان نينداى طائفه دان اولسه ده مرخص دور (بلکل كم كلام الله ودعا مروى عن رسول الله ايلان شفا ايرشماكده بعض آدم لرننك اعتقاد و اخلاص لرى ننك ضعيف لسكى ننك علامتندان دركم الله تعالى ننك تقدير و اراده سى ايله بعض آدم لركا آغرق پيدا اولسه سلامت نزلك كيلسه كلام الله وادعيه رسول الله ايلان شفا استناماسدان اول طبيب غير مسلم كا كور فوب آنونك ايلان شفا استنرلر بعد اوج تورت سطر يازو اوچون [۲] تواضع وانكسارلق ايلان آنكا ۲ دينار (تنكه) يا ۳۵ يا ۵۰ دينار ياكه بوندان زياده صفه و بيرورلر (اكر بر مسلم دن كلام الله ياكه باشقه بر دعائى يازدروب آلسه لر ياكه بر نرسه كا اوشكور تسه لر ۲۰ ياكه ۳۰ ياكه ۵۰ فلوس و بيرورلر بوهم بيك نادردر بر درهم و بيركان لرى بيكرارك نادردر (و الحال كلام الله نى تعظيم قيلوب اظهار اخلاص و اعتقاد ايلاب بوندانق و قتلرده كلام الله دن شفاتا تاماق نيتى ايله سخاوتنى بيكرارك كوب قيلماق حقوق اسلامدان در (بس بعض آدم لرننك حالى اوشبور و شچه بولماق آيات و احاديث ايلان شفا بولماقده يقين و اعتقاد و اخلاص لرى ننك يوقلغينه شاهر عادل دور (بوسوزلردن مقصود مسلمان لرنى كلام الله غه محبت قيلماغه دلالت و آنونك بارچه خصال و خصروصنه اعتقادنى درست و كامل قيلماغه ارشاد دور (هېچ كم كا خفى دكلر كم بعض آدم كا جن دن آغرق حاصل بوله دور و بعض آدم كا فالج آغرقى پيدا بوله دور بعض آدم سحر ايلان مېتلا بوله در اوشبو آغرق لرغه طبيب لر دوا قيلماقدين عاجزلردور و الحال صاحب نفس مشايخ و علماء دين قرآن ايلان ياكه ادعيه مأثوره ايلان اوقوب اوشكوركان لرى بعدند صحتلك تابالر سلامت لانه لر تكرر بيان قيلندى كم آيات و احادث ادعيه ايله شفا طلب قيلغوجى غه اخلاص و اعتقادى ننك درست بولماق شرط عظيمدر (لواقح الانوارده بيان قيله در اوليا الله دن اولغوجى بر آدم اوزلمش قولنى تو كروكى ايلان يابشترور ايرمش صكره آدم لرننك قول لرى يابشوب صحتلانمشدور بر آدم قولى سلامت لانكافى بعدنده ولى كا اينمشدور كم الله رضالقى اوچون قول يابشترورنى اوپير اتسانه نينداى دعا اوقيسن ديوب

صور اغانی بعد ننگ ولی ایتمشدر کم بسم الله دیوب ایتمان بعد یابشترامن دیمشدور بوننگ
 صونکنک صور اغوچی کشی ایتمشدر کم او قغان دعانک بسم الله بولماس اول توکل دیکانی بعد ننگ
 (اخلاص واعتقادی ضعیف بولغانلقدان) یابشقان قولی توشوب اولسکی کبی بولمشدور
 (اخلاص یوقلقدان بوننگ کبی اولمش واقعه کتابلرده کوب ذکر قیلنه در بسلمه ننگ
 بعض خاصیت لرنند ادر کم **فائده** خزینة الاسرارده بیان قیله در (بسم الله الرحمن الرحیم فی)
 هر کم یوقلار وقتک یکر می بر مرتبه اوقسه شول کیچه شیطان رجیم دن آدم و جن شرنندان نرسه
 اوغر لاندن اوت دن ودخی کینت دن اولماکن امین بولور الله تعالی اول آدم دن بار چه
 بلا و آفتنی دفع قیلور (ودخی جن لشمش وصرع آوروی ایلان (یعنی اوزچیر) آغرقی ایلان
 آغرقوچی کشی ننگ قولاغینه بسله فی ۴۱ مرتبه اوقسه شول ساعتک عقلی کیلگای
 (ودخی هر تورلی آغرقغه و سحر لشمش کشیکا توناشدان یتنی کون یا ارتوق بسله فی
 یوز مرتبه اوقسه لر الله تعالی آغرقنی و سحرنی یبارکای (ودخی بسله فی یتمش مرتبه
 یازوب میت ننگ کفنینه قویسه لر الله تعالی شول میت فی قبر عذابندن صاقلای
 ودخی منکر و نکیرکا قبرده جواب ویرماکنی سهل آسان قیلغای بسله شریفی ننگ بوندان
 باشقه خاصیت لری فی خزینة الاسرار دن طلب قیلنور (اوشبو موضعه عامه مؤمنین کا قصد
 فائده قیلوب بعض ادعیه مأثوره و بعض سوره لر ننگ بعض خاصیت لری فی و بعض اشیاننگ
 خواصنی یازماق مناسب کورلدی (شیخان رحمهما الله روایت قیلمشدر کم صحابیدن عثمان
 عاص اوغلی رسول الله صلی الله علیه وسلمکا تننگ بولغوچی آغرقدان شکایت قیلمشدور
 بعد رسول الله علیه السلام ایتمشکم تننگدان آغرقلی اورنغه قولنک فی قویوب
 ۳ مرتبه **یا که** ۷ مرتبه (بسم الله) دیکل بعد (اعوذ بالله و قدرته من شر ما اجد
 واحاذر) و بر روایت سنده (اعوذ بعزة الله و قدرته من شر ما اجد واحاذر
 دیکل دیمشدر) بعد مذکور صحابی حضرت ایتمشدر کم رسول الله صلی الله علیه وسلم
 ایتکان روشقه قیلوم الله تعالی آغرقمنی یباردی سلامت لنم بوندان صوتکره ایو
 جماعت لریمه و باشقه آدم لرا همیشه رسول الله ایتکان روشقه قیلماغه امر قیلور بولوم
 (مذکور حضرت عثمان دن ابی دواد و ترمذی ننگ روایتنک حضرت عثمان ایتمشدر کم
 مذکا رسول الله صلی الله علیه وسلم کیلمش ایدی قریب ست که هلاک بولورلق منم
 آغرقم بار ایدی (بعد رسول علیه السلام ایتدی آغرتقان اورنکنی اونک قولنک
 ایلان یتنی مرتبه مسح قیلغل (سپاغل) و ایتکل (اعوذ بعزة الله و قدرته من شر ما اجد)
 (ودخی مرفوعا ترمذی روایت قیلمشدر کم رسول الله صلی الله علیه وسلم ایتمشدر کم بر آغرقدان
 شکایت قیلسانکز شول شکایت قیلغان اورنکنزغه قولنکنزنی قویوب (بسم الله اعوذ بعزة

الله و قدرته من شر ما اجد من وجهي هذا) ديگل بوننگ صوتکنده قولکنی کوتارکل ينه شول روشچه قيلغل ۳ ياکه ۵ يا ۷ مرتبه طاق قيلوب * (تفسير مدارك التنزيله حضرت خضر عليه السلام دن نقل قيلوب ايتهدر هر کم ننگ تننده بر يری آغرتسه آغرتقان اورنغه قولى ني قويسون صوتکده اوشبو آيت ني اوقسون) وبالحق انزلناه وبالحق نزل) * فائده * هر کم ننگ دابه سی (آط وصغرايمی حيواني خلسن لانسه ياکه اهل بيتندن براگوننگ خلقي بوزلسه رسول الله صلى الله عليه وسلم آنلرننگ قولاغينه آذان کلمه لرین اوقماغه امر قيلمشدر (احياء العلومده) شول طريقه بيان قيلهدر * (بلکل کم قرآن عظيم ننگ دين و دنيا اوچون خاصيتی (لا تعد ولا تحصى در ۲) ولكن بعض سوره وبعض آيات ننگ بعضيسنه نسبة خاصيتی کوبدور ديمشدر (رسول الله صلى الله عليه وسلم سورة الفاتحه حقه ايتمشدر کم (فاتحة الكتاب شفاء من كل داء) يعنى الحمد لله الخ سوره سی قلبده و قالبده يعنى تنده و کونکلده بولغوچی بارچه آغرقغه شفا و فائده ليدر * (شوننگ اوچون مشايخ کوبرا ک وقت سورة الفاتحه ني اوقوب اوشکورورلر و صاوتقه يازوب اچرورلر بو سوره حقه تورلی روشچه کوب شريف حديث وارد بولشدر (رسول الله صلى الله عليه وسلم ينه ايتمشدر کم (فاتحة الكتاب شفاء من كل شيء الا السام والسام الموت) معنى شريفى الحمد سوره سی بارچه نرسه کا يعنى آغرقغه شفا در مگر اولمگه شفا اولماز * (الحاصل نينداي گنه خير مقصود يغه ايرشماک اوچون کمال اخلاص و محبت و اعتقاد ايلان سورة الفاتحه ني اوقسه ياکه يازوب صافلاسه ياکه اچسه مقصود يغه و اصل بولور بو سوره ننگ خاصيتنى بيان قيلتسه اوز آلدينه بر کتاب اولسه کراک خواص القرآن ني بيان قيلغوچی کتاب لردان در التنظيم و کشف الاسرار و غيرهمان طلب قيلنور (کتاب الدر التنظيم في فضاء القرآن العظيم ده قرآن عظيم ننگ بارچه سوره سيننگ خاصيت لرینی آيروب آيروب بيان قيلمشدر * (ودخى سوره يس ني يازوب اچماکده خاصيت کوبدر (رسول الله صلى الله عليه وسلم ايتمشدر کم (من كتب يس ثم شربها دخل جوفه الف نور والف رحمة والف بركة والف دواء وخرج منه الف داء) ابونعيم عن ابن عمر معنى شريفى هر کم يس سوره سنی يازسه (حرف و کلمه لرینی کيمتدماينچه خط عثمانى برله صوتى قارانى يوتماي تورغان صاوتغه) بوننگ صوتکنده (شول سوره ني يغمور صوتى ايله اگر اول تابولسه آغم صوت ايله) اچسه (بتماهه بسم الله اوقوب الله تعالى دن قورق اخلاص و اعتقاد ايله ايکنچى بر آدمنى شريك قيلماينچه) اول آدم ننگ اچينه منک نور کرور و منک رحمة کرور و منک بركة کرور و منک دوا کرور (ودخى آننگ اچندن منک آغرت چقار * (راموز

بسم الله الرحمن الرحيم

الاحادیث شرحی لوامع العقول ده اوشبو طریقه تفسیر قیلمشدر * (سنوحات مکیده
 محمد حقى النازلى رحمه الله ذکر قيله در دیلمی حضرت علی رضی الله عنه دن تخریج قیلمشدر
 (رسول الله صلی الله علیه وسلم ایتمشدر یس سورہ سینی اوقنکز اول سورہ ده یکر می
 برکه واردر آچ آدم اوقسه طوق بولور (ککیمی یوق آدم اوقسه الله تعالی کبیم
 ویرور (جماعتسز آدم اوقسه الله تعالی جماعت نصیب قیلور (بر نرسه دن قور قوچی
 آدم اوقسه خوف دن امین بولور (حس انمش آدم اوقسه الله تعالی خلاصنی میسر قیلور (اگر
 مسافر آدم اوقسه سفرنده الله تعالی اشرینه یاردم ویرور (نرسه سی یوغالش آدم
 اوقسه نرسه سنی تابقای (جان ویرماکا حاضرلنمش آدم یاننده اوقسه آسان جان
 ویرکای (صوصاغان آدم اوقسه صوغه طوق بولغای (آغرقلی آدم اوقسه سلامت لنکای
 (یس سورہ سنی فیندایون مقصود اوچون اوقسه شول مقصودینه ایرشکای * نقل تمام
 بولدی * (سورہ یس ننگ بوندان غیر هم عجیب خاصیت لری واردر طالب در
 النظیم غه رجوع ایلاسون * (رسول الله صلی الله علیه وسلم ینه ایتمشدر کم (من قرأ
 یس فی صدر النهار قضیت هوا یجه رواه الدارمی) معنی شریفی هر کم یس شریفی
 کوندوز ننگ اولنده (یعنی ایرته برله) اوقسه آننگ حاجت اشری اوتالور *
 (ودعی الاتقان فی علوم القرآن ده ایتهدر رسول الله صلی الله علیه وسلم ایتمشدر کم
 (من وجد فی قلبه قسوة فلیککتب یس فی جام بماء ورد وزعفران ثم یشربه)
 معنی شریفی هر کم ننگ کونکنده قارالتی تابولسه (یس اول آدم یس سورہ سینی
 گل صووی وزعفران برله بر صاوتقه یسازسون سنکره اچسسون دیمشدر * رسول الله
 صلی الله علیه وسلم ینه ایتمشدر کم (من قرأ یس اذا اصبح لم یزل فی فرح حتی یمسی
 ومن قرأها اذا امسى لم یزل فی فرح حتی یصبح اخبرنا من جرب ذلك) معنی شریفی
 هر کم یس شریفی اوقسه ایرته برله اول آدم همیشه شادلقده بولور کچکا کرکاچه
 وهر کم اوقسه کچکا کرکان زمانه همیشه شادلقده بولور ایرته بولغاچه خبر بیردی منکا
 اوشبونی تجربیه قیلغان صناغان کشی (ودعی یس شریفی مختصر یعنی جان ویرماکا یقین
 اولمش کشی یاننده اوقماق جان ننگ ینکل چقماقینه سبدر دیو کتابلرده بیان قیلنده در
 (یس شریفی ننگ بوندان باشقه هم خاصیتلری کوبدر خواص السور و الآیات کتابندن
 کوروب فایده لنورلر) * (شرح الجامع الصغیر سراج المنیرده ایتهدور شفا و فائده سی تجربیه
 قیلنمش آیت لری اوشبودور آغرقلی آدمکا یازوب اچرتلور (ویشف صدور قوم مؤمنین
 وشفاء لها فی الصدور ینخرج من بطونها شراب محتک فی الوانه فیه شفاء للناس وینزل من
 القرآن ما هو شفاء ورحمة للمؤمنین واذا مرضت فهو یشفین قل هو اللذین آمنوا هدی وشفاء

شم یا که لامپی ایسی فی ایسفاتسه لر (یا که اوگز موکزی ایله بخور قیلسه لر (یا که طولغای توتوقچی خاتون ننگ قولاغینه قز بالا من بکر تحقیق من بالا تابدموم الی سن بالا تابمایسن دیو قچقرسه اوشبولر خاتون ننگ بالانی تیز توغدرماقنه سبب بولور دیو ذکر قیلهدر (ودغی عین الحیوة ده ایته در یومر قه قابغی فی بیک واق تویب صو ایلان اجلسه بالا تابماقنی بینکل قیلور (ودغی صدیق حسن فواب قنوجی رحمة الله بر تالیغنده ایته در تجربه قیلنمشدر کم حضرت امام مالک رحمة الله ننگ موطاء اسملی کتابی فی بالاغه تابماغه آغرفوچی خاتون ننگ (بطیننه) یعنی قورصاق اوستنه قویماق تابماقنی بینکل قیلور انشاء الله الکبیر المتعال وهوالذی یحول مخلوقاتنه من حال الی حال (فائده بعض خاتونلر بالالرینی وقتی یتوب تابماسدان توشورلر ایمش طب کتابلرنه توشماوکا سبب بولغوچی تدبیر ودوالر فی بیان قیلهدر ۲ مراسنده بولغوچی نرسه فی اچسه یا که خاتون غه بوتی کبی قیلوب بر یرینه باغلاسه (ودغی اولکان چایان ننگ باشینی چوپراک کاتروب خاتون غه باغلانسه (یا که لؤلؤ یعنی انیونی خاتون غه باغلانسه (یا که مرجان فی باغلانسه یا که صقر یعنی لاجین قوشی ننگ بارماق لرینی یوکلو خاتون غه باغلانسه آنا فارنده اولغوچی بالا وقتسز توشماز دیو طب کتابلرنه بیان قیلهدر والله تعالی اعلم (عادتده خاتون لر زینت اوچون انجو یا که مرجان فی تزوب بوینلرینه باغلارلر طب ایثوبینه بناء بالا توشماز اوچون هم فائده سی ایرشسه کراک لکن بو مذکور نرسه لر فی باغلاب حمل قیلوب یورمک یوکلو خاتونلر یانلرنندین آیرمایچه همیشه یانلرنده یورتمک تیوشدور (بیک بلکل کم بو ایتمش اشیاننک ذاتلرنده هیچ نرسه کا اثرلری یوقدر ولکن الله تعالی ننگ عادت جاری اولمشدر کم اگر اراده قیلسه (تلاسه) اوشبو نرسه لراک بر فائده فی خلق ایلر ننگ عادتی طریقه نجه اوتغه یاندرماقنی وقارغه طونکدرماقنی خلق ایلار اگر خلق ایلاماسه اوت یاندرماس وقار طونکدرماس ایدی همه اشیاء غه مؤثر بر الله تعالی در اوشبو طریقه اعتقاد قیلماق واجبدور (فائده خریده العجائب کتابنده ایته در خاتون یوکلو بولماق اوچون هده ننگ طرناق لرین یاندروب تویسوب خاتون غه اچرتلور اچکانی صونکنده ایری یقین لقی قیلغای انشاء الله یوکلو بولغای انتهی (کنزالمدفونده ایته در (فائده اگر یلان ننگ صول طرفداغی تشینی خاتون ننگ بوطنینه باغلانسه شول تش بوطنده بولغان مدتده خاتون یوکلو بولماز یعنی بالاغه قالماز (ذیل التذکره ده ایته در خاتون اگر بسوری بولینه بول قیلسه یوکلو بولماز (فائده سورة الحجرات فی یازوب اچسه خاتونلرننگ سوتی کوبیکای ودغی آنا فارنداغی بالا آفاتلردین صاقلانمش بولغای (ودغی سورة الحاقه فی یوکلو خاتون غه یازوب باغلانسه بالا آفة لر دین سلامت بولغای (فائده) (انی توکلت علی الله

لطایحه اسمی غومی مره دینلور خوش ایلسی صاقلدر آش سنکمان آدمکاریم یونالی آدم کا شفالیدر استعمال مقدار ی ربع درهمدر آغزده آقرنلاب ایزلور منه

رَبِّي وَرَبِّكُمْ) آیتنی (ان ربی علی کل شیء حفیظ) کچه یازوب (بتوکسی قیلوب) صبی بالا بویننه تافسه صبی لرده بولا تورغان آفقلردن امین بولغای (ودخی یرتقچ حیوان لردین وظالم آدملردین ونی نرسه دورکم آندان قورقر شونلردان امین بولماق اوچون مذکور آیتنی کچه وایرته لرده کوب او قغای بوندان غیر خاصیتلری کوبدر ﴿فائدہ﴾ یاش بالالردن کوز تیگو آفتینی دفع اوچون او قوب او شکورکای یاکه یازوب تاقغای ابن عباس رضی الله عنهما او شبولر ایله رقیه قیلور بولمشلردر (بسم الله الرحمن الرحيم وتنزل من

القران ما هو شفاء ورحمة للمؤمنين قل بفضل الله وبرحمته فبذلك فليفرحوا الله لاله الا

هورب العرش الکریم هو الله الذی لاله الا هو عالم الغیب والشهادة) آیتی ننگ اخیر یینه چه او قلور ودخی (افحسبتم انما خلقناکم عبثا) آیه سنی (رب العرش الکریم) کچه او قوب کوز نیولمش ذات ننگ قولاغینه او قلور او شبولر نی درالتظیم فی خواص القرآن العظیم من نقل قیلندی (بیگ بلکل کم هرکم بر نرسه کا آدم می یاکه حیوان می یاکه باشقه نرسه می تعجب قیلوب فارسه قارادغی وقت (ما شاء الله لا قوة الا بالله) دیو او قوب فارسه اول نرسه کا کوز ضرری ایرشماس دیو رسول الله صلی الله علیه وسلم ایتمشلردر حدیث

شریف (من رأى شیئا یعجبه فقال ما شاء الله لا قوة الا بالله لم تضره العين ابن السنی عن انس) (روح البیان ده ایته در کوز تیککان اوچون حضرت حسن البصری رحمه الله او شبو آیتنی

او قماغه قوشمشلردر (وان یگاد الذین کفروا لیزلقونک بابصارهم لما سمعوا الذکر

ویقولون انه لمجنون وما هو الا ذکر للعلمین) (ودخی ایتمشدر مذکور آیت نی

یازوب اچلسه یاکه یانغه (بتوکسی) طاغلسه خاصیت وفائدہ سی کوبدر دیو انتهی

(کوز ضرری نی دفع اوچون او شبو آیت نی او قوب او شکورمک یاکه یانده بتو قیلوب

توتماغه کوب الوغ علماء دن نقل قیلنده در الله تعالی شفاسنی میسر ایلاسون *

(بعض کتابلرده آیه مذکوره نی اقل عدد یتی مرتبه او قماغه بیان قیلدر * ﴿فائدہ﴾

کنز المدفونده ایته در ایتمش بولدی اگر هر کم ننگ آباغی نی کوزان جیورسه بس

اول کھی اوزی ننگ سویکان آدمی نی ذکر قیلسون (یعنی ایسینه توشروب اسمنی

ایتسون) شول سبیدن بعض سلف لربونداق حال بولغانده یا محمداه دیو ایتور بولدی لرب

بعد شول آغرق توقتار بولمشدر ﴿فوائد متفرقه﴾ کتاب طیده ایته در کوز ننگ

همیشه سلامت بولوب تورماقن تلاسه او شبو نرسه لردن صافلانسون دیه در بیگ قتیغ

صاوقدان و بیگ قتیغ اسس دن و بیگ قتیغ ییلدن وطور زان دان وتتون دن و جماعنی

کوب کوب قیلماقدان و کوب یوقلامای و کوب یوقلاماسلقدان و کوب حمام غه کرما کن

بیگ نچکا و نازیک خط (یازو) غه یاکه باشقه نرسه کا همیشه قارماقدان و بیگ یالتر اوقلی

یا که بیک آئی نرسه کا قاراماقدان و همیشه یازو یازماقدان و قویاش قرصنه ۲ قاراماقدان
 و وغان کبی نرسه لرنی آشاماقدان و کوب یغلاماق دن صافلانماق تیوشدر دیو بیان
 قیلهدر * (ودخی بعض کتابلرده بیان قیلهدر مصحف شریف کا کوب قاراسه و اوشانداق
 حدیث کتابلرینه و علوم شرعیه کتابلرینه و علماء یوزلرینه آتا و آنا یوزینه و پادشاه
 عادل یوزینه و کعبه الله غه قاراماق) و دخی کورکام یازوغه و کورکام یوزکا و آغم صوغه
 و یاشل توسکه و سورمه کوب استعمال قیلماق بونلر هم کوزننک نورینی آرتدروب
 و کوزننک سلامت لکنه سبب بولور اوشبو معنی نی عربی بیتده ایتهدر *

ثلاثة تخلو عن القلب الحزن * الماء والحضراء والوجه الحسن

ترجمه کونکلدین کتارر اوج نرسه قایغو * کوزال یوز یاشل توس آقرو

(ودخی نا محرم خاتون لر یوزینه و هیوان صورتلرینه قاراماق کاغده یا که کاغدن
 باشقه بولسون و تیزک و عورت کا قاراماق کوزکا ضعیفک ایرشماکا سبب در دیمشدر
 * فائده * سراج الشیرده الامام النووی رحمه الله دن نقل ایتهدر کومبه ننگ صوی
 کوزکا فائده لیدر صوینی صغلوب کوزکا سورتلمش بولور امام نووی ره ایتمشدر کم
 من کوردوم و مندن غیریلر هم کوردی لر بز ننگ زمانمزه بتونلای صوقر بولمش کشی
 کومبه صوینی کوزینه سورتوب کورا تورغان بولدی انتهی (رسول الله صلی الله علیه

و سلم هم گومبه ننگ خاصیتی نی بیان قیلوب (علیکم بهاء الکیمه الرطبه فانها من المن
 و ماؤها شفاء للعین) دیمشدر معنی شریفی سزکا لازم بولسون یووش کومبه صوی ایلان
 فائده لنگ چونکه اول کومبه الله تعالی ننگ نعمتدن در کومبه صوی (کوک پشروب
 کک پشرمای لکن بعض شرح حدیثه آزغنه پشروب بعد صغوب صوی ایله
 سورمالانماقا قوشمشدر) کوزکا شفا در فائده لکی نرسه در * (کومبه ننگ بخشی قوملیراق
 برده بولغانی دیمشدر * (کومبه ننگ قزل صو توسلی سی ضرر لیدر حتی آدمنی اولتدر
 دیمشدر * (گومبه الله تعالی ننگ نعمتی بولماقی بینک ظاهر در چونکه پشروب و پشرمای بجه
 طوزلاب الوغ نعمت کوروب خصوصاً مملکت مزده فائده لنور لر * فائده * اگر بر
 کسینه ننگ قولاقینه حیوان کرسه مثلاً طرافان یا قاند الا یا که بت یا که بورچه اوشبولرنی
 قولاق دن چقارماق اوچون قولاقغه (صوغان صوی نی (یا که زیتون مای نی (پراؤاننی
 ماصلی دیولور) طامزلسه قولاقداغی هیواننی چقار * (ودخی مرنی (روچچه مرا دیولر)
 میندال ماینه قاتشدر و ب قولاقغه طامزلسه هیواننی چقار (قولاقغه اگر طاش کرسه
 یعنی حیواندین باشقه نرسه کرسه بورچاق یا که وات تویه) بوننگ علاجی شولکه
 قولاقنی پارامان غه قویار پارامان اونکاینه باشینی ایبار بوننگ صونکنده پاراماننی
 آصقی طرفندن قاغور (بعد طاش یا که باشقه نرسه قولاقدان چقوب توشر طب

کتابلرنده اوشبو طریقه بیان قیلمشدر * (اوشبولرنی خاطرده توتماق کرب قولاق غه نرسه کرو بالالرده یا که الوغ کشیلرده کوب بولادر) فائده) بر آدم ننگ بوغازینه شکر می یا که آندان غیر قتیغ نرسه نی یوتسه بعد چقارماق مشقت بولسه شول آدم ننگ آرقاسینه قوت ایله بر مرتبه اورلسه یوطمش نرسه چقوب توشکای یا که توبان اچکاری توشکای یوفعل مجرب در فائده) طب کتابنده بیان قیلده در تش ننگ سلامتکی اوچون اوشبو نرسه لردن صاقلانماق قیوشدر دیه در (هر توری صغز چایناودن و هر قتیغ نرسه نی واطو صندرودن و بارچه بیک صاوق نرسه دن) (مثلا صاوق هوا یا که قار و بوز آشاماق و بیک صالقون بوزلی صواچمک کبی خصوصا جلی آش آشاغان صونکنده اوشبولردن صاقلانماق تیوشدر (ودخی صاوق صواچکان صونکنده جلی آش آشاماق دن صاقلانماق تیوشدر) (ودخی تشنی کوب قازماق هم تشنی بوزار) (ودخی طاطلی نرسه نی کوب استعمال ننگ تشکا ضرری ایرشور طاطلی نرسه نی استعمال بعد ننگ آغزنی بخشی چایقاپ تشلرنی مسواک ایلان یوماق تیوشدر فائده) هجه الاسلام رحمه الله دن روایت قیلنمشدور هر کما تش آغزنی ایرشسه اوشبولر برله اشکورکای (المص طسم کویعص هم عسق الله لا اله الا هو رب العرش) اسکن بالذی ان یشاء یسکن الریاح فیظلمن روا کد علی ظهره اسکن بالذی سکن له ما فی السموات وما فی الارض وهو السميع العلیم برحمتک یا ارحم الراحمین) عن ابن عباس قال رسول الله صلی الله علیه وسلم من اشتکی ضرسه فلیضع اصبعه علیه ولیقرأ وهو الذی انشاءکم من نفس واحدة) الی آخر الایة یعنی هر کما تشنی صزلسه آغرتسه آغرتقان تشینه بارماغینی قویب اوشبو آیتنی اوقسون تمامیناچه فائده) تسهیل المناقعه ایتهدر (حکیم جالینوس ایتمشدر کم نفسنک نی تورت نرسه دن صاقلانماق سلامت یورورسن دیمشدر) (اؤل کوب یوقلاماقدان) (۲ نجی کوب آشاماقدان) (۳ نجی کوب جماع یعنی خاتونینغه یقین لقی قیلماقدان) (۴ نجی بول والوغ حاجت نی وقتی یتکاج بوشاتمای قصنالوب تورماقدان) (چونکه کوب یوقلاماق یوزنی صاری قیلور تننی آغزیتور و کونکلنی اولنرور) (یعنی عملکا آغرایوب کناه قیلماقنی سویا تورغان بولور) (ودخی قورتنی کوب قیلور وایکی کوز ننگ ششما کینه سبب بولور ودخی عمرنی کیمتور) (کوب آشاماق اچنی الوغ قیلور وتیری فی نازیک قیلور وقوتنی ضعیف لندرور و مینی کبترور ونظر (یعنی فکر) بر نرسه حقنده اوی نی آزایتور و فکر قوه سنی ضعیف قیلور وقارطلقنی کلنرور) (یعنی تیز قارتایماغه سبب بولور) (ودخی تننی صارغایتور وتننی ضعیف لندرور) (کوب جماع قیلماق می ننگ کبیما کینه وسودا غالب بولماغه سبب بولور) (می کبیماک توری آغز قغه سبب دور) (طب نبوی ده ایتهدر جماعه افراط تن تنرامک کا وفالج آغز قینه مبتلا اولماغه سبب بولور) (ودخی قوه فی کیمتور ضعیف لندرور و کوزکا ضعیف لک ایرشدرور) (کوب جماع ننگ

ضرری ننگ بارچه سنی یازلسه بوکادننگ برطرفی بتمامه یازلسه کراک هر اشک وسط درجه ده عمل تیوشدور (الوغ حاجتی حبس قیلماق) یعنی وقتی یتکان صونکنده کوچلانوب چقارمای صاقلاماق) سرطان آغریقینی ودخی مکه آغریقینی (یعنی نچو آغریقینی) حبس بول یعنی بول قیلماغه وقت یتکاچ کوچلانوب مشقتلانوب بول قیلمای تورماق (لقوه یعنی کوز ویوز قیغایماق آغزقی) (وصداع یعنی باش آغزقی) (وشقیقه یعنی باشننگ بریاغی آغزتماق وکوز قارانغولقی وقولاق ایشتماکا ضعیف لک کیلو اوشبو آغزقلر بولماغه سبب بولور) (حبس بولننگ بوندان باشقه ضرر لری هم کوبدور
 * فائده * استمناء بالید بیک ضرر لی فعل مذموم در طب نبوی ده ایتده در (قال الاطباء والاسمناء بالید یوجب الغم ویضعف الشهوة والانتشار وقد کرهه الشارع انتهى) هر کم بو فعلنی شهوة فی قضا اوچون قیلسه اول کشی حقنده رسول علیه السلام (ناکح الید ملعون) دیمشدر بو قبیح فعلنی قیلغوجی کشی ننگ قولی قیامت کوننک یوکلو بولوب قوبارلمش بولور دیوزیلعی بعض اخبار دن نقل قیلمشدر کذا فی حاشیة الهدایة * فائده * هر کم ننگ معدنه سنک فساد بولسه آش اوتماسه ننگ بوزمانک شول آغزق کوب کورنماکان در یومرقه نی نیم پرشت یعنی اچیلی پشلی پشوروب یا که اچی کوینچه اچماک فائده ویرکویچدر سمع من الاستاذره) * (الامام الغزالی رحمه الله احماء العلوم ذکر قیلده در حجاج طبیب لر ننگ بعضسینه ایتمشدر کم منکا معیشته خصوصنده روشلر بیان قیلغل من شول روشقه یورور من آندان اوتمان دیدکنک طبیب ایتمشدر کم سن جماعتلانماکل مکر باش خاتونلرنی بمشلردن آشاماغل مکر پشکانی فی بیگل آش بیکانده یخشی چایناب آشاغل (ودخی نفسنگ سویکان تلاکان آشنی آشاغل) (ودخی آش اوستینه صواچماکل اکر اچسانک آنونک اوستنه طعام ییماکل) (ودخی الوغ وکچک حاجتنگ ننگ وقتی ایرشکان بعدنده مشقتلانوب بوشاطمای طیوب تورماغل) (اکر کوندزده طعام ییسنک یوقلاغل اکر کچده بیسنک بیاو یورکل بوز آدیم بولسه ده یوقلاماسدان اول *
 کتاب مذکورده ایتده در امام شافعی رحمه الله تعالی ایتمشدر کم تورت تورلی نرسه لر تن فی قوتلی قیلور (ایت آشاماق خوش ایسلی نرسه ایسنماک) (جماع دن باشقه کوب قیونماق کندردن کیمک * وتورت تورلی نرسه تن فی ضعیفلاندرور) (کوب جماع قیلماق) (کوب قایغولی بولماق) (آچ قارنلی کوب صواچماک) (اچی نرسه فی کوب آشاماق * تورت تورلی نرسه کوزکا قوت ویرور) (قبلهغه قارشو اولترماق) (یوقلاماغه نیت قیلغاچ کوزکا سورمه طارطماق) (باشل نرسه کاراماق) (کیمی نی پاک وپاکیزه قیلماق * وتورت نرسه کوزنی ضعیفلاندرور) (تیزاککا نجس کا قاراماق) (اصلونمش آدمکا قاراماق) (جماعتی ننگ عورتینه قاراماق) (قبلهغه آرتی ایله اولترماق

بیر نرسه کوب

(ودورت نرسه جماعده قوتنی آرترور (اکل العصافیر واکل الا طرفیل الاکبر واکل الفستق واکل الجر جیر) * (اویخو دورت تورلیدر قفا اوزره (چالقان باتماق) پیغمبرلر اویخوسیدر ۲ سموات آنلر شولر و شجه باتوب الله تعالی ننگ سموات و ارضینک خلقتنه فکر قیلورلر اونک طرفقه یاطوب اوغلاماق عالم و عابدلر اویخوسیدر (صول طرفی ایله یاطوب یوقلاماق طعام (آش) نی سنکد ماک اوچون پادشاهلر اویخوسیدر (یوزی فی یرکا قویوب اوغلاماق شیطان لر اویخوسیدر * (ودورت نرسه عقلنی آرترور فائلسز سوزنی قویماق مساواک استعمال قیلماق ایندگو و عالم کشی لر ایله اولتور شماق) (ودورت نرسه عبادتدن در (طهارت سز هیچ بر آدیمنی آتلام سزلق (سجده فی کوب قیلماق (یعنی نماز کوب اوقماق) نماز اوقماق اوچون بارچه وقتده مسجدکا کیلمک قرآن عظیمی کوب اوقماق * (ینه اینتشلر کم عجبلا نه من شول کشیدن کم آچ قارن لی مورچه غه کرور (بعده چقناچجه آشماقنی کیچوکنرور نچوگ اول آدم اولماس و عجبلا نه من شول کشیدن کم حجامه قیلدرادر (تندان قان آلدردار) بوننگ صونکنده آشماغه آشغادر نچوگ اول آدم اولایدر * (حاجت قدر امام غزالی رحمه الله ننگ کتابندن نقل تمام بولدی * شعر من کتاب الطب

ثلاث مهلكات للانام * وداعية الصبح الى السقام
دوام مدامة ودوام وطی * وادخال الطعام على الطعام
اجعل غذائك كليوم مرة * واحذر طعاما قبل هضم الطعام
وامفظ منيک ما استطعت فانه * ماء الحياة يصب في الارحام
حفظ وضبطی لازم اولمش اوشبو بیت ننگ حاصل معنی سی بر حکیم عالم کشی آدم ننگ سلامت لکینه سبب بولغوچی حکمتلر نی بیت ایلان جمع قیلوب اینتشدور اوج نرسه آدم نی هلاک قیلغوچیدر (موتینه سبب بولغوچیدر) شول اوج نرسه سلامت آدمنی سلامت سزلق کا اوند اگوچیدر (انچی خمر اچماکا دایه چیلق قیلماق (۲ نچی جماعنی [۲] کوب قیلماق (۳ نچی اولکی آشی سنکما زدن آش اوستنه آش یماک * ینه بر حکیم اینتشدور هر کونده بر مرتبه آشاغل (یعنی بر مرتبه آشماق ایله سلامت بولوب الله تعالی ننگ عمل لرینی

۲ جماع نی کوب قیلماقده کوزکا هم ضرری کوبدور جماعنی کوب قیلماق چوقراق اولماغه یا که اینتتوننگ ضعیف لنما کینه سبب ننگ الوغسیدور یعنی کوب جماع قیلغوچی کشی چوقراق بولور یا که سوزنی بیگ آفرلق ایلان اینتور دیو طب کتابلر ننده بیان قیلده دور (منه ره)

کیل ای خائف اولمنی یادنگ اینکل * کینار منزلنگ استعدادین اینکل
بلور هر آدم اوغلی بولسه اویغاغ * وطن ننگ اصلی سیدر آنکا توفراغ
یقین بلکل جهان پر خطرکا * کیلوب مز نچه کون سودا اینتارکا

وباشقه شغل لرنی اوتاما کا قوتنک بولسه و کیفنک یخشی بولوب تورسه (و دخی آش
 اوستنه آش آشامقن صاقلانغل) (و دخی بالا بولماغه سبب بولغوچی منی اسمند اکی
 صوبینکی کوچنک ینار قدر صاقلانغل جماعنی کوب قیلماغل چونکه اول صو آدم ننگ
 ترک کینه سبب بولغوچی خاتونلر رحیمنه قویله تورغان بیک قدرلی صدر (بیک بلکل کم
 بارچه الوغ حکیم و طبیب لر اوشبو حکمت لر ایله وصیت قیلماش لردر اوشبو وصیت لری
 حق و راست سوزدر هرکم اوشبو وصیت لرنی قبول قیلوب شول طریقہ بولماق تیوشدور
 چونکه سلامت اولوب عمر اینما کینه سبب ظاهریدور ﴿ ای عزیز بند ایمان و اسلامدان سنکره
 الوغ نعمت سلامت و عافیت لک نعمتیدور چونکه سلامت و صحتک بولسه مقاصد دینی و مطالب
 دنیاوی غه ایوشماکا ممکندور شوننگ اوچون رسول الله صلی الله علیه وسلم کوب
 دعالرنده عافیت لکنی صوراب الله تعالی کا دعای قیلماش (اللهم انی استئک
 العفو و العافیة فی الدین و الدنیا و الآخرة) بوندان غیر هم عافیت لک طلب
 قیلماش مبارک دعالری کوبدر (بس هرکم ننگ سلامت لکی بولسه
 سلامت لک ننگ قدرین بلوب الوغ الوغ شکر لر قیلماق لازمدر صحت و عافیت لک
 الوغ نعمت بولغانی اوچون رسول الله علیه السلام ایتمش لرم (نعمتان مغبون فیهما
 کثیر من الناس الصحة و الفراغ) معنی شریفی ننگ حاصلی ایکی تورلی نعمت ده کوب
 آدم لر آلدانمشدر اول نعمت لر صحت لک و فراغت لک نعمتی (یعنی الله تعالی بند لری نه
 سلامت لک و فراغت طبع لک و بیروب اختیارلی قیلماشدر شوشی نعمت لرننگ قدرینی
 بلما ی لر الله تعالی کا عمل و طاعت قیلما ی شول نعمتی اسراف قیله لر عمر و فراغت لی
 و قتلرین ضایع قیلور لر شکر قیلما ی لر قدرینی بلما ی لر قدرینی بلوب اوشبو الوغ
 نعمت لرنی الله تعالی ننگ عملینه صرف قیلماق لازم ایدی دیمکدر والله اعلم بمراده
 علیه السلام) (صحت و سلامت لک نعمتی الوغ نعمت بولغانلقدان رسوله علیه الصلوة
 و السلام ینه ایتمش لرم) (اذل ما یسئل عنه العبد من النعم یوم القيمة ان یقال له الم نصح
 لک جسمک و نروک من الماء البارد) معنی شریفی ننگ حاصلی قیامت کوننده بنددن
 اذل صورالمش بولاچاق نعمتدن بنده کا ایتمش بولور ایبا تنکنی سلامت قیلما دیم می
 صالقون سودان طویدر ما دیم می دیو * (یعنی الله تعالی بند لری نه منت قیلوب شوشی
 طریقہ سوال قیلور ایرهش سزلره شول روشقه الوغ نعمت و یردوم نه اوچون بنکا
 عبادتده قصور لک قیلک نکر دیو (صو هم الوغ نعمتدر چونکه جان ایاسی ننگ ترک کینه
 و جماد نرسه لرننگ بقاسینه مثلا ایكون لر اوسمک آغاچ لر اوسوب آفده یمش لر بولماغه
 صو سبب ظاهریدر ﴿ فائده ﴾ ابن قیس احنف اسملی الوغ عالم ایتمش لرم حکماء

حکمة سوزلردن تورت منک سوزنی اختیار قیلمشلردر صنکره شول سوزلردن تورت
 یوز سوزنی صنکره شول سوزلردن قرق سوزنی صنکره شول سوزلردن تورت کلماتنی
 یعنی تورت سوزلرنی اختیار قیلمشلردر (اولکی کلمه بودرکم حکیم لر دیمشدرکم
 خاتون لرغه اشانمانکز * (یعنی بارچه سرکنکی و مال و صاحبکنکی اوز جماعتنک بولسه ده
 ایتمانکز اگر سر و حالکنکی جماعتنکا ایتمک بولسانک اول فکر قیلغل اویلاغل اول
 سرکنکی ایتماکا یارارمی یا که یارامازمی سرکنکی جماعتنک صاقلرمی آتا و آناسینه یا که
 باشقه یقین لرینه سر و حالکنکی سویلاب صنکره بر خفا یا بلاغه توشماکا سبب بولماسمی
 الحاصل بارچه اشد و حالده خاتونلرغه اشانمه بعضلرنده اشانسانکده ۲ نچی معنه نکا
 طاقت قیلماسدای نرسه نی یوکلاتمه (یعنی کوب بیمه آش اوستنه آش بیمکل چونکه
 آغرقننک کوبراقی آش سبیلی پیدا بولور ۳ نچی مال و دولت کا مغرور بولماغل
 اگرچه کوب مالنک بولسه ده (یعنی مالغه اشانمه مال و دولت قوش کبی در ۴) نچی
 فائده لنور قدر علمدن تحصیل قیلماق سنکا کفایه قیلور * (یعنی ذمه نکا لازم اولغوچی
 علمدن اوتوب کوب علم تحصیلنده بولماغل بلکه علمنک ایلان فائده لنوب شول
 علم ایله عمل نی نیت قیلغل علمنک کوب والوغ بولسه ده (خاتونلردن سر صاقلاماق
 تیوش و آنلره بالکل اشانماق خطا اولماق خصوصنک فارس عبارتیه لوامع الاشراف اسملی
 کتابه تنکلاماق تنکلاب عبرتنمک تیوش بولغوچی بر قصه بیان قیلدر «حجاج پادشاه
 خدمتده یورکوچی بر اعتبارلی آدمی ایله سوزلاشمش وقتنک سوز آراسنک ایتمشدرکم
 خاتون لرغه سرنی ایتمک و آنلره کامل اعتماد قیلماق اشانماق تیوش اش توکل
 بلکه خطادر دیدکنده پادشاه غه مقرب بر کشی ایتمشدرکم منم خاتونم بیک دانا
 عقللی و بیک شفقتلی ذاتدر من خاتونیمه هر خصوصه اشانمان کوب مرتبه خاتونومنی
 تجربه قیلدوم (صنادوم) منم جماعتنم همه سریمنی صاقلاغوچی اشانچلی خاتون دیوب
 پادشاه غه ماقتمشدر بعد «حجاج ایتمشدرکم سننک بو سورنک عقلکا خلاف در عقل
 آنلره اشانماسقه قوشادر خاتونلرغه اشانماغه و سرنی آنلره ایتماکا یاراماغان لقبی سنکا
 اظهار قیلورمن بلدرومن دیمشدر بعد «حجاج اوزی ننگ مهری باصلمش بر قابچق
 منک آلتون تنکه جماعتینی ماقتاغوچی کشسینه ویرماکا امر قیلمشدر بعد پادشاه
 ایتمشدرکم من اوشبو آلتون لرنی سنکا هبه قیلوب ویردوم بونلرنی ایونکا آلوب قایتغل
 و خاتوننکا ایتمکل کم اوشبولرنی سنکا ویرمک اوچون پادشاهننک سرایندان اوغرلادم
 دیو بعد «حجاج ننگ کشیسی آلتوننی جماعتنه پادشاه بیورمش روشچه ویرمشدر بعد
 نچه کون لردن صونک «حجاج مذکور کشی سینه بر کنیزک (باش خاتون) ویرمشدر بعد شول
 آدم پادشاه ویرمش خاتوننی ابوینه آلوب قایتغانی صونکنده ماقتاولی خاتون پادشاه

خاتون لردن سر صاقلاماق تیوشلرک حقیقه

ویرمش خاتوننی کورکان صونکنده ایرینه ایتمشدر کم منم خاطرمنی صاقلاب بوکنیزکنی
 بازارغه چقاروب صاتسانه دیمشدر ایری ایتمشدر کم پادشاه ویرکان کنیزک نی نجوک
 صاتماق کراک صاتارغه ممکن توکل دیمشدر بعد ماقتاوی خاتون ننگ غیرتی آچیمسی
 کیلوب حجاج ننگ سراینه واروب سرای کا کرما کا رخصت صوراب کرکانی بعد ننگ پادشاهغه
 سلام صونکنده ایتمشدر منم ایریم کوب یلدان بیرلی نعمت نکزنی بیوب ودولت نکز دین
 راحت کوروب یوروب سرننگ خاص سراینکزدین آلتون اوغرلاب قایتمش دیوب پادشاه ننگ
 مهری ایله مهرلنمش برقاچق آلتون نی حجاجغه کورستمشدر بعد حجاج ماقتاوی
 خاتون ننگ ایرینی چافرتوب آلدینه آلتون نی قویمش وایتمشکه عقللی وشفقتلی
 سر صاقلاغوچی خاتونننگ کلتورمشور اکر بو واقعه منکا اول معلوم بولماغان اولسه
 ایری خاتونننگ سببلی تننگ دن باشننگ آیرلاچاق واقعه ایری دیمشور **فائده** اخبار
 الدول و آثار الاول نام تاریخ کتابنده ایته در (اهیا اشراعیبا) اسملرینی الله تعالی نوح
 علیه السلامغه اویراتمشدر بعد حضرت نوح شول اسملر نی اوقوب دعا قیلغانی صونکنده
 کیمه سنی بویامش صولامه بویاغان بیرنده قاتوب قالمشدر (ودخی الله تعالی بو اسملر نی
 ابراهیم علیه السلامغه اویراتمشدر نمرود اوتقه صالحش وقتیه ابراهیم علیه السلام
 اوشبو اسملر نی اوقغانی بعد نده اوت صاوق بولوب حضرت ابراهیم ننگ سلامت قالمایینه
 سبب بولمشور بو اسم الله تعالی ننگ عظیم ولیل بولغوچی اسملر ننگ در تورانده
 نقل تمام بولدی (صاحب الرساله ایته در بعض کتابلرده (اهیا اشراعیبا کورنده در **فائده**)
 هر کم کا قایغو و غسره تورلی اوی پیدا بولسه (لا حول و لا قوة الا بالله العلی العظیم) کلمه لرون
 کوب اوقسون دیو رسول علیه السلام ن حدیث وارد بولمشور ودخی (لا اله الا انت
 سبحانک انی کنت من الظالمین) کلمه لرینی کوب اوقوب الله تعالی دن غم و غسرتلر دن
 خلاصنی صوراغای **فائده** کبچ کوز گوکا قارماق لقوه آغریقینی و جنون لقنی مسورت
 بولور دیو معنبر کتابلرده مذکوردر لقوه کوز ویوز قیشایماق جنون عقلدان شاشماق
 معنی سنده **فائده** عسر بول یعنی مشقت ایلان بول قیلماقنی دفع اوچون اوشبو آیه
 شریفه نی بر صاوتقه یازوب اچکای لر شول ساعت بول ایلر آیه اوشبودر (ان الله لا
 یغفر ان یشرک به ویغفر ما دون ذلك لمن یشاء وما قدر و الله حق قدره و الارض جمیعا
 قبضته یوم القیمة و السموات مطویات بیمیینه سبحانه و تعالی عما یشرکون) عین الحیات
 (هر کم بول قیله آلماسه عورتی ننگ تیشکینه بت کرتلسه شول ساعت بول قیلور دیو
 بعض کتب الطبیعه بیان قیلده در (ودخی شول مشقت کا مبتلی بولغوچی
 آدم ننگ دبرینه بر **نجه** توز قویلسه بول قیلور دیو بیان قیلده در

(ودعی زعفران یا که دارچین یا که سوت اچمک بولنی یورتور (ودعی حبس بولنی دفع اوچون جای فصلنک قیمالرده بولور قزل تاراقان شوندان ۱۷ دانه سنی صوغه صالوب صوینی اچکای لر (کذا سمع من الاستاذره) و دعی عنین لکنی دفع اوچون مخصوص وقتند اغاچ غه توشه تورغان اشه کی ایسلی یاشل چپن نی (شغان اسکی موخ دیلور) بیش یا که یقی دانه صوغه صالوب صوینی اچکای لر (سمع من الاستاذرحمه الله) ﴿فائده﴾ امام ربانی رحمه الله مکتوبات شریفه سنک اینه دور خوف لی قورقنچلی اور و نلرده دشمن لردن ایمین بولماق اوچون (لایلاق قریش) سورهنی او قیماق مجرب دور اقل مرتبه هر کیچه و کوند وزده اون بر مرتبه اوقهای (ودعی رسول الله صلی الله علیه و سلمنک حدیث شریفنک ذکر قیلنمشد و رکم هر کم بربرکا ایرشسه بعد شول اورنده) (اعوذ بکلمات الله التامات کلها من شر ما خلق) دیو اوقسه شول اورندان کورکچانه هیچ بر نرسه ضرر قیلماز ﴿فائده﴾ جواهر الاسلام ده اینه در حضرت ابن عباس رضی الله عنه رسول الله صلی الله علیه و سلمدان روایت قیلنمشد و رکم رسول الله ایتمشلر کم هر کم هر جمعه کوننک یتمش مرتبه (استغفر الله) دیسه بعد (لا اله الا الله و هده لاشریک له احد صمد لا نعبد الا اياه مخلصین له الدین) نی اوقسه بعد یتمش مرتبه صلوات شریفه اوقسه الله تعالی اول بنک دن جمیع اهل سمواتنک و جمیع اهل ارضنک شر و ضرری نی دفع ایلایه و آنونک یتمش حاجتی نی روا ایلاز ﴿فائده﴾ در النظیمه اینه در «حر فی ابطال اوچون اوشبو آبتنی اونک اوچینه یازوب توتاشدان یقی کون آج قارنلی تلی ایلان بالاغای اول آدمکا اولکچنه سحر اثر قیلماز آیه (ومن یخرج من بیته مهاجرا الی الله ورسوله غفورا رحیما) کاچه یازلور (کنز المذفون ده اینه در یلان قلبی نی یعنی یوراکنی کیتروب آدمکا باغلانسه شول آدمکا «سحر اثر قیلماز ﴿فائده﴾ اوشکرمک کا و دعالم یازوب بتولر ویرماککا اجر آلماق شرعا دورست در دورستلگی نی علماء حدیث شریفان استدلال قیلنمشلردر حدیث شریف طب نبوی و مزینة الاسرار و غیرهماده مذکوردر (صقه و یروب اوشکورتمک یا که بتو آلماق و یازدروب اچمک «حتک کا اثری سریع راك اولسه کراک چونکه رسول الله صلی الله علیه و سلم ایتمشلر کم (الصدقة ترد البلاء و تزیید العمر) دیو معنی شریفی ننک حاصلی صدقه بلالر ایرشماز سزک کا و عمرنک خیر و برکاتیننک آرتماقلقینه سبب بولور ﴿فائده﴾ ریاض الابرارده اینه در دعایازماننک شرطلری اوشبو کم اولاً ۱ طهارت ایله قبله غه قارشو اولترماق ۲ قلمنی یانکادن یا صاماق ۳ دعا یازغان وقتند سوزلاشماز ۴ قانی میم و اوکبی حرف لر نی مطموس ۵ قیلوب یازماز مثلاً الله قیوم فرد الرحمن الغفور دیو یازار اما قیوم فرد الرحمن الغفور بو روشچه یازماز و دعی ۵ دعا یازغان ننک

(۲۵۶) یعنی بقدر قیلنم یازوب آبتنی قالدور

قی نی ویرما کله آغرایماس سزلف فارسى العباره ترجمه سى تمام بولدى (اوشبو شرطلرنى
 رعایه قیلماق دعال ایلان فائده لئمک کاسبب دور ﴿فائده﴾ تسهیل المنافع ده الوغ علمادن
 نقل قیلوب اینته در بارچه آغرف اوچون اوشبو دعانی برصاوتقه یازوب صوابله اچکای
 (بسم الله الرحمن الرحيم الله لا اله الا هو الحى القيوم و عنت الوجوه للمحى القيوم) و دغى سورة
 الاخلاصنى يازار و دغى (اللهم رب الناس اذهب البأس واشف انت الشافى و عافى انت
 العافى لا شفا الا شفاؤك شفا لا يغادر سقما ولا الما) ديو يازار (و دغى جميع آغرف
 اوچون مثلا باش آغرقينه بيزمك آغرقينه كوز تيككان كالالر آغرقينه قورقوب
 اويغانغان غه بوندان باشقه الوغ آغرفلر اوچون اوشبو دعانى يازوب اچكای ياكه
 بتو قیلوب ياندن صاقلاغای دعا اوشبودر (بسم الله الذى لا يضر مع اسمه شىء فى الارض
 ولا فى السماء وهو السميع العليم و صلى الله على سيدنا محمد و على آله و صحبه وسلم اعين
 حامل كتابى هذا بوجه الله الكريم العظيم الذى لا شىء اعظم منه و بكلمات الله التامات
 كلها التى لا يجاوزهن بر ولا فاجر و باسماء الله الحسنى كلها ما علمت منها وما لم اعلم
 رب اعوذ بك من همزات الشياطين و اعوذ بك رب ان يحضرون و من نفثهم
 لهذا الغلام او هذه الدابة او هذه الاممة) نقل ته تمام بولدى اكر اوشبو
 دعانى اير بالاغه يازسه و هذا الغلام ديو يازار اكر خاتونلر اوچون يازسه هذه الامة
 ديو يازار اكر بر حيموان اوچون يازسه هذه الدابة ديو يازار ﴿فائده﴾ در النظيم ده
 ذكر قيله در (الحمد لله الذى خلق السموات و الارض يعدلون) كچه هر كم اوشبو آينتى
 هر ايرته و كچه ده اوقوب تئينه يتى مرتبه مسح قيلسه سورته بارچه آغرفلردن امين
 بولغای انتهى مذکور آية سورة الانعام نيك اولنده در اوشبو آيةنى هر صباحه اوقماق
 روح البيان ده عجيب عجيب خاصيت لرينى بيان قيله در تيز ذكر قيلنور انشاء الله
 ﴿فائده﴾ فتوحات و هيبه و احياء العلوم و غير هماده ذكر قيله در رسول الله صلى الله عليه
 وسلم ايتمشلر كم حضرت حضر ايله حضرت الياس هر بل هج موسمده يولقورلر بعد
 بربر سينتك باشلردين صاچ لرين كيتاروب اوشبو دعانى اوقوب آيرلشورار
 (بسم الله ماشاء الله لا يسوق الخير الا الله ماشاء الله لا يضر السوء الا الله ماشاء الله
 ما كان من نعمة الله فمن الله ماشاء الله لا حول ولا قوة الا بالله) حضرت ابن
 عباس ايتمشلر وركم هر كم اوشبو كلمه لرني هر كونده اوچار مرتبه ايتسه اول آدم اوتقه
 يانماق صوغه بانماق نرسه اوغرا لئماق و دغى شيطان و پادشاه و يلان و چايان آفتلرندبر
 كنج كا كركنجه و هم ايرته برله ايمين بولور ﴿فائده عظيمة﴾ بيك بللكم (لا اله الا الله)

۷
۱۲
۱۳
۱۴
۱۵
۱۶
۱۷
۱۸
۱۹
۲۰
۲۱
۲۲
۲۳
۲۴
۲۵
۲۶
۲۷
۲۸
۲۹
۳۰
۳۱
۳۲
۳۳
۳۴
۳۵
۳۶
۳۷
۳۸
۳۹
۴۰
۴۱
۴۲
۴۳
۴۴
۴۵
۴۶
۴۷
۴۸
۴۹
۵۰
۵۱
۵۲
۵۳
۵۴
۵۵
۵۶
۵۷
۵۸
۵۹
۶۰
۶۱
۶۲
۶۳
۶۴
۶۵
۶۶
۶۷
۶۸
۶۹
۷۰
۷۱
۷۲
۷۳
۷۴
۷۵
۷۶
۷۷
۷۸
۷۹
۸۰
۸۱
۸۲
۸۳
۸۴
۸۵
۸۶
۸۷
۸۸
۸۹
۹۰
۹۱
۹۲
۹۳
۹۴
۹۵
۹۶
۹۷
۹۸
۹۹
۱۰۰

کلمه سنی کوب ایتماک دنیا و آخرت سعادتینه ایرشماک کا سبب دور (اول کلمه لر نی یازوب اچمک توری آغرقرغه شفادر بتو کبی یانده صاقلاماق ده کوب سرلر واردر * (اول کلمه لر نی هرکم یتمش منک کره اخلاص واعتقاد ایله اوقسه اول کشی نی الله تعالی قیامت کوننده اوتقه کرتماس نتاک رسول الله صلی الله علیه وسلم ایتمشلرکم) من قال لا اله الا الله سبعین الف مرة مرم الله علیه النار) معنی شریفی هرکم اوشبو مبارک سوزلر نی (یعنی لا اله الا الله) نی یتمش منک کره اوقسه الله تعالی اول اوقغوجی کشیکا اوتنی حرام قیلور (اوت برله عذاب قیلماس) (امام شعرانی رحمه الله البحر المورود اسملی کتابنده ایتده در اوشبو حدیث ننگ صحتنه (دورستلکینه) کشی اهل لری اتفاق قیلمشلر در چونکه بو حدیث ننگ صحتی کشی صحیح ایله قوه تابمشدر دبه در (امام شعرانی رحمه الله فتومات مکیه کتابینی کوروب الشیخ (۲) محی الدین رحمه الله دن نقل قیلده در ایتمشلرکم بز ننگ کورشمزده کشی اهل نین بر صبی بالا وار ایدی شول بالا آناسینی اوتده کوروب یغلادی اول بالاننگ فی سبیلی یغلاغانون من دن باشقه آدملر بلما دیلر بعد اوزم اوچون حاضر قیلمش ۷۰۰۰ منک تهلیل فی بو بالاننگ آناسینه باغشلاب اوتدان صاتوب آلیم دیو (اوزیمه ایتدم) یعنی فکر قیلدم بعد الله تعالی کا دعا قیلکم که اللهم اجعلها فی صحیفه ام هذا الصبی) دیو یعنی یارب اوقد قیم ۷۰۰۰ منک تهلیل مننگ ثوابی نی اوشبو صبی بالاننگ آناسی ننگ ایدکو عمل لرینی یازاچاق دفترینه ثبت قیلغل (یعنی صبی آناسینه هبه قیلکم وم شول تهلیل لرمنی صبی بالاعملندن ایلاب اوتدان خلاص قیلغل) بعد صبی بالا فی الحال کولدی (یغلاماقنی قویدی) آنام حاضر اوطنان چقدی دیدی (بس اوشبو حدیث ایله عمل قیلغل ای مؤمن قرداش الله تعالی کا ایدکو گمان نی گمان قیلغل) (یعنی اوشبو مبارک کلمه لر حره تینه انشاء الله اوطقه کرتماز دیو ظن قیلغل) چونکه ثواب ننگ کوبلکی عقل ایله بلنماز * (امام شعرانی ننگ البحر المورود کتابندن نقل تمام بولدی بالترجمه * فائده مفزع الخلائق * کتابنده ایتده هرکم (لا اله الا الله محمد رسول الله) نی قرق بر مرتبه صاوتقه یازوب بعد یورب اچرلسه آغر قی وار آدم شفا تابقای * (ودفی شول کلمهء شریفه لر نی ۱۴ مرتبه یازوب یاش بالاغه تاغلسه الله تعالی اول بالانی آدم وجن کوزی ننگ یامان لقن دین ودفی حاسد سحرچی ننگ یامانلق لرندن صاقلاغای) (هرکم ننگ عقلی ضعیفی وذهندنه کهچلک وزیرنلق اولسه اوشبو کلمات مبارکدنی یازوب اچسه عقلی وذهنی آرتوب حفظی قوتلی بولغای * (هرکم توتاشدان (کوب کونلرده) یازوب اچسه اول کلمه لر ننگ اثر سولری ظاهر بولغای * فائده * سفر کنماکا نیت قیلغوجی کشی (لا اله الا الله محمد رسول الله) نی یفک یا که کاهت کیساکنه یازسه بوننگ صونکنده (لا اله الا الله) نی

بر طرفه (ومحمد رسول الله) في بر طرفه قيلول يفتك ياكه كاغدني اورطه دن كيسسه (محمد رسول الله) يازلمشني اوزي ايلان آلوب (لا اله الا الله) يازلمشني ايونده اورنده قالدرغاي بوننك صونكنده سفرينه كنگاي مقصودلري حاصل بولوب سفرندنين وطني غه عمت وسلامت قايتقاي چونكه بوايكى جمله آراسنده كمال اتصال وتمام محبت اولغانلقدان هميشه بر برسينه اتصالي طلب ايدرلر ۲ فائده ۳ عصيده شهده شرح القصيدة ده ايتده هر كم اوشبو بيت ننگ اولكى مصرعى في ايونده جماعتلرنك قالدرسه وايكچي مصرعى في اوزي برله سفركا آلوب كيتسه جماعته سفرندنين سلامت قايتقاي الله تعالى ننگ ادني ايلان * ۴ بيت ۵ اوشبودر

ما سامني الدهر ضيما واستأجرت به * الا ونلت جوارا منه لم يضم
اولا بر كاغدا يازار بعد اورته سننن كيسوب بيت ننگ اول طرفيني ايونده وايكچي طرفيني اوزي برله آلوب كيتار * انتهى ۶ فائده ۷ مفزع الخلائقه ينه ايتده (لا اله الا الله محمد رسول الله) ديوب بر كاغدا يازسه سنكره (لا اله الا الله) يازلمش طرفي ايونده اورنده قالغاي (محمد رسول الله) يازلمش كاغدني حبس ده كي كشي كا ويرسه حبسه كي كشي تيزدر كم حبسن چغغاي اگرچه قتل اوچون حبس لنمش بولسه ده اوشبو تجربه قيلنمشدر * الشيخ البوني رحمه الله ننگ لطايف الاشارات اسملى كتابنده (اوشبور وشچه بيان قيلنمشدر * مفزع الخلائق نقل تمام بولدى * (لا اله الا الله) برله (محمد رسول الله) كلمه سي آراسنده الوغ امتزاج وكمال محبت وشوق كامل وسرور وافر وميل عظيم واردر شوننك اوچون بو ايكي جمله اگر بر برسندن آيرلسه لر بر برسينه قاوشماغه نهايه آرزو ايله آرزو قيلولرر ديمشدر ۸ فائده ۹ (لا اله الا الله) في سحرني باطل قيلماق وباغلامشني چيشمك وآغز قلرغه شفا اوچون ومجبة ومرتبه طابماق ورزق كينك لكى اوچون يازوب اچكاي * مذكور كتابدن نقل تمام بولدى ۱۰ فائده ۱۱ اوشبو روايه الجنني ايوكا قوياسه جن كيلماس اگر ايوكا ايلاشكان بولسه ضرر قيلماس اول ايودن كيتار ديوعلماء من منقول واستاذلردن مسموعدر روايت جن اوشبودر (تيمنا بنكره الاعلى) سماقول ائمة الاسلام رحمهم الله تعالى درين مسئله كه جماعه جنيان در ليلة الجن بخدمت حضرت سلطان الانبياء صلواة الله عليه وعليهم اجمعين ماضرين گرديده بان جناب حضرت سرور كائنات عهد واثق واجب العمل والاستيقاء كرده بوده اند كه احدى ازمان باحدى از امتان شما ايندأ وضرر وزحمت نه رسانيم وخانه ومنزل ايشان نه دراييم ودرخواب وييدارى ايشان بصورة مثل مارو نار وبرصورت حيوانات ديگر نمو دارشده نه ترسانيم مع هذا بعض ازان معاهدين ياغير اينها كه امت

يعني ترشاماني فارشاماني تلال

باعتد الجن ان لا يذبحوا ايوة ائمه عليه الصلوة والسلام ولم يظهر والهم واذا فعلوا ذلك فلا عهد ولا ذم لهم فيستحق القتل (محيط البرهاني الامتزاز عن اداء المسلم واجب هد ايه نقض العهد حرام فاضحان ايند المسلم ائم عظيم كافي رخصة الفقه القصاص بين الحصور

آنحضرت ست ایندأ و ضرر رسانند در خواب یا بیداری متشکلین باشکال مهمبه گردیده تشویش دهند بشریعت چون ایندء مؤمن حرامست و نقض عهدا زوی حرام تر واجب و لازم باشد این متعرضین را که ازین کردارگه شرعا و عقلا ناجائز و باطل است توبه کرده باز ایستند و بر عهد لازم العمل خودها شان مصربین گردانند و الاستحقاقین عذاب دارین و مستوجبین جزای ناکث العهد باشند بشرایط بینوا توجروا (والله اعلم باشند * (اوشبورنی ترکی کا ترجمه قیلوب دوارکا قویسه لر بلکه اولی بولور (تیمینابذکره الاعلی) دین الاسلام بولغوچی علماء کرام و ائمه عظام ننگ بومسئله ده قنوی و کلاملری نه طریقه در رسول الله صلی الله علیه وسلم جن لر نی اسلام دینینه دعوت قیلمش کیچه ده پیغمبرمز علیه السلام کا بعض جن لر ایمان کلتروب پیغمبر مزه عهد و وعده قیلماش لرم بولور بوند ان صونک سنک امتنک دن هیچ کمکا ضرر و ایندأ ایرشد رماز میوان لر صورتنا کورنوب آرسلان و بوری و آیو فیسل و بونلردن باشقه صورتلرکا کروب بونلر نی او یخوده یا که او یباغ و قتلرنده قورقتمانز اگر امتلرنکن بر آدمکا ضرر و زحمت ایرشد رسک قیامت کوننک سنک شفاعتکنن هموم بولوب قالا یق و دخی تموغ اوتینه کرما کا مستحق بولایق دیمش لر (حاضر جن لردن بعض لری عهد و وعده لرینی بوزوب رسول الله صلی الله علیه وسلم ننگ امتنن (۳ فلان اسملی) آدمکا ضرر و ایندء ایرشد لر بی وجه شرعی (حقسز) گناهسز اول آدمکا جبر و ظلم قیله لر اوشبو جن لر جماعه سی اوشبو یاراماز اشلرن دین جبر و ظلم و ضرر لرنن بین توبه قیلماسه لر طیولماسه لر شرع شریف حکمنچه جن لر وعده لرینی بوزعان ایندء و ضرر قیلغان لری او چون تموغ غه کروب عذاب قیلنور لرمی یا که قیلنمازلرمی بیان قیلنکز اجر و ثواب لی بولور سز (عذاب قیلنور لر والله اعلم *

اوشبو مذکور سوزلر نی قالین قلم ایلان آچق قیلوب یازوب اول بیت ده یازلمش روایت لر نی یانینه هم یازلور بعده دیوارغه قویلور انشاء الله فائده سی ظاهر بولور ﴿ فائده سورة الواقعة فی کیچه ده اوقسه فقیرلک کورما کای (در النظیم ده ذکر قیله در

(عن ابن مسعود سمعت رسول الله صلی الله علیه وسلم یقول من قرأ سورة الواقعة کل لیلۃ لم تصبه فاقة ابدًا ومن قرأها عند غداة لم یخوف الفقر ابدًا) معنی شریفی ننگ حاصلی حضرت ابن مسعود ایتمشکم رسول الله علیه الصلوة والسلام ایته در ایدی هرکم واقعه سوره سینی هر کیچه ده اوقسه آنکا منگو محتاج لقی ایرشمس (وهرکم شول سوره نی ایرته برله اوقسه منگو فقیر لکنن قورقماز یعنی الله تعالی اول بند سنی فقیر قیلماس (مذکور کتابه ینه ایته در * واقعه سوره سنی جان تسلیم قیلماغه یقین بولش کشی یاننده اوقسه الله تعالی جان چقماقنی ینکل قیلغای * (ودخی مذکور سوره نی بالا

تابمساق او چون طولغاقلی خاتون غه یازوب باغلاسه لر الله تعالی ننگ اذنی ایـیلان
 بالاسنی تابقای * فائده درالنظیم ده اینه در (وعنده مفاتیح الغیب) آیتی فی (وهو
 اسرع الحاسبین کچه) کیندر چوپراک کا یازوب باش آستینه قویوب یاتسه بوننگ
 بعدنک اشتباهلی نرسه سنی توشنده کورکانمگه الله تعالی دن صوراسه الله تعالی توشنده
 کورکانگای * فائده ﴿ قل من یجیبکم من ظلمات البر والبحر ﴾ آیتی فی (ثم انتم
 تشرکون کچه) برکاغدا یازوب صوغه طاشلاسه صوننگ خوفلی دولقن لری طوقطاغای
 کیمه ده امنیته بولغای * (بو آیت هم سورة الانعام بولسه کراک * فائده) درالنظیم ده
 اینه در حجة الاسلام دن نقل قیلوب هرکم حشر سورهنی اوقسه دنیا و آخرتک آفاتلردن
 آمین بولغای (بعض عارف لر یعنی اولیاءننگ بعضی ذکر قیلمشکم حشر سورهنی ننگ
 آخری بارچه آغرق غه دوادر وشفادر) بعض عارف لرنی کوردم بارچه آغرق لرغه
 سورة الحشرننگ اخیری ایلان دوا قیلور ایدی * (هرکم آغرقندن شکایت قیلسه
 یعنی منم سلامت لکم یوق نیندای علاج قیلایم ایکان دیسه اول آدم اوچون سورة
 الفاتحة فی یازلور) (ودخی حشر سورهنی ننگ آخرندان دورت آیات یازلور) (ودخی قل
 هو الله احد سورهنی اوچ مرتبه یازلور) (ودخی قل اعوذ برب الفلق) (وقل اعوذ برب
 الناس سورهنی اوچار مرتبه یازلور بوننگ صونکنده) (اللهم رب الناس اذهب

البأس واشفی حامل کتابی هذا شفاء لا یغادر سقما ولا آلما بمجولک وفوتک انک علی
 کل شیء قدیر وصلی الله علی سیدنا محمد وعلی آله وصحبه وسلم تسلیما کثیرا
 دیو یازلور بوننگ صونکنده او شبولرنی بارچه تورلی آغرقلی کشیکا باغلانمش بولور
 الله تعالی ننگ اذنی برله سلامتلا نور * نقل تمام بولدی * (سورة الحشرننگ اخیری دن
 مراد (هو الله الذی لا اله الا هو) دن آخرکچه در * فائده ﴿ جوهر بهیه شرح وصیة
 الامام البرکوی رحمه الله کتابنده و غیریده مذکوردرکم ایرته نمازندن صوننگ اوچ
 مرتبه (اعوذ بالله السميع العلیم من الشیطان الرجیم) دیوب سورة الحشرننگ آخرینی
 اوقیه لر اوقغوچیلره یتمش منک فرشته موکل اولوب اخشام غه چه آننگ اوچون استغفار
 ایدر لر اگر اول کمسه اول کونده آخرته کیتسه (وفات بولسه) شهید اولور
 اخشام اوقسه ینه فضیلتی اوشبو روشچه در دیور وایتک واقع بولشد * فائده محشی
 تفسیر انوار التزیل شیخ زاده رحمه الله وسیطده امام الواحیدی دن نقل ایلاب مذکور
 تفسیرننگ حاشیه سنده رسول الله صلی الله علیه وسلم ننگ حدیث شریفینی سندی ایلان
 ذکر قیلده در حاصل الترجمه سی اوشبو روشچه در درستلکده فاتحة الكتاب سورهنی
 وآیه الكرسی وسورة آل عمران دن ایکی آیه (شهد الله انه لا اله الا هو وقل اللهم
 مالک الملك وترزق من تشاء بغير حساب) غه چه اوقغوچی لرغه قیامتده شفاعت

قیلغوچی اردر الله تعالی ایتده هر فرض نماز صوتکننده قل لر و من اوشبولر نی بر من
 اوقسه آننک یاتاچاق اوزنون او جهاخ قیلور من آنی حظیره قدسمده ساکن ایلار من
 آننک هر کوننی یتمش حاجتنی اوتار من اول حاجت ارننک اینک کچی سی آننک
 گناه لرینی عفو قیلما قدر * (یارب اول حدیث شریف ایلان عامل لر جمله سندان
 قیلغل * فائده * تفسیر روح البیان ده حدیث مرفوع ذکر قیلده در وسیطدن نقل
 قیلوب ترجمه سی بو طریقه رسول الله صلی الله علیه وسلم ایتمشکم هر کم انعام سور سی نینک
 اولندن تکیسون کچه ایرته برله اوقسه الله تعالی اوقغوچی غه یتمش منک فرشته مؤکل
 قیلور شول آدمنی صافلار لر الله تعالی شول اوقغوچی غه شول فرشته لر نینک عمل لر ی ننگ
 مثلنی یازار قیامت کونیکچه (و ذی ینچی قات کوکن فرشته ایندور اول
 فرشته برله تیمردن اوراچاق قورال بولغوچیدر شول سورنی اوقغوچی نینک کونکلینه
 شیطان اگر بریاوزلقنی صالماق بولسه فرشته تیمر قورالی ایلان شیطان نی اورار صوغار
 شیطان برله آننک آراسینه یتمش منک حجاب پرده قیلور هر قابچان قیامت بولسه
 الله تعالی ایتور ای آدم اوغلی منم رحمت کوله گه سی استونده یورگل منم او جهاخ
 یمش لرندن ییکل کوثر صونندن اچکل سلسبیل صونندن قوینغل سن منم قلوب من سننک ربنک سنگا
 حساب وهم عذاب یوقدر مذکور تفسیر ده سور الانعام نینک اولندن اوشبو طریقه بیان قیلنمشدر
 ﴿فائده﴾ صلوات شریفه نی هر کم کوب اوقمات تیوشدر صلوات شریفه نی کوب اوقمات
 آفة ویلا لر دین غم و غصه و فقیر لکن دین امین بولمات و خیر لی مقصود لر غه شالقلره * کاب
 الوغ سبب در خصوص اجمعه کونلرده کوب اوقغای صلوات شریفه نی کوب اوقمات
 ایلاب رسول الله صلی الله علیه وسلم دن کوب هدایتلر وارد بولمشدر (صلوات تورلیچه
 بولور (اللهم صل علی محمد و علی آل محمد) یا که (اللهم صل علی سیدنا محمد و علی آل
 یا که نماز اچندا کی صلوات نی اوقور (اللهم صل علی محمد و علی آل محمد کما صلیت الخ
 (خصر صا هر کونن اقل مرتبه یوز کره اوقلسه اثری ظاهر بولور اگر یوزدان زیاده
 اوقلسه یوز یامنک نه مقدار کوب اولسه ده اثر و فوائدی بیگراک ظاهر بولور *
 (صلوات تنجینانی اوقماتن الوغ الوغ خاصیت و عجب فائدلر کتابه بیان قیلنمشدر
 (صلوات تنجینا اوشبودر (اللهم صل علی سیدنا محمد صلاة تنجینا بها من جمیع الاهیال
 والافات و تقصی لنا بها جمیع الحاجات و تطهرنا بها من جمیع السمیئات و ترفعنا بها اعلی
 الدرجات و تبلغنا بها اقصى الغایات من جمیع الخیرات فی الحیة و بعد الممات)
 بعض نسخه ده (و علی آل بعد کل معلوم لک) دیو ذکر قیلنمشدر (اوشبو صلواتنی هر
 کونده ینی یا که اون بر یا که قرق بر یا که بوندان آرتوق نی مقدار کوب اوقسه

نیندای گنه خیرلی مقصودی اوچون او قسه مقصودینه ایرشکای * طب القرانده شوشی
طریقه بیان قیله دور *

﴿ بیت ﴾

ی—ارب بالمصطفی بلغ مقاصدنا * واسمع لنا بالرضاً یا واسع الکرم
وصلی الله علی سیدنا و مولانا محمد و علی آله و صحبه اجمعین ﴿ فائده ﴾ کتاب یازغان
وقتده رسول علیه السلام ننگ مبارک اسمی ذکر قیلنسه مثلاً محمد اسمی ایلان صلی الله
علیه وسلم دیوب یازماق الوغ ادب و تعظیمدر صلوات یازمای اوتتمک یاکه محمد عه
اوشبو رو شچه یازماق نوع ادب سزلسکدور (دلائل الخیرات ده ایتده دور بر صالح و تقوی
آدم ایتمشدر منم کور شمه کتاب یازوچی آدم وار ایدی شول آدم عمری تمام اولوب
وفات بولدی شول آدمنی توشمه کوروب صورادم ای فلان الله تعالی سنکا نه قیلدی دیو
بعد اول کاتب آدم ایتدی کم گناهلار منی الله تعالی عفو قیلدی دیو ینه صورادم نه سبب
و عمل اوچون الله تعالی گناهلارنک فی عفو قیلدی کاتب آدم ایتدی که کتاب یازغان
وقتده محمد علیه السلام اسمنی یازسام صلوات اوقوب یازوب کیتده در ایدم صلوات
یازغانلقم اوچون الله تعالی منکا کوز کورمکان قولاق ایشماکان آدم کونکلینه کیلمکان
نعمت لر ویردی دیمشدر *

﴿ خاتمه الکتاب ﴾

(ای مسلم بیک بلکل کم هرکم الله تعالی و رسولمز محمد المصطفی صلی الله علیه
و سلم ننگ امر لرینی توتماسه قوشقان لرینی اشلاماسه و نهی قیلمش نرسه لر دن
یعنی حراملر دن طیولماسه حرام اشلر فی قیلوب همیشه کناه قیلماقده بولسه شوشی رو شچه
بولوبده اول کشی ننگ حالی راحتله ترک لکی نعمت و حرمتنه بولسه مثلاً یخشی ایولرده
تورسه یخشی نعمت لر بیسه یخشی کیم لر کیسه یخشی آتلر بیکسه همیشه شادلقده بولسه
شونداق کشیلر حقنک شول نعمت و راحتله استدر اراج در عاقبتی عذاب و نعمت در دیمشدر
(نساک پیغمبرمز صلی الله علیه و سلم ایتمشلر کم مشکات المصابیح ده هم مذکوردر

(اذا رأیت الله عز وجل يعطی العبد من الدنيا علی معاصیه ما یحب فانما هو استدر اراج
معنی شریفی ننگ حاصلی بنده کناه قیله توروب شول بنده کا اگر الله تعالی دنیا نعمتلرون
بنه ننگ سویکان نرسه لرینی ویرمشینی کورسنگ بس شول نعمت اول بنه کا استدر اراج در
یعنی بتدریج آقرون آقرون عذابکا ایرشدر مک اوچون ویرمش نعمت دور شول نعمتلر فی
شونداق عاصی بنه الله ننگ رحمتی دیو بلور و لکن اول نعمت بالعاقبه نعمت و عذاب
بولماق دور (رسول علیه السلام) اوشبو حدیث لرینی بیان صوننک اوشبو آیت فی اوقمشلر
(فلما نسوا ما ذکرنا به ففتحنا علیهم ابواب کل شیء حتی اذا فرغوا بما اوتوا فاذا هم مبلسون)

(ای عزیز مؤمن بنده لربکا ایرشکوچی آفات و بلا قایغو و حسرت بنده لرننک اوز لری ننگ کناهلری شوملغندان در بنده لر گناهان طیولوب توبه واستغفار ایلاب اوزی ننگ عملینه وطاعتینه قایتسولنر اوچون الله تعالی بر یوزنک و دریالرده آفتلرنی اظهار قیلور

ایرمش ننگ الله تعالی ایتده در (ظهور الفساد فی البر والبر بما کسبت ایدی الناس) معنی شریفی فی مفسر لر بیان قیلمشلرکم یعنی آدم لر گناه قیلوب شول گناه ویاوزق لری ننگ شوملغی سبیلی قروغ برده و دریالرده فساد ظاهر بولدی (فساددن مراد قحط و قیمت چلک اولماق وایکون لرننک حاصلی و یغمور لر آزاوماق و سود لرننک ریجی یعنی فائده و تابوشی کم اولماق آدم و باشقه حیوانلرده وبا آغرقی اولماق واوت (یانغون) قضاسی کوب اولماق وبارچه نرسه دن برکت کتمک کبی لر (صوده دریالرده بولغوچی فساد دریالرده کمه لر غرق بولرب باطوب مال لر تلغی بولماق و سودان حاصل بولاچاق مال لر انجو و مرجان بوندان غیر نرسه لر مثلاً قیمتلی حیوانلر آزاوماق کبی لر (لیند یقهم بعض الذی عملوا) یعنی برده و صوده بنده لرننک کناه شوملغندان فساد آفت لر ظاهر بولدی آدم لر دنیا ده و قنده کناه لری ننگ بعض جزالرنینی تاتسولنر اوچون جزاننک تمام و قتیغ سی آخرتده در (لعلهم یرجعون) یعنی تاکه کناهدن صاقلانسون لر توبه واستغفار قیلوب الله تعالی ننگ

طاعت و عملیکا رجوع قیلسون (الله تعالی ینه ایتده دور (وما اصابکم من مصیبة فبما کسبت ایدیکم) معنی شریفی شول نرسه که سزلرکا ایرشدی ضرردین قایغو و مشقتدین بس اول مصیبت اوز نکز کسب قیلغان کناه لرنکز سببندان در (ای الله تعالی دن خوفه اولغوچی بنده باشنکا بر هسقت کیلسه قایغو و حسرة ایرشه کناهنک سببندان دیوب بلوب کناهنکدین طیولوب توبه ایلاب الله تعالی ننگ عملی ایلان مشغول بولغل انشاء الله مشقت و قایغولرنکنی دفع ایلاب راحت و شادلقغه ایرشدرر (الله تعالی ایتده در (ومن یتق الله یجعل له مخرجا و یرزقه من حیث لا یحتسب) معنی شریفی هر کم الله تعالی حرام قیلمش نرسه لردن صاقلانسه الله امرین توتسه الله تعالی اول

۲ ﴿ فائده ﴾ شرع شریفده عاقل (یعنی عقلی) آدم شول بولور که الله تعالی حرام قیلمش نرسه لردن صاقلانوب امر قیلمش (قیلماغه قوشمش) نرسه لرنی اداء قیلور * اما بر کسه شوشی روشچه بولسه لکن دنیا اشینه کسب و تدبیر معاشکا مهارتلی بولسه اول کشی احمق کشیدر * (رسول الله صلی الله علیه وسلم ایتمشلرکم (العاقل

المتقی وان کان فی الدنيا حسیسا دنیئا) و بر روایتده (العاقل من اطاع الله وان کان دمیم المنظر حقیر الخطر دنیئی المنزلة رث الهیئة وان الجاهل من عصی الله وان کان جمیل المنظر عظیم الخطر شریف المنزلة حسن الهیئة) کذا فی الكنز المذفون و تنبیه الغافلین اوشبو حدیث لرننک معنی سی ننگ حاصلی شول که عاقل تقوی کشیدر اگر چه اول کشی دنیا ده خلق نظرنده فقیر و قدرسن اعتبارسن بولسه ده (عقلی کشی اولدر کم الله تعالی بیورغاچچه بورور (خداغه) اطاعتلی بولور اگر چه اول کشی یمسن کشی قدرسن مرتبه سن قبیح صورتلی بولسه ده (جاهل (نادان) شولدر کم الله تعالی کا کناه قیلور اگر -

بندہ کا مشقتوں راحت کا قایغودان شادلقغہ طارلقدن کینک لککا چقماقنی قیلور وشول
 بندہ سینہ حساب قیلماغان یرلردن رزق و یرر ﴿ فائده ﴾ عظیمة و تنبیہ نبیہ (بیک
 بلکل کم بر نرسہ ننگ حلال یا حرام یا کہ بر عمل ننگ فرض یا واجب یاسنہ بولماقی
 خصوصندہ یا کہ کناہ اوچون قیامتندہ بولاچاق عذاب و جزا یا کہ عمل و طاعات اوچون
 الوغ ثواب و درجات عظمی حقندہ یا کہ اوتمش پیغمبرلر امت لری ننگ احوالندن
 یا باشقہ واقعہ لردن (یا کہ کیلاچکدہ بولاچاق واقعہ و حوادثندن خبر و یرمک ایلان
 رسول الله صلى الله عليه وسلم من ککوب شریفی حدیث وارد بولمش ایرشمشدر *
 (الله تعالی پیغمبرمزہ شول حدیثلرنی آدملرکا بیان قیلماغہ و خیر و یرماکا الهام
 و یلگورتماکی ایلان در بونی وحی باطن دیورلر (اما رسول الله صلى الله عليه وسلم
 فقط اوز رأیندن ایتکان ایمسدر ننگ الله تعالی ایتهدر (وما ينطق عن الهوى ان
 هو الا وحى يوحى) معنی شریفی اول محمد (عليه الصلوة والسلام) هوای ۲ نفسندن
 سویلاماز آننگ دین اشنده بولمش سوزلری الله تعالی دن وحی قیلنمشدر (یعنی
 سویلاما کا الله تعالی ننگ اشارہ سی و رسول علیه السلام ننگ کونکلینہ صالماتی ایلاندر
 (راموز الاحادیثدہ مذکوردر رسول الله صلى الله عليه وسلم ایتمشکم (ایها الناس انی
 والله ما امرکم الا ما امرکم الله به ولا انہا کم الا عما نهاکم الله عنه) معنی شریفی ای
 آدملر درست لکدہ من والله سزکا امر قیلماقی من مکر سز لرکا الله تعالی امر قیلمش
 نرسہ برلہ امر قیلان و الله سزنی طیمای من مکر الله تعالی سزنی طیغان نرسہ دن طیامن
 (وحی بیک بلکل کم رسول الله صلى الله عليه وسلم کا اطاعة قیلماقی یعنی رسول علیه السلام
 بر نرسہ فی قیلماغہ امر قیلوب شول امر فی قیلماقی و بعض نرسہ لردن نہی قیلوب
 شول نرسہ لردن طیولماقی بعینہ الله تعالی ننگ امر فی قبول ایروب قیلماقی و الله تعالی
 طیمش نرسہ دن طیولماقدر (ننگ الله تعالی ایتهدر (ومن اطاع الرسول فقد اطاع الله)
 معنی شریفی ہر کم پیغمبرکا اطاعة قیلسہ بس اول کشی تحقیق الله تعالی کا اطاعة
 قیلدی (الله تعالی بنہ ایتهدر (من يطع الرسول فقد اطاع الله) معنی شریفی ہر کم
 پیغمبرکا اطاعة قیلور بولسہ بس اول کشی تحقیق الله تعالی کا اطاعة قیلدی (رسول الله
 صلى الله عليه وسلم ایتمشلر کم (من اطاعنی فقد اطاع الله) معنی سی ہر کم منکا اطاعة قیلسہ
 بس تحقیق اول کشی الله تعالی کا اطاعة قیلدی (الله تعالی اطاعة قیلماغوچی بنہ لر حقندہ ایتهدر
 (ومن يعص الله ورسوله فقد ضللا مبینا) معنی شریفی ہر کم الله تعالی کا و پیغمبرینہ عاصی
 بولسہ اطاعة قیلما سہ مخالفہ کو سترسہ بس تحقیق اول کشی یاوز بولدی ظاہر یاوزلق ایلان

۲- الهوى بالقصر قلب مثلذ اولدغی نسنہ یبہ میل ایتماک و عبت ایتماک ان

— کورکام صفتلی دنیاہ قدر و حرمتندہ و مرتبہ دہ بولغوچی کشی بولسہ دہ *

(ینه ایته در) (ومن یطعم الله ورسوله ویعتد حذوده یدخله ناراً خالداً فیها وله عذاب مهین) معنی شریفی هر کم الله تعالی کا و پیغمبرینه اطاعة قیلماسه مخالفت قیلسه الله تعالی ننگ حکم لرینه انکار قیلوب اوتسه یعنی شول انکارنه بولغانی حاله حکم لرینه قبول قیلماسه الله تعالی اول بنده نی اوتقه کرتور اوطره منکگو بولغانی حاله و آنونک اوچون خوار و رسوا قیلغوچی عذاب واردور (ینه بلکل کم پیغمبرمن محمد المصطفی صلی الله علیه وسلم امر قیلمش نرسه نی قیلماغه ونهسی قیلمش نرسه لردن طبولماغه قوشوب الله تعالی ایته در) (وما اتاکم الرسول فخذوه وما نهاکم عنه فانتهوا) معنی شریفی شونداق حکم نی کم کلتوردی الله تعالی دن پیغمبر علیه السلام بس آتی قبول قیلوب اطاعت قیلنکز و نی نرسه دن سزنی پیغمبر طیسسه بس سز اول نرسه دن طیلولنکز (الله تعالی ینه ایته دور) (اطیعوا الله واطیعوا الرسول لعلکم ترحمون) معنی شریفی الله تعالی غه ودخی پیغمبرکا اطاعة قیلنکز شاید که سز رحمت ایدمش بولورسز (الله تعالی ینه ایته دور) (واطیعوا الله واطیعوا الرسول فان تولیتهم فانما علی رسولنا البلاغ المبین) معنی شریفی الله تعالی کا و رسولینه اطاعت قیلنکز اگر سز اطاعت ان باش تارتسانکز یوز چورسنگز (یعنی اطاعت قیلماسه نکز) الله تعالی کا و پیغمبرینه زیان و کملک یوقدر بزیم رسولمه لازم اولان بنده لورکا شریعت حکم لرینه آچق قیلوب بیان ایلامک دور (جزانی قیامتده کورورلر) (الله تعالی اوزینه و رسولینه اطاعة قیلغوچی بنده لرینه قیامتده منکگو بولغوچی الورغ شادقلر نی بیان قیلوب ایته در) (ومن یطعم الله ورسوله فاولئک مع الذین انعم الله علیهم من النبیین والصدیقین والشهداء^۱ والصالحین وحسن اولئک رفیقاً) معنی شریفی هرکم الله تعالی کا و پیغمبرینه اطاعت قیلسه بس اول اطاعت قیلغوچیلر الله تعالی آنلره انعام و احسان قیلغوچی بنده لر بوله بولورلر الله تعالی انعام قیلغوچی من لور پیغمبرلر صدیق لر و شهیدلر و تقوی کشیلردر بومبارک لر کورکام یولد اشلردر (الحاصل الله تعالی کا و پیغمبرینه اطاعت قیلغوچی لر قیامت کوننک پیغمبرلر و صدیق لر و شهیدلر و تقوی کشی لر بوله برکا بولورلر) (یعنی یوم الآخرته راحتده بولورلر) (الله تعالی ینه ایته در) (ومن یطعم الله ورسوله یدخله جنات تجری من تحتها الأنهار خالدین فیها وذلك الفوز العظيم) معنی شریفی هرکم الله تعالی کا و پیغمبرینه اطاعت قیلسه آستلارندین چشمه لر آغا تورغان جنت لره کرتور شول جنتلرده منکگو بولغان لر حاله اوشبو روشقه جننگا کرتماک الورغ اچردر (الله تعالی ینه ایته در) (ومن یطعم الله ورسوله ویخش الله ویتقه فاولئک هم الفائزون) معنی شریفی هرکم الله تعالی کا اطاعة قیلسه فرض لرینه اوتامکده و پیغمبرینه اطاعة قیلسه سنه لرینه اوتامکده الله تعالی ننگ عذابندین قورقسه

وگناه قیلماقدین صافلانسه بس شول آدم لر قیامت کوننده مشقتلردین نجات
 تابقو چیلارد * ﴿فائدة﴾ اطاعة ننگ معنی سی قبول قیلماق طنکلامق یعنی الله تعالی
 ورسول الله فی نرسه فی قیلماغه قوشسه شول نرسه فی قبول ایندوب قیلماق ونی نرسه دن
 طیولماغه قوشسه شول نرسه فی قویماق آندان طیولماق فی اطاعة دیلمش بولور
 ﴿اشراط ساعت دنیاننگ آخیر زماننده بولماق مناسبتی ایله
 (کتاب من ننگ اخیرنده اشراط ساعت یعنی قیامت یقین بولماقننگ بعض علامت لرینی
 یازماق مناسب کورلدی تاکه آدم لر شول علامتلر نی بلوب گناه لردن توبه واستغفار
 ایلاب طیولب الله تعالی ننگ عمل وطاعتینه مداومه و ملازمة قیلغای لر هر کم اوشبو
 علامت لر نی فکر قیلوب آنلر خصوصنده عقابینی اشکا بیورسه کوب فائده و اثر لر ظاهر
 اولماق امید در * (بلکل کم الله تعالی ننگ بلگورتما کی ایلان پیغمبره ز صلی الله علیه
 وسلم قیامت یقین بولماق ننگ کوب علامتلرینی بیان قیلمشدر بیک الوغلی قویباش
 مغرب دن (بعنی باطابق اورنندن) چقوب مشرق غه (یعنی چقاچاق اورنینه) باروب
 باتماق (ودخی دجال چقماق وعیسی علی نبینا وعلیه السلام کو کدن توشوب دجالنی قتل
 قیلماق (ودخی یأجوج و مأجوج ودابة الارض و حضرت مهدی چقماق کبی لردر بونلر نی
 علامه خلیفه دیورلور (یعنی هر کم معلوم بولماق علامتلر ﴿اما قیامت یقین بولماقننگ
 علامه خلیفه لر ی (یعنی بعض کشیکا گنه معلوم بولغانلری کوبدر اول علامتلر دن اوشبولردر
 آدم لردره جهل (یعنی نادانلق) کوبایوب دین علمینی اویراننگ آزیماق نادانلق
 ره حاکم قاضی بولوب حکم قیلماق (قاضی لقی و تدریس و فتوی منصب لری اهل بولماغان
 آدم لرکا ویرلماک دنیا مقصود لرینه ایرشمک و آدم لر قاشنده عزت و حرمتلی بولماق
 اوچون تحصیل علم قیلماق (علم اویرننگ) خمر اچمک کوبایمک (فلان کشی ننگ منکا
 یاوزلقی و ضرری ایرشماسون دیو شول کشی فی عزتلامک) آدم لر خاتون لرینه اطاعة
 قیلوب آنلر سوزی و امری بوینچه یوروب آتا و آنالرینه مخالفة (قارشولق) قیلماق
 (آدم لر دوست لرینه یقین بولوب آنلرغه قاتشوب آنلر ایله یورشوب آتا و آنالرنندان
 وصله سی لازم بولغان یقین لرنندان یراق بولماق قاقماق (ودخی لهو و لعب اسبابی) یعنی
 اویونلر قورالی اسکر بیکه کارمون و اویون ماشینه لر کی نرسه) کوبایوب آدم لر شونکا
 کونکل قویماق (دیوث لر کوبایمک دیوث دیو خاتوننی حقتنه غیرتسز ابرنی ایتلور (مثلا
 خاتوننی حقتنه کونچلوک قیلماز هیوان کبی بولور خاتوننی ایولرکا کورنوب یورماکینه راضی
 بولور بازارغه باروب یاط ایولرکا کورنوب یورماکدن منع قیلماز) الحاصل خاتوننی فی
 قبیح و یاراماز اشلردن منع قیلماس (طمیاس) و دخی مجلسلرده سوز باشلاب سویلا گوچی
 و یوقارو اولطروچی ادنی یا که ادنی اوغلی جاهل لر بولماق یعنی یوقارو اولطرماغه

اطاعة فرمان برین

اشراط ساعته

سوز باشلاب سويلاماكا تيوش بولماغان كشي لر شول روشك بولماق و اعتبار تابماق
 اما معرفت و عقل لي آدم لركا قدر حرمت بنماك (و دخی الوغ و بيوك ايولر بناء قيلماق
 (يا صاماق) و آننگله فخرلنمك ماقتانماق (يالان آياف و يالانماق كشي لر قوي كتوچيلري
 يعني فقيرلر شهرلركا كيلوب الوغ ايولر بناء قيلوب ماقتانماق (يعني ۴ دنيساننگ
 نظام و ترتيبى بتار دولت و عزتكا مناسب بولماغان احمق كشي لر دولت و دنيا درجه سينه
 ايرشورلر (اما دولت و عزتكا مناسب عقل و معرفت و انصاف لي آدم لره دولت قالماز
 آنلرغه اعتبار و التفات اولماز ديمكدر *) (و صونگي لر اولكي صالح علمائي نادان
 ايدى كذا و كذا بولمش ديو سويلامك آني عيب قيلماق (امين آدم لر آز قالوب
 فلان اولده يا فلان مجله ده برامين يعني اشانچلي توغرى كشي وار ايمش ديو
 سويلانمك (و آدم اولترو وقتنه لر كوب بولماق *) (يفاك كييم كيماك شايع
 بولماق (بدعه اشلر ظاهر بولوب سنلر قويلماق *) (ايرلر فسق اشهكي
 يولده يامان حالده يوروب خاتونلري هم قباحت اشلرني قيلماق *) (امر بالمعروف
 و النهى عن المنكر بنمك *) (حق سوزني و شريعتني اينكوچي كشيكا آدم لر
 دشمان بولوب اينكوچي ننگ ضررينه يورمك *) (شرع شريفكا موافق اش قيلماق عيب
 سانلماق (كناه و خطالى اشلر استعمال قيلنوب شول اشلرني قيلماق عادت بولماق
 (و دخی خاتون قزلر كييينشوب اورامغه چقماق (زينتلو كيملري ايله ياط ايرلركا كورنمك
 (خاتون قزلرده ميا (اويات) بنمك (زنا و لواطه كوب اولماق * آدم لر علمائي قويوب
 نادان (جاهل) كشي لركا ايارمك (مثلا جاهل و امي كشي ني شيخ و ايشان بلوب آنكا ايارب
 خراب بولماق) تانيغان بلگان آدمكا گنه سلام و يوروب تانيماغان كشيكا سلام و يورمامك *
 بر اش خصوصنده يالغاندان شاهد (گواه) بولماق كوباييمك * بر اشكا شاهد بولوب
 شاهد ليكيني ايتماكا اوتنكان صوتكنك حقني ايتمايينچه شاهد ليكني ياشورمك (يعني بر
 اشني بله توروب من بلمايمن كوركانم يوق ديمك) سودا اش كوباييمك * خاتونلر
 ايرلريني سودا اشنده عيب قيلماق (يعني سودا قيله بلمي سن بو روشچه كراك ايدى
 ديو خاتونلر گويا ايرلرينه باش بولماقني استرلر) اير و خاتون هر ايكاوي سودا قيلماق

(۲) و عن ابن عمر قال قال رسول الله صلى الله عليه وسلم لا تقوم الساعة حتى يكون

اسعد الناس في الدنيا لضع ابن لضع رواه الترمذي) حاصل معنى شريفى
 دنيا ده مال و باشقه مال ايلان دولت و بختلى بولماغان قدر و مرتبه كورمكان آداب
 و معرفت بلمكان احمق اوغلى احمق كشي لر بولماينچه قيامت بولماس (بس اوشبو
 صفتداغى آدم لر دنيا ده سعادتكا ايرشمك قيامت يقين بولماق علامتلرندندر

(مثلاً کبیته ایری بولماغانده خاتونی نرسه ساتار سودا قیلور یاط ایرلردان اویالماز) یا که هر ایکوی بازارده سودا قیلور مثلاً ایونندن بازارغه کیلتروب ساتار یا که بازاردن نرسه آلوب باشقه یرکایلتوب ساتار * (ودفی نکاحه کوب مهر تعیین قیلماق (صالماق) مثلاً ۵۰۰ تنکه یا که برمنک یا ۲ منک یا ۳ منک تنکه وهکذا (ودفی آتلیر بهاسی بیک قیمت بولماق (مثلاً ۵۰۰ یوز یا برمنک یا ۲ منک تنکه بولماق) خاتونلر کوب بولوب ایرلر آز بولماق حتی ایلیلی خاتون مقابلنده بر ایر حساب قیلنماق * علماً بتوب نادان کشیلر علما اورنینه قالب اوز عقل لری ایله علمدن باشقه قنوی ویرمک (بس اوزلری یمانلقغه توشوب باشقه لرنی هم یمانلقغه ضلاله کا توشورلر) * مسجدلرده نرسه آلماق یا صاتماق یا که باشقه برسبب ایلان تاوشلر بولماق * فاسق (یمان) کشیلر مرتبه کا منوب صالح (ایدگو ویشی) لر قدرسز اعتبارسز بولماق * امانت کا خیانت قیلماق * وعظنی بوزماق * خاتون وقز طائفه سنده یرلاماق بییماک فعلی کوبایمک * آدملرده بر برینه شفقت و مروت آز بولماق * مسجدده امام بولماغه تیوشلی آدم طابماینچه بر برسنی سن امام بول دیو قستماق (بوننک سببی نادانلقدر هرکم اوزی ننگ قراعت و باشقه حالتکا قدرتی بولماغان لقتان در) * علماننک قدری بتمک * علماننک وعظ و نصیحتلردن قانماق * مال ودولتی اولغوجی کشی فی الوغلاماق حرمتلک (اگرچه احمق نادان و معرفتسز ذات بولسه ده) علم و عقل صاحبی اولوبیک فقیر اولسه آنی اعتباردن چقارماق * ربا آلماق ربا ایله معامله کوبایمک * یالغان آتیلدن قورقماق * حلال و حرامنی تیکشرو بتمک * زکوة و آندن غیر واجب لرنی بیک آغرایوب (ونجه حیللر ایلان) بیرمک * کییمده و آشامق اچمکنه اسراف کوب بولماق * دنیا و مالغه محبت و کونکل قویب دین اوچون قایغو بییمک آزایمق بلکه بتمک * آنا و آناغه عاق بولو (یعنی آنلره قارشوب آنلرنی رنجتور کوب بولماق * جبر و ظلم کوب بولماق * مسجدلر کوب والوغ وزینتلو اولوب مسجد کا کلوب جماعه ایلان نماز اوغوهیلر آز بولماق (اوشبولر رسول الله صلی الله علیه و سلمننک حدیث شریفلردن آلمش سوزلردر بونلردن باشقه علامتلر هم کوبدور پیغمبرمن صلی الله علیه و سلم قیامت ننگ اشراطی فی بیان قیلمشدور اما قیامت ننگ قایو وقتده بولاچاغن الله تعالی اوزی گنه بلگوچیدر خدا دن باشقه هیچ کم بلگوچی یوقدر الله تعالی اوشبون قرآن عظیمنک تکرار آیتده بیان قیلمشدور (ای عزیز مؤمن اوشبو علامتلرننک کوبسی بلکه بارچه سی اوشبو زمان پرزبان مزده ظهوره کلمشدور * بلکل کم سنده وفات اولمش الفاضل الکامل ابو عبد الله القرطبی اشراط ساعت علامتلرینی بیان بعدنده تذکره سنده ایتددر (قال العلماء وقد وجدت هذه العلامات وصار الولات لا یسمعون موعظة ولا ینزجرون عن معصية صم عن

عن استماع الحق بكم عن التكلم به عنى عن الابصار له فالله تعالى يلطف بنا
 وبولاندا ويميتنا واياكم على الاسلام آمين) انتهى ترجمه سينتك حاصلی عالم لمر
 ايندى لر اوشبو علامتلا (يعنى قيامت يقين بولماقننك بيلگولرى تحقىق بولدى
 حاتم لرو عظاى ايشتماس وگناهدين طيولماس بولدىلر حق سوزنى ايشنودن چوقراقلردر
 حق سوزنى سويلاودن تل سوزلردر حق نرسه واشكا قاراماقدن صوقلردر بس الله تعالى
 بزكا وهاكلرهزه رهنينى ايرشدر كاي بزنى وسوزنى اسلام ديغنده بولغانمز حاله تهنه بزدين
 جانمىزنى آلاى ايدى يا الله بودعامىزنى قبول قيل (اى فكر وعقل صاحى مؤمن اوشبو
 علامتلا بولدى ديگوچى عالم قرطبي رحمه الله ننگ وفاتنه اوشبو كتابمىزنى تحرير زمانمىزدان
 آلتى يوز يلان آرتق مقدم بولادر شول زمانده اوشبو علامتلا بولغان اولسه بزم
 زمانمىزده بيگراك ظاهر بولغان اولسه كراك دنياغه محبت و جهالت كا الفت قيلغوجيلر اول
 علامتلا نى بلمازلر دنيا ترككى شول روشچه ديرب يورورلر (ياكه بلسه لرده اعتبارلرينه
 آلازلر تورلى حالنى فكرلر توبه واستغفار قيلمازلر الله تعالى بارچه مرنى اوزى ننگ
 عمل وطاعتينه موفق ايلاب دنيا دن آخرتكا هجرت زمانمىزده هم ايمان واسلام ايله مشرف
 ومعزز قيلغاي ايدى آمين يارب العالمين ويا ارحم الراحمين *

بعون الله الوهاب تم الكتاب فى سنة ۱۳۱۹ بالكتابة على البياض وان كان سواده مقما
 له بسنين فى الحساب * خداوندا در جمع اين كتاب بعنايتت وفضل وكرم محض وقت
 بسيارى را گز ارزنده يم * الهى در فرديك علماء وعوامت مقبول گردان * وبه ايشانسان
 استفاده ميسر ساز * اگرچه لاشيم وازهر چيزكم وگنده يم همين قدر كه از كلام مبارك
 بى مانند واز سخنهاى مبييت رسول صلى الله عليه وسلم در كتابم خيلا ذكر وياد كرده يم
 بحرمه اين دو كلام مبارك مضمون آن مسموع بمقبول بندگانست گرداننده در روز
 قيامت ذخيره ام كرده نماييد * پروردگارا اين مجموعه را سبب افتادن بعرض اين فقير
 كناهكار وپر تقصير بدكر دارم كن * يا مجيب الدعوات ويا قاضى الحاجات تو آهن را
 طله ساخته نماييد قادر وطله را آهن وسنك كرده نماييد تواناى ﴿بيت﴾

اى همه هستى ز تو پيدا شده * وز تواناى تو توانا شده

الحمد لله رب العالمين * وصلى الله على سيدنا ومولانا محمد افضل الانبياء والمرسلين وعلى
 آله واصحابه اجمعين الى يوم الدين *

﴿ اخطار ﴾

بو كتاب ده معنى سننك حاصلى ديمش عبارت كوپ ذكر قيلنماقده در يعنى الفاظ
 (سوزلر) ننگ برام برام معنى ولغة وصيغه وتركيب لرينى بيان قيلمائى مقصود بولمش
 معنى لرنى بر بولكى جيبيرب ايتمك در *

ربور تبعه سنن آخون نام قريده امام ومدرس وخطيب وآخوند العالم الكامل المتقى
النقشبندى الحالى موسى بن فتح الله بن حبيب الله بن رسول حضرتلرندن كتاب مزده
خطاً صريحاً وغلط غير قابل التصحيح عبارتلى اولسه قلم نكز ايله تنبيه واصلاح قيلسه نكز
ايكان ديو التماس قيلغانمزدن مذبور جنابلىرى اوشبو كتابنى اوقوب چقوب استحسان
قيلغان لوى بعدند الله يازمش تقريض حق تحريض لريدر .

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله الذى خلق الانس والجن ليعرفوه واوجد العلماء فى الاعصار والامصار ليبينوا
احكام الشرائع بالادلة الشرعية والعقائد الدينية بالبراهين القطعية ويبطلوا عقائد الفرق
الضالة بالحجج القطعية والصلوة والسلام على سيدنا محمد حمد الاوائل والاواخر وعلى
آله واصحابه اولى المآثر والمفاخر . (امبعد فلما طالعت هذا المؤلف البديع الذى جمعه
اوجد العلماء الاعلام وافضل الفضلاء العظام مولانا محمد الشاكر بن عبد الجبار افندى
امام الموحدين فى جامع بورنايف بمدينة قزان وجدته بحرا احتوى على الدرر وروضا
استوى منه الثمر فجزى الله سبحانه للمؤلف خيراً الجزأ وجعل دار العدم مثواه حيث ابرز
فى كتابه ما لا بد منه للخواص والعوام فى عباداتهم ومعاملاتهم ونصح المسلمين فى حركاتهم
وسكناتهم ولم يترك مسألة الا واددهما فيه كى تقرر العيون بقراءته وتستريح النفوس
بمطالعة فحوايه ووطنى بل معتقدى انه كتاب فى غاية النفاسة ولقد اجاد الفاضل الاديب حيث
الفه بعبارات تركية على طبق المذاق لكل طائفة من اهل التوحيد فى بلادنا فلعله سبحانه
وتعالى يقبله بقبول حسن ويجعله سبباً للذكر الجميل فى كل بقعة من اقطار البلاد الروسية
ما دامت التنظيمات الربانية مستقرة فى اماكنها) (وانا الفقير خادم العلم بقرية
آخون موسى بن فتح الله بن حبيب الله بن رسول شعبان شريف ٣ سنة ١٣٢٠

عالم مذكورنك كتابمزدى اوقوب چقوب طرف عاجزانه مزه اعاده ايلاديك لرى
وقنده ارسال ايلامش مكتوب خوش اسلوب لريدر *

بسم الله الرحمن الرحيم

بعد الحمد والصلوة الاخ الفاضل الاكرم والحبيب الصادق المحترم مولينا محمد الشاكر
شكر الله سبحانه مساعيه جناب مستطاب لرتكزه خلوص تام اوزره سلام لرمز اتحاق ايدلى
همه يار وبرادرلرني شمولاً كمينه لرى صحنده مز بارچه لرمز حفى مبادكه مرسل
مكتوب لرتكزنى بين در بين وصوليله قرير العين ايلادى جزاكم الله خير الجزاء مهم
رساله نكزى كوزدن كچوردوك هم آفرين اوقوق كوزال سزاوار ستايش تابدق
بو تاليفنك مسناتندن برى بودر كه كسميه طعنه وملامت يوزنندن زبان درازلق

اولنمایوب محض حق نصایحی مهما امکان اورنینه کلتورمش سر بو زمان لوده تألیف اولنمش خیلی کتابچه لر منظورمز اولمشیدی لکن اکثری تقریعات و تشنیعات دن عبارت اولمه سیله غایتک قلم اوصانمشیدی (اما جنابنگز رساله سینه خوش لنوم بارک الله خوب قیلوبسز همیشه رفتارنگز شول روشچه اولغای ایندی فی الواقع رساله صورتنه داخل اولمش در (مالا یعنی کب لر داخل دائره تصدیع لر در انسانیه و حقانیه اولدرکه غایتده گران بها اولنان وقت عزیززی پرشان گفت وگولره صرف ایلمیه لر و بر احدی خاطرمانده ایتمیه لر قلم ایله غیبت و طعنه ای دشمنک ننگ شامتی انتشار اولدرق خیلی ذات لر آندان حصه مند اولمق لازم کلور و مراتب عقولنک تفاوتی حکمچه هر کس یکن یگرن دن تقریر و تعریر لرده سمقت استرلر (ربم جل شأنه عقول جزئییه اولقدر تصرفات ویرمشدرکه بر حادثه ده ظهوره کلمش تألیف حقنه ردا و قبولا ایکی کمسنه آراسینه محاکمه یازمق واقع اولور وبری دیگرن رد ایتم کلرن دن بر قج دانه کتاب ظهوره کلور ولکن بو کبی رساله لری مطالعه ایتمک قلب لره آنچه فائده لی دکلر بلکه قساوه و عبار پیدا ایلمه سی طبیعی در والسلام والعبودیه صدیقکم موسی بن فتح الله شعبان ۵ سنه ۱۳۲۰هـ (بلده قزاقده امام و مدرس فرید العصر الشیخ العالم داملا عالم جان بن محمد جان البارودی ننگ تقریض لریدر * اوکتبر ۲۴ سنه ۱۹۰۲هـ

بسم الله الرحمن الرحیم فضلاء بلده مز دین داملا شاکر افندی ننگ اوشبو کتابی مرغوب ، فوائدی کوب، اسلوبی خوب تابلدی * عالمجان .
(کتابمزده مطبعه بعض خطا لر واقع در ذهن صامبی درستلب اوقماتی فی امید ایدارز (خطا و صواب) اوچون یا صادقمزی طبع نصیب اولمادی

❀ (واما بنعمه ربک فحدث) ❀

بعون الله الغنی اوشبو کتاب ننگ جامعی ابو الفاروق ننگ خالصا لله جمع و تألیف قیلمش کتب و رسائل دن اوشبولدر *
رسالة معین الدین ترکی العبارة - ۱۲۹۹ سنه ده مطبوعدر .

- ۲ التنبییه الصحیح علی صاحب التوشیح عربی العبارة ۱۳۱۸ سنه ده مطبوعدر .
  - ۳ اقامة الشهادة علی شرعیة الاشارة بالسبابة عربی العبارة غیر مطبوعدر .
  - ۴ المعانی الجلیلة فی الکلمات المتجیة - عربی العبارة غیر مط .
  - ۵ الأقوال المعتبرة فی حقیة المذاهب الاربعة - عربی العبارة غیر مط .
  - ۶ الفوائد الصفیة علی من ظن ضررا فی المقدمه الوفیة - عربی العبارة غیر مط ،
  - ۷ التنبیهات المهمة علی بعض اناس خیر الامة - ترکی العبارة . مطبوعدر .
- بوندن غیر هم رسائلی وارد * انشاء الله ینه اولما قدر .

فهرس کتاب التنبیہات المہمہ علی بعض اناس خیر الامۃ

صفحہ	صفحہ
۴۳	۴
۴۵	۶
۴۷	۹
۴۹	۱۳
۵۱	۱۴
۵۲	۲۱
۵۴	۲۴
۵۳	۲۵
۵۵	۲۷
۴۴	۳۳
۴۲	۳۵
۴۶	۳۶
۴۵	۳۹
۴۷	۴۱
۴۸	۴۲

مقدمۃ الكتاب امر بالمعروفی قیلماقی
 و آتی ترکان بولغوجی آفت لری بیاننده
 تنبیه اول علم اویراننک کا دلالت
 و علم اویرانکوچی و اویرانکوچی کا
 بولمش ثواب لری بیاننده
 علم اویرانمای قالمش آدم لرننک
 قیامتک بولاچاق حسرت لری بیانده
 نیندای فن فی تحصیل حاجت دور
 تنبیه ثانی علمائ ننگ مرتبه لری بی
 و آن لری حرمت قیلماقی لزومینی بیانده
 عالم بولماغان کشیلر علماء کا دنیا
 و آخرتده محتاج لردر
 علماء مؤمنلر کا آتا و آنالرنندیسن
 هم شفقتلور لردر
 علماء و طلبائ ننگ حال لرنندین غافل
 اولمای آنلره اعانت ننگ لازم
 اولماقی ننگ خصوصتده
 الله تعالی ویرمش دولت فی دین
 خصوصیتده صرف قیلماقی حقندہ
 علمائ ننگ وعظ و نصیحت لری بی قبول
 قیلماقدہ الوغ ثواب دنیا و آخرتک
 الوغ شادلق
 نچی تنبیه الله تعالی بعض نرسه لری
 حرام قیلماقدہ الوغ حکمتلر واردر
 نچی تنبیه خمر ننگ حرام لسیکنی
 ضرر و آفتلرینی بیانده
 خمر ننگ نجس لکی شول درجه ده درکم
 حضرت علی کرم الله وجهه ایتمشد درکم
 خمر اچکوچی کا دنیا ده بولغوجی حکم
 شرعی فی بیانده
 نچی تنبیه افیون و شوننک کبی مسکر
 و کیف ویرکوچی نرسه لری یوطماقی
 اچمک دورست توکل لکی بیانده

صفحه	صفحه
صقال حقنده طاطلی بر حکایت بیانند	۷۵
صقال دن آق توکلر نی یولقماق شرعا	صورت یاصاماق درست توکل لک کا
مذموم در یولقماقنک ضرر رینی بیانند	حدیث شریفدن دلیل لر و یاصاغو چیغه
صقال یولقو حقنده بر عیب حکایه	قیامنده بولاچاق عذاب لر بیاننده
صقالنی قارا توسکا بویاماق درست	۷۲ پاتریت آلد رماق درست توکل لک بیانند
توکل لک حقنده	۷۴ صورت خصوصنک بعض حاجت مسئله لر
یاش لر قارط آدمنی حرمت قیلماقنک	۷۶ نچی تنبیه خاتون و قزلر صاچ لرینه
فضیلتینی بیانند	۹۶ صاچ یالغاماق دورست توکل لکی بیانند
۱۲ نچی تنبیه آلتون یوزوک کیماک	۷۸ خاتون قزلر باشلرندین صاچلرینی
ایرلرکا درست توکل لکنی بیاننده	کیسمک درست توکلرور ایرینک امری
ایرلر یفک چاپان وکلاپوش کیماکلری	ایلان بولسه ده
دورست توکلر	۷۹ رسول علیه السلام باشقه دین آدم لرینه
آلتون و کموش صاوتد ان آشاماق اچماک	اوخشا ماقرین منع قیلمشدر منعنک سببی بیانند
ایرلر وهم خاتونلرغه درست توکلرور	۸۱ ۱۰ نچی تنبیه میوق نی آغزغه کرما سلک
آلتون یا که کموش ساعتنی ایرلرکا	قدر کیسمک الوغ سنه کیسمای یورمک
استعمال دورست توکلرور	کناهی بولماقنی بیاننده
اویونلر طاوشینی ایشتوب یورکوچی	۸۲ بر آدم سنه نی استخفاف قیلسه کچک کا
کشی ننگ آلتون کموش صاوتدان	صایسه آننک حکمینی بیاننده
آشاغان اچکان کشی ننگ شهادتلی	میق کیسمک دین اسلامده بولماق
مقبول توکلرور	علامتلرندین در
۱۳ نچی تنبیه خاتونلرنک زینت لنو	۸۴ میوق کیسمک حقنده رسول مز علیه
اوجون آلتون و کموش اسبابلرند ان	السلام ننگ بعض حدیث لرینی بیانند
زکوة واجبد ور زکوة ویرماکان کشیلرکا	۸۶ میق کیسمای یورکوچی آدم قیامت کونند
بولاچاق آفت لر بیاننده	الله تعالی کا سبحه قیله آلماس ایرمش
قارون قصه سی و آننک دولتی نی بیانند	۸۷ لوط علیه السلام ننگ قومی اون تورلی
نی قدر مال دن زکوة چقار شوننک بیانند	کناه سبیلی هلاک بولمشلردر
۱۴ نچی تنبیه ایر و خاتونلر عورت	۱۰۶ کوکار چین ایله اویناماقنک آفتی بیانند
تن لرینی اورتمک قاپلاماق کرک	۱۰۷ میوق کیسماکنی عیب قیلغوچی غه
موچغه کرکانک کرک صوغه قوینماغه	یامان حکمنی بیاننده
توشکانده یا شرمکنک فرضلقینی بیانند	۹۰ ۱۱ نچی تنبیه صقال نی قرماق بالکل
خاتونلر خاتونلرنک قایو تنینه	کیتارمک درست توکلر شول خصوصن
قاراقملری درست بولور	روایتلر بیاننده
(وایرلر همرم خاتونلرنک قایو تن لرینه	۹۲ صقالینی قروب کیتاروب یورکوچی
قاراقملری درست بولور	کشی ننگ شهادتی قبول قیلنماز
	(صقال ایرلرکا زینت در

صفحه

صفحه

۱۵۸ مویچه غه و صو قوینماغه کرکانه عورت
 تنی نی قابلاب کر مک واجبدر *
 ۱۵۹ عورتی نی قابلاماغان کشی ننگ
 شهادتی مقبول بولماز *
 ۱۱۰ خاتونلرننگ یوزلری عورت بولسه ده
 شارع قابلاماغه امر قیلماق ننگ سببی الخ
 ۱۱۳ خاتون قز یوزلرینی یاط ایرلردن
 یاشر مکده بولغوجی فائده و حکمت لرنی
 بیانده خاتونلرغه شهوة ایلان قارماق
 نی طریقه بولور شوننگ بیانده *
 ۱۱۴ یاط خاتونلر ایله اوینساب کولوب
 سویلاشمک ننگ گناهیسنی بیانده
 ۱۱۵ ایرلر یاط خاتونلرغه و خاتون لر یاط
 ایرلرکا قارماق دن الله تعالی منع قیلمشدر
 ۱۱۶ خاتونلر زینت لرنینی یاط ایرلرکا
 کورکازمک لری درست توکلدر *
 ۱۱۷ لواطه قیلماق و هیوان غه کیلمک هر امر
 (صوفی الله یار رحمه الله ننگ خاتونلر
 حقند اغی اثرلی بعض بیت لرنینی بیانده
 ۱۲۰ یامان خلق لی ایرکا خاتون صبر ایتسه
 شوننگ ثوابی نی بیانده *
 ۱۲۲ ایرلر خاتونلرینه آتالر قزلرینه
 یاط ایرلرهن قاچماقنی و پوندان باشقه
 ادب لرنی اویراتمک لری واجبدر
 ۱۲۳ آتا و آنا بالالاری حقندن (ایرلر خاتونلری
 حقندن قیامت کوننده صورالمش بولورلر
 ۱۲۴ ۱۵ نچی تنبیه ایرلر خاتون لرنینه شفقتلی
 بولماق و آنلر ایله یخشی ترکک
 قیلماق ننگ تیوشلکی حقنده *
 ۱۲۵ ایر و خاتونلرده بولغوجی خاصیت حقند
 اوقماف تیموش لی حکایت *
 ۱۲۶ ایرلرکا خاص بولغوجی خاصیتلر بیانده
 (خاتونلر خلقینه صبر قیلماق خصوصت
 اثرلی حکایت بیانده *

۱۲۷ عبرت لنمک کا لایق حکایت بیانده
 (تلی ایله ایرینی جفالغوجی خاتون ننگ
 قیامتد اکی جزانی بیانده *
 ۱۲۹ هر کم جماعتی ننگ یخشی اولماقینی
 تلاسه اوزی یخشی بولماق کرا کدر
 بوسوز الوغ لردن منقولدر *
 ۱۲۹ ۱۶ نچی تنبیه نکاح و طلاقده بولغوجی
 بعض فائده لرنی بیانده *
 ۱۳۰ خاتوننی طلاق قیلماق مباح اش
 بولسه ده الله تعالی خوش کورمکان اشدر
 ۱۳۲ آیرلماغه الوغ سبب بولماغانده خاتونلر
 ایرلرندین آیرلماقنی اوتنماک لری
 کناهدر * کراکلی مسئله *
 ۱۳۲ ۱۷ نچی تنبیه خاتون لر اوزلرینه
 حاجت مسئله لرنی بلمسه لر ایرلری
 اویراتمک لازمدر *
 ۱۳۳ خاتونلرغه حاجت مسئله لر * خاتونلر
 حاجت مسئله نی اویراتمک اوچون
 ایولرندین چقسه لر درست بولوروی
 بو صحیفه نی هم اوقفل او یانورسن بنده
 ۱۳۴ هیض مسئله لری * هیض کورکانده
 ۱۳۶ خاتونلر قایسی عملنی قویوب تورلر
 نفاس و استحاضه قانی و آننگ حکملری
 فقط خاتون لرغه بولف وچی بعض
 ثواب و شادقلر بیانده *
 ۱۳۹ خاتونلرده هیض بولمق ننگ حکمتی نی
 بیانده * و بوندن غیر فائده لر *
 ۱۴۰ خلق بن ایوب رحمهما الله ننگ علمنی
 تعظیم حقند اغی حالی (علم اویراتمک
 خصوصنده نصیحت *
 ۱۴۳ ۱۸ نچی تنبیه ایرلرکا لازمدر کم خاتونینه
 اهل السنه و الجماعه اعتقادینی اویراتمک
 ایرلر خاتون لرنینه اویراتو لازم
 بولمش مسائل بیانده *

۱۲۶ بویبت ده) ۸ نچی یولده کیزک خاتون (بر مرتبه هیض کورمک ایله) دیش سوز قالمشدر

صفحه	صفحه
۱۴۵	شریعت علمی فی اویرانماکا دلالت حقنده نصیحت لر
۱۴۷	معلمه خاتون استاذ بیکه لر قزبالارغه سبق او قتماق روشلرینی بیانده
۱۴۸	قزبالارغه یاز و اویراتماک تیوش بولرمی
۱۵۰	استاذ بیکه معلمه خاتونلرغه تیوش رکه قزبالارغه فقط دین علمینی بیان
۱۵۱	قیلغوجی کتاب لر او قتماق لر بالارغه او قتماق تیوش بولغوجی بعض کتابلرننک اسم لرینی بیانده
۱۵۳	کوزسز ایردن قزبالار سبق او قتماق درست بولورمی (اگر ایرننک خاتون بیس وقت نماز او قماسه کوچلاب بولسه ده نماز او قماغه امر قیلور
۱۵۵	نماز قویغوجی لرغه بولاچاق بعض عذابنی بیانده
۱۵۷	نماز قویغوجی لر حقنده بعض اولیاننک اثرلی بیت لرینی بیانده
۱۵۸	نصیحت و امر قیلوبنک خاتون نماز او قماسه ایرنه اش قیلور شوننک بیاننک (خاتونلر ایرلرینه مطیعه و خدمت لرنه حاضره بولماق خصوصنده
۱۶۱	ایرلر خاتون لرینی نینف ای سبب ایلان صوقسه درست بولور شونک بیاننک (ایرلر کالازم درکم بارماغه قماغه درست بولماغان اورنلرینی خاتونلرینه اویرانکایلر
۱۶۲	اول زمانده بر خاتون بازار کبی اورنلرغه چقوب یوروندن توبه قیلمه ساقیننک سببی فی بر عالم کا سویلامشی ننگ بیاننک سبب حکایتدر
۱۶۳	عقل و انصافی اولغوجی خاتون لرغه اوشبو حکایتدن عبرتلمنک تیوشدر
۱۶۴	خاتون لر بازار کبی اورنلرغه چقماقاری ننگ اشه کی لکینی بیانده
۱۶۵	ایرلر خاتونلری حقنده بیگ الوغ کونچی لی وغیرتلی بولماق خصوصنده صوقی الله یار البخاری ننگ اثرلی بیتنی فی بیانده
۱۶۷	ای بنده رسول علیه السلام ننگ اوشبو مبارک سوزلرینی او قوب عبرتلانوب فائده آغل ای بنده اوشبو بیت داکی نصیحت و حکایت لر فی او قوب عبرتلانکل
۱۶۹	۱۹ تنبیه خاتونلر و ارماعه درست بولمش اورنلر فی بیانده
۱۷۰	خاتونلر فی روش وصفنده چقارلر رسول علیه السلام معراجده وقتده کوروب عذابده بولغوجی بعض خاتون لرننک مال لرینی سویلامشینی بیانده * او قوب عبرتلانکل
۱۷۳	خاتونلر ایرلری ننگ رضالق فی آلماق تیوشدر (خاتون لرننک الوغ عملی ایرلری ننگ رضالق فی تابماق در بلمک بیگ تیوش اشلردن درکم بعض عوام الناس آراسنده بولمش عاده قبیحه درکم
۱۷۵	جماعتلانمک نعمتی الوغ نعمندر (ایکی یا که اوچ خاتون لی کشی اولسه آنلر فی تیکورلمک روشنی بیانده ایسکنچی خاتون آلمان تقدیرده آنلر فی تیکورلاو دن قورقسه اول کشیکا ایکی خاتون آلمان دورست توکلدر تربیه و تیکوزلمک کا کوچی یتکوجی کشیکا ایکی یا که سه خاتون آلمان دیندر دنیاعه محبت قویمساق توکلدر کوب خاتونلی بعض پیغمبرلر اولیا بیاننک ایکی یا که اوچ خاتونلی کشیکانصیحت ایسداش (کوند اش) لی خاتون لرغه بر آز نصیحت بیاننده

صحیفه	صحیفه	صحیفه
۱۸۰	۲۰	دنیا ایولرینه کرنکل قویماق خطا در شوننگ خصوصنده اثرلی حکایت بیانند
۱۸۱	۱۹۸	آتابا آنایاکه باشقه آدم بالاغه نرسه همه قیلماق خصوصند بعض حاجت مسئله لر بیانده
۱۷۹	۲۰۰	۲۲ نجی تنبیه یالغان سویلامک و یالغانغه آنط قیلماق و بر اش حقند یالغاندن ان شاهن گواه بولماق ننک الوغ گناه لقینی بیانده
۱۸۰	۲۰۱	یالغان آنطنننگ ضرر و آفت لرینی بیانده بر اش حقند شاهن بولسه بلکان اشینی اینتاک واجب ور اینمای قالمای گناهدر
۱۸۱	۲۰۲	۲۳ نجی تنبیه بورچ نی تولامک واجب ور آدم حقنی دورست توکلدر شوننگ بیانند
۱۸۲	۲۰۴	بورچ تولامک حقند رسول علیه السلام ننک بعض حد یشلرینی بیانده قیامتک آرزغه بورچ اوچون کوب عملنی بیرلور
---	۲۰۵	بورچدن ان صاقلانماق خصوصند نصیحت مؤمن حقندن ایمانسنز حقنی الوغراق در حیوان حقنی آدم حقندن الوغراق در (آلاچاقنی عفو قیلسه آنکا ثوابنی بیانند)
۱۸۳	۲۰۷	بورچ لردن قوتلماق اوچون بولغان بعض ادعیه مأثوره لر بیاننده
۱۸۴	۲۰۸	قرض غه مال و آنچه بیرمک ثوابی بیاننده (۲۴ نجی تنبیه اولچاوده مثلا گراواتکه وچیلک ایله صاتلاچاق نرسه لرده خیانت الوغ کنده و جزاسی بیانند)
---	۲۰۹	الله تعالی کا و پیغمبرینه عهد قیلماق ننک بیدک کراکلی نصیحت قبولی سعادت
۱۸۵	۲۱۰	۲۵ نجی تنبیه تکبر لک هرام لکینی بیانده او جماع ایله تموغ اوزلرنده بولاچاق کشی لرنی سوزلمشلی
۱۸۶	۲۱۲	بر عز یزننگ تکبر لک قیلغورچی کشیکا عجب لنوی نی بیاننده
---	۲۱۳	۲۰۱ نجی تنبیه استبراً قیلماق ننک واجب لقینی و قوری قول ایلان استبراً قیلماق ننک دورست ایماس لکی نی بیانده
---	۲۱۴	دفعی موت باطلاق سببند ان غاتونلرغه عده صاقلانماق ننک واجب لقی بیانده استبراً قیلمای بولدن صاقلانماغان کشی ننک عذابنی بیانده
---	۲۱۵	استبراً قیلوننگ روشینی بیانده مؤمن بولغورچی کشی لره لازمدر کم بارچه وقتده پاک حالده یورکای لر مسواک ننک بعض خاصیت لرینی بیانده
---	---	۲۱ نجی تنبیه وصیت بیاننده وصیت قیلماق بیک الوغ ثوابلی اشدور وصیت سنز وفات بولغورچی لر ننک حال لرینی بیانده
---	---	واجب بولغورچی وصیت لر بیاننده واجب بولماغان تبرعی وصیت لر بیاننده وصیت قیلماق مال ننک اوچدن بر اولوشندان در
---	---	وصیت ده وارث لر کا ضرر بیک الوغ گناهدر (وارث لرنی وصیت دن محروم قیلماق ننک الوغ گناه بولماقینی بیانده)
---	---	آدم حقنی نی تابشوماق آدمینی راضی قیلماق واجب دور و الاغ ایگامستحق بولور میت کا متعلق بعض مسئله لر بیاننده
---	---	دورکا اولترغورچی لر ننک فقیر صالح اولماق لری شرطدر
---	---	وصیت یازماق ننک طریقی و روشنی بیانده
---	---	دور حقند کراکلی نصیحت
---	---	وصیت و آند ان باشقه خصوص لده علم اغه مشوره قیلماق ننک تیوشلکی نی بیانده
---	---	یورط بنا قیلماق خصوصند و عظم نصیحت

صفحه

صفحه

۲۱۶	تکبر لک ننگ علامت لرینی بیانده	۲۳۳	لفظ کفرنی سویلاسه بار چه عبادتی بوغالور
۲۱۸	عالم کشی اوزی نی بار چه عالم لردن	۲۳۴	تلینه کفر لفظلری کیلما کدین صافلانو او چون دعالر بیاننده
۲۱۹	آرتوق لغنی دعوی قیلماق شرعانه موم در نادان لغنی یا شرورب علماء دن	۲۳۵	ایمان یا تکفارتماق طریقینی بیانده
۲۲۰	بلماد کینی اویرانودن قالماق ننگ ضروری نی بیاننده	۲۳۶	ایمان سز کتما کا سبب بولغوچی گناه لر بیاننده
۲۲۱	تکبر لنگ ننگ سبب لرینی بیسانده	۲۳۷	(الله تعالی غه شکر و حمد او قماق لازم اولغوچی نرسه لردن اوشبودر کم الخ بعض بر آدم لرننگ بز لر آرتده
۲۲۲	اول سبب لر ایله تکبر لنگ خطا در الخ کو نچیلک ننگ اشد کی لکی نی بیاننده	۲۳۸	قالدوق دیوب سویلادکی سوز لر ی ننگ خطا لرینی بیانده
۲۲۳	۲۶ نچی تنبیه کورشی لر ایلان یخشی بولماق و دوست بولشماق ننگ واجب لغی بیاننده	۲۳۹	۳۱ نچی تنبیه آغرق لی آدم سلامت سز کشی قر آن عظیم و ادعیه مائوره ایلان شفا استه مک ننگ تیو شکی بیاننده
۲۲۴	۲۷ نچی تنبیه اسراف قیلماق درست توکل لکینی و روش لرینی بیانده	۲۴۰	قرآن برله شفا استمک حقنده رسول علیه السلام ننگ بعض حدیثلری بیاننده (قرآن و ادعیه مائوره ایله شفا استمکننگ طریقی نی بیاننده
۲۲۵	۲۸ نچی تنبیه کورشی دیور لر شرعه توکل لکینی و روش لرینی بیانده	۲۴۱	قرآن و مائور دعالر ایله شفا طابماق اعتقاد و اخلاصنی کامل قیلماق شرط و اولیا الله دن بر کسه ننگ طبیب کا کور نماک خصوصت اثر لی نصیحتی
۲۲۶	۲۹ نچی تنبیه کورشی دیور لر شرعه توکل لکینی و روش لرینی بیانده	۲۴۲	قرآن و ادعیه مائوره ایلان شفا استما ک بعض آدم لرننگ اعتقاد لریننگ ضعیف لکی ننگ علامت لرینی بیانده
۲۲۷	۳۰ نچی تنبیه کورشی دیور لر شرعه توکل لکینی و روش لرینی بیانده	۲۴۳	بسم الله الرحمن الرحیم ننگ (بعض خاصیت لرینی بیسانده بعض دعاء و نرسه ارتک خاصیت لرینی بیانده یس سوره سی ننگ خاصیتی نی بیانده
۲۲۸	۳۱ نچی تنبیه کورشی دیور لر شرعه توکل لکینی و روش لرینی بیانده	۲۴۴	خاتون لر بالال لرینی مشقت سز (پینکلک ایلان تابماق) او چون دعالر (ودعادن باشقه تدبیر لر بیاننده
۲۲۹	۳۲ نچی تنبیه کورشی دیور لر شرعه توکل لکینی و روش لرینی بیانده	۲۴۵	حمل دا کی بالا توشماسون او چون تدبیر لر بیاننده
۲۳۰	۳۳ نچی تنبیه کورشی دیور لر شرعه توکل لکینی و روش لرینی بیانده	۲۴۶	
۲۳۱	۳۴ نچی تنبیه کورشی دیور لر شرعه توکل لکینی و روش لرینی بیانده	۲۴۷	
۲۳۲	۳۵ نچی تنبیه کورشی دیور لر شرعه توکل لکینی و روش لرینی بیانده		
۲۳۳	۳۶ نچی تنبیه کورشی دیور لر شرعه توکل لکینی و روش لرینی بیانده		
۲۳۴	۳۷ نچی تنبیه کورشی دیور لر شرعه توکل لکینی و روش لرینی بیانده		
۲۳۵	۳۸ نچی تنبیه کورشی دیور لر شرعه توکل لکینی و روش لرینی بیانده		
۲۳۶	۳۹ نچی تنبیه کورشی دیور لر شرعه توکل لکینی و روش لرینی بیانده		
۲۳۷	۴۰ نچی تنبیه کورشی دیور لر شرعه توکل لکینی و روش لرینی بیانده		
۲۳۸	۴۱ نچی تنبیه کورشی دیور لر شرعه توکل لکینی و روش لرینی بیانده		
۲۳۹	۴۲ نچی تنبیه کورشی دیور لر شرعه توکل لکینی و روش لرینی بیانده		
۲۴۰	۴۳ نچی تنبیه کورشی دیور لر شرعه توکل لکینی و روش لرینی بیانده		
۲۴۱	۴۴ نچی تنبیه کورشی دیور لر شرعه توکل لکینی و روش لرینی بیانده		
۲۴۲	۴۵ نچی تنبیه کورشی دیور لر شرعه توکل لکینی و روش لرینی بیانده		
۲۴۳	۴۶ نچی تنبیه کورشی دیور لر شرعه توکل لکینی و روش لرینی بیانده		
۲۴۴	۴۷ نچی تنبیه کورشی دیور لر شرعه توکل لکینی و روش لرینی بیانده		
۲۴۵	۴۸ نچی تنبیه کورشی دیور لر شرعه توکل لکینی و روش لرینی بیانده		
۲۴۶	۴۹ نچی تنبیه کورشی دیور لر شرعه توکل لکینی و روش لرینی بیانده		
۲۴۷	۵۰ نچی تنبیه کورشی دیور لر شرعه توکل لکینی و روش لرینی بیانده		
۲۴۸	۵۱ نچی تنبیه کورشی دیور لر شرعه توکل لکینی و روش لرینی بیانده		
۲۴۹	۵۲ نچی تنبیه کورشی دیور لر شرعه توکل لکینی و روش لرینی بیانده		
۲۵۰	۵۳ نچی تنبیه کورشی دیور لر شرعه توکل لکینی و روش لرینی بیانده		
۲۵۱	۵۴ نچی تنبیه کورشی دیور لر شرعه توکل لکینی و روش لرینی بیانده		
۲۵۲	۵۵ نچی تنبیه کورشی دیور لر شرعه توکل لکینی و روش لرینی بیانده		
۲۵۳	۵۶ نچی تنبیه کورشی دیور لر شرعه توکل لکینی و روش لرینی بیانده		
۲۵۴	۵۷ نچی تنبیه کورشی دیور لر شرعه توکل لکینی و روش لرینی بیانده		
۲۵۵	۵۸ نچی تنبیه کورشی دیور لر شرعه توکل لکینی و روش لرینی بیانده		
۲۵۶	۵۹ نچی تنبیه کورشی دیور لر شرعه توکل لکینی و روش لرینی بیانده		
۲۵۷	۶۰ نچی تنبیه کورشی دیور لر شرعه توکل لکینی و روش لرینی بیانده		
۲۵۸	۶۱ نچی تنبیه کورشی دیور لر شرعه توکل لکینی و روش لرینی بیانده		
۲۵۹	۶۲ نچی تنبیه کورشی دیور لر شرعه توکل لکینی و روش لرینی بیانده		
۲۶۰	۶۳ نچی تنبیه کورشی دیور لر شرعه توکل لکینی و روش لرینی بیانده		
۲۶۱	۶۴ نچی تنبیه کورشی دیور لر شرعه توکل لکینی و روش لرینی بیانده		
۲۶۲	۶۵ نچی تنبیه کورشی دیور لر شرعه توکل لکینی و روش لرینی بیانده		
۲۶۳	۶۶ نچی تنبیه کورشی دیور لر شرعه توکل لکینی و روش لرینی بیانده		
۲۶۴	۶۷ نچی تنبیه کورشی دیور لر شرعه توکل لکینی و روش لرینی بیانده		
۲۶۵	۶۸ نچی تنبیه کورشی دیور لر شرعه توکل لکینی و روش لرینی بیانده		
۲۶۶	۶۹ نچی تنبیه کورشی دیور لر شرعه توکل لکینی و روش لرینی بیانده		
۲۶۷	۷۰ نچی تنبیه کورشی دیور لر شرعه توکل لکینی و روش لرینی بیانده		
۲۶۸	۷۱ نچی تنبیه کورشی دیور لر شرعه توکل لکینی و روش لرینی بیانده		
۲۶۹	۷۲ نچی تنبیه کورشی دیور لر شرعه توکل لکینی و روش لرینی بیانده		
۲۷۰	۷۳ نچی تنبیه کورشی دیور لر شرعه توکل لکینی و روش لرینی بیانده		
۲۷۱	۷۴ نچی تنبیه کورشی دیور لر شرعه توکل لکینی و روش لرینی بیانده		
۲۷۲	۷۵ نچی تنبیه کورشی دیور لر شرعه توکل لکینی و روش لرینی بیانده		
۲۷۳	۷۶ نچی تنبیه کورشی دیور لر شرعه توکل لکینی و روش لرینی بیانده		
۲۷۴	۷۷ نچی تنبیه کورشی دیور لر شرعه توکل لکینی و روش لرینی بیانده		
۲۷۵	۷۸ نچی تنبیه کورشی دیور لر شرعه توکل لکینی و روش لرینی بیانده		
۲۷۶	۷۹ نچی تنبیه کورشی دیور لر شرعه توکل لکینی و روش لرینی بیانده		
۲۷۷	۸۰ نچی تنبیه کورشی دیور لر شرعه توکل لکینی و روش لرینی بیانده		
۲۷۸	۸۱ نچی تنبیه کورشی دیور لر شرعه توکل لکینی و روش لرینی بیانده		
۲۷۹	۸۲ نچی تنبیه کورشی دیور لر شرعه توکل لکینی و روش لرینی بیانده		
۲۸۰	۸۳ نچی تنبیه کورشی دیور لر شرعه توکل لکینی و روش لرینی بیانده		
۲۸۱	۸۴ نچی تنبیه کورشی دیور لر شرعه توکل لکینی و روش لرینی بیانده		
۲۸۲	۸۵ نچی تنبیه کورشی دیور لر شرعه توکل لکینی و روش لرینی بیانده		
۲۸۳	۸۶ نچی تنبیه کورشی دیور لر شرعه توکل لکینی و روش لرینی بیانده		
۲۸۴	۸۷ نچی تنبیه کورشی دیور لر شرعه توکل لکینی و روش لرینی بیانده		
۲۸۵	۸۸ نچی تنبیه کورشی دیور لر شرعه توکل لکینی و روش لرینی بیانده		
۲۸۶	۸۹ نچی تنبیه کورشی دیور لر شرعه توکل لکینی و روش لرینی بیانده		
۲۸۷	۹۰ نچی تنبیه کورشی دیور لر شرعه توکل لکینی و روش لرینی بیانده		
۲۸۸	۹۱ نچی تنبیه کورشی دیور لر شرعه توکل لکینی و روش لرینی بیانده		
۲۸۹	۹۲ نچی تنبیه کورشی دیور لر شرعه توکل لکینی و روش لرینی بیانده		
۲۹۰	۹۳ نچی تنبیه کورشی دیور لر شرعه توکل لکینی و روش لرینی بیانده		
۲۹۱	۹۴ نچی تنبیه کورشی دیور لر شرعه توکل لکینی و روش لرینی بیانده		
۲۹۲	۹۵ نچی تنبیه کورشی دیور لر شرعه توکل لکینی و روش لرینی بیانده		
۲۹۳	۹۶ نچی تنبیه کورشی دیور لر شرعه توکل لکینی و روش لرینی بیانده		
۲۹۴	۹۷ نچی تنبیه کورشی دیور لر شرعه توکل لکینی و روش لرینی بیانده		
۲۹۵	۹۸ نچی تنبیه کورشی دیور لر شرعه توکل لکینی و روش لرینی بیانده		
۲۹۶	۹۹ نچی تنبیه کورشی دیور لر شرعه توکل لکینی و روش لرینی بیانده		
۲۹۷	۱۰۰ نچی تنبیه کورشی دیور لر شرعه توکل لکینی و روش لرینی بیانده		

صفحه	صفحه
۲۵۸	اوشبو دعانی او قوب بر نرسه کاتعجب
۲۵۶	ایلاب قاراسه کوز تیکمگی
۲۵۶	کوز ننگ همیشه سلامت بولوب
—	تورماقینه معالجه وسبب لری بیاننده
۲۵۷	قولاق غه بت و بورچه یا که تاش
۲۵۸	وتویمه کبی نرسه کرسه
۲۵۵	شونلرنی چقارماق تدبیرینی بیاننده
۲۵۹	(نش ننگ سلامت لکینه سبب بولغوچی نرسه لرنی بیاننده
۲۶۲	سلامت لک کاسبب بولغوچی نرسه لرنی و کوب جماع ننگ ضرری نی بیاننده
۲۶۳	نش صنلاغان اوچون او شکر اچک دعایاننده
۲۶۴	بعض طبیب لرننگ سلامت لک اوچون تدبیر او دیراتگانی بیاننده امام شافع
—	رحمه الله اینمشدرکم دورت تورلی نرسه تن نی قوت لی قیلور
۲۶۵	وتورت تورلی نرسه ضعیف قیلور دورت تورلی نرسه عقل نی آرتدردر
—	آدم ننگ سلامت لکینه سبب بولغوچی نرسه لری بیاننده
۲۶۷	۲۵۴ خاتون لردن سرنی صاقلاماق خصوصتک بر عجیب حکایه بیاننده
۲۷۲	۲۵۵ کوز کوا کیچ قاراماق ضرر لیدر (اگر هرکم بول قیله آلماسه اوشبو آیت نی یازوب اچکای لری (وباشقه تدبیر و علاج لری بیاننده
۲۵۶	آفة و ضرر لردن صاقلاماقه سبب بولغوچی آیه و دعائلر بیاننده
۲۵۶	اوشکر مک و بتو یازماق اوچون اجر (حق) آلساق دورستدر
—	دعایازماق ننگ شرط لریینی بیاننده
۲۵۷	خاصیت لری کوب بولغوچی آیه و دعائلر
۲۵۸	یتمش منک مرتبه تهلیل یعنی لاله الا
—	الله نی او قماق ننگ خاصیت لریینی بیاننده
۲۵۹	روایت جن یازماق روشی جن وار
—	ایوکا قویلسه جنلر قاچار ایرمش
۲۶۲	صلوات شریفه نی او قماق ننگ خاصیت لریینی بیاننده
۲۶۳	خاتمه الکتاب بیک کراکلی سوز لری بیاننده
۲۶۴	آدم لراک ایرشکوچی بلا و قضا و قایغو
—	اوز لری ننگ کناهلری شوملغندن در
—	شرع شریفه نیندای آدمکا عاقل
—	یعنی عقللی کشی دیولور
۲۶۵	بیک کراکلی تنبیه و فائده بیاننده
—	رسول علیه السلام کا اطاعة (امرینی
—	توتماق تنکلاماق) الله تعالی کا اطاعتدور
—	اطاعة معنی سنی بیاننده
۲۶۷	۲۵۴ قیامت یقین بولماق علامتلرندان
—	۴۳ علامتنی بیاننده
۲۷۲	۲۵۵ اوشبو کتاب ننگ مؤلفی ننگ بوندان باشقه تصنیف لریینی بیاننده
—	اوشبو کتابکا بعض علما معتبران ننگ
—	تقریض و مدح لری ننگ صورتی

